Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1905-1905

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Medhjælperstandens faglige Interesser.

Udgivet af

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Redigeret af VILH. HANSEN.

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

1905.

5te Aargang.

KJØBENHAVN.
O. WRITHS BOGTRYKKERI.
1905.

Indholdsfortegnelse.

Redaktionsartiklerne ere betegnede med *.

Side.

Centralorganisationens Anliggender.

A.: Bort med Selskabeligheden som Agitationsmiddel... 2.
Andreasen, A.: Er der Mulighed for et Samarbejde med „5te Juni"? ... 34.
Cosmus: Selskabelighed — Faglighed ... 33.
H.: Agitationen (Møde i Kjøbenhavn) ... 17.
— (Brancheagitationen i Kjøbenhavn) ... 23, 31.
Hansen, Th.: „5te Juni" og Centralorganisationen ... 30, 46.
— Et Varsko til Medhjælperne i Hobro ... 87.
— Møde i Nibe ... 95.
* — *Vilh.* Ny Kurs? ... 46.
Hasselriis, C. H. W.: Sammensmelteri ... 50.
Hyllested, Åge: Spiritus, Tobaksdunst, Ævl og Bævl ... 18.
— Paa Frierfødder ... 21.
— Vore Andragender ... 35.
— „5te Juni" og os ... 51.
— Vind i Sejlene ... 77.
— Medlemmernes Mødepligt ... 86.
— Mød ved Møderne ... 90.
— Naar Glædens Bæger vinker ... 95.
-s.: Agitationen i Hovedstaden ... 15.
I. Chr.: Ny Afdeling (Grenaa) ... 82.
Ingvoldsen, Chr.: Et Ord i rette Tid ... 89.
Lund, Axel: Engageringssagen ... 34, 54.
H-s.: Aabn Favnen for Standens unge Tilgang ... 35.
Simon: Vore Fornøjelser ... 7.
Sørensen, Johan: Kendte Røster ... 99.
* Fra vort Hovedkontor:
December-Beretningen ... 6.
Januar- — ... 14.
Februar, Marts — ... 31.
April, Maj- — ... 50.
Juni, Juli, August- — ... 70.
September-Beretningen ... 78.
Oktober- — ... 89.
November- — ... 93.
* Til de direkte Medlemmer ... 10.
* Fire Andragender ... 13.
* Tiden, der spildes ... 14.
* Organisations-Notitser ... 16.
* Fra Dagspressen ... 18.
* Agitationen (Thisted) ... 31.
* — (Et Opraab fra det kjøbenhavnske Agitationsudvalg, Møde i Horsens) ... 35.
* — (Medhjælperstævnet i Hadsund, Efteraarets Agitation) ... 58.
* — (Åge Hyllesteds Agitationsrejse, Agitationen i Hovedstaden, Agitationen paa Landet) ... 78.
* „5te Juni" og Centralorganisationen ... 30.
* Agitationsmøde (Bramminge) ... 31.

Side.

* Ny Afdeling (Hadsund) ... 38.
* Fremad ... 47.
* „Den døde Tid" ... 49.
* Arbejdet, der venter os ... 81, 85.
* Ny Afdeling (Herning) ... 87.
* Fra Agitationen (Vald. Pedersen i Grenaa) ... 90.
* Agitationsfonden ... 93.
Tanker ... 19.
Leveregler for Afdelingerne ... 41.

Organisationsspørgsmaalet.

A.: Fremad ... 29.
Hasselriis, C. H. W.: Fremad ... 69.
Hyllested, Åge: Fredspræk ... 9.
— Foreninger og Foreninger er to Ting ... 5.
— Et Brev til en Kollega ... 94.
Will.: Ungdom ... 49.
* Nytaar ... 1.
* Vore Arbejdsløse ... 37.
* Pressen og Handels- og Kontormedhjælperne ... 55.
* „Elite-Medhjælpere" ... 65.

Arbejdstiden.

* Helligdagslovens Virkninger ... 38.
* Sommerferie ... 45.
* Butikslukningsloven ... 49.
* Paa Overvejelsernes Stadium ... 57.
* Butikslukningen Juleaften ... 95.
* Kortere Arbejdstid ... 95.

Lærlingespørgsmaalet.

Dengang jeg lærte:
En fra Firserne: I Urtekræmmerlære ... 3.
Hans: Da jeg lærte ... 7.
X: Medhjælpernes Ansvar ... 7.
A: Tilfældigheden ... 7.
C. W.: En Kontormedhjælper ... 11.
En Odensekommis: I Købmandslære paa Fyn ... 19.
—sen: Skikkelighed og Lærdom ... 19.
Hasselriis, C. H. W.: Kommunalbeskyttelse af den unge Arbejdskraft i Kjøbenhavn ... 70.
* Lærlingelovens Revision (II. Lærlingevæsenet i Nutiden) 1, 5, 9.
* — — (III. Reformforslag) ... 13, 21, 25.
* Den første Lærlingevedtægt i Provinsen ... 77.
* Lærlingelovens Revision (Vilh. Hansen i „5te Juni") ... 79.
* Kjøbmandsbladet og Lærlingebeskyttelsen ... 94.

Kvindespørgsmaalet.

Anyone: Forandrede Signaler? ... 90.
Hyllested, Åge: Formanden og Kvindespørgsmaalet ... 87.

Side.

L. B.: Kulturtilbageskridt ..... 86.
* Kontordamer ..... 42.
* Lønnende Beskæftigelse ..... 58.
* Kjøbenhavnske Kontordamer ..... 90.

Siddepladser i Butikerne.

* De jyske Detaillister og Siddepladser i Butikerne ..... 3.

Udlandet.

Hyllested, Åge: Det tyske Medhjælperstævne ..... 50.
— — D. H. V ..... 57.
* *Derude fra*:
Tyske Medhjælpere til Valg — 8-Lukningen i Tyskland, Maksimalarbejdstiden i Holland — „Mercurius" — „Le Trait d'Union" ..... 10.
* Tysklands Kontormedhjælpere — 8-Lukningen i Tyskland I Englands Parlament — Organisationssejr i Swansea. Fra Holland-Østrigs-Centralorganisation — Helligdagslovgivningen i Østrig — Fransk Medhjælperbevægelse Medhjælperbevægelsen i Serbien ..... 62.
* Et skandinavisk Medhjælpersamfund ..... 29.
* Søndagsarbejdet (En international Enquete) ..... 35.
* Den tyske Medhjælperdag ..... 38.
* Engelsk Medhjælperstævne ..... 42.
* Hilsen til tyske Standsfæller ..... 53.
* Fransk-engelsk Medhjælpermøde ..... 65.

Fag-Undervisning.

C. C.: Kapskrivning ..... 66.
Hasselriis, C. H. W.: Aarhus Handelsskole ..... 3.
Hyllested, Åge: Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere 86
Nielsen, N. P.: Handelsskoler og Handelsfag ..... 59, 66.
O.: — — ..... 62.
* Den jydske Handelshøjskole ..... 26.
* En Højskole for Handelsmedhjælpere ..... 26.
* Grüners Handelsakademi ..... 31.
* Medhjælperhøjskolen ..... 41.
* Handelsfagene paa Handelsskolen ..... 71.
* Aarhus Handelsskole ..... 87.

Rejseunderstøttelser.

Hyllested, Åge: Resultater ..... 77.
* Unge Handelsmænds Udsendelse ..... 15.
* Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd ..... 38, 69.

Bag Pult og Disk.

Blach, I. I.: Bag Pult og Disk ..... 63.
* Arbejdsforhold i „Røde Lygte" (Kjøbenhavn) ..... 37.
* Det gode Forhold ..... 91.
* Kontrollér Kontrolmanden! ..... 71.
* Kontrolapparatet ..... 83.

Literaturanmeldelser.

Hasselriis, C. H. W.: Et Budskab til Garcia (af E. Hubbard). 43.
* Hages Haandbog i Handelsvidenskab ..... 43.
* Mit System (af I. P. Müller) ..... 43.
* „La Federation" — „Das Kaufmannsgericht" — „Achiv für kauffmännische Socialpolitik" etc. ..... 56.

Side

Forskelligt.

Andreasen, I.: Internationale Korrespondanceforeninger . 4.
Hansen, Vilh.: Kammeratskab i Praksis ..... 11.
Hasselriis, C. H. W.: I. M. F. ..... 55.
Hyllested, Åge: En kvart Million Sterling ..... 17.
— Matadorer ..... 25.
— Menedssagen i Esbjerg ..... 26.
— Høkersjæle ..... 33.
— De store Mænds Fagforening ..... 37.
— Urtekræmmeren paa Hjørnet ..... 61.
Just, H.: Aabent Brev ..... 26.
— Efteraar ..... 82.
Lund, Axel: Koncurrenceklausuler ..... 86.
Will.: Held — Uheld ..... 61.
* Åge Hyllested valgt til Byraadsmedlem ..... 7.
* En tysk Kollega om Danmark ..... 16.
* Fra Detailhandlerbevægelsen ..... 26.
* Verdenssproget ..... 53.
* Slaveaand ..... 66.
* Redaktionen ..... 67, 80.
* Centralorganisationen og Raadhusfesten ..... 79.
* K. Hintz ..... 95.

Hovedbestyrelsesmøder o. l.

Hyllested, Åge: Repræsentantskabsmødet ..... 65.
* Hovedbestyrelsesmødet i Esbjerg (26de Februar) ..... 22.
* Repræsentantskabsmødet i September ..... 59.
* Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøde ..... 70.
* — — i Aarhus den 16de og 17de September (Referat ved *Carl Christensen* og *Vilh. Hansen*) ..... 73.
* „5te Juni" og Repræsentantskabsmødet ..... 87.

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg: ..... 24, 27, 60, 68, 80, 84, 91, 96.
Aarhus: 4, 12, 16, 20, 27, 36, 40, 48, 51, 60, 64, 68, 72, 76, 80 84, 88, 91.
Esbjerg: ..... 36.
Grenaa: ..... 91.
Hadsund: ..... 40, 48, 51.
Hjørring: ..... 27, 60, 72, 84.
Kjøbenhavn: Agitationsudvalget: 12, 20, 27, 36, 39. 44, 48, 51, 56, 60, 68, 72, 76, 80, 83, 88, 91, 96.
Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation: 39.
Kontormedhjælpernes Organisation: 16, 20, 24, 32, 60 68, 72.
Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation: 8, 24, 32, 44, 48, 51, 64, 68. 80, 91, 96.
Manufakturmedhjælpernes Organisation: ..... 27, 84.
Nibe: ..... 96.
Nykjøbing paa Mors: ..... 27, 40, 84.
Odense: ..... 12, 20, 27, 40, 91.
Randers: ..... 16, 84, 96.
Sorø: ..... 36, 88.
Thisted: 51, 60, 76
Vejle: ..... 88.
Brevkasse: ..... 31, 51, 56, 60, 80, 91 95.
Den sorte Tavle: ..... 8, 31, 64, 87.
Engageringsbureauerne: ..... 12, 31, 48, 51, 56, 63, 71.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 3935 og 6033.

Flot Snit. **Moderate Priser.**
Odense.
1. Kl.s Skræderi
anbefales.
H. C. Jakobsen,
Vestergade 39.
Indgang fra Store Graabrødrestræde.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
kan for denne Vinter ikke modtage Indmeldelse af flere Elever til Dagskolen
Niels P. Nielsen.

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt! HANS SKOVSGAARD, ESBJERG. **Telefon 31 og 65.**

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Ryg Cigaretten **PALACE.**
Bedste Virginia Cigaret.
10 Stk. med Rør 10 Øre.
Importør: Chr. Harreschou. Kbhvn.

Handelsstandens statsanerkendte **Sygekasse**
omfatter hele **København, Frederiksberg** og **Hellerup.** Almindelig Kontingent: 1 Kr. maanedlig. **Særlig Afdeling for ugifte Medhjælpere:** 60 Øre maanedlig. Foruden Læge, Medicin og Hospital ydes i Sygepenge henholdsvis: 1 Krone og 50 Øre daglig.
Administreret af **Handelsforeningen af 5. Juni 1864.**
Kontor: **Citygade 21, 3. Sal. K.**

Nyeste Nyt i Hatte forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** Esbjerg.

Faaborg
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon **6252.**

Fiskeboller
faas **nu** i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Indregistreret Varemærke.

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

ESBJERG.

Overgaards Vaskeri

(ved M. Lykke),

Skolegade 36.

Restaurant Casino,

Kongensgade, Hjørring,

bringes i velvillig Erindring og anbefales af

CHR. SØRENSEN.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Odense.

Barber- og Frisørforretningen,

VESTERGADE 75,

anbefales.

Harald Petersen.

ESBJERG.

Barbér- og Frisørsalonen,

A. Hansen,

Kongensgade 19.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Hotel Royal,

Aalborg,

er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.

I. P. Jensen.

ODENSE.

Mit **Maskinafskrivnings-Bureau**

er henflyttet til

Dronningensgade 61, St.

Maskinskrivning, Dublicering samt Maskinens Adskillelse og Rensning læres grundigt.

Med Højagtelse

Marius Henningsen.

AARHUS

Dampvaskeri.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Torvet 1. Hjørring.

Ths. Tofts **Kaffe** er og bliver den bedste i Hjørring.

Esbjerg.

Chr. Dalgaard,

Juvelér og Guldsmed,

48, Kongensgade 48.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

C. JOHAN GADE,

PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,

Nørregade 36.

Telefon 411.

Aarhus.

Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.

Tilbud og Overslag gives.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Læs vore Annoncer!

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Specialforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamburger-Cigarer.

Aalborg.

Hotel „National"

anbefales.

Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**

A. M. SAHL.

Hvorfor skal vi ikke læse

Detailhandlerbladet?

Man kunde jo da tænke sig,

at man en Gang blev Principal!

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1905. 5. Aargang

Nytaar.

Et Aar ligger atter bag os og det første Skridt er gjort over Nyaarets Tærskel. Paa vanlig Vis lader vi Blikket glide hen over de Notitser, der er optegnede i vor Hukommelse om Hændelser og Tildragelser paa vor Vej i de sidste 366 Dage. Kort kan det udrundne Tidsspand synes os, omend hver af de Hundreder af Dage kan have haft nok i sin Plage; — men rask glider Tiden gennem dagligt Arbejde og Stræb saa Afstanden fra sidste Aarsskifte til det nyfødte Aar trods al Omskiftelighed synes os ringere end den ufejlbarlige Almanak fortæller.

Men skuer vi fremover — og hvem der søger og tænker, haaber og tror, stræber frem efter nysatte eller længe fæstnede Maal, hvem der mindre drages af Fortiden end af den ukendte Fremtid, skuer vel ikke fremefter? — da vejre vi ligesom hver af de 24 Timer i de kommende 365 Døgn. Thi hver af de Tusinde Timeslag kan give vor Skæbne og vort Liv ny Retning, vor Tilværelse nyt Indhold.

Det bør jo være saa, at den rindende Tid giver os større Indsigt i vor egen Tilværelse og vor Gerning, mere Erfaring til at møde de Opgaver, som Livet og Tiden stiller os. Det bør være Reglen i det daglige Livsens Slid gennem Hverdagslivets stadig tilbagevendende Funktioner fra Morgen til Kvæld som det og bør vinde Hævd, naar vi sætter os Maal udover Dagen og Vejens Horisont. Maatte dette faa Gyldighed for vore Venner og Kolleger, der gennem Aaret røgtede deres Dont bag Pult og Disk. Maatte det tillige i videre Forstand gælde for de af Medhjælperbevægelsens Deltagere, der i Stort eller Smaat i Aarets Løb hver paa sin Plads stod som Sagens Mænd og Forkæmpere. Det maa haabes og ventes, at de i Aaret og gennem Aarene indvundne Erfaringer — hvad enten de nævnes smaa eller store — vil faa Lejlighed til at sætte Frugt i Fremtids-Arbejde.

Aaret 1904, saa rigt paa sære Tildragelser, paa verdenshistoriske Optrin, er ej heller gaaet hen over den socialpolitisk vakte Del af vor Stand uden at sætte Mærker og Tegn, der tør tydes som gode Varsler for vor Stræben. Lad saa end de karrige relative Fremskridt — der ogsaa bør forstaas som Resultater af *vort* Arbejde — opnaaede for Standen som Helhed, underkendes nok saa meget. — Fremskridt var det dog og Standens Medlemmer staar i Gæld til Medhjælper-Faatallet, indtil den Dag de selv hjælper til at drage Læsset fremad. — Der skete ikke de store Ting, der fører os med Springstok mod vort Maal. »Den tapre Kongesøn, der med Venskabskys kan vække Standen af en mangeaarig Dvale« lyste vor Førstemand efter sidste Nytaar, men han har endnu ikke vist sig, — og Ventetiden vilde i Sandhed blive for lang, om vi tog os til at bie efter *ham*. Dog vi er ham og alle Overmennesker foruden gaaet fremad — *gaaet* — jævnt og sikkert, velovervejet uden Famlen, men ogsaa uden Spring, for første Gang i de Aar, der er hengaaet, siden den 23de September 1900.

Vi vil udenom Aarsrevyen med denne Indledningsartikel. Vil man memorere vore gode eller mindre gode Handlinger siden sidste Aarskifte, da gennemblade man de 24 Numre, der er udsendt, eller, hvad nemmere er, man gennemløber medfølgende Indholdsoversigt, og man har et Blik over, hvad der er skrevet, talt og handlet for Medhjælpersagen i afvigte Aar. Reorganisationen er prøvet, dens Fordele og mulige Mangler vejet. Heldigvis er de førstnævnte i absolut Overvægt. Hovedkontorets Beretninger, vor Tidende og vor hele Virksomhed har fortalt vore Medlemmer om de heldbringende Virkninger, der flød af Reformen i vor Administration. Og dog kan kun de, der deltager i denne paa første Haand, fuldtud erkende dens gennemgribende Betydning. Agitationen er taget op med oprindelig Kraft — maaske med en Afdæmpning, som Tid og Forhold kræver — og Aarets største faglige Begivenhed, Helligdagsloven, gav netop rig Anledning til at stille vore Afdelinger en værdig agitatorisk Opgave, der overalt optoges med Liv og Forstaaelse. Maximalarbejdsdagen har været det andet vigtige Aarets Spørgsmaal, omend det maatte træde noget i Baggrunden for det omstridte Helligdagsarbejde, der endelig var naaet frem for Lovgivernes Forum til den endelige Afgørelse. *Vi* skrev ikke Lovens Ord, — de havde da lydt klarere og mere fremsynte, men saa megen Indflydelse har vi øvet paa den saa længe ventede Revision, at vi med Rette, om ej med ublandet Tilfredshed, maa nævne Helligdagsloven som vort første socialpolitiske Resultat. Maximalarbejdsdagen og Lærlingelovens Revision er Reformopgaver, som vor organisatoriske og agitatoriske Virken vil være helliget i det nye Aar.

Saa rigt et Arbejdsfelt, der aabnede sig for os ved forrige Aarsskifte, mindst ligesaa stort, ja endnn mere mangeartet vil det blive i 1905.

Opgavernes Mangfoldighed skræmmer os ikke, men drager os nu som før. Kun er der altfor faa Kræfter at sætte ind paa alt det ventende Arbejde, saa det ret kan tage Fart. Altsaa maa alle, der nu en Gang har funden deres rette Plads paa *vor* Side tage *deres* Tørn og bære *deres* Sten til den Bygning, der langsomt, men som det nu synes saa sikkert, højner sig mod Lyset. Ud af den Samfølelse og den Standsaand, der raader indenfor de Kredse, der fylker sig om vort hejste Flag, maa vi derfor i langt højere Grad end tilforn, søge at fremelske *den* arbejdsomme Offervillighed, der søger og i rigeligt Maal finder et Vederlag i Tilfredsheden af nogle Timers Arbejde i Ny og Næ for Standens Interesser og Fremtid; thi kun ved de mange Kræfters Fællesvirke holdes vor Bevægelse i den rette Plan.

— — — — — —

»D. H-. & K. M. Tidende» træder hermed ind i sin 5te Aargang, og til vor Tak til vore Venner for Medarbejdskab og Samarbeide knytter vi Ønsket om et glædeligt Nytaar for Medhjælperstanden i Almindelighed og i Særdeleshed for vore Medkæmpere og Medlemmer overalt i Landet.

Lærlingelovens Revision.

II.

Lærlingevæsenet i Nutiden.

Lærlingeloven af 1889.

„Jeg har aldrig læst Lærlingeloven" sagde en Principal ved et af vore nylig afholdte Møder for Lovens Revision. Denne Principal har dog haft adskillige Lærlinge i sin Forretning. Men hans lovformelige Forpligtelse overfor dem er ham ukendt, og han kan med god Grund henvise til, at mange af hans Standsfæller er ligesaa uvidende om Lovens Bogstav som ham selv.

Man læser ikke Love for Tidkort, og naar Lægmanden nu og da tyder Landets Love, er det vel mindre for at ihukomme egne Pligter overfor Stat og Medborgere, end netop med den Individet iboende Egoisme at søge sine egne Interesser varetagne. I Lov om Lærlingeforholdet af 30te Marts 1889 handler det imidlertid om to uligestillede Parter, den voksne, opdragende og oplærende Principal, der tildels er forlenet med Forældremyndighed, og den umyndige, ungdommelige Lærling,

hvis Interesser i Læreforholdet skal varetages af ofte fjærntboende og i Lovens Forstaaelse og Uddannelsens Art ukyndige Forældre og Værger. Der maa derfor ikke blot stilles det Krav til Loven, at den værner den Unges Interesser, garanterer ham den bedst mulige Uddannelse i vedkommende Fag og værger ham mod en hensynsløs Principals egoistiske Arbejdsudnyttelse, men man maa naturligvis før alt andet kræve af Principalerne, at de nøje kender og overholder Lovens Bestemmelser. Alt dette er saa langt fra Tilfældet under de nuværende Forhold, at Centralorganisationens nylig paabegyndte Virksomhed for Lovens Revision og effektive Gennemførelse har Krav paa den største Opmærksomhed og mest indgaaende Behandling i de Kredse, der direkte eller indirekte berøres af Spørgsmaalet.

Lærlingeloven af 1889 foreskriver (§ 1), at enhver Læremester (hvorunder udtrykkelig er indbefattet „enhver Handlende") der oplærer Lærlinge under 18 Aar, skal drage Omsorg for, at skriftlig af Øvrigheden paategnet Lærlingekontrakt oprettes. Alene denne Lovens første Bestemmelse overtrædes idelig og — konsekvent indenfor Handelsstanden. Det er saaledes en kendt Sag, at der kun rent undtagelsesvis oprettes Lærlingekontrakter i Kontorfaget, ligesom denne Lovovertrædelse forekommer ofte i de andre Brancher. § 3 bestemmer, at Læretidens Varighed skal fastsættes i Kontrakten; dog maa den ikke overstige 5 Aar, derunder indbefattet Prøvetiden, der i § 5 ansættes til de første 3 Maaneder af Læretiden, under hvilken Prøvetid begge Parter (for Lærlingens Vedkommende Forældre eller Værger) kan forlange Kontrakten omstødt og Læreforholdet ophævet. Kontrakten er ikke bindende for Lærlingen længere end til dennes fyldte 20de Aar.

Lovens vigtigste Bestemmelse indeholdes i § 7, 8, 9 og 10, henholdsvis vedrørerde Arbejdstiden, Arbejdsydelsen og den teoretiske og praktiske Uddannelse. Med Hensyn til Arbejdstiden hedder det i Loven, at „der maa i Reglen ikke paalægges Haandværker- eller Handelslærlinge noget Arbejde i Tiden mellem Kl. 9 Aften og 5 Morgen", og „ligeledes maa ingen Lærling i Reglen anvendes til noget Arbejde efter Kl. 9 Søndag Formiddag". Uden i denne Forbindelse at komme ind paa en Kritik af den lovtilladte Udnyttelse af den Unges Arbejdskraft, skal her blot paapeges, at der netop til den „humane" Bestemmelse om en 8-Timers Hviletid svarer en 16 — seksten — Timers Udnyttelsestid, der endda ikke som for Haandværkslærlingenes Vedkommende modificeres ved Bestemmelsen om, at Arbejdstiden ikke maa overstige 12 Timer, iberegnet 2 Timer til Spise- og Hviletid. Saaledes værner denne „Beskyttelseslov" den unge Merkursøn!

Der turde vel ikke være overhængende Fare for, at sidstnævnte Paabud overtrædes med Hensyn til Antallet af Arbejdstimer; thi Lærlingen vil da være aandelig og legemlig ødelagt inden Læretidens Udløb, — men denne svævende Betryggelse udlignes rigelig ved Overtrædelse af § 9, der bl. a. bestemmer, at Lærlingen ikke maa beskæftiges med Arbejder, der ere skadelige for hans Sundhed eller ikke staar i Forhold til hans Kræfter, ligesom han (Principalen) ordentligvis ikke maa anvende ham til andet Arbejde, end det der henhører under Faget. Paragrafen tillader Hustugt overfor mandlige Lærlinge indtil det fyldte 18de Aar, medens man med en for denne Lovs Aand usædvanlig „Humanitet" har unddraget de kvindelige Lærlinge for Pryglestraf.

Læretiden skal — hedder det i § 10 — anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden lærer det Fag, hvori han er antaget til at oplæres, saa fuldstændig som muligt, og skal det søges bragt dertil, at han ved Udløbet af Læretiden kan aflægge Svendeprøve, hvor Adgang haves til Aflæggelse af en saadan. Endvidere paabydes det Principalen at give Lærlingen den fornødne Tid til at frekventere en af de paa Stedet værende Fagskoler, men da Loven siger, at dette kun gælder for de Fag, hvor der til Svendeprøven er knyttet en teoretisk Prøve i Tegning, Udregning o. l., begrænses denne selvfølgelige Bestemmelse egentlig til Haandværkslærlinge.

De øvrige Paragrafers Stilling vedrører Mestrenes og Lærlingenes gensidige og almindelige retslige Stilling og skal ikke nærmere omtales her, medens vi derimod i det følgende Nummer vil undersøge det Uddannelsessystem, der i Ly af denne Lov er bleven herskende indenfor Handelsstanden.

(Fortsættes).

Bort med Selskabeligheden som Agitationsmiddel.

Centralorganisationens Arbejde skal være fagligt og kun fagligt. Der findes ikke et eneste Punkt i vort Program, som omhandler Selskabelighed. Det er imidlertid naturligt, at der indenfor de forskellige Afdelinger udvikler sig lidt Selskabelighed, men denne skulde da gerne fremkomme som en Følge af, at de af Standens Medlemmer, som have sluttet sig sammen for at arbejde for faglige Reformer til Gavn for sig selv og Standsfæller, at de følte Trang til en Gang imellem at pleje selskabeligt og kollegialt Samvær.

Det bør ikke være saaledes, at der arrangeres Selskabelighed, for derigennem at drage Medlemmer til Centralorganisationen; thi de Handels- og Kontormedhjælpere, som ikke vil slutte sig til Organisationen, før man laver nogle Fester og Baller for dem, det er Folk, som ikke har Spor af Forstaaelse af Centralorganisationens Opgaver, det er Folk, som ikke duer i en faglig Organisation, fordi de ikke ere blevne Medlemmer af Interesse for og Lyst til at støtte Organisationen i dens Arbejde, og som derfor egentlig kun er Fyldekalk i Medlemsprotokollerne og i en Dansesal, det er Folk, som hvis man kræver et Offer eller Arbejde af dem til en Reforms Gennemførelse, da staar de aldeles uforstaaende, og da vil de forsvinde hurtigere end de kom, og de har da kun virket øjenforblændende paa Ledelsen, som mente, det var Folk, man kunde regne med.

Der er imidlertid Afdelinger, som ere tilbøjelige til at lave Selskabelighed for derved at hverve Medlemmer. Jeg mener af foranførte Grunde, at det er saare uheldigt. — Man har endogsaa set et Festudvalg i en Afdeling udsende et Program for Vinteren og foran dette Program for Selskabelighed skrevet manende Ord som Opfordring til udenforstaaende om at slutte sig til Foreningen. Den Slags virker demoraliserende baade paa dem, som udsender det, og dem, som det er henvendt til.

Man kan ofte i Afdelingerne høre Udtalelser som: „Der laves ikke noget". Naar der i nogen Tid ikke har været store Møder, kan man selv fra Bestyrelsesmedlemmer, som man dog skulde forudsætte kunde se lidt mere stort paa Forholdene, høre Ytringer som: „Det Hele staar stille". Hvis nu disse Udtalelser gjaldt Hovedbestyrelsen, da skulde jeg ikke beskæftige mig dermed, da der altid kan disputeres om, hvorvidt Hovedbestyrelsen udretter for lidt; men Udtalelerne fremkommer fra vedkommende Medlemmer, fordi de har en forkert Opfattelse af hele Centralorganisationens Virkemaade. Det er jo nemlig ikke Afdelingerne som saadanne, der skal „lave noget" naar der er Tale om denne eller hin Reforms Gennemførelse; men Medlemmerne har ofte den Opfattelse, at naar der ikke sker noget særlig i deres egen Afdeling, da sker der slet ikke noget; men det er forkert. Ud over det rent agitatoriske og faglige Oplysningsarbejde, som ogsaa kan være stort nok, har Afdelingerne jo intet at udrette paa egen Haand. Afdelingerne ere som Bindeled mellem Medlemmerne og Hovedledelsen, og naar Medlemmerne ikke gennem vort Blad og gennem Cirkulærer følger og værdsætter det Arbejde, som til Stadighed udføres af Hovedbestyrelsen og specielt dens Formand, da er det Udtalelserne om, at der laves ikke noget, fremkommer, og da er det der gribes til Selskabeligheden, fordi man synes, der er for lidt Liv i Afdelingen.

Det der betyder noget er, at vi har Centralorganisationen og dens Hovedbestyrelse, thi det er den, som skal arbejde. Det er den som, i Kraft af, at den staar i Spidsen for saa og saa mange Afdelinger med saa og saa mange Medlemmer, kan arbejde.

Det er den, som skal gribe ind ved hver eneste Lejlighed, hvor der kan gøres noget til Standens Bedste. Derfra var det ogsaa der blev udtørt et Arbejde, som resulterede i Helligdagsloven. Derfra er det, der udgaar et Arbejde for Maximalarbejdstiden. Her kommer vi til, hvad der egentlig er Afdelingens Arbejde, nemlig i et saadant og lignende Spørgsmaal at udrette et Arbejde efter Hovedbestyrelsens Anvisning.

Det betyder ligeledes noget, at Arbejdsraadet afæsker Centralorganisationen Erklæring angaaende Lærlingelovens Revision, saa at Hovedbestyrelsen efter Anmodning kan afgive Betænkning.

Det glædelige er da, at Centralorganisationen gaar sikkert fremad, baade i Medlemstal og pekuniært, og at det ikke er Selskabelighed, der skyldes denne Fremgang. Betegnende er det,

at netop den Afdeling, som vokser stærkest, er den som bestaar af de direkte Medlemmer, og den er jo afskaaret fra at drive Selskabelighed, idet dens Medlemmer er spredt hele Landet over.

Lad os mere end hidtil følge og iagttage Hovedbestyrelsen i dens Arbejde. Vi kommer da til den Erkendelse, at der netop udrettes noget. Lad os endvidere ikke bruge Selskabeligheden i det Øjemed, at skaffe ny Medlemmer, for de duer ikke, vi maa hellere være dem foruden. Vi skal derimod stadig forøge vort Medlemstal gennem Agitation, gennem vort Blad, gennem Afdelingernes agitatoriske Virksomhed og ikke mindst gennem skriftlig og personlig Agitation, saaledes at vi faar Medlemmer med Interesse for Centralorganisationens faglige Opgaver.

a—.

De jyske Detaillister og Siddepladser for Butikspersonaler.

Indenrigsministeriet har i afvigte Efteraar tilstillet Provins-Handelsforeningernes Fællesudvalg det af Arbejdsraadet udarbejdede Forslag til Lov om Adgang til Siddeplads for Personalet i offentlige Udsalgssteder" med Anmodning om Raadets Udtalelse om Sagen.

Udvalget har videresendt Anmodningen til de forkellige Handelsforeninger, der har taget Spørgsmaalet op til Behandling. Vi skal i denne Forbindelse minde om Skanderborg Handelsforenings overlegne og — taabelige Svar, som vi forleden omtalte efter Fortjeneste. Heldigvis betragter ikke alle Principalorganisationer Spørgsmaalet fra samme Synspunkt. „Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Jylland" har saaledes svaret Fællesudvalget, at Organisationen „intet har at bemærke til Forslaget og kan saaledes tiltræde det i den affattede Form."

Ifølge „Købmandsbladet" har „Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Jylland" ved et Bestyrelsesmøde i Aarhus i December Maaned behandlet Forslaget til en Revision af Lærlingeloven. Der foreligger endnu ingen Betænkning fra Centralorganisationen angaaende Lovens Revision.

Dengang jeg lærte.

I Urtekræmmerlære.

Jeg vil ikke nedkalde Forbandelser af nogen Art over den Mands Hoved, der holdt mig i næsten fem Aar fængslet bag Disken under Foregivende af at ville lære mig sit Erhverv; han endte sit Liv for egen Haand, efter at have levet i Strid med sig selv, og Forbandelsen har ramt ham uden min Medvirken. Ej heller vil jeg rette min Harme mod de af min Slægt, der holdt mig der, og prædikede for mig, at Udholdenheden vilde bære sin Løn i sig selv — eller mod nogen af de, der stod mig nær under den Periode og til hvem Ansvaret muligen kunde rettes; — jeg gør det ikke, fordi de alle er Redskaber i Samfundets Husholdning, og Husholdningen kræver tit slige Ofre. Skulde jeg rette min Fortørnelse mod nogen, blev det mod det Begreb, man kalder Samfundet, og slaar man til dér, træffer man oftest ved Siden af, og hyppigt sig selv i Stedet.

Jeg vil blot i al sin Enkelthed fortælle om de Dage, der, jo ældre jeg bliver, staar for mig som en spildt Tid, en blodig Uret mod det værgeløse unge Menneske, der i sin Troskyld lyttede til de ældres Røst, — en Nedværdigelsens Tid, der har kostet flere Aar end blot de fem, den varede. — En Tid, hvor jeg ikke blot intet lærte, men legemlig og aandelig blev sat tilbage, saa det har taget Aar at vinde udover det og frem igen.

Jeg kom lige frisk fra Skolen, hvor netop da Boldspillet var ved at bryde Vej, og hvor jeg i kort Tid havde deltaget i herligt Friluftsliv Hverdag Eftermiddag sammen med Kammeraterne. Det var i August Maaned, og det var en haard Tur, Aften efter Aften at staa bundet i Butiken, indelukket Dag ud og Dag ind, hvor kort forinden Budet netop havde lydt, at Friluftsliv var af det gode, at alle Bestræbelser i den Retning burde opmuntres.

Jeg forstod ikke Samfundets forskellige Følgeslutninger, men jeg forstod, at jeg var den lille, og Ret eller Uret, fik jeg bøje mig alligevel; — det var min første Undervisning i Samfundslære.

Mit Sind var Barnets, retlinet og enkel, og Sanddruhed var mit Væsen. Efter at have lært Butikslivets Talemaader, følte jeg mig krænket i mine Begreber om Hæderlighed, ved Handelens Tilbøjelighed til at føre Kunderne bag Lyset, til at sælge èn Vare for en anden, til ved intetsigende Fixfaxerier at give denne eller hin Vare en tilsyneladende større Værd og rolig indkræve dette Merbeløb. Jeg var ofte paa Nippet til at anbefale den reelle Vare paa den andens Bekostning, men jeg bøjede mig og led derunder.

Jeg har allerede fortalt, at Skæbnen senere indhentede min Læremester. I den Tid jeg var der, levede han et Liv i Udsvævelser, drak saa han to Gange fik Delirium, og i Mellemtiden ytrede hans stærke Sanser sig som Brutalitet og Mistænksomhed, det første satte Frugter i en udstrakt Anvendelse af Hustugt, en rundhaandet Uddelen af Lussinger for de mindste Bagateller, et Forhold, der udartede saa vidt, at jeg selv — min Natur imod — uddelte Lussinger, da jeg blev ældste Lærling, og fik en yngre at raade over. Og Mistænksomheden ytrede sig i lange Forhør og Paastande om Løgn, hvor Sandheden straks var i min Mund, altid i Forhold af intetsigende Betydning, medens Spørgsmaal, der syntes mig vigtigere, ofte forblev uoplyste.

Om teoretisk Undervisning var der ikke Tale, men en Artikel af Herman Bang om dette Emne udvirkede, at jeg to Gange ugentlig fik deltage i et engelsk Kursus, hvor jeg skamfuld kæmpede med Søvnen, der meldte sig ved det stillesiddende Arbejde i Klasseværelsets ophedede Luft, og efter endt Undervisning maatte jeg atter stille i Butiken fra 9 til 11 Aften.

Min Arbejdstid var fra 7 Morgen til 11 Aften, mine Maaltider en idelig Kilde til Sindsbevægelse, naar Kunderne afbrød dem, og Principalen kaldte paa mig for den mindste Bagatel. I Luften kom jeg kun én Gang om Ugen, hver Søndag efter 11 Fm., de andre Dage skete det kun, naar Bydrengen trængte til Hjælp. Et Lyspunkt bragte Søndagen, idet vi mærkelig nok ikke holdt Butiken aaben efter Kl. 4, saaledes som Skik ellers var den Gang. Ferier kendtes ikke.

De to første Aar fik jeg intet Vederlag udover Kost og Logi, men, som han havde sagt, da han antog mig, „jeg giver store Gaver". Stor var Spændingen derfor den første Jul, efter at have arbejdet et Overmaal af Tid, Nat og Dag saa at sige, Søgn og Helg, da jeg Juleaften ved 10-Tiden var færdig til at gaa en lang Vej ud til min Slægt for at fejre Jul med dem, medens Mindet om tidligere Juleaftener endnu stod frisk i min Erindring.

Gaven bestod af et halvt Pund Chocolade til 70 Øre, siger og skriver. Man kan tænke sig min Sindsstemning, — jeg skammede mig for det Spørgsmaal, jeg vidste vilde møde mig først, om hvad jeg havde faaet, og jeg syntes, det faldt tilbage paa mig selv mere end paa ham. I mine Tanker haanede jeg den Kristendom, der forenede Juleaften med slig en Adfærd og sligt et Arbejde.

Jeg skal ikke dvæle længere ved den Tid. Summen deraf var Slid og Slid, grov Behandling og ringe eller intet Vederlag.

Der kan indvendes, at det var de Tider, nu er Forholdene ganske anderledes, og selvfølgelig er de det, men nu som den Gang kan dette siges, thi ogsaa da lød det, i min Tid var det endnu værre, og ogsaa den Gang ansaa man sig for paa Højde med al Humanitet.

Og det kan siges, at min Læremester maa have været af en usædvanlig ringe Sort, det er vel nok saa, men alene det, at saadanne Tilfælde kan findes, er nok, og i en noget forbedret Skikkelse findes de vel ogsaa den Dag i Dag, thi det maa erindres, at det kun er sjældent, at slige Forhold bliver bekendte, — den Unge bøjer sig altfor ofte i falsk Forhaandsrespekt for en Alder, der ikke altid er Respekt værd.

Jeg lod mig snyde for 5 Aar af mit Liv, — 5 Aar af min Ungdom, — og da jeg i mit Lærebrev læste, at jeg havde været lærvillig, omgængelig og tro, saa skrev jeg følgende Linier i min Dagbog: „Jeg har ofret mig selv paa Pligtens Alter, og hvad gav Guden derfor? En lumpen Lap Papir med Ordene lærvillig, omgængelig og tro; — „ærelös", „trælsindet", „uselvstændig", burde der have staaet, men en Afgud smigrer altid" —.

En fra Firserne.

Undervisning.

Program og Beretning fra Aarhus Handelsskole ved dens Bestyrer, eks. Handelsskolelærer Niels P. Nielsen.

Denne 5te Beretning adskiller sig fra sin nærmeste Forgænger ved at have tiltaget en Del i Omfang. Dette skyldes fornemmelig en længere indledende, læseværdig Artikel, betitlet: „Handelsskolens Maal og Midler". Af Beretningen fremgaar det iøvrigt, at Skolen siden sin Grundlæggelse i 1895 har været besøgt af 537 Elever, deraf 77 i afvigte Skoleaar Eksamenslisterne viser fornøjelige Resultater. Handelsskolerne navnlig Dagskolerne, kæmper under vanskelige Forhold herhjemme. Det er da ret fornøjeligt efter hele Anlægget at se denne Skole med virkelig Energi umiskendeligt sætte Ansvaret overfor den unge Handelsstand i Højsædet.

C. H. W. H.

Forsinkelsen

af dette Nummer skyldes — som allerede bebudet i Nr. 24, 1904 — den ved Annoncetegningen nødvendiggjorte Udsættelse af Omslagets Afslutning.

Internationale Korrespondanceforeninger.

Hr. Redaktør!

Maa jeg igennem vort Blad henlede mine ærede Kollegers Opmærksomhed paa de i Udlandet saa stærkt benyttede Korrespondance-Foreninger. Man har som Medlem af en saadan Forening rig Lejlighed til — gennem Korrespondance med Udlændinge — at udvide sine Sprogkundskaber. Disse Korrespondanceforeninger har Medlemmer hele Verden over, og hvert Medlem kan selv vælge sine Korrespondenter og i det eller de Sprog, hvor man ønsker sine Færdigheder udviklede.

Den Forening, paa hvilken jeg gennem disse Linier vilde henlede Opmærksomheden og anbefale, hedder *Cosmopolitan Correspondence Club* — eller som Medlemmerne indbyrdes skrive „C. C. C." — har Hjemsted i Milwauker, Wis. U. S. A., og har ca. 800—900 Medlemmer, spredte over hele Verden. Medlem kan enhver hæderlig Dame eller Herre over 18 Aar blive. Af Sprogkundskaber fordres kun, at man kan skrive sit Modersmaal korrekt. Medlemsbidraget er $1^1/_4$ Dollar (Kr. 4,71) aarlig, for hvilket Bidrag med altsaa har følgende Rettigheder: At korrespondere med et eller flere Medlemmer efter eget Valg, hvert Fjerdingaar at faa Klubbens Medlemsfortegnelse gratis og portofrit tilsendt, samt iøvrigt enhver Indrømmelse, som Klubbens Love tilsteder.

For lettere at præcisere hvilke Emner man ønsker at korrespondere om, er Korrespondenterne inddelte i 8 Afdelinger eller Klasser, nemlig:

Klasse 1. For Samlere af Frimærker, illustrerede Postkort, Bøger, Insekter, Planter, Curiøsiteter osv.

Klasse 2. For Øvelse i Korrespondance i fremmede Sprog.

Klasse 3. Til Indledning af Bekendtskaber før man foretager Forretnings- eller Fornøjelsesrejser.

Klasse 4. Korrespondenter, der ønsker at give eller erholde Oplysninger i Forretnings- eller private Anliggender.

Klasse 5. Korrespondenter, der ønske aandelig Opmuntring.

Klasse 6. Korrespondenter, der ønske at staa hinanden bi med videnskabelige eller literære Arbejder.

Klasse 7. Amatørfotografer.

Klasse 8. Skakspillere.

Det siger sig selv, at det kan være baade til stor Gavn at komme i direkte Forbindelse med Udlandet og derved øve og udvide sine Sprogkundskaber, og til megen Glæde at lære andre Landes Sæder og Skikke at kende gennem direkte Korrespondance. Endvidere byder „C. C. C." en bekvem Lejlighed for Samlelre af enhver Afskygning, at udvide og kompletlere sine Samlinger gennem Udveksling med Korrespondenterne.

Indmelde ser og Kontingent modtages og alle nærmere Oplysninger gives af Klubbens Repræsentant for Danmark:

Kasserer *J. Andreasen*,
Cementfabrikken ved Rørdal pr. Aalborg.

Ovenstaaende Artikel har med Rette Bud til mange af vore Kolleger. Handel, Omsætning og Samkvem mellem Nationerne bidrager meget til at bringe Handelens Udøvere i nærmere Samkvem med hverandre, uden Hensyn til Sprog- og Nationalitetsforskellighed. Handelen faar med andre Ord en internationaliserende Indflydelse paa Folkene, og dens Udøvere blive derved interesserede i at komme i nærmere Berøring med Mennesker udenfor deres nationale Omraade.

Handels- og Kontormedhjælperne møder saaledes i mange Tilfælde med Forudsætninger som Medlemmer af den omtalte Forening, og det, at de danske Medhjælpere tilhører en lille Nation med et lidet kendt og udbredt Sprog, turde yderligere anspore mange af vore Kolleger til Indmeldelse i den omskrevne og lignende Foreninger.

Red.

Hvor ingen Afdeling findes.

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Ø. pr.* Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

Agitationsudvalgene:

Københavns og Omegn: Formand: *C. Wulff.* Kjøbenhavn, Søllerødgade 24, 3.

Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen,* Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.

Øerne: Formand: *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Engageringsbureauet: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24—26.

Københavns og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3 L.

Annonceexpeditør: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø.

Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Januar den 3die og 17de.*

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *Thyge Hansen,* Saxogade 112, 3. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Odensegade 20, 3, Ø. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen,* Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen,* Sølvgade 86. 2. Sal.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen,* Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet.

Søndag den 15de Januar Aften Kl. 8 pr., afholdes Foreningens aarlige Julebal i Handels- & Kontoristforeningens Festsal.

Billetter à 50 Øre faas forud hos Festkomitéens Formand: Commis *C Gjerløff,* Flensborg Udsalg, Hjørnet af Paradisgade og Nørregade.

Fremmede kan indføres ved Medlemmer mod en Entré af 75 Øre. Stor Tilslutning forventes.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape,* Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Erichsen,* Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord".*

Horsens. Formand: Forretningsbestyrer *P. Tang,* Hospitalsgade 6. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler,* Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding,* Nørregade 1. Kasserer: *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. Nielsen.*

Øerne.

Odense. Formand, Kommis *Carl Nielsen,* Overgade 7, og Kasserer Annonceekspeditør, Kontorist *C. Møller,* Kongensgade 13, Sekretær *Alf. Andersen,* Nørregade 79.

Klubaften paa Hotel Postgaarden hver Onsdag fra Kl. 8.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's
BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Krone-Magasinet,

Søndergade 56 (Hj. af Østergade).

Aarhus største Lager i Herre-Lingeri og Underbeklædning. Kolossalt Udvalg i Slips, Vinterhandsker, Silketørklæder
Flipbeskyttere, Seler, Paraplyer og Stokke,
Hvide Veste. Kulørte Veste med Flonelsfor Kr. 4,25. Nyeste Faconer i Hatte til 3 & 4½ Kr.
Se Vinduerne. **Se Vinduerne.**

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Hvorfor
er **„D. H. & K. M. Tidende"**
et *godt og billigt*
Annonceblad ?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

P. HANSEN's BOGTRYKKERI,
Aalborg.
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre**).
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's
ÆGTE
IRIS SÆBE
25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

Telefon Nr. 127.
C. J. Christensen, Esbjerg.
Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,
Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Jyllands Handelsakademi,
Vestergade 29, Aarhus.
Akademiet, der er **statskontrolleret** og **statsunderstøttet,** begynder **d. 1. Novbr.** nye **hel-** og **halvaars Kursus** for Elever af begge Køn. Program sendes. Ansøgninger om **Statens** halve Fripladser for **udenbys** Elever, **Kommunens** for **indenbys** og **Handelsforeningens** for Elever fra **Aftenskolerne** modtages indtil 5. Oktbr. **Imm. Henningsen.**

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.
1ste Kl. Skræderi,
Moderate Priser.
Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

Stort Udvalg
er hjemkommen i: **Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.**
Mich. A. Lund,
Nykøbing Mors.

I alle Boglader faas
Lommebog for Handlende
i Spørgsmaal og Svar
ved
WILL. BROWN,
forhen Bestyrer af »Grüners Handelsakademi«.
Tredje Udgave.
Indb. i Shirting, 1 Kr. 25 Øre.
JACOB ERSLEVS FORLAG.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D. H.- & K. M. T.“,
som udgaar hver 14de Dag.

Læg Mærke til dette!
Det flotteste Skrædderarbejde til de billigste Priser
leveres af
Skrædder Vilh. Nielsen,
SORØ Vestergade SORØ.
Stort Udvalg i Klædevarer.
Reparationer udføres solidt og hurtigt.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skrædderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

MARINUS M. SCHULTZ.
Jomfruanegade 3. Aalborg.
BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.
KONTORARTIKLER.

Esbjerg.
Husk Skotøjsforretningen,
Kongensgade 33.
Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.
H. I. Jensen.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

AARHUS.
HATTE!!
Bedst! Billigst!
Jyllands største Lager.
Jean Findlings Eft.
Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Avertér
i
„D. H. & K. M. T.“

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Forsøg blot andre
Sæber! De skal nok vende tilbage til **Worning & Petersens Xeroform.** Dette for Huden saa nyttige Stk. Sæbe er enestaaende billigt i *25 Øre.*
En gros: **Joh. C. Hooges Eftf.**
Telefon 3211. **Fred. Nielsen.**

Berlitz School, Odense.

Engelsk — Tysk — Fransk.
Indfødte Lærere.
Hvert Sprog læres som De har lært Deres Modersmaal. Prøvetimer gratis.
Denne Skole, som har 300 Filialer, er den eneste i **Odense** under Overledelse af Prof. Berlitz, Opfinderen af Methoden.
Direktør R. John Vivers.

Henvend Dem til de Forretninger og Virksomheder, der averterei D.H.K.M.T.

Vor Annonce-Ekspedition for København
er hos Hr. **C. H. W. Hasselriis, Odensegade 20, 3. Sal, Ø.**, til hvem alt Annoncerne fra København vedrørende bedes adresseret.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 3935 og 6033.

Flot Snit. **Moderate Priser.**
Odense.
1. Kl.s Skræderi
anbefales.
H. C. Jakobsen,
Vestergade 39.
Indgang fra Store Graabrødrestræde.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
kan for denne Vinter ikke modtage Indmeldelse af flere Elever til Dagskolen.
Niels P. Nielsen.

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt!
HANS SKOVSGAARD,
ESBJERG.
Telefon 31 og 65.

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Ryg Cigaretten **PALACE.**
Bedste Virginia Cigaret.
10 Stk. med Rør 10 Øre.
Importør: Chr. Harreschou. Kbhvn.

Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse
omfatter hele **København, Frederiksberg** og **Hellerup.** Almindelig Kontingent: 1 Kr. maanedlig. **Særlig Afdeling for ugifte Medhjælpere:** 60 Øre maanedlig. Foruden Læge, Medicin og Hospital ydes i Sygepenge henholdsvis: 1 Krone og 50 Øre daglig.
Administreret af **Handelsforeningen af 5. Juni 1864.**
Kontor: **Citygade 21, 3. Sal. K.**

Nyeste Nyt i Hatte forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** Esbjerg.

Faaborg
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon 6252.

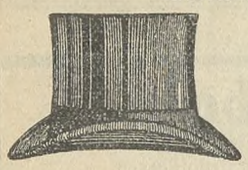
Frokost-og Middagsretter
faas **nu** i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

ESBJERG.
Overgaards Vaskeri
(ved M. Lykke),
Skolegade 36.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Odense.
Barber- og Frisørforretningen,
VESTERGADE 75,
anbefales.
Harald Petersen.

ESBJERG.
Barbér- og Frisørsalonen,
A. Hansen,
Kongensgade 19.

Agitér for Tilslutning
til
Centralorganisationen!

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Hotel Royal,
Aalborg,
er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.
I. P. Jensen.

ODENSE.
Mit **Maskinafskrivnings-Bureau**
er henflyttet til
Dronningensgade 61, St.
Maskinskrivning, Dublicering samt Maskinens Adskillelse og Rensning læres grundigt. Med Højagtelse
Marius Henningsen.

AARHUS
Dampvaskeri.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Torvet 1. Hjørring.

Ths. Tofts **Kaffe** er og bliver den bedste i Hjørring.

Hvorfor skal vi ikke læse
Detailhandlerbladet?
Man kunde jo da tænke sig. at man engang blev Principal!

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

C. JOHAN GADE,
PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,
Nørregade 36.
Telefon 411.
Aarhus.
Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.
Tilbud og Overslag gives.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Læs vore Annoncer!

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Specialforretning.
Kongensgade 49. **Telefon 282.**
Hamburger-Cigarer.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Foreninger og Foreninger er to Ting.

Man har Foreninger, hvor man ikke har andet at gøre end at betale sit Bidrag. Der kræves ikke mere af En, man har ingen Pligter ud over det, men heller ingen Rettigheder af nogen Slags

Saa er der Foreninger, hvor man forpligter sig til at foretage et eller andet, der nærmere bestemmes af hver Forening; eller Foreninger, hvor det modsatte sker, hvor det gælder at afholde sig fra Et eller Andet.

Der er Foreninger, der tager Sigte paa den fjerne Fremtid og absolut ikke giver Udbytte, af hvad Art nævnes kan, der opstaa i Dag og dø i Overmorgen, efter at have brugt den mellemliggende Tid til at bevise sin Existensberettigelse.

Der findes selskabelige Foreninger, Sygeforeninger, Begravelsesforeninger, Kegleforeninger, Skøjteløberforeninger, dramatiske Foreninger, Danseforeninger, Understøttelsesforeninger, politiske Foreninger, Diskussionsforeninger, Sportsforeninger, Sangforeninger, Brændselsforeninger, Bespisningsforeninger baade for Fattig- og Rigfolk, Fredsforeninger og Krigsforeninger, Foreninger til Beskyttelse af alle de Umyndige i et Samfund, faglige Foreninger og Foreninger til Beskyttelse af umælende Bæster, — kort sagt i Tusindvis af de mest forskelligartede Foreninger, saaledes som Livets Mangfoldighed fører med sig, og hvoraf hvert enkelt Menneske er Medlem i adskillige Afskygninger.

Fælles for dem alle er det kontante Bidrag, og alle bæres de frem af en større eller mindre Kreds af Medborgere, der har Øjet aabent for det paagældende Formaals Rækkevidde, medens vi andre ved vort Bidrag giver Sagen vor Tilslutning og Støtte.

Overfor Foreninger, hvis Formaal kun lægger Beslag paa vor Sympati, kan man indskrænke sig til blot at være bidragydende, saa længe Talen ikke er om rent selskabelige Funktioner, der kræve personlig Delagtighed, — men naar det gælder Livsinteresser, det daglige Brød, saa er den Forening den stærkeste, hvis Kreds af bærende Medlemmer er størst.

Ikke for intet har jeg i samme Aandedræt nævnt faglige Foreninger og Foreninger til Beskyttelse af umælende Bæster; der er en Gradsforskel her, og det er hver enkelt Stands Opgave at gøre Forskellen saa stor som mulig.

Jeg kunde tænke mig formaaende Filantroper, der dannede Foreninger til vor Stands Ophjælp, eller til Forhindring af Misbrug af Kommis'er og Kontorister, eller hvad Navn en saadan Forening nu maatte faa. I England findes der i Virkeligheden saadanne, og selv om der blandt Medlemmerne findes adskillige Standsfæller, saa giver de ikke Foreningen dens Præg, ej heller bæres Kravene frem af Standen selv. Dette er de umælende Bæster overflyttet paa Menneskenes Omraade, og selv om man ikke tør underkende Filantropernes Velmenthed, saa er den dog til en vis Grad ilde anbragt og ikke egnet til at skabe selvstændige Mennesker.

Vi har det forud herhjemme, indenfor vor faglige Bevægelse, at vi har frigjordt os først og fremmest for Principalernes Delagtighed i vore Foreninger, ej heller har vi udenforstaaende Menneskevenner til at stikke deres Næser i vore Sager. Vore Krav bæres frem af Standen selv, og af ingen andre, men dermed hører ogsaa Forskellen op, Forskellen mellem de umælende og os selv.

Den Forening er stærkest, hvis Kreds af bærende Medlemmer er størst; her er det, det skorter; vore Foreninger har formeget Karakteren af enkelte Filantropkolleger, om jeg maa bruge det Udtryk, medens vi andre indskrænke os til blot at være bidragydende, — vi har for faa bærende Kræfter og for faa af dem, der kun giver sin Støtte i Form af Bidraget og Tilslutningen.

Det er paa dette Omraade, der bør ske en Forandring, vore indre Forhold tillade nu, at Tanken rettes nedefter, og jeg kalder her først og fremmest paa Tillidsmændene rundt i Afdelingerne, og dernæst paa enhver organiseret Kollega. Lad os gøre en Kraftanstrængelse, lad os i fuld Bevisthed en Gang vise, at i hvert Fald vi ikke høre til de umælende Bæsters Rækker.

Lad os føle Rækkevidden af det Begreb, vor Organisation omfatter, og lad os alle være Medarbejdere i dens Udbredelse.

Vi maa indprente vore udenforstaaende og uforstaaende Medkolleger, først og fremmest, at de bør melde sig ind, og dernæst, at de bør sørge for, at det samme sker indenfor deres Kreds. Karakterforskellen maa fremhæves mellem vore og andre Foreninger, og dette Arbejde bør tages op straks, thi der er ingen Tid at spilde og intet at vente efter.

Lad os være enige om, at vor Forening er noget for sig selv; de andre kan være gode, men vor er den bedste, den er Foreningen over Foreningerne og er fremfor alt en levende Organisme, hvoraf det at blive Medlem betyder en Vinding for den Enkelte.

Tænk blot den Tanke ud en Gang, hvad det vilde sige hvis virkelig et Flertal af vor talrige Stands Udøvere vilde ofre de faa Kroner om Aaret, der betinger Medlemsretten, — hvilken Magt vilde vi ikke være i Samfundslivet, hvilken Rigdom af Opgaver vilde der ikke frembyde sig for os til Løsning. Er dette Maal ikke vel værd at arbejde for, og betyder det ikke netop en Værdiforøgelse ogsaa for dem, der allerede nu har faaet Øjnene op for Organisationens Nødvendighed?

Lad os nu — i denne de gode Forsætters Tid — love hin-, anden at tage fat, og er end Vejen til Helvede, som der siges, brolagt med gode Forsætter, saa er Vejen til Livet og Lyset til Gengæld brolagt med de af de gode Forsætter, der virkelig fanger Liv, og er den end sparsomt vedligeholdt denne Vej, som Sidegaderne i en By og Bivejene paa Landet, saa er der alligevel større Tilfredsstillelse i at vandre ad egne Stier, end at følge Magelighedens brede udtraadte Vej, hvor Allemand færdes.

Altsaa, fra dette Øjeblik, er hver Læser af disse Linier, en virksom Medarbejder i vor Organisations Tjeneste, thi kun paa den Maade naar vor Stand ud af de umælendes Rækker.

Åge Hyllested.

Lærlingelovens Revision.

II.

Lærlingevæsenet i Nutiden.

(Fortsat).

Billig Arbejdskraft.

Arbejdslønnen bestemmes i sin elementære Form af Vekselvirkningen mellem Tilbud og Efterspørgsel. Dette gælder dog almindeligvis ikke i Nutidens praktiske Liv, hvor mangeartede Forhold altid vil øve Indflydelse paa Varemarkedets Priser. Den stærke faglige Organisation, der hos os fremtræder i de fleste Fag ikke alene i Arbejderkredse, men snart indenfor alle lønarbejdende Samfundslag, er en kraftigt virkende Regulator, der under økonomisk gunstige Perioder driver Arbejdslønnen op, i Nedgangstider søger at hæmme den økonomiske Depressions Virkninger. Handels- og Kontormedhjælperstandens Arbejdsvilkaar, der kun i ringe Grad reguleres af en Standen iboende Kraft, vil derfor i høj Grad være afhængig af de Skarer af unge Mennesker af begge Køn, der altid er rede til at indtage enhver vakant Stilling. Som vi senere skal se, afhænger Medhjælperlønnen tillige af den enkeltes og Standens almindelige og handelstekniske Dannelse.

Lønningerne, der ydes Medhjælperne, har gennemsnitlig holdt sig paa et lavere Niveau end i de fleste af de andre Fag, hvor der kræves en vis Fagdygtighed og navnlig et vist Ansvar af Arbejderen. Der hersker nemlig et fuldkommen frit Arbejdsforhold mellem Principal og Medhjælper, der i hvert Fald, hvad Lønnen angaar, ikke rokkes af fastslaaede Minimallønninger eller almèngyldige Overenskomster. Der er blot den Hage ved denne fri Ordning, at Medhjælperne i næsten alle Tilfælde vil være den svagere Part. Konkurrencen mellem Medhjælperne holder Lønnen nede, og naar et Handelshus har sikret sig de nødvendige ledende Personligheder paa de forskellige Poster og takseret deres Ydelser mere eller mindre anstændigt, har man — om man vil — frit Spillerum med Hensyn til Arbejdets Specialisering og lave Lønninger til det mere underordnede Personale. Tendensen til at holde Administrationsudgifterne længst muligt nede, finder et føjeligt Middel i det „frie" Arbejdsforhold og — hvor dettes Virkninger forekommer utilstrækkelige — i den yngste Arbejdskraft. Volontøren og Butikslærlingen finder uden altfor stor Vanskelighed Adgang til det store Handelskontor som til den ringe Urtebod. Thi det purunge Menneske stiller ikke uopfyldelige Krav i Retning af

Løn, han faar tage hvad Arbejde der bydes ham, og han knurrer almindeligvis ikke over den Arbejdstid, som den udlærte Medhjælper ikke lader sig paatvinge uden Indsigelse.

Der findes næppe den Stand, hvor Arbejdskraften er billigere til Fals end i Handels- og Kontormedhjælperstanden. Den mandlige Medhjælpers „run" mod de Stillinger, der, omend daarligt lønnede, aabner ham Udsigt til en nogenlunde sikker Position og et selv langsomt Avancement, de Tusinder af unge Kvinder, der strømmer ud af Instituters og Kursus'ers Porte, de mange unge Mennesker, der giver sig Læretidens Skærsild i Vold i Haab om, at Aarene vil give dem Erfaring, Fagkundskab og som nybagte Medhjælpere en vellønnet Plads, uden ret at fatte, at man meget ofte i Stedet for at opfylde sine Forpligtelser overfor dem udnytter deres Arbejdskraft uden at bekymre sig om deres fremtidige Færd ad Fagets Vej.

Det er paa denne trøstesløse Baggrund, at Nutidens Lærlingespørgsmaal skal ses: En Stand, der lider af „Overbefolkning" udenfor al Renkultur, med anarkisk frie Arbejdsforhold og med et Mindretal af sine Medlemmer organiseret, saaledes at Fagparlamentarismens Sejr stadig maa betragtes som Fremtidsmusik.

Arbejdstiden.

„Lang Arbejdstid giver lav Løn" hedder det, og denne som Regel træffende Sætning har i hvert Fald Borgerret for Kontor- og Butiksmedhjælpernes store Flertal. Vender vi Sætningen om, er den anvendelig overfor dem, som disse Artikler er helliget: Lærlingene. Loven af 1889 giver Principalen Dispositionsret over Lærlingen i Tiden fra Kl. 5 Morgen til Kl. 9 Aften og som Regel bliver denne omhyggelig udnyttet i et Antal Arbejdstimer, der endog er større end Medhjælpernes Arbejdstid. Lærlingen er almindeligvis den første i Butik og Kontor, ligesaa sikkert som han hører til de sidste, der slutter Arbejdsdagen. Det er ikke usædvanligt, at de unge Mennesker maa arbejde $1^1/_2$ Time længere end den sædvanllge Forretningstid, fordi de sædvanlige Morgenarbejder og navnlig Arbejdet ved Lukketid, Oprydning, Postbesørgelse o. s. v. er dem overdraget. Naar man erindre, at de unge Mennesker maa deltage i det i Handelsfagene stadig tilbagevendende Overarbejde og sammenholder vore i sin Tid foretagne Undersøgelser vedrørende Medhjælpernes Arbejdstid med det om Lærlingearbejdet anførte kommer man til følgende Gennemsnitstal for Lærlingenes ugentlige Arbejdstid (Spise- og Hviletid ikke medregnet):

Kontor-Lærlinge	63 Timer.
Kolonial „	90 „
Isenkram:	
Detail „	77 „
Engros „	66 „
Manufaktur:	
Detail „	66 „
Engros „	75 „

Disse Tal er dog sikkert for lavt ansatte for de mindre og middelstore Provinsbyers Vedkommende, idet Arbejdstiden i København gennemgaaende er kortere, fordi den engelske Arbejdstid i stadig stigende Grad finder Anvendelse i de større Forretninger.

Ved Behandlingen af dette Spørgsmaal fattes vi atter et tilstrækkeligt og brugbart statistisk Materiale, der vanskeligt kan tilvejebringes uden gennem officielle Undersøgelsrr. Det er derfor af Betydning, at dvæle ved den tyske Rigskommission for Arbejderstatistiks Undersøgelser fra 1893, altsaa før Butikslukningsloven, denne officielle Enquéte, der konstaterede saavel en længere Arbejdstid for Lærlingene i Butiksforretninger end for de samme Steds beskæftigede Medhjælpere som ogsaa en utrolig lang Arbejdstid i al Almindelighed. Her nogle Tal: 81 pCt. af Medhjælperne og 85 pCt. af Lærlingene arbejdede længere end 12 Timer daglig. 45 pCt. af disse Medhjælpere og 50 pCt. af Lærlingene havde en Arbejdsdag paa mere end 14 Timer og mere end *Fjerdedelen* af disse Lærlinge udnyttedes længere end 16 Timer i Døgnet.

Lærlingemisbruget forebyggedes væsentligt ved Butikslukningsloven, uden at dog denne Reform kunde øve gavnlig Indflydelse paa Kontorlærlingenes Arbejdstid. Medhjælperorganisationerne fortsatte imidlertid Felttoget mod Lærlingeudbytningen og i Sommeren 1902 forelagde Rigskommissionen Resultatet af sine Undersøgelser af Arbejdstiden paa Kontorerne. Denne Enquéte var gennemført ved Stikprøve-Systemet, saaledes at 10 pCt. af de resp. Kontorvirksomheder adspurgtes Undersøgelsen omfattede 13,673 Kontorer med et samlet Personale 69,686 Medhjælpere og Lærlinge; de sidstnævnte udgjorde 13,433 eller 19,[2] pCt. af alle Hjælpepersoner.

Forholdet mellem Medhjælperes og Lærlinges Arbejdstid fremgaar af følgende Oversigt:

	9 Timer eller derunder.		9—10 T.		over 10 Timer.	
	Personernes Antal	pCt.	Personernes Antal	pCt.	Personernes Antal	pCt.
Mandlige Medhjælpere over 16 Aar	31,203	61,[3]	14,320	28,[1]	5,418	10,[6]
Kvindelige do. do.	2,657	55,[9]	1,445	30,[4]	653	13,[7]
Mandlige Lærlinge do. do.	4,377	50.[1]	2,664	30,[5]	1,690	9,[4]
do. do. under 16 Aar	1,982	42,[2]	1,684	35,[8]	1,036	22,[0]

Iøvrigt viser der sig betydelig Forskel i Arbejdstiden indenfor de paagældende Virksomheder efter disses Størrelse og de stedlige Forhold. Reglen er, at Arbejdstiden er kortere i de større Byer og større Forretninger, medens den tiltager i de mindre Byer og paa Smaakontorerne, hvor Lærlingenes Arbejdstid gennemgaaende er betydelig længere end Medhjælpernes. Den virkelige Arbejdstid, altsaa inklusive Over- og Søndagsarbejde, er imidlertid længere end den angivne ordinære Kontortid. Arbejdstidens Forlængelse paa Grund af Sæsonarbejde o. l. ekstraordinære Forhold fandt Sted i 20,[43] pCt. af de adspurgte Kontorer ligesom Søndagsarbejde forekom i 33,[03] pCt. af samtlige Forretninger.

De her angivne Tal, der gennemsnitlig næppe afviger synderlig fra tilsvarende danske Forhold, konstaterer at Arbejdstiden er længere for Lærlinge end for Medhjælpere og at de yngste Lærlinge maa arbejde længere end deres ældre Medlærlinge.

I de følgende Afsnit skal vi nærmere beskæftige os med Følgerne af denne Arbejdsordning.

(Fortsættes).

Fra vort Hovedkontor.

December-Beretningen.

Som det kunde ventes har Julemaaneden været mindre rig paa Begivenheder end de foregaaende Maaneder.

Der har saaledes kun været afholdt ét offentligt Møde, nemlig i Esbjerg den 4de December, hvor Redaktør *Vilh. Hansen* talte om Lærlingelovens Revision. Juletravlheden og Aarsafslutningsarbejder har lagt Beslag paa vore Kollegers Tid den største Del af Maaneden og umuliggjort det agitatoriske Arbejde, der først kan genoptages i indeværende Maaned.

Efter Samraad mellem *Vilh. Hansen* og Folketingsmand *Jens Busk* har Formanden tilsendt Indenrigsministeren vore Andragender om Tilskud til unge Handelsmænds Uddannelse Udlandet, ubemidlede Handelsskole-Elever og handelstekniske Foredrag i Provinserne samt om Indførelse af Lov om Siddepladser for Butikspersonaler. Man havde ventet Ministeriets Svar i Januar, men den uforudsete ministerielle Situation har rimeligvis bevirket, at der endnu ved Redaktionens Slutning intet Svar foreligger.

Formandens Beretning omtaler endvidere, at der er sket Henvendelse fra Forsikringsselskabet „Mundus" om at træde i Forbindelse med dette Selskab, og virke for den af Selskabet oprettede „Kroneforsikring", saaledes at Centralorganisationens Afdelinger virkede for denne Forsikringsart efter nærmere fastsatte Regler. En lignende Henvendelse indgik fra Forsikringsselskabet „Kæden". Formanden har forhandlet med de nævnte Selskaber, men har med Hovedbestyrelsens Billigelse svaret disse, at Centralorganisationen som faglig Organisation ikke kan beskæftige sig med Spørgsmaalet.

Der er i Maanedens Løb udsendt Tryksager til Hovedbestyrelsens Medlemmer og Centralorganisationens Talere angaaende Lærlingelovens Revision og Siddepladser i Butikerne, — og har Formand og Hovedkasserer desuden udsendt forskellige Cirkulærer angaaende administrative Spørgsmaal.

Åge Hyllested valgt til Byraadsmedlem.

For første Gang er en af Centralorganisationens ledende Mænd valgt til et offentligt Tillidshverv.

Ved de Højstbeskattedes Valg d. 10. Januar til *Esbjerg* Byraad sejrede den af det radikale Venstre og Socialdemokraterne opstillede Liste, og blandt de valgte var vor Formand Hr. *Åge Hyllested.*

Denne Begivenhed er bemærkelsesværdig, fordi den henleder Opmærksomheden paa den — omend langsomt — vaagnende Medhjælperstand, hvis Medlemmer hidtil har været ukendte i de kommunale Raad og lignende offentlige Repræsentationer. Den faglige Medhjælperbevægelse har nu gjort Medhjælpersagen til et Samfundsspørgsmaal og flere af de Reformkrav, som vor Organisation har sat paa sit Program, har allerede funden Vej til Rigsdagen og de kommunale Raad. Det er derfor af den største Betydning, at Medhjælperne har Mænd i disse Forsamlinger, der er udgaaet af deres egen Midte. Det er falden i vor Formands Lod at blive den første Medhjælperrepræsentant i danske Byraad, og vi tager dette som et godt Varsel for vor Stands fremtidige kommunale Indflydelse.

Hr. Åge Hyllested har i henved 10 Aar været esbjergensisk Borger og nyder ikke blot almindelig Agtelse blandt sine Kolleger men ogsaa mellem sine Meborgere, der nu har givet denne Agtelse praktisk Udtryk ved med et stort Stemmetal at vælge ham som deres Tillidsmand.

Hr. H's Valg vil blive hilst med Glæde af Centralorganisationens Medlemmer overalt i Landet, og ogsaa vi bringer det nyvalgte Byraadsmedlem vor Lykønskning med Haab om, at hans kommunale Virksomhed maa sætte gavnlig Frugt for Medhjælpersagen i Esbjerg.

Vore Fornøjelser.

Herr. „Klavs Skumler"s Artikel i Nummer 23 giver mig Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger.

„Det bliver altid hævdet, at det selskabelige styrker Sammenholdet," siger Herr. K. S. Ja, og med Rette svarer jeg; Thi det har vist sig som den eneste Maade at samle Medlemmerne paa her i København, og kun ved at komme sammen med disse Mennesker og lære dem at kende, kan man faa Lejlighed til, at drøfte de faglige Interesser.

Vi har saa mange Eksempler paa, at Folk ere blevne opflammede ved vore Agitationsmøder; men naar Kontingentet skulde betales, er Interessen stærkt afkølet; af den Del, der har betalt, ere mange efter kort Tids Forløb atter faldne fra, fordi vi intet videre kunde byde dem for deres Penge, derfor er Selskabeligheden en Nødvendighed og en virksom Agitator inden for vor Bevægelse, Mand og Mand imellem faar den alvorlige Interesse for vor Sag langt dybere Rod.

Lad os derfor ikke vise nogen Døren, det har vi sandelig ikke Raad til!

Efter hvad der er mig bekendt, kan ingen af Centralorganisationens Midler anvendes i selskabelige Øjemed, hvad der er brugt dertil, er sikkert gaaet af Medlemmernes egne Lommer og er Centralorganisationen aldeles ukedkommende.

Derfor, ærede Kolleger, som ere selskabeligt anlagte, følg ikke Herr. „Klavs Skumler"s Raad; men bliv og tag flere med eder. Thi vi kan ingen undvære. Tværtimod!

Simon.

Dengang jeg lærte.

Da jeg lærte.

Det var egentlig ikke efter min Kogebog, at jeg i sin Tid kom i Lære eller rettere blev ansat som Lærling paa et københavnsk Handelskontor; men mine beskedne Ønsker vejede den Gang kun lidt imod min Faders Vilje, og kærlige Onkler og Tanters gode Raad. Hvad jeg skulde „lære" og hvorlænge denne „Læretid" skulde vare, blev der aldrig talt om, saa jeg antager, at Afgørelsen af dette sidste Spørgsmaal blev overladt til mig selv, hvorfor jeg ogsaa efter $4^1/_2$ Aars Forløb forlod Forretningen uden at spørge nogen, om jeg havde udlært eller ej. Mit Arbejde de første Læreaar bestod væsentlig i Rensning af Blækhuse, Inkassering af Regninger, Børstning af Chefens Overfrakke, Hatte eller Støvler og lign., først senere blev jeg efterhaanden indviet i alle de forskellige Grene af Virksomheden paa et Kontor, og da jeg desuden om Aftenen søgte Sprogundervisning, blev mit Udbytte af Læretiden ikke ganske illusorisk. Men den teoretiske Uddannelse er en absolut Nødvendighed for den vordende Handelsmedhjælper, og de bestaaende Handelsskoler har utvivlsomt deres store Betydning, vel at mærke: de Institutioner, som søge deres Elever blandt Handelsmedhjælpere og dito Lærlinge; thi jeg tror, at saadanne Handelsskoler som Påhlmann's og lign., som paa 3 eller 6 Maaneder uddanner baade Søfolk og Landmænd, Kelnere og Tjenestepiger til Kontormedhjælpere, gør Standen mere Skade end Gavn.

Hans.

Medhjælpernes Ansvar.

Jeg har lært i en Forretning, hvor jeg ikke kom meget i Berøring med Principalen. Kontoret styredes af en Person, der ikke indgød nogen Respekt, hverken som Kontormand eller som Menneske. For denne Mand, der var gennemført raa i sin Tale og ganske blottet for psykologisk Sans, var en Lærling blot en Dreng, som, selvfølgelig forkælet fra Hjemmet, nu skulde tages under ordentlig Behandling.

Man tænke sig en saadan aandelig forkvaklet Person opdrage unge Mænd til dygtige Mennesker? Han opnaaede da ogsaa, ved sit eget slette Exempel, sin Brutalitet og sin Mangel paa Forstaaelse af, at en Lærling ogsaa har lidt Stolthed som *kan* saares, ikke blot at gøre sig lidet afholdt, men tillige at ødelægge Muligheder, som var til Stede hos flere af de unge Mennesker.

Der var ogsaa noget andet, som gjorde Opholdet dèr ulideligt.

De overordnede Medhjælpere var, som desværre ikke faa af vor Stand, Personer blottet for kønslig Undseelse. I Løbet af en Dag kunde derfor Lærlingene faa sig et gratis Kursus i Naturhistorie, affattet i Sprogets delikateste Vendinger. Efterhaanden voksede Demoralisationen saa stærkt, at Lærlingene, overfor de Ældre kunde tilalde sig sjofle Bemærkninger, uden at risikere noget. Som man ser, lærte man godt paa det Kontor.

Er det ikke forstaaeligt, at den merkantile Uddannelse ikke var meget bevendt?

Jeg ved mere end ét Kontor, hvor Skamløsheden er blevet ligefrem et Fag. Af de Ældres daglige Samtaler lærer de Unge, Naar disse bliver ældre og skal oplære nye Folk, er de oplærte saa godt, at de kan overtage Undervisning i dette Fag, men heller ikke i stort andet.

Saaledes har vi Spillet gaaende!

Dette Indlæg er nok saa meget henvendt til Medhjælperne som til Principalerne, selv om Aarsagen, taget i videre Forstand, maa søges i de slette Forhold mange Medhjælpere lever under.

Men Medhjælperne maa selv være med til at højne Niveauet i vor Stand.

X.

Tilfældigheden.

I sidste Fag ved Præliminæreksamen 24 Points i Dansk — altsaa bestaaet med 93 Points;

Stolthed hos Moderen, Henrykkelse hos Tanterne. Men hvad saa — ?

Moderen holdt nu paa en Statsansættelse, f. Eks., ved Banen — dèr var jo Pensionen.

Ansøgning blev altsaa skrevet, „ansete" Mænds uvurderlige Hjælp og Protektion lovet og erholdt, men der vilde dog vist alligevel hengaa et Aars Tid, inden der var Rimelighed for den attraaede Ansættelse.

Altsaa maatte den Tid jo gaa med noget, og intet var saa naturligere end i Ventetiden at komme ind paa et Kontor. „Tante Berlingske" blev raadspurgt, og denne henrivende gamle Dame havde netop — hvor mærkværdigt — en tiltalende Volontærplads for et ungt Meneske „af god Familie og med gode Skolekundskaber".

Lønnen var endda helt god, — og det var jo saa pænt.

Saadan blev jeg dansk Kontormedhjælper.

Selv anden og yngst paa Kontoret i en nylig startet Forretning kom jeg, foruden de uundgaaelige Klareringsforretninger og løben Ærinder, hurtig til at indtage en betroet Plads ved Kopipressen og Postens Afsendelse. Men snart gik det fremad. Man mente mig i Besiddelse af Akkuratesse, og en skønne Dag fik jeg Lov at paatage mig hele Ansvaret med Udskrivningen af Varemærker og Fragtbreve; men ogsaa til større og bedre Ting mente man at kunne anvende mine rige Evner — og jeg fik Lov at renskrive Breve.

Stadig avancerede jeg, kom til at indføre Ordre under min Læremesters Overopsyn (Mester var 3 Aar ældre end jeg), fik Lov og snart efter Pligt til at tumle med den store mystiske og hemmelighedsfulde Lagerbog, og hvem forstaar ikke min Stolthed den Dag jeg endog i de rigtige Bøger — i Bogholderibøgerne — fik Lov at gøre en beskeden Debut ved at paginere de forskellige Konti.

Men endnu var jeg ikke naaet til min Lykkes Tinde; for da Aarsdagen for min Tiltrædelse i Firmaet nærmede sig, kom den officielle Anerkendelse, dobbelt Gage, udelukkende Kontorarbejde og Løfte om Ansættelse af ny Lærling.

Det svimlede for mig — altsaa udlært paa et Aar. Hvilken Sejrsgang gennem Verden laa nu ikke for mig.

For jeg lille naive Mandfolk forstod jo slet ikke den Gang, at det hele betød kun en ganske anvendelig Arbejdskraft for en forholdsvis beskeden Betaling; næste Aar fordoblede man nemlig ikke!

Men hvad jeg senere forstod, var, at hvad jeg ville vide merkantilt og teoretisk maatte jeg selv om at lære — efter „Læretiden", og én Ting til, maaske den vigtigste, at det hidtil i altfor høj Grad er kommet an paa en Tilfældighed, at en ung Mand er sat til at blive Kontormedhjælper.

Væk med Tilfældighederne, ad den lige Vej til et bestemt Maal — Prøvetid og effektiv Lærlingelov, det er det, vi Medhjælpere føler — bogstavelig talt føler — mangler os.

En Lærlingelov, der vel at mærke ikke fører en Skintilværelse, er Betingelsen for, at vi rigtig kan føle os som Stand.

Og gør vi først det, vil mange ikke som nu være saa forhippet paa at komme i de statsautoriserede Sultestillinger — og resignere paa Pensionen!

A.

Hvor ingen Afdeling findes.

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Ø. pr.* Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

Agitationsudvalgene:
Kjøbenhavn og Omegn: Formand: *C. Wulff.* Kjøbenhavn, Søllerødgade 24, 3.

Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen,* Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.

Øerne: Formand: *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Engageringsbureauet: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24—26.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3 L.

Annonceexpeditør: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø.
Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Januar den 3die og 17de.*

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *Thyge Hansen,* Saxogade 112, 3. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen,* Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen,* Sølvgade 86, 2. Sal.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

NB. Iaar holder vor Organisation, — i Forbindelse med de andre københavnske Afdelinger — sin aarlige Fest den 5te Februar i Haandværkerforeningens store Sal. Det eventuelle Overskud tilfalder som bekendt Agitationen. Støt den personlig og agitér for Tilslutning til den blandt Deres Bekendte.

Men, — frem for alt, agiter for Tilgang af nye Medlemmer til vor Organisation.

Fremad! Stilstand er Tilbagegang. *O. O.*

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen,* Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape,* Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen,* Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord".*

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler,* Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding,* Nørregade 1. Kasserer: *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. Nielsen.*

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen,* Adrs.: H. M. Bøtker.

Øerne.

Odense. Formand: Kommis *Carl Nielsen,* Overgade 7, Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller,* Kongensgade 13, Sekretær: *Alf. Andersen,* Nørregade 79.

Klubaften paa Hotel Postgaarden hver Onsdag fra Kl. 8.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er slettede med Restance:
Kommis C. Jensen, Adrs.: Carl Larsen, Hadsten.
Bogholder C. Pedersen, Eksportslagteriet, Fredericia.
„ Alfr. Bidstrup. Maribo.
Kommis A. Clausen, Adrs.: Ole Kaslund, Skive.
Kontorist H. Ebbesen, Vestervig.
Kommis Peder Pindstrup, Løgten St.

Esbjerg, d. 3. Januar 1905.

Chr. Ingvoldsen.

Artikler og Meddelelser til »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende« maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Udgivelsen af det Nummer, i hvilket de ønskes optagne.

Betal Kontingent ved første Opkrævning.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Indregistreret Varemærke.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Krone-Magasinet,

Søndergade 56 (Hj. af Østergade).

Aarhus største Lager i Herre-Lingeri og Underbeklædning. Kolossalt Udvalg i Slips, Vinterhandsker, Silketørklæder *Flipbeskyttere, Seler, Paraplyer og Stokke,*

Hvide Veste. Kulørte Veste med Flonelsfor Kr. 4.25. Nyeste Faconer i Hatte til 3 & $4^1/_2$ Kr.

Se Vindnerne. **Se Vindnerne.**

Alle Slags

Forsikringer

(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)

tegnes bedst og billigst hos

Vald. Pedersen,

Høegh Guldbergsgade 69 A.

AARHUS.

Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende"** ?

et *godt og billigt*

Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.

Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

Aarhus.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,

Aalborg.

leverer alle Slags Trykssager hurtigt, smukt og billigt.

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe

Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.

(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Telefon Nr. 127.

C. J. Christensen, Esbjerg.

Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,

Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det blaa Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering

købes

Fabrikations-Artikler bedst og billigst

hos **V. Hamann,**

Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.

Specialitet: Handelskorrespondance.

Undervisning i Kursus og Enetimer.

C. RASMUSSEN,

kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.

Borgergade 2.

Jyllands Handelsakademi,

Vestergade 29, Aarhus.

Akademiet, der er **statskontrolleret** og **statsunderstøttet,** begynder **d. 1. Novbr.** nye **hel-** og **halvaars Kursus** for Elever af begge Køn. Program sendes. Ansøgninger om **Statens** halve Fripladser for **udenbys** Elever, **Kommunens** for **indenbys** og **Handelsforeningens** for Elever fra **Aftenskolerne** modtages indtil 5. Oktbr. **Imm. Henningsen.**

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj.

Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.

1ste Kl. Skræderi,

Moderate Priser.

Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.

L. Jensen.

Stort Udvalg

er hjemkommen i: **Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.**

Mich. A. Lund,

Nykøbing Mors.

I alle Boglader faas

Lommebog for Handlende

i Spørgsmaal og Svar

ved

WILL. BROWN,

forhen Bestyrer af »Grüners Handelsakademi«.

Tredje Udgave.

Indb. i Shirting, 1 Kr. 25 Øre.

JACOB ERSLEVS FORLAG.

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Alle

Handelsskoler og Kursus

bør annoncere i

„D. H.- & K. M. T.“,

som udgaar hver 14de Dag.

Læg Mærke til dette!

Det flotteste Skrædderarbejde til de billigste Priser

leveres af

Skrædder Vilh. Nielsen,

SORØ Vestergade SORØ.

Stort Udvalg i Klædevarer.

Reparationer udføres solidt og hurtigt.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos

Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skrædderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

MARINUS M. SCHULTZ.

Jomfruanegade 3. Aalborg.

BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.

KONTORARTIKLER.

Esbjerg Papirforsyning

anbefaler

Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Esbjerg.

Husk Skotøjsforretningen,

Kongensgade 33.

Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.

H. I. Jensen.

AARHUS.

HATTE!!

Bedst! Billigst!

Jyllands største Lager.

Jean Findlings Eft.

Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Avertér

i

„D. H. & K. M. T.“

Forsøg blot andre Sæber! De skal nok vende tilbage til **Worning & Petersens Xeroform.** Dette for Huden saa nyttige Stk. Sæbe er enestaaende billigt i *25 Øre.*

En gros: **Joh. C. Hooges Eftf.** Telefon 3211. **Fred. Nielsen.**

Berlitz School, Odense.

Engelsk — Tysk — Fransk.

Indfødte Lærere.

Hvert Sprog læres som De har lært Deres Modersmaal. Prøvetimer gratis, Denne Skole, som har 300 Filialer, er den eneste i **Odense** under Overledelse af Prof. Berlitz, Opfinderen af Methoden.

Direktør R. John Vivers.

Husk!

De Averterende støtter os, derfor bør vi støtte dem!

Henvend Dem til de Forretninger og Virksomheder, der averterei D.H.K.M.T.

Vor Annonce-Ekspedition for København

er hos Hr. **C. H. W. Hasselriis, Odensegade 20, 3. Sal, Ø.**, til hvem alt Annoncerne fra København vedrørende bedes adresseret.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Flot Snit. **Moderate Priser.**
Odense.
1. Kl.s Skræderi
anbefales.
H. C. Jakobsen,
Vestergade 39.
Indgang fra Store Graabrødrestræde.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
kan for denne Vinter ikke modtage Indmeldelse af flere Elever til Dagskolen.
Niels P. Nielsen.

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt!
HANS SKOVSGAARD,
ESBJERG.
Telefon 31 og 65.

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III.
KJØBENHAVN.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Nyeste Nyt i Hatte forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** Esbjerg.

Udkast til stilfulde Reklamer tilstilles beredvilligt paa Forlangende.
Forlang Overslag!

Faaborg
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon 6252.

FRUGTSAFTER
VARE- DVKF MÆRKE
Over alt.

Uden Udgift for Dem!

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

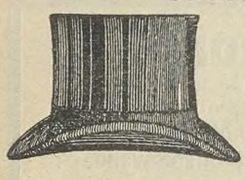
Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Torvet 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Odense.

Barber- og Frisørforretningen,

VESTERGADE 75,

anbefales.

Harald Petersen.

Pas paa! **Pas paa!**

1.

Alle gode Gange er — — ?

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Specialforretning.

Kongensgade 49. **Telefon 282.**

Hamburger-Cigarer.

Alle bør drikke

Albani Øl

eller

Albani Pilsner.

Hotel Royal,

Aalborg,

er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.

I. P. Jensen.

ODENSE.

Mit **Maskinafskrivnings-Bureau**

er henflyttet til

Dronningensgade 61, St.

Maskinskrivning, Dublicering samt Maskinens Adskillelse og Rensning læres grundigt. Med Højagtelse

Marius Henningsen.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Esbjerg.

Chr. Dalgaard,

Juvelér og Guldsmed,

48, Kongensgade 48.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

C. JOHAN GADE,

PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,

Nørregade 36.

Telefon 411.

Aarhus.

Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.

Tilbud og Overslag gives.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet **Algade 50.**

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. Husk **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Barbér og-Frisørforretningen,

Torvegade 8,

anbefales.

Chr. Jantzen.

Fredspræk.

Ind paa mit stille Kammer, hvor Midnatssolen brænder i Lampen, trænger der Genlyd af en Kamp saa haard som nogen, — Genlyd af Kampen for Tilværelsen.

Det kan være svage Dønninger, komne langvejs fra, der naar mig gennem Avisernes Spalter, — om Mennesker, for hvem det har slaaet fejl; hvad enten det er Bud fra den yderste Elendighed, hvor Mennesket gradvis er sunket dybere og dybere, indtil Bunden er naaet, eller det er Levemandens sidste Knaldeffekt, der giver Ekko, eller det er den unge ubefæstede Sjæl, der søger Ro for bristende Lykke, eller det er Livets daglige graa Tunghed, der ender i en Falliterklæring, fordi Nutiden ikke vil anerkende Fortidens Veksler og der ikke er flere at trække paa Fremtiden.

Eller Kampens Gny kan naa mig tættere ind paa Livet, saa tæt, at man ser sig om i sin egen Stue og glæder sig ved Tanken om, at man endnu gaar fri. Det kan være en Ven, der ved et tilfældigt Principallune er blevet sat ud af Spillet, som trods aarelangt Slid pludselig føler som Jorden glider bort under sine Fødder, blot for at give Plads for de, som yngre er eller som der skal skaffes Plads til. Eller det kan være en nær Paarørende, hvem Sygdom og dens Følgesvend Nøden har ramt, hvor Dagens karrigt tilmaalte Løn ikke har slaaet til, til ogsaa at sikre sig mod denne Mulighed. Eller gode Dages Letsind kan have øvet sin undergravende Virkning, saaledes at en Familieforsørger pludselig ser sig selv paa bar Bund igen, og der maa atter begyndes forfra, om man nogensinde vil naa tilvejrs igen.

Der gaar ikke en Dag, uden at der meldes om sligt, og ingen ved sig sikker.

I saadanne Øjeblikke, helst lige naar Lynet har slaaet ned ved Siden af En, er det, at man ser sig om efter Midler til at sikre sig og sin Færd.

Saalænge det er god Skik, at den ene Femtedel af Menneskeheden kan sidde og diktere Livsvilkaar for de andre fire Femtedele, ja helt unddrage dem Livsbetingelserne, om det passer i Krammet, saalænge er det nødvendigt, at de fire Femtedele finder hverandre, og at de gør skarp Front i Fælleskab, hvor det gælder selve Livet. Man øjner derfor kun én Vej at gaa for at sikre sin Selvstændighed, det gælder at finde sine Lige i Livsvilkaar og sammen med dem at arbejde paa disses Højnelse og Tilforladelighed.

Blandt Tidens Rørelser har Fredssagen i Øjeblikket god Vind i Sejlene, men som Krigen desuagtet uanfægtet gaar sin voldsomme Gang paa den anden Side Jordkloden, saaledes er Kampen for Tilværelsen ogsaa uberørt af alle Fredsmæglere, og hvor mange velmenende Raab der end kan lyde om Fordragelighed og Fred, saa raser den sociale Kamp daglig om os, med den Forskel, at hvor hist Kanonerne højlydt kundgøre Krigens Gang, saa foregaar Kampen her i det daglige Liv, saa at sige, paa Underfladen og lydløst, og de, der vil se, maa aabne Øjnene godt.

Hører man derfor til de fire Femtedele, saa faar man finde sin Plads i den fremrykkende Hær, og hvad enten vi som Stand tager vor Stilling paa Fløjene til højre eller venstre, eller vi foretrækker Centrum, det er ligegyldigt, Hovedsagen er, at vi ruste os til Kampen og tage vor Plads i den fremrykkende Hær; thi den sociale Kamp bunder i en naturstridig Ulighed, uden hvis Udjævning Krigen ikke ophører, lad saa aldrig saa mange velmenende Fredsapostle opløfte deres Røst til det modsatte.

Som Mod og Mandshjerte følger i Krigens Farvand, saaledes kalder vor Organisation paa alt det bedste indenfor vor Stand, og Kammeratskabsfølelsen, Livsmodet, Selvstændigheden, de klare Øjne og den aabne Pande bør være Særkende for os, thi vor Organisation er frem for alt en Kamporganisation, et Vaaben i Haanden paa en Stand, der før modløst og viljeløst gled ned ad Tidens Vande.

Og som en Hær maa foretage baade frem og tilbagegaaende Bevægelser, saaledes har det ogsaa været vor Lod, men det Signal, der nu lyder, er »Fremad«! og det maa vi følge alle som én, og faa saa mange med som muligt.

Fremad til Kamp for Generobring af det, tidligere Tiders Uforstand har sat til.

Åge Hyllested.

Lærlingelovens Revision.

II.

Lærlingevæsenet i Nutiden.

(Sluttet).

Den praktiske Uddannelse.

Formen, hvorunder den praktiske Uddannelse i Handelsfagene almindeligvis foregaar, er gengivet i næsten hver eneste af den Række Bidrag, som vi i den senere Tid har offentliggjort under „Dengang jeg lærte“. Det skorter i høj Grad paa en rationel Uddannelse i den Branche, hvori den vordende Medhjælper senere skal tjene sit Brød og det er desværre ved at blive Reglen, at den virkelige Uddannelse, faglig og teoretisk, maa tage sin Begyndelse efter Læretidens Ophør.

Dette Onde har flere Aarsager. Profitjageriet finder et Middel i Lærlingeudklækningen, der helt eller delvis fortrænger virkelig faglærte Medhjælpere i enkelte Forretninger og resulterer i en stadig Tilgang af ubrugelig Arbejdskraft, der enten maa sælges billigt eller gaa over til anden Virksomhed. Lærlingeydelsen, der i de første Aar endogsaa er billigere end Bydrengenes, falder i mange Tilfælde oftere udenfor end i selve Forretningen. Beskæftigelsens Art er visselig ikke altid samstemmende medForudsætningerne for en regelret Uddannelse i det paagældende Fag. Lovgivningen skaaner ikke — som vi har paavist — Lærlingen for den yderste Anspændelse af hans Kræfter, hverken med Hensyn til Arbejdstid eller Arbejde; i hvert Fald faar Lovens tavse Bogstav sjældent eller aldrig Liv og er derfor for Intet at regne.

Der kan diskuteres om, hvorvidt der læres daarligere i den lille eller store Forretning. Sligt afhænger af Forretningsgang og Principal. Naturligvis forføres den lille Forretningsdrivende lettere til Misbrug af Lærlingen end Direktøren og Afdelingschefen i Engrosforretningen, hvor Lærlingen staar Ledelsen fjærnere. Udviklingen og den almindelige Fremgang i Handelsforholdene har naturligvis medført et tilsvarende om end ikke tidssvarende Fremskridt med Hensyn til Lærlingeuddannelsen, og der stilles nu i de større Handelsvirksomheder stigende Fordringer til de unge Menneskers Intelligens end for ti eller tyve Aar siden, hvor den dummeste unge Mand fandtes kvalificeret til Købmandsvejen, selv om han befandtes umulig til andet Erhverv. Men samtidig med Forretningernes større Omfang er der indtraadt en Arbejdsdeling, der vanskeliggjør Lærlingens Oversigt over Forretningens forskellige Grene. Samtidig er Lærlingene i Engrosforretningerne delvis fritaget for det mere underordnede Arbejde, der ganske falder udenfor den almindelige Faguddannelse, f. Eks. Rengøringsarbejderne i Butikslokaler og Kontorer, — Arbejder der i saadanne store Virksomheder nu almindeligvis udføres af Karle og Rengøringskoner.

Men dog gaar der Aar og Dag inden den unge Mand slipper bort fra det mekaniske Specialarbejde, der er hans væsentligste Beskæftigelse gennem Læretiden: Registrering, Kopiering, Postbesørgelse og enkelte lettere og maskinmæssige Funktioner, der sandelig ikke tjener til at give ham et aabent Syn paa Handelens Teknik.

Den mindre Forretning yder jo større Garanti for en „alsidig“ Faguddannelse i Betragtning af Virksomhedens snævrere Grænser, men Arbejdet bliver ofte for „alsidigt“, saaledes at det ganske falder udenfor Faguddannelsens Omraade. Dette er Reglen i Detail- og mindre Engrosforretninger. Lærlingen benyttes som Bydreng, til Trækkevognskørsel og Arbejdsmandsarbejde, der ofte overstiger hans Kræfter og sætter hans Sundhed i Fare. — Det er ikke vor Agt at paastaa, at Lærlingen kun skal have Plads bag Disken og ved Kontorpulten fra Morgen til Kvæld. Tvertimod. Det hører ogsaa til den vordende Butiksmedhjælpers Fag at kunne pakke en Varesending, pille og brænde et Parti Kaffebønner, som det er god Skik at holde den unge Kontorvolontær til Orden og Sirlighed ikke blot med sit Arbejde, men tillige med det Materiale han benytter i sin daglige Gerning.

Lærlingens praktiske Uddannelse lader imidlertid som Helhed meget tilhage at ønske. Den almindelige teoretiske Undervisning, der ydes paa Handelsskolerne, bør jævnstilles med

et praktisk Arbejde, der kan udvikle Lærlingens Muligheder som vordende Købmand; men denne Del af Lærlingeuddannelsen er nu udelukkende henvist til Butiken eller Kontoret, hvor den enten er for „alsidig" eller for specialiseret, og hvor en virkelig Læretid ikke er fastslaaet. Dette gælder som bekendt særlig for Kontorlærlingen, der snart overalt optræder under det ubestemmelige Prædikat: Volontær, — et iøvrigt betegnende Skilt for den nuværende Ordnings Meningsløshed.

Teoretisk Undervisning.

Der er otte og med Grund henvist til, at Forholdene i Handelsverdenen ikke uden videre kan jævnstilles med Haandværkets og Industriens tilsvarende Foreteelser. Dette turde ogsaa være Tilfældet paa den almindelige Dannelses Omraade. For vor Stands Vedkommende er det soleklart, at hele Standens og den enkelte Standsfælles almindelige og handelstekniske Uddannelse er i høj Grad bestemmende for Standens sociale Stilling. En Nationaløkonom bemærker, at dersom alle Murere imorgen kunde tale latinsk eller fransk, vilde Lønnen i Murerfaget dog ikke influeres deraf, saalænge dette Fag ikke var underkastet økonomisk Paavirkning. Dette kan muligvis gælde for Murerne men for Handels- og Kontormedhjælperne stiller Sagen sig ganske anderledes. Haandværkeren konkurrerer kun med Haandværkere af samme Fag — Medhjælperen derimod konkurrerer ikke blot med sin faglærte Kollega, men med al den fremmede Arbejdskraft, der repræsenterer Overskudet fra en Række andre Erhverv. I denne brogede Forvirring har den, der besidder de største Kundskaber, teoretisk og praktisk den bedste Forudsætning for at hævde Stillingen. Derfor spiller den teoretiske Undervisning en særlig stor Rolle for Handels- og Kontorlærlingen.

I dette Blads sidste Aargang er der udførlig gjort Rede for Fagundervisningen her i Landet, saaledes at denne Side af Sagen her ganske kan forbigaas. Man er ikke naaet til en sikker Løsning af Spørgsmaalet om Undervisningens Metode, og det bliver den kommende Lærlingelovs Opgave at skaffe tilstrækkelige og sikre Garantier for, at den i stadig Udvikling værende Handelsskole kan faa virkelig Betydning for *alle* Merkurslægtens Yngste. Vi skal nærmere beskæftige os med dette Punkt i denne Series tredje Afsnit, der vil omhandle „Reformsforslag."

Undervisningsspørgsmaalet ordnes ikke betryggende, før der sættes Grænser for Lærlingemisbruget, før Lærlingeudklækningen hæmmes, Arbejdstiden begrænses paa betryggende Maade, Fagundervisningen bliver effektiv og obligatorisk og den praktiske og teoretiske Faguddannelse kommer i nøjeste Vekselvirkning med hinanden.

Disse for vor Stands Fremtid vigtige Øjemed tilsigter Centralorganisationens Forslag til en revideret Lærlingelov. Herom i det følgende Afsnit.

Til de direkte Medlemmer.

At det har sin overordentlige store Betydning at kunne samle alle de Kolleger, der er spredt rundt om paa Landet og i Smaabyerne, under Centralorganisationen, behøver næppe nærmere at motiveres. Imidlertid har det sine store Vanskeligheder for Hovedbestyrelsen at komme Kollegerne paa disse smaa Pladser, hvor der ikke kan oprettes lokale Afdelinger, i Tale. Det er meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at faa en blot nogenlunde udtømmende Adressefortegnelse bragt til Veje, og selv en saadan har kun kort Gyldighed grundet paa de mange Omflytninger.

Den eneste Maade, hvorpaa Agitationen mellem vore Landkolleger kan drives med virkelig Styrke, er derimod den, at vore nuværende direkte Medlemmer selv tager denne Opgave op og hver enkelt lægger et vist Arbejde ind paa at faa alle udenforstaaende Kolleger i Egnen indmældt.

Centralorganisationen har i det forløbne Aar haft en **god Tilgang** af direkte Medlemmer **fra alle Landets Egne;** men de tælles dog kun i hundredvis, hvor der burde være **Tusinder.** Her ligger et stort Arbejdsfelt, og vi tillader os derfor at henvende os til alle vore direkte Medlemmer om at yde Hovedbestyrelsen **deres virksomme Støtte** ved hver for sig at agitere i sin Kreds og paa sin Egn. Og vi beder Dem indtrængende: **Lad aldrig nogen Lejlighed gaa tabt til at vinde en udenforstaaende Kollega for vor Sag.** Enhver Kollega, i hvem der er Gnist af sund Fornuft og Kammeratskabsfølelse, vil dog med Glæde ofre det ringe Kontingent, der kræves, for at skaffe den Stand, han tilhører — og derigennem sig selv — bedre Arbejds- og Livsvilkaar, og vi tror sikkert, at enhver, der vil tage fat paa denne mundtlige Agitation, kan vente sig Fornøjelse af sit Arbejde.

I Haab om vore direkte Medlemmers værdifulde Bistand i denne Sag beder vi dem sende Indmældelserne til Hovedkassereren, Hr. *Chr. Ingvoldsen*, Esbjerg, ved Henvendelse til hvem hvad der ønskes af Ttyksager i Agitationens Tjeneste — Blade, Brochurer, Love m. v. — kan faaes tilsendt.

Vi beder Dem sluttelig **lægge Haanden paa Værket straks og med fuld Kraft,** og haaber snart at se Resultatet i Form af mange Indmældelser.

Derude fra.

Tyske Medhjælpere til Valg.

Valgene til de merkantile Voldgiftsretter nærmer sig deres Afslutning. I Uger har Valgkampen holdt den tyske Medhjælperstand i Aande og de foreliggende Resultater frembyder interessante Overraskelser. Valgdeltagelsen har været betydelig de fleste Steder og som vi forudsagde er det navnlig det tysknationale Medhjælperforbund, der har opnaaet det største Antal af Medhjælpernes Bisidder-Mandater.

Medhjælperne og Principalerne vælge lige mange Bisiddere, der under Ledelse af en Opmand danner Voldgiftsretten.

Opmærksomheden samlede sig naturligvis om Valgene i de større Byer, hvor de forskellige Organisationer førte Valgkampen under Højtryk. Det er betegnende, at det kun en halv Snes Aar gamle „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband", der trods stadig Forfølgelse fra visse Principalkredse har spændt sine Foreninger som et Net over hele Riget, netop i de gamle Forbunds faste Borge — Leipzig og Hamburg — har opnaaet tilsammen ca. 100,000 Stemmer paa sine Kandidater. Den gamle „Verein für Handlungs-Commis von 1858" i Hamburg og „Verband deutscher Handlungsgehilfen" i Leipzig har tilsammen kun opnaaet lidt over Halvdelen af dette store Stemmetal. — I de gamle Hansestæder Hamburg, Lübeck og Bremen har ialt 36 tysknationale Medhjælpere faaet Sæde i Retterne.

Den nævnte Organisation har opnaaet tilsvarende glimrende Resultater i de Byer, hvor den har ført Valgkampen uafhængig af de gamle Harmoniforeninger — ofte kæmpende med Koalitioner af disse.

Den gamle Kommisforening af 1858 i Hamburg, — denne Karikatur af en faglig Organisation — der kun holder sit store Medlemsantal ved et ubetydeligt Kontingent og sin store Engageringsvirksomhed, har opnaaet at dokumentere sin Umulighed som førende Led i Rigets Medhjælperbevægelse — de mindre Foreninger har gennemgaaende opnaaet et Mandatantal, der svarer til deres ringere Medlemsantal. Efter det tysknationale Forbund har Leipziger Forbundet erobret de fleste Mandater. Valgresultaterne synes i høj Grad influerede af de deltagende Organisationers indre organisatoriske Styrke og deraf følgende ydre Kampdygtighed. Herhen peger ogsaa den Kendsgerning, at det socialdemokratiske Medhjælperforbund trods sin forholdsvis beskedne Medlemsstyrke har opnaaet en vis Indflydelse paa Sammensætningen af Voldgiftsretterne i de større Byer.

8-Lukningen i Tyskland.

Den tyske Butikslukningslov, der paabyder obligatorisk 9 Lukning, fastsætter Lukketiden til Kl. 8, naar mindst to Trediedele af Forretningsindehaverne i en By eller Kreds stemmer derfor. — Denne Passus i Loven vedligeholder selvfølgelig en stadig Agitation fra Medhjælperorganisationernes Side. Vore tyske Broderorganer, der bestandig bringer Meddelelse om 8-Lukningens Sejrsgang, kan i den sidste Tid fortælle om den tidlige Luknings obligatoriske Indførelse i en Mængde større og mindre Byer. — Det formenes, at den almindelige 8-Lukning for hele det tyske Rige ikke er fjærn.

Maximalarbejdstiden i Holland.

De nederlandske Medhjælperes Komité for Gennemførelse af en ved Lov ordnet Forretningstid har indbragt et Andra-

gende til Generalstaterne, hvorefter unge Menesker under 18 Aar kun maa beskæftiges i 8 Timer; Arbejdsdagen skal slutte Kl. 6. Medhjælpernes Arbejdstid maa kun andrage 10 Timer og den uafbrudte Hviletid maa ikke være kortere end 12 Timer. Siddepladser for Personalet skal paabydes i Butikerne. Almindelig Butikslukning Kl. 9.

Medhjælpernes Arbejdstid i Holland er for Tiden ualmindelig lang og Beskyttelseslovgivningen ganske illusorisk.

„Merkurius“,

Organet for den svenske Medhjælperorganisation, fremtræder siden Aarskiftet i en ny Skikkelse. Bladet har hidtil udgaaet som et ad autografisk Vej fremstillet Maanedskrift, men udkommer nu hver 3die Maaned som et net udstyret trykt Tidsskrift. — Det første Hefte indholder bl. a. et Par interessante Artikler om Lukkespørgsmaalet og de svenske Medhjælperes Arbejdsforhold samt bringer Meddelelse om vort Arbejde for Lærlingelovens Revision.

„Le Trait d'Union“,

den tidligere omtalte Revue, der udgives af det internationale Medhjælpersekretariat, bringer i sit Januar-Hefte en fuldstændig Oversættelse af den reviderede danske Helligdagslov.

Mon vore fransktalende Kolleger bliver imponerede af de danske Lovgiveres socialpolitiske Storsyn?

Kammeratskab i Praksis.

Skal vi staa tilbage for de andre?

En brav og trofast Kollega er i Nød!

Sygdom og Arbejdsløshed har gennem Maaneder lammet en ung Mands Kraft og stillet ham, der har Hustru og Børn paa den haardeste Prøvelse.

Ude i en af Hovedstadens yderste Bydele sidder han nu tynget under den ublide Skæbnes Vægt og imødeseende med Frygt, hvad den nærmeste Fremtid vil bringe ham selv og hans Familie. Det er nærmest ved en Tilfældighed, at jeg erfarer, hvorledes det er fat. Hans beskedne, rolige og tilbageholdne Væsen, der aldrig lod ham gøre sig gældende, skønt denne Mand var en af de mest nidkære og offervillige Kolleger, vor Bevægelse har frembragt, dette Grundtræk i hans Karakter i Forbindelse med personlig Selvhævdelse, har vel afholdt ham fra at søge Bistand hos dem, hvis Kampfælle han var og hvis Ve og Vel laa ham paa Hjærte.

Vor Kollega var indtil for et halvt Aar siden beskæftiget i en stor kjøbenhavnsk Forretning, hvis Chef er en hovedrig Mand, men hvis Medhjælpere ikke desto mindre er underkastet Arbejdsforhold og Gagevilkaar, der staar i en grel Modsætning til Forretningens Omfang og Overskuddets Størrelse. Men ikke nok hermed. Der findes Folk, der, naar de køber Medhjælpernes Arbejdskraft, formene, at hans Overbevisning og Samvittighed — hans eget Jeg — følger med i Købet. Og skulde det vise sig, at Principalen forregner sig, gaar Handelen let tilbage; thi der findes Arbejdsmaskiner nok, men saa sørgeligt faa selvstændigt tænkende Mennesker blandt vore Standsfæller. Men vor Kollega havde ikke sin Overbevisning og ideelle Tro til Fals. Han benyttede enhver Lejlighed til at virke i vor Sags Tjeneste, og en skøn Dag kom Afskedigelsen pludselig og umotiveret.

Siden da har han været uden Beskæftigelse, naar undtages en Smule slet betalt Agenturvirksomhed. Saa kom Sygdommen og kuldkastede ethvert Haab for ham.

Sagen er saa dagligdags, saa uænset af udenforstaaende; thi der staar intet Gny af disse stille Kampe paa Arbejdets Valplads. Denne Kollega er saa langt fra den eneste, der er prisgivet til ufrivillig Lediggang. Medhjælperstandens Overflade synes vel rolig, men ingen lodder Dybden af Nøden og Lidelserne blandt dem, der engang er kommen udenfor Kontorets Skranke og Butikens Disk. Dog, disse og lignende Hændelser bør aabne vore Øjne for vor Stands Svaghed og vor bristende Evne til under de nuværende Forhold at mildne Arbejdsløshedens Følger og række de arbejdsvillige, stræbsomme Standsfæller, hvis Hustruer og smaa Børn uforskyldt lider under Forsørgerens Arbejdsløshed, en hjælpende Haand.

Hvor ganske anderledes staar ikke Haandværkerne og Arbejderne rustede til at møde lignende Tilfælde! Deres Fagforeninger og Understøttelseskasser evner dog at yde nogen Hjælp i arbejdsløse Perioder, og naar en Kollega lider Overlast for Kammeratskabets Skyld, vil han i Reglen finde moralsk og pekuniær Støtte hos sine Fagfæller. Vi Medhjælpere maa i dette som i andre Henseender bestandig føle vor Underlegenhed overfor Arbejderne. Men i det her omskrevne Tilfælde bør vi, der gennem vor Organisation har knæsat Kammeratskabets og Standsfølsens Idé, ikke undlade at føre den ud i Praksis.

Jeg henvender mig derfor til Centralorganisationens Medlemmer over hele Landet: Giv denne brave Medkæmper for vor Sag en Haandsrækning, — ikke som Skænk og Gave, men som en skyldig Tribut til den Kollegialitetsfølelse, det maa være os en Æressag at hævde.

De kjøbenhavnske Afdelinger har paa Foranledning af Hovedbestyrelsesmedlem Hr. *Carl Christensen* og Agitationsudvalgets Formand, Hr. *Hasselriis*, samt Undertegnede allerede paabegyndt Indsamlingen, der naturligvis maa foretages straks, om Hensigten fuldtud skal naas. Cirkulæret er ligeledes udsendt til Afdelingsformændene. Bidragene bedes sendte til Hr. Korrespondent *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. Sal, København L., efterhaanden som de indgaa.

Maatte nu denne Henvendelse til Medlemmerne ikke være forgæves.

København, i Januar 1905.

Vilh. Hansen.

Dengang jeg lærte.

En Kontormedhjælper.

Der var idag en Mand, der opfordrede mig til, som Led i den Række Artikler, der har været optagne i „D. H- & K-M Tidende“ under Rubrikken „Dengang jeg lærte“, som har til Formaal at belyse det aktuelle „Lærlingespørgsmaal“, at give en Beretning om min Læretid.

Min Læretid! — Det kriblede mig saa underligt ned ad Ryggen ved det Udtryk, for jeg har egentlig aldrig været ganske klar over, hvor lang en Aarrække, jeg skulde regne for min Læretid, efterdi jeg aldrig er antaget „i Lære“ og heller aldrig har faaet det „Patent“ for udstaaet Læretid, som Lærlinge ellers faar under Navn af „Lærebrev“.

Det skulde derfor synes noget vanskeligt for mig, for ikke at sige ørkesløst af mig, at forsøge en Beskrivelse af min Læretid; det er det dog ikke, thi jeg er sikker paa, at jeg ikke er den eneste, der har udstaaet sin „Læretid“ paa samme eller i hvert Fald paa lignende Maade som nedenfor skal beskrives, og da jeg netop tror, at de Medhjælpere, der har faaet deres Uddannelse paa denne Maade, i Almindelighed er dem, der har vanskeligst ved at forstaa Organisationsbestræbelserne, saa mener jeg, det kan have sin Interesse ogsaa at faa disses „Læretid“ beskrevet.

Jeg var lige fyldt 15 Aar, og var netop i Færd med at afslutte min Skolegang med Præliminæreksamen, da jeg en Dag mødte en Mand, som jeg kendte ganske flygtigt. Hans Kendskab til mig var ikke større, og han kaldte mig ved et andet Navn end mit eget. Han spurgte mig, om jeg ikke kendte et ungt Menneske paa en 14—15 Aar, som kunde have Lyst til „at komme paa et Kontor“. Jeg svarede ham, at et saadant kendte jeg meget godt, og jeg fortalte saa, hvad rettelig var mit Navn, samt at jeg kunde ønske en saadan Plads. Han, der var Kontorist paa et Fabrikskontor, anbefalede mig da at gaa ned og tale med Direktøren om Sagen, og efter at have talt med min Far, opsøgte jeg Direktøren, og faa Minutter efter var jeg ansat paa følgende Betingelse: Jeg skulde tiltræde straks. Begyndelseslønnen var 10 Kr. maanedlig, stigende med 10 Kr. hvert $^1/_2$ Aar. Firmaet skulde bekoste min Skolegang i Aften-Handelsskole, og jeg skulde deltage i det forefaldende Arbejde, Punktum. — Ingen Kontrakt, og iøvrigt ingen bindende Aftaler.

Jeg tiltraadte da Pladsen straks, og maatte saa se, saa godt som muligt at faa afsluttet Præliminæreksamen. Der blev hverken fra min Far, min egen, eller fra nogen anden Side spekuleret meget over om det nu ogsaa var et for mig fornuftigt Engagement, om jeg egnede mig for Faget etc.

Jeg har en Broder, der begyndte paa samme Maade, maaske var dette det egentlige Ledemotiv for mig, eller ogsaa var Ledemotivet det, at jeg af økonomiske Forhold var nødsaget til attage Beskæftigelse straks, naar Skolen var forbi. Imidlertid da jeg havde været paa dette Kontor i en Uges Tid, var jeg led og ked af det Hele; jeg blev maaske sat til Arbejder, som oversteg mine Ævner i disse første Dage, jeg ved ikke ret om Grunden til mit Mismod maa søge her; men det er vel det rimeligste.

I hvert Fald ønskede jeg, at jeg aldrig var begyndt; men paa den anden Side skammede jeg mig ved at tilstaa dette, da det jo var mig selv, der fra første Færd af var opsat paa at tage Pladsen, og der var heller ikke dengang nogen anden Beskæftigelse, som jeg syntes jeg foretrak. Jeg blev altsaa ved, sled mig igennem, det bedste jeg kunde, og fik ogsaa efterhaanden

Herredømme over mit Arbejde. Dog tilegnede jeg mig ikke nogen rigtig Uddannelse i de $3^1/_2$ Aar, jeg var paa dette Kontor, thi Arbejdet havde ikke ret nogen Skik der, der var ingen kraftig Leder af Arbejdet, der for det meste gik som det bedst kunde. I to Vintre besøgte jeg Handelsskolen og tog saa Afgangseksamen.

Ved at komme paa Handelsskolen, fik jeg ligesom mere Forstaaelse af min Stilling i Samfundet, jeg fik et lille Begreb om, at ogsaa jeg hørte til en Stand, det var egentlig det største Udbytte, jeg havde af denne Skolegang.

Lad mig kalde mit Ophold paa dette Kontor for min Læretid, og jeg kan da i al Korthed udtale om denne min Læretid, at, omend der ikke fra mine Foresattes Side blev gjort synderligt for, at jeg skulde tilegne mig almennyttige Erfaringer i Faget, saa blev jeg til Gengæld i alle Maader behandlet godt, og naar man ser bort fra, at Fortjenesten jo var mindre end de fleste Lærlinges, saa regnede jeg mine Vilkaar for bedre end de flestes.

Imidlertid har jeg senere faaet et andet Syn paa denne Sag, idet jeg indser, at det i altfor høj Grad var overladt til mig selv om jeg lærte noget eller ej. Der var intetsomhelst System, ingensomhelst Orden eller Hensigt i Maaden, hvorpaa jeg skulde tilegne mig Herredømmet over de paa et Kontor forefaldende Arbejder, og at dette havde en mægtig Indflydelse paa Resultatet er let forstaaeligt.

Det var først, da jeg 18 Aar gammel fik en anden Plads, at jeg begyndte at lære noget; og dog syntes jeg dengang, at jeg var udlært, da jeg forlod den første Plads.

Den første Skavank ved denne Uddannelsesmaade, eller rettere ved denne Mangel paa Uddannelse, er efter min Mening den, at Lærlingen under disse Forhold ikke ret tilegner sig nogen Standsfølelse, han ved næppe selv, „hvad han er, hvad han maa kalde sig, han har lært lidt af alting og ingenting af nogenting," og som Følge heraf nødes han ofte ind i Stilliger, der ligger udenfor det, han oprindelig havde bestemt sig for.

Det er derfor mit Haab, at den forestaaende Revision af Lærlindeloven vil tage tilbørligt Hensyn til Kontormedhjælperne, et Hensyn som desværre saa godt som ikke blev taget ved Helligdagsloven.

C. W.

Engageringsbureauet.

Aarhus.

Leder: *Robert Petersen*, Guldsmedegade 24—26.

1) Kommis til Papir og Lædervarebranchen søges til 1ste Marts eller April. Smuk Haandskrift, tysk Korrespondance. Vedkommende skal paa egen Haand kunde lede Ekspeditionen paa Lageret. Gagetilbud 1000 Kr. aarlig. Alder ikke under 22 Aar.

2) Kommis til Kolonial, Jern, Støbegods, Kul, Korn og Foderstofforretning kan faa Plads 1ste Maj paa Sjælland. Gagetilbud 5 å 600 Kr. + fri St. Alder 23 å 25 Aar.

Billetter sendes til Engageringslederen.

3) Manufakturkommis ca. 22 Aar, helst militærfri, oplært i bl. Manufaktur, kan faa Plads til Februar (senest 1ste Marts) i en mindre jydsk By. Gage 7 å 800 Kr. + fri Station.

Ansøgeren maa være flink til Landbo- og al Ekspedition samt fiks Vinduespynter.

Ansøgninger ledsaget af behørige Legitimationsbeviser fra respektive Foreninger sendes til *Robert Petersen*, Volmerhus, Aarhus.

Hvor ingen Afdeling findes.

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Ø. pr.* Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Annonceexpeditør: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø.

Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Februar den 7de og 21de.*

Stor Concert, Aftenunderholdning og Bal med en smuk, original Cotillon afholder de kjøbenhvanske Afdelinger af Handels- og Kontormedhjælpere, *Søndag den 5te Februar Kl. 8* i Haandværkerforeningens Festsal, Kronprinsensgade Nr. 7.

Festudvalget lover en fornøjelig Aften. Fortrinlig Assistance er sikret. Musikken udføres af Regimentsmusikere.

Kl. $1^1/_2$ arrangeres en meget smuk og pudsig Cotillon. Bemærk iøvrigt det tilsendte Program. Alle Medlemmer bør bestræbe sig for en saa stor Tilslutning som mulig, Overskudet tilfalder Agitationen.

Obs.! Billetter erholdes hos de respektive Afdelingers Formænd og Kasserere à 35 Øre (reserveret Plads) og 25 Øre pr. Stk. Agitér!

Bemærk! Ved Salg af 10 Billetter erholdes 2 Billetter gratis. Festudvalget bestræber sig for at arrangere en smuk og righoldig Bazar. Gaver modtages med Tak af *K. Hintz*, Istedgade 128 („Flippen"). Husk Søndag den 5te Februar.

Festudvalget.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *Thyge Hansen*, Saxogade 112, 3. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Kasserer: *C. Wulff*, Sølleradgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen*, Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen*, Sølvgade 86. 2. Sal.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen*, Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Tirsdagen den 7de Februar Kl. 9 Aften afholdes Foreningsmøde i „Handels- og Kontoristforeningen" med følgende Program: Sprogkursus (engl. Samtale, Skrivning og Foredrag), Salg af Betænkning om Lærlingeloven. Agitationen Oplæsning af en Urtekræmmer. Medlemmernes Damer og Familie indbydes

Bestyrelsen.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape*, Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen*, Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord"*.

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler*, Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding*, Nørregade 1. Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. Nielsen.*

Mødeaften hver Tirsdag Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Øerne.

Odense. Formand: Kommis *Carl Nielsen*, Overgade 7, Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller*, Kongensgade 13, Sekretær: *Alf. Andersen*, Nørregade 79.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus *Onsdag den 8de Februar Kl. 9* Aften, hvor alle Medlemmerne bedes give Mødn.

Paa Grund af forandrede Forhold paa Hotel Postgaarden holdes fremtidig ingen Klubaften. Eventuelle Sammenkomster vil rimeligvis blive paa Fyns Forsamlingshus.

Bestyrelsen.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Kongensgade 19.
Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer's
Barbér- og Frisørsalon.
Bauer's Dame-Frisør-Salon.
STORT UDVALG
af
Toiletartikler og Bandagistvarer.

Hvorfor
er „D. H. & K. M. Tidende" ?
et *godt og billigt*
Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Annonce-Ekspedition,
20III, Odensegade 20III, Kjøbenhavn.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's
ÆGTE
IRIS SÆBE
25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

Læs vore Annoncer !

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg.
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Telefon Nr. 127.
C. J. Christensen, Esbjerg.
Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,
Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

ESBJERG.
Overgaards Vaskeri
(ved M. Lykke),
Skolegade 36.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det blaa Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering

købes

Fabrikations-Artikler bedst og billigst

hos **V. Hamann,**

Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.

Specialitet: Handelskorrespondance.

Undervisning i Kursus og Enetimer.

C. RASMUSSEN,

kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.

Borgergade 2.

Jyllands Handelsakademi,

Vestergade 29, Aarhus.

Akademiet, der er **statskontrolleret** og **statsunderstøttet,** begynder **d. 1. Novbr.** nye **hel-** og **halvaars Kursus** for Elever af begge Køn. Program sendes. Ansøgninger om **Statens** halve Fripladser for **udenbys** Elever, **Kommunens** for **indenbys** og **Handelsforeningens** for Elever fra **Aftenskolerne** modtages indtil 5. Oktbr. **Imm. Henningsen.**

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj.

Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.

1ste Kl. Skræderi,

Moderate Priser.

Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.

L. Jensen.

Stort Udvalg

er hjemkommen i: **Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.**

Mich. A. Lund,

Nykøbing Mors.

I alle Boglader faas

Lommebog for Handlende

i Spørgsmaal og Svar

ved

WILL. BROWN,

forhen Bestyrer af »Grüners Handelsakademi«.

Tredje Udgave.

Indb. i Shirting, 1 Kr. 25 Øre.

JACOB ERSLEVS FORLAG.

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Alle

Handelsskoler og Kursus

bør annoncere i

„D. H.- & K. M. T.“,

som udgaar hver 14de Dag.

Læg Mærke til dette!

Det flotteste Skrædderarbejde til de billigste Priser

leveres af

Skrædder Vilh. Nielsen,

SORØ Vestergade SORØ.

Stort Udvalg i Klædevarer.

Reparationer udføres solidt og hurtigt.

MARINUS M. SCHULTZ.

Jomfruanegade 3. Aalborg.

BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.

KONTORARTIKLER.

Esbjerg.

Husk Skotøjsforretningen,

Kongensgade 33.

Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.

H. I. Jensen.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Esbjerg Papirforsyning

anbefaler

Fyldepenne fra 1—12 Kr.

AARHUS.

HATTE!!

Bedst! Billigst!

Jyllands største Lager.

Jean Findlings Eft.

Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Avertér

i

„D. H. & K. M. T.“

Husk!

De Averterende støtter os, derfor bør vi støtte dem!

Berlitz School, Odense.

Engelsk — Tysk — Fransk.

Indfødte Lærere.

Hvert Sprog læres som De har lært Deres Modersmaal. Prøvetimer gratis, Denne Skole, som har 300 Filialer, er den eneste i **Odense** under Overledelse af Prof. Berlitz, Opfinderen af Methoden.

Direktør R. John Vivers.

Henvend Dem til de Forretninger og Virksomheder, der averterei D.H.K.M.T.

Forsøg blot andre

Sæber! De skal nok vende tilbage til **Worning & Petersens Xeroform.** Dette for Huden saa nyttige Stk. Sæbe er enestaaende billigt i *25 Øre.*

En gros: **Joh. C. Hooges Eftf.**

Telefon 3211. **Fred. Nielsen.**

Vor Annonce-Ekspedition for København

er hos Hr. **C. H. W. Hasselriis, Odensegade 20, 3. Sal, Ø.**, til hvem alt Annoncerne fra København vedrørende bedes adresseret.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Knusende billigt
har jeg kjøbt et Parti paa
27 Mille Cigarer
af det bekendte Mærke **„la Campina"**, som derfor sælges for **3½ Kr. pr. 100 Stk.**
Sendes overalt **franco** mod Efterkrav.
HUSTED KNUTZEN, Aalborg.

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! HANS SKOVSGAARD,
Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt! ESBJERG.
Telefon 31 og 65.

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III.
KJØBENHAVN.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Nyeste Nyt i Natte forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** Esbjerg.

Udkast til stilfulde Reklamer tilstilles beredvilligt paa Forlangende.
Forlang Overslag!

Faaborg
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon 6252.

Frokost- og Middagsretter
faas **nu** i alle bedre Forretninger,
Forsøg!
Enestaaende.

Uden Udgift for Dem!

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's
BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Hotel Royal,
Aalborg,
er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.
I. P. Jensen.

C. JOHAN GADE,
PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,
Nørregade 36.
Telefon 411.
Aarhus.
Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.
Tilbud og Overslag gives.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Torvet 1. Hjørring.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

Pas paa! Pas paa!
2.
Alle gode Gange er — — 3

Specialitet: Manchetlinned. Husk **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Specialforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamburger-Cigarer.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ODENSE.
Barbér og-Frisørforretningen,
Torvegade 8,
anbefales.
Chr. Jantzen.

Fire Andragender.

Unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet. — Foredrag i Provindserne. — Ubemidlede Handelsskole-Elever. — Siddepladser for Butiksmedhjælpere.

Det lykkedes os i sidste Øjeblik før Udløbet af Fristen for Andragenders Indbringelse i Rigsdagen at faa ovennævnte fire Andragender gennem Folketinget til Finansudvalget og Udvalget for Andragender.

Som tidligere meddelt henvendte Redaktør *Vilh. Hansen* sig medio December til Folketingsmand *Jens Busk* med Anmodning om dennes Bistand ved Andragendernes Indbringelse, men Folketingsmanden tilraadede en direkte Henvendelse til Indenrigsministeriet. Hovedkontoret sendte derfor Andragenderne til Ministeren, og da Svar udeblev gentoges Henvendelsen. Ministerkrisen og det paafølgende Indenrigsminister-Skifte bevirkede imidlertid, at Svaret udeblev, og Fristens Udløb — den 31. Januar — nærmede sig. Der var saaledes Fare for, at Indbringelsen først kunde ske til næste Rigsdagssamling, om der ikke handledes hurtigt.

Efter forudgaaende Korrespondance med Hovedkontoret søgte Redaktøren Sagens hurtige Fremme ved Henvendelse til Folketingsmanden for Københavns Amts 2den Valgkreds Hr. Raadmand, Kursusbestyrer *K. M. Klausen*, der, efter at have faaet de fornødne Oplysninger vedrørende de foreliggende og dermed forbundne Spørgsmaal, med stor Beredvillighed tog sig af vore Andragender og besørgede disse rettidig indbragte i Folketinget.

Andragenderne, der er indsendt til Rigsdagen ifølge den ved vort sidste Hovedbestyrelsesmøde tagne Beslutning, er henvist dels til Finansudvalget (de 3 førstnævnte Andragender), dels (Siddepladser for Butiksmedhjælpere) til Udvalget for Andragender. De har følgende Ordlyd:

Foredrag i Provinserne.

Da Centralorganisationen af danske Handels — og Kontormedhjælperforeninger, som saadan, er udelukket fra Andel i det Beløb, der paa Finansloven aarligt stilles til Disposition for faglige Foreninger indenfor Haandværk og Industri, og da det maa siges, at der er i høj Grad Trang til, netop indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden, at søge Interessen vakt for Foredrag af oplysende og faglig Art, tillader man sig herved at andrage den høje Regering og Rigdag om en Bevilling paa 1000 Kr. til Brug i nævnte Øjemed, subsidiært at det Beløb, der aarligt stilles til Raadighed for Haandværk og Industri, maa udstrækkes til ogsaa at omfatte faglige Foreninger indenfor Handelen.

Unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet.

Man tillader sig herved at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at en Del af det Beløb, der aarligt bevilges til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet, maa blive overdraget Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger til Administration.

Til Støtte herfor skal fremføres, at det kun er naturligt, om den Stand, til hvis Fremhjælp Beløbet bevilges, ogsaa selv faar Adgang til at administrere dette, for saa vidt Standen har Organer, der kan og vil paatage sig dette Arbejde, og tillige frembyder Garantier for en samvittighedsfuld Administration. Som saadan maa Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger med sine Afdelinger i de fleste større Byer i Danmark sikkert frembyde de bedste og naturligste Betingelser, og tillader man sig derfor at haabe paa en Imødekommenhed i omhandlede Retning, saaledes at en Del af nævnte Beløb overlades Centralorganisationen til Fordeling.

Handelsskole-Elever.

Da de Tilskud, Staten bevilger til Handelsskolerne, tilskydes disse direkte, og saaledes kun uegentlig kommer de ubemidlede Elever til Gode, tillader man sig herved at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at der aarligt paa Finansloven maa blive stillet et Beløb til Raadighed for saadanne Elever til Besøg paa Dagskoler, saaledes at Ansøgning om Hjælp bliver at indsende gennem de forskellige Amter i Lighed med Fremgangsmaaden for Ubemidlede, der søge Tilskud til Besøg paa Landets Højskoler.

Siddepladser for Butiksmedhjælpere.

I Henhold til enstemmig vedtagen Beslutning paa vor 1ste ordinære Kongres af Handelsmedhjælpere fra hele Landet og i Overensstemmelse med Arbejdsraadets Indstilling til Indenrigsministeriet i dets Beretning for Aaret 1903—1904, tillader man sig herved at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at den i indeværende Samling ved Lov vil paabyde, *at der i Butikker og Udsalgssteder skal være et tilstrækkeligt Antal Siddepladser til Brug for det ansatte Personale.*

Idet man fuldtud slutter sig til Arbejdsraadets Motivering for denne sundhedsgavnlige Reform, skal man blot fremhæve, at Love i lignende Retning alt er gennemført i andre Lande, som England, Frankrig og Tyskland.

Lærlingelovens Revision.

III. Reformforslag.

Idet man herved tillader sig, i Henhold til derom indgaaet Begæring, at forelægge det ærede Arbejdsraad vor Betænkning med Hensyntil en Revision af Lærlingeloven, skal man tilføje, at Centralorganisationens Bestyrelse har anset det for at være mest hensigtsmæssigt blot i store Træk at antyde de Linier og den Aand, som det efter vor Formening vil være formaalstjenligt at følge, for at sikre en grundig og fagmæssig Uddannelse af den vordende Handels- og Kontormedhjælper.

Vi har anset dette for tilstrækkeligt, ogsaa af den Grund, at den endelige Affattelse af en saadan Lovs enkelte Paragrafer jo i sidste Instans ligger hos de lovgivende Myndigheder.

Som Grundlag for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge bør efter vor Mening følgende Synspunkter iagttages:

1. At Kontrakttvangen opretholdes og gøres effektiv.
2. At der indføres 1 Aars Prøvetid.
3. a. At der oprettes permanente Kommissioner af Principaler og Medhjælpere, overfor hvem Lærlingen efter Prøveaarets Udløb skal aflægge Prøve for at erhverve sig Ret til fortsat Uddannelse.
   b. For Lærlinge, der har bestaaet Prøven, bør den øvrige Læretid ikke overstige 3 Aar, ej heller være under 2 Aars Varighed.
4. At der indføres Lærebreve, som udfærdiges efter endt Læretid, uden hvilke ingen kan anses for at være faglært Medhjælp.
5. At al Medhjælp, der ikke har tre Aars praktisk Uddannelse i Faget, regnes for Lærlingehjælp.
6. At Antallet af Lærlinge begrænses i Forhold til Antallet af faglærte Medhjælpere, saaledes at ingen Læremester maa beskæftige mere end én Lærling ad Gangen, med mindre der tillige benyttes faglig uddannet Medhjælp, i hvilket Tilfælde Læremesteren er berettiget til at have én Lærling udover Antallet af Medhjælpere.
7. At det forbydes Principaler, der ikke er oplært i det Fag, hvori de driver Næring, at uddanne Lærlinge, med mindre Principalen beskæftiger faglig uddannet Medhjælp.
8. At det paalægges Læremesteren at drage Omsorg for og bekoste Lærlingens teoretiske Uddannelse.
9. At der sikres Lærlingen, hvor Aftenundervisning benyttes, mindst 1 Times Frihed før saadan Undervisnings Begyndelse (foruden sædvanlig Spise- og Hviletid).
10. At Arbejdstiden for Lærlinge begrænses til 10 Timer daglig (inkl. 2 Timers Spise- og Hviletid). Alt Arbejde imellem 7 Aften og 7 Morgen forbydes. Herfra undtages dog Dagene før Folkekirkens Helligdage, da 12 Timer bør være Maximum.
11. At Overtrædelser med Hensyn til Arbejdstiden paatales af det Offentlige og behandles som alm. Politisag.
12. At alt Helligdagsarbejde forbydes.
13. At det forbydes Læremesteren at anvende Lærlinge til Trækvognskørsel, Op- og Nedbæring af Korn- og Foderstoffer, Brændselsmaterialier og lign., samt ethvert andet fysisk Arbejde, herunder ogsaa Ombæring af Varer til Kunderne, som ikke er nødvendig for deres Uddannelse til Handels- eller Kontormand.
14. At al Hustugt bortfalder.
15. At der ansættes Inspektører, hvem det paahviler at føre Tilsyn med saadanne Bestemmelsers Overholdelse.

(Af Centralorganisationens Betænkning til Arbejdsraadet).

Medhjælper- og Principalbetænkninger.

Da den første faglige Medhjælperorganisation i 1897 fremsatte sit Program blev Nødvendigheden af en Omordning af den nuværende Lærlingeuddannelse første Gang paapeget. Centralorganisationen optog Fordringen og ved Kongressen 1902 understregedes den yderligere gennem en Udtalelse, der danner Grundlaget for ovenstaaende Betænknings Hovedpunkter.

De organiserede Medhjælpere har saaledes Æren af at have rejst Spørgsmaalet om Lærlingelovens Revision.

Revisionsspørgsmaalet traadte imidlertid ind i en ny Fase ved et fra „Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri" til Indenrigsministeriet indsendt Andragende, der i November 1903 overgaves Arbejdsraadet til Erklæring.

Fællesrepræsentationen behandlede Sagen ved sit Delegeretmøde i Aaret 1900, og Resultatet heraf blev et 5 Mands-Udvalg, der suppleredes med 5 Repræsentanter for den danske Handelsstands Fællesrepræsentation. Dette Fællesudvalgs Andragende foranledigede Arbejdsraadet til en Henvendelse til samtlige interesserede Organisationer, deriblandt vor Organisation som Repræsentation for Medhjælperstanden. Efter at Raadet havde henvendt sig til de respektive Hovedorganisationer, har det senere henvendt sig til andre Foreninger, saaledes „Handelsforeningen af 5te Juni" i Kjøbenhavn og den kjøbenhavnske Boghandlermedhjælperforening. Førstnævntes Betænkning foreligger, medens sidstnævnte først for et Par Maaneder siden anmodede Centralorganisationen om Oplysninger vedrørende det af os indtagne Standpunkt til Revisionen, for at tilvejebringe en saa stor Overensstemmelse som mulig med denne i sin tilsigtede Betænkning, der endnu ikke foreligger.

Der foreligger saaledes 3 Reformforslag, hvortil kommer Arbejdsraadets Udtalelser angaaende det nævnte Fællesudvalgs Forslag.

Fællesudvalgets Revisionsforslag bærer et umiskendeligt Præg af at skyldes Arbejdsgivere. Man vejrer muggen Lugt som af gammelt, gulnet Papir, naar man gennemlæser den omfangsrige Betænkning. Saa gammeldags og reformræd er dens Indhold. Det siges betegnende i Indledningen, at „intet af disse Forslag griber særlig dybt ind i Lovens Principer," og „i det hele taget erkendes Lovens Formaalstjenlighed af de næringsdrivende Samfundsklasser." Vi have allerede paavist denne „Formaalstjenligheds" Art, saaledes som den viser sig sét fra et Medhjælperstandpunkt, og sammenholder man vor Betænkning med Loven i sin nuværende Affattelse, vil man indse, hvor nødvendigt det netop er at opnaa en gennemgribende Revision, og ikke stille sig tilfreds med de Lapperier, som Arbejdsgivernes „Reformforslag" tilsigter.

Den af „5te Juni"s Bestyrelse afgivne Betænkning tager vel et noget fastere Greb om Sagens Kærne, idet dens Hovedpunkter: Kontrakttvangens Overholdelse, Garanti for teoretisk Uddannelse, Arbejdstidens Begrænsning og et bestemt Forhold mellem Antallet af Medhjælpere og Lærlinge, nærmer sig Centralorganisationens Krav, uden at dog førnævnte Forening, som i høj Grad afhængig af Principalerne og stærkt paavirket af disses Anskuelser og Interesser, vover at gøre Skridtet fuldt ud.

Centralorganisationens Betænkning.

Vor Organisation kan, som den udprægede Medhjælperrepræsentation den er, hæve sig over alle de Hensyn, der spores i de to omtalte Betænkninger. Vort Krav om tilforladelige Garantier for en grundig Lærlingeuddannelse er ikke en Skinfordring som Fællesudvalgets, og vort Forslag om en effektiv Beskyttelseslovgivning mod Misbrug af Lærlingens Arbejdskraft præges ikke af de Principalhensyn, som kommer til Orde mellem Linierne i „5te Juni"s Forslag.

I vor Betænknings 15 Punkter siges det klart og bestemt, hvad der *maa* gøres, for at komme ud over den skæbnesvangre Tilfældighed, der nu er herskende ved den unge Handelsstands Uddannelse. Der kan strides om Sociallovgivningens Hensigtsmæssighed, naar det gælder Varetagelse af Medhjælpernes Interesser, men der bør kun være én Mening blandt Handels- og Kontormedhjælperne, naar det drejer sig om den umyndige Lærlings Rettigheder, Hvem der her vil gaa den lige Vej og i Kraft af Sagens Vigtighed søge den nye Lov affattet med Fremtidens Krav for Øje, gør Front mod alle Skinreformer og Halvheds-Forslag og stiller sig paa Centralorganisationens klare Standpunkt.

(Sluttes).

Tiden, der spildes.

Et Par Ord til vore Tillidsmænd.

Hver Kollega hvis Interesse for vor Sag ikke blot er tomt Mundsvejr, vil med Bekymring erfare, at Formandens Januar-Beretning ikke har et eneste Møde at notere i Maanedens 31 Dage.

Hvilken kostbar Tid er ikke spildt for os, der i Vintermaanederne aldrig burde raste, men lade de skiftende Opgaver sætte Frugt i fortsat og vedholdende Arbejde. Vor Sag er jo evigung, ligesaa begejstrende, opildnende og klarttegnet i vor Bevidsthed som den Dag, vi første Gang gav hverandre Haandslag paa Løsningen af de store Fremtidsopgaver, vi med Ungdommens Fremtidstro satte os. Modstand knækkede vi, Skuffelser overvandt vi atter og atter. Centralorganisationen er en levende Kendsgærning, dens Levedygtighed og Udviklingsmulighed er hævet over al Tvivl.

Men vi tør ikke hvile, ikke sunde os mellem de vekslende Opgaver, der kun er Mærkepælene paa vor Vej fremad.

Der har været lovlig mange Rastdage i den sidste Tid. Derfor maa det forsømte indvindes ved fordoblede, nej tredobbelte Anstrængelser.

Sløjheden er vel ingenlunde almindelig indenfor vor Organisation, men den findes hist og her. Og hvor den findes, skal den ikke skjules, men fremdrages og ubarmhjærtig kritiseres.

Ingen Undskyldning for Uvirksomhed kan kendes god blandt os, paa hvis organisatoriske Virksomhed Standens Fremtidsvilkaar skal bygges.

En Afdeling kan ikke holde Møde, fordi denne eller hin kendte Taler ikke kan foretage en lang Rejse en Hverdag. Nonsens. Man benytte lokale Kræfter eller Kolleger fra nærliggende Byer, eller man trodse Vanskelighederne ved et Søndagsmøde. En anden Afdeling kan ikke beslutte sig til et Møde om et af de aktuelle Spørgsmaal, selv om de mest anvendte Talere staar til Disposition. Og imens der korresponderes, telegraferes og forhandles løber Tiden, den for os saa kostbare Tid og med hver Dag bliver det vanskeligere at oprette det forsømte.

Februar har kun 28 Dage og Halvdelen er allerede overstaaet. Altsaa fast Haand paa Arbejdet. Der kan vindes mange Sejre før Vaaren melder sig.

København har taget Téten for en Gangs Skyld. I Hovedstaden er der nu Fart over Arbejdet. Brancheagitationen er begyndt og snart venter man det længe imødesete Øjeblik, da selve vor Formand skal holde Indledningsforedraget ved det store Medhjælpermøde, der agtes afholdt.

Saaledes skal det være overalt. Vi maa være paa vor Post i Agitationen udadtil og i Arbejdet indenfor vore Foreninger.

Endnu et Ord til de mange trofaste Kolleger, der gennem Aarene aldrig svigtede vort Program, aldrig forkætrede vore grundlæggende Principer og glemte vore begejstrende Idealer — ja dette Slutningsord har Bud til hver rettænkende Kollega:

Den nærmeste Fremtid kan skabe nye Situationer, der bør finde de organiserede Medhjælpere rede til at afvise ethvert Forsøg, der under Venskabets og Samarbejdets Maske gøres for at føre vor Bevægelse ind paa vildsomme Veje.

Kolleger! Styrk eders Foreninger ved personlig og offentlig Agitation. Tag Tiden i Agt og virk for Øjeblikkets Opgaver. Thi os tilhører Fremtiden.

Fra vort Hovedkontor.

Januar-Beretningen.

Formandens Beretning for afvigte Maaned, der udsendtes under 4de ds., er usædvanlig kortfattet. Den indeholder Meddelelse om de *4 Andragenders* Indbringelse i Rigsdagen og om Agitationen for *direkte Medlemmer*. Afdelingen af direkte Medlemmer er bestandig i jævn Fremgang og Hovedkontoret har nu ved Udsendelse af en Rundskrivelse til alle Medlemmerne i denne Afdeling søgt at tilvejebringe nye Forbindelser med Kolleger, for saaledes at skaffe vor Bevægelse Indpas i alle Landets Egne og derigennem forberede Dannelsen af nye levedygtige Afdelinger.

Det vil erkendes fra alle Sider, at Formanden og Hovedkassereren stedse har bestræbt sig for at opnaa det bedst mulige Samarbejde mellem Hovedledelse og Afdelinger. Disse Bestræbelser vil blive fortsat i det nye Aar at dømme efter en fortrolig Rundskrivelse omfattende 3 Foliosider, som Formanden udsendte til Tillidsmændene i Begyndelsen af Januar. Forhaabentlig har de Kolleger, som Formanden særlig har henvendt sig til, lagt sig Rundskrivelsens alvorlige Ord paa Sinde og — handlet derefter. Under 11te Januar udsendtes Cirku-

lære til Afdelingerne angaaende Agitationen for Lærlingelovens Revision, den lokale Agitation o. s. v. og endelig er der fra Redaktionen udsendt Cirkulære til Afdelingsbestyrelserne angaaende et nærmere Samvirke mellem disse og „D. H.- K.-M. T.“s Redaktion.

Beretningen melder, at der ikke er afholdt offentlige Møder i Januar og udtaler Formanden derfor Haabet om, at der i Stedet for Agitationen udadtil er drevet en personlig, lokal Agitation indenfor de forskellige Afdelingers Omraade.

Agitationen i Kjøbenhavn.

Det lader til, at man i Hovedstaden skal faa virkelig Fornøjelse af denne Sæson. Agitationen drives med en Iver og Lyst, der varsler om det største Held for Bevægelsen her.

Interessen breder sig fra Lederne ud til Medlemmerne, og man mærker gennem en samtidig vakt Interesse i Pressen, hvorledes Agitationen spores. Afdelingerne holdt den 26. Jan. ekstraordinært Fællesbestyrelsesmøde, hvor vigtige Sager forhandledes. Pladsmangel nøder os til at udskyde nærmere Omtale af dette Møde saavel som af den yderst vellykkede Fest den 5. Febr. Kun bemærker vi, at der bl. a. foretoges Valg af Formand for Agitationsudvalget. Med Sorg havde man nemlig erfaret, at Hr. *Chr. Wulff*, en af vor Bevægelses dygtigste og varmeste Forkæmpere, af forskellige Grunde havde ønsket at fratræde. I Stedet valgte man med Akklamation Hr. Fuldm. *Hasselriis*.

Tirsdag den 7de havde Agitationsudvalget indvarslet til Møde for de kjøbenhavnske Isenkram- og Galanterimedhjælpere for at søge oprettet en speciel Afdeling for Kolleger af denne Branche.

Redaktør *Vilh. Hansen* havde tilsagt sin Bistand som Taler, og Forsamlingen paahørte med stor Interesse Redaktørens dygtige og fængslende Foredrag. Mødet forløb over al Forventning godt. Samtlige mødte Medhjælpere tilsagde Centralorganisationen Støtte og indmeldte sig under denne. Der nedsattes et Tremandsudvalg til at fortsætte Arbejdet. Dette Udvalg samledes allerede Torsdag d. 9de med Agitationsudvalget for at lægge Plan for Agitationen.

I sin Helhed vil Agitationen derfor i den nærmeste Fremtid blive ført videre med fuld Kraft ved Afholdelsen af en Række Møder. Som et Led i disse haaber man paa et offentligt Møde om Lærlingespørgsmaalet, hvor Centralorganisationens Formand, Hr. *Hyllested* da skal tale.

H—s.

Unge Handelsmænds Udsendelse.

Dr. H. L. Møllers Tale i Folketinget.

Vor Forsideartikel omhandler bl. a. det af Centralorganisationen til Rigsdagen indgivne Andragende om Medbestemmelsesret ved Uddelingen af Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd, der søge Uddannelse og Kundskabsforøgelse i udenlandske Handelshuse og paa oversøiske Pladser.

Det vil i denne Forbindelse interessere vore Læsere at erfare Indholdet af en Tale, som Undervisningsinspektøren ved Handelsskolerne, Folketingsmand Dr. phil. H. L. Møller nylig holdt i Tinget i Anledning af nævnte Bevillings Forøgelse.

Vi gengive her Talen efter „Rigsdagstidende“:

Min Stand og Stilling giver mig naturlig Anledning til, næst efter at takke den højtærede Indenrigsminister og Finansudvalget for Forøgelsen af Bevillingen til Udsendelse af unge Handelsmænd, at gøre det høje Ting opmærksom paa, hvilken Betydning det har, at denne Bevilling bliver forhøjet. Hvad Nytte disse Penge i hvert Fald efter Handelsstandens egen Formening gør, fremgaar vistnok paa det tydeligste deraf, at i de samme 5 Aar, i hvilke Statens Bevillinger hidtil er blevne givne, og i hvilke Staten i det hele har bidraget 50,000 Kr. til dette Formaal, har 3 Organisationer her i København bidraget ialt 36,300 Kr. til samme Formaal. Disse Organisationer er: Grosserer-Societetets Komité, Handels- og Kontoristforeningen og Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse. Disse private Bidrag fra Handelsstanden er blevne udnyttede saaledes, at der f. Eks. i Aaret 1903 er blevet udsendt 9 unge Mænd til Tyskland, 6 til England, 1 til Frankrig, 1 til Spanien og 2 til Amerika. I denne Sammenhæng skal jeg fremhæve, at uagtet Pengene til disse Udsendelser ad privat Vej udelukkende ydes af Organisationer her i København, er Understøttelserne dog blevne givne ligelig til unge Mænd fra det hele Land, og de københavnske Organisationer har derved vist en Generøsitet i Forholdet til det øvrige Land, der maaske nok kunde tjene som Forbillede i andre Tilfælde, hvor det gælder om, at det øvrige Land skal vise Generøsitet overfor København.

Naar man ser paa Anvendelsen af Statens Bevilling i de 5 Aar, viser det sig, at det store Antal Ansøgere har medført, at Stipendierne er blevne udstykkede i forholdsvis smaa Portioner, og det har igen haft til Følge, at de fleste Stipendiater ikke har kunnet komme længere end til nærmest liggende Lande som Tyskland og England, medens det kun er ganske faa, som har kunnet drage ud til oversøiske Lande som Østasien og Sydamerika. Imidlertid er det ganske sikkert af den allerstørste Vigtighed, at disse Stipendier netop anvendes saaledes, at de unge Mænd kan rejse oversøisk i Stedet for til Kontorer i Hamburg, London eller Newcastle. Dette, at de kommer til oversøiske Lande, er af den største Betydning baade for de unge Mænds Uddannelse til dygtige Købmænd og for den danske Handels Fremtidsvilkaar. Den Uddannelse, de unge Mænd kan erhverve sig paa Kontorer i Tyskland og England, vil nemlig næsten altid være af rent teknisk eller faglig Natur. Den vil give dem større teknisk Færdighed i det praktiske, daglige Købmandsarbejde og en større Dygtighed i at tale og bruge fremmede Sprog, og for saa vidt er den jo god nok. Derimod er der en Ting, som disse Ansættelser — saa vidt man kan skønne — ikke bidrager saa meget til. De bidrager ikke saa meget til at udvikle de højere personlige Kvalifikationer hos de unge Købmænd, saadanne Egenskaber som Snarraadighed, Aandsnærværelse, Courage og Evne til at træffe hurtige og sikre Dispositioner. Disse højere moralske Kvaliteter — om jeg saa maa kalde dem — udvikler man aabenbart paa de oversøiske Pladser, fordi de unge Mænd der langt tidligere, hurtigere og lettere opnaar en selvstændig Stilling, hvor de handler under eget Ansvar og kommer til at træffe egne Dispositioner. Derfor er det, at der i den københavnske Handelsstand, og vel i den danske i det hele, raader det stærkeste Ønske om, at disse Udsendelser overvejende maa gaa til oversøiske Lande, hvad de hidtil paa Grund af Bevillingens Ringhed ikke har kunnet i saa stort et Antal.

Spørgsmaalet bliver da, om ikke disse Stipendier, netop de, der gives til Ansættelser i oversøiske Lande, i mange Forhold kommer til at virke som en Slags Udvandringspræmie, der ikke bidrager til andet end til at skaffe unge, dygtige Mænd bort fra Landet, hvorefter de slaar sig ned i tropiske Lande og bliver der til deres Dages Ende. Hertil vil jeg sige, at Forholdet her formodentlig er det samme, som Forholdet ellers er mellem Sæd og Høst, at det kun er en Del af Frøene, der spirer og bringer Høst. Det glæder mig, at den ærede Ordfører i saa høj Grad har anerkendt Betydningen af disse Stipendier, selv om der virkelig skulde være et saadant Forhold til Stede, at der kun høstedes en enkelt Gang, hvor der saaedes ofte. Jeg er ganske enig med ham. Jeg vil sige, at selv om man i 10 Aar udøste en 100,000 Kr. om Aaret til denne Anvendelse, og der saa blot en eneste Gang kom en ny Tietgen her hjem til Danmark, var jo Udgifterne rigelig lønnede. Men selv om virkelig en stor Del af de unge Mænd, der paa den Maade bliver udsendte, vil etablere sig paa de fremmede Pladser og blive der til deres Livs Ende, har ogsaa det den allerstørste Betydning for den danske Handels Fremtidsvilkaar. Vi ved jo alle, hvilken Betydning det for den ældre Slægt har haft, at der i en vis Afstand fra Danmark eksisterede saadanne Mænd som Pontoppidan i Hamburg, Delcomyn i London, Brøchner i Hull og endnu Faber i Newcastle. Hvis man i Nutid eller i en nær Fremtid kunde tænke sig en lignende Ring af danske Handelshuse i Østasien eller Sydamerika, vilde det ganske sikkert faa en tilsvarende Betydning for den danske Handel under disse større Forhold.

Et andet Spørgsmaal, som naturligt rejser sig, er det, om man kan gøre Regning paa altid at have virkelig kvalificerede Ansøgere i tilstrækkeligt Antal, som det kan nytte at sende ud. I den Henseende har det nogen Betydning, at der eksisterer saa godt et Samarbejde mellem de danske Handelsskoler og den danske Handelsstand, idet nemlig de allerfleste af disse Skoler nu er under Købmandsstandens direkte Kontrol, saa at der kan finde en Samvirken Sted, ogsaa naar de unge Mænd skal sendes til fremmede Lande. Deres Evner og Anlæg kan fremtidig kontrolleres ad to Veje, ikke blot gennem deres praktiske Uddannelse hos praktiske Købmænd, men ogsaa gennem den Uddannelse, de faar i de danske Handelsskoler, og denne Uddannelse er nu lykkeligvis i de bedste Skoler saa vidt fremme, at man kan sige, at det er muligt at skaffe et tilstrækkeligt Antal kvalificerede Ansøgere til at gaa ud ogsaa med disse store Stipendier. Det er jo især Uddannelsen i fremmede Sprog, som der lægges mest Vægt paa, og man har fra de senere Aar adskillige smukke Eksempler paa, hvor langt det kan lykkes en ung Mand med ganske tarvelige Forudsætninger at naa i Kendskab til fremmede Sprog blot ved Undervisningen i en dansk Handelsskole. Et ganske morsomt Eksempel er det, at en ung Landsbydreng, som ikke havde faaet anden Uddannelse i Tysk og Engelsk end den, han kunde faa i Købmandsskolen her i København, straks ved sin Ansættelse i Hamburg blev udnævnt til Firmaets engelske Tolk og straks fra de første Dage blev attacheret enhver engelsk Rejsende, som kom der til Fimaet, saaledes at det blev betroet ham at vise dem rundt og forklare dem Hamburgs Mærkværdigheder paa Engelsk. Og morsommere endnu var det, at

den samme unge Mand efter kort Tids Forløb blev gjort til sproglig Autoritet i Tysk for de unge Tyske paa Kontoret. Der var nemlig mange af dem, der ikke kunde gøre Forskel paa mir og mich, naar de skrev Brev, men de vidste, den unge Danske havde lært det i den københavnske Handelsskole og kunde det til Punkt og Prikke, og derfor gik de til ham og fik deres tyske Breve censurerede.

Det er imidlertid en Nødvendighed, at disse Stipendier gives rundeligt, saaledes at det virkelig bliver forholdsvis store Beløb, der betros den enkelte, naar han skal gaa til et oversøisk Land. De dygtigste, man kan skaffe, er næsten altid unge Mænd fra ganske smaa og tarvelige Hjem, det er Enkernes Sønner, det er dem, der viser den største Energi i deres Uddannelse, det er dem, der erhverver de bedste Kundskaber, og det er dem, der har de bedste moralske Kvaliteter, saaledes at man med største Tryghed kan sende dem til oversøiske Lande og udsætte dem for alle de Farer og Fristelser, som Whisky ng andre Farsoter hjemsøger dem med der. Naar en saadan ung Mand fra et fattigt Hjem i Forvejen har skullet bekoste sin Uddannelse i en dansk Handelsskole, er det ganske almindeligt, at han alene dertil har maatte gøre en Gæld paa 1000 Kr. eller mere. Naar han bagefter skal aftjene sin Værnepligt, inden han forlader Danmark for længere Tid, sætter han sig ofte derved i yderligere Gæld. Det er ikke morsomt for en saadan ung Mand at skulle drage ud med en stor Gæld paa Bagen. Det er derfor i allerhøjeste Grad ønskeligt, at han bliver stillet saaledes, at han, naar han rejser bort, kan kvittere sin Gæld og endda have noget at begynde med i det fremmede Land. Det er derfor glædeligt, at denne Bevilling forhøjes; jeg er sikker paa, at den i væsentlig Grad vil blive anvendt til større Stipendier til oversøiske Lande, og jeg er overbevist om, at disse Penge skal bære gode Renter.

En tysk Kollega om Danmark.

Redaktøren af det tyske Medhjælperorgan „Deutsche Handels-Wacht" har sendt os et Hefte af „Abstinenter-Rundschau," Maanedsskrift for den tyske Afholdsbevægelse, — et Skrift, der udgives af førnævnte Organs forretningsmæssige Leder, Hr. *Max Warming.*

Maanedsskriftet indeholder en stor ledende Artikel om Danmark, grundet paa det Kendskab til danske Forhold, som Hr. Warming har indhøstet ved en Rejse gennem vort Land i den forløbne Sommer. Forfatteren har brugt Tiden og Øjnene godt, og det er en sand Tilfredsstillelse at se den Nøjagtighed hvormed danske Person- og Stednavne gengives i Artiklen, der naturligvis hovedsagelig er beregnet paa en Fremstilling af den danske Afholdsbevægelse.

Forfatteren omtaler vor nye Helligdagslov og drager en Sammenligning mellem Danmark og Holland, som han forud har besøgt. Parallellen falder absolut ud til vor Fordel.

Iøvrigt er vor tyske Kollega meget begejstret for Danmark og danske Forhold. Ikke mindst aftvinger København ham Beundring. („Denne herlige Stad, med sine smukke Gader, prægtige Bygninger, med sine videnskabelige Skatte har jo nylig Karl Reinhard skildret i dette Blad med glødende Farver, saaledes at der ikke bliver andet tilbage for mig end at sige: Ogsaa paa mig har København gjort et uforglemmeligt Indtryk"). Hr. Warming priser den Elskværdighed, som Københavnerne udviser overfor Fremmede, og synes aabenbart forbavset over, at han ikke har fundet Spor af det Tyskerhad, der nu heldigvis er ved at blive en Fabel.

Hensynet til vore kvindelige Kolleger foranlediger os til endnu et Citat: „Og nu Damerne! Intet Sted har jeg set saa mange smukke Piger som i Danmark, vel at mærke i hele Danmark, og naar Karl Reinhard i sin tidligere omtalte Artikel malede Kjøbenhavnerindernes Skønhed med de lyseste Farver, da maa jeg bekræfte det af mit ganske Hjærte, men samtidig udvide det til at omfatte alle danske Piger."

Kan Damerne saa forlange mere?

Organisations-Notitser.

Hovedbestyrelsesmøde.

Formanden har ifølge Circulære af 11te Febr. indvarslet Hovedbestyrelsen til ordinært Møde i *Esbjerg* den 26. ds. — Referat af Mødet vil paa Grund af det sene Tidspunkt først fremkomme i vort Nummer pr. 15de Marts.

Åge Hyllested

der som meddelt valgtes ind i Esbjerg Byraad ved Byraadsvalget i forrige Maaned er valgt til Formand for Udvalget angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde. — Et gunstigt Varsel for vort Krav om Lærlingebeskyttelse!

Hr. Hyllested er endvidere allerede indvalgt i Byraadets Udvalg for Kasse og Regnskabsvæsenet.

Til Lykke med Tillidshvervene!

Mødet i Kjøbenhavn.

Som meddelt andet Steds i Bladet vil Centralorganisationens Formand tale ved et stort offentligt Medhjælpermøde, der afholdes den 20. ds. i Studenterhuset i Kjøbenhavn. Da det er første Gang Hr, *Hyllested* taler ved et offentligt Møde i Hovedstaden og Emnet er det aktuelle Lærlingespørgsmaal forventes der stor Tilslutning og vi opordre vore kjøbenhavnske Medlemmer til at benytte den korte Tid inden Mødet til at virke blandt Kolleger for, at denne Forventning ikke bliver beskæmmet.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

De kjøbenhavnske Afdelinger

afholder

stort offentligt Møde

om

Lærlingelovens Revision

Mandag den 20de Februar 1905, Aften Kl. 9 pr.,

i Studenterhuset, Frue Plads.

Hovedtaler: Hr. ÅGE HYLLESTED, Esbjerg.

Folketingets Medlemmer, Arbejdsraadet, Grosserer- og Detailhandler-Societetet m. fl. **er indbudt.**

AGITATIONSUDVALGET.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Annonceexpeditør: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø.

Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Februar den 7de og 21de.*

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Kasserer: *C. Wulff,* Sølleredgade 24, 3.

Ordinær Generalforsamling afholdes i Lokalerne i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7. *Tirsdag den 21. Febr. Kl. 9 Aften.*

Dagsorden:

1) Formanden aflægger Beretning. 2) Kassereren aflægger Regnskab. 3) Valg af Tillidsmænd, (Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor). 4) Eventuelt.

Medlemmerne anmodes indtrængende om at give Møde.

Bestyrelsen.

Jylland.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen,* Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Søndag den 12te Marts Kl. 8 Aften afholder Foreningen stor *Koncert* med Assistance af Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening samt Orkester. Derefter gratis Bal *(kun for Foreningens Medlemmer)* til Kl. 2; *dog skal Medlemmerne have overværet Koncerten, for at kunne deltage i Ballet.*

Medlemmerne maa alle give Møde denne Aften.

Billetter à 65 Øre for Koncert og Bal faas forud hos d'Hrr. Boghandlere: C. Joh. Gade Nørregade, Leth Bang, Sct. Clemens Boghandel og Aage Hass, Brunsgade,

Program med Tekst til alle Sangene gratis.

Festudvalget.

Handels- og Kontormedhjælpernes Sygekasse afholder *ordinær Generalforsamling* i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler *Tirsdag den 21. ds. Kl. 9 Aften.*

1) Beretning. 2) Regnskab og Status. 3) Valg af Bestyrelse, Suppleanter og Revisorer. 4) Eventuelt.

Foruden Sygekassemedlemmerne indbydes enhver, der interesserer sig for Sagen. Indmeldelser modtages samtidig.

Bestyrelsen.

Randers. Formand: *G. Kolding,* „Bakkehus". Kasserer: *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Ordinær Generalforsamling afholdes *Mandag den 20. ds. Kl. 9 Aften* paa „Bodega" med Valg af Bestyrelse og forskellige Meddelelser.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Kongensgade 19.
Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer's
Barbér- og Frisørsalon.
Bauer's Dame-Frisør-Salon.
STORT UDVALG
af
Toiletartikler og Bandagistvarer.

Til
Dhrr. Medlemmer
i Kjøbenhavn.

Bemærk

Foreningsmeddelelsen i Bladet om Mødet i Studenterhuset

Mandag d. 20., Aften Kl. 9

Hovedtaler: **Åge Hyllested.**

Mød! Agiter!
Mød! Agiter!
Mød! Agiter!

Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

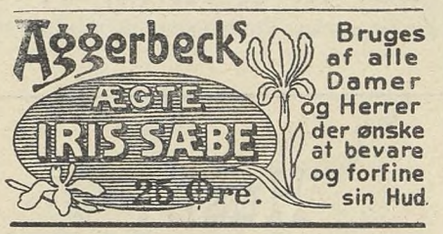
Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

Læs vore Annoncer!

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. Fortrinligt Køkken.
A. M. SAHL.

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg.
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Telefon Nr. 127.
C. J. Christensen, Esbjerg.
Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,
Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

ESBJERG.
Overgaards Vaskeri
(ved M. Lykke),
Skolegade 36.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det blaa Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering

købes

Fabrikations-Artikler bedst og billigst

hos **V. Hamann,**

Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.

Specialitet: Handelskorrespondance.

Undervisning i Kursus og Enetimer.

C. RASMUSSEN,

kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.

Borgergade 2.

Drik

Varde

Pilsner!

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj.

Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.

1ste Kl. Skræderi,

Moderate Priser.

Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.

L. Jensen.

Stort Udvalg

er hjemkommen i: **Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.**

Mich. A. Lund,

Nykøbing Mors.

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Den jyske Handelshøjskole,

Aarhus.

Bestyrelse:

Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.

Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.

R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.

Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.

Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Alle

Handelsskoler og Kursus

bør annoncere i

„D. H.- & K. M. T.“,

som udgaar hver 14de Dag.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos

Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

MARINUS M. SCHULTZ.

Jomfruanegade 3. Aalborg.

BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.

KONTORARTIKLER.

Esbjerg.

Husk Skotøjsforretningen,

Kongensgade 33.

Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.

H. I. Jensen.

Esbjerg Papirforsyning

anbefaler

Fyldepenne fra 1—12 Kr.

AARHUS.

HATTE!!

Bedst! Billigst!

Jyllands største Lager.

Jean Findlings Eft.

Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Avertér

i

„D. H. & K. M. T.“

Husk!

De Averterende støtter os,

derfor bør vi støtte dem!

Forsøg blot andre

Sæber! De skal nok vende tilbage til **Worning & Petersens Xeroform.** Dette for Huden saa nyttige Stk. Sæbe er enestaaende billigt i *25 Øre.*

En gros: **Joh. C. Hooges Eftf.**

Telefon 3211. **Fred. Nielsen.**

Vor Annonce-Ekspedition for København

er hos Hr. **C. H. W. Hasselriis, Odensegade 20, 3. Sal, Ø.**, til hvem alt Annoncerne fra København vedrørende bedes adresseret.

Henvend Dem til de Forretninger og Virksomheder, der averterei D.H.K.M.T.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. | 1. Marts 1905. | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** III. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt!
HANS SKOVSGAARD,
ESBJERG.
Telefon 31 og 65.

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III.
KJØBENHAVN.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Nyeste Nyt i *Hatte* forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** **Esbjerg.**

Udkast til stilfulde Reklamer tilstilles beredvilligt paa Forlangende.
Forlang Overslag!

Faaborg
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon **6252.**

Fiskeboller
faas **nu** i alle bedre Forretninger,
Forsøg!
Enestaaende.

Uden Udgift for Dem!

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Torvet 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Indmeld Dem i

„The Cosmopolitan Correspondence Club".

Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905. Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Specialforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamburger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Hotel Royal,

Aalborg,

er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.

I. P. Jensen.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

C. JOHAN GADE,

PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,

Nørregade 36.

Telefon 411.

Aarhus.

Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.

Tilbud og Overslag gives.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter

Syltetøjer Geléer

Leverpostej.

—

Guldmedaille Paris 1900.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** Telefon 573.

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Barbér og-Frisørforretningen,

Torvegade 8,

anbefales.

Chr. Jantzen.

En kvart Million Sterling.

»Efter 23 Aars Virksomhed trækker vor gamle Ven M. sig nu tilbage fra Forretningerne med en Formue paa en kvart Million Sterling, det er ikke daarligt, hvad!«

Saaledes lød Meddelelsen. Nej, i Sandhed, det er ikke daarligt, og vel værd at være Forretningsmand paa den Maade.

Men lad os nu for en Gangs Skyld se paa denne Sag i al sin Nøgenhed, uden at falde i hysterisk Beundring over Mandens Dygtighed eller Held. Hvad vil det i Grunden sige, at et Menneske efter et vist Aaremaal kan trække sig tilbage fra sin Virksomhed med en større eller mindre Formue, at han ikke alene kan unddrage Samfundet sin Arbejdskraft, men tillige Kapital, der betinger en aarlig Afgift i Form af Renter, stor nok til Mandens rigelige Underhold.

Det betyder slet og ret, at Manden selv bestemmer Tidspunktet for sin Pensionering, medens Samfundet modvillig maa udrede sin Pension uden at have væsentlig Indflydelse paa dennes Størrelse.

Men har nu dette Menneske virkelig ydet samfundsmæssige Værdier, der retfærdiggør en saadan Kapitalansamling paa Enkeltmands Haand. De Færreste vil sikkert hævde dette, de vil derimod begynde at væve op ad Stolper og ned ad Vægge om Mandens Risiko, hans eminente Evner, hans, for mange Hænder, i Aarenes Løb gavnlige Virksomhed, og Heldet, — fremfor alt Heldet. Altsammen Talemaader, der har gængs Værdi nutildags, men som ingenlunde besvarer det stillede Spørgsmaal paa nogen fyldestgørende Maade.

Der er sagt, og Lignelsen er vist ingenlunde daarlig, at Penge har samme Virkning i Samfundslegemet, som Blodet i Menneskets Legeme, og som dette ruller gennem hele Systemet og spreder Livskraft rundt til Legemets forskellige Organer, og som det fremkalder Sygelighed, naar Blodet samler sig i store Mængder paa enkelte Steder, Sygdom, ikke alene hvor Overflødigheden gør sig gældende, men ogsaa, og ikke mindst, hvor Blodmangelen er fremherskende, saaledes maa akkurat det samme være Tilfældet, naar vi ser paa Pengenes Funktioner i Samfundslegemet, om Sammenligningen blot til en vis Grad passer.

For Bevisførelsens Skyld maa man imidlertid tage den for gode Varer, og den tør vel ogsaa nok staa Maal med, hvad der kan fremføres til det modsatte. Spørgsmaalet bliver da, tjener det et Samfund til Gode, at sligt hører med til Dagens Orden, og er den frivillige Underkastelse og den Beundring, vi bær til Skue overfor Rigdommens Udfoldelse, ikke i sit inderste Væsen baade i højeste Grad usund og unaturlig.

Man kan hertil med lige stor Sandhed svare baade Ja og Nej.

I den store Fordøjelsesproces, der foregaar i Samfundslegemet, som en direkte Følge af Menneskets Æden af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt, og paa et af hvis Stadier vor Levetid falder, en Proces der ikke forløber uden store Besværligheder, dér kan det ikke undgaas at større eller mindre Dele af Menneskeheden kommer til at lide under denne Samfundsmavepine desformedelst, at de forefinder abnorme Ernærings-Vilkaar. Paa den anden Side virker Processen stimulerende paa enkelte Organer, der udvikler sig stærkere paa de andres Bekostning, og skaber forøget Virksomhed, — paa sin Vis naturlig; men dog fremmende for Helheden, — intet er jo saa galt, at det ikke er godt for noget; og gaar der end, selv ret hyppigt, et Liv i Løbet, saa er det mere et Tegn paa Naturens Ødselshed end et Varsel om det Heles Undergang.

Er det saaledes uretmæssigt at ville sætte en Stopper for denne Udviklingens Gang, og i sig selv vel ogsaa ugørligt, saa er der derimod intet til Hinder for at sætte en Bremse for de mest yderliggaaende Tilfælde, og det tilhører sikkert en ikke altfor fjærn Fremtid, da man ved Lov vil sætte en Grænse, udover hvilken Indtægterne for Enkeltmand ikke tør stige. I Samfundets Navn vil man gøre dette, vel vidende, at samtidig gives der de Fattigste en vis Garanti for en Minimumsindtægt.

Der er ingen, der kan paastaa, at en saadan Bestemmelse vilde være et Indgreb i den personlige Frihed; thi for det første kan Grænsen jo sættes ret langt ude, og desuden er der jo den Dag i Dag Tusinder af Mennesker, hvis Indtægter og Virkefrihed er saaledes begrænset, og hvad der er Ret for den ene, bør ikke være ubilligt for den anden.

Kaster vi saaledes et Blik paa den Samfundsklasse, der bedst forstaar at suge til sig, saa er det forklarligt, at det maa være den Klasse, der har nemmest Adgang dertil gennem sin Administration af Samfundets Goder og Nødvendigheder. Som saadan er Handelsstanden sikkert en dyr Administrator og vel den, der først trænger til en saadan Hæmsko paa sig, forhaabentlig da til Fordel for de mange, der nu kummerligt ernære sig som Handelsstandens Haandlangere, og som i altfor høj Grad lader sig blænde af den Glans, der staar om Standens Ypperste.

Åge Hyllested.

Agitationen.

Kjøbenhavn.

Mødet i Studenterhuset.

Forholdene i Hovedstaden har ikke længe set saa lyse ud som i Øjeblikket. Der udfoldes et rastløst Arbejde af den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse med Agitationsudvalget i Spidsen.

Det kendes bl. a. af Pressens Holdning overfor os. Sjældent har denne haft saa meget at sige om os, som i de sidste Tider, og gennemgaaende har der kun lydt Lovord. Selv den illustrerede Presse har bragt Bud om vore Bestræbelser for at samle Standen til gavnligt Samvirke.

Agitationskampagnens Midtpunkt og Hovedbegivenhed blev det Møde, som afholdtes i Studenterhuset Mandag den 20. Febr., idet man her saa det længe nærede Ønske opfyldt, at kunne præsentere Hovedstaden og dens Medhjælpere vor Organisations Førstemand, vor højtærede Formand.

Til Mødet var udgaaet Indbydelse til Folketingets Medlemmer, samt Arbejdsraadet, Detailhandlersocietetet og Grosserersocietetet.

Nævnte sidste Societet havde følt det under sin Værdighed at give Møde, derimod saas i Forsamlingen adskillige Principalrepræsentanter. Af Detailhandlersocietetet bl. a. Formanden, Borgerrepræsentant *Schær*. Endvidere saas adskillige Folketingsmænd af Socialdemokratiet og de 2 Venstregrupper.

Agitationsudvalgets Formand, Hr. *Hasselriis*, aabnede Mødet, og Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* overtog Ordstyrerhvervet.

Derpaa talte Hr. *Åge Hyllested* under en mønsterværdig Ro i den tætpakkede Forsamling. Det var jo Lærlingelovens Revision, der var Genstand for Omtale, og under Talerens mesterlige Behandling klargjordes den organiserede Medhjælperstands Stilling til og Opfattelse af dette i videste Forstand vigtige Spørgsmaal.

Slutteligt gennemgik Taleren Punkt for Punkt vor rammende Betænkning og anbefalede endelig de uorganiserede Kolleger i Forsamlingen at slutte sig sammen, slutte sig til Centralorganisationen.

Efter Hr. Hyllesteds Tale, under hvilken der, som nævnt, herskede en lydløs Tavshed, der næsten er ukendt under offentlige Møder i Kjøbenhavn, lød der et stærkt og vedholdende Bifald.

Dirigenten henvendte derpaa nogle Bemærkninger til Forsamlingen, hvorpaa en Række Talere havde Ordet. Hr. *Axel Gundel* dvælede ved sin Læretid, og Hr. Hasselriis oprullede et mørkt Billede af de Forhold, hvorunder store Masser af Butikslærlinge maa arbejde, umenneskeligt Slid og Slæb og tarvelig Uddannelse. Navnlig drog Hr. Hasselriis til Felts mod de mange smaa Forretninger, hvor Læremesteren er Husmoderen, der passer „Biksen", mens Manden gaar paa Arbejde. Iøvrigt manede Taleren varmt til Tilslutning til Centralorganisationen.

Blandt Aftenens øvrige Talere maa endelig nævnes Hr. Folketingsmand *Sabro* og Borgerrepræsentant Schær.

Hr. Sabro omtalte med virkelig Kendskab til og Forstaaelse af Forholdene Lærlingenes daarlige Arbejds- og Uddannelseskaar, Kost- og Logisystemets skrigende Ulemper og knyttede en varm Ros til Centralorganisationen for dens ihærdige Arbejde. Folketingsmanden udtalte sin Beundring for Hr. Hyllesteds glimrende Foredrag, og et bragende Bifald lød, da Hr. S. bemærkede, at vi manglede en Mand som Åge Hyllested paa Tinge.

Hr. Schær meddelte, at det jo var utænkeligt, at Arbejdsraadets Forespørgsel skulde blive besvaret ens af de forskellige Institutioner, men der var dog sikkert Handelsforeninger, der paa mange Punkter kunde gaa sammen med Centralorganisationens Betænkning.

Forøvrigt undskyldte Taleren sine Kolleger med, at det

ofte var de trange Kaar, hvorunder Handelsstanden virkede, der medførte den store Lærlingeudbytning.

Hr. Schær gennemgik Betænkningen Punkt for Punkt og udtalte i det hele og store sin personlige Tilslutning til denne. Om Siddepladser i Butikerne bemærkede Taleren, at denne Sag i hans Forening havde mødt omtrent enstemmig Tilslutning (17 Stemmer mod 1).

Talerens sympatetiske Fremtræden gjorde et godt Indtryk paa Forsamlingen, og der lød varmt Bifald, da denne humane Repræsentant for Detailhandlerne sluttede med at pointere, at han i sin Praksis havde erfaret, at Lærlingene, „disse smaa Fyre paa 14—15 Aar, ogsaa har Hjerte og Følelse, der kan krænkes".

Hr. Hyllested var imidlertid forsvunden. Meget diskret vilde han liste bort for at komme med Nattoget, men „den" blev opdaget, og en Tilhører paa Galleriet udbragte et af Forsamlingen gentaget Leve for Formanden for Centralorganisationen med en Hilsen til de Esbjerg Kolleger.

Dirigenten sluttede derpaa det i alle Maader vellykkede Møde. Pressen er omtrent enig om at betegne Mødet som udmærket og vellykket; dertil skinner der igennem i de fleste Referater en Beundring af Hr. Hyllesteds formfuldendte, kloge og saglige Foredrag.

H.

Spiritus, Tobaksdunst, Ævl og Bævl.

Dette er de kemiske Bestanddele af moderne Selskabelighed. Naar man har boltret sig som en Fisk i Vandet i disse fire Elementer, saa har man tilbragt en glad Aften, som det hedder.

Med denne Madding paa Krogen fisker vi efter nye Medlemmer og holder de gamle til Huse, — kan der tænkes et mere falskt Grundlag at bygge en faglig Organisation op paa end dette, — det er at tage selve Fjenden til Forbundsfælle og lægge Sagen i hans Haand.

Og har vi i det hele taget nogen mere virksom Modstander end netop Spiritus, — det er aldeles givet, at naar vi i mange Byer, og ikke mindst i Hovedstaden, har saa vanskeligt ved at faa Fodfæste, saa er det netop, fordi der er saa meget Spiritus, der skal udryddes forinden, — og den Kilde hører desværre aldrig op at rinde.

Hvormange rige Evner gaar ikke saa helt og grundigt til Spilde, ødslet væk i Drikkeriets lallende Vid; hvormegen sund Livsglæde faar ikke sin sidste Dukkert i de funklende Pokaler.

Vi rynker paa Næsen ad de gamle Harmoniforeningers Selskabelighed, men hvad Forskel er der i Grunden paa nu og da; — hele Forskellen synes mig at være den, at nu *taler* vi af og til om faglige Spørgsmaal, hvor man før tav helt stille; men selv det tør man næppe i enkelte af vore Afdelinger, og tænke paa at gaa over til Handling, nej — det er saa fjernt som noget, selv for en organiseret Medhjælpers Hjerne.

Ved et sært Træf drøftedes „Selskabeligheden" i vort Blads Spalter netop for et Aars Tid siden, og lige brændende synes Spørgsmaalet. Det er vel i det Hele en Sag, som det ikke er saa let at faa Rede paa; thi Selskabelighed og Selskabelighed er to Ting. Intet er mig saaledes mere kært end netop det selskabelige Samvær med Kollegerne efter et Møde, ved en Kongres eller lignende, selv om der ogsaa dér kan komme skurrende Mislyde iblandt, som burde undgaaes; men paa dette Omraade som paa alt her i Livet gælder det at drage Grænsen, aldrig at se bort fra Hovedsagen, selv hvor Omstændighederne kan tvinge en til at kaste sig over Opgaver, der kan synes mindre nærliggende og Sagen i sig selv uvedkommende.

Hvis vi endda, hvor Selskabeligheden dyrkes, vilde gøre et alvorligt Forsøg paa ogsaa at drage denne ind i andre og nye Spor, saa kunde den maaske bevirke, baade at bringe nye Medlemmer og holde sammen paa de gamle, men saalænge der gaaes frem ad de gamle udtraadte, sølede Stier, saalænge kan den aldrig betyde en Vinding for os.

Vi kalder os Kulturmennesker, vi, der saasnart tre eller fire er forsamlede, straks begynder at forpeste Luften for hverandre ved ihærdig Tobaksrygning, vi, som mer end nogen trænger til frisk Luft i vore Fritimer. Og saa begynder Kommersen, først et Slag Kort og saa de mange Omgange, der fortsættes til langt ud paa Natten, — for næste Dag, uskikket til Arbejde, at hjemsøges af Tømmermænd, baade moralske og haandgribelige.

Jeg ønsker ikke at optræde som Dydsprædikant eller som Asket, jeg indser det ørkesløse i at præke nogen Slags Afholdenhed overfor en Ungdom, hvis Privilegium det er netop at prøve alt, baade Godt og Ondt i Flæng; hvad jeg ønsker, er at vække dem til Eftertanke, og i hvert Fald at opnaa, at der skælnes mellem det væsentlige og det mindre væsentlige.

Tillige — hvad der ofte falder os svært, at faa dem til at give Afkald paa en Aftens Glæder en Gang imellem, naar Fagets Sager skal drøftes.

Og hvor Selskabelighed ej kan undgaaes, søg dér at finde noget Centralt, hvorom Selskabeligheden kan dannes, — vær kritisk, naar det gælder de ledige Timers Brug, thi disse Timer er de kostbareste, ikke mindst for den, der kun ejer faa af dem.

Åge Hyllested.

Fra Dagspressen.

Vor Bevægelse, der altid er Genstand for forstaaende Omtale i den største Del af Dagspressen, har særlig i den sidste Tid givet den kjøbenhavnske Presse Stof til Omtale. Det af „Politiken" startede Eftermiddagsblad „Ekstrabladet" indeholdt saaledes forleden tre store og vellignende Fotografigengivelser af det københavnske Agitationsudvalgs Formand og Kasserer samt af „D. H. & K-M. Tidende"s Redaktør. Billederne ledsagedes af følgende Tekst:

Dette er en Forening i sin Vorden, — men en Forening, som har en Fremtid for sig.

Vi spaar næppe fejl, naar vi profeterer, at den engang vil naa frem til at blive en af de største og tillige en af de vigtigste Organisationer i vort Land. En af de Organisationer, der vil have mest at kæmpe med, inden den betrygget faar sikret sin Eksistens. Og en af dem, der vil have de største Maal at virke for —!

Alt dette kunde tyde paa, at Foreningen foreløbig intet var. Tværtimod — i vort offentlige Liv har den allerede sat sit Spor.

Den nye Helligdagslov, der giver Handelsmedhjælperne en ugentlig Fridag, er saaledes bleven til i væsentlig Grad ved Foreningens Initiativ. Ligeledes kan den pege paa adskillige Resultater, der er Frugter af den Agitation, som den har rejst for Indførelsen af en Maximalarbejdstid, for en Omordning af Lærlingeforholdene og for Oprettelsen af en Arbejdsløshedsforsikring.

Det første Forsøg paa at samle Handels- og Kontormedhjælperne i en Organisation, saa de kunne begynde at føle sig som en Stand, blev gjort i 1897. Først i Kjøbenhavn, kort efter flere Steder i Provinserne, navnlig i Jylland. I 1900 samlede saa alle disse forskellige Foreninger sig i en fælles Organisation.

Her i Kjøbenhavn administreres Organisationerne, der er ordnede branchevis, af en Overledelse, Agitationsudvalget. Formanden for dette er Hr. Fuldmægtig *C. H. W. Hasselriis,* der tillige er Formand for Kontormedhjælpernes Forening i Kjøbenhavn. I flere Aar har han udført et energisk Arbejde for at hæve sine Standsfællers Kaar.

Agitationsudvalgets Kasserer er Hr Korrespondent *Carl Christensen,* der tillige vil være kendt fra sin Virksomhed i dansk-stenografisk Forening.

Endelig bringer vi idag et Billede af Hr. *Vilhelm Hansen,* Redaktøren af Foreningens Blad „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende". Hr. Hansen, der i sin Tid var med til at stifte Folkeuniversitetsforeningen, er en af Organisationens Førstemænd. En utrættelig Talsmand for sin Stand og en altid interesseret Forkæmper for dens Sag.

— Nu har vi spaaet. Og nu kan man jo se, om ikke Spaadommen gaar i Opfyldelse —!

Ny Afdeling.

VEJLE.

Hovedkassereren afholdt, — som vi i sin Tid meddelte — et offentligt Møde i Vejle i November Maaned. Resultatet blev, at der dannedes en Medhjælperforening, der fra 1ste Februar er indtraadt under Centralorganisationen.

Foreningens Formand er Hr. *N. Christensen,* Vissingsgade 22, der i sin Tid som Repræsentant for Medhjælperne i Skive var med til at grundlægge Centralorganisationen. Til Næstformand, Kasserer og Sekretær er valgt henholdsvis d'Herrer: *J. Andersen, I. P. Bjerregaard, A. Hamburg* samt *A. Christiansen.*

Den nye Afdeling tæller 30 Medlemmer, og efter hvad der meddeles os, er der gode Udsigter jævn og sikker Vækst. Den første Opgave, Oprettelse af et Sprogkursus, er løst, idet der

er afsluttet en Kontrakt med „The Berlitz School of Languages" i Aarhus og der gives for Tiden Undervisning i Tysk til 14 Medlemmer.

Vi hilser den nye Afdeling Velkommen i vore Rækker.

Tanker.

Engageringssagen maa der absolut gøres noget ud af. Jeg ved godt, at det hele ikke kan komme paa én Gang, men jeg kan ikke værge mig for den Tanke alligevel, at denne Sag har været Stedbarn. Den staar rigtignok sidst paa vort Program, men det kan ikke betyde noget, thi Lønningsspørgsmaalet er Nr. 1, og den Sag hører i videste Forstand en Fremtid til. Engageringssagen behøver ikke at vente. Den Organisation, der bl. a. har dette Maal, maa tage Arbejdet op straks.

Jeg tror sikkert, at Engageringssagens Leder har de bedste Forsætter, men jeg tror paa den anden Side, at Aarhus ikke er den rette By til at huse Sædet for en saadan Institution. Jeg ser endda her helt bort fra, at jeg finder det uheldigt, at det hele mere og mere ligesom synes at trække sig til Jylland. Det sidste har jeg for Resten tænkt tidt paa. Jeg er ogsaa kommen til at tænke paa, for at komme til Engageringssagen igen, at jeg synes, det er paa Tiden, at der knyttes en Forbindelse mellem Engageringskontoret i Aarhus og de enkelte Afdelinger. For Tiden eksisterer der intet Samarbejde. Forhaabentlig vil imidlertid Lederne snart indlede et saadant.

Man kan sidde saadan og tænke og tænke, og jeg har bl. a. saa tidt tænkt paa, at der saa sjældent veksles Replikker og Meninger, eller hvad man vil kalde det, her i Bladet, og Kritik over hinandens Arbejder lyder aldrig. Men er det egentlig ikke forkert? Jeg duer ikke til at skrive, det ved jeg godt, men jeg vil dog saa inderlig gerne hjælpe vor Sag det lidet frem, jeg kan, — om jeg da kan. Og derfor sender jeg da disse mine egne Tanker om dette og hint ud til mine Kolleger. Hvad andet kan jeg gøre, naar jeg ikke selv kan omsætte dem i Handling. Thi jeg sidder herude i Landet og kukkelurer, jeg synes tidt, at jeg ligesom føler hele min Stands Skyld tynge mig i Knæ. Den Stand, den Sand, det gaar saa langsomt! Og under Aagets Tyngde hilser jeg det som en Befrielse, hver Gang vi vinder blot en Fodsbred Terræn. Det kommer jo altsammen. Der gøres vel nok alt det, der kan gøres, og saa kan der jo ikke gøres mere.

. . .

Dengang jeg lærte.

I Købmandslære paa Fyen.

Jeg kom i 4-aarig Lære i en Kolonial- Korn- og Grovvareforretning her paa Fyen, hvor Arbejdstiden om Sommeren varierede fra Kl. 6 Morgen til Kl. 10 — 12 om Aftenen og i Vintermaanederne fra Kl. 6½ — 10. Min første Gærning om Morgenen ved Vintertid var at gøre Ild paa, besørge Afstøvningen paa Kontoret, pudse Lamperne, tappe Petroleum og fylde Skufferne. Naar disse Arbejder var besørget, gjaldt det om saa hurtigt, som det var muligt at komme paa Lageret; skete det ikke i allerhurtigste Tempo havde saavel Principalen — naar han var til Stede — som Første-Kommis'en en ejendommelig „blid" Maade at sætte Farten op paa, — saa det *kunde* jo ske, at en Haglbyge trak hen over mit syndige Hoved. — „Kan du snart rubbe ud af Butiken, vi er nok til at drive her endda," var Kommis'ens Yndlingsudbrud, — naa Forstaaelsen var jo den Gang ikke anderledes.

Paa den Maade gik omtrent de 3 første Aar af min „Læretid", og nu i det fjerde — og sidste — Aar skulde jeg saa rigtig sættes ind i Handelens Mysterier. — Jeg blev da anbragt i Butikken for at ekspedere, men ikke Spor andet fik jeg Lov til, saa enhver vil kunne forstaa, at jeg, da min Læretid var omme, ikke var blevet ret meget klogere: Jeg havde — i Stedet for at lære — været et ganske almindeligt Udbytningsobjekt for Principalen, hvilket jo som bekendt og beklageligvis de allerfleste Lærlinge er.

Handelsskolen fik jeg Tilladelse til at besøge om Vinteren omend efter mange og lange Forhandlinger.

(Principalen skulde nemlig betale Omkostningerne). Den første Vinter gik det ganske godt, jeg kunde saa nogenlunde følge med, men da jeg rykkede op i anden Klasse, hvor Fagene var Tysk og Engelsk, kunde jeg umulig holde Trit; thi jeg fik kun Lov at læse paa mine Lektier i Tiden fra Kl. 10 Aften til Kl. 6½ Morgen. Det skulde jo ikke blive til meget, saa meget mere, som jeg maatte sidde i et ret uhyggeligt Hummer uden Kakkelovn og med Vinduer mod Nord — altaaa frysende og træt efter 15 — 16 Timers, i Forhold til min Alder, overanstrængende Arbejde. Paa denne Vis maatte jeg tilvende mig det teoretiske Grundlag for min fremtidige Eksistens. Dog det var for meget, — jeg faldt ofte sammen af Træthed og Kulde.

Skolens Forstander forstod ikke Grunden til denne Reaktion og spurgte mig, hvorfor jeg ikke — som før — kunde mine Ting. Jeg havde efter hans Mening Evne til at lære. Jeg forklarede Aarsagen, og han, der i meget høj Grad gik op i Skolens Virksomhed, henvendte sig til Principalen, der umiddelbart efter gav mig en grundig „Kølhaling" og spurgte om Grunden til min „Dovenskab". Jeg forklarede det, hvorefter han — meget betegnende, mente, at det var bedst, jeg forlod Skolen.

Derfor maatte jeg naturligvis i saa høj Grad som muligt søge at udvide mine Kundskaber efter Læretidens Ophør — men for disse Kundskaber er jeg jo i hvert Fald ikke min „Læreprincipal" Tak skyldig.

Mærkeligt for Resten, at der skal saa store Anstrængelser til, for at gøre d'Herr Principaler forstaaende overfor Lærlingenes Uddannelse — de forstaar dog ellers saa inderlig godt at stille Fordringer ved Antagelsen af en Kommis.

En Odensekommis.

„Skikkelighed og Lærdom".

Naar Familiens Forsørger afgaar ved Døden for vore Øjne og efterlader Enke og Børn uden Rigdom, bliver disses Livsbane mindre et Valg efter Evner og Lyst end et Jag efter det daglige Brød.

Saaledes kom jeg i 4-Aars Urtekramlære hos en flink Mand, der, saavel som Familien, gav mig en venlig Omgang, god Kost og Logi, der ogsaa bevirkede, at jeg stadig gerne hjalp til med alt forefaldende Arbejde i Forretningen og Hjemmet, skønt jeg ofte følte Trang til anden Udvikling, navnlig ved at høre Principalens Omtale af de større Handelsforhold, han havde levet under. Efter at have besørget Aftengærningen i Butiken var den resterende Tid inden Lukningen skænket mig til Læsning, hvis Ekspeditionen tillod det. Det var mig en gavnlig Nydelse, selv om det oftest var gamle Aviser og Blade. Jeg erindrer en Gang at have faaet fat i et Hefte om Bogholderi, hvis Status og Balance jeg straks uden at forstaa det tænkte mig overført i Praksis, hvorved jeg ængstedes for, at mulige Ekspeditionsfejl i Aarets Løb skulde forhindre Principalen i at faa samme til at stemme. Ved sidste Aars Aftenskoleundervisning blev jeg lidt klogere i Theorien. Forretningens Bøger, Omsætning, Fortjeneste etc. til Bedømmelse af en Forretning holdtes jeg stadig i Uvidenhed om.

Et Aars Kursus paa et Handelsakademi var for mig som Vand for en tørstig Sjæl; dog maa jeg tilføje, at jeg i min tørste Plads derefter kludrede med at udfylde Fragtbreve o. l., hvorover jeg følte Skammen, der rettelig tilkom andre.

Jeg har nu skitseret, hvor lidt jeg lærte af det, jeg burde trods gensidig „Skikkelighed", der ogsaa har sine Farer, senere har jeg indhentet det forsømte paa Bekostning af Kræfter, Tid og Penge.

For alle fremtidige Merkursønners Skyld vil jeg derfor haabe paa en god Virkning af Centralorganisationens Betænkning over Lærlingeforholdet. Alle bør læse den og vide, at den tilsigter en lovmæssig Varetagelse af Lærlingelovens Interesser i alle Forhold.

—sen.

Engageringsbureauet.

En præsentabel Kommis, først i Tyverne, oplært i Tapet- og Farvehandel, dygtig Expedient, kan faa Plads i Aarhus, snarest.

Ansøgninger med Anbefalinger sendes til Engageringslederen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Offentligt Møde

for

d'Herrer Isenkram- og Galanterimedhjælpere

Fredag den 3die Marts Aften Kl. 9,

i Studenterhuset, Frue Plads.

Redaktør VILH. HANSEN taler.

Alle har Adgang! **Agitèr!**

AGITATIONSUDVALGET.

Annonceexpeditør: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Sal

Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Marts den 7. og 21de.*

Ekstraordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdtes paa „Søpavilonen" den 26. Januar Hr. *E. Schibler* dirigerede. Paa Agitationsudvalgets Vegne fremkom Hr. *C. H. W. Hasselriis* med forskellige Meddelelser Agitationen vedrørende.

Angaaende den forestaaende Fest udspandt der sig en ret heftig Forhandling, idet man fra flere Sider bebrejdede Hasselriis, at denne havde trukket sig ud af Festudvalget. H. forsvarede sig saa godt, det var muligt, idet han havde stolet paa, at det øvrige Udvalg havde taget sig af Sagen uden ham. Dette viste sig ikke at have været Tilfældet, og et Medlem, Hr. *Christiansen,* havde da taget Initiativet. Festen var nu sikret. Fra enkelte Sider kritiseredes Programmet.

Man gik derpaa til Valg af Formand for Agitationsudvalget, idet Hr. *Wulff* havde ønsket sig fritaget for dette Hverv. Man var enige om at beklage dette, hvorpaa man ved Akklamation valgte Hr. Hasselriis. Man drøftede endnu enkelte mindre vigtige og nærmest private Sager.

Næste Fællesbestyrelsesmøde afholdtes den 15de Februar paa samme Sted.

Forhandlingerne drejede sig særlig om det forestaaende Møde i Studenterhuset. Formanden gav en Skildring af Agitationsudvalgets Arbejde. Man vedtog at afholde et offentligt Møde for Manufakturmedhjælpere.

Endelig gav Hr. *H. P. Jensen,* der var Kasserer for Festen Meddelelse om dennes picuniære Side. Man enedes om, at overgive Overskuddet, ca. 50 Kr., til Agitationsudvalget.

Festen den 6te Februar i Haandværkerforeningen forløb paa den fornøjeligste Maade. takket være d'Herrer Festarrangører *K. Hintz* og *Christiansen.*

Tombolaen gjorde glimrende Forretninger, Overskudet blev ca. 50 Kr., der maa betragtes som et udmærket Resultat.

Opmærksomheden henledes paa Mødet i Studenterhuset den 3die Marts.

Alle Medhjælpere har Adgang. D'Herrer Isenkram- og Galanterimedhjælpere naturligvis i Særdeleshed, Skaf nye Medlemmer ved personlig Agitation blandt Kolleger! Blanketter til Indmeldelse faas hos Formanden.

Agitationsudvalget.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation. Foreløbig Adresse: Odensegade 20, 3. Ø.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24. 3.

Ordinær Generalforsamling afholdtes i Lokalerne i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7. *Tirsdag den 21. Febr. Kl. 9 Aften.*

Formanden ledede Forhandlingerne og aflagde Beretning om Virksomheden, der var ret opmuntrende. Der var afholdt 3 Bestyrelsesmøder og ellers havde Organisationen taget ivrigt Del i Agitationsudvalgets Arbejde og Arrangement. Om Kontingentspørgsmaalet udspandt der sig lidt Diskussion, idet der fra Hr. *H. P. Jensen* jun. ankedes over, at Bestyrelsen havde udsat Spørgsmaalet om Forhøjelse til Efteraaret. Imod denne Opfattelse talte af Medlemmerne Hr. *Vilh. Hansen.* Denne ydede Bestyrelsen en varm Anerkendelse af dens Arbejde i Organisationen og Agitationsudvalget. Beretning og Regnskab godkendtes. De afgaaende Tillidsmænd genvalgtes. De afgaaende var: Formanden samt Hr *Axel Lund* og Frk. *Louise Bjørner* samt en Revisor Hr. *Karl Nielsen.*

Forsamlingen talte denne Gang flere end sædvanligt.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *Thygge Hansen,* Saxogade 112, 3. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen,* Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen,* Sølvgade 86. 2. Sal.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

Jylland.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen,* Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Fra 7. Marts ligger Regnskabet til Eftersyn hos Kassereren hver Middag fra Kl. 12—1½.

Onsdag d. 15. Marts Aften Kl. 9 afholdes Foreningens *ordinære Generalforsamling* i Handels- og Kontoristforeningens lille Festsal med følgende Dagsorden:

1) Valg af Derigent. 2) Beretning om Virksomheden. 3) Fremlæggelse af Regnskab og Status. 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer *(Vald. Pedersen* og *S. Hakonsen* afgaa) 2 Suppleanter og 1 Revisor. 5) Den fremtidige Virksomhed. 6) Eventuelt.

Bestyrelsen.

Søndag den 12te Marts Kl. 8 Aften afholder Foreningen stor *Koncert* med Assistance af Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening samt Orkester. Derefter gratis Bal *(kun for Foreningens Medlemmer)* til Kl. 2; *dog skal Medlemmerne have overværet Koncerten, for at kunne deltage i Ballet.*

Medlemmerne maa alle give Møde denne Aften.

Billetter à 65 Øre for Koncert og Bal faas forud hos d'Hrr. Boghandlere: C. Joh. Gade Nørregade, Leth Bang, Sct. Clemens Boghandel og Aage Hass, Brunsgade,

Program med Tekst til alle Sangene gratis.

Festudvalget.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C.Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape,* Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen,* Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord".*

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler,* Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding,* „Bakkehus". Kasserer. *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Ordinær Generalforsamling afholdes *Mandag den 20. ds. Kl. 9 Aften* paa „Bodega" med Valg af Bestyrelse og forskellige Meddelelser.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen,* Adrs.: H. M Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen,* Vissingsgade 22. Kasserer: *I. P. Bjerregaard.*

Øerne.

Odense. Formand: Bogholder *Vagn Thomsen,* Nørregade 79 Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller,* Kongensgade 13, Sekretær: *Alf. Andersen,* Nørregade 79.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa Fyns Forsamlingshus Ondag den 8. Marts Kl. 9 med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. 2) Fremlæggelse af det reviderede Regnskab. 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer, Suppleanter og Revisor. 4) Eventuelt.

Paa et den 19. Januar afholdt Bestyrelsesmøde nedlagde Formanden, Kommis *Carl Nielsen,* sit Mandat som Formand og Bestyrelsesmedlem, hvorfor Næstformanden, Bogholder *Vagn Thomsen,* Nørregade 79, indtil Generalforsamlingens Afholdelse fungere som Formand.

Bestyrelsen.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

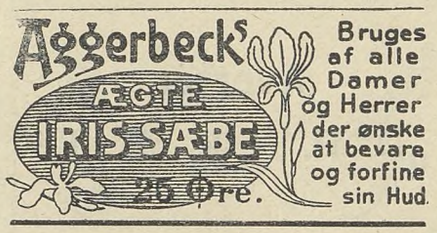
P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg.
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre**).
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Til
Dhrr. Medlemmer
i Kjøbenhavn.
Bemærk
Foreningsmeddelelsen i Bladet om Mødet i Studenterhuset
Fredag d. 3. ds., Aften Kl. 9

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

Telefon Nr. 127.
C. J. Christensen, Esbjerg.
Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,
Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

Læs vore Annoncer!

ESBJERG.
Overgaards Vaskeri
(ved M. Lykke),
Skolegade 36.

Mød! Agiter!
Mød! Agiter!
Mød! Agiter!

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. Fortrinligt Køkken.
A. M. SAHL.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.

1ste Kl. Skræderi,
Moderate Priser.

Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

Stort Udvalg
er hjemkommen i: Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.
Mich. A. Lund,
Nykøbing Mors.

Esbjerg Øl.

Lager-
Pilsner-
Skattefrit
ØL

bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus.
L. Hammerich, Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa.
Jens Just, Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding.
Fr. Nørgaard, Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D. H.- & K. M. T.“,
som udgaar hver 14de Dag.

Pas nu paa Huden!
Slet Sæbe
forvolder Smærte!
Hjemmets Tillid besidder
den ægte **XEROFORM** Sæbe, 25 Øre pr. Stk., fra
WORNING & PETERSEN
i Vejle.

MARINUS M. SCHULTZ.
Jomfruanegade 3. Aalborg.
BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.
KONTORARTIKLER.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Esbjerg.
Husk Skotøjsforretningen,
Kongensgade 33.
Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.
H. I. Jensen.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Avertér
i
„D. H. & K. M. T.“

ESBJERG.
O. S. U. Bauer's
Barbér- og Frisørsalon.
Bauer's Dame-Frisør-Salon.
STORT UDVALG
af
Toiletartikler og Bandagistvarer.

AARHUS.
HATTE!!
Bedst! Billigst!
Jyllands største Lager.
Jean Findlings Eft.
Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Vor Annonce-Ekspedition for København
er hos Hr. **C. H. W. Hasselriis, Odensegade 20, 3. Sal, Ø.**, til hvem alt Annoncerne fra København vedrørende bedes adresseret.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6 | 15. Marts 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Forlang og drik altid
Trøjborg Expres Øl.
Bryggeriets Aftapning.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Maj.
Program og Beretning med Eksamensresultater paa Forlangende. **Fripladser** søges inden 1. April.
Niels P. Nielsen, eks. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig."

Brugte Frimærker og Frimærkesamlinger købes kontant! HANS SKOVSGAARD,
Sjældne oversøiske og gamle Europamærker sælges billigt! ESBJERG.
Telefon 31 og 65.

Talekursus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk. *Undervisning gives dels af mig selv, dels af Udlændinge.*
Hver Onsdag i Kirkegade 16, Randers.
Program tilsendes paa Forlangende.
L. Pedersen,
Nørre Allé 22, Aarhus.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Knusende billigt
har jeg kjøbt et Parti paa
27 Mille Cigarer
af det bekendte Mærke **„la Campina"**, som derfor sælges for **3 1/2 Kr. pr. 100 Stk.**
Sendes overalt **franco** mod Efterkrav.
HUSTED KNUTZEN, Aalborg.
BEMÆRK! La Campina ryges bl. a. af Aalborg-Afdelingens Formand Hr. Th. Hansen.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Nyeste Nyt i *Hatte* forefindes altid i største Udvalg hos **Jul. Petersen** Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** [3]. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

FAABORG
Dansk Vin- og Konserves-Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon **6252.**

FRUGTSAFTER
VARE- DVKF MÆRKE
Over alt.

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D H.- & K. M. T.",
som udgaar hver 14de Dag.

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: Godthaab 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Hotel Royal,
Aalborg,
er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.
I. P. Jensen.

C. JOHAN GADE,
PAPIR-, MUSIK- og KUNSTHANDEL,
Nørregade 36. **Telefon 411.**
Aarhus.
Subskription paa Blade og Tidsskrifter modtages.
Tilbud og Overslag gives.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Torvet 1. Hjørring.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

AARHUS
Dampvaskeri.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Læs vore Annoncer!

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. Husk **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Specialforretning.
Kongensgade 49. **Telefon 282.**
Hamburger-Cigarer.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ODENSE.
Barbér og-Frisørforretningen,
Torvegade 8,
anbefales.
Chr. Jantzen.

Paa Frierfødder.

Det er kun naturligt, hvor Ægteskaberne ganske vist stiftes i Himlen, men hvor Himlen altid viser en passende Imødekommen til de jordiske Krav, at fælles Interesser virker gensidig dragende, og navnlig da, naar det drejer sig om to, der paa Forhaand synes bestemt for hinanden. Saaledes med »5te Juni« og Centralorganisationen, — det har svirret med Rygter om den forestaaende Forbindelse, og den umiddelbare Aarsag hertil er et af vor gamle Ven, Axel Gundel, i 5te Juni afholdt Foredrag om »5te Junis Fremtidsopgaver», hvilke Opgaver efter Hr. Gundels Formening kun synes at kunne ligge i en befrugtende Forbindelse mellem de to Foreninger. Kun Skade, at Hr. G.'s Virksomhed som Ægteskabsmægler har en saa lidet lovende Begyndelse, og det maa absolut virke nedstemmende paa i hvert Fald den ene af Parterne, at han indleder sin nye Virksomhed ved at kaste Smuds paa sin gamle, ved at betegne den forbigangne Tid som »en Frasernes og de store Ords Tid, der nu er forbi«, den ærlige og uegennyttige Mægler stikker her Hestefoden frem, og man betakker sig for Mellemkomsten.

Uanset dette, har i hvert Fald Formændene for de to Foreninger følt, at de fælles Interesser var af for stor og vidtrækkende Betydning til at Formaliteter af nogen Art skulle stille sig hindrende i Vejen, og følgende al jordisk Kærligheds Gang har man søgt hinanden borte fra Meneskevrimlen for der at lodde sin unge Lykke uden Slægt og Venners tit afsvalende Nærværelse. Som det imidlertid saa ofte gaar her i Livet, er Vejen lettere at træde ved de hemmelige Stævnemøders Gang, end de faa Skridt opad Kirkegulvet, og Ungkarlens tilvante Frihed lokker med stigende Magt, især da naar Bruden ikke er saa helt ung længer, — og Frygten for at ens dyrebare tabte Frihed i Længden vil veje stærkere til end nok saa meget jordisk Mammon, er ofte bestemmende for en mere nøgtern Betragtning. De Eder, der sværges efter Solnedgang, tager sig tit saa underlig falmede ud, naar Solen atter er paa Himlen.

Saaledes staar Sagerne; — Centralorganisationen har hverken svaret ja eller nej, den kan ikke se bort fra det naturlige i Forbindelsen, samtidig med at den bedyrer sin gyldne Frihed, og »5te Juni« holder med gammeljomfruelig Stædighed paa sit erhvervede Gods og sit ærbare Pigenavn og Rygte; — hvorvidt de to alligevel til Slut skal finde hinanden, uden Opgivelse af Karakterejendommeligheder, men i Kraft af det ubestridte Interessefællesskab, faar Tiden vise, først og fremmest beror det jo paa den gensidige Imødekommenhed, men i alle Tilfælde synes det mig trist, om de skuffede Forhaabninger skulde blive omsat i Bitterhed og Had eller Forfølgelse paa hinandens gode Navn og Rygte, saaledes som Livet ofte former sig for to, der er gaaet fejl af hinanden; — men for den raske Ungersvend, der altid har Fremtiden liggende foran sig, staar Vejen til Brudekamret stedse aaben, om ikke med den ene, saa med den anden, og det er kun fra de gamle Jomfruer, at Tiden løber.

Åge Hyllested.

Lærlingelovens Revision.

III. Reformforslag.

Lærlingeudklækningens Forebyggelse.

De sidste Aartier opviser en stærk Tilstrømning af Arbejdskraft til Handels- og Kontorfaget. I Tyskland har Tilgangen af mandlig Arbejdskraft i den sidste halve Snes Aar været 59 pCt., medens de kvindelige Medhjælperes Antal er forøget med 153 pCt., og hos os er Forholdet noget lignende. For København med sin hurtigere Udvikling end Provinserne er Procenttallet endog højere. Medhjælperantallets Stigning skyldes særlig den Mængde unge Kvinder, der uden egentlig Læretid finder Beskæftigelse som Kontordamer og Ekspeditricer, og endelig den tidligere omtalte Udklækning af mandlige Lærlinge, hvis væsentligste eller eneste Øjemed det er at skaffe billig Arbejdskraft. Denne jævnt glidende Strøm af unge Mænd og Kvinder, ganske eller tildels blottede for merkantile Forudsætninger, vokser under de nuværende Lærlingeforhold til den er en rivende Fos, der nødvendiggør en kraftig Sociallovgivnings Sluseværk, om den ikke skal rive formeget med i sit vilde Løb. Her er det, Lærlingeloven skal regulere. Og det gælder ikke blot for de unge Merkursønner, men tillige for de talrige Hermesdøtre der vel har Retten til Arbejde i Faget, men ogsaa de dermed forbundne Forpligtelser overfor dette.

Lærlingeudklækningens Bekæmpelse bliver saaledes en af de vigtigste Opgaver, og vor Betænknings første 7 Punkter tager derfor Sigte herpaa.

Læretid og Fagprøver.

Den nuværende Lærlingeudklækning og stigende Anvendelse af pur unge Kvinder uden virkelig Faguddannelse søger vort Forslag hæmmet ved Kontrakttvangens Gennemførelse, den etaarige Prøvetids Indførelse og Oprettelse af permanente Kommissioner til Bedømmelse af det faglige Uddannelsestrin, hvortil Lærlingen er naaet efter Prøveaarets Udløb. Naar der ved et virkningsfuldt gennemført Lovpaabud sørges for, at Lærlingen faar Tid og Adgang til saavel praktisk som teoretisk Faguddannelse og Fagprøve- Kommissionen, hvis Medhjælperrepræsentanter vil være særlig interesserede i, at Uddannelsen har givet et for den unge Mand eller Kvindes Fremtid betryggende Resultat, røgter sit Kald med samvittighedsfuld Kritik, er vi naaet et godt Stykke frem mod ordnede Forhold indenfor de sideordnede Fag. — De tilfældige Butiks- og Kontorarbejdere, der uden egentlig Fagkundskab yder et ukvalificeret Arbejde, men en følelig Konkurrence, og den i Karakter som i Ydelser dermed beslægtede Del af den kvindelige Arbejdskraft svækkes i sin for Standen undergravende Indflydelse. Der er næppe Tvivl om, at de censurerende Kommissioner vil vide at sigte de „Eksaminander" der indstiller sig, og tænker man sig disse obligatoriske Fagprøver udstrakt til enhver, der søger Medhjælperstilling, vil Fremtidens unge Mænd, der er naaet gennem Prøvens Skærsild, utvivlsomt begynde sin Medhjælpergerning bedre rustet end nu for Tiden, medens Antallet af de unge Damer, der betragter Ekspeditionen eller Kontorpladsen som et nødvendigt Tidkort før det forønskede Giftermaal, væsentligt vil forringes. Resten af de kvindelige Medhjælpere — dem der har maattet bruge Øjne og Øren tilgavns, fordi det gælder en Stilling maaske for hele Livet, — skal nok vide at hævde deres Position og Berettigelse indenfor det Fag, hvori de har faaet en regelret Undervisning. Bestemmelsen om, at al Medhjælp, der ikke har 3 Aars praktisk Faguddannelse, skal regnes lig Lærlingehjælp, er, saafremt det maa lykkes at faa den optaget i Loven, naturligvis særlig egnet til at gøre den her nævnte Reform effektiv.

Vor Betænknings 4de Punkt kræver Indførelse af Lærebrev i Lighed med, hvad der er Regel i Haandværksfagene og i Overensstemmelse med Kravet om de ligesom i disse Fag almindelige Fagprøver (Svendestykker). Fagprøvernes Aflæggelse og Form vil iøvrigt give Stof til en speciel Behandling i en senere Artikel, da en mere indgaaende Fremstilling heraf vil overskride den Plads, som nærværende Artikelserie kan disponere over.

Læretidens Fastsættelse til et Maximum af 3 Aar giver ikke blot en betryggende Garanti for en tilforladelig Uddannelse, men tilsigter tillige at foranledige Principalen til at tage Tiden i Agt, saaledes at denne i væsentlig mindre Grad end nu kan optages af de den egentlige Faguddannelse uvedkommende Arbejdsydelser. Prøvetidens Forlængelse fra 3 Maaneder til 1 Aar er samstemmende med vor Hensigt, gennem Lovens Revision at opnaa en regelbunden Faguddannelse og er desuden en nødvendig Betingelse for, at Loven skal kunne benyttes til Bekæmpelse af ikke kvalificeret Arbejdskraft, et Synspunkt, der med Undtagelse af Arbejdsraadets Forslag ikke anlægges i de øvrige Reformforslag og disses Motivering.

Antallet af Lærlinge.

Betænkningens Punkt 6 vil møde Modstand hos alle de Principaler, hvis Forretning er baseret paa ung Arbejdskraft Disse ventede Angreb vil følgelig dokumentere vort Forslags Formaalstjenlighed. Det af Centralorganisationen tagne Standpunkt betyder en betrygget praktisk Uddannelse, fordi der altid vil findes tilstrækkelige udlærte Medhjælpere til at give de Unge Vejledning, og det vil give Lærlingeudklækningen i sin nuværende Form Dødstødet. Analog med denne Opfattelse maa vi kræve Forbud mod, at ikke faglærte Forretningsindehavere betroes Uddannelsen af Lærlinge, naar faglært Medhjælp ikke findes. Det turde være paa sin Plads her at minde om,

at der selv mellem „faglærte“ Principaler ikke sjælden træffes en sørgelig Mangel paa elementære „teoretiske“ Færdigheder. Ikke blot at de almindeligste handelsvidenskabelige Sætninger ere ukendte, men Kendskabet til Modersmaalet og dets Anvendelse til Tankeudtryk er saare slet beskaffent.

Men Lærlingelovens Revision i vor Betænknings Form vil jo rigtignok ogsaa faa sin store Betydning for den kommende Principalgeneration!

(Sluttes).

Hovedbestyrelsesmødet i Esbjerg.

Formandens Beretning. — Den tyske Medhjælperdag. — Regnskabsaflæggelse. — »D. H. & K.-M.Tidende«. — En dansk Medhjælperdag. — Centralorganisationen og »Handelsforeningen af 5te Juni 1864«.

Vor Organisations Hovedsæde var denne Gang Mødestedet for vort ordinære halvaarlige Hovedbestyrelsesmøde, der afholdtes Søndag den 26de Februar.

Hovedbestyrelsens Medlemmer – med Undtagelse af Hr. Kontrollør *Vald. Pedersen,* Aarhus, der var fraværende uden anmeldt Forfald — samledes Kl. 10 i den lokale Medhjælperforening „Hermes“ Lokaler.

Formanden aabnede Mødet og forelagde følgende Dagsorden: 1) Formandens Beretning. 2) Kassererens Regnskabsaflæggelse. 3) Redaktørens Beretning. 4) Hovedkassererens Kaution. 5) Forslag fra Formanden om Afholdelse af Repræsentskabsmøde i Forbindelse med en almindelig dansk Medhjælperdag i Pinsen 1905. 6) Behandling af Resolution af 15de Februar fra Fællesbestyrelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger. 7) Eventuelt.

Formandens Beretning

over Virksomheden siden Hovedbestyrelsesmødet den 4de September kunde notere et betydeligt agitatorisk Arbejde. *Kommunal Regulering af den unge Arbejdskraft* og *Maximalarbejdsdagen* indledede Halvaaret som agitatoriske Opgaver. Omend det i førstnævnte Sag kun drejer sig om Indsendelse af Andragende til Byraadet fra den stedlige Afdeling har dog kun Odense, Aarhus og Esbjerg efterkommet Hovedkontorets Opfordring. De to første Byraad har syltet Andragendet i Udvalg; i Esbjerg var der godt Haab om Reformens Gennemførelse. Formanden omtalte dernæst *Agitationen for Maximalarbejdstiden* og formente, at en Henvendelse til Rigsdagen denne Sag vedrørende først burde ske til næste Rigsdagsperiode. En lovbestemt Arbejdstid for Lærlingene med Afslutning Kl. 7, vilde medføre, at Medhjælpernes Arbejdsdag sluttedes paa samme Tid, da disse dog ikke fandt sig i den længere Arbejdstid. Denne Vej vilde være den bedste til Reformen.

En Vedtagelse fra sidste Møde vedrørende *Kontorholdsgodtgørelse* til Formanden og *Forhøjelse af Ekspeditørens Honorar* havde givet Anledning til Misforstaaelse, idet Aarhus havde krævet og Afdelingen selv foretaget Urafstemning omend Vedtagelsen var godkendt af Repræsentantskabet. Paa Foranledning af Hovedkassereren var Tykningsomkostningerne for „D. H. & K.-M. Tidende“ betydelig nedsat siden 1ste Januar. Centralorganisationen havde deltaget i Indsamlingen til *Finsen*-Mindesmærket og solgt et stort Antal af de kendte Mærker.

Lærlingeloven var det vigtigste af de øjeblikkelig foreliggende Spørgsmaal. Vor Betænkning, der udarbejdedes paa Arbejdsraadets Opfordring, udkom den 28de Oktober og siden er der holdt flere offentlige Møder om denne Sag. Formanden beklagede, at Afdelinger som *Aalborg, Horsens* og *Randers* i flere Retninger lod meget tilbage at ønske og end ikke i det foreliggende Tilfælde, hvor Hovedkassen havde stillet sig særlig liberalt m. H. t. Udgifternes Dækning, havde arrangeret saadanne Møder. Vejle-Afdelingen oprettedes i November, men tiltraadte først Centralorganisationen den 1ste Februar d. A.

De fire Andragender til Rigsdagen var det lykkedes at faa indbragt i sidste Øjeblik ved Redaktørens og Folketingsmand *K. M. Klausen's* Hjælp. *Lokalagitationen* burde samle Opmærksomheden. Circulærer desangaaende var gentagende Gange udsendt til Afdelingerne og til de direkte Medlemmer. Det gælder om at samle Medlemmerne om de faglige Spørgsmaal og Arbejdet maa nu væsentlig henlægges til Periferien. Den fuldkomne Offentlighed, der hidtil har præget vor Agitation, er prisværdig, men noget naiv, naar det gælder om at faa Fodfæste blandt Medhjælperne i en By; ved saadanne Afdelingers Oprettelse bør Indbydelserne helst være private. Offentlige Møder har deres Berettigelse, naar der foreligger Spørgsmaal, der har Interesse indenfor vor egen Kreds. *Selskabeligheden* kan vel ikke lyses fuldstændig i Ban, men den bør aldrig være Hovedsagen; thi det er et falsk Grundlag at samle Kollegerne paa.

Vilh. Hansen udtalte sin Glæde over, at Formanden var valgt til et offentligt Tillidshverv, samt sin Tilfredshed med hans Afhandling i et anset Tidsskrift om Medhjælperbevægelsens Opgaver. H. mindede om, at Udvalget for den store tyske Medhjælperdag i 1903 havde indbudt Centralorganisationen til Deltagelse i dette betydningsfulde Stævne, der tæller 1000—1100 Repræsentanter for Medhjælperne i alle Dele af det tyske Rige. Medhjælperdagen beskæftiger sig med de foreliggende Reformopgaver og efterfølges af det tysknationale Forbunds Kongres. Vi kunde ikke modtage Indbydelsen sidst, i Aar afholdes Stævnet i Hamburg i Paaskedagene og H. foreslog derfor, saafremt Invitationen gentoges, at sende Formanden som Repræsentant. Det er af Betydning, at vi søge Forbindelse med de store udenlandske Medhjælperorganisationer, fordi saadanne Besøg vil gavne os praktisk og moralsk. H. knyttede forskellige Bemærkninger til Beretningen og gav Meddelelse om Stillingen i Hovedstaden. *Alvin Lorentzen*, Aarhus, dvælede ved Annoncespørgsmaalet; havde ikke foretaget den ved forrige Møde omtalte Distriktsinddeling af Landet, da en saadan næppe var af særlig praktisk Betydning. L. omtalte det interne Foreningsarbejde, væsentlig i Tilslutning til Formanden. *Chr. Ingvoldsen* kritiserede den af Hovedbestyrelsen tagne Beslutning om at sælge vor Betænkning angaaende Lærlingelovens Revision for 10 Øre pr. Stk., da denne Vedtagelse havde vist sig uheldig. I omtalte sluttelig Arbejdet for Maximalarbejdsdagen. *A. Andreasen*, Hjørring fraraadede Repræsentationen ved den tyske Medhjælperdag, da det næppe kunde være af særlig Betydning for os; omtalte dernæst Foreningslivet i Almindelighed og advarede mod Selskabelighed som Agitationsmiddel.

Debatten førtes kort om Formandens Cirkulære af 1ste Januar, Medhjælperdagen i Hamburg o. s. v. og sluttedes med, at Redaktørens Forslag om at sende Formanden til Hamburg, saafremt Indbydele indgik, vedtoges med 4 mod 2 Stemmer. Hovedkassen udreder Rejseudgifter og Diæter efter Regning. Formandens Beretning godkendtes enstemmig.

Regnskabsaflæggelse.

Hovedkassereren fremlagde Regnskabet, hvoraf bl. a. fremgik, at Organisationen nu havde det største Antal Medlemmer siden 1ste Oktober 1903, da Hovedsædet forflyttedes til Esbjerg. Regnskabet havde faaet en Anmærkning fra Revisionen i Anledning af Udgifterne til Kontorholdsgodtgørelse samt det forhøjede Honorar til Bladets Ekspeditør, som den ene Revisor fandt var i Modstrid til Lovene, men iøvrigt var Regnskabet godkendt af Revisionen.

Paa Forslag af Redaktøren vedtoges det, med 5 Stemmer mod 1, for at bringe dette Spørgsmaal ud af Verden, at lade det gaa til Urafstemning. Endvidere vedtoges det derefter at betragte Regnskabet som enstemmig godkendt.

Redaktørens Beretning.

Vilh. Hansen gav en kortfattet Oversigt over „D. H. & K.-M. Tidende's Virkeplan i det forløbne Halvaar. De foreliggende Spørgsmaal var ret alsidig behandlet. Det var lykkedes at knytte flere Kræfter til Bladet, og det kunde paavises, at dette ogsaa læstes med Opmærksomhed udenfor Medlemmernes Kreds. H. gav sluttelig en kort Fremstilling af det nærmest foreliggende Arbejdsfelt. *Chr. Ingvoldsen* omtalte Annoncetegningen, der nu var overtaget af Hr. *Hasselriis*, København, som det forhaabentlig skulde lykkes at bringe denne Side af vor Virksomhed fremad. Der maa tegnes flere Annoncer i København, men ogsaa de fleste Provinsbyer er langt tilbage. Efter nogle korte Replikker mellem Formanden og Redaktøren godkendtes Beretningen enstemmig.

Hovedkassererens Kaution.

Paa Forslag af *Vilh. Hansen* vedtoges det at udsætte denne Sag til næste Møde.

Dansk Medhjælperdag.

Formanden foreslog at afholde at almindeligt dansk Medhjælperstævne i Pinsedagene. Mødestedet burde være naturskønt og centralt beliggende, f. Eks. Ry. Sagen havde først og fremmest et agitatorisk Moment og burde naturligvis nøjere overvejes og forberedes. Repræsentantskabet bør sammenkaldes samtidig, for derved at forberede Sommerens og Efteraarets Agitationsarbejde. Forslaget fremkaldte en længere Diskussion, hvori Vanskelighederne ved Planens Realisation og ved en tilstrækkelig Tilslutning fremhævedes. — Forslaget forkastedes.

„5te Juni".

Forhandlingernes Hovedinteresse samlede sig om dette Punkt, hvis Forhistorie Medlemmerne kendte gennem de fra „5te Juni" udsendte Numre af „Handelsbladet", hvori Hr. *Axel Gundel's* overraskende Foredrag og Hr. Bankdirektør *Frode Arntzen's* Kommentarer var gengivne. Fællesbestyrelsen i København, der selvfølgelig var særlig interesseret i denne Sag, havde behandlet Sagen i et Møde den 15de Februar. Der førtes her en længere Forhandling om de i Artiklerne fremsatte Synspunkter, og Hr. Gundels Optræden dadledes meget skarpt. Mødet sluttede med Vedtagelse af en Resolution, der udtaler, at Fællesbestyrelsen „ubetinget stiller sig paa Centralorganisationens Program og den moderne, uafhængige Medhjælperbevægelses Standpunkt, og at en Sammenslutning af hvilken somhelst Art kun kan ske, naar disse Forudsætninger for den faglige Bevægelse ikke krænkes".

Formanden oplæste Resolutionen og meddelte, at han efter Opfordring havde konfereret privat med Formanden for „5te Juni", fra hvem et Forslag til Sammenslutning mellem de to Foreninger forelaa. Dette Forslag var tilstillet Hovedbestyrelsesmedlemmerne.

Centralorganisationens Formand havde faaet det Indtryk, at der fra „5te Juni"s Side var Villighed til at strække sig vidt og pointerede, at der kunde aldeles ikke være Tale om en Sammenslutning med Centralorganisationen som saadan. Det maa hævdes, at skal der finde noget Samarbejde eller Samling Sted, saa er det mellem „5te Juni" og de specielle københavnske Afdelinger under Centralorganisationen.

Redaktøren oplyste, at det fuldtallige Fællesbestyrelsesmødes Resolution var bleven vedtaget med alle Stemmer mod 2 (Manufakturmedhjælpere) hvis Afdeling var den svageste indenfor de københavnske Foreninger, og disse to motiverede deres Standpunkt med, at de ønskede et Samarbejde med „5te Juni" saa vidt muligt paa Centralorganisationens Program. Gennemgik Artiklerne i „Handelsbladet" af, hvilke han fandt de to Frode Arntzenske delvis modsigende, og kritiserede skarpt det foreliggende Udkast til et Forhandlingsgrundlag. Der er noget usmageligt i, at give en Sammenslutning et Navn som det foreslaaede: Handelsforeningen af 5te Juni 1864, Fællesorganisationen for Handels- og Kontormedhjælpere i Danmark. Det vilde være latterligt af os, om vi skulde acceptere en gammel Harmoniforenings Navn, en Forening, der efter Evne har bekæmpet vor Organisation og overhovedet den faglige Bevægelse. Naar man ser paa, hvad der efter „5te Juni"s Love er denne Forenings Formaal, saa er der dér end ikke med en Tøddel nævnt et eneste virkelig fagligt Spørgsmaal. Vi er ikke saa trængende for Medlemmer, at vi behøver at kaste os over dette Forslag som graadige Ulve. Der tales om, at Agitationssystemet som kendt fra Centralorganisationen skal optages. Det ser tiltalende og forførisk ud, men det betyder intet! For *hvad* skal der agiteres? „5te Juni" har paa Grund af sit Engageringsbureau en stadig Strøm af Medlemmer ind ad sine Porte og en stadig Strøm ud af dem igen. Vi skal derfor ikke overvurdere dens Medlemsantal. Et Samarbejde med „5te Juni" ønsker jeg ikke, fordi vi ikke skal svinebinde os selv og vort Program. Saa nævnes det ogsaa, at i Bestyrelsen skal 2 Medlemmer fra Jylland have Sæde. Deri ligger indirekte udtalt, at „5te Juni" vil være den dominerende.

Andreasen udtalte sin Glæde over Redaktørens Standpunkt og fremhævede, at der jo fandtes adskillige hundrede Principaler indenfor „5te Juni".

Chr. Ingvoldsen: Der er ikke megen Anledning til at diskutere dette Forhandlingsgrundlag, da der er gaaet udenom alle de vigtige Spørgsmaal. Vi kan ikke opgive et eneste af vore Principspørgsmaal. I Provinsen interesserer denne Sammenslutning ikke, det maa blive et rent københavnsk Spørgsmaal.

Lorentzen: Paa Vald. Petersens og mine egne Vegne maa jeg sige, at vi naturligvis kun kunde tænke os en Sammenslutning under Bibeholdelse af de rene Linier som hidtil.

Andreasen og *Ingvoldsen* foreslog følgende Resolution:

> Hovedbestyrelsen udtaler, at et Samarbejde med „5te Juni" bør ske ved, at Handels- og Kontormedhjælperne i „Handelsforeningen af 5te Juni 1864" indmelder sig i Centralorganisationen, som udelukkende arbejder for faglige Reformer

der imidlertid forkastedes ved Navneopraab, idet kun Forslagstillerne stemte *for*, de øvrige Hovedbestyrelsesmedlemmer *imod*. Debatten afsluttedes med, at følgende Resolution *enstemmig* vedtoges ved Navneopraab.

> I Anledning af den fremsatte Tanke om et Samarbejde eventuelt Sammenslutning mellem „Handelsforeningen af 5te Juni" og Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger udtaler Hovedbestyrelsen, at Forhandling herom kun kan ske paa Grundlag af det af Centralorganisationen opstillede Program og den moderne, uafhængige Medhjælperbevægelses Standpunkter, for saa vidt Ønske derom fremsættes.

7. *Eventuelt.* Under dette Punkt paa Dagsordenen diskuteredes flere mindre Sager vedrørende Administration og Agitation. Det vedtoges, at Hovedkassen refunderer Annonceekspeditøren de med Anskaffelse af Telefon forbundne Udgifter (Kr. 22,50 aarlig), samt at afholde næste Hovedbestyrelsesmøde i Aarhus.

Mødet hævedes Kl. 6.

* * *

Efter Indbydelse fra Foreningen „Hermes", samledes Hovedbestyrelsens Medlemmer i Hotel „Royals" Festsal for sammen med Esbjerg-Kollegerne at højtideligholde Afdelingens Stiftelsesfest. Ved Festmaaltidet bød Festudvalgets Formand Velkommen, idet han særlig udtalte sin Glæde over Hovedbestyrelsens Nærværelse. Redaktør *Vilh. Hansen* takkede paa Hovedbestyrelsens Vegne og holdt derefter en med stor Opmærksomhed fulgt Tale, hvori han pegede paa Medhjælperstandens samfundsmæssige Opgaver og statsborgerlige Pligter, idet han særlig henvendte sig til Afdelingens og Centralorganisationens Formand, Aage Hyllested, der burde være et Eksempel til Efterlignelse. — *Hyllested* talte for „Hermes" og vor Hovedkasserer for „Hermes" dygtige Bestyrelse.

Aftenen sluttede med et vellykket Bal. Før Hovedbestyrelsen forlod Festen for at afrejse, indstilledes Dansen et Øjeblik og Vilh. Hansen bragte i faa Ord Deltagerne en Tak fra de fremmede Gæster og sluttede med et „Hermes leve"! Fra Deltagerne besvaredes dette med stormende Leveraab for Hovedbestyrelsen.

Agitationen.

Brancheagitation i København.

Det var et bevæget Møde, der afholdtes i Studenterhuset i Kjøbenhavn den 3die Marts. Den nystiftede Organisation for Isenkram- og Galanterimedhjælpere havde gennem Agitationsudvalget indvarslet til Møde for Isenkrammedhjælpere, og Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* lagde for med et Foredrag om den faglige Medhjælperbevægelses Maal og Midler. Agitationsudvalgets Formand, Hr. *Hasselriis*, overtog Dirigenthvervet.

Redaktør *Hansen* drog bl. a. paa en rammende, men taktfuld Maade til Felts mod de forældede Medhjælperforeninger, paa hvilke den bestaaende kjøbenhavnske „Isenkræmmermedhjælperforening" var en „værdig" Type. Disse Foreninger, der indirekte, levende paa og ledet af d'Hrr. Principaler, aldrig kan udføre et *gavnligt* Arbejde for Medhjælperne.

Dirigenten udtalte sig i Tilslutning til Taleren og henvendte paa Agitationsudvalgets Vegne agitatoriske Bemærkninger til Forsamlingen om at støtte den nye eneste faglige Forening.

Formanden for „Isenkræmmermedhjælperforeningen", Hr. *Hornbech*, fik derefter Ordet for at angribe Centralorganisationen. Taleren protesterede mod hans Forenings Prædikat som bl. a. selskabelig Forening, noget samme efter en paastaaet gennemgribende Programforandring ikke længere skulde være.

Pladsen tillader os desværre ikke at servere vore Læsere Hr. Hornbechs forskellige Udtalelser. Det var karakteristisk for Talerens logiske Forsvar, at han protesterede mod, at „Isenkræmmermedhjælperforeningen" skulde betjene sig af „krybende Buk" ved Forhandlingerne med Principalerne, idet Hr. Hornbech oplyste Forsamlingen om, at disse „krybende Buk" ikke blev foretagne, alene af den Grund, at al saadan Forhandling skete pr. Korrespondance (!).

Det var selvfølgelig en let Sag, for Red. *Hansen*, at trævle alt dette Nonsens op, og endnu mindre flatterende blev denne Forenings Stilling, da Hr. Hornbech fik Assistance af en Hr. *Bjerregaard*, der indtrængende docerede Forsamlingen denne vise Regel „først og fremmest at se paa Principalernes Interesser". Denne Taler gjorde sig til en varm Talsmand for Søndagsarbejde, og man fik af Talerens Udtalelser det Irdtryk, at Søndagsarbejdet havde været en direkte Anledning til den betroede Stilling, som han sagde sig selv at besidde. Forøvrigt indrømmede Taleren med et opdukkende Glimt af Selvkritik, at „han vel endnu manglede Fuldskægget". Hr. *Hansen* tillod sig at indrømme dette, og forsaavidt var der da Enighed om et enkelt Punkt.

Fra Centralorganisationens Side førtes Kampen overlegent og overvejende sejrrigt af Talere, som Hr. *Fr. Gundel* og Hr. *Carl Lund*, og Kvintessensen af dette bevægede Møde maatte da ogsaa siges at være, at et overvejende Flertal af Forsamlingen tog Afstand fra d'Hrr. Talsmænd for den gamle Medhjælperforening. Der hersker almindelig Modvillie mod dennes Ledelse og den Maade, hvorpaa denne, isoleret og indirekte afhængig, kan varetage en Medhjælperstands Interesser, og dens Dage vil forhaabentlig være talt, om den ikke skulde følge Redaktør Hansens velmente Raad i sin Slutningsreplik om Indledelse af Forhandling med Centralorganisationen.

Hvorom alting er, saa er Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation nu en fuldbyrdet Kendsgærning og dens Vej gaar sikkert fremad med den Kraft, som en god Sag i sig selv besidder.

* * *

Agitationsudvalget i Kjøbehavn hviler endnu ikke paa sine Sejre i denne Kampagne. Der indledes nu en ihærdig Agitation for Medlemstilgang ved personlige Kendskaber og først i April afholdes der som det næste Led i Brancheagitationen et stort offentligt Møde i Haandværkerforeningen for Manufakturisterne.

H.

„Kammeratskab i Praxis."

Til vor trængende Kollega er ialt indkommen ca.: Kr. 250,—, hvorfor jeg takker paa dennes Vegne. En specificeret Liste over de indkomne Bidrag vil fremkomme i næste Nummer. Yderligere Bidrag vil blive modtagne med Taknemlighed.

Carl Christensen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Offentligt Møde

for

d'Herrer kjøbenhavnske Manufakturmedhjælpere

Tirsdag den 4de April Aften Kl. 9,

i Haandværkerforeningen, Kronprinsensg. 7.

Talere: Redaktør VILH. HANSEN, C. H. W. HASSELRIIS.

Adgang for alle Medhjælpere! **Agitèr!**

Manufakturmedhjælpernes Organisation.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *Marts den 7. og 21de.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation. Foreløbig Adresse: Odensegade 20, 3. Ø.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Hovedagitationen for Resten af Sæsonen samler sig nu hovedsagentlig om Agitationen for Medlemstilgang.

Bestyrelsan henstiller til d'Hrr. Medlemmer at skaffe mindst 1 Medlem hver. Indmeldelsesblanketter faas hos Formanden. *Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition med* **Oplysninger, Hjælp og Raad i enhver Retning.**

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *Thyge Hansen*, Saxogade 112, 3. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen*, Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen*, Sølvgade 86. 2. Sal.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 21de ds. Kl. 9 Aften i Haandværkerforeningens Lokaler Kronprinsensgade 7. Dagsorden: 1) Forhandlingsprotokollen. 2) Formanden aflægger Beretning over Organisationens Virksomhed i det forløbne Halvaar. 3) Det reviderede Regnskab fremlægges til Godkendelse. 4) Valg af Formand. 5) Valg af Bestyrelse, 2 Suppleanter, 2 Revisorer. 6) Eventuelt.

Stor Tilslutning forventes. Forslag til Generalforsnmlingen maa tilsendes Formanden senest den 19. ds.

Bestyrelsen.

Jylland.

Aarhus. Formand: *Vald. Pedersen*, Guldbergsgade 69 A. Telefon 1443. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdagen den 22. ds. paa Hotel National 1ste Sal til Gaden, med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2) Regnskabets Fremlæggelse. 3) Valg af 1 Supleant. 4) Eventuelt. Mød talrig.

Bestyrelsen.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape*, Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen*, Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord"*.

Herværende Afdeling afholder ordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler paa „du Nord" Torsdag den 23. *Marts Aften Kl. 9 pr.* med følgende Dagsorden: 1) Beretning for det forløbne Halvaar. 2) Regnskabsaflæggelse for 1904. 3) Eventuelt. Talrigt Møde forventes.

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler*, Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *I. P. Bjerregaard*, Lille Bjerggade.

Øerne.

Odense. Formand: Kontorist *Alf. Andersen*, Nørregade 79. Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller*, Kongensgade 13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri[s]

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Til
Dhrr. Medlemmer i Kjøbenhavn.

Bemærk

Foreningsmeddelelsen i Bladet om Mødet i
Haandværkerforeningen
Kronprindsensgade 7

Tirsdag den 4de April Kl. 9.

Mød!	**Agiter!**
Mød!	**Agiter!**
Mød!	**Agiter!**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.

Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's
ÆGTE
IRIS SÆBE
25 Øre.

Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

Læs vore Annoncer!

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg.
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Telefon Nr. 127.
C. J. Christensen, Esbjerg.
Papirposefabrik, Papirforretning, Bogtrykkeri,
Lykønskningskort en gros, Avismakulatur en gros.

ESBJERG.
Overgaards Vaskeri
(ved M. Lykke),
Skolegade 36.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det blaa Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering

købes

Fabrikations-Artikler bedst og billigst

hos **V. Hamann,**

Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.

Specialitet: Handelskorrespondance.

Undervisning i Kursus og Enetimer.

C. RASMUSSEN,

kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.

Borgergade 2.

Drik

Varde Pilsner!

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj.

Hurtig og reel Ekspedition.

ESBJERG.

Jørgen Jepsen.

1ste Kl. Skræderi,

Moderate Priser.

Kongensgade 19.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.

L. Jensen.

Stort Udvalg

er hjemkommen i: Hængelamper, Bordlamper, Decorationslamper, Ampler. Smukke Spisestel, Kaffe- og Thestel, Lædervarer og Galanteri, Lommeknive og Saxe.

Mich. A. Lund,

Nykøbing Mors.

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Den jyske Handelshøjskole,

Aarhus.

Bestyrelse:

Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.

Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.

R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus,

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.

Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.

Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Annonce-Ekspedition.

20III Odensegade 20III.

KJØBENHAVN.

Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Pas nu paa Huden!

Slet Sæbe forvolder Smærte!

Hjemmets Tillid besidder den ægte **XEROFORM** Sæbe, 25 Øre pr. Stk., fra **WORNING & PETERSEN** i Vejle.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

MARINUS M. SCHULTZ.

Jomfruanegade 3. Aalborg.

BOG-, MUSIK- og PAPIRHANDEL.

KONTORARTIKLER.

Esbjerg Papirforsyning

anbefaler

Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Esbjerg.

Husk Skotøjsforretningen,

Kongensgade 33.

Stort Udvalg i Herre-, Dame- og Børnefodtøj.

H. I. Jensen.

AARHUS.

HATTE!!

Bedst! Billigst!

Jyllands største Lager.

Jean Findlings Eft.

Tlf. 308. CHR. TROMHOLT.

Avertér

i

„D. H. & K. M. T."

Husk!

De Averterende støtter os, derfor bør vi støtte dem!

ESBJERG.

O. S. U. Bauer's

Barbér- og Frisørsalon.

Bauer's Dame-Frisør-Salon.

STORT UDVALG

af

Toiletartikler og Bandagistvarer.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7 | 1. April 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. Rasmussen.
Specialforretn.
St. Torv 8.

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Grüners Handelsakademi,
Oprettet **1843**.
Bestyrer: cand. phil. **J. P. M. Wedel.**
Nørregade 13, København. Kontortid: **10-11, 4-5.** Tlf. **1401.**

Til det **nye Skoleaar,** som begynder **1ste Maj,** modtages Indmeldelser af mandlige og kvindelige Elever. **Program** (ny Udgave) med alle Oplysninger og Eksammensresultater sendes. **Forespørgsler** besvares.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Telefon 286. **Kongensgade 7.**

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr, 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Cloëtta's

		pr. Pd.
Surinam	Chokolade	Kr. 1,40
Caracas	do.	„ 1,20
Trinidad	do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse		„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	København
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Milke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia, hos
JUL. PETERSEN, Esbjerg.

ESBJERG.
P. A. BLOK.
Skotøjsmagasin,
Kongensgade 68.
Største Udvalg af dansk, tysk, Wiener, engelsk og amerikansk Fodtøj.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** 3. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon **6252.**

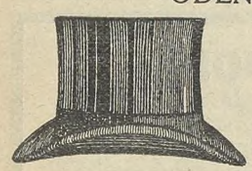
VINE og LIKØRER.
VARE- DVKF MÆRKE
Over alt.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Maj.
Program og Beretning med Eksamensresultater paa Forlangende. **Fripladser** søges inden 1. April.
Niels P. Nielsen, eks. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's
BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Hotel Royal,
Aalborg,
er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.
I. P. Jensen.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
—
Guldmedaille Paris 1900.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyes e Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

AARHUS
Dampvaskeri.
AARHUS.
Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.
Hovedudsalg af Hamlet Cycler
1ste Kl. Staalsymaskiner
med 6 Aars Garanti.
Fineste Reparationsværksted.
N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Nykøbing M.
J. Jacobsens Skræderforretning
er nu forsynet med nye Sommervarer.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

Læs vore Annoncer!

Husk! **Naftalan-Sæbe** *bør ikke savnes i nogen Forretning.*
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Specialforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamburger-Cigarer.

ODENSE.
Barbér og-Frisørforretningen,
Torvegade 8,
anbefales.
Chr. Jantzen.

Matadorer.

Naar man kommer tilstrækkelig langt op i Talrækken, er der et Begreb, der kaldes »de store Tal«, som gør sig gældende, indenfor hvilke alt bevæger sig. Har man arbejdet sig møjsommelig op gennem Tallene, fra Enere til Tiere, videre op til Hundrederne og Tusinderne, og til Slut er kommet helt op i de mange cifrede Tal, hvor nogle faa Tusind mer eller mindre ikke forrykker Resultatet, saa overvælder Tallernes Majestæt, og man føler sig som den Beherskede, hvor man før troede sig selv Herre over Situationen.

Dette om Talrækken i Almindelighed; — kommer der saa yderligere en Benævnelse til, saa bliver det denne i Forbund med Tallenes Majestæt, som bliver os overvældende.

Naar saa Benævnelsen endda er selve Landets Mønt, saa bøjes straks hele Menneskeheden ind under dens Magtomraade, og det Medium, som Tilfældet benytter, kaldes en Matador.

Hver lille By i Landet har sin Matador, større Byer flere, og store Byer mange, alt efter som der er Raad til.

Fordi man er Matador i Pærekøbing kan man godt være en sølle Stymper andensteds, om man bliver plantet om i en større Potte, og der kan saaledes næppe opstilles bestemte Regler for hvad der egentlig gør sin Mand til Matador, det afhænger nærmest af Jordbunden, og saa af hvormange der er Plads til. Kun et Forhold synes at være en Ufravigelighed, det er altid en Forudsætning, at Vedkommende er Forretningsmand. En anden Forudsætning er Befolkningens Talrighed med deraf flydende Arbejdskraft og Masseforbrug, eller gunstige Trafikforhold i Form af en Havn eller en Jernbane.

Paa Heden vokser ingen Matadorer, og med denne Kendsgerning for Øje turde det være betimeligt at spørge om det er Samfundsforholdene, der skaber Matadoren eller omvendt, saaledes som vel nok den gængse Mening er.

Det er saa meget mere betimeligt, som man daglig kan være Vidne til det Maal af Afgudsdyrkelse saadanne Mennesker er Genstand for, en Afgudsdyrkelse, der naturlig resulterer i det Overmod, der er typisk for disse; og navnlig i Smaabyer falder det særlig i Øjnene, hvor saadan en Matador, saa at sige, kan være Byens Kælegris, hvorom hele Livet drejer sig, og med hvem. Byen staar og falder.

Da »Tover Bridge« for en ti-femten Aar siden blev bygget i London, blev det ved særlig Lov fastsat, at de omliggende Grundejere skulde deltage i Udgifterne i Forhold til den Værdiforøgelse deres Grunde opnaaede ved Broens Anlæg, — med andre Ord, — der foretoges en Ekspropriation af den Værdistigning den forøgede Samfærdsel vilde skabe, til Fordel for Samfundet, medens denne Merværdi tidligere, ved lignende større eller mindre Anlæg, altid var gaaet i Enkeltmands Lomme; — men det der skaber Matadoren er jo slige Samfundsværdier, hvad enten de nu er en Følge af Befolkningens tiltagende Mængde, eller det er en Jernbane eller en Havn, der gør sig gældende, kun med den Forskel, at hvor det hist drejer sig om stigende Jordværdier, berøres her de Mennesket iboende Evner, der faa større Udviklingsmulighed, og saaledes ogsaa større Værdi for Enkeltmand, som for Samfundet.

Den Frygt for at disse moderne Skytshelgener, derfor skal slaa Haanden af sin By, om denne ikke ligger dem til Fode, er derfor i høj Grad overdreven; thi enhver By har den eller de Matadorer den fortjener, og hvad enten han hedder Petersen eller Sørensen gør intet til Sagen; bliver Petersen ked af det, skal Sørensen nok indfinde sig, men der er saamænd ingen Fare, Petersen skal nok blive, selv om Byen ikke i et og alt falder ham til Føje, thi der hvor det gaar én godt har man jo sit Fædreland.

Rent typisk set udviser Matadoren oftest et vist velnæret Overmod, beskyttende overfor de, der ikke staa altfor langt under dem, velvillig overfor deres Overmænd, og nærmest tyrannisk overfor deres Underordnede, selv om denne Tyranniseren er af en blid Natur, og sjældent kommer op til Overfladen, da de er vant til af møde Forhaandslydighed, medens den i Funktion tit skjules af en af Ansvar betynget Maske, — ihvert Fald gælder dette for Provinstypen, — og da vi Handels- og Kontormedhjælpere i Kraft af vort Erhverv, jo ikke kan undgaa at komme i Berøring med disse Fremtoninger, er det ingen Skade til om vi ved en nøgtern Betragtning, kan lære at skelne imellem hvad der er Guld og hvad der kun er Forgyldning; thi i lige Grad som vort Knæfald bliver mindre dybt, stiger Selvrespekten hos en selv, og Agtelsen for de virkelige Matadorer i Menneskeheden i lige Maade.

Åge Hyllested.

Lærlingelovens Revision.

III. Reformforslag.

(Sidste Artikel).

Arbejdstiden.

I denne Series 2det Afsnit tængsledes vor Opmærksomhed af Lærlingenes Arbejdstid, og vi paaviste, hvor uhyrlig og meningsløs den som oftest er. Vi staar her overfor et af de mest brændende Punkter, der tilmed har Nuets Interesse, fordi vor Organisation har erkendt dette Spørgsmaal saa ekstraordinært vigtigt, at dets Regulering paa ingen Maade tør gøres ganske afhængig af Lærlingelovens tilstræbte Revision. Man genfinder derfor vort Krav om Begrænsning af Lærlingenes Arbejdstid i vort Andragende til Rigsdagen angaaende Maximalarbejdstiden og i vore Henvendelser til Byraadene om Beskyttelse af den unge Arbejdskraft. Det maa erindres, at enhver virksom Reform paa dette Felt paa Forhaand kan betragtes som ørkesløs, naar der ikke straks drages Omsorg for Lærlingens Sundhed, Modtagelighed for boglig og skriftlig Uddannelse og der iøvrigt ikke levnes ham eller hende Tid til denne Side af Faglærdommen og til Dyrkelse af ungdommelig Idræt og sund Sysselsættelse i en Del af Døgnet.

Der er et gabende Svælg befæstet mellem Fællesrepræsentationens Reformforslag og Centralorganisationens humane Fordring i Betænkningens § 10. Loven af 30. Marts 1889 siger, at „der maa i Reglen ikke paalægges Haandværks- eller Handelslærlinge noget Arbejde i Tiden mellem Kl. 9 Aften og Kl. 5 Morgen. Denne Bestemmelse foreslaar Fællesrepræsentationens Udvalg ændret til mellem Kl. 10 Aften og Kl. 6 Morgen“ og knytter hertil følgende Motivering: Det første af disse to Forslag (det her omtalte) er særlig Udtryk for Ønsker fra *Handelsstandens* Side, men tiltrædes ogsaa fra Haandværk og Industri. Thi medens der næppe er Brug for Lærlingen Kl. 5—6 om Morgenen, *kan der i ikke faa Tilfælde være Anvendelse for ham Kl. 9—10 Aften!* — I Sandhed, der kan reformeres paa højst forskellig Vis! Og naar man saa for Skams Skyld maa røre ved et særligt følsomt Punkt, der dog Pokkers nødig skulde lide altfor meget under Tidens nedbrydende Reformforslag, da er det jo nemmest at give Reformen saadan Art, at status quo bibeholdes.

Det er meget bemærkelsesværdigt, at Arbejdsraadet tager Afstand fra Fællesrepræsentationens Forslag og anbetaler, at Lærlinge ikke uden særlig Lovhjemmel maa anvendes til Arbejde i Tiden mellem Kl. 8 Aften og Klokken 6 Morgen under Henvisning til de for København og Frederiksberg gældende Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde. Dette Forslag, skønt betegnende et ubetinget Fremskridt, kan dog ikke anses for absolut tilfredsstillende. Vort Forslag begrænser den effektive Arbejdstid til 8 Timer og kræver endvidere, at der, naar Aftenundervisning benyttes, sikres Lærlingen en Times Frihed, før Undervisningen tager sin Begyndelse. — „Handelsforeningen af 5te Juni 1864“ bliver i sin Betænkning staaende ved Arbejdsraadets Forslag.“ — Iøvrigt er det betegnende, at Centralorganisationens Betænkning er ene om at kræve Forbud mod alt Helligdagsarbejde.

Misbrug af Lærlinge.

Ligesom den lange Arbejdstid virker sløvende og overanstrængende paa de unge Mennesker, rummer Manglen af Bestemmelser om det tilladte Arbejdes Art en virkelig Fare for Misbrug. I „Dengang jeg lærte“ har vi hørt om Butikslærlinge, der paalagdes Arbejdsmandsarbejde og beordredes til at udføre Funktioner, der kræver den fuldt-voksne Mands fysiske Styrke. Punkt 13 i vor Betænkning søger at ramme den Benyttelse af Lærlingene, der nu gaar i Svang, og dette Forslag har til Hensigt at reducere deres Virksomhed til det for Faguddannelsen afgrænsede Felt. — Lovens § 9, der omtaler dette Spørgsmaal, fastsætter ingen bestemte Grænser for Lærlingenes Udnyttelse, og dens vage Paabud har ingensomhelst praktisk Betydning. Der er ikke fremsat noget Forslag til Afhjælpning af de nuværende Misforhold, der kun kan overvindes gennem Centralor-

ganisationens Fordring, og det kan forudses, at denne vil møde Modstand fra visse Dele af Principalstanden.

Hustugtens Afskaffelse.

Spørgsmaalet har sin Interesse paa en Tid, hvor vi befinder os under Pryglelovens Tegn, og Kravet om Hustugtens Afskaffelse maa gærne opfattes som et ringe Bidrag fra de organiserede Medhjælpere i Debatten om Prygl som Opdragelsesmiddel. Anvendt som Lære- og Tugtemiddel for unge Mennesker, der skal uddannes i Handels- og Kontorfagene, er det intet mindre end en Falliterklæring for dem, der skal være Læremestre, hvad enten det er Medhjælpere eller Principaler. „5te Juni" foreslaar den nuværende Grænse for Hustugts Anvendelse nedsat til 16 Aar — en overflødig og lidet tidsvarende Bestemmelse, der kun har til Følge, at Pryglemidlet opretholdes som et lovligt Led i Faguddannelsen. Til Sammenligning hermed skal anføres, at den tyske Handelslovbog frakender Principalen Ret til at give legemlig Tugtelse.

* * *

Til Hovedpunkterne i Centralorganisationens Betænkning, der kortelig er formuleret i det foregaaende, knyttes Kravet om Ansættelse af *Handelsinspektører* — et Emne vi senere skulle behandle i en særlig Artikel.

Lærlingelovens Revision er utvivlsomt det vigtigste Punkt paa den socialreformatoriske Dagsorden, siden vor Organisations Oprettelse. Centralorganisationen har taget sit Standpunkt til denne Sag klart og koncist, — og Forskellen i Medhjælper- og Principalopfattelse vil maaske netop i dette Spørgsmaal vise sig grellere end i noget tidligere foreliggende Reformkrav.

Menedssagen i Esbjerg.

Dette er en Sag, der er god at faa Forstand af, og betegnende for Forholdet mellem Principal og Medhjælper.

Sagens Sammenhæng er, saavidt jeg har kunnet faa oplyst, følgende: En ung Kommis bliver uenig med sin Principal om, hvorvidt han er rettidig opsagt eller ej, — Samarbejdet havde vist ikke været det bedste, — det kommer til Retssag, og Spørgsmaalet gøres afhængig af Medhjælperens Ed, som aflægges, hvorefter Principalen sigter ham for Mened. Den unge Mand aftjener imidlertid sin Værnepligt, men Militæret vil ikke have noget med Sagen at gøre, medens de civile Retter, efter hans Permission, viser større Villighed og sætter ham fast og beholder ham i godt 3 Maaneder, hvorefter Dommen lyder paa pure Frifindelse.

Alt dette for knap 200 Kroners Skyld, — hele denne Forfølgelse i alle Livets Forhold blot for at komme Manden til Livs og slippe for at betale.

Men ikke nok hermed, da Sagen omtales i den lokale Presse, fremkommer der til Slut en inspireret Bemærkning om, at Tiltalte ikke var pure frifundet men kun løsladt af Mangel paa Bevis. End ikke dette Æselsspark har man villet nægte sig. Principalen eller Retsmyndighederne, hvem det nu er, vil give det Udseende af — i absolut Modstrid med Fakta — at Manden nok alligevel er skyldig men det er kun Beviser, der mangler, Man ønsker overfor Borgerskabet at besmykke en beskidt Sag for tilsyneladende alligevel at staa med Palmerne i Hænderne.

Saa retsløs er Medhjælperens Stilling, naar alt sammensværger sig imod ham, naar man baade har en mindre human Principal og en villig Retstjener, der lydigt følger Principalens Vink. Kun Skade, at den unge Mand ikke har søgt Kollegernes Hjælp ved Henvendelse til sin Fagforening, maaske det da ikke var gaaet slet saa galt; — men Sagen er Omtale værd, ikke mindst fordi Principalen hører til de Samfundets Støtter, der ved enhver Lejlighed optræder som Dydens og Moralens selvbestaltede Vogter, — kan være hans Forhold i denne Sag sætter ham i en nok saa sand Belysning, og det er at haabe, at man fremtidig vil tage ham mindre alvorligt, naar han igen forsøger sig i sin samfundsbevarende Glansrolle.

I saadanne Tilfælde er det, at en Voldgiftsret, bestaaende af baade Principaler og Medhjælpere, vilde kunde jævne megen Strid, og spare meget ondt Blod.

Det burde snart være paa Tide at faa saadanne oprettet. —

Åge Hyllested.

Aabent Brev

til

Hrr. *Valdemar Pedersen*

Aarhus.

Gennem disse Linier i „Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende" føler jeg Trang til at takke Dem for Deres udmærkede Arbejde for Foreningens Sag her i Aarhus i den Tid, De som Formand for samme har beklædt den tillidsfulde Post til Gavn og Held for Handels- og Kontormedhjælperstanden i sin Helhed. Det er med Sorg, at vi her i Aarhus ser Dem forlade Formandspladsen, som De nu siden Foreningens Start har beklædt med stor Dygtighed og ligeledes ofret et stort personligt Arbejde paa.

En Ting glæder mig, at De ikke forlader Formandspladsen, fordi De nu i den lange Tid er bleven træt af det store og brydningsfulde Arbejde, som denne ansvarsfulde Post er forbunden med, men at det udelukkende skyldes Deres afmaalte Tid at De ikke mere ser Dem i Stand til at udfylde Pladsen paa en tilfredsstillende Maade.

I Tillid til Deres usvækkede Interesse for Handels- og Kontormedhjælperstanden haaber jeg, at vi ogsaa i Fremtiden maa gøre Regning paa Deres udmærkede Hjælp og Støtte, som Foreningen nu i de 6 Aar i saa rigeligt Maal har høstet hos Dem, og med dette Ønske vil jeg slutte med en varm Tak til Dem for det udmærkede Resultat, som Aarhus-Foreningen har opnaaet ved Deres store Dygtighed og Interesse for Handels- og Kontormedhjælperstanden i de svundne 6 Aar.

Med kollegial Hilsen

Deres

H. Just.

Fra Detailhandler-Bevægelsen.

Fynsk Centralorganisation. Paa et i Marts afholdt Møde i Odense, hvortil Repræsentanter fra Kolonialhandlerforeningerne i Svendborg, Nyborg, Middelfart og Odense havde sendt Repræsentanter, vedtoges det at oprette en Centralorganisation i Lighed med de i Jylland og København bestaaende.

„Købmandsbladet" i Aarhus, hvis Udgiver og Redaktør Hr. Købmand *J. Chr. Laursen* hidtil har været, er fra 1. April overgaaet til et Interessentskab med Hr. Købmand *L. P. Jensen*, Middelfart som Redaktør for Fyn og Medindehaver af Bladet. Hr. J. Chr. Laursen er vedblivende Redaktør for Jylland og Medindehaver af Bladet.

Hr. *Sigv. Andersen*, Redaktør af „Detailhandlerbladet" er for kort Tid siden indtraadt i „Aftenbladet"s Redaktion. Hr. A. forener herefter begge Redaktørstillinger og har netop for nylig ladet „Detailhandlerbladet", der som bekendt er Organ for det københavnske Detailhandler-Societet, undergaa en Udvidelse.

UNDERVISNING.

Den jydske Handelshøjskole i Aarhus har udsendt sin Plan for Virksomheden, der indledes 1. Maj d. A.

Samtidig ophører „Jyllands Handelsakademi"s Virksomhed, idet dennes Forstander Hr. Translatør *Hemmingsen* leder Handelshøjskolen.

Angaaende Skolens planlagte Virksomhed henviser vi iøvrigt til de nylig her i Bladet offentliggjorte Afhandlinger om Handelsskolesagen. Til Vejledning for de af vore Læsere, der muligvis agter at ville nyde denne Læreanstalts Uddannelse henviser vi til Annoncen paa 4de Side.

En Højskole for Handelsmedhjælpere. I Følge testamentarisk Bestemmelse af afdøde Papirhandler Louis Petersen vil der til Efteraaret paa Ejendommen „Købmandshvile" mellem Rungsted og Hørsholm blive oprettet en ny Folkehøjskole, særlig beregnet paa unge Handelsmedhjælpere, der har afsluttet deres Læretid. Der vil bl. a. blive undervist i kommercielle Fag og Sprog. Skolen vil søge Tilslutning baade fra København og Provinserne.

H.

Forsinkelsen

af dette Nummer skyldes Annoncetegningen i Anledning af Kvartalskiftet.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odense gade 20, 3. Ø.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Vinterlokale i Haandværkerforeningen. Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *April den 4. og 18de.*

Almindeligt Medlemsmøde (samtlige Afdelinger), afholdes *den 18de April* Kl. 9 i Lokalerne (Kronprinsensgade) angaaende *Diskussionsklubben.*

Medlemmerne bedes møde talrigt!

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdtes i Søpavillonen Mandag den 13. ds. Hr. *Schibler* dirigerede.

Formanden aflagde en Beretning om Agitationsudvalgets Virksomhed, omtalte Agitationen ved Møder og Cirkulærer til udenforstaaende Kolleger. Henvendelser til Pressen og den nystiftede Organisation for Isenkrammedhjælpere. Slutteligt foreslog Hr. Hasselriis Udsendelse af et Cirkulære til alle Medlemmer, hvori de anmodes om at skaffe et nyt Medlem hver. Vedtoges.

Formanden omtalte dernæst *Engageringssagen,* en Sag, der straks og energisk burde tages op. Han betonede det uheldige i, at Centralorganisationens Engageringskontor laa i Aarhus, hviket vilde blive uden Betydning for Kjøbenhavn, og foreslog udnævnt en kjøbenhavnsk Tillidsmand til at varetage denne Sag og bl. a. indlede Forhandlinger med Hovedbestyrelsen.

Forslaget var Genstand for en Del Diskussion, men vandt dog omtrent enstemmig Tilslutning.

Hr. *N. P. Jensen* saa ret mistrøstigt paa denne Sag, som han mente, intet vilde føre til for vort Vedkommende.

Formanden replicerede hertil og betonede, at Sagen burde og skulde tages op, og før der var gjort et Arbejde for den, kunde man ikke tale om heldigt eller uheldigt Udfald.

Forslaget vedtoges og Hr. *Axel Lund* valgtes til Leder a Engageringskontoret.

Om *Oprettelse af en Diskussionsklub,* der ligeledes foresloges af Hr. Hasselriis, udspandt der sig en livlig Debat.

Man var dog alle enige om at komplimentere Formanden, fordi denne Sag var ført frem, kun var man ikke aldeles enige om Formen for en saadan Klubs Virksomhed. Man vedtog dog slutteligt at lade Sagen gaa i et Udvalg bestaaende af d'Hrr. *Axel Lund, Jensen* og *Frk. Bjørner,* der, paa Grundlag af en Beslutning om at lade Klubben være en simpel kontingentfri Afdeling indenfor Organisationerne, skulde udarbejde Vedtægtsforslag og arrangere det første Diskussionsmøde. (Dette findes bekendtgjort andet Steds i Bladet.)

Formanden indprentede derpaa Fællesbestyrelsens Medlemmer at virke for *Annoncetegning* og gik derpaa over til at omtale *Fabriksbesøgene.* Der var en lidt delt Opfattelse af, hvorvidt man skulde tage denne Sag op eller ej med Sommeren for Øje. Man vedtog at lade Sagen hvile, og det bliver da Agitationsudvalgets Sag event. at foranstalte saadanne Besøg.

Under Punkt 6 paa Dagsordenen om „Meddelelser fra Hovedbestyrelsesmødet" havde man ventet at kunne høre Beretning af et af d'Hrr. Hovedbestyrelsesmedlemmer. Ingen af disse var dog mødt, og man enedes derfor om at tilføje Protokollen en Misbilligelse heraf med Anmodning til Formanden om at optage samme Punkt paa Dagsordenen ved næste Fællesbestyrelsesmøde.

Aarsagen til, at de to Hovedbestyrelsesmedlemmer var forhindret i at give Møde, skyldes dels uopsætteligt Forretningsarbejde og dels et pludseligt Ildebefindende.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation Foreløbig Adresse: Odensegade 20, 3. Ø.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24. 3.

Hovedagitationen for Resten af Sæsonen samler sig nu hovedsagentlig om Agitationen for Medlemstilgang.

Bestyrelsen henstiller til d'Hrr. Medlemmer at skaffe mindst 1 Medlem hver. Indmeldelsesblanketter faas hos Formanden. *Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition med* **Oplysninger, Hjælp og Raad i enhver Retning.**

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Ottosen,* Stengade 18. N. Kasserer: *H. P. Jensen,* Sølvgade 86. 2. Sal.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Rørholmsgade 11 St. th. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Afdelingen afholdt sin aarlige *Generalforsamling* Tirsdag den 21. ds. med Dagsorden: 1) Beretning, 2) Regnskabet, 3) Valg af Formand, 4) Valg af Bestyrelse, 5) Eventuelt.

1. *Formanden* aabnede Mødet og ledede Forhandlingerne, han aflagde Beretning for Aarets Virksomhed, der mest havde samlet sig om de store Møder, der var afholdte i Fællesskab med de andre Afdelinger, og bebudede at Agitationen ogsaa fremtidig vilde blive sat i Scene af Agitationsudvalget paa samtlige Afdelingers Vegne.
2. *Kassereren* forelagde det reviderede Regnskab, som ikke gav Anledning til nogen Diskussion, Beretning og Regnskab godkendtes enstemmig.
3. Formanden meddelte, at han ikke ønskede Genvalg som Formand, men nok vilde være tilbøjelig til at modtage et andet Hverv indenfor Bestyrelsen. Efter nogen Diskussion valgtes Hr. *Herløv Møller* enstemmig til Formand.
4. Til Bestyrelse valgtes d'Hrr. *Thyge Hansen, E Schibler* og *Victor Jensen,* til Suppleant Hr. *M. J. Jensen* og til Revisorer d'Hrr. *O. Olsen* og *Ivar Hødt.*
5. Udgik af Dagsordenen.

Paa et derefter afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig som følger: *Thyge Hansen,* Næstformand og *E. Schibler,* Kasserer og Sekretær.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Generalforsamling afholdtes i *Sygekassen* den 21. Febr.

Formanden aabnede Generalforsamlingen Kl. 9 og erklærede denne for lovlig indvarslet og beslutningsdygtig.

Derefter aflagde Formanden Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og beklagede meget, at Medlemsantallet var dalet, saa at Sygekassen den 31. December 1904 kun talte 31 Medlemmer. Nedgangen skyldtes hovedsagelig Medlemmers Bortrejse fra Byen, men i de derved ledigblevne Pladser maatte der være komne nye Mephjælpere, og det var sørgeligt at se, at de unge Mennesker viste saa ringe Interesse for en saa god Sag. Over Halvdelen af Sygekassens Medlemmer havde i det forløbne Aar nydt godt af denne.

Dernæst fremlagde Formanden Regnskabet, som godkendtes; dette viste, trods Medlemsantallets Nedgang og den forholdsvis store Sygehjælp, dog et gunstigt Resultat.

Til Bestyrelsen genvalgtes Hr. *Th. Nielsen* samt nyvalgtes Hr. *N. J. Nielsen,* som Suppleant valgtes Frk. *M. Kaiser.*

Til Revisor genvalgtes Hr. *Rob. Petersen* med Akklamation, samt nyvalgtes Hr. *Carl Knudsen.*

Generalforsamlingen sluttedes Kl. $9^3/_4$ med Leveraab og Ønske om god Fremgang for Sygekassen.

Onsdag den 15. Marts Kl. 9 afholdtes Afdelingens Generalforsamling i Handels- og Kontoristforeningens Lokale. Der var kun mødt ca. 30 Medlemmer.

Formanden bød Forsamlingen Velkommen og meddelte, at Generalforsamlingen var lovlig indvarslet som ordinær, hvorefter man gik over til Dagsordenen:

Punkt 1. Til Dirigent valgtes Bogholder *Heno.* Punkt 2. Beretning om Virksomheden aflagdes af Næstformanden, som oplyste, at der siden Generalforsamlingen den 11. Oktober ifjor havde været afholdt 1 offentligt Møde, to Medlemsmøder, og 11 Bestyrelsesmøder, hvor følgende Sager havde været til Drøftelse: Lærlingelovens Revision samt Salg af Centralorganisationens Betænkning, Agitationen, Sygekassen, Oplæsning, Sprogkursus, pladsledige Medlemmer, Indsamling til en kjøbenhavnsk Kollega (37 Kr.), Besøg paa Statbanens Værksteder, Annoncer, Adresserne og de 4 Andragender til Rigsdagen etc. Endvidere havde Foreningen med Assistance af Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening den 12. Marts afholdt en offentlig Koncert med paafølgende Bal, som var besøgt af over 400 Mennesker, og den 15. Januar et vellykket lille Julebal.

Efter at Næstformanden havde oplæst Navnene paa de Firmaer her i Byen, der averterer i Bladet, gennemgik *Formanden* Centralorganisationens Beretning om Hovedbestyrelsesmødet efter Korrekturtryk, som var ankommen pr. Ekspresbrev fra Redaktøren. Han dvælede særlig ved Afsnittene om Dansk Medhjælperdag og „5te Juni", og sluttede med en Henstilling til Medlemmerne om at støtte Agitationen.

Rob. Petersen ankede over, at de lokale pladsledige Medlemmer viste altfor lidt Interesse for det store Arbejde, der udrettedes af Engageringsbureauet, idet kun et Par Medlemmer havde gjort sig den Ulejlighed at svare paa Bureauets Henvendelse til dem.

Beretningen om Virksomheden godkendtes enstemmig.

Punkt 3. Fremlæggelse af Regnskab og Status foretoges af Kassereren, som sammenlignede de forskellige Poster fra 1904 med tilsvarende fra 1903. Efter en lille Diskussion om Udgiftsposten til Stiftelsesfesten 1904 godkendtes enstemmig. — Kassereren oplyste, at der for Tiden var 176 Medlemmer, og at der var godt Haab om Fremgang i den nærmeste Tid paa Grund af Agitationen.

Kl. $11^1/_2$ overgav Bogholder Heno Dirigentposten til Formanden, da H. var forhindret i at blive længere. —

Formanden meddelte til Punkt 4, at Bestyrelsen vilde foreslaa Rob. Petersen og Steen-Vandborg til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Formanden og Hakonsen, som begge vare for optagne til at kunne modtage Genvalg. —

Heno vilde forinden han forlod Forsamlingen paapege, at det var beklageligt for Foreningen at miste en saadan Kraft som *Vald. Pedersen*, da man maatte søge om dennes Lige indenfor Centralorganisationen. Vald. Pedersen havde ofret et stort Arbejde paa denne Sag. Da Formandens Tid ikke længer tillod et saadant Offer, vilde H. ikke stille Forslag om Genvalg, men derimod bede Forsamlingen bringe Vald. Pedersen en Tak for de forløbne 6 Aar ved at rejse sig. Der udbragtes et af stærke Hurraraab besvaret Leve for Hr. Vald. Pedersen.

Formanden takkede og beklagede, at han i den senere Tid ikke havde kunnet udfylde Pladsen saaledes, at Foreningen kunde være tjent dermed. Han var i det Store og Hele tilfreds med Resultatet indenfor Foreningen, og det havde været ham en Glæde og Ære at beklæde Formandsposten i de forløbne 6 Aar. Efter kortelig at have gennemgaaet den forløbne Tid og takket *Jørgen Rose* som en af Starterne og *A. Lorentzen* som pligtopfyldende Næstformand, samt Bestyrelsen for godt Samarbejde, sluttede han med Haabet om, at Foreningen maatte vokse sig stor og stærk og udbragte et Leve for Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Derpaa foretoges skriftlig Afstemning til Bestyrelsesvalget, der gav følgende Resultat: Bestyrelsesmedlemmer *Rob. Petersen* og *Jørgen Rose*, til Suppleanter *Steen-Vandborg* og *Carl Knudsen*. *L. P. Nielsen* genvalgtes til Revisor.

Punkt 5. Den fremtidige Virksomhed klarlagdes af Næstformanden, den omfattede alle faglige Spørgsmaal indenfor den lokale Forening og Centralen.

Under Punkt 6 vedtoges en Tilføjelse til Lovene saalydende: „Indskud bortfaldar for Kolleger, der indmelde sig straks efter Læretidens Udløb."

Endvidere overdroges det Bestyrelsen at udarbejde et Udkast til Vedtægter for den herværende Understøttelsesfond til Fremlæggelse næste Generalforsamling. Formanden benyttede Lejligheden til paa Foreningens Vegne at tage Afsked med *E. Just*, som havde virket meget for Foreningen og som nu vilde søge Lykken i den nye Verdensdel. Efter en lille livlig Debat om Lukkesagen takkede Formanden *Hakonsen* for hans Arbejde indenfor Bestyrelsen, hvilket Forsamlingen tiltraadte ved at rejse sig.

Til Slut ønskede *Rob. Petersen* Fornøjelsesudvalgets tidligere Formand *Toldevar Beck*, som flytter til Aalborg, al Held og Lykke og haabede, at han vilde vedblive at varetage Standens Interesser. (Tilslutning.)

Den vellykkede Generalforsamling sluttede Kl. $12^1/_2$ med Leveraab for den fratrædende Formand og Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Paa Bestyrelsesmødet den 21. Marts konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: *A. Lorensen*, Formand, *Rob. Petersen*, Næstformand, *Th. Nielsen*, Kasserer, *E. Nielsen*, Sekrætær, *J. Rose*, *A. Lundbeck*, *E. Storck*.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C.Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Onsdagen den 22. Marts paa Hotel „National" med Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i forløbne Halvaar. 2. Regnskabets Fremlæggelse. 3. Valg af 1 Suppleant. 4. Eventuelt.

1. *Formanden* aflagde Beretning og meddelte bl. a., at man paa Grund af, at der ingen Talere kunde faaes til en Hverdag, intet offentligt Møde havde kunnet afholde, men at Bestyrelsen nu havde lagt Sagen i Hovedbestyrelsens Haand, og at han haabede derved at kunne faa Talere. Bestyrelsen var enig om, at et Søndagsmøde vilde være højst uheldigt. Forsamlingen sluttede sig hertil og godkendte Beretningen.

2. *Kassereren* oplæste Regnskabet. Et Medlem ankede over, at Tilgodehavendet hos det gamle jydske Agitationsudvalg for 4. Gang figurerede paa Regnskabet. Formanden meddelte, at Bestyrelsen enstemmig havde vedtaget, at indberette denne Sag til Hovedbestyrelsen. Der gaves derpaa enstemmig Decharge for Regnskabet.

3. Som Supleant valgtes Bogholder *K. M. Møller*.

4. *Formanden* meddelte, at Bestyrelsen havde modtaget fra Hovedbestyrelsen en Anmodning om at lade Spørgsmaalene om Kontorhold til Centralorg. Fmd. og Forhøjelse af Kontorarb. til Hrr. Zwicki komme til Afstemning. Forsamlingen vedtog at lade disse Sager afgøres ved Afstemning straks, og paa Forslag af Formanden paa Bestyrelsens Vegne blev, med følgende Motivering:

Da de faste Udgifter og Lønninger indenfor Centralorganisationen fastsættes af Kongressen 1903 indtil næste Kongres 1907.

1. Forslag enstemmig forkastet. 2. Forslag ligeledes, idet man henstillede til Hovedbestyrelsen at fremsætte Spørgsmaalene paa næste Kongres og iøvrigt anbefaler dem til Vedtagelse der, eventuelt med tilbagevirkende Kraft.

Bestyrelsen.

Esbjerg. Formand: *Å. Hyllested.* Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape*, Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen*, Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord"*.

Herværende Afdeling afholdt ordinær Generalforsamling den 23de Marts. Formanden aabnede Generalforsamlingen. Hr. A. Ipsen valgtes til Dirigent. Dagsordenen oplæstes. Under Punkt 1 aflagde Formanden Beretning om Virksomheden i sidste Halvaar, af hvilken enkelte Punkter gav Anledning til længere Diskussion. Punkt 2 Regnskabet for 1904 aflagdes i revideret Stand af Kassereren og godkendtes. Punkt 3 Valg af en Suppleant: Hertil valgtes Kommis i Manufakturfaget, Clemmensen. Punkt 4 Skrivelse fra Centralorganisationens Formand angaaende Urafstemning over 2 Udgiftsposter paa sidste Hovedregnskab. Begge Posters Berettigelse anerkendtes og vedtoges enstemmig. Punkt 5 Eventuelt. Herunder fremsattes og besvaredes nogle Spørgsmaal.

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler*, Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Ordinær Generalforsamling afholdes *Lørdagen den 8. April, Aften Kl 10* med følgende Dagsorden:

1. Formandens Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar samt Regnskabets Fremlæggelse. 2. Valg af Formand. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Valg af 2 Revisorer. 5. Eventuelt. Talrigt Møde forventes.

Bestyrelsen.

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *Chr. Brinch.*

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *I. P. Bjerregaard*, Lille Bjerggade.

Øerne.

Odense. Formand: Kontorist *Alf. Andersen*, Nørregade 79. Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller*, Kongensgade 13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Ordinær Generalforsamling afholdtes samme Sted Onsdag den 8. Marts.

Den konstituerede Formand, Bogholder *Vagn Thomsen*, aabnede Mødet og bød Velkommen samt foreslog Forretningsfører *J. Nielsen* til Dirigent. Denne valgtes. *Sekretæren* aflagde Beretning om Virksomheden hvoraf fremgik, at der i det forløbne Halvaar havde været afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, et offentlig Agitationsmøde, tre Medlemsmøder og seks Bestyrelsesmøder. Han omtalte desuden de to stedfundne Formandskifter og rettede en Tak til de afgaaede Formænd, d'Hrr. Johs. Petersen og Carl Nielsen for deres Arbejde for Foreningen, men udtalte samtidig sin Beklagelse af, at Carl Nielsen havde trukket sig tilbage paa nærværende Tidspunkt.

Kassereren aflagde derefter Regnskabet, som efter nogen Diskussion enstemmigt godkendtes.

Under Valget af Bestyrelsesmedlemmer fremsattes Forslag om, at Generalforsamlingen skulde vælge Foreningens Formand, hvilket Forslag Restyrelsen dog modsatte sig at optage til Forhandling.

De efter Tur afgaaende to Bestyrelsesmedlemmer: Kontorist *C. Møller* og Kommis *A. Nilsen Smaakjær* genvalgtes. Til Suppleanter valgtes Kommis *C. F. Christensen* og Kontorist *J. Ulriksen.* Til Revisorer valgtes Kontorist *Harald Jacobsen* og Kommis *N. Christensen Krogh*, og til Revisorsuppleant, Kommis *Harald Hansen.*

Bestyrelsen konstituerede sig derefter saaledes: Kontorist *Alf. Andersen*, Formand; Kommis *A. Nielsen Smaakjær*, Næstformand: Kontorist *C. Møller*, Kasserer og Annonceekspeditør; Bogholder *Vagn Thomsen* og Forretningsfører *J. Nielsen*, Bisiddere.

Bestyrelsen.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Til

Dhrr. Medlemmer i Kjøbenhavn.

Bemærk

Foreningsmeddelelsen i Bladet om Mødet i

Haandværkerforeningen
Kronprindsensgade 7

Tirsdag den 4de April Kl. 9.

Mød! **Agiter!**
Mød! **Agiter!**
Mød! **Agiter!**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE IRIS SÆBE 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko i Specialforretningen, Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer!

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Ths. Tofts
Kaffe
er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Hvert Barn kender

Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D. H.- & K. M. T.“,
som udgaar hver 14de Dag.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.
L. Jensen.

Cafe „NATIONAL“ Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Den jyske Handelshøjskole,

Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Annonce-Ekspedition.

20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.

Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

ESBJERG.
O. S. U. Bauer's
Barbér- og Frisørsalon.
Bauer's Dame-Frisør-Salon.
STORT UDVALG
af
Toiletartikler og Bandagistvarer.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Husk!

De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Esbjerg Øl.

Lager-
Pilsner-
Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Avertér

i
„D. H. & K. M. T.“

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende“**
et *godt og billigt*
Annonceblad ?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8 | 15. April 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. Rasmussen,
Specialforretn.
St. Torv 8.

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Grüners Handelsakademi,
Oprettet **1843**.
Bestyrer: cand. phil. **J. P. M. Wedel.**
Nørresøgade 13, København. Kontortid: **10-11, 4-5.** Tlf. **1401.**

Til det **nye Skoleaar,** som begynder **1ste Maj,** modtages Indmeldelser af mandlige og kvindelige Elever. **Program** (ny Udgave) med alle Oplysninger og Eksammensresultater sendes. **Forespørgsler** besvares.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Kongensgade 91.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

AALBORG.
Glem ikke, at De ingen Steder køber **Isenkram, Glas, Porcelain og Nikkelvarer** billigere end hos
P. J. Petersen Bach.
Telefon 37. Bispensgade Nr 12.
Specialitet: Vaaben- og Jagtrekvisiter.
Stort Udvalg af Fyrværkeriartikler.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

J. F. Isodecker	Kjøbenhavn
Hücke Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Wilke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia, hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Hvorfor betale
5 á 6 Kr. for en Kasse Cigarer, naar De hos mig kan faa en virkelig fin Cigar for 3 Kr. 55 Øre pr. hel Kasse portofrit tilsendt.
Skriv til Husted Knutzen,
Aalborg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** [3]. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon **6252.**

Fiskeboller.
Faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder nye $^1/_1$ *og* $^1/_2$ *Aars Kursus den 1. Maj.*
Program og Beretning med Eksamensresultater paa Forlangende. **Fripladser** søges inden 1. April.
Niels P. Nielsen, eks. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Hotel Royal,
Aalborg,
er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.
I. P. Jensen.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyes e Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

AARHUS
Dampvaskeri.
AARHUS.
Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.
Hovedudsalg af Hamlet Cycler
1ste Kl. Staalsymaskiner
med 6 Aars Garanti.
Fineste Reparationsværksted.
N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

Nykøbing M.
J. Jacobsens Skræderforretning
er nu forsynet med nye Sommervarer.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*
Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Læs vore Annoncer!

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** Telefon 573.
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Specialforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamburger-Cigarer.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ODENSE.
Barbér og-
Frisørforretningen,
Torvegade 8,
anbefales.
Chr. Jantzen.

Et skandinavisk Medhjælpersamfund.

(Efterfølgende Artikel af Redaktør *Vilh. Hansen* offentliggjordes den 1ste April i det svenske Medhjælperorgan »Mercurius« efter Anmodning af Bladets Redaktion):

Mercurius Redaktør har ønsket min Mening angaaende denne Sag og jeg skal her saa kortelig et saa vidtrækkende Spørgsmaal kan behandles prøve en objektiv Fremstilling af Tankens ideelle Berettigelse og de praktiske Betingelser for dens Realisation.

Medhjælperbevægelsens ledende Mænd synes overalt at hylde den Opfattelse, at Centralorganisation er den mest tidsvarende Organisationsform. Saaledes ogsaa i Danmark. Thi Landsorganisationen betyder ikke blot principiel og taktisk Enhed, socialpolitisk og reformatorisk Sam- og Fællesvirke, men den giver Ledelsen større Myndighed udadtil, gennem de mange Bidrag flere Pengemidler og dermed Bevægelsen større Magtfuldkommenhed.

Der er kun et Spring — omend maaske et langt — fra den nationale til den internationale eller dog fællesnationale Organisationsform. Forsøgene, der hidtil er gjort, dels fra engelsk-belgisk (»Federation internationale des Employès« med Hovedsæde i Gand) og fra tysk-hollandsk (det sidste Sommer ved Amsterdammer-Konferencen oprettede internationale Medhjælpersekretariat i Hamborg) Side, turde være mine svenske Kolleger bekendt og kan derfor her forbigaas. Begge Forsøg har Krav paa Interesse, selv om man ikke bør overvurdere deres praktiske Betydning; — thi denne kan foreløbig ikke være særlig stor. Men man vejrer i disse Tilløb til Medhjælpersagens Internationalisme Tendensen til et fremtidigt fast Samvirke mellem Medhjælperne i alle økonomisk fremskredne Lande. Den nogenlunde ensartede sociale Nydannelsesproces i Handelsverdenen fremkalder en tilsvarende fælles Medhjælperinteresse med Hensyn til Socialreformer og Organisationsbestræbelser. Allerede nu er Søndagshvilen, Maximalarbejdsdagen, Lærlingeuddannelsens Modernisering osv. Krav, der stilles af Medhjælperne i de fleste Lande. En i de fleste Lande velledet, udbredt og ret indflydelsesrig Medhjælperpresse har ikke blot Tag i Kollegerne indenfor det nationale Omraade, men bringer Bud fra Land til Land og lærer Standsfællerne i de mindste og fjærneste Lande, at ude i den store Verden kæmper deres Fagfæller for de samme Krav, hvorom de selv skares.

Naar man skal drøfte Betingelserne for og Nytten af et skandinavisk Medhjælperforbund bør dette ske under Hensyntagen til de foregaaende Betragtninger over international Organisation i Almindelighed; thi skønt de tre Folks, den nordiske Kulturs og de skandinaviske Sprogs fælles Rod er der med Hensyn til Medhjælpernes Fællesinteresser næppe i Øjeblikket flere socialpolitiske og fagreformatoriske Tilknytningspunkter end f. Eks. mellem de danske og deres germanske eller angelsaksiske Standsfæller. Ja, næppe en Gang saa megen Trang til nærmere Samvirke, fordi f. Eks. Tyskland og England saavel i reformatorisk som i faguddannende Henseende betyder mere for danske Medhjælpere end de to andre nordiske Lande. Ser man end bort fra denne Kendsgerning, møder der os en anden og større praktisk Vanskelighed, der gør en effektiv skandinavisk Medhjælper-Sammenslutning ret illusorisk nu og i den nærmeste Fremtid. Jeg tænker paa Medhjælperbevægelsens Stilling i de tre Lande og paa de uensartede taktiske og principielle Grundanskuelser.

Dansk Medhjælperbevægelse er nu 7—8 Aar gammel. Resultatløst har Organisationsarbejdet følgelig ikke været i denne Aarrække, men ser man hen til de Penge, Kræfter og personlige Opofrelser, som Agitationen har kostet, da maa det erkendes, at vi havde ventet en hurtigere Fremmarsch, da vi i 1897 hejste Organisationsbanneret i Rigets Hovedstad. Og dog frembyder Danmark ved de talrige Eksempler fra andre Fag og sin ringe Udstrækning alle Betingelser for en faglig Bevægelses Gennembrud. Der er endnu et langt Stykke igen, inden vi staar med en stærk og Flertallet omfattende Medhjælperorganisation. — I Sverrig stiller Sagerne sig aabenbart ugunstigere. Landets geografiske Forhold og store Udstrækning lægger Agitationen større Hindringer i Vejen end i Danmark, og der vil sikkert hengaa adskillig Tid, før svensk Medhjælperbevægelse er en social Kendsgerning fra Haparanda til Ystad, fra Stockholm til Udevalla. — Og Norge — ja, vore norske Standsfæller lader jo slet ikke høre fra sig. — Endelig forudsætter vor Sammenslutning en vis taktisk og principiel Enhed, der i Øjeblikket ikke findes mellem svensk og dansk Medhjælperbevægelse, da sidstnævnte ubetinget stiller sig paa den nevtrale Fagbevægelses Standpunkt. De divergerende Meninger paa dette Omraade vil sikkert fremkalde Vanskeligheder i Praksis, hvis Følger man i Øjeblikket ikke kan overse.

Jeg resumerer mine Bemærkninger derhen, at de ledende Mænd indenfor Medhjælperbevægelsen i Skandinavien først maa have Opmærksomheden henvendt paa Organisationsarbejdet i hvert enkelt Land. Vi maa fæstne og udvikle de nationale Sammenslutninger, helst paa et saa bredt og almén-anerkendt Grundlag, at der vindes det største Terræn og Omfang for Bevægelsen, uden at dennes sande faglige Karakter lider derved, — og dernæst gælder det om at skabe en vis Enhed i den »principielle Taktik«.

Er disse Opgaver løste, er Vejen aaben for et skandinavisk Medhjælperforbund, og det tør forventes, at Tiden da tillige vil være moden for et almindeligt og fast Samvirke mellem Medhjælperorganisationerne i de fleste Lande.

Et skandinavisk Medhjælperforbund har min Sympati som et tilstræbelsesværdigt Fremtidsmaal. Indtil dette Maal naas bør Nordens organiserede Medhjælpere gennem deres Organer lære hverandres Vilkaar og Bestræbelser at kende. Gennem gensidig Tankeudveksling, Støtte og Vejledning, Udveksling af Talere og Deltagelse i de respektive Medhjælperkongresser, beredes Vejen for den dristige Tanke, som »Mercurius'« Redaktør har fremsat.

Fremad!

Det Ord, der staar her som Overskrift, er sikkert det, som de fleste blandt os har sat som Mærke ved sin hele Higen og Tragten. Men Maalet, som det peger imod, er sikkert til Gengæld forskelligt for hver enkelt blandt os.

Nogle se sig i Aanden som den store Matador, der raader over saa og saa mange Tusinder, hvormed han kan forskaffe sig al den Nydelse, han attraar, hvad enten denne nu bestaar i fysisk Velvære eller i den blotte Bevidsthed at eje Penge, at føle deres Magt, og se andre dukke sig i Ærbødighed for Guldet. Andre derimod, se deres Maal i først og fremmest at uddanne sin Aand og Viden paa alle Maader, saa han staar beredt til at udfylde enhver Post, som Samfundet maatte byde ham, og dette vil sikkert ogsaa i det lange Løb vise sig at være den bedste Grundvold at bygge paa; hvad enten han nu en Gang i Tiden faar Lykken og Heldet paa sin Side og naar at komme frem i forreste Række eller beskedent maa blive i anden Række; thi i første Tilfælde vil han have Bevidstheden om, at ikke alle naar saa langt, og vil da vide at hjælpe og støtte andre paa de rette Steder, og derved sprede Glæde og Tillid omkring sig; i andet Tilfælde maa han være tilfreds med, at han ikke selv har forsømt noget; men har udfyldt sin Plads i Livet, som det sig hør og bør for ethvert ærekært og fremadstræbende Menneske.

Hvorledes naar man nu frem hertil? Ja, saa maa der svares, at Midlerne og Vejene ere yderst forskellige; men Feltet er vidt nok; thi hvormange af os har nogen videre Forstand eller Kendskab til den rige Virksomhed, der foregaar omkring os, selv om den kun ligger et lille Skridt uden for vort eget snævre Arbejdsfelt. Hvor mangen en Kontormand ved saaledes fuldtud Besked med de Varers Oprindelse og Bearbejdning, som han daglig regner med; eller hvor mangen Kolonialkommis kender alle de Stadier, som den Mængde Varer, han hver Dag sælger, maa gennemgaa for at komme i den Stand, han ser dem; eller hvor mange Manufakturkommis'er kender den komplicerede Fabrikation af et ganske almindeligt Stykke Bomuldstøj fra raa Bomuld til færdig Vare, og hvem af os har noget videre Begreb om de kemiske Processer og alle de Maskiner, som maa til for at skaffe os selv den ringeste af alle vore Nødvendigheds-Artikler.

Ja der er saamænd nok til at udfylde enhver ledig Stund. Dette er dog ikke saaledes ment, at man, saasnart man er fri for sin Tjeneste, skulde sætte sig hen og studere Kemi og Fysik, — nej langt fra; — thi det er lige saa nødvendigt at styrke

sit Legeme og Aand ved Motion og Samvær med sine Venner; men der vil sikkert for de fleste blive megen Tid tilovers, som kunde benyttes til at udvide sine Kundskaber.

Mon her ikke ligger en Opgave for vore Lokalforeninger, at søge disse Mangler afhjulpne ved at afholde Foredrag. Pekuniært vilde det vel ikke være uoverkommeligt, da der sikkert i de fleste Byer kunde findes Industridrivende, der vil støtte os ved at holde et Foredrag over deres Virksomheds forskellige Maskiner og andre Hjælpemidler, og selv om der nu og da maatte engageres fremmed Assistance, vilde det sikkert paaskønnes af de fleste.

Et andet Punkt kan dog paapeges, hvor det lader sig gøre at komme et Skridt fremad uden at det vil koste os nogen videre Anstrengelse, men som dog baade direkte og indirekte vil bevirke en Højnelse af vor Stand, og det er med Hensyn til vore Underordnede; thi de fleste af os ere vel i den Stilling at have en eller flere yngre under sig. — Lad os være disse til saa megen Støtte og Hjælp som vel mulig, lad dem tage Haand i Hanke med ved alt forefaldende Arbejde, saavel bag Disken som paa Kontoret. Lad os ikke skræmmes af den Antagelse, at de ere uden Øvelse og ere udsatte for at lave mangen en Fejl, som vi maaske selv vil faa Ansvaret for. — (Principalens Tilladelse kan nok faas, da han vil have lige saa stor Fordel derved) — Jeg er overbevidst om, at vi selv til syvende og sidst vil have mere Fordel derved, idet vi selv lettes en Del i Arbejdet og Lærlingen vil vise sig mere agtpaagivende og paapassende til sit Arbejde, netop fordi der vises ham nogen Tillid, desuden ville vi, naar han har udlært, have den Tilfredsstillelse, at han ikke, saaledes som saa mange af os — som vi have set i „Dengang jeg lærte“ — først maa til at lære sit Fag, naar „Læretiden“ er forbi.

Ja saaledes er der vel flere Punkter, som vi maa have vor Opmærksomhed henvendt paa, for at kunne staa paa Højde med vor Tid, vel vidende, at hver Dag der gaar, uden at der arbejdes fremad, er et Skridt tilbage og navnlig i vore Dage, hvor f. Eks. Haandværkerne arbejde med saa stor Kraft og Energi paa deres Udvikling.

Altsaa lad vort Løsen være „Fremad“ med saa store Skridt som Samfundet paa nogen Maade tillader; men fremfor alt ingen Marsch paa Stedet.

A—.

„5te Juni“ og Centralorganisationen.

Hr. Redaktør!

Maa jeg som et gammelt Medlem af Centralorganisationen have Lov til at sige min Mening om dette Spørgsmaal.

Jeg maa til en Begyndelse udtale min allerdybeste Forbavselse over at se et saadant Spørgsmaal behandlet som en Slags Fastelavnsspøg, saaledes som Formanden Hr. *Hyllesteds* Spidsartikel i sidste Nr.*) af Bladet lader til Syne. Er det da virkelig et Spørgsmaal af saa ringe Betydning, at man ganske en passant kan omtale denne Sag og dermed lade 5 og 7 være lige? Jeg henvender mig til Hovedbestyrelsen og spørger: Hvad har d'Hrr. besluttet at foretage for at undersøge „5te Juni“s Stilling til Standens faglige Krav? Før der er gjort et reelt Skridt til at konstatere „5te Juni“s Stilling, har Hovedbestyrelsen ikke Grund til at slaa sig til Ro og mene, at Centralorganisationens Tarv er tilstrækkelig besørget. Efter de Udtalelser „5te Juni“s Formand, Hr. *Fr. Arntzen,* er fremkommen med, har man Ret til at tro paa et Samarbejde med denne Forening, og her har det været Hovedbestyrelsens Pligt at skaffe den fornødne Klarhed tilveje. Vor — Centralorganisationens — Stilling forekommer mig egentlig ganske klar, og kan rummes i Spørgsmaalet: Vil „5te Juni“ virke som en faglig Forening eller ikke? Her har Hovedbestyrelsen absolut intet gjort til Belysning af dette Sagens Kærnepunkt men maaske d'Hrr. endnu befinde sig under Overvejelsernes Tegn, og de Resolutioner, som ere vedtagne, vil i Handels- & Kontormedhjælperbevægelsens Historie ikke faa større Betydning end den Sne, som faldt i Fjor. Det er Handling og ikke Ord, der trænges til. — Organisationens Medlemmer slaa sig absolut ikke til Ro med den Erklæring, som Hr. *V. Hansen* paa vore københavnske Kollegers Vegne afgav i Hovedbestyrelsesmødet; de ere nemlig ligesaa uvidende om „5te Juni“s Stilling og Mening efter som før Hovedbestyrelsesmødet; d'Hrr. københavnske Repræsentanters Mening — uanset hvem det end er — er ikke noget Dogme eller nogen Trosartikel for mig, og jeg forbeholder mig at have min Mening om, hvad jeg anser for det gavnligste for vor Stands Organisation, og ogsaa til at fremsætte den. Det Resultat, d'Hrr. Kolleger dér har haft som Resultat af 8 Aars Arbejde, berettiger dem ikke til overfor andre Landsdeles Medhjælpere at optræde som specielt sagkyndige f. s. v. angaar Forholdet til „5. Juni.“

Naar Talen er om Forhold af saa vidtrækkende Betydning kan man ikke skarpt nok fordømme al Smaalighed og Hagen sig fat i Smaating og mindre væsentlige Ting, og til mindre væsentlige Ting henregner jeg det Navn, vor Organisation bærer. Er det ikke ret ligegyldigt, hvad Navn den har, naar blot Grundlaget er fagligt? Hovedbestyrelsens Medlemmer er man vant til at betragte som vore mest fremsynede Folk; det virker derfor forbløffende at se den Grundighed, Spørgsmaalet om Navn blev behandlet med; ere de da ikke saa fremsynede, at de kunne se udover vor Stilling i disse Dage? Hvorfor i Alverden indbød man ikke „5te Juni“s Bestyrelse til en Forhandling paa Grundlaget: Sammenslutning? Herved vilde aldeles intet være foregrebet, men Klarhed skaffet tilveje. Generede man sig? Eller var man „stor paa det“?

Kunde disse Linier bidrage til at oplyse Kærnepunktet i denne Sag ved, at Hovedbestyrelsen kom til den fornødne Handling, er Hensigten naaet, og forhaabentlig har vi da gennem Hovedbestyrelsen Svaret paa det første Spørgsmaal:

Har vor Stand 2 faglige Organisationer i Danmark. Bekræftes dette Spørgsmaal, hvad man efter Hr Arntzens Udtalelser har nogen Grund til at tro, maa Svaret paa det andet: *Har Standen Raad til at have 2 faglige Organisationer?* blive et Nej. — Absolut Nej.

Med Tak for Optagelsen

Aalborg den 23. Marts 1905.

Th. Hansen.

I foranstaaende Udfald har Hr. Th. Hansen kørt sit sværeste Skyts op — og vi maa lade ham, at han ikke sparer paa Ammunitionen. Men mon Hr. H. dog ikke burde have valgt sig et andet og mere træfsikkert Maal end Hovedbestyrelsen, der netop ved det indtagne af Hr. H. saa hæftigt og — skal vi nøjes med at sige — lidet hensynsfuldt kritiserede Standpunkt, har holdt den Fane uplettet og ren, som Kongressen gav den at værge.

Uden her at komme ind paa et Forsvar for Hovedbestyrelsen knytter vi et Par kommenterende Bemærkninger til Referatet af Hovedbestyrelsesmødet.

Referatet maatte af nærliggende Grunde blive kortfattet, — den indgaaende Diskussion, der førtes angaaende det her omhandlede Spørgsmaal, tillod Pladsen næppe at skitsere, og endmindre at give et fyldestgørende Referat af *Vilh. Hansens* Indledningstale. Saaledes bliver Hr. H.s Paastand om „Smaaligheder“ osv. lige saa fejlagtig som hele hans øvrige Opfattelse af denne Sag.

Den ærede Kritiker gør sig skyldig i en grov Fejl, naar han uden videre frakender de kjøbenhavnske Medlemmer Kompetence til Bedømmelse af den foreliggende Situation. Hvem kender da til Sagen? Mon Hr. H. er den ene sagkyndige? Næppe! — End ikke selveste Hr. H. vil Centralorganisationens kjøbenhavnske Medlemmer anerkende som Dommer. Thi Spørgsmaalet „5te Juni“ er udpræget kjøbenhavnsk, og at Centralorganisationens Formand impliceres i den projekterede Fusion forandrer intet i denne Kendsgerning. Som bekendt er „5te Juni“ en kjøbenhavnsk Forening, og det bliver derfor under en eventuel Sammenslutning vore kjøbenhavnske Tillidsmænd, der ikke blot skal fortsætte deres agitatoriske Arbejde udadtil, men tillige maa kæmpe indenfor Foreningen for at slaa til Lyd for vore Anskuelser. — Og Hr. H. kan tro, at det sidste ikke altid bliver det letteste Arbejde.

Derfor blev netop Fællesbestyrelsens Resolution den vigtigste Udtalelse, der endnu foreligger i denne Sag, — en Beslutning, som Hovedbestyrelsen ikke *kunde* underkende.

Videre spørger Hr. H., om 5te Juni vil virke som faglig Forening eller ej. Det er desværre ikke lykkedes os at skaffe den fornødne „Klarhed“ til Veje. Endnu foreligger der dog absolut intet officielt om, at „5te Juni“ vil virke som en (moderne) faglig Medhjælperorganisation. *Thi ved Redaktionens Slutning er der endnu ikke indgaaet Svar paa den ultimo*

*) Artiklen er forsinket paa Grund af Pladsmangel.

Februar oversendte Hovedbestyrelsesresolution. — Men Hr. H. har iøvrigt Ret: Det er Handling, ikke Ord, vi trænger til! Før Hovedbestyrelsen fornam vi kun Ord fra den anden Side, — nu svarer man os end ikke paa en Henvendelse.

Indtil „5te Juni"s Svar en Gang maatte foreligge, kan Hr. H. slaa sig til Taals med, at der her til Lands findes kun én faglig Medhjælperorganisation, og at vi — naar intet andet kan være — magelig kan nøjes med denne ene.

Red.

Fra vort Hovedkontor.

Det maa med Beklagelse noteres, at der i de sidste Maaneder synes at være indtraadt en vis Stagnation i det faglige Arbejde i de fleste af vore Afdelinger. Fra enkelte Steder meldes der ganske vist om, at den personlige Agitation har bevirket en forøget Medlemstilgang, men det synes dog, som om de for Agitationen heldigste Maaneder ikke er benyttet saaledes, som det burde være sket.

Formandens Beretninger for *Februar* og *Marts* ere derfor ret kortfattede. I Februar afholdtes det store og vellykkede Møde i Kjøbenhavn, hvor der hele Kampagnen har været mest Fart over Bevægelsen; desuden faldt det ordinære Hovedbestyrelsesmøde i denne Maaned. Marts Maaned har ikke bragt nye Resultater; naar undtages Hovedstaden, meldes der ikke om Agitation eller anden faglig Virksomhed. Hovedbestyrelsens Beslutning angaaende Kontorholdsgodtgørelse til Formanden og Gageforhøjelse til Ekspeditøren er godkendt ved Urafstemning i Afdelingerne.

I Løbet af de to Maaneder har Formanden udsendt forskellige Cirkulærer til Hovedbestyrelsen og Afdelinger. De til sidstnævnte udsendte havde særlig til Hensigt at bringe nyt Liv i det faglige Arbejde, og i den fra Hovedkontoret sidst udsendte Henvendelse til Afdelingerne, lægges det Tillidsmændene alvorligt paa Sinde at virke for den lokale Bevægelses Fremgang.

Det ske!

Agitationen.

Brancheagitationen i Kjøbenhavn.

Et ret vellykket Møde afholdt Manufacturmedhjælpernes Organisation den 4. April i Haandværkerforeningen.

Formanden, Hr. *H. Møller*, bød Velkommen og gav Ordet til Aftenens første Taler, Hr. *Vilh. Hansen.*

Trods en generende Indisposition paa Grund af Influenza var det dog som altid med Fynd og Klem, at Redaktøren talte Medhjælperbevægelsens Sag.

Næste Taler, Hr. Fuldm. *Hasselriis*, dvælede ved Medhjælperbevægelsens Maal og Midler og paaviste, hvorledes Manufakturisterne i eet og alt vel kunne slaa Følge med de øvrige Branchers Medhjælpere i Kampen for Standens Udvikling og Reformering.

Formanden knyttede nogle faa Bemærkninger i Tilslutning til de faldne Udtalelser og sluttede Mødet, da ingen af Tilhørerne begærede Ordet.

En Del Indmeldelser var Frugten af det ret stilfærdige Agitationsmøde.

— Ved det første Møde, som den nydannede Diskussionklub afholder i Haandværkerforeningen Tirsdag den 18. ds. Aften Kl. 9, indleder Fuldmægtig *Hasselriis* en Diskussion over Emnet: *Ungdommens Opgaver og Maal.*

H.

Thisted.

Angaaende Lærlingelovens Revision afholdtes et offentligt Møde Søndag den 9. April. Mødet var godt besøgt og forløb meget vellykket. Som Dirigent valgtes Hr. *J. Nielsen.* Hr. *Th. Hansen*, Aalborg, var mødt som Taler. Hr. *H.* fremdrog i korte Træk Centralorganisationens Virksomhed og Opgaver og gjorde Rede for vor Organisations Stilling til Lærlingespørgsmaalet, idet han begrundede Indstillingen til Arbejdsraadet om det eventuelle Lovforslag.

Forsamlingen sluttede sig fuldstændig til de af Indlederen fremsatte Anskuelser, og der blev saaledes ingen Diskussion.

Efter Mødets Slutning indmeldtes henved en halv Snes nye Medlemmer.

Agitationsmøde.

Søndagen den 19. Marts afholdtes et vellykket Agitationsmøde paa Hotel „Kikkenborg" i Bramminge. — Med en enkelt Undtagelse staar alle vore Kolleger i denne store Stationsby som Medlemmer af Centralorganisationen, og de var næsten alle mødt. Endvidere var til Stede Kolleger fra de nærliggende Byer Holsted, Brørup, Vejen og Endrup. *Chr. Ingvoldsen* talte om vor Organisations Maal og Midler, og efter Foredraget indmeldte alle de, der endnu ikke var Medlemmer, sig i Centralorganisationen. — Efter Mødet, der overværedes af en Del Esbjerg-Kolleger, samledes man til et Par Timers selskabeligt Samvær inden Togenes Afgang.

Undervisning.

Grüners Handelsakademi i Kjøbenhavn har udsendt et Hefte med Plan over Akademiets Virksomhed og Undervisningsmetode. Oprettet i 1843 har denne bekendte Læreanstalt været besøgt af ca. 2600 Elever, deraf 370 fra Udlandet. Det har været Akademiets Opgave at give Eleverne en saa praktisk og til Forretningslivet svarende Uddannelse som muligt, og det er jo almèn kendt i hvor høj Grad denne Institution har løst Opgaven.

Undervisningens Art og de Fordringer, der stilles til Eleverne, illustreres dels ved Programmets Omtale af de forskellige Fag og navnlig ved den Gengivelse af Examensopgaverne fra 1904, der findes gengivet i Heftet.

Akademiet har baade hel- og halvaarlige Kursus og optager saavel kvindelige som mandlige Elever.

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er slettede med Restance:

Kommis *Carl Nielsen*, He pr. Ringkøbing.
Bogholder *E. Christensen*, Frederikshavn.
Kommis *Jens Chr. Nielsen*, „
„ *Carl Sørensen*, Middelfart
„ *Viktor Sørensen*, Farre pr. Hammel.
„ *Harry Hornsleth*, Hellerup.
„ *Aage Jensen*, Ballen pr. Koldby.
„ *L. Jørgensen*, Korsør.
Bogholder *Rich. Alstrup*, Storeheddinge.

Esbjerg den 26. Marts 1905.

Chr. Ingvoldsen.

Engageringsbureauet.

1. Kommis, 24—26 Aar, ugift, kendt med Jern- og Staalforretning, kan snarest faa Pads. Vedkommende maa have Anlæg for at rejse.

2. Forretningsbestyrer, 23—26 Aar, ugift og militærfri, kendt med alle kemiske og tekniske Artikler, der henhører under Material- og Farvehandel, kan faa Plads i en større jydsk By til 1ste August.

Gagetilbud: 800 Kr, fri Station samt Tantieme.

Ansøgninger vedlagt *Copi* af Anbefalinger sendes til *Robert Petersen*, Aarhus.

BREVKASSE

„H. C. Andersen i Aarhus-Afdelingen". Vi erkender, at der foreligger en Fejl fra Redaktørens Side — en nærmere Redegørelse er tilstillet Aarhus-Afdelingens Bestyrelse — og vil der følgelig i Fremtiden blive draget Omsorg for, at Gentagelser af denne Art ganske udelukkes. Ligeledes skal vi ved følgende Kvartalskifter søge Bladets Forsinkelse undgaaet, og anmode vi derfor Afdelingerne om at indsende Annoncemanuskripterne rettidigt til Ekspeditionen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odense gade 20, 3. Ø.

Agitationsudvalgene:
Kjøbenhavn og Omegn: Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Kjøbenhavn, Odensegade 20, 3. Ø.
Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen,* Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.
Øerne: Formand: *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Engageringsbureauet: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24—26.

København og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de københavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.
Vinterlokale i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7, hver 1ste og 3die Tirsdag i Maaneden, i *April den 4. og 18de.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation. Foreløbig Adresse: Odensegade 20, 3. Ø.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.
Hovedagitationen for Resten af Sæsonen samler sig nu hovedsagelig om Agitationen for Medlemstilgang.
Bestyrelsen henstiller til d'Hrr. Medlemmer at skaffe mindst 1 Medlem hver. Indmeldelsesblanketter faas hos Formanden. *Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition med* **Oplysninger, Hjælp og Raad i enhver Retning.**
Diskussionsklubben afholder sit første Møde i Lokalerne *Tirsdag den 18de April* Kl. 9 pr. Hr. Fuldmægtig *Hasselriis* indleder om: *Ungdommens Opgaver og Maal.*
Medlemmerne af alle Afdelinger indbydes.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reick,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen,* Øster Farimagsgade 73², Ø.
Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen; der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!
Ekstraordinær Generalforsamling i „Søpavillonen" Onsdag den 26de April Aften Kl. 9. Dagsorden: Uratstemning i Henhold til Skrivelse fra Hovedkontoret i Esbjerg angaaende 2 Udgiftsposter i Centralorganisationens Regnskab.
Opmærksomheden henledes paa DiskussionsmødetTirsdag den 18de ds. i Haandværkerforeningen.
Generalforsamling afholdtes Torsdag den 30te Marts Kl. 9 i „Søpavillonen".
Formanden bød Forsamlingen Velkommen og valgtes til Dirigent.
Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvoraf det fremgik, at der var afholdt 5 Bestyrelsesmøder og et lignende Antal Fællesbestyrelsesmøder samt et Møde om Lærlingeloven. Angaaende sidstnævnte Møde henviste han til Referatet i Medlemsbladet og omtalte Oprettelsen af et Engageringskontor her i København og Tanken om at stifte en Diskussionsklub, hvilket han bad Medlemmerne støtte. Formanden meddelte endvidere, at der ved Indsamlingen i vor Organisation til et Medlem af en af de herværende Afdelinger var indkommen Kr. 20,75.
Regnskabet: Efter nogen Diskussion angaaende en Udgiftspost, hvortil det nødvendige Bilag manglede, godkendtes Regnskabet med en Bemærkning til Kassereren om at fremskaffe nævnte Bilag.
Valg af Formand: Forsamlingen opfordrede Ottosen til at modtage Genvalg som Formand, hvilket han beklagede ikke at kunne, da han paa Grund af forøget Arbejde i den Forretning, han er ansat, var bange for ikke at kunne varetage Posten med den Akkuratesse, hvormed den burde og skulde varetages, men han foreslog at vælge Hr. *Reick,* hvem han gav sin bedste Anbefaling. Da Hr. Reick erklærede sig villig til at modtage Valg, valgtes han enstemmig.
Valg af Bestyrelse, Suppleanter og Revisorer: Til Bestyrelse genvalgtes: *C. Andersen, H. P. Jensen* og *H. Selchou-Larsen* og valgtes *O. Ottosen;* til Suppleanter *L. Christiansen* og *P. Petersen;* til Revisorer *Vilh. Jørgensen* og *Th. Petersen.*
Formanden omtalte dernæst Centralorganisationens Regnskab og de af Hovedbestyrelsen anbefalede Spørgsmaal om Kontorholdsgodtgørelse til Centralorganisationens Formand og Forhøjelse af Hr. Zwickis Honorar, hvorover der skulde foretages Afstemning. Ved den derpaa følgende Afstemning viste der sig stærkest Stemning for Spørgsmaalets Vedtagelse.

O. O.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Rørholmsgade 11 St. th. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.
Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Stiftelsesfest.

Søndagen den 30te April afholder Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler med følgende

PROGRAM.

Kl. 7. Fællesspisning.
Kl. ca. 8½. Oplæsning.
Kl. 9. Koncert af H.- & K.-M.'s Sangforening.

Derefter *Bal* til *Kl. 2.*

Aftenunderholdningen med Bal er gratis for alle Medlemmer med Damer.

Kun Medlemskort giver Adgang.

Listen til Fællesspisningen vil blive præsenteret Medlemmerne til Paategning, efter 27de April henligger Listen til Paategning hos Værten.

Stor Tilslutning forventes!

NB. Da alle Sange til Stiftelsesfesten skal trykkes samlet, bedes de ærede Forfattere indsende Sangene til Festudvalget senest Lørdag den 22de April.

Festudvalget.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).
Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent*Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Herning. Formand: *Carl Pape,* Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen,* Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord".*

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler,* Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding,* „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Øerne.

Odense. Formand: Kontorist *Alf. Andersen,* Nørregade 79. Kasserer og Annonceekspeditør: Kontorist *C. Møller,* Kongensgade13.
Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *Nielsen.*
De Medlemmer, som endnu ikke har tilbagesendt de dem tilstillede Adrøsseskemaer, maa nødvendigvis indsende disse inden 1ste Maj.

Agitatationsudvalget.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

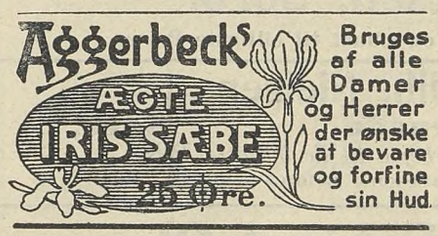
Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.

Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastikko
i
Specialforretningen,
Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer!

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Ths. Tofts
Kaffe
er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut
Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Hvert Barn kender
Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D. H.- & K. M. T.",
som udgaar hver 14de Dag.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

Cafe „NATIONAL" Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Esbjerg Øl.
Laber-
Pilsner-
Skattefrit
ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Avertér
i
„D. H. & K. M. T."

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

ESBJERG.
O. S. U. Bauer's
Barbér- og Frisørsalon.
Bauer's Dame-Frisør-Salon.
STORT UDVALG
af
Toiletartikler og Bandagistvarer.

Hvorfor
er **„D. H. & K. M. Tidende"**
et *godt og billigt*
Annonceblad
?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9 | 1. Maj 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. I, Rasmussen & Co.
Specialforretn.
St. Torv 8.

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Grüners Handelsakademi,
Oprettet **1843**.
Bestyrer: cand. phil. **J. P. M. Wedel.**
Nørresøgade 13, København. Kontortid: **10-11, 4-5.** Tlf. **1401.**

Til det **nye Skoleaar,** som begynder **1ste Maj,** modtages Indmeldelser af mandlige og kvindelige Elever. **Program** (ny Udgave) med alle Oplysninger og Eksammensresultater sendes. **Forespørgsler** besvares.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Kongensgade 91.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** [3]. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig.
Tegn **Livsforsikring** eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
Repræsentant for **Nordisk Livsforsikrings-Selskab.**
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

FAABORG
Frokost- & Middagsretter.
Faas nu i alle bedre Forretninger
Forsøg!
Enestaaende!
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon **6252.**

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179.
Nye Kursus for Damer og Herrer begynder 1. Maj.
Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen,
eks. Handelsskolelærer
fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Indmeld Dem i

„The Cosmopolitan Correspondence Club".

Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905. Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Specialforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamburger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

Hotel Royal,

Aalborg,

er den 17de November overtaget af Undertegnede. Mine store, lyse og hyggeligt monterede Værelser anbefales de Rejsende. — Meget billige Priser.

I. P. Jensen.

AARHUS

Dampvaskeri.

AARHUS.

Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler

1ste Kl. Staalsymaskiner

med 6 Aars Garanti.

Fineste Reparationsværksted.

N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.

J. Jacobsens Skræderforretning

er nu forsynet med nye Sommervarer.

Læs
vore
Annoncer!

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.

—

Guldmedaille Paris 1900.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Barbér og-

Frisørforretningen,

Torvegade 8,

anbefales.

Chr. Jantzen.

Høkersjæle.

For den, der tror paa en Slags Sjælevandring, er der intet forunderligt i, at man bag det fineste diamantprydede Skjortebryst kan finde den mest lumpne og fedtede Sjæl, akkurat som der bag Smaahøkerens fedtede Bluse kan banke det ærligste Hjerte og findes det mest oprigtige Sindelag; det kan altsammen forklares, og egentlig er det en Uret mod det ærede Høkerlav, at netop det skal give Sjæl til Fedtetheden og Smaaligheden, men saalænge Lavet ikke selv protesterer, maa vi andre følge sproglig Skik og Brug uden at blinke.

Høkersjælen er Detaillisten paa Tankeverdenens Omraade, alt skal udstykkes smaat for Profitens Skyld, og hvad der ikke kan tjenes paa føres ikke paa Lager; og er man endelig brændt inde med noget, der ligger og skimler i Bagbutiken, saa gælder det ved given Lejlighed at faa det stadset op, at det atter kan omsættes som det bedste og nyeste, der findes; Hovedtingen er, at det gaar i Publikum; og som de selv altid er til Fals, tror de alt andet til Købs, Mennesker, Dyr og Ting i Flæng.

En Høkersjæl har altid Ret; Tvivlens guddommelige Prøvesten finder ikke Bund i hans Hjerte, og al hans Kritik er udadvendt. Hans Kongerige er let at overskue, og Absolutismen staar i fuld Blomst derinde. Hans Begrænsethed er hans Styrke, og hvor han møder sin Overmand, er han straks rede til at slaa en Handel af uden Hensyn til Ret eller Uret, blot man ikke mærker at Overmanden findes.

Høkersjæle er jordbundne; i Himlen er der ingen Plads for dem, men des frodigere breder de sig hernede, og de findes i alle Livets Forhold, blandt Store og blandt Smaa.

Den lykkelige Indehaver af en Høkersjæl gaar sin Sejersgang gennem Verden, — han findes altid paa den rigtige Side, han har Patent paa al Verdens Dyd og Moral, og de store Ord og det fede Flæsk hænger ham langt ud af Halsen.

Høkersjæle er forsaavidt lette at omgaas; blot man altid er af samme Mening som de og stedse retter sig efter dem. Er man af anden Mening, og vover at give den til Kende, rammer de èn paa Brødet, om de kan naa saa langt, og det kan de som oftest.

Høkersjælen regerer Verden, og hans er Riget, Magten og Æren, thi han fordeler det Hele selv. Han sidder til Højbords sammen med kronede Hoveder, breder sig i Rettens Sale, fylder Landets Prækestole, vælges til Lands- og Folketing, rasler med Sablen, administrerer al Visdom og Lærdom, har Sæde i Sogne- og Byraad, er kort sagt overalt til Stede, er brugbar overalt hvor Livet udstykkes i Smaaportioner til Menneskehedens Bedste.

Høkersjælene lever højt paa store Tankeaadsler, en rigtig spillevende Tanke er ham en Vederstyggelighed, er Tanken end aldrig saa lille; og han danner et værdigt Overgangsled mellem Dyrets Instinkt og Menneskets Aandsliv.

Sé, saaledes er en Høkersjæl i Renkultur, — og alle har vi en Rem af Huden, somme større andre mindre — Smaaligheden og Ufordrageligheden og Frygten for Tanker udover det dagligdags, der er Høkersjælens Grundbestanddele, er som et Ukrudt, der vokser frodig og rigt, hvor vagtsomme Hænder ikke er paa Post, at rykke det op med Rode overalt hvor det viser sig, — og vi Handels- og Kontormedhjælpere er ikke noget vagtsomt Folkefærd paa dette Felt, højst nipper vi Skuddet af, naar det er over Jorden, men Roden bær vi i vore Hjærter.

Åge Hyllested.

Selskabelighed — Faglighed.

Det har ofte forbavset mig at se, hvor ufølsomt der ved Angreb her i Bladet er taget paa Selskabeligheden indenfor vor Forenings Afdelinger, og det har undret mig, at det selskabelige Parti ikke ejer en eneste Pen, der har villet eller kunnet give sig i Kamp med disse Angribere ved Brug af samme eller hellere bedre Vaaben, end de der ere vendte mod os af hine for at udrydde vor Selskabelighed. Og det har smærtet mig at se, endog Mænd af vore bedste gøre Selskabelighedens Fjærnelse fra vore Foreninger til et saa vigtigt Spørgsmaal, at de derpaa har villet ofre blot en Smule af deres kostbare Krudt.

Min Hensigt er det nu at søge et Terræn for den forfulgte Uskyldighed i vor Foreningsbevægelse, og saa godt jeg efter ringe Evne formaar, vil jeg i nedenstaaende Linier søge at paavise, hvor lidet holdbare de ærede Anti-Selskabeliges Asserta ere.

Atter og atter fremføres det, at Selskabeligheden stiller Fagligheden i Skyggen og let bliver den dominerende, og jeg vil ikke søge at afkræfte denne Paastand, men lade staa til dem, der vil Selskabeligheden til Livs, at naa dette Maal ved at give det Faglige en Interesse, der kan i samme Grad som Selskabelighed vække og sammenholde Medlemmerne af Centralorganisationen. — Men jeg vil paastaa — og derved skal mine Modstandere ikke kunne rokke, — at mange, ja maaske endog de fleste af vore nuværende Medlemmer, ere vakte til Forstaaelse af vor Fagbevægelses Betydning netop gennem vore Afdelingers selskabelige Sammenkomster. At de gode Mænd, der har været med i Organisationsarbejdet fra første Færd, og hvem kun rent faglige Motiver drev til at ofre deres Tid og Vid paa at ophjælpe den da saa dybt sunkne Medhjælperstand (?), med mistænksomme og skinsyge Blikke se paa, at Selskabeligheden maaske vil forlange at faa en Plads ved Siden af dem, — kan man næppe fortænke dem i; men vi maa gøre os klart, hvilket overordentligt vanskeligt Materiale det er, vi har at arbejde med. Er det ikke unge, i organisatorisk og faglig Henseende ugarvede Mennesker, som, naar de kommer til Skels Aar og Alder, atter gaar bort fra Foreningen ved enten at blive Principaler eller kommer i saa selvstændige Stillinger, at de ikke mere regner sig som Medhjælpere? Hvor mange bliver vel saa længe staaende i Oganisationen, at de bliver, hvad man kalder „satte" Mennesker? Sikkert kun den allermindste Part, og de der bliver behøver vi sikkert ikke at frygte for, at Selskabeligheden skulde gøre det af med. — Nej, vor Ulykke i dette, som i meget andet, er, at vi har at gøre med lutter unge Mennesker, lærvillige, føjelige Mennesker, som vi gennem en fornuftig Indpodning af faglige Interesser, kan gøre sikre for vor Sag, men som vi ogsaa meget let ganske kan støde fra os. — Disse Unge kan vi ikke samle til Møder, hvor der kun bydes paa „fagligt", noget, hvorom mange af dem næppe har nogen bestemt Forestilling, før gennem længere Tids Samkvem med Foreningen.

Og hvor vil De, mine Herrer Anti-S., trække Grænselinien mellem fagligt og ikke-fagligt? Det maa være fagligt at drøfte et Medhjælperspørgsmaal paa en Restaurant ved en The á la russé. Skulde det da mon ikke være fagligt, uden at drøfte et særligt udpræget Medhjælperspørgsmaal, at tilbringe en Aften i Selskab med 10 eller 20 Kolleger. Jo, maaske, vil De svare — men saa er vi jo inde paa „Skraaplanet", og hvor hører vi saa op.

Lad os dog være enige om, at det ikke er tilstrækkeligt at bevæge en god Ven eller Bekendt til at træde ind i Foreningen, men at det er lige saa nødvendigt at bevare ham for denne. Lad os gøre os *det* klart, at disse unge Mennesker, naar de komme til os for at indrulleres i vore Rækker, som oftest kun har ringe Begreb om Fagpolitik — det har jeg forresten ogsaa, skønt jeg i 5 Aar har været i Organisationen og læst mit Medlemsblad, — og at vi derfor først maa bibringe dem en Forstaaelse af vor Bevægelses Hensigt og Maal, og dette naar vi ikke bedre, end ved at give dem Lejlighed til at komme sammen med Kolleger, hvilket atter vil sige: Gennem Selskabelighed. Det er en dygtig Lærer, der forstaar at lade sin Elev tilegne sig det tungere Stof paa en saadan Maade, at denne ikke mærker Besværet ved at lære, — og det vilde sikkert baade vor Forening bedst, om vi, som en saadan klog Lærer, ville forstaa at krydre vore Læresætninger saaledes, at de uden Følelse af Ubehag eller Tvang vilde fæstne sig hos vore unge Medlemmer; thi opstaar der først hos en søgende Lede ved, at han paa en Gang skal proppes med for meget, da er han tabt for bestandig, og en saadan Frafalden vil skade mere, end om han aldrig havde anet vor Forenings Eksistens.

Centralorganisationen kan sikkert ikke jævnføres med nogen anden bestaaende Forening, dertil er dens Sammensætning for mangeartet, hvorfor vi ikke maa vente, at vor Forening kan, som enkelte andre Foreninger, drives og trives paa et blot fagligt Program — og da Foreningens Midler ikke maa anvendes til Selskabelighed, da det er Hovedsagen at faa flest muligt Medlemmer for at øge Interessen for vor Sag, og da Selskabelighed har vist sig at tilføre vor Organisation nye Medlemmer og nye Kræfter, — vil jeg henstille, at den megen Fordømmelse af vor — absolut ikke overdrevne — Selskabelighed stilles paa en mere underordnet Plads end hidtil; en saadan indre Strid

kan let afstedkomme to Partier indenfor Foreningen, og saadant vil dog kun blive til Skade for vor Forenings Trivsel.

Mon vi ikke ogsaa for Gennemførelsen af vore Reformer er bedst tjent med at repræsentere det størst mulige Antal Medhjælpere, uden Hensyn til, om de slutte sig til vor Bevægelse af faglige eller selskabelige Hensyn. Jeg tror næppe, at f. Eks. en Adresse fra 1000 Medhjælpere med Vedtegning: „Faglig" vil virke saa vægtig, som èn fra 3000 uden Vedtegning; thi: Vi er jo alle Jyder for Vorherre.

Cosmus.

Er der Mulighed for et Samarbejde med „5te Juni"?

To Faktorer, nemlig Hr. *Th. Hansens* Artikel om ovennævnte Emne, og at Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* ynder at referere mig særlig kort fra Hovedbestyrelsesmøderne, giver mig Lyst til at udtale mig angaaende Spørgsmaalet „5te Juni".

Jeg har aldrig fra Formanden modtaget et Cirkulære, som mere har forbavset mig end dette, der var ledsaget af et Forslag som mentes at kunne danne Grundlag for en Forhandling om fagligt Samarbejde mellem Centralorganisationen og „5te Juni". — Dels havde man ikke erfaret, at der var Tale om noget saadant, og dels har ingen Tanke ligget mig mere fjernt end denne, at der paa nærværende Tid kunde være Tale om et Samarbejde med denne Forening.

I Centralorganisationen er vi fra første Færd opdraget til i „5te Juni" at se en Forening, som var en af de væsentligste Hindringer for vore københavnske Afdelingers Vækst, en Forening som den Gang skadede og modarbejdede den da unge Centralorganisation efter bedste Evne.

Og denne Lære var rigtig, i hvert Fald den Gang.

Centralorganisationen og „5te Juni" er to saa væsensforskellige Foreninger, at jeg paa nuværende Tid anser et Samarbejde blot i nogen Maade for aldeles utænkeligt. Der skulde da ske meget betydelige Revolutioner indenfor „5te Juni".

Der maa for det første ske dette, at det bliver Medhjælperne indenfor „5te Juni", der forhandles med, og ikke Principalerne.

Et Samarbejde paa rent faglige Spørgsmaal mellem Centralorganisationen og en Forening af Principaler, er paa Forhaand umuligt og vilde blive aldeles resultatløst. Derfor er et Samarbejde med „5te Juni" i dens nuværende Skikkelse og Sammensætning ogsaa umuligt.

At et Samarbejde med de mange Medhjælpere i „5te Juni" er meget ønskeligt, indser jeg meget vel, og ønsker intet hellere; men da dette Samarbejde skal gaa ud paa Forbedring af Medhjælperstandens Stilling socialt og økonomisk, da skal dette Arbejde ogsaa gøres af Medhjælpere og Medhjælpere alene. Samarbejde med „5te Juni", som ikke har Gnist af faglige Spørgsmaal paa sit Program, og hvis Bestyrelse og Medlemstal er sammensat som nu, anser jeg derfor for utænkeligt.

Et frugtbringende Samarbejde er kun tænkeligt mellem Medhjælpere i „5te Juni" og Centralorganisationen.

Paa hvad Mande dette muligt kan ske, bliver da det vanskelige Spørgsmaal.

Hr. Th. Hansens store Ord, som han ikke maa forlange skal modtages med højtidelig Alvor, havde været bedre anvendt og haft lidt mere Indhold, om de havde blot antydet nogen Vej her.

Jeg ser kun to Veje at gaa, og disse bliver meget vanskelige, navnlig af den Grund, at hvilken man end vælger, vil „5te Juni"s Medhjælpere synes, at det bliver dem, som foretager det største Skridt over til Centralorganisationen; men det kan sikkert ikke blive anderledes, og jeg vil bede Kollegerne i „5te Juni" tænke alvorligt derover.

Det er jo nemlig Centralorganisationen, som hidtil har udrettet det faglige Arbejde, som der atsaa fremtidig skulde samarbejdes paa.

Det maa derfor i Følge Sagens Natur blive Medhjælperne som slutter sig til Centralorganisationen. Denne vil nemlig stadig vokse sig større og stærkere, netop fordi den er rent faglig, og det faglige Arbejde vilde jo faa et godt Plus ved en Tilslutning af d'Hrr. Medhjælpere i „5te Juni". Dette maa „5te Juni" kunne indse, hvis der virkelig er Alvor i Talen om *fagligt* Samarbejde, og hvis Medhjælperne virkelig har Forstaaelsen af og Lyst til at samarbejde med os paa faglige Reformer.

Den ene Vej er da denne, at Medhjælperne i „5te Juni" danner en selvstændig Afdeling som tillige bliver en Afdeling af Centralorganisationen.

Den anden er denne, at de branchevis slutter sig til vore københavnske Afdelinger.

I begge Tilfælde vil en Forhandling specielt komme til at dreje sig om Kontingentforholdet.

Disse to Forslag vil af de fleste blive betragtet som meget naive, og jeg indser meget vel, at de virkelig er det; men alligevel maa det sikkert blive en af disse Veje, der maa gaas, saafremt Samarbejde overhovedet skal tænkes muligt.

Forhandlingerne vil i navnlig Grad afhænge af, hvor megen Alvor der er i „5te Juni"s Interesse for fagligt Arbejde.

Hjørring i April 1905.

A. Andreasen.

Engageringssagen.

Bureauet i Kjøbenhavn.

Der lød i vort Blads 1ste Marts-Nummer en alvorlig tænkende Kollegas stille Nødraab. Fine og følsomme var de Strænge, hvorpaa der blev spillet, og mangen Kollega Landet over gav sikkert sin Tilslutning til Ønsket om en nøjere Realisation af vort Programpunkt angaaende Engageringssagen. Naturligvis bør denne Sag, som den letteste at bringe til Udførelse, optages med al mulig Energi og Kraft, fordi et Medlem under en Arbejdsløshedsperiode først og fremmest bør søge Hjælp til ny Plads hos sin Organisation. Og hvorfor stille sig selvopgivende straks? En ringe men maalbevidst Begyndelse maa kunne berede Vejen til en Institution, der er det naturlige Mellemled mellem den organiserede pladssøgende Medhjælper og den humane, tidstorstaaende Principal.

Det er i Erkendelse heraf og fordi et Engageringskontor i Aarhus forud maa anses for at være illusorisk for Kjøbenhavns Vedkommende, at den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse efter Forslag af Hr. Hasselriis har besluttet at oprette et lokalt Engageringsbureau for Kjøbenhavn, omend dette i Begyndelsen maa komme til at virke under mere beskedne Forhold, og dertil har overdraget undertegnede foreløbig at varetage denne Sag.

Men for at et virkeligt Resultat skal kunne opnaas, maa Medlemmerne her i fuldeste Maal vide det som sin Pligt at bistaa Bureauet.

Og meget kan jo med en Smule god Villie gøres, naar blot Medlemmerne, saasnart de erfarer, at en Plads er ledig, hvad enten det er ved Kontorfaget eller Kolonial, Isenkram og Manufaktur, straks giver Bureauet Meddelelse derom. Ulejligheden med at afsende et 3-Øres Postkort er jo kun ringe!

Der vil da efter de samme Principper, hvorunder Engageringsbureauet i Aarhus virker, øjeblikkeligt blive foretaget det nødvendige for mulig at sikre Centralorganisationen Tilladelse til at besætte Pladsen.

Men ikke alene paa denne Maade vil der blive gjort Forsøg paa at skaffe vore pladssøgende Medlemmer nyt Engagement Bureauet vil ellers blive drevet efter samme Mønster som andre lignende Virkomheder.

Fra 1ste Maj lægges der ud under Adresse: Centralorgani-; sationens Engageringsbureau Kjøbenhavn, og fra det Tidspunkt udleveres efter Begæring Skemaer til Udfyldning for pladssøgende Medlemmer.

Selve Formaalet: At skaffe en arbejdsløs Kollega Plads, er saa godt, at Medlemmernes Hjælp i denne Sag ikke bør paakaldes forgæves.

Axel Lund.

Søndagsarbejdet.

En international Enquéte.

Det maa tydes som gode Tegn og Varsler for de Mænd og Kvinder, der arbejder for Medhjælperstandens Interesser,

at se den Iver, der udfoldes af vore organiserede Kolleger i de forskellige Lande.

I det fjærne Spanien oprettedes der et Landsforbund i Efteraaret 1902 og man har særlig bestræbt sig for at opnaa en lovmæssig Regulering af Arbejdstiden. Agitationen har været ført med en saadan Kraft, at man har set Forsamlinger, der talte over 3000 Medhjælpere, og disse Møder har endog benyttet en saa effektiv Forebringelsesform overfor Regeringen, at man har sendt sine Fordringer pr. Telegram til de respektive Ministre i Madrid, og hvad der er Grund til at bemærke, faaet omgaaende og sympatetiske Telegramsvar. Tænk om et dansk Medhjælpermøde vovede sligt!

Det spanske Medhjælperforbund udgiver et stort Blad, der udkommer to Gange om Maaneden. Organets Navn er »*Nuestro Programa*«, Organo de la Asociacion de la Dependencia Mercantil de Barcelona y de la Federacion Nacional Espanola de Dependientes. Det sidst ankomne Nummer indeholder en Række Artikler vedrørende Kampen for Helligdagsarbejdets Afskaffelse i forskellige Lande som Tyskland, Østrig, Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Holland, England, Italien, Portugal, Rumænien, Rusland og Svejts.

Den interessante Enquéte er samlet af Bladets udenlandske Repræsentant Senor *Fabra y Ribas*, der for Tiden opholder sig i Edingburgh. Sr. Fabra har henvendt sig til Organisationslederne eller Fagblads-Redaktører i ovennævnte Lande og derved erholdt en Række Førstehaands-Oplysninger, som han offentliggør i sit velklingende Modersmaal.

Det over 100 Linier omfattende Bidrag fra *Danmark*, skyldes „D. H. & K. M. T."s Redaktør, der giver en Skildring af dansk Medhjælperbevægelses Indflydelse paa Helligdagslovgivningen.

„Nuestro Programa"s Artikler vidner ikke blot om den Udbredelse, som Reformbevægelsen har i Europa, men viser tillige den Enstemmighed, hvormed Kravet om Helligdagsarbejdets Afskaffelse fremsættes af Medhjælperne overalt i de europæiske Lande.

Aabn Favnen for Standens unge Tilgang.

Indskud bortfalder for Kolleger, der indmelder sig straks efter Læretidens Udløb.

Saaledes lyder en Lovtilføjelse, som paa Bestyrelsens Forslag nylig blev vedtaget paa Generalforsamlingen i Aarhus-Afdelingen.

Da ny Tilgang hovedsagelig kan imødeses fra de unge, maa vi omfatte dem med betydelig Interesse. Og har de ingen Fordel af straks at indmelde sig, resikerer vi let, at de under forskellige Paaskud — Pladsledighed, standsmæssig Ekvipering o. s. v. — stadig skubber Indmeldelsen hen i det uvisse, hvilket aabner Udsigterne til større Arbejde, mere Tid og flere Penge for senere „at samle Kollegerne".

Afdelingerne vinder: a) økonomisk; thi det bortfaldende Indskud dækkes let af de rigeligere end ellers indgaaende Maanedskontingenter — b) kvantitativt ved ihærdigt at benytte dette Agitationsemne — c) kvalitativt ved fra første Begyndelse at opdrage Rekrutterne.

Jeg henstiller til alle Afdelingerne at følge vort Eksempel, og skulde forskellige Bestyrelser undlade at foretage det fornødne, beder jeg Medlemmerne bringe Forslaget frem paa første Generalforsamling til Drøftelse og forhaabentlig Vedtagelse, saa vi med Lyst og Iver kan bearbejde vore unge Venner med gensidig Fordel.

— *s.*

Vore Andragender.

Naar man undtager vort Andragende om Siddepladser, der ikke naaede at komme til Behandling, som det hedder i den officielle Meddelelse, kan det for de øvrige 3 Andragenders Ved kommende meddeles, at disse er naaet et lille Skridt videre end nogensinde. De har nemlig været til Behandling i Finansudvalget, og selv om Resultatet er, at Udvalget ikke gør Indstilling, da det ikke ses, at der foreligger Svar fra Ministeriet, saa er det som sagt altid ét Skridt videre, og ved gentagen Ansøgning tør man vel haabe paa yderligere Fremskridt

Man lærer jo at blive nøjsom.

Åge Hyllested.

Agitationen.

Et Opraab fra det kjøbenhavnske Agitationsudvalg.

Man har betegnet Kjøbenhavn som „det bundløse Svælg", hvori Penge, Tid og Kræfter ofredes uden at give et rimeligt Udbytte. Og ikke uden nogen Grund. I de første Aaringer efter Centralorganisationens Oprettelse bestræbte man sig paa at stampe en kraftig og numerisk stærk Medhjælperbevægelse frem af Hovedstadens stærkt koncentrerede Handels- og Kontormedhjælperstand — uden at dog Høsten gav saa mange Fold som de talrigt udkastede Sædekorn gav Ret til at forvente.

I de sidste Aar har vore kjøbenhavnske Kolleger ordnet deres egne Sager selv og hovedsagelig ved egne Midler ført den vanskelige og meget kostbare Agitation, der frembyder sig i Hovedstaden mere end i Provindsbyerne. Dog har Manglen af det tilstrækkelige Antal ledende Kræfter mere end financielle Vanskeligheder dannet en Hæmsko for den kjøbenhavnske Bevægelse. Her som andre Steder har Arbejdet i altfor høj Grad været samlet paa Enkelthaand, hvor der alt var centralorganisatorisk Arbejdspligt nok i Forvejen.

Lykkeligvis er der i denne Agitationskampagne hidført en Ændring i dette Forhold. Den nye Tingenes Tilstand karakteriseres ved Navnet *C. H. W. Hasselriis*, der som Agitationsudvalgets Formand har sat sit Præg paa det udfoldede Arbejde.

Hr. Hasselriis, der ikke kan henregnes til „Medhjælperbevægelsens Veteraner", er ikke Kjøbenhavner men Jyde. Endnu for 3—4 Aar siden var han en ukendt Mand. Da vakte han Opmærksomhed ved en Artikel i vort Blad om „Kost- og Logisystemet" — en Opsats, der ikke blot vidnede om boglig Dannelse, men tillige lod Læseren formode, at Forfatterens Pen var husvant andre Steder end i Forretningsbøgernes Blade og paa Postpapir med Firmanavn. Hr. H. blev siden en dygtig Afdelingsformand i Varde, hvorfra han drog til Hovedstaden for at overtage Stillingen som Fuldmægtig i et kjøbenhavnsk Aktieselskab. Snart inddraget i Foreningsarbejdet blev han Agitationsudvalgets Formand og har i den nu snart udrundne Vinterkampagne faaet al Lejlighed til at vise sine Evner i Hvervet. Ved Hr. H.' Valg opnaaedes der en bedre Fordeling af Arbejdet, og han har med Iver søgt at naa videst mulig med den — ikke altfor store — Stab af Medarbejdere, der er disponibel.

Agitationsudvalget har nu forment Tiden inde til en Henvendelse til Medlemmerne om Bistand i Agitationsarbejdet, og dets Formand har derfor udsendt følgende Opraab:

„Som et Led i Agitationen for vor Sag tillader vi os herved at henvende os til Dem om Bistand til Realisation af en Ide om en effektiv Medlemstilgang.

Vi henvender os forhaabentlig ikke forgæves til Dem; Sagen er af overordentlig stor Betydning og Ulejligheden for Dem faktisk ret ringe.

Det, vi beder Dem gøre for os, er at skaffe os 1 nyt Medlem; det anmoder vi idag alle vore Medlemmer om at gøre, og viser det sig da virkeligt, hvad vi haaber og venter, at alle vore Medlemmer følger vor Opfordring og tager denne lille Tørn for os, har vi hurtigt faaet vort Medlemsantal fordoblet, og vor Stilling er dobbelt saa fast som før. Skaffer De os flere Medlemmer end 1, saa meget desbedre, men vi er fuldkommen tilfredse med 1 Medlem fra hver.

Vi stoler sikkert paa, at De ikke vil skyde denne Opgave fra Dem. Lad os nu for en Gangs Skyld alle som en gaa til det Stykke Arbejde. Til Brug for denne Agitation vedlægges en Indmeldelsesblanket.

Paa Forhaand Tak".

Vi bede de kjøbenhavnske Medlemmer lægge sig denne Opfordring paa Sinde og af al Evne bistaa Agitationsudvalget i det brydsomme Hverv, som er lagt i dets Haand.

Det kjøbenhavnske Agitationsudvalg har i afvigte Vinter med Held bestræbt sig for paa bedst mulig Maade at nytte de forhaandenværende Midler til Sagens Fremme, og det maa derfor af hvert Medlem betragtes som en uafviselig Pligt at efterkomme ovenstaaende Opfordring.

Hvert Medlem bør indmelde et nyt Medlem.

Agitationsmøde i Horsens.

Vor Afdeling i Horsens har alt i længere Tid ført en Skintilværelse, og det har været Hovedledelsen en Gaade, hvorfor dette egentlig var saa. Da det imidlertid ikke lykkedes ved vor stedlige Repræsentants Hjælp at faa et Møde i Stand, tog man det overtvært og indvarslede til Møde for vore Horsens-Kolleger, efter at man havde faaet Tilsagn om Hjælp fra en interesseret Kollega.

Mandag den 10. April fandt Mødet Sted, som ved en beklagelig Fejltagelse fra en Udenforstaaendes Side i Udsendelsen af vore Indbydelser, kun fandt ringe Tilslutning. Der var vel i Alt mødt en Snes Kolleger, deriblandt vor stedlige Repræ-

sentant, Hr. *A. F. L Schibler*; — men som vor Formand sagde i sine indledende Bemærkninger, det har mindre at sige med Tilslutningeu, den kan altid komme bagefter, blot der netop i den Kres fandtes én eller flere interesserede Kolleger, der kunde føre Sagen videre. Store Forsamlinger er godt og altid at foretrække, men Hovedsagen er at faa de enkelte bærende Kræfter i Tale, og dette var heldigvis Tilfældet her.

Som Talere havde indfundet sig Formanden og Hovedkassereren, de Herrer *Hyllested* og *Ingvoldsen*, med hvem Formanden for Vejle-Afdelingen, Hr. *N Christensen*, havde slaaet Følge.

Formanden betonede, at man ikke vilde lade en gammel Afdeling dø saadan uden Sværdslag, og Horsens havde jo Traditioner at hævde. Horsens havde været med fra den første Dag, havde ganske vist altid indtaget et Særstandpunkt, men aldrig saa sært et Standpunkt, at man ikke vilde være med i Bevægelsen. Endelig berørte Taleren vor Stands Stilling i Almindelighed, medens Hr. Ingvoldsen i sit Foredrag kom ind paa Bevægelsens praktiske Side, — fremhævede de Resultater, der alt var naaet, og holdt frem vore Fremtidsmaal.

I den paafølgende Diskussion blev der navnlig anket over Hr. Schiblers Varetagelse af Foreningens Interesser, og denne optraadte som den Forurettede og Tilsidesatte, og skulde man tro Hr. S., havde Afdelingen aldrig været mere levende end just i dette Øjeblik.

Hr. *Hyllested* betonede, at Hensigten med Mødet var ikke den at faa et Opgør med Hr. Schibler, men derimod at faa Liv i Bevægelsen og foreslog, at der nedsattes et Udvalg til at forberede det Fornødne.

Hertil valgtes de Herrer, Bogholder *Carl Bertelsen*, Manufakturmedhjælper *Carl Holm*, og Forretningsbestyrer *J. Pødenphant*, i hvis Hænder Sagen nu ligger, og hos hvem man har Grund til at tro, at den vil faa en heldig Løsning.

Nægtes skal det dog ikke, at Hr. Schibler, om han virkelig er den Ven af Centralorganisationen, han giver sig ud for, at han da havde handlet mer i dennes Aand, om han havde givet Sagen sin Støtte, end at demonstrere en Afdelings Levedygtighed, som ingen uden han selv tror paa, og knap nok det, maaske.

Naar Udvalget nu faar sammenkaldt til Generalforsamling og ny Bestyrelse bliver valgt, skal det nok vise sig, at vore Horsens-Kolleger nu som før vil staa i de organiserede Medhjælperes Rækker. Men der maa handles mens Tid er inde.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adressefortegnelse findes i Nr. 8.

Kjøbenhavn og Omegn.

Centralorganisationens Engageringsbureau, Kjøbenhavn. Nørrevoldgade Nr. 100, ¹, ved Axel Lund. Træffes i Reglen fra 5—6 Eftm. Ved *skriftlig* Begæring om Skema for Pladssøgende tilstilles dette omgaaende, naar Porto vedlægges.

Sommerlokale.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden. Første Mødeaften Tirsdag den 16de Maj,* paa hvilken Hr. *Axel Lund* indleder en Diskussion over følgende Emne: *Bør en Sammenslutning finde Sted mellem Centralorganisationen og Handelsforeningen af 5te Juni?*

Talrigt Møde udbedes!

Skønt Lokalet i Aar er søgt længere borte fra Byens Centrum end tidligere, forventer Udvalget dog talrigt Møde, da Etablissementet netop har de for et Sommerlokale heldige Egenskaber som stor gammel Have med Udsigt over Sundet og fra Terrassen udmærket Vue over Strandvejen.

Afstigningssted for Sporvognspassagere, første Stoppested efter Viadukten.

Agitationsudvalget.

Samtlige 4 Afdelinger har udsent et Cirkulære angaaende den personlige Agitation for nye Medlemmer.

Endskønt dette altsaa er kommen alle d'Herrer i Hænde, vil jeg dog alligevel gennem disse Linjer henlede Deres Opmærksomhed paa dette lille Arbejde. Skønt lille (thi jeg vover at paastaa, at det *uden synderlig Anstrængelse* vil kunne lykkes for enhver) er det dog et Arbejde, der, gennemført over hele Linjen, vil betyde en enorm Fremgang for vor Bevægelse. Og Bevægelsens, Foreningernes Vel, betegner Medlemmernes.

For første Gang træder vi i direkte Rapport til Dem bedende Dem yde os en Haandsrækning alle som een.

Skal vi saa give hinanden det stiltiende Løfte, at her svigter ingen.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Til Medlemmerne!

Lad den gode Fremgang i Medlemsantallet vi har haft i den seneste Tid, animere d'Herrer til at efterkomme vor skriftlige Anmodning om yderligere hver især at skaffe et nyt Medlem.

Bestyrelsen.

Jylland.

Aarhus.

Medlemmerne med Familie og Bekendte indbydes til et Besøg paa **Bagernes Rugbrødsfabrik**, *Sølystgade Nr. 30,* **Søndag den 7de Maj Kl. 10 Formiddag.**

Bestyrelsen.

De Medlemmer, som endnu ikke har tilbagesendt de dem tilstillede Adresseskemaer, maa nødvendigvis indsende disse inden 1ste Maj.

Agitatationsudvalget.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Mandagen den 30. Marts Kl. 8¾ afholdt *„Hermes"* sin ordinære *Generalforsamling* med følgende Dagsorden:

1) Formanden aflægger Beretning. 2) Kassereren aflægger Regnskab. 3) Behandling af indkomne Forslag. 4) Valg af Formand. 5) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 6) Eventuelt.

Til Dirigent valgtes Hr. *Chr. Ingvoldsen*, som meddelte, at Generalforsamlingen var lovlig indvarslet og gav derefter Formanden Hr. *Hyllested* Ordet til Dagsordenen.

Hr. Hyllested gennemgik i korte Træk sidste Aars Arbejde, hvoraf særlig fremgik, at dette af forskellige Grunde ikke havde været saa rigt paa fagligt Arbejde, som det kunde have været ønskeligt. Efter at Næstformanden, Hr. Bogholder *Larsen*, havde knyttet nogle faa Bemærkninger til den aflagte Beretning godkendtes denne enstemmigt.

Kassereren aflagde derefter Regnskabet for hvilket gaves enstemmig Decharge.

Efter at et Par Smaaforslag var behandlede, gik man over til Valg af Formand. Hr. Hyllested meddelte, at han desværre ikke længere kunde udfylde Formandspladsen tilfredsstillende, da hans Byraadsmandat lagde megen Beslag paa hans Tid og foreslog Næstformanden til Formand. Efter nogen Diskussion valgtes Hr. Bogholder *L. J. Larsen* til Formand.

Hr. Bogholder *H. Hansen* takkede den afgaaede Formand for hans store Arbejde for „Hermes" og beklagede, at Hr. H. saa sig nødsaget til at trække sig tilbage, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes d'Hrr. *Chr. Kjeldsen*, Kontorist *Gundersen* samt Prokurist *A. Hyllested.*

Under „Eventuelt" behandledes et Cirkulære fra Centralorganisationen om Kontorholdsgodtgørelse til Formanden samt en Gageforhøjelse af Kr. 5 om Maaneden til Bladets Ekspeditør Hr. Zwicki. Begge Forslag vedtoges. Da der ikke fremkom noget nyt under „Eventuelt" sluttede Dirigenten Generalforsamlingen Kl. 12¼.

Esbjerg, den 10. April 1905.

S. J. Larsen,
Formand.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Hr. *Chr. Kjeldsen* som Næstformand, *Th. W. Poulsen*, Kasserer, *Gundersen*, Sekretær.

Sorø.

Den ordinære halvaarlige *Generalforsamling* afholdtes Torsdagen den 30te Marts paa Hotel Postgaarden.

Formanden bød Velkommen og foreslog Valg af Dirigent, til hvilket Commis *Jensen* (Klitgaard) enstemmigt blev valgt.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmigt blev godkendt.

Til Bestyrelsesmedlemmer, istedetfor d'Herrer Brinch og Mortensen som afgik og Jacobsen som er bortrejst, valgtes d'Herrer *Michelsen, Nielsen* og *Jespersen.* Til Suppleanter valgtes d'Herrer Kommis'er *Samson* og *Kramier*, og til Revisorer valgtes Bogholder *Brinch* og Kommis *Hvidsten.*

Afstemning om Kontorgodtgørelse til Hr. Åge Hyllested og Forhøjelse af Hr. Zwickis Gage, blev enstemmigt vedtaget.

Formanden oplæste Centralorganisationens Regnskab, samt gav en kort Oversigt over Centralorganisationens Arbejde i det sidst forløbne Halvaar.

Efter en længere Diskussion om forskellige Ting, hævede Formanden Generalforsamlingen og bad Medlemmerne med ham udbringe et Leve for Centralorganisationen, med Ønsket om, at den maatte vinde stor Fremgang i Landet.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Kommis *Jørgensen:* Formand, Bogholder *Nielsen:* Kasserer, Kommis *Hoffgaard:* Sekretær, samt Kommis *Michelsen* og Kommis *Jespersen.*

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Hvorfor
er **„D. H. & K. M. Tidende"**
et *godt og billigt*
Annonceblad ?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Læs vore Annoncer!

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre**).
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE IRIS SÆBE 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko i Specialforretningen, Vestergade 18.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Hvert Barn kender

Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

Cafe „NATIONAL" Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere.

Paa afdøde **Papirhandler Louis Petersens** Ejendom **„Købmandshvile"** ved Hørsholm pr. Rungsted St. paabegyndes den 1. Novbr. d. A. en **Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere,** der har afsluttet Læretiden. Foruden almindelig Højskoleundervisning gives et Handelskursus med 2 à 3 Sprog. Et Kursus varer et halvt Aar og koster 35 Kr. maanedlig for Ophold og Undervisning.

Indmeldelser modtages og nærmere Oplysninger gives af Fru Ludi Petersen, Admiralgade 6, Hvælvingen, og af I. Chr. Petersens Papirhandel, Hvælvingen ved Nikolaj Taarn, København.

Skolen anbefales af:
Papirhandler H. C. Petersen, Firma: I. Chr. Petersen.
Svend Høgsbro, Trafikminister.
Grosserer Otto Petersen, Nørregade 1.
Grosserer Louis Hansen, Ved Stranden 2.
Carl Koch, Valgmenighedspræst, Ubberup pr. Kallundborg.
Grosserer Gotfred Beck, Aarhus.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i **Aarhus** bør ekvipere sig i min *1ste Kl. Skræderforretning.*
Udsøgt engelsk Klædelager.
Rasmus Sørensen,
10, Vestergade 10.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.

Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.

Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Alle
Handelsskoler og Kursus
bør annoncere i
„D. H.- & K. M. T.",
som udgaar hver 14de Dag.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Esbjerg Øl.
Lager-Pilsner-Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

Avertér
i
„D. H. & K. M. T."

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10 | 15. Maj 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. I. Rasmussen & Co.
Specialforretn.
St. Torv 8.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Kongensgade 19.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** 3. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig.
Tegn **Livsforsikring** eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
Repræsentant for **Nordisk Livsforsikrings-Selskab.**
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon **6252.**

VINE og LIKØRER.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Hvert Barn kender
Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

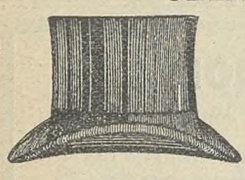
Telefon **5144.**

Indregistreret Varemærke.

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Indmeld Dem i

„The Cosmopolitan Correspondence Club".

Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905. Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Esbjerg.

Chr. Dalgaard,

Juvelér og Guldsmed,

48, Kongensgade 48.

AARHUS

Dampvaskeri.

AARHUS.

Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler

1ste Kl. Staalsymaskiner

med 6 Aars Garanti.

Fineste Reparationsværksted.

N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.

J. Jacobsens Skræderforretning

er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,

Kongensgade, Hjørring,

bringes i velvillig Erindring og anbefales af

CHR. SØRENSEN.

Husk! Naftalan-Sæbe *bør ikke savnes i nogen Forretning.*

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter

Syltetøjer Geléer

Leverpostej.

—

Guldmedaille Paris 1900.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyes e Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

Have med Veranda.

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. Husk **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Barbér og-Frisørforretningen,

Torvegade 8,

anbefales.

Chr. Jantzen.

De store Mænds Fagforening.

Det, som er alle Foreningers væsentligste Bestanddel, den regelmæssige Pengeydelse, som man med et grimt, fremmedartet Ord kalder »Kontingentet«, kendes ikke i denne Forening. De fast afstukne Regler, som nedlægges i enhver Forenings Love, er her overflødige. Der er ingen Formand, heller ingen Bestyrelse, knap nok Medlemmer, i almindelig Forstand; — de store Mænds Fagforening er kort sagt anarkisk lige ud til Fingerspidserne og dog, eller maaske netop derfor, udfolder denne Forening en Virksomhed, hvis Mage ikke kan opvises; der er ikke et Øjeblik af Døgnet, hvor den ligger stille, og uden at gaa frem i maalbevidst Bane træffer den altid det rette og er altid paa Pletten, hvor det gælder.

Det Kit, der binder saa fast og som mangen Gang savnes i den af Menneskehaand fasttømrede Forening, er den næsten instinktive Fællesfølelse, hvor det gælder Interesserne; — en Fællesfølelse, som bevirker, at Dine Interesser ogsaa ere mine, tiltrods for. at en Tilkendegivelse deraf tidt og ofte betyder Penge ud af Lommen straks, medens Gevinsten ligger saa langt ude i Fremtiden, at den næsten er tvivlsom, som bevirker, at Slag mod Dig føles af samtlige Standens Medlemmer, medens din Hæder ogsaa er min.

Det er kun sjældent, at Foreningen som saadan optræder udadtil. For det opmærksomme Øje er dens Virken dog aabenbar, og hvorsomhelst Du træffer to Mænd, hvis Navne i hver sin Kreds er trængt udover Mængdens, og som ved et Tilfælde er ført sammen, hvorsomhelst Du træffer saadanne To under deres første Hilsen, vil Du læse et gensidigt anerkendende og forstaaende Glimt i Øjet, medens Munden bedyrer Glæden over at have den Ære. Den virker som et Frimureri, og de to Mænd staar ikke som hinandens Modstandere, selv hvor det for Verdens Øjne kan tage sig saadan ud.

Men uden Spræl foregaar dens egentlige Virksomhed, jo mindre Opmærksomhed den vækker, des bedre; den arbejder sikkert og stille, sætter Love ud af Kraft og skaber nye, hvor det gøres nødvendigt, bryder sig Pokker om Valg til Dit eller Dat, lader Pøbelen om sligt, Udfaldet er den ligegyldigt; thi før eller senere er det dog den, der bestemmer det Hele. Lovgiverne arbejder i dens Aand, Videnskaben priser den, Kunsten forherliger den, Statsøkonomerne fortæller os, at netop saadan skal et Samfund bygges, og Præsterne giver til Slut deres Velsignelse til, og vi andre har lige akkurat Lænkehundens Frihed, netop saa langt som Lænken rækker, og ikke en Smule længere.

Dens Virken er saa stille, at den, der ikke vil se, kan ikke se, men hvis Du en Gang vil lukke Øjet op og søge efter dens Spor, vil Du finde Tusinde Tegn paa dens Arbejde.

De store Mænds Fagforening virker efter uskrevne Love, kender ikke til Tvang paa Papiret; — dens Medlemmer findes overalt og ingensteds, den er som den store Bøjgen altid rede til at gaa udenom.

Men Smaafolk bygger møjsommeligt op store Foreninger med strænge Love og faste Regler, og de kræver deres regelmæssige Bidrag, om det gaar op eller ned; og Fattigfolk gør dette, fordi alt sligt netop er Tegn paa baade legemlig og aandelig Armod, — og dog er det vel nok den eneste Vej ud, vi kan øjne for Tiden.

Åge Hyllested.

Vore Arbejdsløse.

Primo Maj.

Foraaret melder sig. Varm Sol skiftende med mild Regn, et Mylr af bristende Knopper paa Boulevardernes Træer og Buskene, der grønnes i Hovedstadens Parker og Anlæg. Med længselsfuld Forventning vejrer vi den vaagnende Natur, fordi vi lærer at skønne paa den korte nordiske Sommer, der i al sin Stakkethed bliver dobbelt skøn.

Og Forventningen faar større Baggrund i disse Tider, der staar i en økonomisk Krises Tegn. Stilstand og hvilende Foretagsomhed præger de sidste Aar, — dog med grellest Virkning i de graa Vintermaaneder. Vaaren varsler om nyt Liv og mildere Vilkaar for Mængden, der gennem Maaneder dømtes til Uvirksomhed. Thi kan Arbejdsløsheden ventes nedadgaaende i de kommende Maaneder og Opgøret af Tabene, som Vinter-Stilstanden medførte, kan begynde.

Foran os ligger Blade og Avisudklip fra Vintermaanederne fortællende om Arbejdsløsheden i Handels- og Kontormedhjælperstanden. Der nævnes 20,000 ledige Hænder i vor Stand, — runde Tal, der vel ikke tør tages ganske bogstaveligt, men som dog med ubyggelig Kraft peger paa, at det moderne sociale Fænomén, der hedder Arbejdsløshed, ogsaa har kilet sig ind i „den nye Middelstand“,

Et Tidens Tegn!

Medhjælperstandens Særstilling er fremhævet indtil Trivialitet, — og med mest Styrke, naar det gjaldt om at paavise Organisationsbestræbelsernes Meningsløshed. Det sociale Spørgsmaals Tilstedeværelse som et for Medhjælperstanden uløst Problem, er rundhaandet underkendt, indtil Medhjælperbevægelsen med Fyndighed har fastslaaet dets Eksistens. De sidste Tiders Arbejdsløshed indenfor de sideordnede Fag har til Overflod fastslaaet Standens sande sociale Stilling.

De nøjagtige Tal mangler, men de mest benyttede Engageringskontorer, Bladenes Rubrik for „Plads søges“ og den Mængde pladsledige Kolleger, man træffer paa i Kjøbenhavn, demonstrere, at Krisevirkningerne i Haandværk og Industri ogsaa sætter sine Mærker i vor Stands Rækker.

Men Medhjælperen indtager vedblivende sin Særstilling. Ikke blot som tilhørende en særlig Lønarbejderkategori, men navnlig deri, at han gennem de mange Aar har undladt at sætte sin Selvopholdelsesdrift i System og skaffe et virksomt Middel til at møde Uaarenes Stilstand med Arbejdsløshed og ringe Indkomst.

Rigtignok er Arbejdsløshed en social Foreteelse, der bunder i det økonomiske Liv, og det er helt paradoksalt at tænke sig den ufrivillige Lediggang ganske og aldeles overvunden ved en nok saa stærk faglig Organisation, men dog kan Medhjælpernes Selvhjælp her udrette adskilligt.

Vi har alt gjort et dristigt Tilløb hertil ved Pladsledighedsforsikringens Oprettelse, og at dette efter de forhaandenværende Forhold stort anlagte Foretagende ikke vandt en saadan Tilslutning, at dets Videredrift i den engang givne Form kunde anses for forsvarligt betyder ingenlunde, at Tanken for evig er skrinlagt. Her ligger blot en forsøgt, men endnu uløst Opgave, som vi før eller senere vil se os stærke nok til at løfte.

Og Engageringssagen, som vi nu stræbe at sætte i System — ogsaa den vil velfunderet blive et virksomt Middel til at mildne en arbejdsløs Periodes Følger. Spænder vi et Næt af samvirkende Engageringsbureauer ud over Landet, har vi lige saa mange Pladsanvisningscentre for vore arbejdsløse Medlemmer samtidig med, at vor Organisation ved at arbejde sig frem til en indflydelsesrig Stilling væsentlig vil bidrage til at skaffe de gunstigst mulige Vilkaar for den overflødiggjorte Arbejdskraft, der da vil kunne udveksles mellem de forskellige Pladser i Landet.

Vi ser, at Medhjælperstandens sociale Vilkaar — dens Samfundsstilling — ændres, medens den merkantile Reservearmé vokser; men derved tvinges Medhjælperne til et Nødværge mod disse sociale Nydannelser. Den enkelte og Standen kan søge i al Evighed, der findes kun ét Middel, og det er Standsinteressen, Standsegoismen sat i System: *Organisationen.*

Før eller senere vil Medhjælperstandens Tusinder indse dette; jo tidligere desto bedre for os selv og Samfundet, der slet ikke har Raad til, at nogen arbejdsdygtig Haand forbliver uvirksom.

Bag Pult og Disk.

Arbejdsforhold i Varehuset »Røde Lygte« i Kjøbenhavn.

Det kunde synes, som om at alt var saare vel indenfor Handels- og Kontorfagene, som om Gagerne vare rigelige og i hvert Fald ret afpassede efter Medhjælpernes Præstationer, Arbejdstiden normal og regelbunden, Kost og Logi upaaklagelig osv. — at dømme efter de faa Besværinger, som Medhjælperne fremsætter i vort Blad og som kunde illustrere Forhold, vor Organisation saa ofte har angrebet.

Ofte har vi paavist Betydningen af saadanne personlige Erfaringer fremsat i korte Skildringer, men det er egentlig først ved vor nylig afsluttede Artikelserie „Dengang jeg lærte“, at det er lykkedes at fremskaffe et betydeligt og de virkelige

Tilstande betegnende Materiale hentet fra alle Brancher og fra forskellige Pladser i Landet. Disse jævne og usminkede Skildringer af Livet som det leves af Medhjælpernes store Flertal har netop under denne Form en ikke ringe kulturhistorisk Værdi og yder vægtige Bidrag til Medhjælperbevægelsens Kamp for faglige Reformer.

Det Publikum, der kun lære Medhjælperne at kende med Butikernes Disk eller Kontorets Skranke mellem ham og sig, faar sjælden Lejlighed til et nærmere Indblik i de Arbejdsforhold, som den tjenstvillige Kommis eller pligtopfyldende Kontormand er underkastet, ja hvad mere er, i en Storby som Kjøbenhavn vil det være vanskeligt for Medhjælperne i et bestemt Fag at erholde fyldestgørende Oplysninger angaaende de Tilstande, der raader i de forskellige Forretninger i vedkommende Branche. Utvivlsomt vilde nærmere Underretning desangaaende til vore Engageringsbureauer, vor Organisation og vort Blad, virke retledende for vore Kolleger og i Særdeleshed være af Betydning ved Pladsforandringer.

Det turde i denne Forbindelse være af Interesse at erfare, hvad en kjøbenhavnsk Manufakturmedhjælper meddeler os angaaende Forholdene i et „Varehus" i Vimmelskaftet Nr. 43, Kjøbenhavn.

Nævnte „Varehus" (Indehavere *Kloch & Borch*) er ingenlunde nogen imponerende Forretning, som den vidtomfattende Betegnelse kunde lade formode. Det drejer sig her om en Reklameforretning med Godtkøbsartikler Vorherre maa vide hvorfra, der har indstalleret sig paa en 1. Sal paa „Strøget". Lang Arbejdstid og en skandaløs Løn hjælper denne Forretning til at holde „konkurrencedygtige" Priser. Den normale Arbejdsdag andrager 14 Timer med Fradrag af akkurat 1 Time og 50 Minutter til Maaltiderne. For denne Arbejdsdag, der i Maanedens Løb repræsenterer over 300 Arbejdstimer, oppebærer „Husets" Ekspedienter den fyrstelige Maanedsgage af 40—50 Kr., hvilket giver en Timeløn af 13 Øre (!) — under Halvdelen af, hvad der anses for laveste Arbejdsmandsløn.

Behandlingen staar i passende Forhold til Arbejsstid og Løn. At dette Firma skambyder unge Handelsmænd under Løfte om højere Løn, naar Prøvetiden (1 Maaned), der regelmæssig forlænges indtil ca. $^1/_2$ Aar, er overstaaet, kan ikke forbavse, men komplet idiotisk er det, at Bestyreren for denne Institution tager nøjagtige Tidsnoteringer for at „kontrollere" Personalets Arbejdsydelser og i nøje Overensstemmelse hermed holder Regnskab med den Tid, Medhjælperen forspilder ved Udøvelsen af saadanne naturlige Funktioner, som end ikke „Varehuset"s ultra-militæriske Forretningsorden kan hindre. Saafremt denne Bestyrers virkelige Arbejdsydelse betales efter samme Maalestok som Medhjælpernes, kan han visselig ikke — naar alle disse Noteringer skal gøres — være særlig godt aflagt. Afskedigelse finder Sted ved den mindste Forsømmelse, Anbefaling gives aldrig (sikkert den eneste reelle Fordel for Medhjælperne), og da en Medhjælper for nogen Tid siden blev syg paa Grund af Overanstrængelse, og Lægen paabød, at han holdt sig i Ro en 8 Dages Tid, blev denne Ferie ham ganske vist tilstaaet, men det entreprenante Firma glemte ikke ved første Lønningsdag at tradrage de faa Kroner for en Uges Bortebliven, som der med den ringe Gage kunde være Tale om.

I altfor ringe Grad bliver Medhjælperlivets mange Skyggesider fremdragne. Og dog findes der mange Forhold, der hver paa sit Omraade er lige saa skandaløse som de her skildrede. Vore Kolleger bør komme til Forstaaelse af, at netop ved skaanselsløs, men sanddru Kritik af saadanne Tilstande, vil det gaa op for Medhjælpernes Flertal, at de maa ryste den uværdige Ligegyldighed af sig og ved at slutte sig til Centralorganisationen give os en saadan Styrke, at vi kan belære Varehuset „Røde Lygte" og lignende Forretninger, der skambyder og hundser Medhjælperne, om at sligt ikke gøres ustraffet.

Ny Afdeling.

N. A. Horndrup danner Afdeling i Hadsund.

Efter et forudgaaende omhyggeligt Agitationsarbejde er det lykkedes vor Kollega Hr. Bogholder *N. A. Horndrup*, der bl. a. vil være vore Medlemmer bekendt som Odense-Afdelingens forhenværende Formand, at oprette en Afdeling i *Hadsund* ved Mariager-Fjord.

Den nye Afdeling, der allerede tæller ca. 20 Medlemmer, traadte ud i Livet ved et Møde, der afholdtes den 9. April paa Hotel „Hadsund". Kolleger fra Hadsund, Mariager og omliggende Landsbyer havde givet Møde, og den nye Afdeling indtraadte straks som et Led i Centralorganisationen.

Paa en den 30. April afholdt Generalforsamling valgtes følgende Bestyrelse: D'Herr. Bogholder *Horndrup*, Kommis'erne *Schlüter* og *Lindahl*, alle af Hadsund, Hr. Kommis *Thøgersen* fra Mariager og Frøken *Edel Møller* fra Skelund. Til Suppleanter valgtes d'Hrr. Kommis'er *Madsen* (Hadsund) og *Back* (Terndrup), medens d'Hrr. *Jensen* (Havngal) og *Petersen* (Veddum) blev valgt til Revisorer, og d'Hrr. *Christensen* (Bælum) og *Nielsen* (Veddum) blev Revisor-Suppleanter.

Angaaende Bestyrelsens Konstitution henvises til Meddelelsen andet Sted i Bladet.

Naar man erindrer, at det her handler om en Landafdeling, maa det opnaaede Resultat anses for særdeles godt, og Hr. Horndrup, der har Ære af sit Arbejde for at føje dette nye Led til vor Foreningskæde, meddeler os, at der er de bedste Udsigter til endnu flere Medlemmer.

Vi ønsker Hadsund-Afdelingen Velkommen i vore Rækker!

Rejseunderstøttelse til unge Handelsmænd.

Ved Finansloven for indeværende Finansaar er der bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser saavel i Europa som særlig paa oversøiske Pladser.

Som Regel maa Ansøgerne have sikert sig Plads eller i hvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet.

Andragender om saadan Understøttelse, stilede til Indenrigsministeriet, maa, for saa vidt Andrageren er bosat i Kjøbenhavn eller har Ophold i Udlandet, indsendes direkte til Ministeriet inden 1. Augusf d. A.. i andet Fald til vedkommende Amt inden 15. Juli d. A.

Andragendet maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber —, om han har besøgt nogen Handelsskole, og da hvilken, samt om hans tidligere og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af de fornødne Attester og Anbefalinger. Det maa derhos opgives, hvor stort et Understøttelsesbeløb, Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal.

Helligdagslovens Virkninger.

„Butikerne aabnes i Eftermiddag — hvor det dog ligner Bonderegeringen," sagde en kendt Skuespiller fra Dagmarteatret som vi rejste i Kupé sammen med paa Klampenborgbanen den 7. Maj. Hvor betegnende for Helligdagslovens Skavanker, at alle Hovedstadens Butiker kan holdes aabne de første Søndage i Maj og November — af Hensyn til Skifteedagen. — Hvad angaar det Kjøbenhavn?

I de større Byer virker denne Lovbestemmelse fremmende for den illoyale Konkurrence og bidrager sit til, at en Del Medhjælpere unddrages det Kvantum rene Vaarluft, som de højlig trænger til. Samfundsmæssig sét er Bestemmelsen negativ.

Hovedstadens Forretningsdrivende var gennemgaaende enige i at ignorere Lovgivernes Paahit. En enkelt Strøgforretning aabnede Kl. 8 og holdt aaben et Par Timer — men solgte intet! Kun Cigarforretningerne havde lidt Omsætning.

Fra Esbjerg skrives til os: 1ste Søndag i Maj havde Cigarautomaterne fri og Butikerne var aabne for Publikum. Øvrige Forretninger var alle som én lukkede. —

Vi formoder, at Forholdet har været det samme i andre Købstæder, men der foreligger ingen Meddelelse angaaende Lovparagrafens Virkninger i disse Byer.

Det vilde være formaalstjenligt om vore Korrespondenter i dette og lignende Tilfælde ofrede et Par Minutters Arbejde, et 5-Øres Brevkort og gav os Underretning om saadanne Spørgsmaal.

Den tyske Medhjælperdag.

Det vil erindres, at Hovedbestyrelsen ved sit sidste Møde besluttede at sende Centralorganisationens Formand som vor Repræsentant til den tyske Handels- og Kontormedhjælperdag, saafremt Invitation til Deltagelse indgik til os. Ved den sidste — for 2 Aar siden afholdte — Medhjælperdag i Køln maatte vor Organisation som bekendt renoncere paa at efterkomme Indbydelsen.

Vore tyske Kollegers store Stævne, der plejer at samle

henved 1000 Repræsentanter fra alle Rigets Egne, afholdes i Aar i Pinsen og ikke som hidtil sket i Paaskedagene.

Medhjælperdagens Udvalg samles i *Hamburg* den 13. Juni og Lørdag den 17. aabnes den 9. tyske Handelsmedhjælperdag, der sluttes om Søndagen. „*Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verbands*" 9. Kongres optager de to følgende Dage, og i Forbindelse med dette Møde vil den højtidelige Indvielse at nævnte Forbunds nye Foreningsbygning finde Sted. Kollegerne i Hamburg forbereder store Festligheder i Anledning af det imponerende Medhjælperstævne, der rimeligvis bliver den største repræsentative Forsamling af Handels- og Kontormedhjælpere, der nogensinde har været afholdt.

Forbundsledelsen har begyndt Udgivelsen af et omfangsrigt, illustreret Tidsskrift.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*. Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdtes Torsdag den 13. April Kl. 9 paa Søpavillonen,

Dagsorden: 1) Agitationen, 2) Regnskabet, 3) Sommerlokale, 4) Forslag til nye Vedtægter for Agitationsudvalget, 5) Meddelelse fra sidste Hovedbestyrelsesmøde, 6) Eventuelt.

Til Dirigent valgtes Hr. *Vilh. Hansen*.

1) *Formanden* oplæste Forhandlingsprotokollen, hvorefter Dirigenten meddelte, at de 2 Hovedbestyrelsesmedlemmers Udeblivelse fra sidste Fællesbestyrelsesmøde skyldtes Forretningstravlhed og Sygdom. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i den forløbne Saison. Foruden de store Møder var der afholdt en Del mindre Agitationsmøder, saaledes 2 for Isenkrammedhjælpere, der resulterede i Dannelsen af en Afdeling for Medhjælpere i denne Branche, samt et for Manufakturmedhjælpere ligeledes med godt Udbytte. Man havde paatænkt at fortsætte disse Branchemøder med et Møde for Kolonialmedhjælpere, men havde udsat det til et passende Lokale var til Disposition. I den kommende Tid maatte man lægge stor Vægt paa den mundtlige og direkte Agitation, og et Cirkulære indeholdende en Opfordring til at skaffe mindst et nyt Medlem var udsendt til alle de kjøbenhavnske Medlemmer. Desuden var der afholdt gentagne Fællesbestyrelsesmøder, hvor Afdelingernes indre Forhold vare drøftede og hvor man bl. a. havde vedtaget Oprettelsen af en Diskussionsklub samt et Engageringsbureau.

Om hvorvidt man maatte foretrække Distriktsmøder eller Branchemøder samt om Indvarslingen til disse, udspandt der sig mellem d'Herrer H. Møller, Reich, Thyge Hansen, Hasselriis og Dirigenten en længere Diskussion. Et Forslag fra Hr. Reich vedrørende en Ændring i den hidtil anvendte Fremgangsmaade ved Trykning og Omdeling af Løbesedler forkastedes. Beretningen godkendtes enstemmig.

2) *Kassereren* fremlagde det reviderede Regnskab som balancerede med Kr. 1133,23 Øre og knyttede dertil nogle Oplysninger om de enkelte Poster. Fra flere Sider ankedes der over de ret betydelige Udgifter til forskellige Tryksager, hvilket Formanden paa Agitationsudvalgets Vegne lovede at tage til Efterretning. Regnskabet godkendtes enstemmig.

3) *Formanden* paapegede Betydningen af at have et passende Lokale i Sommermaanederne og foreslog at henvise denne Sag til et Udvalg paa 2 Mand. D'Herrer *A. Lund* og *Schibler* valgtes enstemmig.

4) Hr. *Lund* anbefalede og motiverede paa Udvalgets Vegne det fremsatte Forslag til Vedtægter for Agitationsudvalget. Paa Forslag af Dirigenten behandledes de enkelte Paragrafer særskilt. Der var stillet flere Ændringsforslag, som alle forkastedes. Efter en lang og indgaaende Debat vedtog man følgende, § 3 dog med Forbehold:

§ 1. Agitationsudvalget, der er det forretningsførende Udvalg for de kjøbenhavnske Afdelinger, behandler og afgør alle Spørgsmaal af fælles Interesse for Afdelingerne og altid under Ansvar for Fællesbestyrelsen.

§ 2. Udvalget bestaar af 2 Medlemmer fra hver Afdeling, og hver Afdelings Bestyrelse vælger selv sine Medlemmer, Formanden vælges af Fællesbestyrelsen blandt de til Udvalget valgte Medlemmer, hvis Valg gælder for 1 Aar fra det ordinære Fællesbestyrelsesmøde i Oktober.

Udvalget konstituerer sig selv med Næstformand, Kasserer og Sekretær. I Tilfælde af Stemmelighed er Formandens Stemme afgørende. Som Medlem af Udvalget fungerer ingen udover sin Funktionstid som Bestyrelsesmedlem.

§ 3. Til Agitationen svarer de kjøbenhavnske Afdelinger et fast maanedligt Kontingent til Udvalget af 25 Øre pr. betalende Medlem, og indbetales dette til Udvalgets Kasserer samtidig med Kontingentet til Hovedkassen. Hvor Udgifterne overstiger det herved disponible Beløb, maa Bevilling søges hos Fællesbestyrelsen.

§ 4. Fællesbestyrelsesmøde afholdes ordinært i Begyndelsen af hvert Kvartal. Ved de ordinære Fællesbestyrelsesmøder aflægger Udvalget Beretning om Virksomheden, ligesom Planen for Agitationen i det kommende Kvartaar forelægges. Regnskabet forelægges til Godkendelse paa det ordinære Fællesbestyrelsesmøde i Oktober. Samtidig vælges til Revision af Regnskabet for det kommende Aar 2 af Fællesbestyrelsens Medlemmer.

§ 5. Udvalget afholder Møde saa ofte Formanden eller 2 Medlemmer finder det fornødent. Indvarsling med Angivelse af Dagsorden skal ordinært ske med 2 Dages Varsel.

§ 6. Afdelingernes Kontingent til Hovedkassen udbetales til Udvalgets Kasserer, der afregner dette overfor Hovedkassereren.

§ 7. Afdelingernes Bestyrelse er forpligtet til at være Udvalget behjælpelig ved Udøvelsen af sine Funktioner.

§ 8. Forhandlingsprotokollen oplæses ved Begyndelsen af hvert ordinære Fællesbestyrelsesmøde.

§ 9. Disse Vedtægter, der stedse skal være tilført Agitationsudvalgets Protokol, træder i Kraft den 1. Oktober 1905, og kan eventuelt revideres hvert Aar paa det ordinære Fællesbestyrelsesmøde i Oktober.

5) Hr. *Vilh. Hansen* gav en udførlig Beretning om Hovedbestyrelsens Møde efter hvilken Spørgsmaalet om Sammenslutning med „5. Juni" gav Anledning til en længere og meget livlig Diskussion. Vilh. Hansens Beretning godkendtes enstemmig.

6) Hr. *Reich* foreslog at indlede Underhandlinger med Farve- og Materialmedhjælper-Foreningen, for at formaa denne til at indmelde sig i Centralorganisationen. Sagen henvistes til Agitationsudvalget. *C. W.*

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand, Hr. Fuldmægtig *Hasselriis*. Odensegade 20 Ø.

Sommerlokale.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet „*Helgoland*", *Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden. Første Mødeaften Tirsdag den 16de Maj,* paa hvilken Hr. *Axel Lund* indleder en Diskussion over følgende Emne: *Bør en Sammenslutning finde Sted mellem Centralorganisationen og Handelsforeningen af 5te Juni?*

Talrigt Møde udbedes!

Skønt Lokalet i Aar er søgt længere borte fra Byens Centrum end tidligere, forventer Udvalget dog talrigt Møde, da Etablissementet netop har de for et Sommerlokale heldige Egenskaber, som stor gammel Have med Udsigt over Sundet og fra Terrassen udmærket Vue over Strandvejen.

Afstigningssted for Sporvognspassagere, første Stoppested efter Viadukten.

Agitationsudvalget.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*. Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen*. Nørrebrogade 56.

Mandag den 8. Maj afholdt Afdelingen konst. Generalforsamling paa „Søpavillonen" sammen med Medl. af det kjøbenh. Agitationsudvalg og Fællesbestyrelsen.

Agitationsudvalgets Formand, Hr. *Hasselriis*, aflagde Beretning om Virksomheden, der nøje knyttede sig til den af Agitationsudvalget udfoldede, saaledes at Afdelingen havde haft Del i de fælles opnaaede Goder, som Diskussionsmøde, Engageringsbureau, Sommerlokale, Fabriksbesøg etc. Beretningen godkendtes.

De foreslaaede Love vedtoges med enkelte Smaaændringer. Om Kontingentet veksledes nogle Bemærkninger og man vedtog enstemmigt at fastsætte dette til 1 Kr. mdl., idet man efter en nøjagtig Beregning var klar over ikke betryggende at kunne arbejde billigere og derfor ikke turde binde sig til en lavere Afgift.

Til Formand valgte man enstemmigt Hr. *J. Madsen*, og til Bestyrelse endvidere Hr. *H. C. Andersen* og Hr. *R. Overgaard*. Til Suppleant Hr. *Joh. Milner*, og til Revisor Hr. *Holger Petersen*.

I et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Hr. Andersen som Kasserer og Hr. Overgaard som Sekretær.

Til Medlemmerne!

Opmærksomheden henledes paa Diskussionsmødet paa „Helgoland" Tirsdag den 16. ds samt paa Agitationsudvalgets øvrige Meddelelser.

Endvidere erindrer man Medlemmerne om Opfordringen til at skaffe nye Medlemmer. *Bestyrelsen.*

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Hovedagitationen for Resten af Sæsonen samler sig nu hovedsagelig om Agitationen for Medlemstilgang.

Bestyrelsen henstiller til d'Hrr. Medlemmer, at skaffe mindst 1 Medlem hver. Indmeldelsesblanketter faas hos Formanden. *Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition med* **Oplysninger, Hjælp og Raad i enhver Retning.**

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 3 ² Ø.

Husk vore Lokaler i Haandværkerforeningen der er De sikker paa at træffe brave Kolleger. Giv Møde!

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Onsdag den 17. Maj, Aften Kl. 9, i Handels- og Kontoristforeningens Lokale

Fagligt Møde.

1. Virksomheden i April.
2. Tidligere Lukning af Kontorerne.
3. Eventuelt.

Alle bedes møde.

Bestyrelsen.

Onsdag den 25. Maj, Aften Kl. 9, i Handels- og Kontoristforeningens Lokale

Oplæsning.

a. H. C. Andersens Eventyr.
b. Ny Jord under Spaden.
c. Kan Du bringe Budskab til Garcia?

(Skulde have fundet Sted den 4. April, men bortfaldt paa Grund af Bladets Forsinkelse).

Bestyrelsen.

Søndag den 30. April Kl. 7 Aften afholdt den herværende Afdeling sin 6aarige Stiftelsesfest med det tidligere i Bladet averterede Program.

Kl. godt 7 gik man til Bords ved Musikens Toner og lod den gode Mad vederfares al Retfærdighed, medens Foreningens Talere og Poeter sørgede for den aandelige Føde. Foruden Anledningen til Festen, hædredes vor fornylig fratraadte Formand, Hr. Vald. Pedersen, som var Foreningens Gæst for Aftenen, med Taler og Leveraab. Ligeledes de udenbys Deltagere i Festen: Formanden for Odense-Atdelingen, Hr. Alf, Andersen og Hr. Stephan Krogh fra Randers samt vor Afdelings Annonceekspeditør Hr. Hakonsen, der fornylig er udtraadt af Bestyrelsen. Med et rungende Leve for Centralorganisationen og den herværende Afdelings Fremskridt sluttedes Fællesspisningen, hvorefter Foreningens flinke Oplæser Hr. Bogholder Wedel, morede Deltagerne med et Par morsomme Fortællinger.

Efter at Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening under Ledelse af dennes dygtige Dirigent under stærk Bifald havde foredraget dens smukke Sange, gik man ind til den hyggelige Fælleskaffe, hvor Taler og Sang igen holdt Humøret vedlige. Derefter gik Dansen lystig til Kl. 3—4. og det blev sent eller maaske rettere tidlig, inden denne vellykkede Fest sluttede af.

Søndag den 7. ds. Kl. 10 aftagde de i Følge Avertissementet i Bladet mødte Medlemmer Besøg paa den herværende Rugbrødsfabrik. Deltagerne i Besøget fulgte med stor Interesse den interessante Fremvisning fra Kornet pr. Elevator føres ind foroven i Fabriken, renses, æltes og bages, til det kommer frem forneden som færdig Rugbrød og af Fabrikens Vogn bringes rundt til Udsalgsstederne i hele Byen.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Ved et den 7. Maj afholdt Bestyrelsesmøde valgtes Hr. *Horndrup* til Formand og Hr. *Lindahl* blev valgt til Kasserer. Til Næstformand blev valgt Hr. Kommis *Schlüter*, medens Frøken *Edle Møller* overtog Sekretærposten.

Formanden meddeler os, at han har de bedste Forhaabninger med Hensyn til Foreningens Fremtid og venter Medlemstallet forøget med 4—5 Kolleger i Løbet af den nærmeste Tid.

Herning. Formand: *Carl Pape*, Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen*, Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa „*du Nord*".

Horsens. Sekretær og Kasserer: *A. F. L. Schibler*, Grønnegade 7.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Lørdag den 8. April afholdtes *ordinær Generalforsamling. Formanden* aabnede Generalforsamlingen, Hr. *V. Ravnborg* valgtes til Dirigent.

Punkt 1. Formanden berettede om Foreningens Virksomhed og Regnskabet fremlagdes i revideret Stand. Beretning og Regnskab godkendtes.

Punkt 2. Valg af Formand, hvortil valgtes Boghandlermedhjælper Jørgensen.

Punkt 3. Valg af Bestyrelse, hvortil valgtes Kommiserne: *Ravnborg, Christensen, Koch* og *Høgh*, til Revisor valgtes Kommis *Jensen.*

Efter en livlig Diskussion sluttede Formanden Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen.

Bestyrelsen konstituerede sig med Kommis *M. Høgh* som Kasserer og Kommis *Chr. Christensen* som Sekretær.

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *I. P. Bjerregaard*, Lille Bjerggade.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

I Følge Meddelelse, indgaaet til Redaktionen, er Odense Handelsforenings Afdeling for Medhhjælpere (den saakaldte Afdeling B) afgaaet ved Døden som selvstændig Forening.

For noget over et Aar siden stod denne Underafdeling temmelig skarpt overfor dens Moderforening — Afdeling A — der huser Principalerne. Man tænkte endog paa at frigøre sig for Principalernes Formynderskab. Nu er denne forlængst kæmpede „Storm i et Glas Vand" resulteret i, at Afdeling A har givet sig Principalerne i Vold paa Naade og Unaade, idet Generalforsamlingen har besluttet, at Bestyrelsen afløses af et Udvalg til Varetagelse af de selskabelige Interesser.

Saaledes endte altsaa denne typiske Provinds-Harmoniforening, der i sin Tid bekæmpede Centralorganisationen af al Kraft. De endnu bestaaende „Medhjælperforeninger" efter samme Mønster, kan tage Varsel af Afdeling B.s sørgelige Endeligt.

Det er imidlertid under disse for vor lokale Agitation gunstige Forhold, at Afdelingens hidtidige Formand, Hr. *Alf Andersen*, maa forlade Odense paa Grund af Engagement i Aarhus. Vi haabe, at Odense-Kollegerne maa finde Erstatning for Hr. A. saaledes, at den foreliggende Situation kan blive fuldtud udnyttet til Medhjælperbevægelsens Fremgang.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *Nielsen.*

„Kammeratskab i Praksis".

Der indkom til vor trængende Kollega:

Fællesbestyrelsesmøde $^{26}/_{1}$. Kr. 9,76; Niels Solberg. Brønderslev, Kr. 5: Johs. Petersen, Kolding, Kr. 2; Chr. Knudsen, Viby St., Kr. 2; Foreningen „Hermes", Esbjerg, Kr. 74; Aarhus-Afdelingen Kr. 37; Odense-Afdelingen Kr. 33; Hjørring-Afdelingen Kr. 30; Sorø-Afdelingen Kr. 15; Randers-Afdelingen Kr. 12; M. Petersen, Ringkøbing, Kr. 1; Afdelingen, Nykøbing M., Kr. 13,50; Kolonial- og Materialmedhj. Org., Kbhvn, Kr. 20,75; Manufakturmedhj. Org. Kr. 9: Kontormedhj. Org., Kbhvn., Kr. 69,74 (deriblandt fra et Medlem i Hamborg, Kr. 4 50) ialt *Kr. 333,75*, for hvilket Beløb Kvitteringer ligger til Eftersyn hos mig, om ønskes.

Kbhvn, den 27. April 05.

Carl Christensen.

Kobenhavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor ?
er **„D. H. & K. M. Tidende"**
et *godt og billigt*
Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's
ÆGTE
IRIS SÆBE
25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko i Specialforretningen, Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer!

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Ths. Tofts
Kaffe
er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut
Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Enhver Handels- eller Kontormedhjælper bør være Medlem af Centralorganisationen!

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, indmelder man sig hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Ingvoldsen i Esbjerg. !

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Hjørring.
Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

Avertér
i
„D. H. & K. M. T."

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11 | 1. Juni 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. I, Rasmussen & Co.
Specialforretn.
St. Torv 8.

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Kongensgade 19.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Citygade 21** 3. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	København
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Milke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig.
Tegn **Livsforsikring** eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
Repræsentant for **Nordisk Livsforsikrings-Selskab.**
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon **6252.**

FRUGTSAFTER.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Hvert Barn kender
Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Indregistreret Varemærke.

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herrekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG

A Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Indmeld Dem i

„The Cosmopolitan Correspondence Club".

Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905. Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

AARHUS

Dampvaskeri.

AARHUS.

Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler

1ste Kl. Staalsymaskiner

med 6 Aars Garanti.

Fineste Reparationsværksted.

N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.

J. Jacobsens Skræderforretning

er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,

Kongensgade, Hjørring,

bringes i velvillig Erindring og anbefales af

CHR. SØRENSEN.

Husk! Naftalan-Sæbe *bør ikke savnes i nogen Forretning.*

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Aarhus.

Søren J. Sørensen,

Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.

Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*

Medlemmer af Organisationen erholder **10 pCt. Rabat.**

Fotografiapparater med alt Tilbehør.

Gratis Vejledning.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter

Syltetøjer Geléer

Leverpostej.

—

Guldmedaille Paris 1900.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyes e Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

Have med Veranda.

Nykøbing Mors.

P. Østergaards Skotøjsforretning

anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Barbér og-Frisørforretningen,

Torvegade 8,

anbefales.

Chr. Jantzen.

Ekspeditionen.

Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Postanmeldelses-Blanketter, som — affattet i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde **senest den 15de d. M.**

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk.** Paa samme Blanketter opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skulle have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Annoncer til Juli Kvartal.

Afdelingerne i Provinserne anmodes indtrængende om at indsende Annoncetegningen til Juli Kvartal **inden den 20. ds.** til Hr. **Chr. Ingvoldsen, Esbjerg,** for at undgaa Forsinkelse i Bladets Udgivelse.

Leveregler for Afdelingerne.

1) Gør det til en ufravigelig Regel altid at opkræve Medlemsbidraget *senest* den 2den i hver Maaned. Medlemmerne vænnes derved til straks at betale Beløbet, og Restancerne indskrænkes til et Mindretal.
2) Indsend Bidraget til Hovedkassereren saa snart dette er indgaaet i Afdelingens Kasse, og *aldrig* senere end den 20de i hver Maaned.
3) Sørg *altid* for at overføre Medlemmerne fra en Afdeling til en anden ved Fraflytning. Hvor ingen Afdeling findes sendes Meddelelsen til Hovedkassereren.
4) Send *altid* Kopi af ethvert Cirkulære eller Meddelelse, baade til Formanden for Centralorganisationen og til Redaktøren af »D. H. og K. M.-T.«.
5) Besvar *altid* indgaaende Forespørgsler omgaaende og følg enhver Henvendelse fra Hovedledelsen med Nøjagtighed og Hurtighed.
6) Lad et Medlem overtage Hvervet som fast Korrespondent for »D. H. og K. M.-T.«.

   Det vil være dette Medlems Pligt at indberette alt Foreningslivet vedrørende til Redaktionen, og *navnlig* give Meddelelser om faglige Forhold.
7) Afhold mindst 1 Gang maanedlig Medlemsmøde, kommer der kun faa til at begynde med, Besøget vil stige, og det giver Liv indenfor Afdelingerne.
8) Henled Opmærksomheden paa Afdelingen ved Afholdelse af offentlige Møder, helst med fremmede Talere, og mindst 1 à 2 Gange om Aaret.
9) Ingen Sag af Betydning bør indledes uden efter forudgaaende Brevveksling med Formanden for Centralorganisationen.
10) *Alle Pengeforsendelser sker til Hovedkassereren Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

Medhjælperhøjskolen.

Papirhandler Louis Petersens testamentariske Bestemmelser.

Den almindelige Anerkendelse af, at den unge Handels- og Kontormand ikke maa træde ud i Livet uden et Fond af teoretisk Indsigt, har virket i høj Grad befordrende for den danske Handelsskoles Udvikling og givet den sin nuværende betydningsfulde Stilling.

Vi har ofte i Forbindelse med Handelsskolens vigtige Mission fremdraget de Mangler, som de nuværende Arbejdsforhold og navnlig den altfor lange Arbejdstid hefter ved Undervisningen. Men overfor Arbejdsordningen i de forskellige Forretninger staar Skolerne naturligvis magtesløse, de maa afpasse deres Undervisningstid efter hine og med større eller mindre Held søge at bibringe de overtrætte unge Mennesker et saa stort Maal af Kundskaber, som de evner at fastholde. Det ligger lige for Haanden, at Aftenskolerne maa begrænse sig til de nødvendigste Fag, naar Undervisningen skal tilendebringes indenfor en rimelig Tid, og ligesaa har Dagskolerne paa sit Program kun saadanne Fag og Færdigheder, der kan komme den unge Handelsmand til praktisk Nytte, naar han skal arbejde sig frem til en Stilling efter at have forladt Læreanstalten,

Man kan tænke sig den handelsvidenskabelige Undervisning ordnet paa bedst mulig Maade, lovtvungen Fortsættelsesundervisning indført, Skolerne inddragne under Kirke- og Undervisningsvæsenet og underkastede dettes umiddelbare Kontrol — og dog, der vilde mangle den Prik over i'et, der gjorde Ordningen ideel.

Det er denne Fuldstændiggørelse af Undervisnings-Bestræbelserne, som afdøde Papirhandler *Louis Petersen* (af det bekendte kjøbenhavnske Firma J. Chr. Petersen) har søgt at gennemføre. Lad den end overfladisk betragtet tage sig uanseelig og dagligdags ud, — det er dog det fordringsløse Tegn over det store Bogstav, der først ret giver det Mening og Art.

Den, der gennem flere Aar er kommen sammen med Kolleger og har lært at se sine Folk an, navnlig naar det gjaldt om at bibringe dem nye Synsmaader og interessere dem for nye Rørelser, vil ofte have bemærket en grænseløs Ligegyldighed og haardhudet Uimodtagelighed, selv overfor Ting, der laa disse Mennesker snublende nær. Og de samme Folk kunne derfor meget godt være pligtopfyldende og dygtige Medarbejdere i de Forretninger, hvori de beskæftigedes.

Thi den tørre Handelsvidenskab og det daglige Forretningsarbejde gør det ikke alene, og Aarsagen til denne saa almindelige Mangel paa Sindets Modtagelighed og Aandens Paavirkelighed maa søges i, at den unge Handelsmand i altfor høj Grad er stængt ude fra den aandelige Vækkelse som Ungdom engang skal have for at være rigtig ung og for gennem Aarene at kunne se bort over al Livets Smaatskaarethed.

Det var denne i Sandhed store Opgave afdøde Papirhandler *Louis Petersen* stillede sig som Livsopgave, men som en altfor tidlig Død ikke lod ham se løst. Heldigvis har hans Enke, Fru *Ludi Petersen*, følt sig stærk og evnerig nok til at give Tanken fast Form, og vi føle os overbevist om, at denne fintdannede og varmtfølende Dame vil kunne føre sin Mands smukke Tanke lykkelig ud i Livet.

Lighedsfølelsen har altid haft større Værd for mig end Friheden, ytrede Fru Ludi Petersen til os under en Samtale om „Medhjælperhøjskolen", og det er næppe for meget sagt, at det netop er denne Følelse, der synes at danne Hjørnestenen i det i sin Art enestaaende filantropiske Forehavende, hvorom det her drejer sig. Louis Petersen resumerer sin Tanke i følgende testamentariske Udtalelse:

„Som Vejledning for mine Tanker med Hensyn til at højne Detailhandlerstanden i Kjøbenhavn og Købstæderne skal nævnes: Oprettelsen af en Højskole for vordende Købmænd med det Formaal at bibringe Udlærte fra Detailhandelen i 18—20 Aarsalderen en vækkende Oplysning. Enkelte reale Fag i commerciel Retning, Legemsøvelse og Sang vil blive optagne paa Skolens Program, hvilket dog hovedsagelig tilsigter gennem Foredrag og personlig Paavirkning at aabne Elevernes Blik for Livets højere Værdier".

Det foreløbige Program, der er udsendt, knytter hertil følgende Bemærkning:

„Naar Læretiden er endt, og den unge Handelsmand i Reglen skal skifte Plads, bydes der ham her en Lejlighed til at tilegne sig Kundskaber og udvikle sig under gode Forhold i Samliv med Mennesker, for hvem Forsøget paa at gennemføre Louis Petersens ovenfor antydede Program er en Livsopgave".

Den danske Landbefolkning er med Rette stolt af sine Højskoler, der mægtigt har bidraget til at befordre dens Kultur, udvikle og højne dens Livssyn. „Medhjælperhøjskolen" skal jo netop virke i samme Retning og bliver iøvrigt ledet i samme Aand, — det maa derfor haabes, at den paa sit Omraade maa naa til en lignende national Betydning som dens længe bestaaende og prøvede Forbilleder.

Højskolen aabnes til Efteraaret paa Fru Ludi Petersens store Ejendom „Kjøbmandshvile" ved Rungsted og ledes af Fruen i Forbindelse med Hr. Forstander *Johannes Fog Petersen.*

Hvilken Betydning for det unge Menneske, der kommer

fra den lille Bods indelukkede Luft, at tilbringe et halvt Aarstid i den herlige Kystegn ved Sundet, delende sin Dag mellem vækkende, belærende Foredrag, sproglig og handelsvidenskabelig Undervisning og sidst, men ikke mindst, stadig Berøring med dannede Mennesker, der har sat sig til Maal at meddele ham og hans Standsfæller et saa rigt Maal som muligt af det, som giver Livet højest Værd.

Der vil blive undervist i Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk, Bogføring, Handelsregning, Handelsret, Skrivning og Gymnastik, og desuden vil der blive holdt Foredrag om Historie, Literaturhistorie, Samfundslære etc. Betalingen er sat muligst lavt — 35 Kr. pr. Maaned — og ved en Understøttelse udefra, der ikke bør og heller næppe vil udeblive — vil det forhaabentlig blive muligt at aabne Dørene for alle Værdige, der maatte anmode om at blive indladte. Det forholdsvis ringe Vederlag, der kræves, strækker naturligvis ikke til at dække Skolens Drift, og Fru Ludi Petersen er da ogsaa forberedt paa at maatte yde adskillige Tusinder, for at skaffe Balance i Regnskabet.

Vi ønsker „Medhjælperhøjskolen" alt Held; maatte der af den snart opstaa Søsterskoler i andre af Landets Egne. Thi er end Forskellen mellem dennes og vore Bestræbelser tilsyneladende end aldrig saa store, de føre dog mod samme Maal: En intelligent og fritskuende Medhjælperstand.

Engelsk Medhjælperstævne.

Paasken er Kongressernes Tid herhjemme og over al Verden. Denne Ekstraferie — for mange af vore Kolleger Aarets eneste større Hviletid — nyttes derfor oftest af vore Standsfæller rundt om i Landene til alvorlig Raadslagning om de Midler, der skal benyttes, og de Veje, der skal befares i Arbejdet for Standens Fremskridt.

Vi vender os her mod vore angelsachsiske Kammerater indenfor Albert Halls Mure i Derby, hvor den nationale Union af „Shop Assistants, Warehousemen and Clerks" aabner sin 14. Delegeretforsamling Paaskesøndag, og vi finder den store Sal fyldt af henved 200 Delegerede, iblandt hvilke ikke saa helt faa engelske Miss'er liver op. Der er Delegerede fra Gammel-England og Wales, fra Skotland og Irland, og med Stolthed siger Præsidenten, Mr. *Maher*, at denne Unionens største repræsentative Forsamling vidner om Urimeligheden af „Shop Hours League„ens Erklæring i 93, at „a trade organisation for shop assistants is impossible".

Præsidenten afleverer sin „address", der ikke er tomme Indledningsord, men en timelang Revy over det forløbne Organisationsaars Begivenheder, taktiske og højkardinale Temaer, som vi ikke vilde forholde Læserne, dersom „D. H. & K. M. T." havde Plads dertil. Han taler om det Stavnsbaand, som snedige Kontrakter paalægger Medhjælperne, om Kost- og Logisystem, om Unionens Konflikter med de kooperative Selskaber, om Medhjælperstandens Repræsentation i Parlamentet og om Gennemførelse af det socialpolitiske Program ved Indflydelse paa Lovgivningen o. m. m.

Da Mr. Maher har sluttet og Diskussionen har gaaet sin Gang en kort Tid, afbryder Forretningsføreren, Mr. *James Macpherson*, Forhandlingen og oplæser de første fra Ind- og Udland indløbne Telegrammer.

Iblandt dem er der et der lyder: „The united Clerks and Shop Assistants of Denmark send their British comrades heartly and cordial greetings. *Hyllested*, Chairmann". Denne Hilsen fra Kollegerne hinsides Havet modtages med Bifald.

Forhandlingerne føres over skiftende Emner: Beretningsaflæggelse af Hovedledelsen, Medlemsretten, Fagstatistik (det viser, at af 5000 i et bestemt Øjemed udsendte Forespørgsler til Medlemmer er kun 1500 besvarede). — Unionens bekendte Agitator, Mr. *Turner*, aflægger Redegørelse for den internationale Bevægelse. Englænderne har sluttet sig til den internationale Medhjælperføderation, og Mr. T. befatter sig næsten kun med de Lande, der er indtraadt under denne. Af Interesse er det at erfare, at Antallet af organiserede franske Medhjælpere er vokset fra 12,000 til 26,000 siden 1903. Endda er her kun Tale om faglige Medhjælperforeninger.

Det er en Selvfølge, at man under Behandlingen af Reformspørgsmaalene debatterer og fordømmer Kost- og Logisystem og kontraktmæssige Bestemmelser, der hindre Medhjælperne i at faa nye Pladser i samme Branche.

Derefter kommer det socialpolitiske Fremtidsarbejde til indgaaende Meningsudveksling. Længe har de engelske Medhjælpere kæmpet for en ved Lov fastsat Arbejdstid; men først nu synes der at komme nogen Fart i Parlamentets Behandling af denne Reform. Debatten om „The Shop Hours Act" kalder mange Talere frem, og Kampen kommer hovedsagelig til at staa om et Forslag, der gaar ud paa, at Unionen skal søge gennemført en Lov om 60 Timers ugentlig Minimalarbejde, men derimod overlade Bestræbelserne for tidlig Butikslukning til „The Early closing Association" (tidligere omtalt her i Bladet). Dette Forslag bliver imidlertid forkastet og man beslutter at genindbringe sit Forslag til Parlamentet.

Valget af Vicepræsidenten — der næste Aar indgaar til Præsidentværdigheden — afløser den socialpolitiske Diskussion. Der staar Kamp om de opstillede Kandidater, men Walliseren, Mr. *Morris* fra Cardiff, gaar af med Sejren, og grebne af den Lokalpatriotisme, der ogsaa hos os kan give sig et lidet Udslag, rejser de wallisiske Delegerede sig og istemmer: „The land of my fathers" i deres bjærgfulde Hjemstavns Sprog.

Endnu tager Kongressen Bestemmelser om Agitationens Ordning, forkaster Indmeldelse i „The General Federation of Trade Unions" (svarende til de danske samvirkende Fagforbund) og vedtager at indbringe forskellige Forslag ved den internationale Medhjælperkongres i London 1906. Efter at de forskellige Valg af Tillidsmænd og Repræsentanter til andre Kongresser ere foretagne, slutter dette for engelsk Medhjælperbevægelse vigtige Møde.

Kontordamer.

Kunsten at leve for 75 Kr. om Maaneden.

Det er endnu ikke glemt, at de paa den kgl. Porcellænsfabrik i Kjøbenhavn beskæftigede Malerinder for nogen Tid siden foretog det i deres Kreds usædvanlige Skridt at nedlægge Arbejdet for at hidføre Bedring i deres Arbejdsforhold. Strejken endte som bekendt med Damernes Sejr.

Foranlediget af denne Arbejdsstandsning beskæftigede en Del af Hovedstadspressen sig med den Løn, der gives kunstnerisk uddannede Arbejdersker og de beskedne Krav, som disse nødsagedes til at stille til Livet. Det er i denne Forbindelse af særlig Interesse for os at erfare, hvorledes deres Søstre paa Kontorerne og i Forretningerne slaar sig igennem med en Løn, det næppe synderlig afviger fra Maksimallønnen paa Porcellænsfabriken.

Herom skriver *en Kontordame* i „Politiken":

Naar disse gennemgaaende er endnu daarligere stillede end Malerinderne, skyldes det i første Række Konkurrencen med velstillede unge Piger, der for at faa Dagen til at gaa eller for at skaffe sig lidt Lommepenge paatager sig 5—6 Timers dagligt Arbejde for 15—25 Kr. om Maaneden. Saa længe deres Arbejde indskrænker sig til Afskrivning, Telefonpasning el. lign., der ikke kræver særlig Uddannelse, maa det blive deres egen Sag, om en saadan Lønning tilfredsstiller dem — men naar merkantilt uddannede Damer støttede at Hjælpen fra Hjemmet udbyder deres Arbejde til en saa latterlig lav Pris, at Optagelsen af Kampen er rent ud ødelæggende for den, der skal ernære sig ved sit Arbejde — da er det et Forhold, hvis Forkastelighed ikke kan paatales ofte nok. Resultatet er nemlig, at der i Almindelighed bydes Kontordamer med Øvelse i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi — i Reglen paa Dansk og et af Hovedsprogene — en Maanedsgage af 35—40—50 Kr. for 8—9 Timers dagligt Arbejde. De, der bor hjemme, vil i Reglen heri have tilstrækkeligt til Paaklædnings- og Lommepenge, men for dem, der vil tænke derover (hvad Principalerne desværre sjældent eller aldrig gør!), vil det være en Gaade, hvorledes de Damer bærer sig ad, hvis Eksistens ganske og aldeles afhænger af en saadan Gage. Og dog er der mange, for hvem dette er Tilfældet.

Jeg har selv i $1^1/_2$ Aar fristet Livet paa slige Vilkaar — halvsultende eller i hvert Fald paa elendig Kost, uden Paarørende her i Byen henvist til et mørkt, fugtigt Gaardværelse i min Fritid, paa alle Omraader tvungen til en næsten til det umulige grænsende Sparsommelighed. Alligevel havde jeg Energi nok til — nærmest ved Selvstudium — at udvide mine Kundskaber, og nu efter ca. 5 Aars Kontorpraksis hører jeg til de „Lykkelige", der ved 8 Timers dagligt Arbejde med Bogholderi, dansk, tysk og engelsk Stenografi og delvis selvstændig Korrespondance opnaar den svimlende Fortjeneste af 900 Kr. om Aaret — et Resultat, der ovenikøbet ofte vækker Misundelse hos Kolleger med tilsvarende Kvalifikationer!

Nedenstaaende Tal viser, hvorledes Livet kan leves for en saadan Sum. Det er ikke noget ideelt Regnskab og opstilles heller ikke som Mønster: det repræsenterer simpelt hen de uden forudlagt Plan fremkomne Udgifter i det forløbne Aar:

Kost, Logis & Belysning	480 Kr. 00 Ø.
Garderobe (Fodtøj 33 Kr.)	170 — 24 —
Vask	27 — 75 —
Bade, Toiletrekvisiter	10 — 40 —
Sprogundervisning	101 — 50 —
Gaver	30 — 50 —
Rejser (hjem)	27 — 25 —
Foreningskontingenter	12 — 20 —
Idræt (Gymnastik, Tennis, Svømning)	21 — 65 —
Teater o. a. Fornøjelser	14 — 45 —
Diverse Smaaudgifter	5 — 18 —

Forplejningen er, med et mildt Udtryk, tarvelig, al Luksusvask som hvide Kraver o. l. selvfølgelig banlyst og Sporvogn slet ikke benyttet. En naadig Skæbne har sparet mig for Sygdom, og Brændselsudgifter har jeg ikke haft, da det viste sig, at jeg ustraffet kunde byde min Konstitution flere Timers Aftenophold i 5—6 Gr.s Varme. En pinagtig gennemført Sparsommelighed, Samvittighedsnag, hver Gang man giver efter for Ønsket om en Teaterbillet, kort sagt, en Tilværelse, som jeg kun faar Mod til at fortsætte ved Haabet om, at jeg maaske om et Aar har erhvervet mig saa megen Færdighed i det tredje Hovedsprog, at Opfyldelsen af en Fordring om 1200 Kr. aarlig ikke længere staar som en absolut Umulighed.

Sluttelig vil jeg tillade mig at paatale, hvor ubehageligt det er for Personalet altid at føle sig under mistænksom Bevogtning — skønt det maaske er ret naturligt, om d'Herrer Principaler bliver nervøse ved de idelige Bogforfalskninger og Kassebedrøverier, der finder Sted rundt om. Men hvis de i Stedet for at udgranske sindrige Kontrolapparater til Bøger og Kasser vilde søge at udfinde Grunden til disse Overgreb — f. Eks. ved forsøgsvis at sammenligne deres eget Forbrug med de Midler, der gives deres Kontormedhjælpere til Opretholdelsen af Livet — saa vilde de muligvis undre sig over, at disse Overgreb ikke finder Sted endnu oftere, end Tilfældet er.

Og maaske vilde de saa gøre det lidt lettere for os at eksistere.

Literatur.

Et Budskab til Garcia af *Elbert Hubbard.* Med et Forord af *Louis Henius.* G. B. N. F. 15 Sider — 35 Øre,

Et lille Skrift, der fortjener den største Udbredelse. En Udbredelse, der bør være forholdsvis ligesaa stor herhjemme som i Forfatterens Fædreland „The far west", hvor Antallet af trykte Eksemplarer tælles i Hundredtusinder.

I et ejendommeligt fængende Sprog fortælles en ganske kort Historie om en Mand, der under den spansk-amerikanske Krig bragte et Bud fra Fristaternes Præsident til de cubanske Oprøreres Anfører Garcia.

Hverken pr. Post eller Telegraf kunde man sende denne nogen Meddelelse, og Samarbejde med ham var en tvingende Nødvendighed.

Men hin amerikanske Mand var Karl for at bringe Budet. Han tog Brevet og spurgte ikke: Hvor er han? Men han gemte det i sin Lædermappe, gik sin Vej, landede efter 4 Dages Forløb i en aaben Baad paa Cuba, og da tre Uger var henrundne, kom han ud paa den anden Side af Øen efter til Fods at have gennemkrydset dette fjendtlige Land — og have afleveret sit „Budskab til Garcia".

Historien er en fængende Appel, en luende Forherligelse af den Mand, der har Omløb i Hovedet, Stivelse i Rygraden og som formaar at forfølge og naa et Maal.

„Mit Hjærte føler for den Mand, der gør sit Arbejde, naar Chefen er ude, som naar han er hjemme — og for den Mand, som, naar han faar et Brev til Garcia, ærlig tager derimod uden først at komme med idiotiske Spørgsmaal og uden nogen lumsk Bagtanke om at smide det i den nærmeste Rendesten eller gøre andet ved det end netop aflevere det der, hvor han skal. —

Civilisationen er intet andet end en lang omhyggelig Søgen efter just saadanne Mennesker. Alt hvad en saadan Mand forlanger, faar han. Han er vanskelig, saa sjælden at træffe, at ingen Arbejdsgiver kan forsvare at lade ham gaa sin Dør forbi. Han søges i hvert Land, hver Stad og hver Landsby, — paa hvert Kontor, hvert Værksted, Butik eller Fabrik. Hele Verden raaber paa ham. Alle trænger de og haardt trænger de til — den Mand, der kan bringe et Budskab til Garcia".

— Intet Under, at et saadant lille Skrift i et Forretningsland som Amerika har slaaet an i den Grad, som sket er. Intet Under, at de store Forretninger har spredt det ud til deres Personaler.

Og — selv i denne Socialismens Tidsalder, ja netop i denne Tidsalder har en saadan Appel til Individualismen Krav paa at blive hørt, — ikke mindst af en ung Handelsstand.

C. H. W. Hasselriis.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab. (Universitetsboghandler G. E. E. Gads Forlag). Over Halvdelen af denne fortrinlige Fører gennem Handelsvidenskabens Gebeter foreligger nu, og alt som Værkets enkelte Afsnit forelægges den kommercielle Verden — baade Principaler og Medhjælpere — vil det gaa op for de Ældre som for de Yngre, at denne Haandbog, der her bydes under billige Vilkaar, ikke bør savnes paa vore Boghylder.

Vi have tidligere omtalt de første 12 Hæfter og vil her lade Blikket løbe hen over Indholdet af de følgende 9, der behandler Søretten, Maal og Vægt, Mønt, Handelen i Almindelighed, Varehandelen og Varekundskab.

Man bemærker straks med Tilfredshed og ikke uden national Selvfølelse, at disse Afsnit ere behandlede med en Grundighed, Materialet saa vel tilrettelagt, og den praktiske Oversigtlighed taget saaledes i Betragtning, at „Hages Handelsvidenskab" i den foreliggende Udgave kan betegnes som værende fuldt paa Højde med de bedste udenlandske handelsvidenskabelige Haandbøger eller endog et godt Stykke forud for adskillige af disse. Det kan i denne Henseende tjene til Sammenligning, at medens Hages Haandbog skænker Behandlingen af Søretten ca. 66 Sider, har Jubilæums-Udgaven af Rotschilds berømte „Taschenbuch der Kaufleute" kun et Sideantal, der svarer til henved 20 Sider i „Hages" Hefter, reserveret til sin Afhandling om „Seerecht".

En blot nogenlunde udførlig Omtale af dette Afsnits Indhold vilde føre os langt udenfor denne Rubriks maksimale Linietal, og vi maa derfor nøjes med at afgive den Erklæring, at der næppe vil være nogetsomhelst Spørgsmaal vedrørende Rheders og Skippers Rettigheder og Pligter, Bodmeri, Havari, Søforsikring, Befragtning osv., uden at man med lønnet Ulejlighed kan raadspørge Haandbogen. — Skibssammenstød, Bjærgning, Søpanteret og Søfordringers Præskription og internationale privatretlige Søretsforhold behandles ligeledes i specielle Afsnit.

Værkets 5te Afsnit beskæftiger sig med Maal, Vægt og Mønt — saa grundigt, at Afsnittet lægger Beslag paa 106 tættrykte Sider, paa hvilke der ikke alene gives udførlig Besked om de forskellige Landes og Staters Systemer og disses historiske Udvikling, men som tillige ledsages af en Mængde Tabeller og Oversigter. Navnlig er Afsnittet om Mønt af høj Interesse.

I 17de Hefte paabegyndes den almindelige Handelslære og Varehandelen, hvis enkelte Afsnit (Handelens Arter, Handelsforretningen, Rentabiliteten, industriel Bedrift, Varehandelens Arter — Groshandel og Detailhandel, Kommissionshandel Spekulationshandelen, der omfatter et særligt stort Afsnit hver især giver et instruktivt Billede af de behandlede Emner. Gennem Afsnittet om Prisnoteringer naar man over en Omtale af Oplagshuse, Børser, Markeder og Udstillinger til Varekundskaben.

Dette sidste Afsnit skulle vi senere, naar det foreligger afsluttet, gøre til Genstand for nærmere Omtale.

„Hages Handelsvidenskab" er et Værk, der anbefaler sig selv, og hvad der ikke maa glemmes, saa billig, at enhver Medhjælper uden stor Vanskeligbed kan anskaffe det, saa meget mere, som man altid vil kunne træffe Aftale med en Boghandler om Levering af de allerede udkomne Hefter.

J. P. Müller: Mit System (Tillges Boghandel, Kjøbenhavn). Det 5te Oplag foreligger allerede for Maaneder siden og er maaske allerede nu, da denne forsinkede Anmeldelse fremkommer, bortrevet af alle de mange, som der gaar eller alt er „gaaet J. P. Müller i". Det er intet mindre end en Succes i dansk Boghandel, at en Bog som denne i Løbet af kort Tid kan sælges i 30,000 Ekspl. Endda foruden Oversættelserne. Det første svenske Oplag paa 10,000 Ekspl. er snart udsolgt, og i Tyskland er Bogen modtaget med anerkendende og anbefalende Udtalelser af en Række Fagmænd og en stor Del af den toneangivende Fag- og Dagspresse. Ligeledes er vistnok nu en engelsk Udgave under Trykken, og samtidig hermed udkommer „Mit System" i Amerika, ligesom en fransk Udgave er under Udarbejdelse. Forfatteren har fra Hundreder af Privatpersoner i Danmark, Sverige og Tyskland modtaget Taksigelser fra Mennesker, som „Systemet" har befriet for aarelange Plager som Gigt, Mavekatarrh o. l.

Den foreliggende Udgave er i visse Henseender kompletteret Ændringer i Tekst og Billeder foretagne og en Gengivelse af et Fotografi af Billedhugger Bøgebjerg ved hans Statue af J. P. Müller vedføjet Bogen.

Vor Anbefaling af 1. Udgave følger dette og fremtidige Oplag af denne Ledetraad til at opnaa og bevare legemlig Karskhed.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki*, Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Agitationsudvalgene:

København og Omegn: Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Kjøbenhavn, Odensegade 20, 3. Ø.

Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen*, Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.

Centralorganisationens Engageringsbureau: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen*, Guldsmedegade 24—26.

Øerne: Formand: *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Kjøbenhavn og Omegn.

Centralorganisationens Engageringsbureau, Kjøbenhavn. Nørrevoldgade Nr. 100, [1], ved Axel Lund. Træffes i Reglen fra 5—6 Eftm. Ved *skriftlig* Begæring om Skema for Pladssøgende tilstilles dette omgaaende, naar Porto vedlægges.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis.* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Diskussionsklubbens Møde den 16. Maj i det nye Sommerlokale paa „Helgoland" havde samlet en betydelig Kreds af Medlemmer, og Aftenen blev særlig interessant ved det Emne, som indledede Aftenens Diskussion.

Medlem af Kontormedhjælpernes Bestyrelse, Hr. *Axel Lund*, indledede med et Foredrag om, hvorvidt Centralorganisationen og „5te Juni" burde sluttes sammen. Indlederen paaviste Nødvendigheden af, at vor Organisation fastholdt sit udprægede faglige Standpunkt og fremhævede den Forskel, der var mellem de to Foreningers Virksomhed, Sammensætning og Omraadet for deres faglige Virksomhed. Hr. L. samlede sluttelig sine Udtalelser i at besvare Spørgsmaalet om Sammenslutning med et ahsolut Nej!

Foredraget efterfulgtes af en livlig og med stor Opmærksomhed fulgt Debat mellem d'Hrr. Redaktør *Vilh. Hansen* og Inspektør *Axel Gundel*, der overværede Mødet. Sidstnævnte lagde for med en Kritik af de Angreb, man havde rettet paa ham paa Grund af hans Foredrag i „5. Juni" om en mulig Sammenslutning med Centralorganisationen. Hr. G. udtalte sig væsentlig i Overensstemmelse med de i dette Foredrag fremsatte Anskuelser.

Redaktør *Vilh. Hansen* rettede et kraftigt Angreb paa de gundelske Anskuelser og fastslog med megen Styrke, at Hovedbestyrelsen havde givet det eneste mulige Svar paa det Samlingsforslag, der var den forelagt. Hr. H. skildrede den faglige Bevægelses Udvikling, Fremtidsudsigter, Betingelserne for en mulig Sammenslutning og sluttede under stærkt Bifald med at opfordre Medlemmerne til tro Fastholden ved de faglige Krav, der siden 1897 havde betegnet Medhjælperbevægelsens Vej. — Diskussionen fortsattes til langt over Midnat og sluttedes af Hr. *Vilh. Hansen*, der under stærke Bravoraab erklærede, at Modstanderne skulde finde ham i første Række, hvis de forsøgte at bryde det ned, som nøjsommeligt var naaet gennem snart 8 Aars Arbejde. *Observer.*

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Hr. Fuldmægtig *Hasselriis*, Odensegade 20 Ø.

Sommerlokale.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I Juni den 6te og 20de.

Talrigt Møde udbedes!

Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Agitationsudvalget.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Til Medlemmerne!

Opmærksomheden henledes paa Sommerlokalet samt paa Agitationsudvalgets øvrige Meddelelser.

Endvidere erindrer man Medlemmerne om Opfordringen til at skaffe nye Medlemmer.

Bestyrelsen.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24. 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 3 [2] Ø.

Herretur. Torsdag den 1. Juni (Christi Himmelfartsdag) Afrejse fra Holtebanegaarden til Lyngby Kl. 6.41 Morgen, derpaa ad Prinsessestien til Frederiksdal, hvor medbragt Frokost indtages. Da det kun bliver en Formiddagstur, drøftes Hjemrejsen her.

Medlemmer fra de andre Afdelinger kan deltage.

Udvalget.

Agitationsmøde Tirsdag den 6. Juni Kl. $9^1/_2$ i vore Lokaler paa „Helgoland".

Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* indleder.

Bestyrelsen.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Kolleger! *Ud af Fjerene Pinsemorgen*! Og mød Kl. 6 ved Poulskirken til en Tur til Frederikshøj, hvor Morgenkaffen nydes. Frokosten spises ved Silistria. Tag Mellemmaden i Lommen.

Mød talrigt og med godt Humør!

Festudvalget.

Den jydske Handelshøjskole kan og bør beses af vore Medlemmer med Familie og Bekendte *Søndag den 4de Juni Kl. 2 Eftm. præcis.*

Bestyrelsen.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Herning. Formand: *Carl Pape*, Kasserer: *Lind Jensen*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen*, Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord"*.

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *I. P. Bjerregaard*, Lille Bjerggade.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor
er **„D. H. & K. M. Tidende"** ?
et *godt og billigt*
Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri
anbefales.
Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE **IRIS SÆBE** 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko i Specialforretningen, Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer !

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det blaa Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering

købes

Fabrikations-Artikler bedst og billigst

hos **V. Hamann,**

Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut

Tysk. Engelsk. Stenografi.

Specialitet: Handelskorrespondance.

Undervisning i Kursus og Enetimer.

C. RASMUSSEN,

kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.

Borgergade 2.

Drik

Varde Pilsner!

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj.

Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring

anbefales.

L. Jensen.

AALBORG.

Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos

S. M. Sørensen Weiss,

Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Esbjerg Papirforsyning

anbefaler

Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Den jyske Handelshøjskole,

Aarhus.

Bestyrelse:

Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.

Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.

R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.

Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.

Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Enhver Handels- eller Kontormedhjælper bør være Medlem af Centralorganisationen!

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, indmelder man sig hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Ingvoldsen i Esbjerg. !

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos

Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Husk!

De Averterende støtter os,

derfor bør vi støtte dem!

Referér til

D. H. & K. M. T.

naar

De

reflekterer

paa

Bladets

ANNONCER!

Hjørring.

Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Annonce-Ekspedition.

20III Odensegade 20III.

KJØBENHAVN.

Moderne Reklamer!

Moderne Udstyrelse!

Forlang Overslag!

Hotel Royal,

Esbjerg.

K. BUNE,

Papir- og Kunsthandel,

Kongensgade 39,

ESBJERG.

Alle Bøger og Rekvisitter, der benyttes paa

Den jydske Handelshøjskole,

faas hos

Brunsgade 33. Telefon 1400. **Aage Hass,** Aarhus.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12 | 15. Juni 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

er den bedste og billigste.
Største Lager af
Herre-Skjorter, Kravats og Slips
Underbeklædning
H. I, Rasmussen & Co.
Specialforretn.
St. Torv 8.

Esbjerg.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Telf. 9588. **AXEL LEVYSOHN's EFTF.** Telf. 9588.
Holbergsgade 16.
Maskinafskrivning
efter Diktat eller Manuskript udføres saavel ude, som hjemme.
Duplikering.
Engelske, franske og tyske Stenografer.
Oversættelser
til og fra Engelsk, Fransk, Hollandsk, Italiensk, Russisk og Tysk.
Vore Kræfter ere disponible hele Døgnet igennem, hver Dag Aaret rundt.
Brugte Maskiner udlejes.
Bureauet er absolut diskret.

Esbjerg.
JØRGEN JEPSEN.
1ste Kl. Skræderi
Moderate Priser
Kongensgade 19.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6.** Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig.
Tegn **Livsforsikring** eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
Repræsentant for **Nordisk Livsforsikrings-Selskab.**
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

Køb Skrivemaskiner. **Køb Tilbehør til Deres Maskiner.**
Køb Kontorartikler. **Lad underskrive, duplikere og oversætte hos**
AXEL LEVYSOHN's EFTF. Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon 6252.

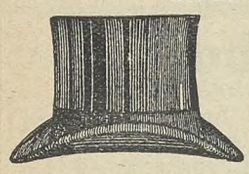
FRUGTSAFTER.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabriken arbejder kun en gros.
Telefon: GODTHAAB 78.

O. WRITH's BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

AARHUS
Dampvaskeri.
AARHUS.
Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler.
1ste Kl. Staalsymaskiner
med 6 Aars Garanti.
Fineste Reparationsværksted.
N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.
J. Jacobsens Skræderforretning
er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Husk! **Naftalan-Sæbe**
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Aarhus.
Søren J. Sørensen,
Cigar-, Tobaks- og Vinhandel.
Tlf. 1378. **Mindebro 1.** *Tlf. 1378.*
Medlemmer af Organisationen erholder
10 pCt. Rabat.
Fotografiapparater med alt Tilbehør.
Gratis Vejledning.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
—
Guldmedaille Paris 1900.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyes e Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Nykøbing Mors.
P. Østergaards Skotøjsforretning
anbefales.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**

Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.
Barbér og-Frisørforretningen,
Torvegade 8,
anbefales.
Chr. Jantzen.

Sommerferie.

Sommerferie! — Ordet rummer noget af den Poesi, der findes i saa meget af det, der hører Barndomstiden til. Hvilken højtids- og forventningsfuld Stemning hvilede der ikke over de i Gymnastiksalen opstillede Klasserækker, naar Bestyreren havde oplæst Navnene paa Aarets Eksaminander der helskindet slap gennem Skærsilden, — naar Skolesangens sidste Strofe løb ud og Dørene sloges op for den varme Julidag og — Sommerferien.

Vi blev ikke allesammen Embedsmænd og Lærere med Sommerferie og Pension som Livsens Goder. For mange af de unge Mænd og Kvinder, der giver sig ind under Hermes, Scepter bliver Sommerferiepoesien som et stedse tilstræbt, men aldrig genoplevet Æventyr.

Bliver vi end gamle af Aar, binder Livets og Dagens Slid os end fast til Jord og til Stedet, vi færdes og virker paa gennem Aarets over halvfjerde Hundrede Dage, — der kommer dog Aar efter Aar en Tid — helst naar Skønhedskonkurrencen mellem den farverige Skovbund og Bladhangets Grønne derover er udbudt — hvor vi faar barnagtige Feriefornemmelser som mange Aar tilforn.

Og vi Handels- og Kontormedhjælpere bør ikke mindst mærke disse Anfægtelser og søge dem tilfredsstillede.

Der gives end mangen gammel Forretningsmand, ja endog adskillige yngre, for hvem Medhjælperens Sommerferie er en unødvendig Afbrydelse af det daglige Forretningsarbejde, en skadelig Standsning i Forretningsorganismen, — og derfor af det Onde.

Men dette Syn passer ikke mere paa moderne Forretningsforhold, ligesom dets Anlæggere her ser ud over den nære Nutid langt tilbage i den svundne Fortid.

De moderne Arbejdsforhold i Handels- og Kontorfagene maa i vor Tid stille ganske anderledes Krav til Medhjælpernes Arbejdsevne og Præstationer end i forrige Tider. Derfor gælder det om, at vi faar Tid og Lejlighed til aandelig og legemlig Rekreation; Søndagshvile og en rimelig Begrænsning af den daglige Arbejdsdag er Krav, der begynder at faa fast Rod i den almene Bevidsthed som nødvendige Betingelser for stadig Arbejdsduelighed, og i lige Maade er et fuldstændig Ophold, der helst maa spænde over Uger i det aarlige Arbejde, en Forudsætning for at holde Legeme og Aand redebon til den intensive Arbejdsydelse, der i større eller mindre Grad kræves periodisk i de fleste merkantile Virksomheder.

Er der nu ogsaa Tid til en saadan Forringelse af Arbejdskraften? Hvorledes holde sig à jour, paa hvilken Maade besørge de løbende Forretninger, naar en enkelt af en mindre Forretnings eller flere af en større Virksomheds Personale ferierer i 8—14 Dage eller længere Tid? — Meget kan lade sig gøre, naar Viljen og Fremsynet tages med paa Raad. Sé til Lærere, Præster og Embedsmænd i Almindelighed — alle har de deres aarlige Sommerferie. Selv Samfundets og Statens Ledere og Vogtere — Retsembedsmænd og Lovgivere — sørger for i rigt Maal at skaffe sig den Rekreation, den menneskelige Konstitution nu engang fordrer.

Thi vel har Wessel Ret, naar han hævder, at „uden Mad og Drikke du'r Helten ikke", men han faar ikke Krav paa Fuldstændighed, naar han glemmer at kæde *Hvilen* til de tvende krasmaterielle Nødvendigheder. Vi kan udmærket godt faa Sommerferie, som vi kan faa Føden og lidt til allesammen, naar der blot kommer den rette Orden i Tingene, og hver iøvrigt gør sin Pligt.

Den Forretning, der ikke ved et i Tide tilendebragt Forarbejde og ved omsigtsfuld Fordeling af den ferierende Medhjælpers Arbejde kan holde sig nogenlunde uberørt af en periodisk Vakance, er simpelthen sløjt organiseret.

Medhjælperne har som Regel en meget lang Arbejdstid, medens Bureaukraten kan nøjes med 3—4 Timers dagligt Kontorarbejde, der visselig ikke kan overanstrænge. Men medens denne engang mæt af Arbejde kan trække sig tilbage med fuld Pension, maa hin gennem lange Arbejdsdage tjene det sammen, der ikke blot skal dække Øjeblikkets Behov, men helst ogsaa give en Spareskilling, naar Kræfterne en skøn Dag ikke slaar til længere.

Derfor er det, at Medhjælperne maa kræve den aarlige Rekreationstid, der virksomt vil bidrage til gennem det størst mulige Aaremaal at holde dem rede til Arbejdet.

Kravet om Sommerferie maa blive en malmfuld Røst i det store Kor, der toner Verden over om Hygiejnens uafviselige Nødvendighed for den moderne Slægt. Frisk Luft og Bevægelse skal der til for Mænd og Kvinder fra støvede, indelukte Kontorer og fra bakteriefyldte Lagere, indestængte Forretningslokaler og beklumrede Boder. Vore Standsfæller høre ikke til Nationens sundeste Lag. En Beretning fra en stor tysk Medhjælpersygekasse fortæller os saaledes, at af 19,000 Sygdomstilfælde i et Aar var $^2/_3$ paaviselig at henføre til Manglen af Bevægelse og frisk Luft, ligesom Nervelidelser er højst almindelige Sygdomme hos Medhjælperstandens Mænd og Kvinder.

Lykkeligvis er man i vide Kredse naaet til Erkendelse af Sommerferiens fornyende Indflydelse paa de Mennerker, der forstaar at bruge Fridagene med fornuftig Omtanke. Ethvert ordentligt Firma vil indrømme sine Medhjælpere en Uge eller to til at udhvile, vel vidende, at det ikke ydede Arbejde kommer ind med Renter, naar der tages fat med friske Kræfter efter Ferien.

I England har den 14-Dages Sommerferie forlængst skaffet sig Borgerret. Ogsaa Tyskland følger med. Det kan have sin Interesse at erfare, at 33,78 pCt. af alle tyske Handelskontorer giver regelmæssig Ferie, medens 6,08 pCt. bevilger deres Personale Ferie, naar Ønsket fremsættes derom. I Bank- og Pengeforretninger er Sommerferierne naaet til størst Anerkendelse; her har 54,36 pCt. af Forretningerne og 72,3 pCt. af det samlede Personale en regelmæssig aarlig Sommerferie. Videre kan nævnes, at den statistiske Undersøgelse, paa hvilken vi støtter disse Oplysninger viser, at Ferien for kvindelige Medhjælpere og Lærlinge sjælden overstiger 14 Dage; derimod har 27,6 pCt. af de mandlige Medhjælpere mere end 2 Ugers Sommerferie, — og ligesom Arbejdstiden er længere i de mindre Virksomheder og de mindre og middelstore Byer, saaledes er ogsaa Ferierne kortere her.

Vore udenlandske Kolleger begynder nu at fremsætte Kravet om en lovmæssig Fastsættelse af Sommerferier, og saavel den internationale Medhjælperkongres i Brüssel som den tyske Medhjælperdag i Køln og flere lignende Møder have fattet Beslutninger i denne Retning.

Dog, vi maa ikke glemme, at der sikkert skal løbe meget Vand i Stranden endnu, inden vi herhjemme naar til en „Sommerferielov". Vi maa derfor hver indenfor sin Kreds slaa til Lyd for denne Tanke, der *kan* bringes til Udførelse, naar Medhjælperne blot indretter sig derpaa i Tide og Principalerne belæres om denne lille Reforms store Nyttevirkning. Navnlig gælder det om, at de Kolleger, der indtager betroede og ledende Stillinger paa dette som paa andre Omraader, hvor det drejer sig om faglige Reformer, gaar i Spidsen og ikke blot skaffer sig selv, men ogsaa deres Medarbejdere, den saa stærkt attraaede Orlov. Og der, hvor vore Afdelinger føle sig stærke og indflydelsesrige nok, bør de betragte dette Spørgsmaal som en Opgave, der er et Stykke Arbejde værd. En

høflig skriftlig Henvendelse til de Firmaer, der ikke indrømmer deres Personale Sommerferie, koster ikke synderlig Ulejlighed og har dog — forsøgt af udenlandske Medhjælperorganisationer — været af betydelig Virkning.

Lad Sommeren end lægge en Dæmper paa vort Reformarbejde i Almindelighed, — én Opgave vil altid samle Interessen om sig: *Sommerferiernes Anerkendelse som en af Handels- og Kontormedhjælpernes Rettigheder.*

„5. Juni" og Centralorganisationen.

Hvad bliver det til?

Hr. Redaktør!

Nedenstaaende Par Linier som Svar til de 2 Indlæg i ovenstaaende Sag bedes venligst optaget.

Til Redaktøren skal jeg kun rette et Par Bemærkninger:

Den ærede Redaktør maa jo have læst min Artikel i Nr. 8 som en vis Mand læser Biblen. Jeg har ikke frakendt d'Hrr. kjøbenhavnske Repræsentanter Kompetence til at have en Mening om dette Spørgsmaal. Jeg har kun protesteret mod at d'Hrr.s Mening — Fællesbestyrelsens Standpunkt — blev trukket frem i Forgrunden som en Slags Rettesnor for os andre vantro; det er ikke paa Forhaand givet, at d'Hrr. have set rigtigt paa dette Spørgsmaal, Hvor véd den ærede Redaktør forøvrigt, at det under en eventuel Sammenslutning bliver „vore kjøbenhavnske Tillidsmænd", formentlig de f. T. valgte Repræsentanter, der skal fortsætte det agitatoriske Arbejde? Kunde der f. Eks. ikke findes andre dygtige Folk, end dem vi f. T. har? Det er jo ikke aldeles utænkeligt. Jeg kan derfor ikke forstaa, at dette Spørgsmaal skal afgøres under Hensyn til, hvem der er eller mulig fremtidig bliver Organisationens Tillidsmænd i Hovedstaden.

Jeg skal kun atter paapege som det ene centrale Spørgsmaal: Vil „5. Juni" optræde som en faglig Forening? Her er det ikke nok at høre den ærede Redaktørs Mening (den er jo kendt i Forvejen) men her forlanger man at høre fra „5. „Juni", og jeg skal her i Anledning af Redaktørens Slutningsbemærkning kun spørge: Har „5. Juni" givet den ærede Redaktør nogen Bemyndigelse til at afgive Erklæring om denne Forenings Standpunkt?

Til det ærede Hovedbestyrelsesmedlem fra Hjørring, Hr. Andreasen, skal jeg kun bemærke, at han jo — tiltrods for sin Benægtelse deraf — tager mine Udtalelser med saa megen Højtidelighed og Alvor, som man kan forlange af et Hovedbestyrelsesmedlem, og at han med en Grundighed, der forøvrigt tjener ham til megen Ros, netop gaar ind paa de centrale Spørgsmaal vedrørende dette Forhold. Naar han omtaler Principalerne i „5. Juni", da maa jeg udtale som min Mening, at disse kun kan indtage én Stilling — den passive, støttende — og henlede hans Opmærksomhed paa det Faktum, at Centralorganisationon tæller ikke saa faa Principaler, hvis Stilling netop er saadan. Hvad Organisations-*Formen* angaar, da lad os gemme det Spørgsmaal til Fremtiden, indtil der høres fra „5. Juni".

Med Tak for Optagelsen.

Aalborg, 23. Maj 1905. *Th. Hansen.*

Ny Kurs?

Vore gamle Standpunkter og Sammensmelteriet.

(Af *Vilh. Hansen*).

Det synes, at Affæren „5. Juni" skal give os et uventet „Stof" i den magre Sommertid — takket være Hr. *Th. Hansen*, Aalborg*).

Hovedbestyrelsen har behandlet det af „5. Juni"s Formand, Hr. Bankdirektør *Frode Arntzen*, fremsatte Sammenslutnings-Forslag, erklæret det for uantageligt som Forhandlingsgrundlag og med ubetinget Enstemmighed erklæret sig rede til Forhandling paa Basis af Centralorganisationens faglige Program. Alt i Erkendelse af, at for os var Principspørgsmaalene det langt vigtigste sammenlignet med Organisationsformen. „5. Juni" har ikke svaret paa vor Udtalelse og dens Organ end ikke omtalt Sagen. — Man skulde herefter tro, at Sagen — i hvert Fald foreløbig — var bragt til Afslutning, — men Hr. *Th. H.* vilde det anderledes.

Ved tænksom Læsning af Hr. H.s tvende Angreb, vil man have bemærket, at han skyder efter Hovedbestyrelsen men sigter paa mig. Æren er mig næsten for stor. Thi i denne Affære har jeg hidtil kun optraadt som Organisationsfunktionær. Nemlig: Jeg deltager (som Hovedbestyrelsesmedlem) i det kjøbenhavnske Fællesbestyrelsesmøde, udtaler mig — maaske med nogen Adkomst — om den mulige Fusion, bliver Ordfører for Fællesbestyrelsen ved Mødet i Esbjerg (hvor jeg *ikke* formulerer noget Svar til „5. Juni") og skriver senere (som Organisationens Redaktør) et Kommentar til Hr. H.s første Angreb — og naturligvis conform med det af Hovedbestyrelsen indtagne Standpunkt.

Men ikke nok med denne formelle Fejltagelse. Hr. H. har gjort sig skyldig i en anden og større. Naar han i sit (i dette Nr. optagne) Indlæg ikke uden en vis Indignation spørger, hvorledes det staar til med „5. Juni"s censorerende Antegning „Maa trykkes" — vide Bemærkningen om „5. Juni"s „Bemyndigelse" — viser han hvilken skæbnesvanger Fejl, han gentagne Gange har begaaet ved ej at protestere mod mit Valg som „D. H. & K.-M. T."s Redaktør. Han maatte dog vide, at jeg var pure umulig som Leder af et Organ, der skulde være en Karrikatur af et selvstændigt Medhjælper-Fagblad.

Jeg renoncerer altsaa paa at „forsøge" en Dokumentation for „Bemyndigelsen", men beder dog Hr. H. bemærke, at „D. H. & Km. T." endnu ikke har nogen Rubrik for Grinagtigheder.

I Henhold til foranstaaende og trods Hr. H.s affejende Bemærkning om, at mit Standpunkt allerede er kendt, vil jeg, benyttende min Medlemsret, fremsætte nogle personlige Synspunkter vedrørende den omdebatterede Sag.

Sammenslutningens Fordele.

Jeg er for Sammenslutning, fordi 1) Erfaringen viser, at en Splittelse af Medhjælperne i forskellige Foreninger virker partidannende og derved skadelig for Reformarbejdet, 2) Sammenslutningen antagelig vil virke befordrende paa den understøttende og direkte hjælpende Side af Medhjælperbevægelsen (Engageringssagen, Understøttelsesfond, Sygekasse etc.), 3) Betingelserne for at samle de kjøbenhavnske Medhjælpere vokser ved Sammenslutningen, dennes Gennemførelse forøger straks Medlemsantallet i Fællesorganisationen, ligesom der kan tages langt mere Hensyn end nu (hos os) til det underholdende og selskabelige Moment (ved Lokaler, Bibliotek, Foredrag osv.)

Imod Sammenslutning

paa nærværende Tidspunkt er jeg imidlertid, fordi „5. Juni" i mine Øjne er den samme „Harmoniforening" som i 97, da vi dannede den første Medhjælperforening her i Landet. — Jeg, det eneste aktive Medlem af Centralorganisationen, der har deltaget i de 8 Aars møjsommelige Arbejde, betænker mig ikke paa at hævde, at Forskellen mellem de to Foreninger (dengang. „De danske Handelsmedhjælperes Forbund") i Realiteten er den samme nu som da. Aarene har vel sat sit Præg og ændret vor Synsmaade paa visse Punkter, og „5. Juni" har lært, hvor uholdbart og inderlig dumt det er at bekæmpe os i aaben Kamp — og saaledes give os agitatoriske Vaaben i Hænde. Men den faglige Fernis, som „5. Juni" til Tider er fikset op med, bærer Firmamærket „C. O."

Nye Tider — gamle Idealer.

„Handelsbladet" for 1. Juni bringer et Foredrag af Hr. Frode Arntzen, hvori Sammenslutningen indirekte tangeres Det hedder:

„Man kan ikke stille Arbejdsforhold i Handelsfaget lige med Forholdene i en Fabrik, og den Afstand, der er imellem en Fabriksejer og de Arbejdere, som han slet ikke kender, findes virkelig ikke f. Eks. mellem en Urtekræmmer og hans Medhjælper",

og videre:

„Har man Øje herfor, forhandler man lettest, naar man ikke trumfer i Bordet, og vi haaber, at vi skal naa langt frem endnu, uden at paakalde Lovgivningsmagtens Indblanding i voksne Menneskers Kontraktforhold".

Disse Udtalelser er betegnende for „5. „Juni"s Umulighed som moderne Medhjælperorganisation. Saaledes taler *den velmenende Principal*, der *maa* se udover de sociale Nydannelser

*) Se Artiklen: «Hvad bliver det til?»

i Handels- og Kontorfaget og derfor søger sine Eksempler blandt de Fortidslevninger, der imidlertid slet ikke kendetegner Nutiden.

Og dog — selv om vi ser bort fra det store Handelshus eller Aktieselskab, hvor Chefen eller Direktøren ikke kan have nærmere Kendskab til eller føle med den enkelte af talrige Medhjælpere, selv om vi virkelig accepterer det lidet betegnende Eksempel — Urtekræmmeren og hans Medhjælper, som fuldgodt Bevis for den forudgivne Fællesinteresse, løber vi maaske dog fast alligevel.

Lad Kolonialmedhjælperen fremsætte Ønske om at faa sin karrig tilmaalte Løn udbetalt i rede Penge uden at lade en væsentlig Del af den deponere for et ufrivilligt Pensionatsophold, der ikke er lige tiltalende altid, — og Piben faar straks en anden Lyd. Der er kun hengaaet et Par Uger siden, at det jyske Handelsmøde i Esbjerg gav det beskedne Ønske om Siddepladser i Butikkerne en affejende Behandling. Skanderborg-Købmændenes tragi-komiske Motivering var ogsaa god at faa Forstand af.

De svundne Tiders smaatskaarne og patriarkalske Ideal er en vissen og kraftløs Herbariums-Blomst, der svinder hen til det bare Intet, hvis den stikkes i Nutidens Jordsmon.

Manchesterteori og Sociallovgivning.

Ingen legal Indblanding i voksne Menneskers Kontraktforhold! Dette uskrevne Punkt i „5. Juni"s uskrevne Program klarlægger Situationen bedre end mange Ord og lange Motiveringer. Hermed er Stikordene „Her Centralorganisationen, Her „5. Juni" givne, og om ikke tidligere sket, har denne megetsigende Programudtalelse anvist mig min Plads, som en ubetinget Modstander af Sammenslutning under nogen som helst Form og af noget som helst Hensyn til mulige Fordele for Bevægelsen i Kjøbenhavn.

Ingen lovmæssige Skranker for Arbejdsforholdene mellem Arbejdsgiver og Arbejder i Industri, Haandværk og Handel. Dette er den uforfalskede Manchesterdoktrin. Anvendt paa den slet organiserede, socialt-kraftløse Medhjælperstand faar unægtelig denne Opfattelses Sejr en overordentlig Betydning for — Principalerne. Thi disse bliver dog de økonomisk Stærkeste og under de nuværende Forhold de Raadende for de Betingelser, paa hvilke Medhjælperen maa sælge sin Arbejdskraft.

Den „frie" Medhjælper.

Tænk Tanken ud! De arbejder hver Dag, til Sol gaar i Bjerge, og endda synes det ikke nok. Overarbejde, — uden Vederlag — maa udligne det Arbejdspensum, som Dagen skal, men ikke kan bringe fra Haanden. De trættes. De gaar til deres Principal og siger Stop. Han svarer dem: „Beklager, men kan De ikke underordne Dem Forretningsgangen, bør De søge Dem et andet Engagement". De er en fri Mand — fuglefri. Ingen taabelig Beskyttelseslovgivniug griber forstyrrende ind i Deres Over- og Natarbejde. Og De har endda fuld Ret til at gaa med tilbørlig Opsigelse. Men gaar De? Næppe, hvis De ikke tilfældigvis har en anden Plads i Baghaanden. Slet ikke, hvis Deres Udsigter til nyt Engagement kun er ringe, men de derimod har Familie at forsørge.

Men De — og navnlig Deres Principal har den lykkelige og stolte Bevidsthed, at Lovgivningsmagten endnu ikke har grebet forstyrrende ind i Deres Arbejdsforhold.

Jeg kritiserer ikke den velmenende Principal, og navnlig ikke en af dem, der er langt forud for Flertallet af sine Fæller. — Tvertimod. Jeg vender mig kun mod et Foreningsprincip bag hvis Medhjælpermaske et Principalaasyn skjuler sig, selv om det end aldrig smiler saa godlidende bag Paphylstret. — Det kan dog ikke forlanges, at Mænd, der har sat sig til Opgave at udvikle Medhjælperstandens Selvstændigheds- og Standsfølelse og som søger at samle deres Kolleger til virkeligt social-reformatorisk Arbejde kan finde Standpunkter, som de i Programtalen citerede, formaalstjenlige eller blot forsvarlige.

Principal-Medlemmer.

Af „5. Juni"s henved 1700 Medlemmer er de 300 Principaler, af hvilke adskillige har ydet Foreningen betydelig pekuniær Støtte i vanskelige Tider. Disse Medlemmer kan ikke hældes ud eller uden videre sættes i andet Geled, uden at den gode Tone krænkes. Og „5. Juni" kan dog billigvis ikke ofre disse Principaler, der har ydet Foreningen visse Tjenester, paa Sammenslutningens Alter. — Og en Medhjælperorganisation, der omfatter Hundreder af Principaler, bliver et Misfoster af en Standsorganisation.

Dette Punkt behøver ikke yderligere Kommentarer, — med den i „5. Juni" bestaaende Medlemsret falder Sammensmelteriet til Jorden af sig selv.

Dog endnu kun en Oplysning til Hr. *Th. Hansen*:

Samtidig med at overvurdere „5. Juni"s Offervillighed, undervurderer Hr. H. Centralorganisationens Medlemsforpligtelser. Sandheden er, at de — iøvrigt faa — Principaler, som de jyske Foreninger medbragte ved Centralorganisationens Dannelse efter Beslutning paa Delegeretmødet i Aarhus, overgik i Centralorganisationen som passive Medlemmer. Som bekendt giver vi ikke Principaler Medlemsret under nogen Form. Det er muligt, at Hr. H. ikke tager det saa nøje med Centralorganisationens Bestemmelser og principielle Standpunkter — i saa Feld er det jo ikke første Gang.

Programspørgsmaalet.

Man skal vel vogte sig for at hænge sig i Bogstaven, naar vigtige Spørgsmaal staar paa Dagsordenen.

Derfor har jeg ejheller tillagt det Arntzenske Samlingsnavn „Handelsforeningen af 5. Juni 1864, Fællesorganisationen af Handels- og Kontormedhjælpere i Danmark" større Betydning, eller endnu mindre ladet det blive bestemmende for mit Standpunkt til Samlingstanken. Jeg anser det kun for et højst uheldigt Forslag. Thi — mann mekt die Absicht und wird verstimmt.

Ejheller kan en Omskrivning af vort faglige Program, naar netop vor Organisations faglige Præg ikke derved udviskes, faa skæbnesvangre Følger. Vi har jo dog kun lavet et Program for at præcisere vor Stilling overfor Foreninger som „5. Juni". Og denne Forholdsregel er saare nødvendig.

I den omtalte Programtale siger Hr. Frode Arntzen:

„Jeg har fornylig hørt, at vor Forening ikke har noget Program. Dette er Nonsens. Vi har ikke behøvet en Række Programpunkter at reklamere med, thi vi har fra Begyndelsen et meget tydeligt og omfattende Program, udtrykt i vore Loves § 2, der lyder saaledes: Foreningens Formaal er at fremme og varetage den unge Handelsstands Interesser".

Dette Program er Alt og — Intet. Thi den følgende Lovparagraf viser, at Midlerne til dette Programs Gennemførelse er alle andre end netop faglige Reformer. I samme Retning peger „5. Juni"s 40aarige Virksomhed. Den er just ikke egnet til at aftvinge mig Beundring; thi sporløst er den gaaet henover Medhjælperstanden uden at sætte Mærker i Standens sociale og økonomiske Stilling.

Naar der tales om Sammenslutning, maa *vi* først spørge om Garantierne for, at det faglige Arbejde fortsættes i Centralorganisationens Aand, og med Fortiden in mente maa vi derfor udbede os klar Besked, før der kan skrides til Samling.

I Stedet for at angribe Hovedbestyrelsen burde man anerkende dens korrekte Standpunkt til Samlingsforslaget, — et Standpunkt, der kan sammenfattes i: Vi er rede til Samarbejde, for derved at skabe Enhed og forøget Styrke i Medhjælperbevægelsen; men vi maa have dens faglige Karakter bestemt fastslaaet. Dette kan ske paa betryggende Maade ved, at det eneste faglige Medhjælperprogram, der er fremsat herhjemme, bliver Grundlag for Forhandlingerne, — det Program, der først fremsat i 97, accepteret og udvidet ved Centralisationen i 1900, fastslaaet ved Kongressen 1902, — atter blev Samlingsmærke for os i det kritiske Moment, som lykkelig overvandtes ved Reorganisationen 1903.

Alt, hvad der gaar uden om disse vore gamle Standpunkter vil kun bidrage til, at vi en skøn Dag sidder fast i et Sammensmæltningsuføre, der maaske kan gavne den ene af Parterne, men som ufravigelig for lange Tider vil sætte et Punktum for retlinet dansk Medhjælperbevægelse. — Men det er taabeligt at tænke paa Afslutning, naar man staar lige ved Begyndelsen.

Fremad!

Det glæder os at kunne notere Fremgang for flere af vore Afdelinger. Saaledes have vi bl. a. fra Aalborg Afdelingen faaet Underretning om, at denne i de sidste 3 Maaneder har haft udmærket Fremgang. Der er saaledes i et Bestyrelsesmøde den 27. f. M. optaget 17 nye Medlemmer, og det til Trods for, at der i denne Afdeling ikke i Vinter er afholdt noget offentligt Møde.

Dette kan være Eksempel til Efterfølgelse for alle vore Afdelinger.

Fremgang overalt, — det er Vejen.

Redaktionen.

Næste Nr. af „D. H. & Km. T." udkommer rimeligvis med 1 a 2 Dages Forsinkelse, da man efter Meddelelse fra Hovedkassereren næppe afslutter Annoncetegningen saa tidlig, at Bladet kan udkomme den 1. Juli. Afdelingerne bedes erindre dette for at undgaa, at Meddelelse om Møder o. l. ikke rettidig kommer til Medlemmernes Kundskab.

Alle Meddelelser og Artikler til næste Nr. maa paa Grund af Redaktørens Bortrejse være indsendt inden *23. Juni*,

Engageringsbureauet, Kjøbenhavn.

Kontorist. øvet i almindeligt Kontorarbejde, som kan skrive Engelsk, stenografere og skrive paa Maskine kan snarest faa Plads.

Gage ca. 1000 Kr.

Lagerist med god Haandskrift og Ordenssans, helst kendt med Materiel henhørende til elektriske Installationsarbejder og Fabriksvirksomhed. Pladsen tiltrædes 1. August, eventuelt tidligere.

Ansøgninger med Kopi af Anbefalinger sendes snarest til *Axel Lund.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis.* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Hr. Fuldmægtig *Hasselriis,* Odensegade 20 Ø.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I Juni den 6te og 20de. *Talrigt Møde udbedes!*

Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Diskussionsklubben afholder Møde paa „Helgoland" *Tirsdag den 20. Juni,* Aften Kl. 9.

Hr. *Chr. Wulff* indleder en Diskussion over Emnet: „Er vor Organisation socialistisk".

Adgang for Medlemmerne af alle Afdelinger. Talrigt Møde forventes!

Agitationsudvalget.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen,* Øster Farimagsgade 3 ² Ø.

Som meddelt i sidste Nr. af vort Blad foretoges Christi Himmelfartsdag en Herretur. Denne, der var udmærket besøgt, forløb paa den fornøjeligste Maade. Ved Frokosten, der indtoges ved Frederiksdals Kro, udbragte Formanden et Leve for vor Organisation, der besvaredes af kraftige Hurraraab, og først Kl. 3 om Eftermiddagen gik det Retur pr. Baad til Lyngby, hvor Deltagerne skiltes efter den særdeles vellykkede Tur. En Tur med Damer er under Opsejling, og Medlemmerne anmodes om allerede nu at agitere for Tilslutning.

Tid og Sted vil blive bekendtgjort i næste Nr. Navne paa Kolleger, der ikke er i vor Organisation, modtages med Tak af Formanden.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Tid er Penge, Kundskab er Magt. Dette er jo blevet Tidens Løsen, og saaledes er det ogsaa indlagt i den statelige *Handelshøjskoles* Mosaikgulv. Det var ogsaa for at udvide Kundskaberne, at Handels- og Kontormedhjælpernes hærværende Afdeling Søndagen den 4de ds., i F. forudgaaende Indbydelse i Bladet, besaa denne nye Institution. Under Skoleforstanderens, Hr. Imm. Henningsens, Ledelse førtes Medlemmerne rundt i de forskellige Lokaler, som ere lyse og luftige. I Kælderen findes Centralvarme- og Styrtebadsapparaterne. I Stueetagen Forstanderens Kontor med Møblement af Teak-Træ, Læseværelse og Klasseværelser. Paa 1. Sal findes ligeledes Klasseværelser og paa anden Sal Foredragssalen. Paa 3die Sal findes et stort Værelse med hesteskoformede Borde og Bænke til Undervisning i Varekundskab, hvilket letter Lærerens Fremvisning og Prøvernes Cirkulation blandt Eleverne. I denne Etage er der sat Plads af til flere Klasseværelser. Nord for Skolen ligger et rummeligt Gymnastikhus og mod Syd Forstanderens Bolig; begge Dele forbundne med selve Skolen ved smaa Tilbygninger. I Gaarden findes et vel indrettet Cyklerum, der ligesom de øvrige Lokaler om Vinteren oplyses ved Elektricitet. *E. N.*

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Medhjælperstævne i Hadsund. *Søndagen den 2. Juli* foretager Aalborg-Afdelingen sin Sommerudflugt.

Iaar er valgt Hadsund.

Der startes paa Hovedbanegaarden med Toget Kl. 1^{40} Eftm. Ankomst til Hadsund Kl. $3^1/_2$ og Afrejse fra Hadsund Kl. 9 Aften.

Vi opfordre vore Medlemmer til *talrig Deltagelse* i denne kollegiale Sammenkomst, og forventer vi derhos Deltagelse fra de nærmestliggende Afdelinger. *Bestyrelsen.*

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer. *N. C. Eriksen,* Sæbyvej. Ugentlig Klubaften hver Onsdag Kl: 8 paa *„du Nord".*

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: *Chr. Høgh.* Sekretær: *I. H. Rechnagel.*

Randers. Formand: *G. Kolding,* „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh,* Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen,* Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen,* Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg,* Dæmningen 3.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller,* Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende"** ?

et *godt og billigt*

Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Esbjerg Svineslagteri[s]

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Esbjerg Dampvaskeri

anbefales.

Hurtig og proper Betjening.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE **IRIS SÆBE** 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko
i
Specialforretningen,
Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer !

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe

Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.

(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

HOTEL
KIKKENBORG
Bramminge,
anbefales.
Iste Kl. Værelser.
Fortrinligt Køkken.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Aalborg Sproginstitut
Tysk. Engelsk. Stenografi.
Specialitet: Handelskorrespondance.
Undervisning i Kursus og Enetimer.
C. RASMUSSEN,
kgl. Translatør og Tolk i Tysk og Engelsk.
Borgergade 2.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Esbjerg Papirforsyning
anbefaler
Fyldepenne fra 1—12 Kr.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus.
L. Hammerich, Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa.
Jens Just, Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding.
Fr. Nørgaard, Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Enhver Handels- eller Kontormedhjælper bør være Medlem af Centralorganisationen!

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, indmelder man sig hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Ingvoldsen i Esbjerg. !

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

Hjørring.
Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit **ØL**
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Alle Bøger og Rekvisitter, der benyttes paa
Den jydske Handelshøjskole,
faas hos
Brunsgade 33. Telefon 1400.
Aage Hass, Aarhus.

Hvert Barn kender
Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRIST [illegible],
27, Vestergade — K[illegible] en avn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have Keglebane.

Knusende billigt
har jeg kjøbt et Parti paa
27 Mille Cigarer
af det bekendte Mærke **„la Campina"**, som derfor sælges for **3½ Kr. pr. 100 Stk.**
Sendes overalt **franco** mod Efterkrav.
HUSTED KNUTZEN, Aalborg.
BEMÆRK! La Campina ryges bl. a. af Aalborg-Afdelingens Formand Hr. Th. Hansen.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre — Leverpostei i Daaser & Frokost- & Middagsretter end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN, Esbjerg.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig.
Tegn **Livsforsikring** eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
Repræsentant for **Nordisk Livsforsikrings-Selskab.**
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad underskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSONHs EFTF. Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon 6252.

Frokost- & Middagsretter.
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP, Kjøbenhavn K.**

Københavns Drops- og Konfekturefabrik,

Indehaver: **H. H. Matthiassen.**

Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.

København F.

Fabriken arbejder kun en gros.

Telefon: GODTHAAB 78.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** Telefon 573.

Odense Dampvaskeri,

Aalykkegade 8.

Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kraveтøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Indmeld Dem i

„The Cosmopolitan Correspondence Club".

Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905. Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.

Guldmedaille Paris 1900.

AARHUS

Dampvaskeri.

AARHUS.

Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler.

1ste Kl. Staalsymaskiner

med 6 Aars Garanti.

Fineste Reparationsværksted.

N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M:

J. Jacobsens Skræderforretning

er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,

Kongensgade, Hjørring,

bringes i velvillig Erindring og anbefales af

CHR. SØRENSEN.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Drikker De Dobbelt Øl,

da læg Mærke til, at

Det røde Segl

findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke

De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.

garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for De forenede Bryggeriers Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl

Der solgtes sidste Aar

ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB, *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.

Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Foreninger,

Hoteller,

Restaurants,

Frisørsaloner,

etc.

bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

„Den døde Tid."

Friluftsliv og faglig Agitation.

Der tales mangt og meget om »den døde Tid«, netop nu, da al Naturen aander Liv og da Skabningens Mangfoldighed i Flora og Favna træder os i Møde i By og paa Land, i Skov og paa Mark. — Hvilken Modsigelse at tale om den stivnende Død i samme Aandedræt som vore Øjne mættes af Sommerens brogede Liv.

Dog er det saa, at de alvorlige Livets Spørgsmaal som de fremtræder i vort faglige Arbejde ikke trives ret under Sommerens Sol. Det kan volde Besvær nok at samle vore Standsfæller, naar der er hyggeligst inden Døre, i Efteraarets Slud og under den nordiske Vinters Barskhed. Men naar vor stakkede Sommertid er inde, søger vore Kolleger helst udenfor de daglige fire Vægge, — og Indendørs-Arbejdere gør Ret deri.

Saaledes bliver Sommeren let »den døde Tid« for vor Centralorganisation.

Har vi imidlertid Raad til at unde os en maanedslang Rast uden organisatorisk Foretagsomhed? Ingenlunde. — Hver Uge Aaret rundt maa give vore Afdelinger sin Opgave og hver Maaned bringe sine Resultater — smaa som store.

Er Tiden ikke inde til indendørs Foreningsliv, maa Samlingsstedet lægges ud under Himmelhvælvets og Løvværkets Tag, hvor Lokalerne er billigst og Ventilationen bedst.

Drag ud, Kolleger, naar Butiken er stænget og Kontorets Dør slaaet til, naar Søn- og Helligdage sætter Skel mellem Ugens Værkdage. — Hver Afdeling har en Opgave at løse her; hver Afdelingsbestyrelse maa træde i Funktion som Udflugtsarrangør. Det giver ikke blot frisk Luft i Lungerne, men Sammenhold tillige og giver Organisationshjulet Drift over det døde Punkt.

Der findes en god Del af dansk Ungdom i vor Organisation. Og Ungdoms Udlængsel bør sætte sig store Maal, men derfor ej glemme de smaa, som ligger lige uden for dens Dør.

Altid vil der findes den Mand imellem, der naar det improviserede Maaltid er indtaget, naar der — ikke altfor ofte — rastes ved en kølende Drik, kan fremstaa og holde den korte, men pointrammende Tale, der lader Deltagerne mindes, at de drager frem under et nationalt Samlingsmærke, selv om de ikke hører Vinden lege i dets Dug eller øjner Solens Glans paa Fanestangens Spyd.

Drag ud Du Jyde, Du Fynbo, Du Sjællandsfar', Du ubrunede Hovedstadsmedhjælper. Lad Din Hjemegns Luft, Skov og Strand give Dig nyt Mod paa Livet og Dit ventende Dagværk, — men lad ogsaa Medhjælpersagens levende Ord lyde med frimodig Styrke i den hvide Klit, over den mørke Hede, i den grønne Skov og ved Fjord og Sund i vort gamle Land.

Og se! Selv i »den døde Tid« lever og gror Medhjælpersagen til Baade for vor egen og Standens Fremtid.

Ungdom.

Opmærksomheden er mere og mere bleven henledet paa vor Stand. Pressen, der — med Undtagelse af den socialdemokratiske — forholdt sig afventende, da vi første Gang slog til Lyd for vore Krav og vore Interesser, har nu taget Bladet fra Munden og udtalt sig sympatetisk for vor Stand og for vore Ønsker, som den har funden berettigede. Vi glæder os ved denne Støtte, der er af stor Betydning for vor fremtidige Udvikling.

Men den Støtte, der er af størst Betydeing for os, det er dog ikke denne udefra — nej, det er den, der kommer fra Standen, fra Medhjælperne selv.

Vi har fortrinlige Mænd, der leder vor Bevægelse i den rigtige Retning. Mænd, der af Erfaring kender Forholdene indenfor vor Stand og hvis Livsopgave det er at føre os frem til sundere og bedre Livsvilkaar. Det er Mænd, der er udover den første Ungdom, og som ikke mere ser paa Livet, som da de var 18—20 Aar gl. De store Idealer og Fremtidsplaner, de da havde, har ført dem til at arbejde vor Stand frem, ikke iltert og uforsigtigt, men støt og rolig, — nu har de jo Ansvaret.

Men vi mangler indenfor vore Rækker en Ungdom, der virkelig er det, hvad man forstaar ved at være ung. Ikke en Ungdom, hvis eneste Adspredelse er Drik og Varieté — Fornøjelser, og som ikke har nogle højere Interesser. Men en Ungdom, der med Begejstring kæmper for vor Sag. En Ungdom, der ikke kender til Opgivelse halvvejs paa det engang satte Maal, selv om Vanskelighederne i Øjeblikket kunne synes uovervindelige. Nej, vi burde have en Ungdom, der med Lyst og Interesse for vor Sag, der satte sig Maal, som de søgte at naa. Hvad gjorde det saa, om denne Ungdom paa Idealernes Vej gik for vidt, saa har vi jo Førerne, der i sidste Instans afgør de vigtigste Spørgsmaal; de kan jo bremse, naar de mener, det er nødvendigt. Hellere en Ungdom, der i vild Begejstring — som f. Eks. de unge, russiske Studenter — gaar for vidt i Kampen for bedre Vilkaar for Folket, end en Ungdom, der sløv og ligegyldig betragter enkelte Kollegers Arbejde for den og Standen.

Derfor, Mand og Kvinde, der hører Handelsstandens Medhjælpere til, slut jer sammen i Foreningens Rækker og kæmp for vort Program. Gaa hellere med til Foreningens Møder, hør Talerne med Opmærksomhed og sig jer Mening, end til Sus og Dus paa Varietéer og lignende Steder. Det gavner Standen og derigennem jer selv, og I ledes frem til at fae større Syn paa Livet og til at tage Del i dets Goder.

Will.

Butikslukning's-Loven.

Indenrigsministeren vil fremsætte Forslag.

Ved Centralorganisationens første Kongres i København Foraaret 1902, vedtoges det som bekendt at indgaa til Regering og Rigsdag med et Andragende om Indførelse af en nærmere fastsat lovmæssig Regulering af Arbejdstiden i Butiker og Kontorer.

I Efteraaret 1902 henvendte Redaktør *Vilh. Hansen* sig paa Hovedbestyrelsens Vegne til de Herrer Statsrevisor *Madsen-Mygdal* og nu afdøde Skoleinspektør *Johan Ottosen*, for at vække Interesser for Sagen hos disse Medlemmer af Rigsdagens tvende Ting. Dette opnaaedes, og kort Tid efter indbragtes vort Andragende i Folke- og Landsting. Siden da har vi ved Audiens hos daværende Indenrigsminister Enevold Sørensen og ved en siden Efteraaret 1903 ført Agitation søgt at samle Opmærksomhed om denne Sag.

Dette er for saa vidt lykkedes, som Indenrigsministeriet i sin Tid har udsendt Forespørgsler til de forskellige Handelsforeninger om deres Stilling til en lovbestemt Lukketid for Butikker.

Allerede før dette Skridt foretoges, har det kjøbenhavnske Detailhandler-Societet ladet foretage en omfattende Enquete blandt Detailhandlerne i Hovedstaden, hvorved der konstateredes en stærk Stemning for en Lov om Butikslukning Kl. 8 de 4 første Ugedage,

Nævnte Organisation har nylig henvendt sig til Indenrigsminister *Sigurd Berg* og forebragt Ønsket om snarlig Gennemførelse af Loven. Ministeren svarede Deputationen, at han sympatiserede med Tanken og udtalte, at *han agtede at udarbejde Forslag til en saadan Lov*, naar de resterende Besvarelser paa Ministeriets Cirkulære indgik fra Provinsernes Handelsforeninger.

Denne Nølen fra de paagældende Foreningers Side vidner just ikke om, at Ønsket om Lovens Gennemførelse er særlig brændende i visse Principalkredse, men det tør dog ikke desto mindre forudsættes, at Stemningen ogsaa i Provinserne overvejende vil være for Indførelse af en almindelig Butikslukning.

Det maa imidlertid erindres, at vort Krav gaar ud paa lovbestemt 7-Lukning, og at vi naturligvis kræver en lovbegrænset Arbejdstid for Kontormedhjælperne. Vi maa derfor holde os rede til et kraftigt Arbejde for at paatrykke Loven saa meget som muligt af vort Andragendes Præg, naar Ministerens Lovforslag kommer til Behandling paa Tinge.

Den derved fremkaldte Situation vil være velegnet til en heldbringende agitatorisk Kraftudfoldelse for vor Centralorganisations Udbredelse.

Fra vort Hovedkontor.

Beretning for April og Maj.

Betegnende for den med Foraarets Komme indtrædende Slappelse i Foreningsarbejdet, er det, at Formandens Beretninger for Maanederne April og Maj fremtræder som en samlet Beretning, der i Omfang næppe overgaar Vinterhalvaarets enkelte Maanedsberetninger.

Den agitatoriske Virksomhed falder næsten udelukkende paa April, medens det egentlige faglige Arbejde er aftagende i Maj overalt i Afdelingerne. — Ny Afdeling er oprettet i *Hadsund* paa Initiativ af Hr. Bogholder *N. H. Horndrup.* I den hensygnende *Horsens*-Afdeling har Formanden og Hovedkassereren pustet nyt Liv, som det maa haabes, at de stedlige Kolleger vil være interesserede nok til at holde vedlige. Offentlige Møder har været afholdt i *Thisted* og *Kjøbenhavn*, hvor henholdsvis Hr. *Th. Hansen*, Aalborg samt Hr. Fuldmægtig *Hasselriis* og Redaktøren har været Hovedtalere. Foreningslivet, saavel indadtil som udadtil, synes at have givet sig det kraftigste Udslag i Rigshovedstaden og Jyllands Hovedstad. Begge Byer kan opvise god Fremgang, hvilket ogsaa kan siges om *Aalborg.* Stillingen andre Steder er da dette skrives (midt i Juni) Redaktionen ubekendt, da *Flertallet af Afdelingerne vedblivende forsømmer at holde os løbende underrettet om den lokale Bevægelse.* Et Lyspunkt i Sommer-Stilstanden er det dog, at enkelte Afdelinger mod Slutningen af Maj begynder at arrangere Udflugter, hvori det alvorligere Moment ogsaa spiller en vis Rolle.

Hovedbestyrelsen har primo April vedtaget at oprette et under Hovedkontoret sorterende *Engageringsbureau i Kjøbenhavn* med Hr. *Axel Lund* som Leder, saavel dette som det *i Aarhus* bestaaende Bureau, kan i Beretningstiden opvise adskillige Resultater. Derimod har Hovedledelsen med én Stemmes Flertal forkastet et paa Foranledning af Redaktøren fremsat Forslag om „D. H. & Km. T."s Indtrædelse i den nydannede Forening af Fagblade og Tidsskrifter. — Dette Forslag vil rimeligvis senere komme til Behandling i den samlede Hovedbestyrelse.

Formanden har udsendt flere Cirkulærer bl. a. vedrørende Agitationen i Almindelighed og angaaende Urafstemning om Kontorholdsgodtgørelse til Formanden samt en Forhøjelse af Ekspeditørens Vederlag (begge Forslag ere vedtagne).

Til *Arbejdsraadet* er der efter Begæring indsendt nogle flere Eksemplarer af vor Betænkning om *Lærlingeloven* samt tilstillet Indenrigsministeriet forskellige Oplysninger vedrørende vor Organisation,

Cirkulære vedrørende den i „D. H. & Km, T."s Nr. 11 omtalte Medhjælperhøjskole paa „Kjøbmandshvile" ved Rungsted er udsendt til Hovedbestyrelsens Medlemmer til disses Underretning og mulige videre Foranledning.

Endelig er der ultimo Maj indgaaet Indbydelse fra Udvalget for *den tyske Medhjælperdag* om Centralorganisationens Repræsentation ved dette Møde. — Efter Hovedledelsens Beslutning mødte Formanden som vor Repræsentant ved dette betydningsfulde Stævne, der aabnedes i Hamburg den 17de Juni. Formandens Beretning om Medhjælperdagens Forløb findes andet Sted i Bladet.

April—Maj-Beretningen kan resumeres i jævn Fremgang før vor Organisation i Almindelighed. Det bør dog ikke forties, men derimod stærkt markeres, at en handlekraftigere Ledelse og et mere mærkbart Initiativ end det, der spores paa flere Pladser, virksomt vilde bidrage til at gøre denne Fremgang stærkere og mere ensartet end nu, da den i uforholdsmæssig Grad falder paa enkelte Afdelinger.

Sammensmelteri.

I sin Opsats i nærværende Blads Nr. 12 drager Hr. *Th. Hansen* de kjøbenhavnske Tillidsmænd i Forgrunden.

I sit Svar til Hr. Th. H. behandler Redaktøren indgaaende Spørgsmaalets rent saglige Side, og da jeg i det væsentlige kan bifalde Redaktørens fremsatte Synspunkter, vil en Udvikling af min Opfattelse af denne Side af Sagen væsentlig blive Gentagelser.

Forøvrigt kunde det aldrig have faldet mig ind at ville give mit Besyv med i Laget, dersom ikke Hr. Th. H. havde draget den Kreds Standsfæller, for hvilke jeg har den Ære at være Repræsentant, frem i Forgrunden. Redaktøren har ikke nævnt noget herom i sin Artikel „Ny Kurs?" Og følgelig maa jeg tage Ordet.

Lad mig da slaa fast, hvad det er, der er foregaaet. De kjøbenhavnske Tillidsmænd fra alle Afdelinger vedtog en Resolution til Oversendelse til Hovedbestyrelsesmødet gennem de kjøbenhavnske Repræsentanter til dette. Og der udsiges heri en varm Tilslutning til det moderne, uathængige Program paa hvilket Centralorganisationen i sin Tid dannedes, og som maa være en Forudsætning for dennes standsgavnende Virken. Man kunde maaske sige, at en saadan Resolution var en Fornærmelse mod de til Hovedbestyrelsen valgte Kolleger. Men det er efter min Mening ogsaa den eneste Indvending, der med Føje kan indvendes mod den. Al den Tale om et udvist Hensyn til de kjøbenhavnske Tillidsmænd har ikke gjort noget Indtryk i hvert Fald paa mig. Thi *Hovedbestyrelsen* kunde i Virkeligheden ikke have handlet anderledes. Spørgsmaalet om en Sammenslutning er da ejheller noget specielt kjøbenhavnsk Standpunkt, men et rent centralorganisatorisk, og det kan da ejheller blive behandlet med Hensyn til, *hvem* der i Øjeblikket leder vor Bevægelse i Kjøbenhavn. Alt her udtaler jeg med en forudsættende Tiltro til vor Hovedbestyrelse, hvilken Tiltro jeg til Dato ikke har set lide nogen Brist. Det er en fejl Opfattelse, dersom man mener, at Kjøbenhavn paa Forhaand har stillet sig mod Sammenslutning.

Vi har stillet os paa et rent centralorganisatorisk Standpunkt, tilsagt Centralorganisationen vor Tilslutning under eventuelt kommende Vanskeligheder og stillet os under dens Beskyttelse. Hvor er da den blandt vore Organisationsfæller, der, naar han tænker sig om, vil finde noget at anke over her?

Under disse Forhold er det med ejendommelige Følelser, man læser Hr. Th. H.s Omtale af de kjøbenhavnske Tillidsmænd, hvor meget Hr. H. end syltet sine Bemærkninger ind med Sukker. Man maa jo erindre, at det jo paa ingen Maade ken være *Personerne*, Hr. Th. H. vil til Livs. Er det da det klare, retlinjede *Standpunkt*, vi har indtaget, der generer? Dette vægrer jeg mig næsten for at tro,

Paa den anden Side taler Hr. Th. H. om mulige *Afløsere.* Tænker Hr. Th. H. her paa Folk, der stiller sig paa de samme Standpunkter, der maatte have fældet os? I saa Fald undrer det mig, at disse „andre dygtige Folk" ikke længst har meldt sig, al den Stund vi otte nok har raabt paa saadanne Fagfæller. Kan Hr. Th. H. opgive Adresser paa Kolleger, hvis Navne eller Standpunkt borger for, at de optører sig hæderligt mod vort uafhængige Program?

Jeg forsikrer Hr. Th. H. for, at der sikkert da vilde være adskillige kjøbenhavnske Tillidsmænd, der baade kunde have godt af og ikke vilde vægre sig mod lidt Afløsning. „Hvad bliver det til?" Disse Ord fra Hr. Th. H., der kendetegner hans altbesejrende Utaalmodighed, har da atter inspireret ham til en Opsats, der faar mig til at gentage, hvad en Kollega tidligere har sagt, at man ikke *kan* tage Th. H. alvorligt. Og det kan Hr. Th. H. vist være glad for.

p. T. Blaavand, 19. Juni.

C. H. W. Hasselriis.

Det tyske Medhjælperstævne.

I en ypperlig tilrettelagt Ramme af Festligheder og fagligt Arbejde i Flæng, har Medhjælper- og Forbundsdagene i Hamburg udfoldet sig i al sin Storhed og Styrke, søgende sin væsentligste Næring i en kraftig national Følelse, der i Tidernes Løb har baaret de tysk-nationale Handelsmedhjælperes Forbund gennem gode som onde Dage og hævet det i Løbet af 10 Aar fra en ringe Begyndelse til det nu 60,000 Medlemmer omfattende Forbund.

Saaledes har i faa Ord det store Stævne i Hamburg formet sig, og saaledes er dette Forbunds inderste Karakter,

At gengive de rige Indtryk, man der har modtaget, kræver baade Tid og Plads, og disse Linier skal derfor mere søge at bibringe Læseren Forstaaelsen af Stævnets store Betydning gennem dets ydre Apparat, og senere Artikler skal da gaa dybere til Bunds, at vi saaledes ogsaa herhjemme kan faa Øjnene op for Rækkevidden af vor fælles Sag.

Efter en forudgaaende Uges Arbejde af tilrettelæggende Art indenfor snævrere Krese, oprandt da selve Dagen, hvor det store Tal af Tillidsmænd og Offentligheden i Almindelighed skulde faa Indblik i Bevægelsens Omfang, Maal og Midler.

Lørdag den 17de Juni Kl. 7 Aften tog Mødet sin Begyndelse, — og hele Dagen igennem var der gaaet en Strøm af Kolleger gennem Festkontoret, hvorhen man blev ført af Festkomiteens Medlemmer, der allerede modtog Deltagerne paa Banegaardene.

Man modtoges med et hjerteligt „Heil" og fik straks udleveret en lille Samling Tryksager, hvoriblandt en „Fører i Hamburg", og paa ens Bryst blev fæstnet Dagens Emblem, en oxyderet Naal med „Verbandshaus'" Billede i Relief, et Mærke, der aabnede Hjerter og Døre for én under det 4 Dage lange Ophold, hvorhen man saa kom.

Kl. 7 Aften aabnedes Mødet i en stor, festlig oplyst og festlig smykket Sal. Ved lange Borde tog Deltagerne Plads, og smaa Foreningsbannere forkyndte, hvor hver kunde søge sin Afdeling. Paa Tribunen var Talerstolen rejst ved Enden

af et langt Bord, ved hvilket Bestyrelsen havde Plads, forneden ved særlige Borde havde Pressen og Gæsterne Plads.

Mødet talte 518 Delegerede, repræsenterende 580 forskellige Byer, desuden havde tallige Kolleger Landet over meldt sig til Deltagelse, og ved Mødets Aabning var der vel 1000 Kolleger godt og vel til Stede.

Forbundets Formand, Hr. Wilhelm Schack, bød Velkommen. Som Repræsentanter var mødt Udsendinge fra forskellige tyske Foreninger, fra Østrig, Schweiz, Meksiko, England og Danmark m. m., og flere af disse bragte en mundtlig Hilsen til Forsamlingen, hvoriblandt Deres Deltager, hvis Udtalelser findes andetsteds her i Bladet*).

Derefter tog Forhandlingerne sin Begyndelse, der omfattede følgende Punkter:

1. Aarsberetning om Standspolitik.
   a. Butikslukning og Mindsthviletiden i Detailhandelen.
   b. Søndagshvilen.
   c. Købmandsretter.
   d. Handelsskoler.
   e. Handelsinspektører.
   f. Opsigelsesfrist og Konkurrenceklausuler.
   g. Lærlingevæsenet.
   h. Statsforsikring.
2. Handelsmedhjælperkamre.
3. Arbejdstiden i Kontorerne.
4. Kvindearbejdet i Handelserhverv.

Hver af de forskellige Punkter havde sin særlige Indleder, og man blev her Vidne til det Maal af Indsigt og Talent, den tyske Medhjælperstand sidder inde med. Det var alle første Rangs Kræfter, der var fortrolige med Emnet, som øvet i Talens Brug, og i Ordets bedste Forstand var det en Paradeforestilling, som det var en Nydelse at bivaane. Der fandt ingen Diskussion Sted, og kun ganske undtagelsesvis havde andre end Indlederne Ordet. Mødet var offenligt og Resultatet af forudgaaende Forhandlinger, saaledes at Enigheden i Forvejen var sikret, hvilket udadtil i høj Grad forøger Indtrykket af Bevægelsens Styrke.

Efter at have behandlet Punkt 1 alene, gik man over til Selskabeligheden, og ved en saakaldet „Begrüszungsabend" blev Forsamlingen rystet sammen. Taler holdtes, det gode tyske Øl flød i Strømme, og et mægtigt Militærorkester underholdt Forsamlingen, afvekslende med Afsyngelsen af patriotiske og Forbundssange.

Allerede Søndag Morgen Kl. 8 begyndte Arbejdsdagen, Selskabet var delt i to Hold, hvoraf det ene besaa „Forbundshuset", medens det andet deltog i en Køretur for at bese Hamburg.

En senere Artikel skal behandle „Forbundshuset", og Køreturen, som foretoges paa et Antal „Four in hands" var begunstiget af det herligste Vejr.

Kl. 11 fortsattes derefter Forhandlingerne og tilendebragtes i Løbet af en 4 Timers Tid. Ordlyden af de vedtagne Udtalelser skal ligeledes senere fremkomme, ligesom jeg forbeholder mig at komme til enkelte af de vigtigste Foredrag, der foreligger trykt.

Kl. 5 Eftm. samledes man atter for at foretage en Sejltur til Blankense, og 4 Dampere laa parat til Selskabet. Man havde det Held at hilse paa den tyske Kejser, hvis Yacht „Hohenzollern" netop laa i Havnen, og fik yderligere en Byge undervejs. For de Delegerede, der ikke deltog i Sejlturen, var var der stor Koncert i Ludwigs Concerthaus, hvor alle Deltagerne derefter samledes ved 8-Tiden for at bivaane en fortrinlig Orkester-Koncert med vokal Assistance af forskellige Operakræfter.

Mandag Morgen Kl. 9 tog Forbundsdagen sin Begyndelse, hvis Dagsorden omfattede:

Beretning og Regnskabsaflæggelse, Behandling af Budgettet, Valg af Bestyrelse samt Stedet for næste Medhjælper- og Forbundsdag (Dresden valgtes), endelig et Foredrag om „Vor Taktik ved Valgene ved Købmandsretterne", og til Slut forskellige Andragender.

Dette Møde var af privat Natur, og kun aabent for Medlemmerne samt de indbudte Æresgæster.

Ogsaa her nød man Forhandlingernes Saglighed og den flotte Maade paa hvilket Mødet lededes.

Derefter var der Adgang til Zoologisk Have, hvor man Kl. 5 samledes i en mægtig Sal til Indvielse af Forbundshuset med paafølgende Festmaaltid. Dette forløb i enhver Henseende programmæssigt og paa den mest festlige og højtidelige Maade. Der var dækket til over 800 Deltagere, og et stort Militærorkester underholdt Gæsterne samt ledsagede til de forskellige Festsange. Ved 9-Tiden rejste man sig fra Bordet, indtog Kaffen ude i Haven, hvorefter Tiden tilbragtes paa den mest gemytlige Maade, idet man samlede sig i Grupper om Øllet.

Om Tirsdagen var der endvidere arrangeret Udflugter baade til Helgoland, Friederichsruhe, Kiel og København, og endelig var der Abschiedskneipe i Alsterlust for de endnu tilbageblevne Deltagere om Aftenen.

Man vil af denne Beretning have faaet Indtrvkket af Mødets Storhed, og senere Artikler skal forsøge at give Dem et Indtryk af Forhandlingernes Grundighed og Rækkevidde.

Kun endnu et Par Tal til yderligere at illustrere for Dem Bevægelsens Omfang og Maskineriets Styrke. De samlede Omkostninger i Forbindelse med Mødet beløber sig til ca. 25,000 Mark, hvoraf til Musik alene de 1800 Mark anvendes. Koncerten Søndag Aften kostede deraf de 1200 Mark.

Der er nedlagt et maanedlangt Arbejde for at faa disse Dage til at gaa saa fornøjeligt, og alt som efter en Snor, og det tjener Udvalget og dets Formand, Hr. Roth fra Hamburg, til største Ære. At der under Møderne var truffet særlige Arrangements til Damernes Underholdning, noteres kun for en Fuldstændigheds Skyld.

Men over alt dette, baade Festlighederne og Forhandlingerne, svæver den stærke Nationalfølelse, der er karakteristisk for Forbundet, og et mægtigt Indtryk gjorde det, da Mødets samtlige 1000 Deltagere under Afsyngelsen af nationale Sange, stod med Armene paa hverandres Skuldre, dannende en sluttet Kæde, som et synligt Tegn paa Broderlighedens Fællesskab. Under saadanne Øjeblikke kender man Forskellen paa smaa og store Nationer, smaa og store Følelser.

Åge Hyllested,

*) Udgaaet til næste Nr. paa Grund af Pladsmangel. *Red.*

„5. Juni" og os.

Med nogen Undren ser jeg dette Spørgsmaal være Genstand for fortsat Drøftelse fra forskellige Sider i vort Blads Spalter.

Uden at komme nærmere ind paa selve Sagen, hvis videre Behandling og Klarlæggelse næppe er egnet til Fremkomst i et offenligt Blad, skal jeg blot henstille til de Herrer for vor egen Værdigheds Skyld at vente med videre Debat indtil given Lejlighed; — jeg kan forsikre Dem om, der er saa sandt ingen Skade sket ved Begivenhedernes Gang.

Åge Hyllested.

Engageringsbureauet, Kjøbenhavn.

Lagerist med god Haandskrift og Ordenssans, helst kendt med Materiel henhørende til elektriske Installationsarbejder og Fabriksvirksomhed. Pladsen tiltrædes 1. August, eventuelt tidligere.

Bogholder og Korrespondent (kvindelig eller mandlig) dygtig til Stenografi, Maskinskrivning samt tysk og engelsk Korrespondance søges til 1. September.

Ansøgere med Kendskab til Forretninger paa et Svineslagteri og med fleraarig Rutine foretrækkes. Gage efter Kvalifikationer.

Ansøgninger med Kopi af Anbefalinger sendes snarest til *Axel Lund,* Nørrevoldgade 100 [1], Kjøbenhavn.

Engageringsbureauet, Aarhus.

Manufakturkommis, ca. 25 Aar, ugift og militærfri, specielt dygtig som Ekspedient og Kjender af Kjoletøjer, kan faa Plads til 1. eller 15. September i Nordjylland. Begyndelsesgage 1000 a 1200 Kr.

Kopi af Anbefalinger, ledsaget af Ansøgninger og Legitimationsattest tilsendes *Robert Petersen,* Aarhus.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis.* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Hr. Fuldmægtig *Hasselriis,* Odensegade 20 Ø.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strand-*

vej 20. Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I Juli den 4de og 18de. *Talrigt Møde udbedes.*

Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Ekstraordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdtes paa „Helgoland" Onsdag den 7. Juni.

Dagsorden: 1) Agitationen, 2) Sommerlokalet. 3) Emblemspørgsmaalet, 4) Fabriksbesøg.

Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* valgtes til Dirigent.

1) Formanden fremsatte forskellige Forslag, bl. a. om et stort Friluftsmøde, eventuelt med en fremmed Taler, samt om Planlæggelsen af den engang vedtagne direkte Agitation blandt udenforstaaende Kolleger. Efter en længere Diskussion forkastedes Forslaget om det store Møde. Man vedtog at lade Agitationsudvalget supplere sig med et Par af Bestyrelsesmedlemmerne for at inddele Byen i Distrikter, samt fordele det fra Hovedkontoret kommende Materiale blandt Fællesbestyrelsens Medlemmer.

2) Lokaleudvalget havde ønaket Fællesbestyrelsens Sanktion til det lejede Sommerlokale. Lokalet godkendtes enstemmig. Til at søge et passende Lokale for Vintersæsonen valgtes d'Hrr. *Lund* og *Wulff.*

3) Fra Kolonialmedhjælperne fremsættes Forslag om Anskaffelsen af et Emblem. Formanden oplyste, at denne Sag var behandlet paa forrige Kongres, hvorefter man vedtog at forespørge Formanden for Hovedbestyrelsen paa hvilket Stadium denne Sag befandt sig.

4) Udvalget havde henvendt sig til forskellige Etablissementer angaaende paatænkte Besøg, og herfra modtaget Meddelelse om, at saadanne Besøg godt kunde finde Sted, men kun! paa Søgnedage. *J. M.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24. 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen* Øster Farimagsgade 3 ² Ø.

Obs. Atter foretager vi vor *Sommerudflugt* eg atter haaber vi paa den sædvanlige store Tilstrømning. Den sædvanlige gode Stemning, ved vi, udebliver ikke.

Turen er i Aar saaledes: Møde *Søndag den 9. Juli* Kl. 9³⁰ pr. ved Østbanegaarden. Afgang Kl. 9⁴⁵ til *Helsingør* over *Helsingborg,* videre med Sporvogn til „*Ramløsa Brunnan*", hvor Bordet staar dækket paa Verandaen, med herlig Udsigt — og med vakre svenske Flickor som Tjenerinder. Vi beser „Brunnan" og de prægtige Klippepartier — returnerer til Helsingborg, og her gør vi en lille Tur i den smukke Omegn. Saa til Helsingør. Her lover Udvalget Deltagerne fuld Valuta for deres Udgitter i de smukke Omgivelser med Skov og Strand og den milevide Udsigt.

Turen er saa vidt muligt med Damer. Bekendte kan deltage. Omkostningerne vil andrage ca. 5 Kr. pro persona, heri Rejseudgifter samt Spisning paa Ramløsa.

Altsaa ses vi saa mange som muligt den 9. Juli. Paa Færgen til Helsingborg spiser vi et eventuelt medbragt Stykke Smørrebrød — Bordet i Ramløsa er bestilt til mellem Kl. 1 og 2.

Udvalget.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Morgenstund har Guld i Mund! I Følge forudgaaende Opraab i Bladet samledes de morgenduelige Medlemmer af den herværende Afdeling ved Pauls Kirken Pinsemorgen Klokken godt 6 for at fejre Pinsen sammen i den for sin Skønhed berømte Mørselisborg Skov. I Smaagrupper, passiarende og beundrende det dejlige Vejr og den smukke Skov, sattes Kursen mod Frederikshøj Kro, hvor Kaffe og varme Boller og Horn serveredes. Under Dirigentens Ledelse gav de Tilstedeværende af Sangforeningen nogle Sange til Bedste for et begejstret Publikum.

I sluttet Trop og under Sang og godt Humør fortsattes derefter Turen til Silistria, hvor den gamle Vandmølle ligger smukt tæt ved Havet og omkranset af skovklædte Bakker. Efter at have leget her og gjort et heldigvis mislykket Forsøg paa at dyppe en af Foreningens „Støtfer" i Møllebækken i en Hængekøje, gik man med frejdigt Mod og god Appetit løs paa den medbragte Frokost, som indtoges samlet ved et langt Bord. Mod Slutningen af Maaltidet havde der samlet sig en halv Snes Frivillige fra de i Havnen liggende hollandske Krigsskibe i Nærheden af vort Bord og efter at have hilst paa os i Afstand med deres Limonadeglas, udbad de sig Tilladelse til at fotografere os ved Bordet med deres medbragte Fotografiapparat. Tilladelsen blev beredvillig givet, og da Stemningen iblandt os var for ogsaa at have et Billede af Hollænderne, toge vore Damer en rask Beslutning og stillede sig op med hver sin Hollænder under Armen. Hollænderne vare straks med paa Spasen og snart havde Hr. Just som Amatørfotograf foreviget den hollandske og danske Union, Man gik saa igen hen til Legepladsen og Hollænderne maatte selvfølgelig med og klarede sig flinkt med „Enkemand" og lign. Efter at vi havde bedt de raske Søgutter om at bringe en Hilsen fra os med hjem til vore hollandske Kolleger, toge Hollænderne Afsked med et rungende Hurra for de danske „Business Clerks".

Vi gik saa ned til Stranden, hvor de tilstedeværende Medlemmer fotograferedes og hvor der igen blev sunget Sange. Klokken nærmede sig nu til Middag, hvorfor Selskabet opløstes efter at have tilbragt en behagelig Formiddag sammen. Nogle af de Tilstedeværende toge hjem enten tilfods eller pr, Damper fra „Varna", medens Resten forblev i Skoven hele Dagen, for senere at træffe sammen med en Del af dem, der ved Middagstid styrede efter de hjemlige Kødgryder.

E. W.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer' *N. C. Eriksen,* Sæbyvej.

Af Hensyn til Engageringssagen bedes Medlemmerne, som erfarer, at en Plads bliver ledig, *straks* give Meddelelse derom til Kontorist C. Christensen, Adrs. Sagfører Kloch.

Søndag den 2. Juli foretager herværende Afdelings Medlemmer med Damer sin Sommerudflugt til *Bangsbo Skov. Flade Bakker* og *Møllehuset* ved Frederikshavn.

Med forrige Aars vellykkede Udflugt i Erindring forventes talrig Tilslutning. Liste til Tegning vil cirkulere.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Den herværende Afdeling afholdt den 16, Juni *ekstraordinær Generalforsamling.*

Dagsorden: Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for e efter Tur afgaaede: Kommis *C. Bülow* og Forretningsbestyrer *Rasmussen,* samt Forslag til en Udflugt.

Genvalgt blev Kommis *C. Bülow* med stort Stemmeflertal, og i Stedet for Rasmussen, som ikke ønskede Genvalg, valgtes Kommis *O. Christensen* (Ad. Tachatt).

Foreningen vedtog endvidere at foretage en *Udflugt til Klitmølle den 16. Juli* (kun for Foreningens Medlemmer med Damer) og Afgang fra Frederikstorv Kl. 1.

Bestyrelsen konstituerede sig derefter med Kommis *C. Bülow* som Formand. og Kommis *O. Christensen* som Bestyrelsesmedlem. *Bestyrelsen.*

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller,* Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Brevkasse.

Forbundsdagen i Hamborg. Hjertelig Genhilsen til de Herrer *Richard Døring, R. von Pein. A. Roth* og *Wilhelm Schack,* og beder jeg Redaktionen af «Deutsche Handels-Wacht» venligst bringe min Hilsen og Tak til de mange Kolleger fra *Hamburg, Aachen, Berlin, Nürnberg, Baireuth o. s. v.* for de »*Heil*» og »*deutschen Heilgrüser*«, der sendes Medkæmperen i Norden.

Heil D. H. V.! *V. H.*

Hilsenerne fra Cykleudflugten til *Varde* fra Hr. C. C. i *Rø* (Bornholm) og fra Hr. C. H. W. H. ved *Blaavandshuk* gengældes venligst. *V. H.*

En Helsingørkommis. Deres gennem Formanden sendte Meddelelse synes os ikke egnet til Behandling i Bladet. *L.*s Handlemaade maa naturligvis fordømmes, men Straffen har jo allerede ramt ham. Det er utvivlsomt træffende, naar han karakteriseres som «en Nar», — men den Slags Folk tager vi ikke alvorligt.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende"**

et *godt og billigt*

Annonceblad ?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Esbjerg Svineslagteri[s]

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE **IRIS SÆBE** 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko
i
Specialforretningen,
Vestergade 18.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer !

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe

Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.

(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus.
L. Hammerich, Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa.
Jens Just, Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding.
Fr. Nørgaard, Bankdirektør, Aarhus

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Enhver Handels- eller Kontormedhjælper bør være Medlem af Centralorganisationen!

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, indmelder man sig hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Ingvoldsen i Esbjerg. !

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Hvert Barn kender
Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Hjørring.
Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

Alle Bøger og Rekvisitter, der benyttes paa
Den jydske Handelshøjskole,
faas hos
Brunsgade 33. Telefon 1400. **Aage Hass,** Aarhus.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793 Fabrikerne 2534

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle Tuborgs Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have. Keglebane.

Knusende billigt
har jeg kjøbt et Parti paa
27 Mille Cigarer
af det bekendte Mærke „**la Campina**", som derfor sælges for **3½ Kr. pr. 100 Stk.**
Sendes overalt franco mod Efterkrav.
HUSTED KNUTZEN, Aalborg.
BEMÆRK! La Campina ryges bl. a. af Aalborg-Afdelingens Formand Hr. Th Hansen.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn: Nørrevoldgade 100, 1. S. Leder: Hr. Axel Lund.
Aarhus: Guldsmedegade 24—26. Leder: Hr. Robert Petersen.
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1.20
Trinidad do	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

H. F. Bodecker	Kjøbenhavn
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Rückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Wilke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia, hos
JUL. PETERSEN, Esbjerg.

Bedre — Leverpostei i Daaser & Frokost- & Middagsretter end
A. Formann & Co.s kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Tænk paa Fremtiden,
medens De er ung og arbejdsdygtig. Tegn
Livsforsikring eller **Pensionsforsikring** hos
Inspektør BLUMENSEN,
Aalborg. (Telefon 524).
(Medlem af Centralorganisationen).
Alle Overslag og Oplysninger gratis.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad underskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF. Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Filial. Telefon **6252.**

Fiskeboller
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP, Kjøbenhavn K.**

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. Telefon: GODTHAAB 78.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** Telefon 573.
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

AARHUS
Dampvaskeri.
AARHUS.
Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.
Hovedudsalg af Hamlet Cycler.
1ste Kl. Staalsymaskiner
med 6 Aars Garanti.
Fineste Reparationsværksted.
N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.
J. Jacobsens Skræderforretning
er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Drikker De Dobbelt Øl,
da læg Mærke til, at
Det røde Segl
findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke
De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.
garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for De forenede Bryggeriers Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl
Der solgtes sidste Aar
ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Foreninger,
Hoteller,
Restaurants,
Frisørsaloner,
etc.
bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

Hilsen til tyske Standsfæller.

Hyllesteds Tale paa Medhjælperdagen i Hamburg. — Hilsen fra de kjøbenhavnske Afdelinger.

Ved Aabningshøjtideligheden under den store tyske Handels- og Kontormedhjælperdag holdt Hr. *Åge Hyllested* følgende Tale, der her gengives i Oversættelse:

Ærede Forsamling!

Det er sikkert noget dristigt af mig som Udlænding at gribe Ordet i en Forsamling som denne. De maa dog ikke tro, at det er, fordi jeg kan fortælle Dem noget nyt, men mere opfatte det som en Høflighedssag, og jeg bringer Dem herved en Tak fra de organiserede danske Kolleger, fordi De har givet os Lejlighed til at bivaane denne Medhjælperdag og nyde godt af dens Forhandlinger.

Det turde være paa sin Plads samtidig i korte Linier at danne for Dem et Billede af Forskellen mellem Deres og vor Bevægelse.

Vi føre denne, ligesom De, paa social-politisk Grundlag under Udelukkelse af al Partipolitik og fra et nationalt Standpunkt. Paa et Punkt i det mindste staar vi imidlertid modsat den tysk-nationale Bevægelse, nemlig med Hensyn til Kvindearbejdet. Jeg opfatter Deres Stilling saaledes, at De ved indskrænkende Bestemmelser vil søge at trænge Kvinden ud af Arbejdsmarkedet, vi derimod indser, at dette er en Umulighed, i hvert Fald i Danmark, og vi søge derfor af faa Kvinderne ind i vore Rækker, for at de i hvert Tilfælde kan arbejde under de samme Betingelser og for samme Løn.

Bevægelsen er der som her international, men, mine Herrer, alene det Faktum, at denne Forsamling rummer Repræsentanter fra andre Lande, giver den et Præg af Internationalisme, og i Virkeligheden trænger jo de Forhandlinger, der her skal foregaa i disse Dage, saaledes langt ud over det tyske Riges Grænser og kommer saa at sige hele Verden til Gode.

Og jeg kunde bl. a. tænke mig et Punkt, hvor Samarbejde kunde virke gavnligt. De har sikkert de fleste af Dem til Tider mødt Konkurrencen fra den udenlandske Kollega, der arbejder for lidet eller intet, blot for sin Uddannelses Skyld, at dette Forhold i Længden er utaaleligt turde være givet, men medens vi maa anerkende enhver ung Mands Ret til at udvide sine Kundskaber ved Ophold i Udlandet, saa bør det komme dertil, at organiserede Kolleger ikke gør dette paa Bekostning af de hjemlige Kollegers Livsforhold.

Jeg er kommet her for at lære, — og ligesom de tyske Varer trænger sig ind paa Verdensmarkedet, saaledes ogsaa med tyske Meninger og Tanker, overalt kan man spore dem, selv om de ottest iklæder sig en national Klædedragt. Jeg er rejst herover for at komme tilbage med saadan en Prøvekollektion af Meninger og Erfaringer indenfor Handelsmedhjælperbevægelsen, og jeg er sikker paa, naar jeg atter drager bort, at jeg da vil føle mig som en rigere Mand. Derfor borger ikke mindst denne Forsamlings Talrighed og Dagsordenens Righoldighed. Og det skal være min Opgave at lade denne Rigdom komme mine danske Kolleger til Gode.

Mine Herrer, idet jeg endnu en Gang bringer Dem en Tak, fordi De har indbudt mig, vil jeg slutte med at bede Dem, med Bibeholdelse af alle nationale Særpræg, at udbringe et „Heil" for den gensidige Forstaaelse mellem Nationerne. (Stormende „Heil" og Bifald).

Fra vore kjøbenhavnske Afdelinger afsendtes følgende telegrafisk Hilsen til Medhjælperdagen:

Handlungsgehilfentag, Hamburg.

Die centralisierten Gehilfenvereine Kopenhagens begrüsst die im Spitze der Standesbewegung aller Länder marschirenden deutschen Kollegen.

Hansen. *Hasselriis.*

Dette Haandtryk fra „Kollegerne i Norden" modtoges med levende Bifald.

Verdenssproget.

„In irgend einer fernen Zukunft wird es eine neue Sprache zuerst als Handelssprache, dann als Sprache des geistigen Verkehrs überhaupt, für Alle geben".

Fr. Nietzsche.

Den mærkelige og ulykkelige tyske Filosofs Profeti for henved en Menneskealder siden om et mellemfolkeligt Sprog for Handelens og Videnskabens Mænd peger frem mod et kulturelt Fremskridt, hvis Virkeliggørelse ikke vil faa mindre Betydning end den Opfindelse, der gjorde Guttenbergs Navn udødeligt.

Internationale Meddelelsesmidler.

Skønt vi i dette Øjeblik er Vidne til det frygtelige Krigsskuespil i Mandschuriet og ved Stillehavets asiatiske Kyst, gaar der siden Decennier et Drag af Internationalisme gennem Verden. Handelen og Videnskaben bringer Nationerne nærmere til hverandre, og Livsforudsætningen for det moderne Samfunds normale Udvikling ligger i, at Tanke- og Vareudvekslingen mellem Stater og Folkeslag kan ske saa let og uhindret som muligt.

Der eksisterer jo allerede en Rigdom af internationale Meddelelsessystemer, for blot at nævne Taltegnene, de algebraiske Betegnelser, Kemiens og Matematikens Tegn, Nodeskriften, Søfartsignalerne, Telegrafalfabetet, Døvstummesproget o. s. v., og det skulde derfor synes, at Springet til et almindeligt verdensomfattende Meddelelsesmiddel — et Verdenssprog — ikke var en overmenneskelig Kraftanstrængelse.

Det internationale Hjælpesprog.

Bestræbelserne for at indføre et for alle dannede Mennesker forstaaeligt Hjælpesprog er af gammel Dato. Der nævnes endog ca. 50 Sprogsystemer siden det 17de Aarhundrede, men følgelig har ingen tidligere Historieepoke krævet dets Nødvendighed med større Styrke end netop vor egen Tid. Ved Verdensudstillingen i Paris 1900 valgte forskellige Foreninger og Kongresser Delegerede til Studiet af dette interessante Problem. Der nedsattes en Kommission, der udstedte en Erklæring vedrørende Opgavens Løsning og praktiske Gennemførelse. Siden har over 200 forskellige Organisationer og 724 Medlemmer af Akademier og Universitetsprofessorer Verden over givet „Erklæringen" sin Tilslutning. Om dette Spørgsmaal har Professor ved Universitetet i Toulouse, *L. Cuulurat*, udgivet et Skrift, som Danmarks Delegerede ved Verdensfredskongressen i Monaco 1902, Hr. *Frederik Skeel-Gjørling*, der har besørget Oversættelsen i Dansk, har tilsendt os.

„Det andet Sprog for Alle".

Hjælpesproget tilsigter ikke at skulle fortrænge Nationalsprogene. Det skal netop være det „andet Sprog" for hver Nation og skal derfor besidde de Egenskaber, at man kan tale og forstaa det, naar man kan læse og skrive det. Da dette Sprog i første Række skal tilfredsstille et praktisk Behov maa det findes brugbart af Videnskabsmænd af alle Fag, af Næringsdrivende og *Forretningsfolk* og af Turister.

Hjælpesproget — et nevtralt Sprog.

Kommissionen har taget Afstand fra at acceptere noget af Nationalsprogene; thi Valget af et levende Sprog vilde vække den krænkede Nationalstolthed til Obstuktion mod den begunstigede Nation, hvis Sprog antoges og Tankens Realisation vilde blive vanskelig- eller umuliggjort. Ligesaa lidet hensigtsmæssig vil det være at lade det gamle videnskabelige „Hjælpesprog", Latinen, genopstaa til nye Ære og Værdighed; thi dels er den et dødt Sprog, der tilhøre en forbigangen Kulturperiode, dels er dette Sprogs Grammatik og Syntaks saa vanskelig at publicere og saa lidt egnet til filologiske Nydannelser, at det paa Forhaand maa opgives. Noget lignende kan siges om Græsken.

Der bliver saaledes intet andet tilbage, end at konstruere et Sprog.

Kunstsprogets Dannelse.

Men hvorledes konstrueres dette „Kunstsprog", der skal være let at lære og saaledes tilgængeligt for de størst mulige Kredse? De levende Sprog maa levere Hovedmassen af det

nødvendige Materiale. Allerede findes der en Mængde internationale Udtryk, f. Eks, af teknisk og videnskabelig Natur, der kan finde Anvendelse uden synderlig Ændring, og dernæst vil man, ved at reducere Antallet af de Ord, der skal positivt læres og huskes, yderligere befordre Tilegnelsen af Hjælpesproget. Ved Hjælp af en enkelt kort Tilføjelse, maa man kunne danne alle Betegnelser paa Personer, der dyrker en Kunst eller Videnskab, eller befatter sig med et Erhverv. De fornødne Afledninger og Sammemsætninger maa dannes med automatisk Lethed, og Undtagelsernes Mængde maa undgaas. — Ved Ordenes Form maa Taledelene kunne skelnes fra hverandre, saaledes, at man straks kan opfatte om Ordet er et Substantiv, Adjektiv, Adverbium eller Verbum.

Retskrivning og Udtale.

En stadig Indvending mod det internationale Sprog er den formodede Vanskelighed ved at overvinde Nationalejendommelighederne i Udtalen af det samme Ord. Denne Hindring kan imidlertid begrænses om end ikke helt overvindes. Alfabetet skal indeholde Tegn for de Lyde, der ere fælleseuropæiske; det franske *u*, det engelske *th* og det tyske *ch* f. Eks. maa derfor holdes udenfor. Desuden maa Ordene af samme Grund have et ikke for ringe Rumfang. Retskrivningen maa analogt med de foregaaende Synspunkter holdes saa nær til Udtalen som gjørligt.

Endelig maa naturligvis Grammatik og Syntaks simplificeres mest muligt og Sagens Forkæmpere mener derfor, at det ikke vil være uovervindeligt, men derimod en naturligt Følge af de mange interesserede og videnskabelig dannede Medlemmer af Kommissionens Arbejde, at netop Kunstsproget vil blive mere regelmæssigt, fuldkomnere og lettere at lære end nogetsomhelst naturligt Sprog.

Hjælpesprogets Antagelse.

Hvorledes vil det nu lykkes i alle Lande at faa anerkendt et ganske nyt Sprogsystem? Man huske nemlig, der findes allerede flere konkurerende Systemer, der er fremstaaet af Volapükens Ruiner. Kun et yderst lille Mindretal er i Stand til at sætte sig ind i disse Kunstsprogs Mangler og Fordele og dernæst træffe sit Valg. Og selv om alle kunde vælge frit og selvstændigt vilde dog intet være naaet — uden en Forøgelse af Sprogene. — Men naturligvis, enhver venter med at tilegne sig et Kunstsprog, indtil det kan komme ham til Nytte, altsaa indtil alle har lært det.

Man mener nu at være kommen ud af denne *circulus vitiosus* (Cirkeldrejning) ved Oprettelsen af den tidligere omtalte internationale Institution „Association internationale des Academies", der bl. a. tæller Det kgl. danske Videnskabernes Selskab blandt sine Medlemmer. Kommissionen henvender sig nu til alle videnskabelige Institutioner, Handel-, Industri- og Turistorganisationer for at faa disse til at slutte sig til Tanken, vælge Delegerede og afgive deres Stemmer samt samlede forelægge *Association* Sagen til Kendelse. Saafremt denne ikke kommer til at foreligge vil den af Kommissionen valgte Komité træffe Afgørelsen angaaende Verdenssprogets Konstruktion og Gennemførelse.

Tanken har allerede slaaet Rod viden om — som paavist i det foregaaende. Endnu foreligger der intet om Tilslutning fra Danmark udover et Foredrag, som Prof. Otto Jespersen i Foraaret holdt paa Statens Lærerhøjskole.

Men saa stor Sag er Verdenssproget, og saa mægtig en Betydning har det for et Folks Rapport til den store Verden, at de internationale Bestræbelser, der nu synes at være i saa god Drift, bør fængsle alle Dannedes Opmærksomhed; thi den har jo Bud til hver og én, der i nogen Grad har Föling med hvad der sker udenfor vore snævertdragne Grænser.

For Handelsstanden i sin Helhed har denne Sag en saa udstrakt Betydning, at vi næppe evner at overse Følgerne af Hjælpesprogets Indførelse.

Engageringssagen.

Det første Kvartaar af det lokale kjøbenhavnske Engageringsbureaus Virksomhed er altsaa forløbet, regelmæssigt og ganske tilfredsstillende uden derfor at kunne betegnes som ganske idèelt i sin Virkemaade.

Hvad der navnlig har manglet Bureauet er tilstrækkelig Meddelelse om ledige Pladser og skønt der ikke er Anledning til andet end at se lyst paa Sagen er en Omtale dog næppe overflødig, fordi en frugtbringende fremtidig Virksomhed i første Række, skal søge Liv ved et konsekvent Samarbejde mellem Medlemmerne og Bureauet, hvad der jo dog altid kan ske uden nogen nævneværdig Ulejlighed for nogen.

Hvor ofte hører vi ikke blandt vore daglige Omgivelser en Plads ledig her, en anden som bliver ledig der, og det er saadanne Meddelelser om ledige Pladser, Bureauet med Tak modtager.

Vi maa indse, at det er nødvendigt, at alle gør en Smule Arbejde med, fordi den enkeltes Kræfter ikke ubetinget kan slaa til i en ikke altid lige rigelig tilmaalt Fritid, ligesom man maa erindre, at hele Virksomheden foreløbig kun kan foregaa med meget beskedne Midler; og derfor bliver et saadant Samarbejde mellem Medlemmerne og Bureauet i højere Grad en Nødvendighed.

Heller ikke maa man slaa sig til Ro med, at en Sag er realiseret. Det maa stadig være vor Opgave, at faa denne fuldkommengjort „til lige Betydning for baade Medhjælpere og Principaler", hvad Organet for det stadig mere udbredte Detailhandlersocietet netop paapeger i en Meddelelse om vort nylig oprettede Bureau.

Kan denne Appel til Medlemmerne hjælpe til foreget Rapport mellem disse og Bureauet, er Hensigten med disse Linier naaet. Husk Maalet er, at ingen arbejdsløs Kollega søger Bureauet forgæves!

Forresten er dette hidtil kun sket med en. Men ligesom et Medlem forgæves har søgt Bureauet, har ogsaa det forgæves haft Bud til Medlemmerne, da det har vist sig umuligt at besætte en af de ledige Pladser.

Naturligvis er en saa ringe Arbejdsløshed i vore Rækker et yderst glædeligt Faktum, men for Engageringslederen er det alligevel beklageligt, at maatte melde sig renonce, naar man først har udbedt sig og faaet Tilladelse til at besætte en vakant Plads.

Mon der i vor Engageringssag ikke er et godt og gyldigt Agitationsmiddel for Medlemstilgang?

Axel Lund.

I. — M. — F.

Forleden fik jeg ved en af disse Tilfældigheder, som Livet er saa saare rigt paa, Øje paa et lille Stykke Papir i Oktav, „Organ", der bar den mystiske Titel „I. — M. — F". Nu skulde jeg maaske have gjort det, som de fleste andre muligen vilde have gjort, af Organets Indhold have sluttet mig til dets Navn Men jeg satte mig hen paa en Bænk og grundede. Efter lang Tids forgæves Hjernearbejde undersøgte jeg det, jeg for Anskuelighedens Skyld vil benævne Indholdet og udfandt, at I. — M. — F. ikke kunde betyde andet end „Isenkræmmermedhjælperforeningen". Jeg tog, idet jeg holdt Papiret i højre Haand 2 Fod ud fra Kroppen, et Overblik over det, ligervis som man f. Eks. vilde have taget et Skøn over f. Eks. en Rose, forinden man lugter til den, (for saa vidt som da en saadan Sammenligning ikke vilde være Blasfemi mod den sidste — Ros) og efter at have taget dette Skøn, sagde jeg til mig selv: — Underligt at dette ikke straks gik op for dig. —

Imidlertid foldede jeg Organet ud (2den Aargang Nr. 11) og idet jeg tog et flygtigt Overblik over dets 2 indvendige Sider, gennemlæste jeg disse, der, den Oplysning skylder jeg til Forklaring af dette tilsyneladende Fænomen, indeholdt en Meddelelse om en Kristi Himmelfarts-Udflugt til Roskilde, trykt (Meddelelsen) med Typer, der i Størrelse nærmede sig dem, jeg saa anvendt paa et Stykke Papir, der var slaaet op paa et Plankeværk for at tilkendegive Regeringspartiets Grundlovfest paa „Alléenberg" og som man populært kalder en Plakat, (uden naturligvis derfor at ville drage nogen som helst Sammenligning mellem disse 2 Fester.

Paa fjerde Side fandt jeg en (med fede Typer) trykt Opfordring til Medhjælperne om at opgive Adresser paa udenfor Foreningen staaende Kolleger; „thi" — skriver den anonyme Redaktør, *„det skal gaa op for Isenkræmmermedhjælperne, at I. M. F. er deres eneste Repræsentant"*. Det gav et Sæt i mig, som det vilde have gjort, dersom én var kommen hen til mig og havde

sagt til mig: „Du farer med Løgn!“ „Min Gud, sagde jeg til mig selv, ved Hornbeck (dette er den Mand, som jeg ved, har lovet at være Formand for I. M. F)., erindrer han ikke, at der eksisterer en Organisation af Isenkræm- og Galanterimedhjælpere, der endog tilfældig har til Formand netop den Mand, der paa *et Bestyrelsesmøde blev ekskluderet* af I. M. F. (Lovene ???) *en Tid efter, at han selv havde udmeldt sig af denne*, og som man dertil maaske blandt andre har tænkt indirekte at kunne stemple (selvfølgelig uden Grund) af den med ovenstaaende uparlamentariske Ekskludering bl. a. ulogiske Notis i samme Nr. af Organet: *„Resultatet skal være, at kun de Isenkræmmermedhjælpere staar udenfor I. M. F. som er slettet af vor Forening paa Grund af Restance“.*

Naar man imidlertid har den Tro paa sin Stand, som jeg bl. andre har, tager man selvfølgelig ikke dens Slags Ting alvorligt, og har man dertil den Tro paa sine Kolleger, som jeg blandt andre trods alt vedblivende har, er det en Tilfredshed at kunne sige til sig selv, denne Mand har dømt sig selv, men derfor bliver han jo alligevel ikke bedre foreløbig.

C. H. W. Hasselriis.

Pressen og Handels- og Kontormedhjælperne.

Centralorganisationen har forlængst belært Offentligheden om, at der eksisterer en Handels- og Kontormedhjælperstand. Tidligere hverken talte eller skrev man om Medhjælpernes Anliggender. Nu er Medhjælpersagen et Tidens og Dagens Spørgsmaal. Vi har ved vort organisatoriske Arbejde naglet det fast i de sociale Spørgsmaals Række.

Vi gengive her af mange andre et Par Citater af den sidste Tids Presseudtalelser om Centralorganisationen og Medhjælperstanden.

I Tidsskriftet „Frit Ordskifte“, der er Organ for „De unges Valgret“ og redigeres af Herr *J. P. Jørgensen*, Sorø, har „En fhv. Handelsmedhjælper“ nylig skildret Medhjælpernes Forhold og Kaar. — Redaktionen knytter følgende Kommentar til denne Artikel:

Det kan vistnok siges, at foranstaaende Beʼragtninger i alt væsenligt er træffende og rigtige, selv om selvfølgelig ogsaa *denne* Sag kan ses fra mere end een Side. Men der er adskillige Tegn i Sol og Maane, som tyder paa, at Forholdene for Handelsmedhjælperstanden er i Færd med at bedres betydeligt, og denne Bedring vil her som i andre Stænder væsenligst blive gennemført ved *Organisation*. I „Dansk Handels- og Kontormedhjælperforening“ er i Løbet af nogle Aar ved selvbevidste unge Mænds ihærdige Arbejde skabt en Organisation, som allerede har rigtig pæne Resultater at opvise og dertil de bedste Udsigter til ogsaa fremtidig med Held at kunne hæve Standen i aandelig og økonomisk Henseende.

Naar der nu virkelig er en hel Del Fremskridt at spore i Retning af Handelsmedhjælpernes Selvhævdelse overfor Principalerne, er det den nævnte Organisations Skyld, og det er ogsaa den, der kan tilegne sig Fortjenesten af, at den yngre og yngste Generation af Handelsmedhjælpere er betydelig mere aandeligt udviklede Mennesker end saa mange af deres ældre Standsfæller. I Modsætning til, hvad Tilfældet tidligere var, har de *Interesser*, der rækker udover Rosinposen og den aarlige Maskerade i Byens „selskabelige Forening“. Den, der skriver dette, holdt for et Par Aar siden i den soranske Afdeling af Organisationen et Foredrag om Politik, og det var en stor Fornøjelse at se Flertallet af Byens Handelsmedhjælpere danne en virkelig taknemlig Tilhørerkreds. Blot en 4—5 Aar tidligere vilde det have været komplet umuligt at interessere et tilsvarende Selskab for andet end en L'hombre eller Tærningspil, højst maaske en „humoristisk“ Oplæsning.

Fremskridt har der uomtvistelig været indenfor Standen, og det vil der forhaabenlig ogsaa vedblive at være et godt Stykke Tid endnu i sund og god Retning. En Forening som „De unges Valgret“ med dens Krav om flere Borgerrettigheder for unge Mænd og Kvinder og med dens Program om Oplysning om Samfundsspørgsmaalene vil da ogsaa have Udsigt til at kunne regne med Medlemmer fra Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Under Mærket „Merchant“ bringer „Aalborg Stiftstidende“ en Artikel „Den unge Handelsmand“ — en Opsats, som det ikke vil være uinteressant for vore Læsere at stifte Bekendtskab med.

Forfatteren indleder med at henvise til en forhen given Karakteristik af den typiske Medhjælper og skriver dernæst:

I en Artikelserie under Fællestitlen „Portræter“ har Hr. John blandt andet ogsaa givet en sand og desværre sørgelig Karakteristik af den unge Handelsmand. Billedets Lighed med Originalen var slaaende; det viser os tydelig hans Lapsethed i Klædedragt og Optræden saavel som hans Aandsfattigdom og overfladiske Indbildskhed. Som Karakteristik er der altsaa intet at udsætte paa Hr. Johns Skildring, dens Sandhed skal ikke drages i Tvivl, og dog fremkaldte den hos mig — og vist hos mange — en Bebrejdelse mod Forfatteren. Bebrejdelsen kan udtrykkes i de klassiske Ord: Folk siger nok, Jeppe drikker, men de siger ikke, hvorfor han drikker.

Hr. John burde ogsaa have givet os et lille Bidrag til Forstaaelse af, hvorfor den unge Handelsmand bliver, som han er, og hvad der kan gøres for at faa ham anderledes. Det er ikke nok at give nogle Antydninger af, at han maa blive saadan paa Grund af sin Overfladiskhed og Indbildskhed. Hvor faar han disse daarlige Egenskaber fra? De er vel ikke medfødte hos ham mere end hos andre Samfundsborgere.

Hans lange Arbejdstid, hans Arbejdes Natur og den Tradition, der nu en Gang gør sig gældende hos disse Folk, bærer Hovedskylden for, at Manden er, som han er. At Hr. John har givet en Antydning af disse Skavanker er ikke nok, om det end gør sin Nytte ved at vække Opmærksomhed; men der skulde ogsaa gerne peges paa, hvad der bør gøres for at ændre disse ubeldige Forhold. Og jeg vilde gerne i det efterfølgende have Lov til at give nogle Fingerpeg.

Først vil jeg forudskikke den Bemærkning, at det er nærmest Ekspedienten, Kommis'en eller Butiksmanden, jeg tænker paa, og ikke Kontormanden. Denne sidste bydes i mange Henseender bedre Forhold, om end min Kritik i meget ogsaa kan gælde for hans Vedkommende. Den lange Arbejdstid er efter min Formening den værste Hindring for, at den unge Handelsmand kan faa mere aandelig Interesse.

Efter dernæst ud fra de samme Synspunkter som saa ofte fremsat her i Bladet at have paavist, at lang Arbejdstid, daarlige Lønforhold, den nuværende Form for Undervisningen i Aftenskoler bevirker, at den skildrede „Medhjælpertype“ fremkommer, skriver Forfatteren:

Det Arbejde, der skal udføres i en Butik er ogsaa ofte af en saadan Natur, at det bidrager til at forlede et ungt Menneske. Han maa ikke støde an, skal tale Folk efter Behag, og for at være interessantskal han gerne have et Oplag af hengemte Vittigheder og forslidte Talemaader. Er der en lidt selvstændig Natur i en ung Handelsmand, og har han ideel Trang, da skal Butikslivet nok gøre sit til at dræbe denne gode Egenskab hos ham, samtidig med at den gør ham overfladisk blasert. Hvis det danske Folk havde noget af Englændernes Frihedsfølelse og Selvstændighedstrang, vilde Handelsmandens Arbejde i Butiken blive lettere og mere taaleligt. Den utaalige, konventionelle og intetsigende Snak, som altfor ofte skal ledsage enhver Forretning vilde forsvinde. At den egentlige Butiksekspedition derved vilde blive mere tiltalende for den handlende, og at den derved vilde give Plads for en mere selvstændig og mindre blaseret Mand bag Disken, er der næppe Tvivl om. Det kunde maaske være passende om der i Butikerne i Lighed med, hvad der almindeligt er Tilfældet i England, blev ophængt Plakater med Anmodning til Publikum om at fatte sig i Korthed og kun tale om Forretningerne.

Den, især i tidligere Tider, ret almindelige Tradition, at Handelen var noget finere end Haandværk, skal Tidens demokratiske Tendenser nok faa Bugt med, især hvis der bydes de unge Handelsmænd bedre Betingelser for at faa social Oplysning og sund, aandelig Paavirkning. Den blaserte Laps skal da nok give Plads for den interesserede og mere tiltalende Samfundsborger. Men her ligger en Mission for de ledende i Handelsstanden, og den offentlige Mening skulde ogsaa gerne yde sin Medvirkning. En dygtig og intelligent Handelsstand er en overordentlig Vinding for et Land, den betegner Landets Fremskridt mere end nogen anden Stand.

Literatur.

„La Federacion“,

et stort Fagskrift, der udgives af „Federacion local de Sociedades de Dependientes de Comercio“ i Madrid, bringer i et af sine sidste Numre Hr. *Vilh. Hansens* Artikel om Medhjælperbevægelsen i Danmark og den nye Helligdagslov, der som tidligere meddelt først offentliggjordes i „Nuestro Programa“ i Barcelona.

„Das Kaufmannsgericht“,

hedder et nyt Maanedsskrift, der, som Titlen røber, beskæftiger sig med de nylig oprettede tyske „Købmandsretter“ (Voldgiftsretter til Afgørelse af Stridsspørgsmaal mellem Principal og Medhjælper). Det er Tidsskriftets Opgave at behandle Retsspørgsmaal, vedrørende det merkantile Lære- og Tjenesteforhold, offentliggøre de mest bemærkelsesværdige af Retternes Domsafsigelser og iøvrigt bringe løbende Efterretninger om „Købmandsretternes“ Virksomhed.

„Das Kaufmannsgericht" udgives paa „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband"s Forlag i Hamburg.

Archiv für kaufmännnische Sozialpolitik.

Kun faa danske Medhjælpere ere vidende om, at der navnlig i de sidste Aaringer er fremstaaet en saare omfangsrig Literatur, hvis Emner hentes fra, hvad vi med en mere omfattende end egentlig træffende Betegnelse kalder „Medhjælpersagen".

Hvert Land med et stort Bogmarked har sin Andel i denne Literaturgren. Tyskland har den største Bogproduktion, den stærkeste Medhjælperbevægelse — og derfor den største Medhjælper-Literatur.

Det første Hefte af „Archiv für kaufmännnische Sozialpolitik" udkom i Begyndelsen af 1904, under Redaktion af „Deutsche Handels-Wacht"s Redaktør, Hr. *Walther Graef*, i Hamburg. Alene den stilfulde Udstyrelse af disse 48-sidede Hefter, fængsler Opmærksomheden; det fikse Omslag og den nydelige grafiske Udstyrelse, yder ligesom en Forhaandsgaranti for Indholdets Gediegenhed. Her er der for første Gang skabt et virkeligt Medhjælper-Tidsskrift, der kan tage de faglige Spørgsmaal op til Drøftelse i den rundige og indgaaende Form, som et Fagblads Plads og almindelige Læsekreds ikke kan forudsætte.

Indholdet har naturligvis størst Interesse for tyske Medhjælpere, men ogsaa de danske Kolleger, der interesserer sig for „merkantil Socialpolitik", vil med Udbytte kunne tage de 6 aarlige Hefter i Haanden.

„Moderne Sprog".

I vor med Uge-, Maaneds-, Dag- og Tidsskrifter begunstigede Tid, skal der Mands Mod og Hjerte til at grunde et nyt Blad. Det maa da i hvert Fald være noget noch nicht da gewesen'es, der bydes paa. Med Mottoet: „Sprog er Vejen til Verden" har Hr. Magister *Johs. Neuhaus* udsendt 1ste Nummer af ovennævnte Halvmaanedsskrift, der unægtelig er en ny Art Tidsskrift-Literatur.

Det foreliggende Hefte indledes med en paa Tysk affattet Artikel om Kejser Wilhelms personlige Kristendom, men indeholder desuden en Række Bidrag paa Fransk, Engelsk, Amerikansk og Hollandsk over skiftende Emner. Heftet slutter med et mindre Bidrag forfattet paa det for nogle faa Aar siden fremstaaede Sprog „Esperanto", som man dog med en priselig Sans for det Praktiske, har ledsaget med en fransk Oversættelse.

Bladet fortjener efter det foreliggende Hefte at dømme Udbredelse blandt alle sproginteresserede Mennesker, men om der vil findes tilstrækkelig af disse, for at sikre Bladet, kan jo synes et aabent Spørgsmaal.

Til Medlemmerne af de kjøbenhavnske Afdelinger!

Agitationsudvalgets Opfordring til Medlemmerne om at deltage i Agitationen ved at skaffe 1 Medlem hver er efterkommet af langtfra alle Medlemmerne. Med en Tak til de Kolleger, der fulgte vor Opfordring, beder vi endnu engang alle de øvrige om ikke at ville skyde dette lille Arbejde fra sig.

Med kollegial Hilsen

P. A. V.

C. H. W. Hasselriss.

Engageringsbureauet, Kjøbenhavn.

Bogholder og Korrespondent (kvindelig eller mandlig) dygtig til Stenografi, Maskinskrivning samt tysk og engelsk Korrespondance søges til 1. September.

Ansøgere med Kendskab til Forretninger paa et Svineslagteri og med fleraarig Rutine foretrækkes. Gage efter Kvalifikationer.

Ansøgninger med Kopi af Anbefalinger sendes snarest til *Axel Lund*, Nørrevoldgade 100 [1], Kjøbenhavn.

Engageringsbureauet, Aarhus.

Kommis og Waterclerk.

Som saadan er Plads ledig i en større Skibsprovianteringsforretning i Aarhus.

Vedkommende Ansøger maa være sprogkyndig (Tysk og Engelsk) samt i Besiddelse af den fornødne Evne til at repræsentere Firmaet overfor Skibsførere. Alder ca. 25 Aar. Gagevilkaar 850—1000 Kr. samt fri St. Tiltrædelse *1ste August* Ansøgninger med Legitimationsattest sendes til *Robert Petersen*

Brevkasse.

Aalborg. De indsendte Manuskripter vil fremkomme i Nr. 15. *Red.*

Venlig Genhilsen til Deltagerne i Medhjælperstævnet i Hadsund. *V. H.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*. Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Hr. Fuldmægtig *Hasselriis*. Odensegade 20 Ø.

Kupons, der giver Adgang til *Koloniudstillingen i Tivoli* til moderat Pris *15 Øre*, udleveres gratis paa Mødeaftenerne og hos Afdelingsformændene.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I Juli den4de og 18de. *Talrigt Møde udbedes.*

Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*. Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen*. Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen* Øster Farimagsgade 73 [2] Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faaes til nedsat Pris hos Kassereren.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen*. Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup*. Kasserer: Kommis *Lindahl*.

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer, *N. C. Eriksen*, Sæbyvej.

Nykjøbing p. M. Formand Boghandlermedhjælper *Jørgensen* Kasserer *Chr. Høgh*.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen*.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende"** ?

et *godt og billigt*

Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Esbjerg Svineslagteri[s]

anerkendte Polser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

ET BUDSKAB TIL GARCIA

med Indledning af Louis Henius, er blevet Foraarets Diskussions- og Samtaleemne, saa at det endog har givet Navn til Aarets Sommerrevue. — Trykt i 10,000 Exempl.

Alle bør læse „Budskabet".

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's
ÆGTE
IRIS SÆBE
25 Øre.

Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer !

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko i Specialforretningen, Vestergade 18.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det blaa Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Hvert Barn kender

Wørning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16**,
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus.
L. Hammerich, Grosserer. Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa.
Jens Just, Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding.
Fr. Nørgaard, Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Enhver Handels- eller Kontormedhjælper bør være Medlem af Centralorganisationen!

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, indmelder man sig hos Hovedkassereren, Hr. Chr. Ingvoldsen i Esbjerg. !

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

Hjørring.
Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Alle Bøger og Rekvisitter, der benyttes paa
Den jydske Handelshøjskole,
faas hos
Brunsgade 33. Telefon 1400.
Aage Hass, Aarhus.

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr.
pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre
pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III.
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have. Keglebane.

Hvorfor betale
5 á 6 Kr. for en Kasse Cigarer, naar De hos mig kan faa en virkelig fin Cigar for 3 Kr. 55 Øre pr. hel Kasse portofrit tilsendt.
Skriv til Husted Knutzen,
Aalborg.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

H. F. Bodecker	København
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Milke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF. Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns engros Fillial. Telefon 6252.

Fiskeboller
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

Foreninger,
Hoteller,
Restaurants,
Frisørsaloner,
etc.
bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. Telefon: GODTHAAB 78.

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70.** Vestergade **70.**

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Indmeld Dem i
„The Cosmopolitan Correspondence Club".
Se Artiklen i dette Blad for 1. Jan. 1905.
Alle nærmere Oplysninger hos J. Andreasen, Cementfabr. ved Rørdal pr. Aalborg.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*
Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

„Salonen" i Ris Skov.
Telf. 335. **Ludv. Thürmann.** Telf. 335.
Bedste Køkken.
Udsøgte Vine.
Smukkeste Udsigt.
Stor Koncert hver Aften
(Mandag og Lørdag undtagen).

AARHUS
Dampvaskeri.

AARHUS.
Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.
Hovedudsalg af Hamlet Cycler.
1ste Kl. Staalsymaskiner
med 6 Aars Garanti.
Fineste Reparationsværksted.
N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.
J. Jacobsens Skræderforretning
er nu forsynet med nye Sommervarer.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Husk! **Naftalan-Sæbe**
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Drikker De Dobbelt Øl,
da læg Mærke til, at
Det røde Segl
findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke
De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.
garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for De forenede Bryggeriers Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl
Der solgtes sidste Aar
ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

D. H. V.

Disse tre Bogstaver, der staar for »Deutschnationaler Handlungsgehilfen Verband«, har en god Klang blandt Kolleger hele det mægtige tyske Rige over, og fra en liden Begyndelse inden Hamburgs Mure, har det nu Forbindelser hvor man vender sig. I Løbet af 10 Aar er dette Forbund vokset fra intet — gennem Modgang og Ligegyldighed — til nu at omfatte sine 60,000 Medlemmer.

Det lyder utroligt, at kun 10 Aar er brugt for at skabe Forbundet dets nuværende Stilling, men hvis vi herhjemme i vort lille Land blot raadede over en Tiendedel af den Offervillighed og Kærlighed til en fælles Sag, som har baaret Bevægelsen frem i Tyskland, saa vare vi vel farne, og ogsaa vi skulde da faa Undere at se.

Og i mangt og meget ligner vi hinanden, D. H. V. og Centralorganisationen, mest dog deri, at vi nu ere de smaa, og sidder lige midt i Modgangen og Sløjheden, medens vi haaber og tror paa den store Fremtid, der er os forbeholdt, og tager Varsler af de andres Skæbne. Men vi ligner hinanden i ét Forhold til, et Forhold, som det havde sin særlige Interesse for mig at se dukke op i Forhandlingerne, nemlig Forholdet mellem D. H. V. og den kendte Forening for Handelskommis'er i Hamburg af 1858. Som en æret Taler fremhævede — først oversaa den gamle Forening, Harmoniforeningen, sin yngre Broder, dernæst skældte den ham ud og hundsede ham, for til Slut selv at søge den faglige Bevægelse fremmet indenfor egne Rammer, da den bliver egen Tilbagegang vår — og som de har en fra 58 i Hamburg, har vi en fra 64 i København, — to Alen af et Stykke.

Vore egne Veje gaar vi derimod, naar det gælder Forholdet til vore kvindelige Kolleger, ligesom vi ikke kender nogen Udelukkelse af Kolleger paa Grund af Trosforhold eller Raceforskel.

Angaaende Kvindespørgsmaalet, skal en senere Artikel nærmere berøre denne Sag, og hvad angaar det sidste Forhold, da finder dette ingen Jordbund i danske Sind.

Man spørger uvilkaarlig sig selv, naar man staar overfor en Bevægelse af denne Art og Styrke, hvilken Aand den da er gennemsyret af, hvad der har været dens bærende Kraft. Jeg skal ikke her komme ind paa Personerne; som disse bør staa i Forgrunden, naar det gælder det praktiske Arbejde, saaledes kommer de først i anden Række, naar man udefra opløser Bevægelsen i sine Bestanddele, og navnlig fordi hvert Land og hver Sag raader over sine Mænd; men det vækkende og bærende bør være alménmenneskeligt Eje.

Vort Navn berører det nationale, selv om Grænserne sikkert mere er af geografisk Art, men netop det nationale har været bestemmende for Bevægelsen blandt vore tyske Kolleger.

Nationalfølelsen i rendyrket Tilstand trives bedst paa Grænseskel eller hos Nationer, der lige har udrettet noget stort, eller staar for store Opgaver, og endelig hos undertrykte Nationer.

Vi Danske har derfor kun et Sted, hvor den med Sikkerhed kan paavises, ved den tyske Grænse, og vor Nationalfølelse kan derfor i Almindelighed, med vor Frygt for de store Ord, sikkert bedst betegnes gennem det Borgerlige. Men netop vort lille Samfund trænger til at faa det samfundsborgerlige lidt mere i Forgrunden, skilt og delt som vi er af Partipolitikens Ensidigheder. Hvad om vi Handels- og Kontormedhjælpere heftede dette Mærke paa vort Bryst og bar det frem i vore Hjerter, det, at hvilket Parti vi end monne tilhøre, vor fælles Stræben er Samfundets Vel indenfor de Grænser, vi nu ere sat til at vogte, og paa samfundsborgerligt Grundlag samles vi indenfor Faget, for at løse de Opgaver, vor Stand og vort Arbejde byder os.

Dette er Nationalfølelsen, omarbejdet til Brug for smaa Nationer, der maaske mer end nogen har Behov lidt mere Fordragelighed og lidt mere Fællesfølelse, naar det gælder vor Fremtræden og vor Virken baade ind- og udadtil.

Og slig Følelse, baaret frem af Folkelagene selv, løber ikke Fare for at gaa ud over sine Grænser, men har sine Opgaver anvist ved det Gode, der kan udrettes indadtil, og maales ikke ved det Fond af Magtudfoldelse, der kan opvises udadtil.

Den danske Folkekarakter er af Naturen veg, og gaar gærne udenom Opgaverne med en Vits; — og hvor kan det være anderledes, i et Land hvor Alderen gaar for Dygtigheden, et Land, der har til Mundheld: »Hvad Fatter gør er altid det rigtige«, ligemeget i hvilken af sine Glansroller Hr. Sørensen end optræder. Dette holder Ungdommen borte fra Opgaverne, og hindre Manddommen, i selvforstaaet Interesse, at give sig i Kast med Spørgsmaal, der muligvis kunde styrte dem selv af Tronen, den Trone de har slidt for ofte i syv Gange syv Aar, inden de blot er kommen i dens Nærhed; en Vits er da de gode Evners Falliterklæring overfor de store Opgavers Løsning.

Men herimod er det at Ungdommen bør protestere, og den Ungdom, der omfattes af Handels- og Kontormedhjælperstanden er det vi vil samle indenfor Centralorganisationens Rammer, en alvorlig Ungdom, der for sin Part kræver Opgaver til Løsning, som selv ønsker at bane sig Veje, som vil opdrage sig selv til ved Manddommens Gerning at sætte sit Stempel paa det Samfund vi lever i, og fremfor alt en Ungdom, der ikke vil lade sig snyde for Livet eller honorere Veksler paa en gylden Fremtid, der maaske ganske udebliver.

Vi vil holde den hellige Ild brændende, og de Idealer, der skal nære Ilden er netop de, der attraa Samfundets Udvikling til Baade for de flest mulige, og dette skal være vor Løftestang; thi den Bevægelse, der ikke har Idealer bag sig har ingen Livskraft i sig heller.

Vi vil, at hver af disse Kontorister og Kommiser, der er spredt Landet over i Tusindvis, og som fører en altfor overset Tilværelse bag Pult og Disk, at hver af disse gennem det fælles Arbejde for den fælles Sag, skal føle, hvor han vokser gennem sit Arbejde, og skal forstaa, at ogsaa han er Borger i Samfundet paa lige Fod med alle de andre.

Og for at naa dette Maal bør vi alle stræbe, og det kan naas, blot vi faar Øjnene op for vor egen Sags Storhed og Rækkevidde, og hver for sig paa sit lille Omraade gør os til Talsmand derfor; — og det er naaet, paa mindre end 10 Aar, af vore tyske Kolleger, — lad dette tjene os til Eksempel, og gak hen og gør ligesaa.

Åge Hyllested.

Paa Overvejelsernes Stadium.

8 Luknings-Loven.

Efter at Helligdagsloven — i en ret havareret Skikkelse — førtes i Havn vil Interessen og Kampen om den næste Socialreform indenfor Handelsstanden komme til at staa om den af vor Centralorganisation krævede lovfæstede Kontor- og Butikslukning.

Vi meddelte forleden, at Indenrigsministeren havde udtalt sin Sympati overfor Tanken om almindelig lovbestemt Butikslukning Kl. 8. Ministeriet afventede blot de manglende Udtalelser fra flere Principalforeninger i Provinserne.

Den Sendrægtighed, der lægges for Dagen i dette Tilfælde, er betegnende for den Holden-igen som saa mange af vore Principaler lader komme til Orde overfor ethvert virkeligt Fremskridt, der smager af Medhjælperbevægelsen, selv om Kravet fremtræder i stærkt modereret Form, som Henstilling fra en Detaillist-Organisation, der nøjes med at foreslaa 8-Lukning i Stedet for vort Krav om 7-Lukning, og hvis Forslag ifølge sin Karakter ikke berører Kontormedhjælpernes Arbejdstid.

Principalforeningerne er endnu ikke færdige med at „overveje“, skønt der er hengaaet en rum Tid, siden Ministeriet æskede deres Kendelse. Og Grosserernes og Købmændenes Fæller i Haandværk- og Industri er ingenlunde hurtigere i Vendingen. Ved Fællesrepræsentationens Møde i Horsens i forrige Maaned behandledes Spørgsmaalet, der imidlertid henvistes til Bestyrelsens nærmere „Overvejelse.“

Den nemmeste Maade at bringe en Sag ud af Verden paa er at tie den ihjæl. Og det ser ud som om de nølende Provinsforeninger og „Fællesrepræsentationen“ experimenterer med denne Fortielsestaktik overfor et Spørgsmaal, der kun i yderst ringe Grad synes at have deres Interesse. Beskyttelseslovgivning for Medhjælperstanden har overhovedet ikke høj Kurs i de Kredse, hvorom der her er Tale.

Netop derfor maa de socialpolitiske Spørgsmaal blive af desto større Vigtighed for Medhjælperstanden. Thi først ved at Lovgivningsmagten erkender sin Forpligtelse til ogsaa at varetage vor Stands Interesser faar vi det Borgerbrev som Samfundsborgere, man saalænge har forholdt os. Ingen uden, Centralorganisationen, med Støtte af nogle Detaillistforeninger

har hævdet Nødvendigheden af socialpolitiske Bestræbelser, for for at opnaa mere regelmæssige Arbejdsforhold i Handelsstanden.

Mod disse vore Bestræbelser staar som det synes det overvejende Flertal af Engroshandelens Mænd og Provinsernes Købmænd, og denne Modstand støttes til Overflod af en Forening, der gør Krav paa at repræsentere Medhjælpernes Interesser, men i dette som i andet Tilfælde i sin Iver for at tækkes sine understøttende Velyndere og deres Kreds sammen med disse gør Front mod de Bestræbelser, som vor Centralorganisation i Lighed med vore Broderorganisationer i alle Lande, udfolder, for at opnaa sociale Reformer for Handels- og Kontormedhjælperne.

Vi vil ud over Overvejelsernes Stadium, bort fra al den Nølen, der munder ud i de for os vigtige Reformkravs Syltning i Kommissioner og Bestyrelser, hvis Medlemmer allerede ved Forslagenes Modtagelse har „Ad acta"-Stemplet i Haanden.

Her gælder det for Medhjælperne om selv at handle. Danmarks Handels- og Kontormedhjælperstand maa lære, at kun ved at slutte sig sammen i *den eneste uafhængige Medhjælperorganisation,* der findes her i Landet, er der Mulighed for at opnaa saadanne faglige Forbedringer, der fuldtud er i Overensstemmelse med vore Standsfællers Tarv.

„Lønnende Beskæftigelse".

Mangel paa kvindelig Arbejdskraft?

Gennem en Del af Pressen er der med et kjøbenhavnsk Eftermiddagsblad som Kilde gaaet en Meddelelse fra en Stenografskoleforstander om, at der i de større Landets Byer hersker Mangel paa kvindelige Stenografer. Disses Lønningsvilkaar skildres som ualmindelig gode — bl. a. anføres en Gage af 1800 Kr. for en kvindelig Stenograf.

Det kræver ikke megen Omtanke at opdage, at vedkommende Forstander benytter Lejligheden til at smøre Lim paa sit Skilt for at fange de Ungmøer, der har sat sig Korrespondentstillingen til Maal.

Opdagelsen af det vellønnende Erhverv har ogsaa funden Vej til et Esbjerg-Blad, og foranlediget heraf har vor Formand i et kort Indlæg advaret mod altfor stor Godtroenhed overfor den epokegørende Opdagelse. Hr. Hyllested skriver meget rigtigt, at Reglen er snarere smaa Lønninger med et Overmaal af Arbejdstid, og de unge Damer turde sikkert alle være bedst tjent med, at holde sig fjærnt fra slige Pladser, som næppe er de ofrede Skolepenge værd.

Vor Stilling til „vor egen Kvindesag" er lige langt fjærnet fra at præke Korstog med enhver Ret for Kvinderne til at søge Beskæftigelse ved Butiks- og Kontorarbejde og til at lyse Kvindearbejdet i sin nuværende Form i Kuld og Køn. At trænge de kvindelige Medhjælpere ganske og aldeles ud af de sideordnede Fag er saa haabløst som at bære Vand fra Danaidernes Kar, men ligesaa nødvendig er det for vor Organisation at finde Udveje til en „Sigtning" af den kvindelige Arbejdskraft, der ikke blot udøver en koncurrerende Indflydelse overfor de mandlige Medhjælpere, men ogsaa virker i høj Grad ødelæggende paa den egentlige Medhjælperstand, og ved at udviske dens Rammer vanskeliggør Arbejdet for Standens økonomiske og sociale Højnelse.

Det er derfor nødvendigt at protestere mod et Reklamemageri som det her omtalte, der betyder en ny Rekruttering af den merkantile Reservearmé og en yderligere Forskydning i feminin Retning af Handelsstandens Medhjælpertusinder.

Situationen er langt alvorligere end almindelig antaget.

Nogle Tal hentede fra Folketællingen 1901 giver et Billede af Forholdet mellem mandlig og kvindelig Arbejdskraft i Kjøbenhavn, der ikke er til at tage Fejl af. I den til Industrien knyttede Butikshandel og Kontorvirksomhed beskæftigedes der ca. 1100 Kvinder mod 2100 Mænd. Betegnende er det, at Halvdelen af disse „1100 Jomfruer" er under 25 Aars Alderen, medens kun $^1/_5$ af Mændene er under denne Aldersgrænse. Og hvor mange Hundrede 20—30 Kroners-Damer findes der vel ikke mellem disse 1100? Til Sammenligning kan tjene, at kun $^1/_7$ af Lærerinderne i Hovedstaden er under 25 Aar.

Men nu den „egentlige Handels- og Samfærdsels-Gruppe". For Butikshandelens Vedkommende er Forholdet endnu mere iøjnefaldende. Her staar *3120* Butiksmedhjælpersker overfor 2643 Butiksmedhjælpere, medens Kontormedhjælperne endnu er i Téten med 5471 Mænd mod 1734 Kvinder.

Statistiken lærer os saaledes, at der af ca. 16,000 kjøbenhavnske Medhjælpere (i alle Brancher og Fag) nu kun er et Overskud af ca. 3,000 Mænd. Og Spørgsmaalet er aabent: Hvornaar udlignes denne Difference? Naar staar de to Køn lige i numerisk Styrke? Og naar vil de kvindelige Medhjælperes Tal være det største og stadig voksende, de mandlige Medhjælperes bestandig nedadgaaende.

Der ligger her et interessant, men først og sidst et saare alvorligt Spørgsmaal for Socialøkonomen, Statistikeren og ikke mindst for Organsatioren. Hvorom alting er: De forsørgende — af sig selv og andre — Medlemmer af vor Stand tvinges før eller senere til en Kamp for Brødet og for Livet, inden de ganske distanceres og Organisationsvaabenet sløves og ruster i deres Haand.

Centralorganisationen er det eneste Middel i denne Kamp for Tilværelsen, der maaske med Held kan udfægtes af enkelte Standsfæller, men i hvilken Masserne svinges hid og did. De Medhjælpere — Mænd som Kvinder — i hvem Nødvendigheden vækker Forstaaelsen om hvad det gælder for dem, der skal leve af deres eget Arbejde, bør jo før jo hellere finde deres Plads i vore Rækker.

Resten behøver og — ønsker vi ikke.

Agitationen.

Medhjælperstævnet i Hadsund.

Det af Afdelingerne i Aalborg og Hadsund arrangerede Stævne i sidstnævnte By den 2den Juli forløb særdeles vellykket. Kolleger fra Randers samt fra flere af Omegnens mindre Byer deltog, saaledes at over 100 Mennesker — deriblandt flere lokale Principaler — var samlede, da Centralorganisationens Formand Hr. *Åge Hyllested* lagde for med et udmærket Foredrag om „Standsbevidsthed og Borgersind". Taleren rettede en skarp Kritik mod de Forhold, hvorunder Medhjælperne oftest arbejde, og paaviste Nødvendigheden af, at de tilegnede sig den rette Opfattelse af deres Stilling som Samfundsborger og selvstændige Mennesker og ud fra dette Synspunkt lærte at fremsætte deres Krav og styrke deres Samfundsstilling ved at støtte den eneste Organisation, der uafhængig og maalbevidst virkede for at højne Medhjælperstandens Samfundsstilling. Hr. Hyllested sluttede under Bifald med et „Leve Centralorganisationen".

Aalborg-Afdelingens Formand Hr. *Th. Hansen* talte kortelig om Betydningen af en dygtig, standsbevidst og enig Handels- og Kontormedhjælperstand, hvorefter Formanden for Afdelingen i Hadsund Hr. *N. A. Horndrup* sluttede med en Tak til Talerne, idet han dvælede ved Kost- og Logisystemet, hvis Afskaffelse han betegnede som en nødvendig Forudsætning for Standens Fremme.

Efter at denne — alvorligere — Del af Stævnet var tilendebragt, foretog Deltagerne en Spadseretur i Byen og Omegnen, før man samledes til nogle Timers kollegialt Samvær ved en Fællesspisning paa Hotellet, hvor Taler vekslede med flere til Stævnet forfattede Sange. Ved 9-Tiden maatte Deltagerne skilles for at naa de resp. Tog.

Dette vellykkede Stævne bragte Centralorganisationen en halv Snes nye Medlemmer og viste, at selv Midtsommers kan Agitationen føres med Held for vor Sag.

Efteraarets Agitation.

Agitationskampagnen 1905—06 indledes allerede med det ordinære Hovedbestyrelsesmøde, der rimeligvis finder Sted i Slutningen af August. Muligvis vil der i Tilslutning til dette Møde blive afholdt Repræsentantskabsmøde.

Som bekendt sammensættes Repræsentantskabet af samtlige Afdelingsformænd, men et saadant Møde har endnu ikke været afholdt siden det ved Kongressen i Kjøbenhavn 1902 besluttedes at indføre denne Institution som et Led i vor Organisationsform.

Iøvrigt har Formanden i et Cirkulære til Afdelingerne meddelt, at han, forsaavidt Ønske derom fremsættes, vil paabegynde en Agitationsrejse i August eller September. Det er at haabe, at Afdelingerne vil arrangere saadanne Møder, der vil danne en virkningsfuld Indledning til Efteraarets Agitation.

Repræsentantskabsmøde i September.

I vor Artikel „Agitationen" (Efteraarets Agitation) i dette Nummer af „D. H. & Km. T." antydes Muligheden af et Repræsentantskabsmøde som Indledning til Agitationen i den kommende „Sæson".

Hovedbestyrelsen har i den sidste Tid beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, og foreligger der umiddelbart før Redaktionens Slutning Meddelelse fra Hovedkontoret om, at Hovedbestyrelsen med 5 Stemmer mod 1 har vedtaget at sammenkalde Repræsentantskabet til Møde den 17. September.

Mødets Dagsorden er foreløbig fastsat saaledes:

1. *Vor Forretningsgang.* (Indleder: Hovedkasserer *Chr. Ingvoldsen).*
2. *Arbejdet, der venter paa os.* (Indleder: Redaktør *Vilh. Hansen.*
   a) Lovtvungen Lukketid for Butikkerne.
   b) Lærlingevæsenets Regulering.
   c) Kost- og Logisystemets Afskaffelse.
   d) Forskellige Andragender.
3. *Vor Bevægelses Maal og Midler.* (Indleder: Formanden, *Åge Hyllested*).

Ændringer og mulige Tilføjelser til denne Forhandlingsplan vil maaske senere finde Sted. Nærmere Meddelelse desangaaende sker i de følgende Numre af Bladet.

Det indvarslede Møde tegner til at blive af særlig Vigtighed for vor Organisations nærmest foreliggende Virksomhed, og det maa derfor haabes, at alle vore Afdelinger lader sig repræsentere ved dette vigtige Stævne.

Handelsskoler og Handelsfag.

»Hvorfor skal Handelsfagene elimineres af Handelsskolernes Læseplaner?«

Det Røre, der i det sidste Par Aar har været og endnu er blandt de i de herhenhørende Spørgsmaal direkte interesserede Mænd, synes ikke at kunne lægge sig; der kommer stadigt nyt Stof, der er egnet til at yde den ulmende Glød ny Næring.

Til den store Mængde af ret fundamentale Spørgsmaal (f. Eks. Statstilskudsfordelingen, Statstilsynet, Læreruddannelsen o. s. v.), der hidtil har sat handelsskoleinteresserede i Bevægelse, kan i Dag føjes et nyt og saare betydningsfuldt.

Spørgsmaalet er:

Hvorfor skal Handelsfagene elimineres af Handelsskolernes Læseplaner?

Af Aftensskolerne, hvor Tusinder af unge Handelsmænd faar deres — baade første og sidste — teoretisk-merkantile Uddannelse, har næppe 5 pCt. Handelslære paa Timeplanen.

Dog er der ved Aftenskolerne saa mange Vanskeligheder at kæmpe med, at det nævnte Forhold maaske til en vis Grad — men ogsaa kun til en vis Grad — kan undskyldes; men en lignende Indrømmelse kan næppe ydes Handelsdagskolerne.

Blandt den brogede Mangfoldighed af Undervisningsplaner, vi her finder, maa vi nøjes med at vælge et Par Eksempler, der utvivlsomt kan gælde som Typer for hver sin Retning.

Vi vælger det gamle, meget bekendte og ansete „Grüners Handelsakademi" og den unge „Købmandsskole", begge beliggende i København.

Timeplanen ved „Grüners Handelsakademi" (de praktisk uddannede Mænds og Handelsfagenes faste Borg) har gennem mange Aar set saaledes ud:

	Ugentlige Timer i 1. Halvaar	og 2. Halvaar.
Bogh. og Korrespondance	2	6
Engelsk	5	5
Tysk	5	5
Handelsregning	6	5
Skrivning	3	2
Dansk	3	2
Geografi	2	0
Historie	2	0
Statistik	3	0
Økonomi	0	3
Handelsvidenskab	3	3
Handelsret	0	3
Ialt...	34	34

„Købmandsskolens"s Dagskole (Akademikernes faste Borg) havde 1903—04 og har utvivlsomt endnu samme ugentlige Timetal med følgende Fag:

Dansk, Tysk eller Engelsk. Regning, Skrivning, Bogføring, Stenografi, Geografi, Varekundskab, Retslære og Gymnastik.

Den Udskydning af Nationaløkonomi, Statistik, Handelslære, „Købmandsskolen" — sammenlignet med „Grüners Handelsakademi" — har foretaget (andre lignende Skoler tenderer i samme Retning, „Den jydske Handelshøjskole" i Aarhus har saaledes hverken Nationaløkonomi, Statistik eller Handelshistotie), giver Anledning til Spørgsmaalet: Hvorfor er disse Fag skudt ud?

Der kan tænkes flere Grunde, vi skal tillade os at antyde nogle.

Forholdet kan være det:

1. at Handelsstandens Tarv forlanger Forandring.
   Men er det Tilfældet?
   „Ja, dog næppe i den Retning; thi Kreditvæsen, Aktieselskaber, de sociale Bevægelser, de nye Skattelove o. s. v. peger i modsat Retning.
   Desuden skriver forhenv. Finansminister C. Hage i Indledningen til sin „Haandbog i Handelsvidenskab" følgende:
   „Grundlaget for en mere indtrængende Opfattelse af Handelens som af al økonomisk Virksomheds Opgave og Betydning for det menneskelige Samfundsliv som Helhed er Indsigt i Nationaløkonomien. Kun denne giver en dybere Forstaaelse af Handelens Væsen, af dens Stilling i Sammenhæng med Folkenes samlede Erhvervsbestræbelser, af dens berettigede Krav og disses Begrænsning. En Fremstilling af Nationaløkonomiens almindelige Hovedtræk er derfor Bogens første Afsnit."
2. at „Købmandsskolen"s og „Den jydske Handelshøjskole"s Undervisning kun er for enkelte Lag af Handelsstanden (f. Eks. Importører og Eksportører), hvis daglige Beskæftigelse stiller større Krav til Uddannelse i bestemte Retninger (f. Eks. sproglig).
   Er dette Tilfældet?
   Nej, absolut ikke?
   De nævnte Skoler modtager Elever fra alle Lag i Handelsstanden, og disse Elever gaar igen til en gros og en detail Forretninger i alle Brancher.
3. at den ved „Grüners Handelsakademi" (Handelsakademiet „København", „Aarhus Handelsskole" m. fl.) valgte Gruppe af Undervisningsfag pædagogisk set var uheldig.
   Men er det Tilfældet?
   Derimod taler bl. a. Højskoleforstander Schrøder i sin Betænkning og Program for det Brockske Legats Real- og Handelshøjskole (Kolding 1886) Side 29, hvor der ordret staar:
   „Og det, at Statsøkonomien (Nationaløkonomien), Statistik, Handelshistorie og Toldlovgivning er samlede paa en Haand kunde vel nok ikke blot pege paa, hvad ogsaa tyske Handelsskolemænd synes at have aabent Øje for, at Statsøkonomien noget nær maa være Hovedfaget paa Handelsskolen som Fagskole, naar den skal være mere end Regne- og Skriveskole, men at der gennem en Fordybelse i de statsøkonomiske Spørgsmaal og disses Forhold til hele den historiske Udvikling i den nyere Tid kan vindes et Udbytte for en ægte menneskelig Oplysning, der skærper Sansen for alt, hvad der sætter Samtidens Mennesker i Bevægelse og vækker Lysten til at gribe ind i denne Bevægelse til Fremme ogsaa af deres Vel, som har faaet de haardeste Kaar at kæmpe med."
   I de siden da snart forløbne 20 Aar har Udviklingen i Handelsskolerne i de store Kulturlande gaaet i den ovenfor angivne Retning. Tyskerne siger, at Nationaløkonomien maa være den røde Traad i al Handelsundervisning.
4. at Handelsfagene i de forskellige Afskygninger har været de Herrer Akademikere og Folkeskolelærere lidt ubekvemme at arbejde med, hvorfor de har valgt at tillempe Handelsskolernes Krav efter deres egen Uddannelse i Stedet for at gaa den modsatte Vej, at tillempe deres egen Uddannelse efter Skolernes Tarv.

Sammenligner vi Lærerpersonalet ved de to Skoler, ser vi, at der ved „Grüners Handelsakademi" var følgende specielle Handelslærere: *Kaarup* (Bestyrer), *Brown* (8 Aar hos Pontoppidan i Hamborg), *Wirén* (mangeaarig og anerkendt Handelslærer), foruden en Nationaløkonom, der læste Nationaløkonomi og Statistik.

Ved „Købmandsskolen"s Dagskole, hvor der — som nævnt — ikke findes meget af rene Handelsfag tilbage, er der kun en Intendant til at undervise i Handelsfag.

Hvad de paagældende Mænds Motiv har været til den paapegede Fagforskydning, er ikke saa let at sige, men Fænomenet giver Stof til Eftertanke.

Hvad vilde Statens tilsynsførende sige, om man i al Stilhed fjærnede Naturfagene fra vore Realskoler, Landbrugsfagene fra vore Landbrugsskoler o. s. v.?

Aarhus, den 6. Juli 1905.

Niels P. Nielsen,
Bestyrer for „Aarhus Handelsskole".

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdes i *Frederiksdal Kro* Søndag den 6. August Kl. ca. 9½ Fm.

Afgang fra Kjøbenhavns Holtebanegaard Kl. 756 Morgen til Lyngby. Derfra ad Prinsessestien til Frederiksdal.

Dagsorden:

I. Beretningen. II. Agitationen. III. Meddelelse fra Lokaleudvalget. IV. Bibliothek. V. Eventuelt.

Efter Mødet spises Frokost paa Etablissementet (ca. 2,50 pr. Kuvert incl. Drikkevarer).

Medlemmer af de kjøbenhavnske Afdelinger vil kunne deltage i Fællesspisningen efter forudgaaet Henvendelse til Agitationsudvalgets Formand.

Diskussionsklubben. Tirsdag den 15. August Kl. 9 indleder Hr. *Chr. Wulff,* Medlem af Kontormedhj. Org.s Bestyrelse, en Diskussion over Emnet:

"Er vor Organisation socialistisk?"

Adgang for Medlemmer at alle Afdelinger. Talrig Deltagelse forventes.

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes snarest indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Hr. Fuldmægtig *Hasselriis,* Odensegade 20 Ø.

Kupons, der giver Adgang til *Koloniudstillingen i Tivoli* til moderat Pris *15 Øre,* udleveres gratis paa Mødeaftenerne og hos Afdelingsformændene.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I August den 1ste og 15de. *Talrigt Møde udbedes.*

Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Kultorvet 4. Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Tirsdag den 8. August Kl. 9 i Cafe „Minerva", Nørregade 6, 1. S.

Dagsorden:

I. Beretning om Virksomheden. II. Regnskabet. III. Forslag om Ændringer af Lovenes § 9 (Kontingentforhøjelse). IV. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor. V. Eventuelt.

Ethvert Medlem anmodes indtrængende om at komme tilstede. *Bestyrelsen.*

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen* Øster Farimagsgade 73 ² Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen,* Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen,* Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen,* Vestergade 10. Telefon 1224.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Foreningen afholder sin *aarlige Udflugt Søndag den 6. August* til *Æbeltoft* og Omegn.

Nærmere ved Lister, som vil blive præsenteret Medlemmerne. *Festudvalget.*

Foreningen afholder selskabelig Sammenkomst i Salonen (Risskov) *hveranden Torsdag,* første Gang *Torsdag d. 10 August.* Dersom nogen af de ærede Medlemmer skulde have noget at klage over Foreningen, er Ankeprotokol fremlagt til behagelig Afbenyttelse. *Festudvalget.*

Handels- og Kontormedhjælpere med Familie og Bekendte indbydes herved til Besøg paa *Aarhus Saltværk Søndagen den 20. August Kl. 9 Fm.*

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen,* „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Christensen,* Adr. Sagfører Kloch.

Søndagen den 2. Juli foretog herv. Afd. sin Sommerudflugt til *Frederikshavn* og Bangsbo Skov. Turen havde vundet ret talrig Tilslutning. Efter Ankomsten til Frederikshavn Kl. 1 blev Byens smukke Kirke og Havnen beset og adskillige Deltagere gik i Kattegattet. Derefter droges til Skoven, hvor man med Musik i Spidsen gik en Runde og naaede Toppen af den øverste Bakke, hvorfra der er den skønneste Udsigt over Landet og Havet lige til Skagen og Læsø. Kl. 4 tog Dansen sin Begyndelse og gik lystigt til Kl. 7, da det dejligste Aftensbord stod dækket. Under Maaltidet vekseledes med Tale og Sang. Organisationens og Afdelingens Skaal blev selvfølgelig ikke forglemt. En Sang, skrevet i Dagens Anledning af et højt skattet Medlem, blev afsungen under stor Jubel. Kl. 9½ foregik Hjemturen, hvorefter Selskabet opløstes med Udtalelsen om at have tilbragt en særdeles fornøjelig Dag.

Atter har vor Afdeling mistet en kraftig Støtte, idet denne — ligesom mange andre Medlemmer tidligere have gjort — den 1. August etablerer sig og glider over i Principalernes Rækker.

Det er vor hidtilv. Kasserer, Hr. *N. C. Eriksen.* Vi bringe ham herved en Tak for det Arbejde, han har udrettet for Afdelingen, for den Trofasthed og det gode Kammeratskab, han altid har udvist, og ønske vi ham nu Held og Lykke i hans nye Virksomhed.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow,* Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Den herværende Afdeling foretog Søndag den 16. Juli en Udflugt til Klitmøller. Efter at være kommen hertil samledes alle Medlemmerne ved et fælles Kaffebord og derefter gik Turen til Havet, hvor man tilbragte Tiden indtil Aften, da man samledes igen paa Hotellet til Fællesspisning.

Under Spisningen blev der holdt flere Taler og udbragt Leveraab for Centralorganisationen og den herværende Afdeling.

Alle Medlemmerne vare enige om, at de ikke tidligere havde været med paa en mere fornøjelig og vellykket Tur.

Foreningen kan glæde sig ved stor Tilgang af nye Medlemmer. Statistik over Byens Medhjælpere skal følge i næste Nummer.

I *Sommermaanederne* afholder Foreningen kun Møde *1ste Fredag i hver Maaned* paa Hotel *„Royal"* i det sædvanlige Lokale. *Bestyrelsen.*

Brevkasse.

Hr. N. Chr. Vejle. Vi skal bestræbe os for at efterkomme Deres Henstilling, men det er vanskeligt at faa Adresserne med i hvert Nummer af Bladet.

Will. Tak for Artiklen, den fremkommer i Nr. 16. *Red.*

Herrer *N. A. H., Schl., M.* og Frk. *B.s* Hilsen fra Bad *Als* gengældes venligst. *V. H.*

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Hvorfor

er **„D. H. & K. M. Tidende"**

et *godt og billigt*

Annonceblad ?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

ET BUDSKAB TIL GARCIA

med Indledning af Louis Henius, er blevet Foraarets Diskussions- og Samtaleemne, saa at det endog har givet Navn til Aarets Sommerrevue. —
Trykt i 10,000 Exempl.
Alle bør læse „Budskabet".

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE **IRIS SÆBE** 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.

C. J. Aggerbeck, Horsens.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Læs vore Annoncer !

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

AARHUS.
Køb Deres Gymnastiksko
i
Specialforretningen,
Vestergade 18.

Ths. Tofts **Kaffe** er og bliver den bedste i Hjørring.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Hvert Barn kender

Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Drik
Varde
Pilsner!

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Klip ud! **Skaf et Medlem!**

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af dansk Handels- og Kontormedhjælperforening".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

I Byer, hvor ingen Afdelinger findes, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn indmelder man sig hos Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Hjørring.
Enhver **Handels- og Kontormedhjælper** bedes venligst ekvipere sig hos **Peter Thomassen, Østergade 50, Hjørring** — Telefon 187 — Leverandør til Varelotteriet.

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit **ØL**
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Hotel Royal,
Esbjerg.

K. BUNE,
Papir- og Kunsthandel,
Kongensgade 39,
ESBJERG.

O. WRITH's
BOGTRYKKERI,
Læderstræde 3, 1. København. K.
Specialitet:
Fagblade og Foreningstryksager.

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annonce-Ekspedition.
20III Odensegade 20III.
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have. Keglebane.

Hvorfor betale
5 á 6 Kr. for en Kasse Cigarer, naar De hos mig kan faa en virkelig fin Cigar for 3 Kr. 55 Øre pr. hel Kasse portofrit tilsendt.
Skriv til Husted Knutzen,
Aalborg.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Læs vore Annoncer.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn: Nørrevoldgade 100, 1. S. Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus: Guldsmedegade 24—26. Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

T. BERTRAM,
Urmager og Optiker.
Torvet. Esbjerg.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Foreninger,
Hoteller,
Restaurants,
Frisørsaloner,
etc.
bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon 6252.

Vine og Likører.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. **Telefon 282.**

Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

„Salonen" i Ris Skov.

Telf. 335. Ludv. Thürmann. Telf. 335.

Bedste Køkken.

Udsøgte Vine.

Smukkeste Udsigt.

Stor Koncert hver Aften

(Mandag og Lørdag undtagen).

AARHUS

Dampvaskeri.

AARHUS.

Tlf. 1024. **O. Chr. Olesen,** Fr. Allé 94.

Hovedudsalg af Hamlet Cycler.

1ste Kl. Staalsymaskiner

med 6 Aars Garanti.

Fineste Reparationsværksted.

N.B. Fagmands Garanti er den sikreste.

Nykøbing M.

J. Jacobsens Skræderforretning

er nu forsynet med nye

Sommervarer.

Restaurant Casino,

Kongensgade, Hjørring,

bringes i velvillig Erindring og anbefales af

CHR. SØRENSEN.

Husk! Naftalan-Sæbe *bør ikke savnes i nogen Forretning.*

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Drikker De Dobbelt Øl,

da læg Mærke til, at

Det røde Segl

findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke

De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.

garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for De forenede Bryggeriers Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl

Der solgtes sidste Aar

ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

Have med Veranda.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves **Frugtsafter**

Syltetøjer **Geléer**

Leverpostej.

Guldmedaille Paris 1900.

Urtekræmmeren paa Hjørnet.

I Baggader og Smaagyder trives han bedst, der udfolder han sin beskedne Samfundspragt.

Upaaagtet af mange, brugt, for ikke at sige misbrugt, af flere, bjerger han Livet som han bedst kan, for efter en Tilværelse i Slid og Slæb at ende sine Dage — i heldigste Fald — paa en Stiftelse, men som Regel, efter en altfor hæderlig Fallit, i et surt Erhverv som Pladsagent i Kakkelovnspulver og Blanksværte, uden fast Løn.

Sin Oprindelse skylder han et uafviseligt Krav til en billig Uddannelse til noget pænere end Haandværker, og Urtekræmmerfaget frembyder her et taknemligt Felt, der uden at stille store Fordringer til Evnerne, dog giver en vis Position i Samfundet.

Efter nogle Aars flagrende Sommerfugletilværelse, hvor hans Hovedrolle er at give Greven i Inkognito, medens han er Kvarterets Løve og alle Tjenestepigers naturlige Trøstermand, saa melder Livets Alvor sig, og han finder sit Hjørne og sin Pige, og forpupper sig saa som Principal og Spidsborger, idet Gechäften drives ved Hjælp af en Bydrengelærling, og opretholdes ved en til hans Behov udstrakt Kredit hos Grossereren, for hvem han agerer Stødpude, i sin Virksomhed som Fordeler af Livets Goder baade til de Retfærdige og de Uretfærdige.

Er han samvittighedsfuld aabner der sig et Perspektiv af endeløst Slid for ham, og stiller han endnu Fordringer til Livet ender det Hele snart af sig selv.

Ofte er han Arbejdsmandens Bankier og benyttes ogsaa i denne Egensksb, under sløje Perioder, som Stødpude mellem Arbejderen og Arbejdskøberen.

Altid tager han Stødet af, saa for den ene og saa for den anden, — aldrig er der nogen, der tager Stødet af for ham; og efter en kortere eller længere Tid er han slidt op, økonomisk, socialt og individuelt, han gaar da i Brokkassen, og Hjørnet besættes af hans Eftermand, hvem den samme Skæbne venter.

Saaledes er i dystre Træk den sidste Udvikling af en Stand, der bærer Dødsmærket paa sig; — der kan gaa ti Aar, og der kan gaa mere, den Dag kommer, da Samfundet ikke mere har Brug for Urtekræmmeren paa Hjørnet, da han helt og holdent tilhører en svunden Tid; og Held den, der undgaar dette Liv, der er et Spild af gode Kræfter, i en umulig Kamp mod Livets Krav til Lys, Luft og Plads for os allesammen.

Men Urtekræmmeren er der Brug for alligevel, og det er kun Formerne og Vilkaarene under hvilke han virker, der er en Forvandling underkastet.

Åge Hyllested.

Held — Uheld.

Livet bestaar af Tilfældigheder, siger man. Maaske! Her er en ung Mand, han begynder et nyt Foretagende, han er heldig, det gaar og han er ovenpaa. Der er en anden, ogsaa han begynder paa noget Nyt, som man synes maa kunne gaa — særlig naar den Førstes har kunnet. Det gaar imidlertid ikke — hvorfor? Jo, han er uheldig. Maaske begynder han paa noget andet; men den samme uheldige Skæbne følger ham. Kort sagt, der staar to Mænd overfor hinanden. Den ene har Lykkens Gudinde nu engang smilet til, og dette Smil følger ham stadig. Han kan begynde paa hvad Pokker han vil, det skal nok gaa. Man kan synes, at han ofte frister Lykkens Gudinde, det maa gaa galt — men nej, det er ham umulig at faa hende uvenligt stemt. — Der er den anden Mand. I Kampen for Tilværelsen skulde man synes, at han maatte have lige saa gode Chancer for at klare sig som den Første. Er hin heldig maa denne ogsaa kunne være det. Men nej — hans Skæbne er en anden. Det nytter ikke at stride imod — Uheldet følger ham stadig.

Saaledes ser vi daglig i Livet, at det gaar. Og mange sløves, før den Kamp kommer, der vil blive Resultatet, naar de først øjner paa hvilken Side af Skæbnen, Heldet, Lykken, de er kommen. De opgiver at kæmpe, fordi de mener, at det er sungen for deres Vugge, at de skal være den Underlegne i Kampen — de søger et Par Gange at stritte imod, de ser, det nytter intet, — saa opgiver de Modet. De tror paa, at Livet kun bestaar af Tilfældigheder og en forud afgjort Skæbne. De andre, de, der er paa den heldige Side, tror ikke paa Livets Tilfældigheder eller Skæbne eller Held. De mener, at deres egen Dygtighed er Skyld i deres gode Stilling. Gør de noget, der i alles Øjne vilde synes og virkelig være en Dumhed, men der ved et underligt Tilfælde bliver en Fornuftshandling, straks er det deres forudseende Blik, der gav dem Sejren i Hænde. Det gaar dem, som Generalen, der i Krigen fik Ordre til en vigtig Manøvre, som han imidlertid paa Grund af sin Uvidenhed misforstaar og udfører det stik modsatte. Dette vilde under almindelige Forhold have ført til Hærens Undergang — men hvad sker — Tilfældet, Skæbnen, Lykken, Heldet eller hvad man skal kalde det, vender det til det gode. Den fejle Manøvre bliver rigtig, Fjenden bliver slaaet og Generalen hædres i vilden Sky for sin store, kloge og modige Bedrift.

Vi ser det samme hænde paa andre Maader. Her er det Fødslen, der gør det. Den riges Søn, der har ret gode Evner, bliver holdt frem. Stadig er han i den bedste Skole, og stadig har han de bedste Lærere. Han naar frem, bliver bekendt, berømt og høster Masser af Virak. Der er en fattig Dreng med de samme Evner og den samme Lyst, Lysten til at studere, til at søge ad denne Vej at naa frem og gøre sit fattige Navn bekendt. Men han har ikke Midler dertil, det lader sig ikke gøre. Straks efter sin Konfirmation maa han ved sine Hænders Arbejde søge at tjene til Livets Ophold, det kræver den store Familie, hvor der er mange Barnemunde, der daglig skal mættes og hvor der kun er Faderen, der med sin knappe Ugeløn skal ordne det hele. Til det Fag, hvor saa den unge, fattige Mand kommer, hævder han ikke sin Stilling; thi han har jo ingen Lyst og Interesse for Faget, bliver derfor kun en middelmaadig Mand, der med sine gode Evner slet ikke gør sig bemærket imellem Kammeraterne, der vel endogsaa skyr ham, der har de sære Tanker og Idéer, i hvilke han gør Fordring paa sin Ret til at tage Del i de Goder, som Livet byder Menneskene; men hvorfra han dog er stænget ude. Var han nu kommen under de samme Forhold som den velstaaende Mands Søn, var han maaske bleven lige saa berømt som denne. Atter Livets Tilfældighed, der ikke tillade os alle at komme til det vor Hu, Evner og Interesser fordrer, med kaster os ind paa Omraader, der er os underlegne og i hvilke det bedste i os tæres op af Mangel paa passende Næring.

Man kan nævne Eksempler paa ganske andre Tilfælde. Der er en Mand som Herold. Ved Tilfældets Spil blev han opdaget. Hans Ry er gaaet vidt. Var han ikke tilfældig bleven hørt af en Sagkyndig, havde han den Dag i Dag gaaet som Lærer uden at Navnet Herold var kendt udenfor en snævrere Kreds. — Og straks har vi Modsætningen: Herolds Fader. Denne havde efter Sønnens Udsagn en endnu bedre Stemme end han selv havde Men ingen har opdaget ham, mens Tid var. Ellers var han vel bleven mindst ligesaa kendt som Sønnen.

Fra Politikkens Omraade er der en Mand, som Christensen-Stadil. Denne gik hjemme i den lille Landsby paa Vestkysten som Degn og Lærer. Han kommer ind paa Politik og hidtil uanede Kræfter og Evner i hans Indre kommer til Udbrud. Vejen var ham aaben. — Der er mange Degne rundt om i Landet, der kunde være lige saa berettiget til at være Minister som Christensen-Stadil, om de havde haft de Talegaver og — det Held. For ikke at tale om Folk i andre Livsstillinger og megen mere Indsigt og Erfaring. —

Ja, vi kan jo hente Eksempler nok fra vort eget Omraade i Handelen. Vi har og har haft store Mænd iblandt os, der ikke blot ved Dygtighed, men ved en stor Portion Held er naaet vidt. Mænd, der greb en Idé, der kunde have ført dem til Ruin, om de havde været forfulgt af Uheld, men som greb heldigt. Tænk paa Mænd som Tietgen, Heide, og lidt mindre f. Eks. Mønsted. —

Saadan kan vi tage i alle Livets Forhold nogle Ting og holde dem frem for Lyset og det viser sig, at vi ikke kan begrunde disse Tings Udvikling af ene naturlige Aarsager, der er Tilfældigheder, Held eller Uheld med i Spillet. Derfor gaar der mange omkring iblandt os, der burde sættes paa langt fremskrednere Poster, om Ret skulde være Ret. Men de er ikke kommen heldig af Sted eller de er kommen til en forkert Virksomhed, hvor de ikke ret har kunnet udfolde deres Evner — kort sagt, de er ikke blevne „opdagede".

Men da er det, det gælder om ikke at give tortabt. Det nytter ikke at lade Hænderne synke i Skødet, om man ogsaa er kommen paa den uheldige Side af Tilværelsen. Det gælder om stadig at holde ud. Lad saa Uheldet stadig forfølge os. Rejs blot Hovedet efter hver Dukkert. Om saa Haaret graaner, inden Kampen er ført til Ende — da gør det intet; thi ud af Kampen gaar, om man stadig holder ud, en *Mand,* der virkelig er en Mand, og ikke som, hvis man ved den første Modstand havde opgivet Haabet, et sølle Pjok, uden Villie og uden Karakter. — Derfor, vi maa holde ud, vi maa kæmpe, om saa alle Forhold strider imod; thi Kampen gør os stærk.

Og der er en Ting til. I en saadan Kamp, da sejrer det Gode, det Skønne tilsidst. Det kan vare længe og maaske bukker vi under for tidlig, udmattet af Kampen; men vi maa holde ud. Vi maa ikke tabe Troen paa alt det Gode og Skønne i Livet; ikke tabe Troen paa, at i sidste Instans, da staar dette over alle andre Forhold og Tilfældigheder. Det naas tilsidst, men vi maa ikke miste Troen forinden under det daglige Livs Bekymringer.

Will.

Handelsskoler og Handelsfag.

Herr Redaktør!

I Anledning af, at De i Bladet for 1. Aug. d. A. har optaget en af Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen skreven Artikel under Overskriften „Handelsskoler og Handelsfag", beder jeg Dem om Plads for et Par Ord, da hans Angreb paa „Den jydske Handelshøjskole" lugter vel meget af Konkurrence.

Efter at den nævnte Artikel var optaget i et Par Aarhusblade, skrev „En Købmand" et Stykke i „Aarhus Stiftstidende", hvori han anmodede Forstanderen for „Den jydske Handelsskole", Hr. *Imm. Henningsen,* om at udtale sig. Denne Opfordring efterkom Hr. Henningsen ved nogle Dage efter at skrive:

„*De unge Handelsmænds Uddannelse.*

Som Svar paa „En Købmand"s Spørgsmaal i Stiftstidende for 7. Juli tillader jeg mig at oplyse, at Undervisningen paa den jydske Handelshøjskole omfatter saavel Samfundskundskab og Nationaløkonomi som Handels- og Vekselret (Retslære) og øvrige Handelsfag.

Der kan saaledes for denne Skoles Vedkommende ikke være Tale om nogen Tilsidesættelse af de egentlige Handelsfag. Den Omstændighed, at kun 12 af 34 ugentlige Timer anvendes til fremmede Sprog, turde være tilstrækkeligt Bevis for, at der ved Undervisningsplanen, der er approberet af den af den jydske Handelsstand valgte Bestyrelse, er taget tilbørligt Hensyn til de Fag, der i første Række har Betydning for de unge Handelsmænds Uddannelse.

Imm. Henningsen."

„Den jydske Handelshøjskole" er naturligvis mindre godt tjent med Hr. Nielsens Angreb, og jeg tror ogsaa, Handels- og Kontormedhjælperne er det, hvis de af den Grund undlader at søge Skolen.

Ret beset lyder det ogsaa lidt utroligt, at den af den jydske Handelsstand valgte Bestyrelse skulde approbere en Undervisningsplan, der var daarlig, og som slet ikke var efter Købmændenes Ønske.

O.

Derude fra.

Tysklands Kontormedhjælpere

synes ligesom deres Standsfæller i Butikkerne snart at skulle opnaa en lovmæssig Regulering af Arbejdstiden. — Det sidste Nummer af „Deutsche Handels Wacht" bringer den glædelige Nyhed, at den af Rigsdagen nedsatte Kommission for Arbejderstatistik har besluttet at anbefale Rigsregeringen, at der indføres en for hele Riget gældende Minimalhviletid for Medhjælperne paa Kontorer. Spørgsmaalet var et af de vigtigste Forhandlingsemner ved Medhjælperdagen i Hamburg og denne imposante Manifestation af tyske Medhjælperkrav udtalte sig enstemmig for 1) Fuldstændig Søndagshvile, 2) Højstarbejdsdag paa 8 Timer med delt Arbejdstid, paa 8 Timer ved gennemgaaende Arbejdstid. Unge Mennesker og Kvinder arbejder 1 Time mindre. 3) Kontorlukning Kl. 7 resp. Kl. 5. 4) Undtagelser er kun tilladt ved Arbejder, som Nødstilfælde, den offentlige Interesse eller lovpaabudt Inventuropgørelse kræver. 5) Mindst 14 Dages Ferie hvert Aar.

„D. H. W." henviser til, at Kommissionens Beslutning fremkommer umiddelbart efter den 9de tyske Medhjælperdag og Bladet paapeger, at Ordføreren i sin Tid netop har henvist til, at Forarbejderne for Reformens Gennemførelse ere fortsatte fra Regeringens Side som Følge af de Angreb og Fordringer, der er rejst af „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband". Denne Organisation, der nu ubestridt gaar i Spidsen for tysk Medhjælperbevægelse har atter ved denne Lejlighed sat „5te Juni"s hamburgske Pendant, Handelskommisforeningen af 1858, energisk til Vægs. Sidstnævnte „Medhjælperforening" har af redelig men ringe Evne søgt at spænde Ben for Reformen.

8-Lukningen i Tyskland.

er som tidligere meddelt ret almindelig. Medhjælperne arbejder overalt paa at faa Lokalmyndighederne til at udstede Kommunalbestemmelser angaaende 8-Lukning. Tyske Medhjælperorganer hilser derfor en af Frankfurt af Main's Kommunalbestyrelse nylig tagen Beslutning om almindelig 8-Lukning med Tilfredshed. Det er den første tyske Storstad, hvori den tidlige Butikslukning er paabudt.

I Englands Parlament

vil forhabentlig snart en Medhjælper faa Sæde. Det er Generalsekretæren for „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen, Mr. *James Macpherson,* der ved de kommende Valg til Underhuset vil blive opstillet i Gravesend, en By med ca. 25,000 Indbyggere beliggende paa Themsens Sydside nogle Mil fra London.

Medhjælperunionens londonske Afdelinger vil iværksætte en kraftig Agitation for Mr. M.s Valg, og i et af de sidste Nr. af „The Shop Assistant" foreslaar en af Organisationens ledende Mænd, at den anvender £ 300 som Tilskud til Valgudgifterne, der i England er langt større end her. Mr. M., der støttes af de lokale Trades Unions, skal have gode Chancer.

Organisationssejr i Swansea.

Den sydwallisiske By Swansea har i forrige Maaned været Vidne til en Sejr for de organiserede Manufakturmedhjælpere Arbejdsforholdene i et Par af de største Huse havde længe været slette. Efter at Medhjælperunionens lokale Afdeling ved en ivrig Agitation havde opnaaet en stærk Tilslutning og næsten alle Medhjælperne i de paagældende Forretninger vare indtraadte i Unionen fremsattes Medhjælpernes Fordringer af en Deputation. Cheferne nægtede at forhandle med den af Hovedledelsen sendte Tillidsmand og Medhjælperne besluttede da at give Forretningerne 3 Dages Betænkningstid og da om fornødent standse Arbejdet. Det kom ikke saa vidt; Cheferne indvilgede i Forhandling og Medhjælpernes Fordringer anerkendtes i Hovedsagen. Den aarlige Lønforhøjelse andrager £ 600.

Fra Holland.

„Nationale Bond van Handels- en Kontoorbedieenden" afholdt nylig sit 9de Aarsmøde i Amsterdam. Mødet forløb ualmindelig bevæget, idet Afdelingen i Amsterdam foreslog, at Organisationen vedtog et udpræget fagligt Program og stillede sig paa samme fagorganisatoriske Standpunkt som de yngre udenlandske Medhjælperforbund. Dette Forslag vedtoges efter en lang og heftig Debat. Forbundets Medstifter og mangeaarige Formand, *Odink,* nedlagde derefter sit Mandat. Ny Formandsvalg og den fornødne Reorganisation finder Sted i denne Maaned.

Østrigsk Centralorganisation.

Det nationale og politiske Virvar i det østrig-ungarnske Monarki, har længe afspejlet sig i Medhjælperbevægelsen. Det maa derfor betragtes som et stort organisatorisk Fremskridt, at de to Medhjælpersammenslutninger „Verband alpenländicher Handelsangestellter" og „Verein deutcher Handels- und Industrie-Angestellter" havde foranlediget indkaldt en almindelig østrigsk Medhjælperkongres i *Graz* ved hvilken over 10,000 tysk-østrigske Standsfæller var repræsenterede.

Kongressen vedtog at oprette et Rigsforbund under Navnet „Anker", hvis Hovedopgave er en kraftig, faglig og socialpolitisk Virksomhed. Det vedtagne Programs 17 Punkter indeholder alle vore Reformkrav; dog stiller man sig paa et noget lignende Stanepunkt til Kvindearbejdet som det tysknationale Forbund.

Rigsforbundet er delt i følgende Agitationsdistrikter: Bøhmen, Mähren, Schlesien, Nedreøstrig, Øvreøstrig, Steiermark,

Kärnten, Salzburg, Tyrol, Voralberg og Krain. Forbundsorganet er et anseeligt Halvmaanedsblad „Anker" under Redaktion af *Vilhelm Gøttlich*, Graz. Til Formand valgtes *J. M. Reidl*, ligeledes fra Graz, hvor Organisationens Hovedsæde bliver. Aarsbidraget er 12 Kr. østr.

Helligdagslovgivningen i Østrig.

Vore organiserede Kolleger af tysk og tshechisk Tunge i det østrigske Kejserrige har længe ført en heftig Kamp for en Reform i den forældede Helligdagslovgivning, der i dette overvejende katolske Land har tynget paa Medhjælperne. Det østrigske „Abgeordnetenhaus" har under 5te Juli vedtaget en Revision af Loven, der hermed er væsentlig forbedret.

Fra vore Forbindelser i Wien, Prag og Graz have vi modtaget den nye Helligdagslovs Ordlyd samt de stenografiske Referater af Forhandlingerne i Rigsdagen, hvor navnlig Kollega *Wilhelm* med Styrke har talt Medhjælpernes Sag under de i det østrigske Parlament ganse heftige Afbrydelser fra Modstanderne. Den reviderede Lov fastsætter en Maximalarbejdstid for Butiksmedhjælperne i de store Byer til 4 Timer (tidligere 6) i Byer med mindre end 6000 Indbyggere til 6 Timer (tidligere 8). Overstiger Søndagsarbejdet 3 Timer, skal Personalet tilsikres Frihed hver anden Søndag eller en halv ugentlig Fridag. Kontormedhjælperne ere inddragne under Loven og Landsøvrighederne kan helt forbyde Kontorarbejdet om Søndagen. Da Loven indeholder en Del Undtagelsesbestemmelser særlig med Henblik paa de religiøse Fester og Handelen ved Valfartsstederne er det af Betydning, at Loven udtrykkelig giver Medhjælperorganisationerne Indflydelse paa Undtagelsernes Rækkevidde.

Samtlige østrigske Medhjælperorganer udtaler deres betingende Tilfredshed med Loven og opfordre til at paaskynde Organisationsarbejdet og indledede en virksom Agitation for den fuldstændige Helligdagshvile.

Fransk Medhjælperbevægelse

i moderne faglig Retning er i hurtig Udvikling og Tilgangen til de bestaaende Organisationer har i de sidste Aar været overordentlig stærk. Trods alle Bestræbelser er det dog endnu ikke lykkedes, at samle alle Foreningerne i et nationalt Forbund. De to stærkeste Forbund „Federation nationale des employes de commerce" og „Federation des employes de France" afholdt ifjor Kongresser i Lyon og Limoges. De af begge Kongresser fremsatte Forslag vare omtrent ensartede. Man vedtog at gaa energisk til Værks for Erobring af Helligdagshvilen og Indførelse af en lovbestemt Maximalarbejdstid og lign. socialpolitiske Reformer.

Den franske Beskyttelseslovgivning er kun lidet bevendt. Arbejdstiden er med Undtagelse af Paris og enkelte Storbyer meget lang, og selv i disse Byer er det Kotume, at der arbejdes Halvdelen af Søndagen. Medhjælperne i Paris afholdt nylig en af flere Tusinde Standsfæller besøgt Forsamling i Manege St. Paul, hvor det vedtoges at opfordre Deputeretkammeret til at paaskynde Udstedelse af Love om Maximalarbejdstiden og Fagretter til Afgørelse af Stridigheder mellem Principaler og Medhjælpere i Lighed med hvad Tysklands Handels- og Kontormedhjælpere have tilkæmpet sig.

Iøvrigt meldes der fra Toulon, at Medhjælperne forlanger Butikkerne lukkede Kl. 7. Under de heraf foranledigede Demonstrationer, er det kommet til Sammenstød med Politiet og flere Arrestationer ere foretagne.

Medhjælperbevægelsen i Serbien.

Ogsaa i Balkanstaterne har Organisationsbestræbelserne blandt vore Standsfæller funden Jordbund. Saaledes dannede Medhjælperne i Belgrad i 1901 den første serbiske Handels- og Kontormedhjælperforening, hvortil siden flere Provinsforeninger har sluttet sig. Det derved dannede Forbund omfatter nu 3—400 Medlemmer. Siden 1ste Juli udkommer 14 Dags Bladet „Trgovacki Popocnik" (Købmands-Medhjælperen) i et Oplag af 1000 Eksemplarer. Medhjælperbeskyttelseslovgivningen er højst mangelfuld i Serbien, men der findes dog Bestemmelser vedrørende Søndagshvilen, og Medhjælperne har lovlig Adkomst til at øve Indflydelse paa disse Bestemmelsers Fortolkning.

Bag Pult og Disk.

Hr. Redaktør!

De bedes venligst optage følgende lille Oplevelse fra min Virksomhed som Medhjælper i Manufakturbranchen:

I ca. 2 Aar har jeg haft Plads hos Hr. *Aage Schmidt* i Silkeborg, og dette vort Samvær har lige indtil Afslutningen været saa nogenlunde fredeligt. Mandagen den $^{17}/_{4}$ d. A. kom imidlertid en Handelsrejsende, Aggerholm, der rejser i Kontrolapparater, ind i nævnte Forretning, for at assistere Personalet ved Brugen af et til Hr. Schmidt lige leveret Apparat. Efter at have gjort Kassen op, tillod denne Herre sig, i Overværelse af Chefen med Frue og Personale samt adskillige af Forretningens Kunder, at beskylde mig for Kassemangel. Da denne Beskyldning var aldeles uberettiget, forlangte jeg straks de fornødne Kasseregnskaber frem, for at konstatere Urigtigheden af Beskyldningen. Herpaa fik jeg kun Gentagelser af Beskyldningen fra Hr. Aggerholm, som fik Medhold hos Hr. Schmidt. Man nægtede mig kort og godt at lægge de fornødne Bevisligheder paa Bordet, saa jeg ikke kunde klargøre det uberettigede i Sigtelsen. Aggerholm rejste efter faa Minutters Forløb fra Byen, og den eneste Oprejsning Chefen derefter gav mig var den, at jeg kunde henvende mig til Aggerholm. Da han heller ikke vilde frem med Regnskaberne var Maalet fuldt og jeg saa mig naturligvis nødt til at forlade en Plads, hvor man fik en slig Behandling.

Disse indhøstede bedrøvelige Erfaringer skænker jeg til mine Kolleger, for at de kunne være paa Post over for en saadan Behandling. Man kan jo aldrig vide, hvad der kan ske, om det skulde blive Regel at stemple et ungt Menneske som sket er og nægte ham Midler til at gøre Rede for sig — og Hr. Aggerholm producerer sig formodentlig endnu her i Landet — *med sine Kontrolapparater.*

Med Tak for Optagelsen. *J. J. Black.*

Engageringsbureauet i Aarhus.

Kommis, 20-22 Aar, helst militærfri, kan faa Plads i *Tapet- og Malervareforretning* til *1ste November*. Kendskab til Bogføring nødvendig. Gagetilbud: ca. 500 Kr. + fri St.

Ansøgninger mrkt. „Sv." ledsaget af Fotografi og *Afskrift* af Anbefaling tilstilles Lederen.

Kommis og Medhjælper, yngre, søges til Brugsforening i Nærheden af Aarhus. Pladsen skal tiltrædes *1ste September*.

Ældre Lærling søges til blandet Landforetning nær Aarhus. Kendskab til Manufaktur ønskelig. *Tiltrædelse straks.* I Mangel af Lærling reflekteres paa Tilbud fra en ganske ung Kommis.

Hvor ingen Afdeling findes

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen*. Esbjerg.

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Øre* pr. Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen*, Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki*, Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Agitationsudvalgene:

Københavns Omegn: Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Kjøbenhavn, Odensegade 20, 3. Ø.

Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen*, Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.

Øerne: Formand: *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Centralorganisationens Engageringsbureau: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen*, Guldsmedegade 24—26.

Centralorganisationens Engageringsbureau, Kjøbenhavn. Nørrevoldgade Nr. 100. [1], ved Axel Lund. Træffes i Reglen fra 5—6 Eftm. Ved *skriftlig* Begæring om Skema for Pladssøgende tilstilles dette omgaaende, naar Porto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Med Badeanstalten „Helgoland" har Agitationsudvalget truffet Arrangement, saaledes at der indrømmes Medlemmerne 30 pCt. Moderation paa Anstaltens Badekort. For disse er Priserne ellers Kr. 10 og 5 for Sæsonkort og Kr. 4 og 2 for Maanedskort henholdsvis for Voksne og Børn. Henvendelse sker til de resp. Afdelingsformænd.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Fuldmægtig *Hasselriis*, Odensegade 20 Ø.

Kupons, der giver Adgang til *Koloniudstillingen i Tivoli* til moderat Pris *15 Øre*, udleveres gratis paa Mødeaftenerne og hos Afdelingsformændene.

For Sommermaanederne har Udvalget sikret de kjøbenhavnske Afdelinger Lokale paa Etablissementet *„Helgoland", Strandvej 20.* Mødeaften som sædvanlig *1ste og 3die Tirsdag i Maaneden.* I August den 1ste og 15de. *Talrigt Møde udbedes.*
Afstigningssted for Sporvognspassagerer, første Stoppested efter Viadukten.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.
Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 [2] Ø.

Mine Herrer Kolleger!

De erindre sikkert, at vi for kort Tid siden annoncerede vor aarlige Sommerudflugt; vi sendte Dem ogsaa Brevkort desangaaende. Ja vi besøgte saagar en Del af d'Herrer hvad der resulterede i, at Udv. kunde regne med ca. 20 Personer, i Sandhed et overvældende Antal, hvad der imidlertid aldeles ikke overraskede os. Udv. bestilte derpaa mellem 20 à 25 Kuverts i en Helsingborg Restaurant og forsaavidt var alt saare godt, men da Dagen oprandt stillede der, dette forbausede os, 8 — er otte — Personer. De vil kunne forstaa med hvilke Følelser vi tog afsted. Og det var en pinlig Situation at være i, da vi ankomne til Restaurationen, maatte gøre Afbigt for d'Herrer Kolleger, der skønt tegnede havde undladt at komme. Jeg har talt med enkelte af de „fraværende," de havde kun til Undskyldning, at de pludselig havde faaet Lyst til at gaa paa Dyrskue.

Kommentarer syntes her overflødige. Vi har i den senere Tid prøvet adskillige Midler, for at faa Tag i Dem mine Herrer men hvad enten det er til Sammenkomster, hvor det alvorlige, det faglige Spørgsmaal blive drøftet, eller det er til Sammenkomster, hvor det selskabelige er det fremtrædende, saa bliver De borte. Vi har Ret til at vente Forstaaelse af de Kolleger, der ere organiserede, men hvorfor skal vi saa Gang paa Gang kalde paa Dem forgæves. For De ved vel, De har en Bestyrelse, der for Deres Skyld anvender Tid og Kræfter, der med en Energi, De maaske ikke aner, arbejder hen til at forbedre Deres Kaar. Men denne Energi kunde nemt blive sløvet om ikke vort Arbejde vil blive paaskønnet saa meget i det mindste, at vi saa vore organiserede Kolleger troppe op naar der blev kaldt. Vaagn op af den Dvale De hviler i, lad os komme ud af det Dødvande vi har sejlet i alt for længe. Læs Deres Medlemsblad, læg Mærke til de Guldkorn, der altid vil findes deri og gør det til en bydende Pligt at give Møde, hver Gang, der bliver trommet sammen.

P. U. V.

Carl Andersen.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annagade 35. Leder af Engageringsvæsenet: *Robert Petersen*, Guldsmedgade 24—26. Annonceexpeditør: *Hakonsen*, Vestergade 10. Telefon 1224.
Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.
Handels- og Kontormedhjælpere med Familie og Bekendte indbydes herved til Besøg paa *Aarhus Saltværk, Søndagen den 20. August Kl. 9 Fm.*

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).
Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.
De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Borgergade. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, „Hermes". Foreningens Lokaler: Skolegade 36.

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *Lindahl.*

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup*, Adr. Sagfører Kloch.

Nykjøbing p. M. Formand Boghandlermedhjælper *Jørgensen* Kasserer *Chr. Høgh.*

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".
I *Sommermaanederne* afholder Foreningen kun Møde *1ste Fredag i hver Maaned* paa Hotel *„Royal"* i det sædvanlige Lokale. *Bestyrelsen.*

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg*, Dæmningen 3.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.
Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er i April Kvartal slettede med Restance:

Bogholder *Valdm. Jørgensen*, Adr.: I. B. Mølgaard, Ringkøbing.
Kommis *I. H. Jørgensen*, Visbyaa pr. Hurup.
„ *I. P. Jensen*, Galten pr. Hadsten.
„ *Christiansen*, Adr.: Kbmd. Eliasen, Skibby.
„ *Mosegaard*, „ „ Holck, Grenaa.
„ *Tind*, „ „ Søchting, „
„ *A. J. Strøm*, Syvsten pr. Hørby.

Derimod udgaar: Kommis *C. Jensen*, Hadsten, der har dækket sin Restance og atter indmeldt sig.
Endvidere er følgende direkte Medlemmer bortrejste uden at have opgivet ny Adresse:

Kommis *Emil Christensen*, Ballen pr. Koldby.
„ *Hansen*, Adr.: Valdm. Pedersen, Skibby.
„ *Th. Thomsen*, Adr: C. P. Christensen, Aalbak.
„ *Knud Nielsen*, Høng.
„ *Vald. Vincentz*, Gørløv.
„ *A. Jensen*, St. Spellerup pr. Karise.

For Oplysning om disse Kollegers nuværende Adresser vil jeg være ærede Medlemmer forbunden.

Esbjerg, d. 25, Juli 1905.

Chr. Ingvoldsen.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. Telefon: GODTHAAB 78.

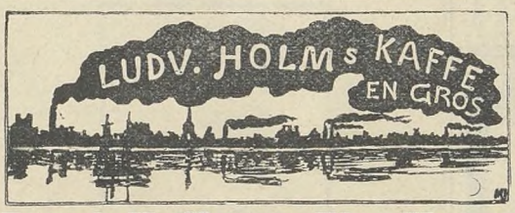
Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Esbjerg Svineslagteri[s]
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Hvorfor
er **„D. H. & K. M. Tidende"** ?
et *godt og billigt*
Annonceblad

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.
Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.
Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM,**
Horsens.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre**).
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Aggerbeck's ÆGTE **IRIS SÆBE** 25 Øre.
Bruges af alle Damer og Herrer der ønske at bevare og forfine sin Hud.
C. J. Aggerbeck, Horsens.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. Fortrinligt Køkken.
A. M. SAHL.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.
Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Hvert Barn kender

Worning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Drik **Varde Øl!**

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16**,
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Husk!
De Averterende støtter os,
derfor bør vi støtte dem!

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Avertér i D. H. & K. M. T.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Lærderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have. Keglebane.

Hvorfor betale
5 á 6 Kr. for en Kasse Cigarer, naar De hos mig kan faa en virkelig fin Cigar for 3 Kr. 55 Øre pr. hel Kasse portofrit tilsendt.
Skriv til Husted Knutzen,
Aalborg.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Illustrerede Annoncer!
Forlang
Udkast og **Tilbud!**
Se Annoncen paa 3. Side.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre — **Leverpostei** i Daaser & **Frokost-** & **Middagsretter** end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

H. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Foreninger,
Hoteller,
Restaurants,
Frisørsaloner,
etc.
bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

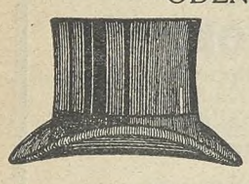
Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

FAABORG Frokost & Middagsretter
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*
Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

„Salonen" i Ris Skov.
Telf. 335. Ludv. Thürmann. Telf. 335.
Bedste Køkken.
Udsøgte Vine.
Smukkeste Udsigt.
Stor Koncert hver Aften
(Mandag og Lørdag undtagen).

AARHUS
Dampvaskeri.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Drikker De Dobbelt Øl,
da læg Mærke til, at
Det røde Segl
findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke
De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.
garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for De forenede Bryggeriers Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl
Der solgtes sidste Aar
ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB, *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

Repræsentant-skabsmødet.

Søndagen den 17. Sept. afholdes altsaa Repræsentantskabsmøde i Aarhus, efter at Hovedbestyrelsen Dagen forud har drøftet vore indre Forhold og de foreliggende Opgaver.

Omkring samme Tid, for 5 Aar siden, lagdes Grundstenen til vor faglige Organisation, og de samme Lokaler, som da gav Genlyd af vor Begejstrings Udbrud skal nu omfatte en Forsamling af Kolleger, der i meget vil være den daværende lig.

Som den Gang, staar vi sikkert nu overfor en opadgaaende Periode for vor Bevægelse, og mangt og meget tyder paa, at vi i de nærmeste Aar tør haabe paa det virkelige Gennembrud, — det Gennembrud, der skal bringe os Hovedmassen af vore Kolleger, til Trods for Harmoniforeningerne og deres indbildte Faglighed, der efterhaanden som vi vokser, vil vise sig paa Overfladen mere og mere

Dagsordenen vil i det væsenligste blive bibeholdt, maaske med Tilføjelse af Spørgsmaalet om Handelsskolerne, og *Mødet vil være aabent for enhver Kollega, der maatte ønske at overvære samme.*

Det tilraades i videst mulig Omfang at benytte sig heraf, og Rejsen vil sikkert være Udgiften værd, selv for de Kolleger, der endog maatte komme langvejs fra.

Det forlyder, at Aarhus-Afdelingen vil arrangere Fællesspisning, hvori enhver for en billig Penge kan deltage, og Nattelogi vil der ligeledes blive sørget for, hvorom man bedes tilskrive Hr. Alvin Lorensen Lundingsgade 1, Aarhus, *til hvem Anmeldelse om Deltagelse i Mødet som Tilhører, saa vidt mulig bedes foretaget.*

Mødet vil blive gennemført med størst mulig Præcision, og tager sin Begyndelse Kl. 10 Fm., hvorefter Forhandlingerne fortsættes til Kl. 1 Em., da de 2 første Punkter bør være behandlede; derefter indtages Middagsmaaltidet, og Kl. 3½ pr. begynder Formanden paa sit Foredrag om »Vor Bevægelses Maal og Midler«.

Mødet slutter Kl. 6 Aften.

Det er en Selvfølge, at alle gode Kræfter maa forenes for at bringe et i alle Maader godt Resultat, — først og fremmest gælder det derfor om, at hver Mand er paa sin Plads til de angivne Tider; og dermed paa Gensyn i Aarhus, baade de Kolleger, der møde som Repræsentantanter. og de — forhaabentlig endnu flere — der møde som Tilhørere og Deltagere i vort Stævne.

Paa Gensyn!

Åge Hyllested.

„Elite-Medhjælpere".

Lidt Branchestatistik fra Thisted.

Kan end Livsvilkaarene siges at være nogenlunde ensartede indenfor de forskellige Samfundslag og Erhvervsgrupper vil man dog oftest kunne paavise tvende Poler med et større, Gennemsnits-Levefoden bestemmende, Overgangsled i næsten ethvert Fag og endnu mere paaviseligt i *Standen,* der sammensættes af derunder hørende Fag og Brancher.

Der vil altid findes et mere eller mindre begunstiget Faatal, hvis faglige Dygtighed, almene Oplysning eller heldigere Livsskæbne skaffer dem en vis Forrang blandt deres Stands- eller Fagfæller, og giver dem Elitearbejdernes Plads.

I et saa sammensat og socialt mangedelt Samfundslag som Handels- og Kontormedhjælperstanden er Springet fra Prokuristen i det store Handelshus og til Kommis'en i den lille Bod eller den uanselige Skriverstilling i en stor Kontorvirksomhed betegnende for Klassedelingen i Standen, og det bliver derfor ingen af disse to Poler, men tvertimod den mellemliggende store „Mellemklasse", man maa regne med, naar man skal beskæftige sig med Begrebet „Standen". Men foruden denne Forskel, der skyldes sociale og pekuniære Aarsager, bemærker man blandt Medhjælperne en anden Art Elite, der ikke maa søges i den forretningsmæssige Position, men derimod i Branchen, og af Aarsager, der — i hvert Fald for udenforstaaende — kun er et Smil værd.

Her tænkes paa Manufakturmedhjælperne. Siden den faglige Bevægelse opstod, kan man fortælle om „fornem" Tilbageholdenhed fra denne Branches Medlemmer. Kun yderst faa af dem nyder Tillidshverv i vore Afdelinger, og endnu har ingen haft nogen fremskudt og betydningsfuld Stilling i Landsorganisationens Ledelse. Det er ikke en Tilfældighed, men en Regel med faa Undtagelser, at dette Fags Udøvere hører til dem, der sidst kommer med. Og Grunden? Ja, Manufakturmedhjælperne udgør ingenlunde et særligt begunstiget Lag af Handels- og Kontormedhjælperstanden, hvad Løn og Arbejdstid angaar, selv om der i denne som i de andre Brancher kan findes gode Stillinger. Adskillelsen maa søges paa Overfladen: Det belevne Væsen med visse Betingelser for Kvindetække, der forudsættes hos Ekspedienterne i de Etablissementer og Forretninger, hvor Damerne udgør det ubetingede Flertal af det kjøbende Publikum. Staffagen til dette ydre Væsen er naturligvis et Toilette, der staar i nogenlunde Harmoni med de Varer, der sælges og det Publikum, der betjenes.

Manufakturmedhjælperen har da som oftest i sin egen Opfattelse udviklet sig til en Art „Elite-Medhjælper" men i Ordets rent negative Forstand. Han, der blandt de unge Handelsmænd ret almindelig optræder i „Løvens" Rolle og som saadan kan glædes ved at inkassere de fleste Kvindesmil, betyder saa meget mindre i den *Mændenes* Kreds, hvor netop Standens virkelige Elitetropper maa søges.

Disse Erfaringer er gjort af vore Afdelinger de fleste Steder og Resultatet af en Fagstatistik, som Thisted-Afdelingen nylig har foretaget, bekræfter kun Reglen.

I denne nordjyske By fordeler Medhjælperne sig paa de forskellige Brancher som efterstaaende Oversigt viser:

Branche	Mandlige Medhjælpere	Mandlige Lærlinge	Kvindelige Lærlinge
Kolonial	27	26	1
Manufaktur	16	16	5
Isenkram	8	5	0
Kontor	25	3	0
Boghandel	3	2	1
Ialt	79	52	7

Denne Oversigt viser bl. a., at Manufakturbranchen i Thisted som andre Steder er det af Butiksfagene, der er mest søgt af Damerne, medens disse — mærkeligt nok — ikke er naaet til Kontorfaget. Af Interesse for vort Emne er det at erfare, at medens den lokale Afdeling tæller 50 pCt. af Medhjælperne i de forskellige Brancher udgør Antallet af organiserede Manufakturmedhjælpere kun 30 pCt.

Thisted-Afdelingens Branchestatistik bør finde Efterlignelse i de andre Afdelinger, helst i en endnu fyldigere Form med Oplysninger om Løn, Arbejdstid, Kost- og Logisystemets Anvendelse o. s. v. Et saa righoldigt statistisk Materiale som muligt vil være af overordentlig Betydning for vort Reformarbejde i Almindelighed. Selv en Sammenligning mellem Antallet af Medhjælpere i de enkelte Fag og det tilsvarende Antal, der tilhører vor Centralorganisation kan give os Midler til at paapege Manglen af virkelig Standsfølelse i den enkelte Branche, og en Undersøgelse af Arbejdsvilkaarene i denne vil give os de bedste Vaaben til Bekæmpelse af den bristende Solidaritetsfølelse. der nu er saa typisk for den her omtalte Medhjælperkategori.

Fransk- engelsk Medhjælpermøde.

»Vive la France« — »Vive l'Angleterre«.

Medens den franske og engelske Sømagt har demonstreret en ny politisk Alliance ved Cowes har Medhjælpere fra begge Lande i al Stilhed givet hinanden et kollegialt Haandtryk, der sikkert har været nok saa hjerteligt ment og som muligen vil faa Følger, der fængsler Fremtidens Kulturhistoriker mere end Begivenheden i Cowes.

Et stort Antal Medlemmer af Medhjælperorganisationen „Union des Employes de Commerce" i Lyon aflagde medio August Besøg i London og benyttede samtidig Lejligheden til

en Sammenkomst med de organiserede londonske Medhjælpere.

Den engelske Unions Forretningsudvalg arrangerede et særdeles vellykket Fællesmøde i Manchester-Hotel, hvor saavel engelske som franske Medhjælperførere talte under stor Begejstring. Det kneb ganske vist med at gøre sig gensidig forstaaelige. (Englændernes Sprogkundskaber begrænser sig oftest til deres eget Modersmaal), men hvad Hjærnerne ikke magtede, overvandt Hjærternes Sprog.

Præsidenten for den engelske nationale Union, Mr. Maher, holdt Velkomsttalen til de franske Gæster. „Det er paa Mode nu", udtalte Mr. M., „at nære stor Kærlighed til Frankrig, men det har ikke altid været saaledes, og muligvis vil det ej heller altid være saaledes. Medhjælperne har ingen Fordel af internationale Konflikter, men kun de Statsmænd, der ser deres Fordel i at rejse Folkene imod hverandre". Taleren sluttede med Haabet om, at Mødet maatte bidrage til at styrke det Baand af internationalt Broderskab, der burde omslynge Medhjælperne i alle Lande.

Ordføreren for de franske Gæster, Monsieur *Besse*, takkede i hjertevarme Ord. „Det er nødvendigt at vi mødes oftere; thi vi ere ikke Fremmede, men Brødre", (Langvarigt Bifald) Franskmanden henviste til, at Englands Medhjælpere ligesom deres Kolleger i Frankrig ønskede Reformer, fordi de bestaaende Love ikke ydede dem tilstrækkelig faglig Beskyttelse; han og hans Kammerater vilde vende tilbage til Frankrig med en dyb Følelse af, at de havde udmærkede Venner i den engelske Medhjælperstand.

Taler i det engelske og franske Sprog vekslede; bl. a. holdt den kendte engelske Medhjælper-Agitator *John Turner* en aandfuld Tale om Medhjælperbevægelsens Internationalisme, idet han gik ud fra et Motto af Thomas Paine. „The world is my country, mankind my brotherhood, to do good my religion".

Aftenen sluttede med en af de engelske Værter arrangeret Koncert.

Det er første Gang at engelske og franske Medhjælpere mødes i et saa stort Antal og under saa kollegiale Sympatitilkendegivelser; men det bliver sikkert ikke sidste Gang.

„The Shop Assistant", der omtaler Mødet i en lang Artikel, tillægger Sammenkomsten den største Betydning for Samarbejdet mellem de to Landes og overhovedet mellem alle Landes organiserede Medhjælpere.

Kapskrivning.

Dansk stenografisk Forening har i April og Maj Maaneder d. A. afholdt sin aarlige Kapskrivning, der var arrangeret saaledes, at den dels var en Konkurrence mellem Kredsforeningerne rundt om i Landet og dels en Konkurrance mellem de enkelte Medlemmer om nogle af Foreningens Overbestyrelse udsatte Præmier. Der var iaar dikteret paa forskellige Hastigheder op til 260 Stavelser pr. Minut. Stoffet, hvorefter der dikteres, udvælges og aftælles af Overbestyrelsen og er forskelligt for de forskellige Hastigheder, men ens indenfor den samme Hastighed hele Landet over. I Kapskrivningen har der deltaget 7 Kredsforeninger med ialt 67 Medlemmer. Kredsforeningerne har i de sidste Aar konk urreret om et Vandreemblem, der bæres af den vindende Kredsforenings Formand. Dette Emblem blev iaar for tredje Gang vundet af Foreningen i Svendborg og er derved bleven denne Forenings Ejendom. Denne Kredsforening havde deltaget med 12 Medlemmer, der havde en gennemsnitlig Skrivehastighed af 171 Stavelser pr. Minut. Nr. 2 blandt Kredsforeningerne blev Foreningen i Randers og Nr. 3 Centralforeningen i København. De 7 af Overbestyrelsen udsatte Præmier faldt paa Hastigheder af over 200 Stavelser pr. Minut. 1. Præmie blev vunden at Lærer Espersen i Kolding med en saa godt som fejlfri Gengivelse af et Diktat med en Hastighed af 260 Stavelser pr. Minut. Nr. 2 blev Frk. E. Mortensen, Randers, med en Skrivehastighed af 250 Stavelser pr. Minut. Denne Præstation er saa meget mere beundringsværdig som Frk. M. først begyndte at lære at stenorafere sidste Efteraar, saaledes at Færdigheden er opnaaet efter kun et halvt Aars Arbejde med Stenografi. Den er derfor et smukt Bevis paa „Letfattelig dansk Stenografis" Letfattelighed og gode Egenskaber som praktisk Debatskrift. En anden Elev fra Foreningens Kursus sidste Vinter, Hr. Student Ussing, København, præsterede en Hastighed af 215 Stavelser pr. Minut. Foruden Præmier uddeler Foreningen Udmærkelsestegn i Bronce, Sølv eller Guld for de Deltagere, der første Gang opnaar en Skrivehastighed af henholdsvis 150, 200 og 250 Stavelser pr. Minut. Af disse Udmærkelsestegn blev der iaar uddelt 2 i Guld, 7 i Sølv og 12 i Bronce.

C. C.

Handelsskoler og Handelsfag.

Min Artikel under ovennævnte Overskrift, i hvilken jeg eftervistе, at Handelsfagene — paa Trods af al Udvikling i modsat Retning i de større Kulturlande — er paa Retur i enkelte af de danske Handelsskoler, foranledigede „En Købmand" til at opfordre Forstander Henningsen til at udtale sig om denen Sag.

Dette skete i „Aarhus Stiftstidende" den 12 Juli d. A. med følgende Linier:

De unge Handelsmænds Uddannelse.

Som Svar paa „En Købmand"s Spørgsmaal i Stiftstidende for 7de Juli tillader jeg mig at oplyse, at Undervisningen paa den jyske Handelshøjskole omfatter saavel Samfundskundskab Handels- og Vekelret (Retslære) og øvrige Handelsfag.

Der kan saaledes for denne Skoles Vedkommende ikke være Tale om nogen Tilsidesættelse af de egentlige Handelsfag. Den Omstændighed, at kun 12 af 34 ugentlige Timer anvendes til fremmede Sprog, turde være tilstrækkeligt Bevis for, at der ved Undervisningsplanen, der er approberet af den af den jyske Handelsstand valgte Bestyrelse, er taget tilbørligt Hensyn til de Fag, der i første Række har Betydning for de unge Handelsmænds Uddannelse.

Jmm. Henningsen.

Da Herr Henningsens Notits, forsynet med en Ramme, der sprudler af anonym Indignation, ogsaa har fundet Vej til D. H. & K. M. T., skal jeg i den Anledning tillade mig forelobig at bemærke:

1. I „Den jyske Handelshøjskole"s Program har jeg — trods Herr Henningsens Paastand om, at Undervisningen omfatter saavel Samfundskundskab og Nationaløkonomi som Handels- og Vekselret (Retslære) og øvrige Handelsfag — ikke kunnet finde Ordet — „Nationaløkonomi" eller nogen, der er anført som Lærer i dette Fag, eller nogen Time dertil.
2. Retslære havde jeg ikke nævnt i min Artikel; men da det nu holdes frem af Hr. Henningsen, kan det maaske interessere at erfare, at den Bog, der benyttes som Grundlag for denne Undervisning, af Forfatteren er forsynet med følgende Passus i Forordet;

„Da et Kursus paa ca. 25 Timer formentlig er al den Tid, som „Aftenskolen" for Øjeblikket i Reglen kan afgive til Undervisningen i dette særlige Fag, har det været nødvendigt at at begrænse Fremstillingen til de allervigtigste af de Emner, som Eleven vil faa at gøre med i sin senere praktiske Virksomhed."

Det fremgaar ikke deraf, at det er nogen særlig heldig Bog for „en Handelshøjskole", hvor der modtages Elever, som allerede fra „Aftenskolen" er eksaminerede i Bogens Pensum.

3. At kun 12 af 34 ugentlige Timer anvendes til fremmede Sprog, mener Hr. Henningsen, maa være tilstrækkeligt Bevis for, at der er taget tilbørligt Hensyn til de Fag, der i første Række har Betydning for de unge Handelsmænds Uddannelse.

Dette ret tynde Bevis taber yderligere i Værdi, naar man ved, at „Købmandsskolen" i København kun anvender 8 Timer ugentlig paa de fremmede Sprog, og at den har endnu færre Handelsfag end „Den jydske Handelshøjskole".

4. Den af den jydske Handelsstand valgte Bestyrelse skal jeg paa nuværende Tidspunkt ikke drage yderligere ind i Diskussionen, men slutte med Haabet om, at Hr. Henningsen ikke vil faa alt for vanskeligt ved at vise os, hvor vi skal se i Programmet for at finde Nationaløkonomi, Statistik og Handelshistorie.

Niels P. Nielsen,

Bestyrer for »Aarhus Handelsskole«.

Slaveaand.

De farmaceutiske Medhjælperes Fagblad „Farmaceutisk Tidende" bringer under denne Overskrift en Artikel, der behandler nogle Træk af Livet i den farmaceutiske Verden. Da Emnet desværre har mange Sidestykker i Butikker og Kontorer tør

denne Artikel paaregne Interesse blandt vore Læsere, hvorfor vi her gengiver den in extenso:

En Gang var jeg i Plads med en Kollega; han var alle Pengene værd — rentud storslaaet! Manden var ikke noget Barn mere — af Alder i hvert Fald; ikke stort dummere eller faglig udueligere end de fleste, han „virkede" ved andre Midler. Lad os kalde ham P. Mit første tydelige Indtryk af ham daterer sig fra den Morgen, vi sad og nød vor Kaffe i Recepturen — man levede den Gang endnu under de gamle patriarkalske Forhold med Kost i Huset. P. havde netop ladet forsvinde de sidste Rester af et Rundstykke og hengav sig til Studiet af en Avis, da jeg pludselig, idet Chefen træder ind, ser ham ryge op fra sin Stol, gribende en hvilken som helst Standflaske, som han paa det mest energiske ryster. P.s gaadefulde Adfærd — hvorfor netop Liq. ferri alb. skulde sættes i saa voldsom Bevægelse netop ved Chefens Tilsynekomst — skulde først senere blive mig klar. Lidt efter lidt gik det nemlig op for mig, at der var et vist nøje Sammenhæng mellem Chefens Tilsynekomst og pludselige Anfald af „at have Beskæftigelse" fra P.s Side. De to Ting stod altid i nøjeste Forbindelse med hinanden — som Aarsag og Virkning. P. var et Vidunder af Dygtighed og Hurtighed, naar Chefen blot var i Nærheden, men uden denne moralske Stimulans var P. nærmest at ligne ved en Dampkedel uden Spænding.

P.s Mesterfrygt var gennemført; traadte jeg ind i Apoteket under Udraabet: Naa P.! hvorhen i Dag? løftede P. advarende Pegefingeren og søgte ved hemmelighedsfulde Fagter i Retning af Kontoret og et hæst fremvisket „Mester er derinde" at betyde mig, at Kontorets olympiske Ro ikke maatte forstyrres. Traf man P. ved de sørgelige Rester af en knust Flaske med Indhold, og man udtrykte sin Deltagelse over sammes Vanskæbne, kom det som Regel med Styrke fra P.: „Skidt med Flasken! blot Mester ikke ser det!" — og i disse bevingede Ord laa i Virkeligheden hele P.s farmaceutiske Moral indesluttet. Heri — Angsten for Mester — bundede hans Bekymringer.

Endskøndt det vel nok kan siges, at denne Type er paa Retur — heldigvis —, kender vi dog sikkert alle Kolleger, der staar Typen nær, Folk, der enten er født med Trællemærket, eller som Faget har paatrykt sit Trællemærke. Men skal vi for Alvor hæve vor Stands Niveau, maa disse sidste Rester af Slaveaand fejes ud, der navnlig klæder ældre Mennesker hæsligt. Nu skal det imidlertid ærligt indrømmes, at Skylden ikke ligger hos Medhjælperen alene, dog selvfølgelig mest hos ham, da ingen behøver at være Slave længere end han selv vil; ej heller blev nogen Frihedsbevægelse nogen Sinde indledet fra oven, den opstaar selvfølgelig i de Lag, hvor Frihedskravet stilles; men glemmes skal det ikke, at der endnu findes Principaler saa snæversynede og dumme, at enhver spæd, lille Frihedsspire, der forsøger at udvikle sig i deres „underordnede" Omgivelser, kvæles. Mærkeligt, at der endnu findes Mennesker, som mener at fremme deres Interesser bedst ved brutal og egoistisk Optræden overfor deres underordnede. Mon de Mennesker egentlig nogen Sinde selv har prøvet den Situation! De vilde da sikkert hurtigt have opdaget, at det er en forfejlet Behandling, da intet jo virker mere sløvende og demoraliserende end netop Brutalitet. Men vi maa helt bort fra Slaveaanden, der kuer det menneskelige, og som i lange Tider har lagt sin klamme, døde Haand paa vor Stands Udvikling, og selvfølgelig sker det ogsaa lidt efter lidt; thi hvem kan standse Udviklingens Lov, der som Maal har Frisyn og Frihed! — Som enhver anden Stand maa vi gøre os det klart, at vi er et lille Samfund, der maa skabe Forhold, der byder Standen og det enkelte Individ den størst mulige gensidige Sikkerhed og Velvære. Vi maa vide, at vi, ved at tage Hensyn til vore Omgivelser, netop fremmer vore egne Interesser. Vi maa holde paa „Moralen", om ikke for dens egen Skyld, saa dog for den Nytte, den byder os. Hvorledes Forholdet mellem Principal og Medhjælper for begge Parters Skyld bør være, kan ikke være tvivlsomt. Uforstaaeligt, at det kan tillades nogen Chef i sin underordnede at se et underdanigt. men aandelig forkrøblet Individ, der ærbødigst ikke tillader sig at have anden Mening end Chefen. Det vidner om en utrolig Kortsynethed og Mangel paa Menneskekendskab, naar man ikke kan se, at der bag et krybende Væsen i Reglen skjuler sig en lav og smaatskaaren Karakter. At der kan findes Folk, der kan foretrække denne Type fremfor en Mand, som *uden at ville træde paa de Krav, Faget og hans Forhold overfor Chefen stiller,* optræder som en Mand.

Men Undertrykkelse avler Trællesind. Derfor skulde ingen Principal opelske dette, men hellere søge at understøtte det modsatte ved at indse, at han har mere Tillid til sine Medhjælperes Æresfølelse og Selvagtelse end til egen Mistænksomhed — undgaa ved smaaligt Gnaveri at forbitre sin Medhjælper Tilværelsen. thi intet er mere ydmygende og deprimerende for den voksne Mand end denne modbydelige Smaalighed. Principalen maa ved alle Lejligheder vise, at han betragter sin Medhjælper som Kollega og ikke som den underordnede — *thi det gavner alle Parter bedst.*

Redaktionen.

Indsend Manuskripterne rettidig!

Afdelingernes Tillidsmænd og Medlemmer, der sjældent glemmer at gøre Indsigelse, naar Bladet ikke rettidig kommer ind ad Døren til dem, bør heller ikke glemme, at de selv billigvis har den Pligt at lette og ej besværliggøre vort Arbejde.

Det koster ikke blot Tid at udarbejde Redaktionsartiklerne til D. H. & Km. T., men ogsaa Planlæggelse og Stofordning til de enkelte Numre tager Tid — og meget mere Tid end vore Venner ude omkring i Landet tænker paa. For ikke at tale om Korrekturlæsning, Konferencer med Trykkeriet etc.

Maa vi derfor ikke udbede os nøje Overholdelse af følgende Regler:

Artikler og Meddelelser af enhver Art maa være Redaktøren i Hænde *8 Dage* før det resp. Nummer af Bladet skal udkomme, og Manuskripter til Artikler bedes udfærdigede saaledes, at kun den *ene Side* af Papiret benyttes.

Endelig maa vi bede vore Medarbejdere og Korrespondenter om hverken at tabe Skrivelysten eller Taalmodigheden, fordi et indleveret Manuskript ikke straks fejrer sin Opstandelse i Artikelform i vore Spalter.

Den skal nok komme frem — hvis den duer.

Hvor ingen Afdeling findes

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen.* Esbjerg.

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Øre* pr. Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Agitationsudvalgene:
København og Omegn: Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Kjøbenhavn, Odensegade 20, 3. Ø.
Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen,* Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.
Øerne: Formand: *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Centralorganisationens Engageringsbureau: Aarhus.
Leder: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24—26.

Centralorganisationens Engageringsbureau, Kjøbenhavn. Nørrevoldgade Nr. 100, ¹, Leder Axel Lund. Træffes i Reglen fra 5—6 Eftm. Ved *skriftlig* Begæring om Skema for Pladssøgende tilstilles dette omgaaende, naar Porto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale

er fra 1. September i „*Studenterhuset*" Frue Plads. (Indgang Studiestræde 1, ² Sal. Mødeaftener: 2den og 4de Tirsdag i hver Maaned. Tirsdag den 12te bortfalder Mødet dog paa Grund af Lokalernes Reparation, og første Mødeaften bliver derfor *Tirsdag den 26de September.*

Agitationsudvalget.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Fuldmægtig *Hasselriis,* Odensegade 20 Ø.

Agitationen.

Formanden er for Tiden travlt beskæftiget med at lægge Planen for sin Agitationsrejse, der vil tage sin Begyndelse straks efter Repræsentantskabsmødets Afholdelse.

Møder vil antagelig blive afholdt i Aalborg, Hjørring, Nykjøbing (Mors), Randers, Sorø og Vejle, samt paa Foranledning af Hovedkassen i Horsens, Frederikshavn, Slagelse, Vejle og Viborg. Det Nærmere vil tilgaa Afdelingerne snarest.

Kupons, der giver Adgang til *Koloniudstillingen i Tivoli* til moderat Pris *15 Øre*, udleveres gratis paa Mødeaftenerne og hos Afdelingsformændene.

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afho'dtes i Frederiksdal Kro ved Lyngby Søndag den 6. August Formiddag.

1. Formanden meddelte, at Materialet fra Adresseindsamlingen nu var bearbejdet, saaledes at den personlige Agitation kunde paabegyndes af de forskellige Afdelinger. Der havde været berammet Diskussionsmøde paa Helgoland den sidste Mødeaften i Juni, men dette blev aflyst af Mangel paa Tilslutning. Der var livlig Fremgang i Organisationen, bl. a. kunde Kontormedhjælpernes Organisation melde om livlig Medlemstilgang Beretningen godkendtes.

2. Agitationen i den kommende Periode vilde hovedsagelig komme til at dreje sig om den tidligere omtalte personlige Agitation. Planen for denne drøftedes, og man enedes om, paa Forslag af *Lund*, at udsende Indmeldelsesopfordringer og personligt athente disse efter nogle Dages Forløb. Der var planlagt et Foredrag med Diskussion den første Mødeaften. Endvidere et Fabriksbesøg i den nærmeste Fremtid. Derimod havde man i Udvalget ikke ment at kunne profitere af Hr. Hyllesteds Tilbud om at tale ved et offentligt Møde, idet man formente at Tiden endnu ikke ret var inde.

3. Paa det nedsatte Lokaleudvalgs Vegne aflagde den mødte Repræsentant, Hr. *Axel Lund*, Beretning.

4. Paa Forslag af Formanden vedtog man at grundlægge en Bogsamling, der skulde kunne danne Grundlaget for et Bibliothek. Og man enedes om at rette Opfordring til Medlemmer, Forlag o. l. om Bidrag hertil i Form af Bøger. Paa Forslag af Lund vedtog man bl. a. at henstille til Red. af D. H.- & K. T. at Bøger, der tilstilles denne til Anmeldelse, maatte blive skænket Samlingen efter endt Athenyttelse. Dette lille Punkt gav Anledning til en ret hidsig Debat. Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod 2 (Hasselriis og Bjørner), der fandt en saadan Henstilling anmassende og taktløs.

5. Under Event. drøftedes enkelte, mindre, administrative Ting.

Formanden sluttede Mødet med en Beklagelse af, at ikke engang Halvdelen af Fællesbestyrelsen var mødt. Kun fra dHrr. Vilh. Hansen, Christensen, Overgaard og H. C. Andersen var meldt Forfald, de øvrige Herrer havde intet ladet høre fra sig. Man beklagede det dobbelt, da Turen virkelig lønnede de faa Anstrengelser, og Eftermiddagen gik i behageligt Samvær. Man vilde have sendt Aarhus-Afdelingen en telegrafisk Hilsen til dens Tur til Ebeltoft, men dette strandede paa, at den der, værende Telegrafstation var lukket tidligt paa Dagen.

J. M.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*. Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen*. Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 3. August Kl. 9 Aften i Kafé „Minerva", Nørregade Nr. 6, med følgende

Dagsorden:

1) Beretning om Virksomheden. 2) Regnskabet. 3) Forslag om Ændring af Lovenes Paragraf 9 (Kontingentforhøjelse). 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 5) Eventuelt.

ad 1. *Formanden* aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar og paapegede særlig Betydningen af de to nylig oprettede Institutioner, Engageringskontoret og Diskussionsklubben. Agitationen var ført med stor Energi og havde resulteret i en Tilgang af 35 nye Medlemmer. Beretningen godkendtes enstemmig.

ad 2. Kassereren fremlagde Regnskabet som balancerede med Kr. 280.06 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 28,13. Regnskabet godkendtes enstemmig.

ad 3. Paa Bestyrelsens Vegne fremsatte Formanden Forslag om at forhøje Kontingentet til 1 Kr. mdl. samt at tilføje § 9 følgende Punktum: „Indskud bortfalder for Kolleger, der indmelde sig umiddelbart efter Læretidens Udløb". Bestyrelsens Forslag vedtoges uden Diskussion enstemmig.

ad 4. Da Hr. Høysholdt ikke ønskede at modtage Genvalg, foreslog Formanden at vælge Hr. *Carl Christensen* til Medlem af Bestyrelsen. Da ingen andre vare foreslaaede valgtes Hr. Carl Christensen og genvalgtes Hr. *C. Wulff*. Til Revisor valgtes Hr. *N. Herman Hansen*.

ad 5. Da ingen ønskede Ordet hævedes Generalforsamlingen.

C. Wulff.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 ² Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Kære Kolleger!

Som De ser af ovenstaaende har vi fra den 1ste September vore nye Vinterlokaler i *Studentersamfundet*. Gør det til en Pligt, disse Mødeaftener, at komme til Stede, alle som en. Dan nogle Whist- og L'hombre Hold, tag Dem et Parti Skak, eller find paa andre Maader, at tilbringe nogle behagelige og morsomme Timer i hyggelige Omgivelser og godt Samvær med Kolleger. Kommer det først dertil, at vi alle kan samles disse Aftener, vil jeg garantere god Fremgang i vor Afdeling.

G. Reich.

Manufakturmedhjælpernes Organisation Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*. Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Steen Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Vor Korrespondent i Aarhus meddeler os, at Afdelingen den 6te August foretog en vellykket Udflugt til Ebeltoft, (som de sidste Tiders Tildragelser ikke har gjort mindre interessant) Deltagernes Antal (ca. 50) var ikke saa stort som ventet: men Dagens Program gennemførtes til alles Tilfredshed.

Udfarten fandt Sted ved 10-Tiden med Dampbaaden „Mols", der efter en prægtig Sejlads naaede Ebeltoft, hvor Kaffen indtoges. Efter Spadsereture i Byen og Omegnen samledes Deltagerne til Fællesspisning paa Hotel „Vigen", ved hvilken Lejlighed Afdelingens tidligere Formand. Hr. *Vald. Pedersen* talte for Centralorganisationen og mindede om den Virksomhed, der laa bag os, og Arbejdet der stundede til.

Resten af Eftermiddagen tilbragtes i Skoven, hvor der var Koncert og hvor Afdelingens Sangforening ydede sit Bidrag til Underholdningen ved Afsyngelse af Fædrelandssange. Da Deltagerne afsejlede om Aftenen hilstes de hjerteligt af en stor Del af Byens Indbyggere, der var samlede paa Havnepladsen.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen. St. Vestergade 22.

De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdagen den *13de September* d. A. Kl. 9 Aften præcis paa National, 1ste Sal.

Dagsorden:

1) Beretning om Foreningens Virksomhed 2) Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer, Valg af 3 Suppleanter, Valg af 1 Revisor. 3) Skal Foreningen anskaffe Lokaler med egen Vært. 4) Eventuelt. Mød talrig!

Bestyrelsen.

Stiftelsesfest.

Foreningens 6-aarige Stiftelsesfest fejres *Søndagen den 10de September* paa Hotel National.

Kl. 7 Aften præcis Fællesspisning à 1,75 pr. Kuvert.

Efter Fællesspisningen en Svingom.

Mød talrig!

For en underholdende Aften garanteres.

Bestyrelsen.

Bemærk: *Adgang til Ballet er gratis.*

Tegning til Fællesspisning kan ske hos Formanden eller Kassereren, samt paa en Liste, der vil blive forevist af Foreningens Bud.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen*. Vestergade 13. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, Kongensgade 56, ¹.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen*.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ILLUSTREREDE ANNONCER

VIRKER SOM INGEN ANDRE, FORDI DE FANGER SELV EN FLYGTIG BETRAGTERS ØJE.

VI GIVER DEM GERNE PAA FORLANGENDE

GRATIS

UDKAST TIL VIRKNINGSFULDE ILLUSTREREDE ANNONCER

OG BEREGNER OS IKKE AVANCE VED ANSKAFFELSEN AF

CLICHÉER.

FORLANG TEGNING.

FORLANG TILBUD.

UDEN UDGIFT FOR DEM.

UDEN FORPLIGTELSE FOR DEM.

SKRIV TIL

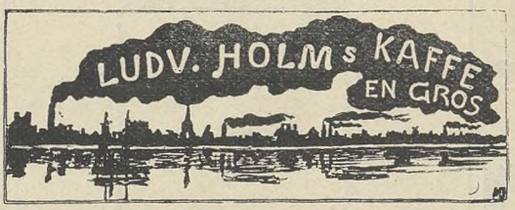
D. H. & K. M. TIDENDES Annonceekspedition.

KJØBENHAVN Ø. ODENSEGADE 20.

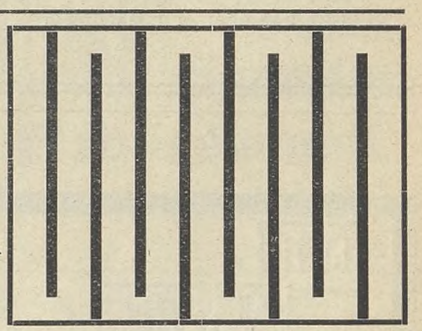
Esbjerg Svineslagteri's

anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.

Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM & Co.,**
Horsens.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De købe

Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.

(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre**).

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Husk!

De Averterende støtter os,

derfor bør vi støtte dem!

AGGERBECK's
IRIS SÆBE

bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.

Pris 25 Øre pr. Stk.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Hvert Barn kender

Wørning & Petersens Xeroform til 25 Øre Stykket. Det gælder blot om at passe paa Emballagen, fordi tyve Efterligninger er i Handelen.

Drik **Varde Øl!**

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,
Grønnegade 8.
Bst.: Justitsraad Herman Møller.
Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Klip ud! **Skaf et Medlem!**

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger“.**

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

ODENSE.
Hotel St. Knud.
Skyggefuld Have. Keglebane.

Hvorfor betale
5 á 6 Kr. for en Kasse Cigarer, naar De hos mig kan faa en virkelig fin Cigar for 3 Kr. 55 Øre pr. hel Kasse portofrit tilsendt.
Skriv til Husted Knutzen,
Aalborg.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Illustrerede Annoncer!
Forlang
Udkast og **Tilbud!**
Se Annoncen paa 3. Side.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. Axel Lund.
Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. Robert Petersen.
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& Frokost- & Middagsretter
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Køb Skrivemaskiner. **Køb Tilbehør til Deres Maskiner.**
Køb Kontorartikler. **Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos**
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon 6252.

FRUGTSAFTER.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

„Salonen" i Ris Skov.

Telf. 335. Ludv. Thürmann. Telf. 335.

Bedste Køkken.
Udsøgte Vine.
Smukkeste Udsigt.
Stor Koncert hver Aften
(Mandag og Lørdag undtagen).

AARHUS

Dampvaskeri.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Drikker De Dobbelt Øl,

da læg Mærke til, at

Det røde Segl

findes paa Etiketten, thi ellers er Øllet ikke

De forenede Bryggeriers Export Dobbelt Øl.

garanteret overgæret og skattefrit.

Det stedse stigende Salg er den bedste Anbefaling for **De forenede Bryggeriers** Ægte Krone Øl Krone-Pilsner og Export Dobbelt Øl

Der solgtes sidste Aar

ca. 15 Millioner Flasker.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug

I. D. Beauvais

Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.

Guldmedaille Paris 1900.

Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd.

Centralorganisationen faar Indflydelse paa Fordelingen.

Ved Begyndelsen af indeværende Aar indsendte vor Organisation et Andragende til Finansudvalget angaaende Administrationen af de Beløb, der bevilges paa Finansloven til Understøttelse af unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet.

I Andragendet udtales der, at det kun er naturligt, om den Stand, til hvis Fremhjælp Beløbet bevilges, ogsaa selv faar Adgang til at administrere dette, for saa vidt Standen har Organer, der kan og vil paatage sig dette Arbejde, og tillige frembyder Garantier for en samvittighedsfuld Administration. Andragendet slutter med en Henstilling til Indenrigsministeriet om, at der indrømmes Centralorganisationen Medbestemmelsesret ved Fordelingen af disse Understøttelser.

Fra Rejsestependieudvalget er der nu indgaaet Meddelelse om, at der *ifølge Indenrigsministeriet er indrømmet Centralorganisationen en Plads i Bestyrelsen for Uddelingen af det aarlige Statstilskud.*

Statens Tilskud har været givet i 6 Aar med et samlet Beløb af 70,000 Kr., desuden har Grosserer-Societetets Komité, Handels- og Kontoristforeningen og Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse bidraget ca. 40,000 Kr. De aarlige Statstilskud, der hidtil androg 10,000 Kr. forhøjedes betydeligt paa den sidste Finanslov og denne Forhøjelse vil antagelig staa ved Magt i Fremtiden.

Der er allerede udsendt adskellige unge Handels- og Kontormedhjælpere saavel til europæiske Handelspladser som til oversøiske Pladser, og det er en Forudsætning for at erholde Understøttelsen, at Stependiaterne har sikret sig Plads eller har grundet Udsigt til en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet.

Centralorganisationen har altsaa hermed opnaaet Indflydelse paa Administrationen af disse Beløb, en Kendsgerning der vidner om den almindelige Anerkendelse vor Organisation har naaet fremfor nogen anden Forening, der gør Krav paa at repræsentere Handels- og Kontormedhjælperne.

»Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger« er naturligvis ogsaa den eneste virkelige Repræsentation for den danske Medhjælperstand, og det er derfor kun naturligt, men ikke desto mindre glædeligt at Regeringen i dette som i tidligere Tilfælde yder os denne officielle Anerkendelse. Valget af en Repræsentant til Bestyrelsen finder Sted ved Hovedbestyrelsesmødet i Aarhus.

Fremad!

Den Stilhed, der ruger over dansk Handels-Medhjælperbevægelse er i høj Grad betegnende. Om ingen Tilbagegang — omend maaske netop en vis tilsyneladende Fremgang i det hele og store — har kendetegnet de sidste Tider, saa staar dog denne Fremgang næppe i Forhold til den, som det tilbagelagte Spand af *Tid* burde bringe i Kraft af de Anstrængelser, som altid vil være viede Arbejdet for Fremgang, hvor Bevægelsens Banner findes løftet.

Og ganske sikkert har da denne Stilstand, thi med anden Benævnelse tør Arbejdet vel næppe betegnes, sikkert ganske bestemte Grunde.

Lige saa fejlagtigt, det vilde være at opfatte en faglig Medhjælperbevægelse som et, i og for sig ret fornuftigt, men overfladisk og ret tarveligt Forretningsudvalg for en Association af Medhjælpere, der i al Almindelighed vilde tilstræbe at varetage Standens Interesser, d. v. s. holde sig til, naar der var Udsigt til at „hole“ noget, ligesaa fejlagtigt vilde det være at tro, at dette skulde være Centralorganisationens Opgave. Dertil bunder Bevægelsen for dybt, rodfæstet som den er i Tidens Kamp Kapital og Arbejde imellem. Ligesaa fejlagtigt som det vilde være at tillægge Centralorganisationen saa overfladiske Hensigter i Raabet om en Reformering, en kulturel, social og økonomisk Højnelse af Standen, ligesaa berettiget vilde det være at indvende, at det Arbejde, der i de sidste Tider har optaget Centralorganisationen har været af en i det hele og store vel rent administrativ Art. Imidlertid er der næppe nogen, der finder paa, under de foreliggende Forhold, at dadle Styrelsen for dette, thi anderledes har Forholdene næppe kunnet arte sig. Og ingen vil vel heller undervurdere netop dette rent administrerende Arbejde. Der maa forhaabentlig derigennem være skabt det faste Fundament, paa hvilket vort faglige Revolutionsarbejde nu med Styrke kan rejses.

En vis Træghed har kendetegnet det Arbejde, der har været udfoldet trindt blandt vore Tillidsmænd. En vis Slappelse har været beherskende, naturnødvendigt netop, fordi intet, i en speciel Forstand vigtigt, paatvingende Arbejde har krævet intensiv Energiudfoldelse.

En Stilstand i Medlemstilgangen til Organisationen har præget vore Medlemslister, fordi det ikke har været os beskaaret at kunne forelægge vore Kolleger den vigtige Standssag, der kunde faa dem til at tage deres Standpunkt, for eller imod Sammenslutning, for eller imod os, for eller imod sig selv.

Thi snart et Decenniums Arbejde har vist os, at vi nu maa være naaet det Maksimum af Tilslutning ind paa Livet, som ad rent forretningsmæssig Vej vil kunne vindes. Dette være sagt ikke mindst til selve Standens Forklejnelse.

En Ligegyldighed — en næsten uhyggelig Tilbageholdenhed har dertil præget den Holdning, som Arbejdskøberne, Principalerne, har indtaget overfor vor Bevægelse i det samme Tidsrum. Den Mangel paa Modstand, som vi i de senere Tider Gang paa Gang har mærket, naar vore Reformkrav har lydt viden om og bl. a. til disse vore Modstandere, har ofte været udlagt som Imødekommenhed, som et glædeligt Bevis paa, at de humane Tidsstrømninger nu dog ogsaa spores her at have øvet deres Indflydelse.

Intet er sikkert mere fejlagtig, og intet mere naivt end at tro, at Arbejdskøberne, Principalerne, skulde forstaa, at den Standskultur, som vore Anstrængelser for at højne vor Stands sociale Niveau og økonomiske Levefod, set med vore Øjne betyder, reelt skulde tjene dem og den store Handel. Ikke saa, at vi skulde forfægte uholdbare Paastande, ej heller saa, at disse Arbejdskøbere skulde være begavede med ringere Forstand end vi; i og for sig skulde være mere inhumane end Mennesker i Almindelighed. Ingenlunde. Men i vore, Kapitalismens, Tider, skulde der vel næppe være Anledning til at tro, at disse Kapitalismens Repræsentanter skulde gaa Kapitalsystemets Ærinde anderledes end saaledes, som vi fra Arbejderorganisationerne kender Arbejdskøbernes kontrære Optræden. Det er jo ikke her Mennesket, der sætter sig mod sin Broder i Samfundet, det er jo kun Tidens Haandganger, der gaar Tidens Ærinde; Tiden, der dikterer sine Mænd denne Optræden, Tiden, der selv skabte disse Mænd.

Fremtiden gemmer derfor en hidsig og stræng Kamp for os som for andre, der virker i samme Plan som vi, forsaavidt da som vor Bevægelse skal vedblive at være det, der var Forudsætningerne for dens Fødsel. Og intet berettiger os til at sige endsige spaa, at dette skulde ophøre med at være Tilfældet. Intet dør i denne Verden, som overhovedet fik Liv, som undfangedes i Urkimens evigfjerne Centrum, som sprang af det svangre Samfundslegeme. Det fødtes ved Tidernes Magtsprog, det maa vokse, at Udviklingen kan ske Fyldest.

Udenom en saadan Kamp kommer vi aldrig, først naar vi selv vælger at gaa den imøde, benaades vi med de Kræfter, vi nu saa ængsteligt føler fattes os. Hvorfor saa ikke møde den først som sidst? Tilbageholdenhed er kun Forhaling.

Atter stævner Medhjælperbevægelsens Tillidsmænd til fælles Virke for den fælles Sag. Atter rejses en Mærkepæl, der betegner at et nyt Stykke Vej er tilendebragt i den danske Medhjælperbevægelses Historie.

Maatte den Vejlængde, der nu stikkes ud ved fælles Kræfter kunne føre os den korteste, den lige Vej mod Maalet.

Standens Vogtere, om end kun et Faatals Mandanter, saa har I dog i Realiteten en hel Stand bag Eder. En Stand, der alligevel ikke vil svigte, naar det kniber.

Hvor findes den Stand, der, naar det kommer til Stykket. *vil* lægge, *kan* lægge Øksen til sin egen Nakke.

Leve den sociale Rejsning!

C. H. W. Hasselriis.

Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøde.

Som tidligere meddelt indleder vi Efteraarets Agitation med to vigtige repræsentative Møder, der afholdes i *Aarhus* den 16de og 17de September.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse samles til Møde i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler Lørdag den 16de ds. Kl. 10, hvor følgende Dagsorden vil blive behandlet.

1) Formandens Beretning. 2) Kassererens Beretning. 3) Redaktørens Beretning. 4) Valg af en Repræsentant og 1 Suppleant til Rejsestipendieudvalget. 5) Beslutning om Hovedkassererens Kaution. 6) Planlæggelse af Vinterens Arbejde, med Budgetforslag. 7) Eventuelt.

Mødet vil blive afbrudt af en Middagspavse Kl. 1—3 og tænkes sluttet Kl. 6.

Dagen derefter samles det af Adelingsformændene bestaaende *Repræsentantskab* sammen med Hovedbestyrelsen i Handels- og Kontoristforeningens lille Festsal.

Repræsentantskabsmødet, der aabnes Kl. 10, præcis indledes med et Foredrag af Hr. *Alvin Lorentzen:*

„*Hvorfra stammer Bevægelsen indenfor vore Handelsskoler, hvilket Maal har den, og hvilken Betydning har den for Medhjælperstanden?*"

Bestyreren for Aarhus Handelsskole, Hr. *Niels P. Nielsen*, vil deltage i Diskussionen angaaende dette Emne.

Hr. *Chr. Ingvoldsen* indleder Dagsordenens andet Punkt „*Vor Forretningsgang*".

Mødets tredie Forhandlingsemne indledes af Hr. *Vilh. Hansen*, der taler om „*Arbejdet der venter os*", der som Titlen røber særlig vil omhandle den nærmeste Fremtids faglige Arbejde for Reformkrav som Maximalarbejdstidens lovmæssige Ordning, Lærlingeloven, Kost- og Logisystemets Afskaffelse osv.

Centralorganisationens *Formand* slutter de officielle Foredrag med „*Vor Bevægelses Maal og Midler*," der utvivlsomt vil fange særlig Interesse og afføde livlig Meningsudveksling, idet det maa forventes, at Taktikspørgsmaalet her vil komme i Forgrunden.

Repræsentantskabsmødet falder i to Afdelinger adskilt ved en Middagspavse fra Kl. 1—3½. Mødet slutter antagelig Kl. 6. Ved begge Møders Begyndelse finder Navneopraab Sted.

Dette vort første Repræsentantskabsmøde vil efter alt at dømme blive saa betydningsfuldt og interessant, at det absolut bør samle *alle* Repræsentantskabets Medlemmer, ligesom et saa stort Antal Kolleger som muligt bør benytte deres Medlemsret til at overvære Mødet. Dette gælder selvfølgelig i særlig Grad de aarhusianske Medlemmer, men ogsaa udenbyes Kolleger bør benytte Lejligheden til Deltagelse i Mødet og Samværet med vor Organisations Repræsentanter.

Vel mødt i Aarhus!

Kommunalbeskyttelse i Kjøbenhavn for den unge Arbejdskraft.

§ 3. Unge Mennesker af begge Køn fra Udskrivning af Skolen til 18 Aars Alderen maa ikke beskæftiges erhvervsmæssigt ved Handelsvirksomhed eller noget dertil hørende Arbejde i Tiden fra Kl. 8 Aften til 6 Morgen, undtagen paa Aftener før Folkekirkens Søn- og Helligdage samt de sidste 14 Dage før Juledag og Søndagen før Nytaar.

For dem, der besøger Handelsskoler skal Arbejdstiden lægges saaledes, at den ikke hindrer dem i at benytte saadan Undervisning.

(Uddrag at en af Indenrigsministeriet for Staden Kjøbenhavn under 23. Maj 1903 godkendt Vedtægt.)

Det er ofte nok fremhævet, hvilke Forpligtelser en faglig Medhjælperbevægelse har overfor Standens unge Rekrutter.

I Erkendelse heraf har Centralorganisationen indledet et Arbejde for en gennemgribende Forandring, gennem en Revision af Lærlingeloven, i de Former, hvorunder Lærlingeuddannelsen foregaar, og i Erkendelse heraf har Centralorganisationen søgt at skabe Kommunevedtægter rundt om i Landet i Lighed med hvad der for 2 Aar siden skabtes i Kjøbenhavn.

Det er imidlertid ogsaa en faglig Bevægelses Opgave at vaage over, at saadanne Vedtægter respekteres, og det vil af det efterfølgende fremgaa, hvor nødvendigt det er, *idet man sikkert maa gaa ud fra, at dette uden vor Mellemkomst næppe vil være Tilfældet.**)

Det kjøbenhavnske Agitationsudvalg indgik fornylig til Kjøbenhavns Politi med en høflig Henstilling om, at der fra det Offentliges Side maatte blive vaaget over, at den gældende Vedtægt overholdtes.

I et fra Politidirektøren indløbet Svar hedder det:

„I Gensvar paa behagelig Skrivelse af 30. f. M., hvori henstilles, at der maa blive holdt Øje med, at § 3 i Vedtægt af 23. Maj 1903, hvorefter unge Mennesker fra Udskrivning af Skolen til 18-Aars Alderen ikke maa beskæftiges erhvervsmæssigt ved Handelsvirksomhed fra Kl. 8 Aften til Kl. 6 Morgen overholdes, skal jeg tjenstlig meddele, at denne Bestemmelse hører til den Kategori af Paabud, der ikke fuldt ud kan ventes overholdte uden Medvirkning fra privat Side. *Ydes saadan Medvirkning ikke, og dette har hidtil ikke været Tilfældet, vil Overtrædelser af Paabudet oftest gaa upaatalte hen**); thi en nøje Kontrol udelukkende fra det Offentliges Side med, at Paabudet efterleves, kan ikke føres uden en for de Handlende og lignende Næringsdrivende meget ubehagelig Indblanding i deres Forhold af det Offentlige."

Eugen Petersen.

Bøchner Mortensen.

Der maa derfor fra Agitationsudvalgets Side blive draget Omsorg for, at dette Paabud ikke krænkes ved Overtrædelser fra de Næringsdrivendes Side.

Hvor dette skønnes at være Tilfældet vil der kunne ske Henvendelse til disse, eller saafremt saadan Henvendelse ikke respekteres, til det Offentlige.

„Uden Medvirkning fra privat Side" vil dette ikke kunne gennemføres. Jeg anmoder derfor fornemmelig de kjøbenhavnske Tillidsmænd og Medlemmer om at tilstille mig eller de resp. Afdelingsformænd Oplysninger om saadanne Tilfælde.

Det siger sig selv, at Anmelderens Navn paa Forlangende kan blive strengt fortiet.

C. H. W. Hasselriis.

*) Udhævelserne af mig. *H.s*

Fra vort Hovedkontor.

Juni-, Juli og August-Beretningen.

Formandens Beretning for ovennævnte Maaneder indeholder som det kan forudsættes, intet af særlig Betydning, da Beretningsperioden netop omfatter de Maaneder af Aaret, hvor der raader almindelig Stilstand i den faglige Bevægelse.

I Juni udsendtes Cirkulærer angaaende Engageringsbureauernes Virksomhed, Overflyttelser af Medlemmer og Formen for Sommerens Agitation, hvilken sidste anbefaledes iscenesat ved Udflugter og overhovedet som en udendørs Agitation. Dette Fingerpeg er fulgt af flere Afdelinger, og med virkeligt Held.

Under 10. Juli udsendtes Cirkulære til Afdelingerne angaaende en projekteret Agitationsrejse, som Formanden agtede at foretage i September i Tilslutning til Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøderne. Møder tænkes afholdte i Nykjøbing p. M., Randers, Aalborg, Hjørring, Vejle, Sorø og paa Foranledning af Hovedkassen i Viborg, Frederikshavn og Horsens. I Juli vedtog Hovedbestyrelsen at indvarsle Repræsentantskabet til et Møde i Aarhus i Efteraaret af Hensyn til de vigtige Spørgsmaal, der findes paa vor faglige Arbejdsplan til den kommende Agitationskampagne.

Formanden deltog samme Maaned i den store tyske Medhjælperdag i Hamborg (Beretning er fremkommen i „D. H. & K.-M. Tidende)". Foruden det personlige Udbytte af dette vigtige Møde fik Form. Lejlighed til at sætte sig nærmere ind i Forretningsgangen indenfor det store tysknationale Forbund og hjembragte et omfattende Materiale af forskellige Tryksager, Aktstykker, Blade, Flyveskrifter Pjecer etc. vedrørende Medhjælperbevægelsen.

I Begyndelsen af Juli afholdtes der et vellykket Medhjælperstævne i Hadsund, hvor Hr. *Åge Hyllested* talte.

August har ikke bragt særlige Begivenheder med Undtagelse af den her i Bladet omtalte Meddelelse fra Rejsestipendieudvalget, hvorefter det ifølge indenrigsministeriel Beslutning er indrømmet Centralorganisationen en Plads i nævnte Udvalg. Valget finder Sted ved Hovedbestyrelsesmødet den 16de September.

Med den her omtalte tre Maaneders Beretning afsluttes Sommerens Stagnationsperiode og indledes Efteraarets fagorganisatoriske Liv omkring i Afdelingerne. Dette vil allerede komme til fri Udfoldelse i indeværende Maaned, naar vor Formand efter Aarhus-Mødernes Afslutning paabegynder sin Agitationsrejse i Jylland og paa Sjælland.

Vi opfordrer Afdelingerne til at forberede disse Møder ved en forudgaaende energisk Agitation og iøvrigt at tilrettelægge Møderne saa samvittighedsfuldt og omsigtsfuldt, at der er de bedste Garantier for et virksomt Resultat.

Parolen bør i dette Efteraar være: Agitationsmøder med fremmede Talere i alle Afdelinger! Forbered Oprettelsen af nye Afdelinger og styrk de bestaaende af al Evne!

Handelsfagene paa Handelsskolen.

Et sidste Indlæg.

Hr. Bestyrer *Niels P. Nielsen* fra Aarhus Handelsskole har tilsendt os en Dagblads-Artikel, hvori Spørgsmaalet om „hvorledes Handelsfagene atter kan faa den dem tilkommende Plads i vore Handelsskoler" tages op til grundig Behandling, saa grundigt, at Pladshensyn ikke tillader os, at imødekomme Hr. N.s Anmodning om Optagelse in extenso.

Den Anke Hr. N. retter mod Handelsskolerne i Almindelighed gaar som bekendt ud paa, at de egentlige Handelsfag mere og mere forsvinder af Undervisningsplanen. Derfor bliver Pointet i Spørgsmaalet, at der anvendes en Undervisningsmetode, der tager Sigte paa det praktiske Handelslivs Fordringer til den vordende Købmand og eventuelle Stor-Administrator.

Hidtil har der efter Hr. N.s Fremstilling ikke været tilstrækkelig Sangbund i toneangivende Kredse for disse Reformbestræbelser og Forfatteren anfører Eksempler til Støtte for denne sin Paastand. Hr. Bestyrer Nielsen øjner da kun én Reformmulighed, nemlig Bevillingsmyndighedernes Indgriben d. v. s. Tilsyn og Kontrol med Handelsskolerne fra Statens Side, og han slutter sin Opsats med følgende Udtalelser:

Vilde Bevillingsmyndighederne gribe ind her og skaffe Handelsskolerne et virkeligt Tilsyn, ordnet paa lignende Maade som ved Realskolerne, hvor en tilsynsførende har Sprog, Historie og dermed beslægtede Fag, og en anden har Matematik, Naturhistorie og dermed beslægtede Fag, er det i høj Grad sandsynligt, at Handelsfagenes og Handelsskolernes Lidelseshistorie kunde faa Ende.

Ved Handelsskolerne kunde Tilsynet muligt ordnes saaledes, at en tilsynsførende havde Sprog, Historie og andre Fag af mere almen Natur, medens en anden kunde faa alle de egentlige Handelsfag.

Desuden kunde der til Statsunderstøttelsen — for at sikre dens Anvendelse til Undervisning i virkelige Handelsfag — knyttes f. Eks. følgende Betingelser:

1. Eleverne maa have en vis Alder og møde med visse Forkundskaber;
2. Skolerne maa undervise i visse Fag og et nærmere fastsat Pensum i hvert Fag;
3. Staten maa beskikke Censorer til at bedømme de til Handelsskolerne knyttede Afgangsprøver.

De Midler, her er foreslaaede til den første Forbedring af vore Handelskoler, er ikke ny; de kendes allerede fra andre Grene af vort Skolevæsen, hvor de, saa vidt os bekendt, har virket fuldt tilfredsstillende, og det tør maaske derfor haabes, at Bevillingsmyndighederne ikke vil nære Betænkeligheder ved at anvende dem ogsaa overfor Handelsskolerne.

Handelsskolesagen, der gentagne Gange og ikke mindst i den sidste Tid er gjort til Genstand for Behandling, er netop nu, efter den Bevægelse, der er oppe indenfor de private Handelsskoler, særlig aktuel — og ikke uden Betydning for Medhjælperne.

Af Dagsordenen for Repræsentantskabsmødet vil vore Læsere have erfaret, at Sagen dér kommer til Drøftelse indledet af Aarhus-Afdelingens Formand og med Hr. Handelsskolebestyrer Nielsen som Deltager i Debatten.

Kontrollér „Kontrolmanden"!

Under Rubrikken „*Bag Pult og Disk*" indeholdt vort Blad for 1ste August en Klage fra Hr. *I. I. Black*, Hevring pr. Ørsted, angaaende en Handelsrejsende *Aggerholm*, der under sin Propaganda for et Kontrolapparat en Dag i April d. A. sigtede Hr. B. for Kassemangel. Denne Sigtelse resulterede i, at B. forlod sin Plads hos Hr. Manufakturhandler *Aage Schmidt*, Silkeborg, da denne nægtede at fremlægge de fornødne Kasseregnskaber straks. Nævnte Aggerholm forlod kort efter Forretningen og afrejste fra Byen, — dog havde han forinden endnu en Gang fordristet sig til at gentage sin løse Beskyldning mod Hr. B.

„Organet for danske Handelsrejsende" Nr. 100 optrykker nævnte Artikel og knytter dertil følgende Kommentar:

„Forudsat at Hr. Blacks Fremstilling er rigtig, beklager vi, og sikkert alle Rejsende med os, at en Rejsende, hos hvem man dog forudsætter Takt og Intelligens, har kunnet gøre sig skyldig i slig en Optræden; thi den er mildest talt uforsvarlig og forkastelig. — Uforsvarlig, fordi den paagældende Rejsendes Beskyldning kun er grundet paa en død, af Menneskehaand konstrueret Genstands Ufejlbarlighed; og forkastelig, fordi han i fremmedes Paahør og uden Skygge af Bevis stemplede en ham ubekendt ung Mand som uhæderlig. En saadan Optræden kan blive til Skade for den unge Mands Fremtid samtidig med, at den sætter en Plet paa den danske Handelsstand; thi Folk er kritikløse nok til at bedømme en hel Stands sociale Stilling efter den enkeltes Handlemaade og Optræden.

Vi har gengivet Hr. B.s Indlæg for at give Hr. Aggerholm Lejlighed til at fremkomme med en højst fornøden Redegørelse, og vi har knyttet nogle Kommentarer dertil for at paavise, hvilke farlige og uheldige Konsekvenser slig en Optræden kan drage efter sig; men vi har ogsaa gjort det, fordi det ikke er første Gang, at Hr. Aggerholms letløbende Tunge har givet Anledning til Paatale og Misbilligelse. Første Gang tav vi af Grunde, vi ikke her skal komme ind paa; men, som sikkert er Hr A. bekendt, denne Gang tager vi ikke Hensyn til Protektion eller lignende.

Hr. Købmand Aage Schmidt, hvis Handlemaade vist er lige saa uforstaaelig for vore Læsere, som for os, ja saa uforstaaelig, at man fristes til at tvivle paa Hr. Blachs Sandruhed, bør øjeblikkelig — og dertil maa Hr. Aggerholm yde sin mest energiske Medvirkning — fremlægge de Regnskabsbøger, Hr. Black forlanger, for at han kan bevise sin Uskyldighed. Det eneste, han nemlig forlanger, er jo kun Retfærdighed, og den bør ydes ham i fuldeste Maal. om ogsaa d'Hrr. og andre derved mister noget af Troen paa Kontrolapparaternes Ufejlbarhed."

Disse Bemærkninger maa betragtes som i høj Grad fældende for denne Aggerholm, der for ussel Vindings Skyld benytter sig af Midler, der ved deres hele Karakter og Anvendelse ganske fritager os for at benytte de Udtryk, som vort Sprog ejer til Karakteristik af slig Handlemaade. — Saalænge Hr. Black's Fremstilling ikke er rokket ved en *troværdig* Bevisførelse fra Aggerholm's Side, vil antagelig alle honette Mennesker vide at lade Kontrolmanden beholde de Apparater, der søges indførte paa en saadan Maade, at unge Handelsmænds Fremtid derved trues. Vi imødeser Aggerholms Erklæring med særlig Interesse — ejheller har Hr. Schmidt Lov til at tie i denne Sag — og indtil denne foreligger, siger vi til vore Standsfæller overalt i Landet: *Pas paa Aggerholm og hans Kontrolapparater!*

Engageringsbureauet i Aarhus.

En fiks og dygtig Manufaktur-Kommis kan *snarest* faa Plads i Aalborg. Vedkommende maa være flink til Vinduespyntning og eventuelt kunde skrive Reklamesedler.

Ansøgninger med Afskrift af Anbefalinger sendes til Robert Petersen, Aarhus.

Hvor ingen Afdeling findes

sker Indmeldelse direkte under Centralorganisationen til Hovedkassereren Hr. *Chr. Ingvoldsen*, Esbjerg.

Kontingentet for direkte Medlemmer er *35 Øre* pr. Maaned, der opkræves pr. Post *kvartalsvis* forud.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

Agitationsudvalgene:

København og Omegn: Formand: *C. H. W. Hasselriis.* Kjøbenhavn, Odensegade 20, 3. Ø.

Jylland og Fyn: Formand: *Vald. Pedersen*, Aarhus, Høegh Guldbergsgade 69 A.

Øerne: Formand: *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn, Mysundegade 26.

Centralorganisationens Engageringsbureau: Aarhus. Leder: *Robert Petersen*, Guldsmedegade 24—26.

Centralorganisationens Engageringsbureau, Kjøbenhavn. Nørrevoldgade Nr. 100. [1], Leder Axel Lund. Træffes i Reglen fra 5—6 Eftm. Ved *skriftlig* Begæring om Skema for Pladssøgende tilstilles dette omgaaende, naar Porto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale

er i „*Studenterhuset*" Frue Plads. (Indgang Studiestræde 1, [2] Sal. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned.

Tirsdag den 26. September Aften Kl. 9 Indvielse af Vinterlokalerne,

Medlemsmøde

med forskellig Underholdning.

Denne Aften vil bl. a. forme sig som en alm. Præsentationsaften, hvorigennem Medlemmerne kan lære hinanden at kende.

Agitationsudvalget.

Medlemmerne anmodes om at bistaa Agitationsudvalget i Agitationen for Medlemstilgang ved at opgive Adresser paa udenforstaaende Kolleger. Saadanne Adresser bedes indsendt til de resp. Afdelingsformænd eller til Agitationsudvalgets Formand Fuldmægtig *Hasselriis*, Odensegade 20 Ø.

Kupons, der giver Adgang til *Koloniudstillingen i Tivoli* til moderat Pris *15 Øre*, udleveres gratis paa Mødeaftenerne og hos Afdelingsformændene.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Nørrebrogade 56.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Tider, da Formanden bedst træffes og staar til d'Hrr. Medlemmers Disposition.

Medlemmerne!

Kære Kolleger! I det Cirkulære, der kort før Afholdelsen af Generalforsamlingen den 3. Aug. tilsendtes Dem, gav Bestyrelsen sine Grunde til, at man maatte skride til en Forhøjelse af Kontingentet. Det var nødvendigt, dersom Organisationen skulde kunne administrere og i sin fulde Udstrækning tage Del i det store fælles Reformarbejde. Af Referatet i sidste Nr. af Medlemsbladet fremgik det, at Kontingentforhøjelsen enstemmigt vedtoges som Bestyrelsens Forslag forelaa. Generalforsamlingen, der, det tør nok paastaas, i Forhold til, hvad vi er vant til, var ret talrigt besøgt, var dertil virkelig en saa nogenlunde fuldgyldig Repræsentation fra alle Lag indenfor Medlemskredsen. Den Enstemmighed der gjorde sig gældende overfor dette Punkt varslede da ogsaa om, at Bestyrelsen i dette Punkt var i Kontakt med Medlemmerne. Kontingentet er nu paa Højde med, hvad der ydes af andre kjøbenhavnske Afdelinger og Landsorganisationerne. Den Agitationssæson, der nu er indledet, tegner til at blive bevæget og rig, som ikke tilforn. Til dette Arbejde har vi Brug for alle Kræfter.

Maatte vi da i stadig højere Grad regne med alle Medlemmers Interesse og Støtte.

Bemærk ovenstaaende Meddelelse om Vinterlokale.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 [2] Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Steen Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Torsdag Aften den 10. August samledes, paa Foranledning af Avertissement i Bladet, den herværende Afdeling til selskabelig Sammenkomst i Salonen i Riis Skov. Efter at have hørt lidt paa den stedlige Koncert nede i Haven tilbragtes Aftenen i det reserverede Lokale ovenpaa, hvor *Vald. Pedersen* lagde for med en lille Tale om Foreningen og dens Formaal samt indskærpede de tilstedeværende Medlemmer at læse vort Blad med Eftertanke, for at søge de Guldkorn, der findes deri. Derefter gik det løs med Skæmt og Fortællinger samt Sange, saa at Sammenkomsten var særlig vellykket. Kl. henad 12 marcheredes i sluttet Trup, (under Afsyngning af Sange) gennem Skoven langs Stranden, ind til Byen.

— -- — Ifølge forudgaaende Indbydelse i Bladet aflagde den herværende Afdeling Besøg paa *Saltværket* Søndagen den 20. Aug. Kl. $9^1/_2$. Under Ledelse af Saltværkets Bestyrer gennemgik man Fabrikationen fra Raaproduktet kommer ind som store Saltsten og føres hen over forskellige Ovne for til Slut at komme frem som det fineste pulveriserede Taffelsalt. Til Opvarmning af Ovnene anvendes Kul, som derved omdannes til Cinders, der knuses og sælges som Brændsel.

E. N.

Repræsentantskabsmødet Søndag d. 17. ds. Kl. 10—1 og $3^1/_2$—6 i *Handels- og Kontoristforeningens lille Sal*, som meddelt i Nr. 17, er tilgængelig for Centralorganisationens Medlemmer. Det bør navnlig glæde *Aarhus-Afdelingens Medlemmer*, der har den gunstige Lejlighed, som *ingen bør undlade at benytte sig af*, da der kan høstes rigt Udbytte af de interessante Foredrag og Diskussioner. (Se Programmet i dette Nr.)

Kl. 7 Aften arrangeres sammesteds et *Festmaaltid* (Andesteg & koldt Bord å 2 Kr.) hvortil forventes talrig Tilslutning saavel af de Tilrejsende som af Afdelingsmedlemmerne. Tegningen sker hos Værten. Resten af Aftenen tilbringes med de fremmede Kolleger til gensidig Underholdning og Fremme af Kammeratskabet.

Da maa ingen savnes. *Bestyrelsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdes *Mandagen den 25. ds. Kl. 9 Aften* præcis i *Handels- og Kontoristforeningens* Lokaler. Dagsordenen vil nærmere blive bekendtgjort ved Meddelelse pr. Post.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Vestergade 13. Kasserer: Assistent *Th. W. Poulsen*, Kongensgade 56, [1].

Hadsund. Formand: Bogholder *N. A. Horndrup.* Kasserer: Kommis *G. Lindahl.*

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup*, Adr. Sagfører Kloch.

Torsdagen d. 28. September Kl. 9 Aften afholdes ordinær *Generalforsamling* i Foreningens Lokale paa „du Nord" med Dagsorden: 1. Beretning, 2. Valg af Bestyrelsesmedlemmer, 3. Valg af Revisor, 4. Eventuelt. Livlig Deltagelse forventes.

Bestyrelsen.

Nykjøbing p. M. Formand: Boghandlermedhjælper *Jørgensen* Kasserer *Chr. Høgh.*

Randers. Formand: *G. Kolding*, „Bakkehus". Kasserer *S. Krogh*, Adelgade 20, I.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

I *Sommermaanederne* afholder Foreningen kun Møde *1ste Fredag i hver Maaned* paa Hotel „*Royal*" i det sædvanlige Lokale. *Bestyrelsen.*

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg*, Dæmningen 3.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

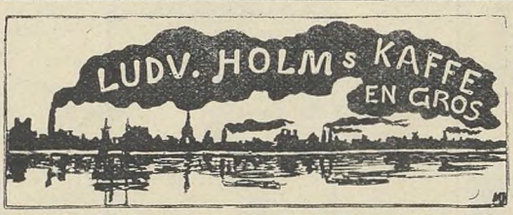
Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H Matthiassen**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

Specialitet: Manchetlinned. **Husk** **Telefon 573.**
Odense Dampvaskeri,
Aalykkegade 8.
Tøjet hentes og bringes.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af Elbham Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Esbjerg Svineslagteri's
anerkendte Pølser tilberedes af kontrolleret 1. Kl. Kjød.
Prima Flommefedt i Blærer og 1 Pd.s Pakker.

ILLUSTREREDE ANNONCER
VIRKER SOM INGEN ANDRE, FORDI DE FANGER SELV EN FLYGTIG BETRAGTERS ØJE.
VI GIVER DEM GERNE PAA FORLANGENDE
GRATIS
UDKAST TIL VIRKNINGSFULDE ILLUSTREREDE ANNONCER
OG BEREGNER OS IKKE AVANCE VED ANSKAFFELSEN AF
CLICHÉER.
FORLANG TEGNING.
FORLANG TILBUD.
UDEN UDGIFT FOR DEM.
UDEN FORPLIGTELSE FOR DEM.
SKRIV TIL
D. H. & K. M. TIDENDES Annonceekspedition.
KJØBENHAVN Ø. ODENSEGADE 20.

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM & Co.,**
Horsens.

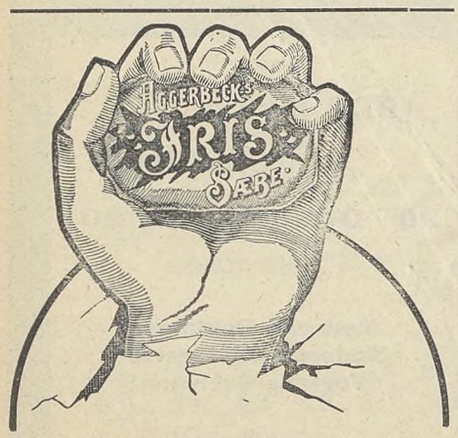
Restaurant Casino,
Kongensgade, Hjørring,
bringes i velvillig Erindring og anbefales af
CHR. SØRENSEN.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Vor Stands Fremtid
afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.
Derfor bør De købe
Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.
(16 Sider heftet — **Pris 10 Øre).**
Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.
Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker,
Store Torv 7, **Aarhus.** Telefon 1007.

AGGERBECK's
IRIS SÆBE
bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.
Pris 25 Øre pr. Stk.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Ths. Tofts
Kaffe er og bliver den bedste i Hjørring.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ved Etablering
købes
Fabrikations-Artikler bedst og billigst
hos **V. Hamann,**
Kompagnistræde 27. *Telefon 2505.*

Et uvurderligt Gode
er **Worning & Petersens Zeroformsæbe,** og i de fleste Familier bleven til en Nødvendighedsartikel for det daglige Velbefindende. — — — Lyd et godt Raad og brug til Stadighed denne Sæbe, der koster 25 Øre Stykket og faas overalt.

Drik **Varde Øl!**

Teatercaféen i Hjørring
anbefales.
L. Jensen.

AALBORG.
Enhver Handels- og Kontormedhjælper bør købe sine Cigarer hos
S. M. Sørensen Weiss,
Slotsgade 17, ligefor Hovedvagten.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Referér til
D. H. & K. M. T.
naar
De
reflekterer
paa
Bladets
ANNONCER!

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Klip ud! **Skaf et Medlem!**

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger“.**

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,
Grønnegade 8.
Bst.: Justitsraad Herman Møller.
Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793 Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Til **Handels- og Kontormedhjælperne i Danmark!**

Ingen ere større Forbrugere af **Cravats** og **Herrelingeri** end de Herrer, **køb** derfor **godt** og **billigt.** Som gammel Kollega er jeg Borgen for en kulant Behandling.

Min Forretning **„Flippen", Istedgade 128, Kobenhavn V,** anbefales med **alt** i **Kraver, Flipper, Manchetter, Skjorter** i prima Lærred, 4 Lag. **Cravats, altid Nyheder!**

Forlang mit illustr. Katalog! Bemærk Priserne!

Husk undertegnede **K. Hintz.**

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Antonie Wingaards Modemagasin,
Kongensgade 56, Esbjerg,
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Hotel AALBORG, THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Hotel Skandinavien, Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Kjøbenhavn:	Aarhus:
Nørrevoldgade 100, 1. S.	Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. Axel Lund.	Leder: Hr. Robert Petersen.

Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre — Leverpostei i Daaser
& **Frokost- & Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	Kobenhavn
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Wilke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN, Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon 6252.

Fiskeboller
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

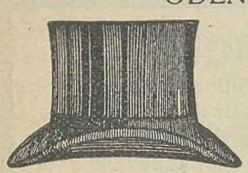
Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP, Kjøbenhavn K.**

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Ima Handsker

Nyt! Nyt!
Hatte.
Slips.
Underbeklædning.
Jernstærke Sokker.
M. D. Harder,
Borgporten, Aarhus.
Leverandør til Lotteriet

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

„Salonen" i Ris Skov.
Telf. 335. Ludv. Thürmann. Telf. 335.
Bedste Køkken.
Udsøgte Vine.
Smukkeste Udsigt.
Stor Koncert hver Aften
(Mandag og Lørdag undtagen).

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Aarhus Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. **Søndergade 58.**

ESBJERG.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Thisted.
Hatte Billige Priser.
Enestaaende stort Udvalg.
Jacob Hyllested.

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder ny 1/1 og 1/9 Aars Kursus 1. November. Program og Beretning med Examensresultater paa Forlangende. Fripladser søges inden 1. Oktober.
Niels P. Nielsen,
eks. Handelsskolelærer
fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
—
Guldmedaille Paris 1900.

Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøderne i Aarhus den 16de og 17de September.

Der burde afholdes Kongres eller Repræsentantskabsmøde mindst én Gang om Aaret.

Med dette Indtryk skiltes Deltagerne i Repræsentantskabsmødet i Aarhus.

Siden den ekstraordinære Kongres i Odense i September 1903 har vore Afdelingers Repræsentanter ikke været samlet til Raadslagning om Centralorganisationens Opgaver og Midlerne til disses Opnaaelse. Tidspunktet for dette Afdelingernes Sendemandsmøde var da vel valgt, netop som Efteraaret staar for Døren og Agitationen tager sin Begyndelse.

Mødet i Aarhus blev, hvad det skulde være: Udgangspunktet for et allerede tilrettelagt enigt Fællesarbejde for de vigtige Reformspørgsmaal, der foreligger i denne Agitationssaison. Og Deltagerne, der jo netop er de ledende Mænd i vore Afdelinger, fik ikke blot Lejlighed til at udveksle Meninger og Tanker, til at lære og belæres, men Kollegaen fra Nord hilste paa Medarbejderen fra Syd, Øboen lærte Jyden at kende personlig, adskillige af dem, der gennem Aar og Dag virkede i Fællig for samme gode Sag, vekslede her Haandtryk for første Gang.

Repræsentantskabsmødet arbejdede sig gennem sin store Dagsorden med megen Præcision, takket være Formandens dygtige Ledelse, og der blev endda mellem og efter Møderne Tid til at dyrke det selskabelige Samvær.

I det efterfølgende skulle vi søge at give en kort Fremstilling af Hovedbestyrelsens Forhandlinger samt af det vellykkede Repræsentantskabsmøde, der overværedes af adskillige aarhusianske og udenbyes Kolleger.

Hovedbestyrelsesmødet.

Det ordinære halvaarlige Hovedbestyrelsesmøde i Aarhus den 16. Sept. aabnedes Kl. 10 præcis og sluttede Kl. 6 præcis nøjagtig som Formanden havde ansat det. Dagsordenen blev Genstand for udtømmende Behandling, og alene Beretningen og Planen for Vinterens Arbejde samt Diskussionen her, i hvilken alle Hovedbestyrelsens Medlemmer deltog, strakte sig over mere end 5 Timer. I det efterfølgende sammentrængte Referat er af Pladshensyn udeladt, hvad der tildels vil fremgaa af det andetsteds i Bladet værende Referat af Repræsentantskabsmødet.

Beretningen.

Formanden: Som det var at vente, har vi paa det af sidste Hovedbestyrelsesmøde vedtagne Svar til „5te Juni" ikke hørt nogetsomhelst. Vi maa nu tage et bestemtere Standpunkt ikke alene overfor „5. Juni", men overfor enhver af disse Harmoniforeninger. Taleren giver et kort Resume af, hvad der er sket siden sidste Hovedbestyrelsesmøde i Overensstemmelse med Hovedkontorets maanedlige Beretninger, der efterhaanden er fremkomne i „D. H. & K. M. T.". Desværre maa Herning-Afdelingen betragtes som opløst. Jeg har mange Gange skrevet til den, at der maatte gøres noget, men jeg fik det Svar: Vi er alle Medlemmer, hvad skal vi gøre? Nu har det vist sig, at Afdelingen har maattet gaa ud, da Medlemmerne ikke vilde rette sig efter Hovedkontoret. Til Erstatning for denne Afdeling har vi imidlertid faaet en anden i Hadsund.

Fra *Arbejdsraadet* er vi blevne anmodede om at sende flere Betænkninger om Lærlingeloven, og forskellige Oplysninger vedrørende vor Organisation er tilstillede *Indenrigsministeriet.* Den 17., 18. og 19. Juni deltog jeg i *Medhjælperdagen* i Hamborg. Kan dette Besøg end ikke vejes ud i bestemte øjeblikkelige Fordele, saa er det mest værdifulde sikkert det, at man faar Indblik i en saa betydelig Bevægelse og ser, hvilken Begejstring den kan rumme, selv om der er enkelte Punkter, hvor vi staar fremmede over for hinanden. Jeg har følt mig ganske betydeligt paavirket af et Foredrag om Kvindearbejdet, som gik ud fra det Synspunkt, at det er et Kulturtilbageskridt at beskæftige Kvinden ved Erhverv, fordi hendes naturlige Bestemmelse er at være Hustru og Moder. Den 2. Juli afholdtes offentligt Møde i *Hadsund*, hvor jeg var oppe at tale. Det skete ikke for Afdelingens egne Midler, men Formanden, Hr. *N. A. Horndrup*, paatog sig personlig at afholde Udgiften. Et efterfølgelsesværdigt Eksempel for Kolleger, der gaar og snakker om Interesse for Sagen. Det store, der er sket, er, at vi har faaet Sæde i *Rejsestipendieudvalget.* Det vil maaske bringe adskillige unge Mennesker til at indse, at det er klogt at staa i vor Forening. Men ogsaa rent udadtil vil det give os Rygstød og Relief overfor Principalerne, og Betydningen ligger ikke mindst deri, at de Principaler, der har staaet som vore aabenbare eller skjulte Modstandere, vil blive nødt til at træffe sammen med os, og det vil forhaabentlig kunne bane Vej for videre Samarbejde paa andre Omraader. Som Medlemmer af dette (nu 9 Mands Udvalg) kan bl. a. nævnes d'Hrr. Grosserer Holger Petersen, Oscar Muus, Bramsen og for Provinsernes Vedkommende Konsul Cloos og Schnackenburg. Hvis virkelig *Engageringssagen* skulde tages kraftigt op, maatte der anvendes flere Hundrede Kroner til Driften. Saa kunde det faa Art, Rækkevidde og Betydning, men naar vi ikke kan ofre saa meget, maa vi indrette os efter vore nuværende beskedne Forhold. Robert Petersen, Ledereren af Engageringsbureauet i Aarhus, har nu desværre ønsket sig fritaget for dette Hverv. Fra den *international Medhjælperføderation* (Hovedsæde i Gent) er der indgaaet Brev til mig. Jeg er ikke ganske klar over, hvorvidt det vil være klogt at slutte sig til denne Forening, men det er Redaktøren vist bedre inde i end jeg. En anden Sag, der heller ikke har min særlige Interesse, er Indførelsen af et internationalt Hjælpesprog, hvorom der er rettet Henvendelse til os om at være med. Desværre indgaar de maanedlige *Beretninger fra Afdelingerne* meget uregelmæssigt.

Der meldes om Fremgang fra Thisted, Aalborg, Kontormedhjælperne (Kjøbenhavn) og sikkert ogsaa for Aarhus's Vedkommende. Fra Kolonialmedhjælpernes Organisation i Kjøbenhavn foreligger der en Skrivelse om Fællesemblemet, hvilket Spørgsmaal jeg imidlertid ikke tillægger nogen Betydning endnu. M. H. t. kommunal Regulering af unge Menneskers Arbejdstid er der heller ikke sket noget videre. I Torsdags var den Sag fremme i Esbjerg Byraad, hvor den er sikker paa Vedtagelse, fordi Flertallet dér er stemt for den Slags Reformer, men det er gaaet til 2. Behandling og vil komme frem om nogen Tid. Det oprindelige Forslag er blevet noget forandret, men der er tilføjet en Bestemmelse om, at Regulativet skal opslaas paa et synligt Sted paa Arbejdsstedet, hvad jeg anser af Betydning for dets Overholdelse. Der er udsendt 21 Circulærer og ca. 400 Breve. Jeg har haft den Ære at vække Indignation ved nogle Artikler i vort Blad, først i Aalborg hos en brav Kollega og sidst i Aarhus hos en Redaktør af „Købmandsbladet". Jeg har i forrige Uge sendt et Brev til Indenrigsministeren om, at jeg opholdt mig i Kjøbenhavn i nogle Dage og udbad mig en Konference med ham. Samtidig sendte jeg ham vore Andragender om Maximalarbejdsdagen, Siddepladser for Butiksmedhjælpere, Tilskud til Foredrag i Provinserne og Tilskud til ubemidlede Handelsskoleelever. Det er jo ikke store Sager, jeg har at berette Dem i Dag, men det gælder om at tage alle Udenomsværker først. Saa vil det gaa, som naar man spiser: Efterhaanden faar man mere Appetit. Naar vi spiser af de smaa Rettter, faar vi med Tiden saa stor Appetit, at vi faar Lyst til at tage fat paa de store Spørgsmaal, der er det væsentlige for alle faglige Foreninger, nemlig Lønningsspørgsmaalet og Arbejdstiden.

Redaktøren: Vi maa præcisere, at vi er den eneste faglige Medhjælperorganisation herhjemme med det bestemte Formaal at arbejde for sociale Reformer. Jeg mener, at der indtil videre ikke er nogen Grund for os til at slutte os til den internationale Medhjælperføderation, bl. a. fordi den er af romansk Oprindelse og ligger os fjernere end f. Eks. den tyske Bevægelse. Men jeg skal gerne paatage mig at faa opgivet Kontingentet o. s. v. Henvendelsen til os angaaende Verdenssproget mener jeg vi skal lade blive et høfligt Svar tildel, som lader Mulighed være aaben for en videre Meningsudveksling angaaende dette Spørgsmaal.

Hovedkassereren beklagede, at det ikke var bleven vedtaget at holde akstraordinær Kongres istedetfor Repræsentantskabsmøde, da det vilde forrykke den økonomiske Status. Ved en ekstraordinær Kongres vilde vi have kunnet hæve Kontingentet til Hovedkassen til de gamle 50 Øre pr. Medlem, og Efteraarskongresser var ogsaa heldigere end Foraarskongresser. Var ligesom alle de øvrige Hovedbestyrelsesmedlemmer en Tilhænger af en mere aggressiv Optræden overfor de gamle Foreninger.

Redaktøren aflagde derefter Beretning om „D. H. & K. M. T." for forløbne Halvaar. Af Spørgsmaal, der har været behandlede kan nævnes Lærlingespørgsmaalet (meget udførligt i en Artikelserie), Arbejdstidsspørgsmaalet, Kvindespørgsmaalet, Helligdagsarbejdet, Undervisning, Sommerferiespørgsmaalet, Taktikspørgsmaalet (5. Juni og Centralorganisationen), Verdenssproget, literære Spørgsmaal, foruden Formandens regelmæssige ledende Artikler, der var Saltet i Bladets Indhold, omend det undertiden virkede lovligt kraftigt.

Efter endnu nogen Diskussion godkendtes Formandens og Redaktørens Beretninger enstemmigt.

Regnskabet

fremlagdes i revideret Stand af Hovedkassereren.

Lorensen forespurgte, om ikke der kunde træffes en Ordning med et Annoncebureau m. H. t. Bladets Omslag. Formanden foreslog, at man skulde lade Hovedkassereren forhandle herom, som saa eventuelt senere skulde forelægge et Forslag, hvilket vedtoges. Efter nogen Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Valg af vor Repræsentant til Rejsestipendieudvalget.

Formanden valgtes enstemmigt paa Forslag af Redaktøren, der paa Hovedbestyrelsens Vegne ønskede ham til Lykke med Valget, og til hvilket han knyttede de bedste Forhaabninger.

Hovedkassererens Kaution.

Det vedtoges at henvise dette Spørgsmaal til næste Kongres.

Planlæggelse af Vinterens Arbejde.

Formanden: Det Hovedarbejde, der vil komme til at ligge for i Vinter, vil sikkert komme til at dreje sig om en bestemt Lukketid for Butikker. Efter alle Solemærker at dømme vil Indenrigsministeren fremsætte Forslag om Butikslukning Kl. 8, og vor Opgave bør det da i dette Tilfælde være at præcisere vort Standpunkt saaledes som det fremgaar af vort Andragende om en lovbestemt Regulering af Arbejdstiden. Skal der lovgives paa dette Omraade, saa bør Spørgsmaalet om Arbejdstiden i sin Helhed optages. Lad os saa faa Kontorene med og for en Gangs Skyld faa det gennemgribende. Vi maa selvfølgelig søge at paatrykke Loven saa meget af vort Andragendes Præg som muligt, men hvis vi ser, at det alligevel driver henimod Lukning Kl. 8 ved Lov, saa maa vi sætte alt ind paa at faa en Passus ind i Loven om, at i den paagældende Bydel kan en tidligere Lukketid blive vedtaget, naar Majoriteten af de Handlende ved en foretagen Afstemning udtaler sig derfor.

Lærlingespørgsmaalet vil maaske ogsaa i nogen Grad beskæftige Sindene. Der maa vi ogsaa gribe ind ved vore Møder og søge at paavirke Lovens Indhold og Aand. Motiverede forskellige Forslag til Fællesudtalelser, som skulde forelægges Repræsentantskabsmødet. Anbefalede sluttelig Agitation ved private Møder, og haabede. at den forholdsvis korte Agitationskampagne maatte blive godt anvendt. Efter en Diskussion mellem *Vald. Pedersen*, *Lorensen, Redaktøren* og *Ingvoldsen* enedes Hovedbestyrelsen om at tage den Stilling til Butikslukningsloven, at Centralorganisationen i Tilfælde af en 8-Lukningslov af al Kraft søger at aabne Mulighed for tidligere Lukning. Formandens Forslag til en Fællesudtalelse om Indførelse af Voldgiftsretter til Afgørelse af Uoverensstemmelser mellem Principaler og Medhjælpere forkastedes efter *Redaktørens* Forslag med 5 Stemmer mod 2, da man ikke formente Tiden inde til at tage denne Sag op endnu. Sommerferiespørgsmaalet drøftedes, men paa Forslag af Redaktøren, der mente, det burde være en Afdelingssag, vedtoges det at udsætte Spørgsmaalet til næste Hovedbestyrelsesmøde. Derimod vedtoges det enstemmigt at forelægge Repræsentantskabsmødet den foreslaaede Fællesudtalelse om *Kost- og Logisystemets Afskaffelse.*

Det vedtoges at lade Aarhus-Afdelingen søge at faa en ny Mand til Leder af Engageringsbureauet i Aarhus samt at afholde næste Hovedbestyrelsesmøde i Kjøbenhavn.

Repræsentantskabsmødet.

Mødet aabnedes Søndag den 17. Kl. 10 ved Navneopraab. Alle Afdelinger med Undtagelse af *Horsens* var repræsenterede.

Formanden betonede, at det var ikke Tvivl, der skulde karakterisere Mødet, og for saa vidt var det vel næppe i absolut Overensstemmelse med Lovene. Hensigten er netop den, at vi kan faa Lejlighed til gensidig at meddele hinanden endnu mere af vor fælles Tro paa den Sag, hvis Forkæmpere vi i første Række er. Det er ret naturligt, at Ønsket om at lære hinanden personligt at kende er kommet frem i Betragtning af, at der er mange af d'Hrr. Tillidsmænd i Afdelingerne, som den nu fungerende Hovedbestyrelse aldrig har set, til Trods for, at vi har meget med hinanden at gøre ad skriftlig Vej. Med disse Ord vil jeg byde Repræsentantskabet velkommen og haabe, at Resultatet af Mødet vil svare til Hensigten.

Handelsskolesagen.

Efter at have budt Mødets Deltagere Velkommen til Aarhus indledte Aarhus-Afdelingens Formand, *Alvin Lorensen*, kort det første Punkt paa Dagsordenen: „Hvorfra stammer Bevægelsen indenfor vore Handelsskoler, hvilket Maal har den og hvilken Betydning for Medhjælperstanden?", og udtalte, at han havde taget dette Spørgsmaal op til Behandling her, da hele Handelsskolebevægelsen sikkert havde sin store Betydning for Medhjælperne, og disse burde beskæftige sig med dette Spørgsmaal lige saa vel som Principalerne, der leder de fleste af de for Tiden eksisterende Handelsskoler.

Handelsskolebestyrer *Niels P. Nielsen*, Aarhus, holdt derefter et instruktivt Foredrag om denne Sag og paapegede den uretfærdige Fordeling af Statstilskuddet, kritiserede det nuværende Tilsyn og mente, at et ensartet og sagkyndigt Tilsyn med Handelsskolerne, visse Forkundskaber hos Eleverne, Undervisning i virkelige Handelsfag, en forbedret Læreruddannelse, ensartede Eksamensopgaver og af Staten beskikkede Censorer maatte betegnes som ret naturlige Reformkrav, der ogsaa havde Interesse for Medhjælperne. Hr. N. udtalte tilsidst sin store Beklagelse af, at Handelsskoleinspektøren næsten intet Hensyn tog til de forskellige Ønsker, der var fremme i saa Henseende, og at han ikke med et eneste Ord havde ladet høre fra sig under Sagens Behandling i Folketinget.

Formanden udtalte, at Centralorganisationen bør nærmest anse det for sin Opgave at virke hen til, at Tilskudet til ubemidlede Handelsskoleelever antager Form af et Beløb til Eleven, ligegyldigt hvilken Skole han end søger. Iøvrigt maa vi jo sikkert give Hr. Nielsen Ret i, at der er aabskilligt at kritisere i Ledelsen og i Overtilsynet med Handelsskolerne, og vi kan kun ønske Hr. Nielsen Held med sine Bestræbelser. Først og fremmest skulde vi gerne have det hen til, at der kun eksisterer Dagskoler. Aftenundervisningen er et Surrogat, der skal være noget, men som har forholdsvis ringe Betydning.

Hasselriis, Kjøbenhavn, talte i Tilslutning til Hr. Nielsen og henviste til den Artikelserie, der havde været offentliggjort her i Bladet.

Vor Forretningsgang.

Hovedkassereren indledede. Som bekendt, er Organisation Penge og atter Penge. Afdelingerne maa først og fremmest sørge for at afregne saa prompt som muligt med Hovedkassen. Det gælder nu mere end nogensinde, da vi staar overfor en vigtig Vinterkampagne. Dernæst bør Afdelingerne absolut sørge for, at et Medlem, naar han flytter fra en By til en anden, saa ogsaa bliver overført til den paagældende Afdeling eller i hvert Fald kommer til at staa som Medlem af den direkte Afdeling. Sørg endelig for det i hvert eneste Tilfælde. Bortrejse fra en By er dog ikke ensbetydende med en Udmeldelse. Og husk saa endeligt rettidig Indsendelse af de halvaarlige Blanketter til Bladets Ekspedition. I Stedet for at disse skal være indsendte til Midten af henholdsvis Juni og December, fremkommer de ofte først hen i Midten af næste Maaned, og saa er det jo næsten umuligt for Ekspeditionen at holde Orden i Bladets Forsendelse. Annoncetegningen spiller økonomisk en ret betydelig Rolle for os, og det er derfor sørgeligt, at kun saa faa Afdelinger befatter sig med Annoncetegningen. Oktober Kvartal er det Kvartal, hvor de Forretningsdrivende averterer mest, og netop nu bør Afdelingerne derfor kaste sig med særlig Kraft over denne Opgave. Annoncekortene, der altid kan rekvireres hos mig, lige saa mange, det skal være, bør benyttes i langt større Udstrækning, end Tilfældet er. Hidtil har det stadig været Hovedbestyrelsen, der har taget *Initiativet* i alle de Sager, hvor der skulde gøres et Stykke Arbejde, men vi bør komme mere og mere hen til, at ogsaa Afdelingerne tager Initiativet og lader det gaa videre til Hovedbestyrelten, naar der skal udrettes noget med Hensyn til et eller andet fagligt Spørgsmaal. Det er en af de første Betingelser for at faa Liv i Afdelingerne.

Der vilde ogsaa være langt større Liv i Afdelingerne, om vi havde et højere Kontingent. Med det nuværende Kontingent til Centralorganisationens Kasse gaar alt for mange Penge i Skuddermudder til Administration o. l. Jeg mener, at det er en Nødvendighed, at den næste Kongres sætter Kontingentet til Hovedkassen op igen. Jeg tror, det er den hurtigste Vej frem til en stor Del af de faglige Spørgsmaals Løsning, som vi har paa vort Program. Med et højere Kontingent faar vi den Kapital, der skal til, for at vi kan gøre noget.

Diskussionen, der følger efter *Ingvoldsens* Indledning aabnes af *Robert Pedersen*, Aarhus, der i Modsætning til I. mener, at Initiativet til fagligt Arbejde bør komme fra Hovedbestyrelsen, men iøvigt slutter sig til Tanken om Kontingentforhøjelse.

Hasselriis, Kjøbenhavn, beklager, at der i flere Aar ikke har været afholdt Møder i de sjællandske Byer. De kjøbenhavnske Afdelinger vil meget gærne have en større Agitation iværksat i Ødistriktet; thi understreger man Centralorganisationens Afdelinger paa et Danmarkskort, maa man stille sig det Spørgsmaal om det ikke handler om en speciel jydsk Bevægelse.

Vilh. Hansen replicerede til den foregaaende Taler: Der burde holdes Møder paa Sjælland og de sydlige Øer, hvor Medlemmerne tilhører den direkte Afdeling. Vi kan danne Afdelinger i alle Distriktets Byer, naar vi blot har én brugbar Kraft paa hver Plads, men han er vanskelig at finde. Hensynet til de pekuniære Ofre kræver en vis Tilbageholdenhed, men der burde dog snart gøres et Forsøg i de store Byer f. Eks. Slagelse.

L. J. Larsen, Esbjerg paapegede, at det gjalt om at begrænse sig i det faglige Arbejde; Initiavet burde vel komme fra Afdelingerne, men Hovedbestyrelsen bør paasè, at der arbejdes ensartet for samme Sag i alle Afdelinger.

Vald. Petersen, Aarhus udtalte, at de jyske Kollegers Betænkeligheder ved den forhen saa kostbare kjøbenhavnske Agitation, nu var forsvunden, efter at Kjøbenhavnerne selv ordnede deres Anliggender. P. henviste til at *Horndrups* Virksomhed i Hadsund var et Eksempel paa det personlige Initiativs Betydning.

Formanden replicerede til de foregaaende Talere og udtalte dernæst bl. a. „Naar man en Tid lang har kæmpet under visse Forhold og set, at man ikke vinder særligt frem, saa søger man naturligt ad andre Veje. Naar vor sidste Kongres nedsatte Kontingentet, har det jo vist sig ikke at svare til Forventningerne, og jeg vil derfor ogsaa gaa med til at sætte Kontingentet op igen. Mange af os gaar endnu og venter paa det store Gennembruds Dag, men det burde vi nu være ude over. Det, der skal karakterisere Ledelsen, og som jeg søger at gennemføre, er det stille Arbejde, der gøres uden ret meget Spræl. Alligevel knytter jeg nogle Forhaabninger til en nylig forefalden Begivenhed. De vil alle af vort sidste Blad have set, at vi har faaet indrømmet en Plads i Rejsestipendieudvalget. Det er af en ganske overordentlig Betydning for vor Organisation. Vi er den eneste Medhjælperorganisation, og paa det Grundlag har vi faaet Sæde i Udvalget. Det betyder meget, ikke mindst for Kjøbenhavns Vedkommende. Det giver os en vis Relief og forhaabentlig noget af den Tilslutning, vi stadig længes efter".

Lorensen, Aarhus henstillede til Formændene, at de holdt Hovedbestyrelsen a jour med det lokale Arbejde. D. H. & K.-M. Tidende burde indeholde flere Afdelingsmeddelelser, der vilde virke belærende og opmuntrende.

Th. Hansen, Aalborg foreslog at forandre Bladets Format og kritiserede Stilen i en indsendt Artikel, hvilket foranledigede

Vilh. Hansen til et varmt Indlæg om Medhjælperpressens Opgave H. udtalte sig iøvrigt mod at ændre D. H. & K.-M. Tidendes Format.

Forhandlingerne om „Vor Forretningsgang" sluttedes med Vedtagelse af et af *Reich*. Kjøbenhavn stillet Forslag om, at Restoplaget af Betænkningen om Lærlingeloven skal uddeles ved Agitationsmøder.

Mødet afbrødes Kl. 1.

2det Møde.

Formanden aabnede Mødet Kl. 3½ pr., og efter at Navneopraab havde fundet Sted, fik *Vilh. Hansen*, der skulde indlede Emnerne under *„Arbejdet, der venter os"*, Ordet om

Lovtvungen Lukning.

Vilh. Hansen sammenholdt i sit Indledningsforedrag*) Medhjælperbevægelsens Stilling ved Centralorganisationens Dannelse i 1900 med den nuværende Situation. Der er Enighed om de principielle Spørgsmaal. Vor socialpolitiske Taktik er velegnet til at sætte Skæl imellem Centralorganisationen og Harmoniforeningerne. Taleren paaviste Nødvendigheden af, at Medhjælperne krævede Statshjælp til Selvhjælp, at de samtidig udviklede deres faglige Organisation saaledes, at denne naaede det Maal af udøvende Styrke og Myndighed, der maa forudsættes, for at selve Organisationen kan gribe reformerende ind i Arbejdsforholdene.

Arbejdstidsspørgsmaalet er Tappen, hvorom alle Landes Medhjælperbevægelse drejer sig. Det maa ordnes ad Lovens Vej. Taleren anførte en Række Exempler fra Udlandet og paapegede, at Spørgsmaalet netop nu var aktuelt i Danmark. Det foreliggende Forslag om 8-Lukning betegnede vel et Fremskridt, men opfyldte langtfra vore Krav, som Taleren nærmere omtalte, — det er vor Opgave at fastslaa dette i den kommende Agitation. Kontormedhjælperne berøres ikke af Handelsforeningernes Forslag, — det er Helligdagsloven om igen. Det maa slaas fast, at Kontormedhjælpernes Arbejdstid ogsaa trænger til Lovbegrænsning. Vi vil ikke en Lukkelov, men derimod en Medhjælperbeskyttelseslov i Overensstemmelse med vort Andragende til Regering og Rigsdag.

I Diskussionen deltog bl. a. *Horndrup*, Hadsund, og *Formanden*, sidstnævnte præciserede Hovedbestyrelsens Standpunkt. Vi maa fastholde vort Krav om 7-Lukningen, lykkes det ikke at naa videre end til 8-Lukning bør der arbejdes hen til, at de kommunale Myndigheder kan gennemføre tidligere Lukning, naar et Flertal af Handlende er derfor.

Lærlingevæsenets Regulering.

Vilh. Hansen fortsatte med en Henvisning til vor Betænkning og den udførlige Behandling, som Spørgsmaalet havde faaet i „D. H. & K. M. T.". Arbejdsraadets Henvendelse, for at afæske os en Betænkning, indeholdt en Anerkendelse af vor Organisation, som Medhjælperstandens eneste naturlige Repræsentation. Indlederen henviste til, at Spørgsmaalet først atter blev brændende, naar Arbejdsraadets endelige Betænkning paa Grundlag af de adspurgte Standsrepræsentationers Svar kunde forelægges Indenrigsministeren, og denne optager Sagen til Behandling. — Lærlingespørgsmaalet maatte imidlertid ikke forglemmes ved Vinterens Møder, ligesom der stadig burde virkes for Indførelse af kommunale Vedtægter for Anvendelsen af ungdommelig Arbejdskraft.

Hasselriis omtalte det Svar, som det kjøbenhavnske Agitationsudvalg havde modtaget fra Politidirektøren, hvoretter Kontrollen med „den unge Arbejdskraft" kun kunde praktiseres gennem „den private Medvirkning". Der var her en uafviselig Opgave for Afdelingerne.

Bülow, Thisted, henviste til, at den nugældende Lærlingelovs Bestemmelser om, at Lærlingene ikke maa beskæftiges mellem Kl. 9 Aften og 5 Morgen, ikke overholdtes. Ofte maa Lærlingene arbejde til Kl. 9, 10 eller 11 om Aftenen. Her burde vi være paa vor Post.

Ingvoldsen mente, at det vilde være vanskeligt at faa de kommunale Vedtægter gennemført i Praksis. Spørgsmaalet løses først ved Indsættelse af Handelsinspektører, eventuelt ved at Fabriksinspektionen anvendes ogsaa i Handelsvirksomheder.

Reich, Kjøbenhavn, udtalte, at naar Principalerne overtraadte de kommunale Bestemmelser burde vi henvende os til dem og gøre dem opmærksom derpaa, — frugtede dette ikke, maatte man simpelt hen angive dem til Øvrigheden. R. paapegede endvidere Kontrakttvangens Nytte, hvilket foranledigede *Formanden* til at henlede Opmærksomheden paa, at vi gennem Pressen burde anbefale Forældre og Værger at henvende sig til os, for at faa Kontraktforholdene ordnet, inden de sætter deres Børn i Lære.

Kost- og Logisystemet

indlededes af *Vilh. Hansen*, der henviste til, at medens de to foregaaende Reformkrav stod i Socialpolitikens Tegn, kunde dette ikke siges om det foreliggende Spørgsmaal, der var en uforfalsket Levning fra Patriarkalismens Dage. Taleren karakteriserede nærmere denne forældede Lønningsmaade, og dens Ulemper for Medhjælperne. Der burde søges Forhandling med Principalorganisationerne, for at opnaa Lempelser og endelig Afskaffelse af dette System. Nytter det ikke, maa vi søge at gøre ogsaa dette Krav til et socialpolitisk Spørgsmaal, i hvert Fald hvad Boligspørgsmaalet angaar. Thi her har Stat og Kommune Pligter at varetage. Indlederen berørte Tyendekommissionens Virksomhed og fremdrog Exempler paa kommunalt Tilsyn med Medhjælpernes Boligforhold samt anbefalede sluttelig den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Udtalelse.

Reich og *H. Møller*, Kjøbenhavn, udtalte, at der antagelig kunde opnaas adskilligt ad Forhandlingens Vej, og henviste til, hvad der hidtil var foretaget i Hovedstaden vedrørende denne Sag.

Bülow, Thisted, henviste til, at Lønspørgsmaalet vilde blive berørt af Kost- og Logisystemets Afskaffelse. I de mindre Provinsbyer burde Godtgørelsen, som en Medhjælper erholdt for Kost og Logi, ansættes til ca. 65 Kr. pr. Maaned. — B. omtalte denne Reforms Rækkevidde og oplyste, at der mange Steder i Nordjylland bydes den skandaløse Aarsløn af 240 Kr. for en udlært Kommis.

Efter nogle Bemærkninger fra forskellige Repræsentanter vedtoges den foreslaaede Udtalelse, med nogle redaktionelle Ændringer af *Vald. Pedersen*, i følgende Form:

„I Erkendelse at, at Kost- og Logisystemet er en forældet Form for Vederlag mod ydet Arbejde, der stiller Medhjælperen i et socialt set uværdigt og ofte trykkende Afhængighedsforhold (Tyendeforholdet), og da Kost- og Logisystemet desuagtet endnu er stærkt udbredt — navnlig i Provinserne — tillader Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger sig at opfordre Principalorganisationerne til Samarbejde for at begrænse og saaledes efterhaanden fuldtud at afskaffe denne Lønningsmaade, idet man foreslaar Nedsættelsen af et Fællesudvalg til Undersøgelse af disse Forhold."

Andragender til Regering og Rigsdag.

Vilh. Hansen afsluttede de indledende Foredrag til Dagsordenens 3die Punkt med en kort Omtale af Andragenderne om *Siddepladser for Butikspersonale*, *Tilskud til Foredrag i Provinserne* og *Tilskud til ubemidlede Handelsskoleelever*. Hovedbestyrelsen havde bestandig Opmærksomheden henvendt paa disse Spørgsmaal, selv om de maatte træde noget i Baggrunden under den almindelige faglige Agitation. — Indlederen sluttede med at paapege, at det 4de Andragende om Medbestemmelsesret ved Uddelingen af Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd nu kunde udgaa, efter at Centralorganisationen havde opnaaet Sæde i Udvalget. Det var V. H.s Overbevisning, at Formanden vilde blive en dygtig Repræsentant for Medhjælpernes Interesser indenfor Udvalget og Taleren fastslog den Betydning, som denne sidste officielle Anerkendelse af vor Organisation vilde faa for Fremtidens Arbejde.

Efter en kort Forhandling erklærede Formanden Behandlingen af Dagsordenens 3die Punkt for udtømt.

Vor Bevægelses Maal og Midler.

I et beaandet Foredrag, af hvilket det er vanskeligt at give et Resume, der blot tilnærmelsesvis kan give en Forestilling om den glødende Tro og varme Begejstring, der gennemsyrede det, fremhævede *Formanden* først, at for det store Flertal var Handelsmedhjælpersagen aldeles ingen Sag. Den eksistererslet ikke. De fleste kan ikke øjne, at der her er noget at leve for. Men jeg skal indrømme, at selv om jeg aldrig har set saaledes paa det, saa havde jeg dog aldrig tænkt mig, før jeg kom ind i Bevægelsen, at et Arbejde at den Art kunde rumme saa megen Rigdom. Man tager Arbejdet op, fordi det er en Pligt, men arbejder sig efterhaanden dybere og dybere ind i Emnet, hvad der giver en selv mere Værd i sine egne Øjne som Standsperson. De Maal, vi har sat os, er jo i sig selv kun foreløbige Maal. Har vi først sat over dem, sætter vi os straks nye, saaledes at hele vor Bevægelse vil være en fortsat Bestræbelse for stadig lysere og stadig bedre Tilstande at virke under. Vi møder paa vor Vej megen Lunkenhed, umaadelig Tvivl, og megen Ligegyldighed, og det er klart, fordi vi staar ligeoverfor en hel ny uopdyrket Jordbund. Men netop derfor har vi ogsaa store Opgaver at løse, selv om vi kun er blevne Handelsmedhjælpere. Naar vi ser paa det praktiske Arbejde, der skal udføres, saa finder vi meget ofte, at der tages falske Hensyn baade til det ene og til det andet. Det er givet, at man aldrig kan lede eller bringe en faglig Bevægelse til nogen Fremgang, naar man er bange, og paa alle Omraader baade overfor Kolleger og Principaler atter og atter skal tage Hensyn. Vor fornemste Opgave er jo næsten den at udæske Modstanden, ikke for Hadets eller Modstandens Skyld, men fordi det til en vis Grad er en Maalestok for, hvad vi udretter. Vi kender allesammen det Træk fra Historien, hvor en svejtsisk Helt samlede alle Landser mod sit Bryst og døde for sit Land. Men gennem den Aabning, der saaledes dannedes, strømmede hans Landsmænd ind og vandt Sejr. Rent symbolsk set skal vi, der staar i forreste Række, samle Brodden, Landsespidserne mod os selv. De Personer, der staar i forreste Række skal vove en Indsats. Vi Handelsmedhjælpere kan karakteriseres som en fattig Stand, ikke saa meget i den Betydning, at vi er daarlig aflagte, som i den Forstand, at vi kun har faa Talsmænd for vor Sag. Næsten alle de, der er vakte, staar vaklende og giver sig ikke hen med Liv og Sjæl i Arbejdet. De staar endnu med det ene Ben i Principalens Tankegang og som hans Underordnede og anvender altfor ofte dennes Maalestok, naar de virkelig skal udrette et Arbejde for Organisationen i det hele taget.

For at tage praktisk paa Tingene, og for at nævne et af de Midler, vi skal bruge for at vinde frem i den nærmeste Tid, mener jeg, der er Anledning til at præcisere vort Forhold overfor de gamle Harmoniforeninger, der i Hovedstaden og mange Provinsbyer sikkert er en Anstødssten for os.

*) Foredraget offentliggøres senere i Artikelform.

Det gælder ikke alene om at faa vore Kolleger til at melde sig ind i vor Forening, men det gælder ogsaa om at opdrage dem til at forstaa, at dette forpligter dem og betyder, at de skal bringe Ofre efter Evner og Tilbøjeligheder. Vi maa opdrage vore Medlemmer til at komme til Stede, naar der sammenkaldes til Møde. De har den Pligt at vise, at de har saa megen Interesse for Sagen, at de i det mindste giver Møde. Selv om man kender Sagen ud og ind, vinder man paa den Maade, at vi opdrager Agitatorer for vor Sag. Tilsyneladende kan Centralorganisationen i Øjeblikket ikke løse saa store Opgaver, som vi kunde ønske. Men alligevel, om man end kan synes, at det hele er saa ørkesløst, saa føler vi dog, at vi vinder frem, efterhaanden som vi faar den ene Meddelelse efter den anden. Arbejdsraadet henvendte sig til os, nu har vi fornylig faaet Sæde i Rejsestipendieudvalget. Det er den Slags smaa Fremskridt, som syntes ubetydelige, men som i Virkeligheden betegner en sund, gavnlig og rolig Bevægelse, mere gavnlig og sund end om vi drog frem med Stormskridt. Som ung skammede jeg mig ved at tilhøre et Fag, der stod saa langt nede, og først senere er det gaaet rigtigt op for mig, hvor betydningsfuldt det Fag er, vi tilhører, og hvor meget vi kan gøre for Samfundets Fremgang ved først og fremmest at feje for vor egen Dør og sørge for, at de Vilkaar hvorunder vi virker, er saadanne, at vi ogsaa samfundsmæssigt set kan være tjent dermed.

Formandens Tale, hvori iøvrigt den taktiske Fremgangsmaade nærmere berørtes, paahørtes med den største Opmærksomhed, og da Åge Hyllested forlod Talerstolen hilstes han af stærke Bifaldsytringer fra Mødets Deltagere og Tilhørere. Næstformanden *Vald. Pedersen*, takkede kort men i hjertelige Ord for Formandens Tale.

Diskussionen angaaende det foreliggende Emne kom næsten udelukkende til at dreje sig om Taktikspørgsmaalet med særligt Henblik paa Forholdet til de gamle „blandede" Foreninger. Navnlig Kjøbenhavnerne *Vilh. Hansen*, *Hasselriis*, *H. Møller* og *Reich* tog livlig Del i Forhandlingerne; desuden talte *Th. Hansen*, Aalborg, *Andreasen*, Hjørring, *Vald. Pedersen*, *Ingvoldsen* o. fl. Det kom ikke til nogen Fællesudtalelse, da en saadan viste sig ganske overflødig, idet Stemningen ubetinget var i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsens Stilling i et bestemt Tilfælde („5te Juni").

Iøvrigt talte *Th. Hansen* og *Ingvoldsen* for et højere Kontingent til den forestaaende Kongres. Formanden foreslog de direkte Medlemmers Repræsentationsret bragt til Anvendelse for de talrige Medlemmer, der ikke tilhørte nogen Lokalafdeling. Dette vedtoges enstemmig uden Diskussion.

Horndrup, Hadsund paapegede, at Helligdagslovens Bestemmelser ikke overholdtes, særlig paa Landet. Mange Brugsforeninger driver Smughandel hele Søndagen. Der burde ske Henvendelse til Justitsministeriet desangaaende, saaledes at der derfra udøvedes et betryggende Tilsyn af Landpolitiet. *Formanden* bemærkede hertil, at der først maatte tilvejebringes et fyldigt Bevismateriale.

Efter at Formanden endnu havde besvaret enkelte Forespørgsler slutter *Vald. Pedersen* med en indtrængende Anmodning til Deltagerne om snarest at sammenkalde til Medlemsmøde efter deres Hjemkomst, for at de Impulser, de havde faaet ved Mødet kunde gaa videre til Medlemmerne.

Vilh. Hansen udbragte et Leve for Centralorganisationen, der besvaredes med begejstrede Hurraraab.

Formanden erklærede Mødet for sluttet Kl. 6^{45}.

* * *

Repræsenantskabsmødets Dagsorden behandledes — sit Omfang til Trods — med Grundighed, og Saglighed. Planen for Mødet gennemførtes med saadan Omsigt, at der ogsaa blev Tid til selskabeligt Samvær.

Tiden mellem første og andet Møde benyttedes til en Udflugt pr. Charabancs til „Frederikshøj". Paa Køreturen der begunstigedes af det herligste Vejr fik de fremmede Deltagere sèt en Del af Jyllands smukke Hovedstad og dens skønne Omgivelser. Under Opholdet paa „Frederikshøj", hvor der var arrangeret Fællesspisning tog Hovedbestyrelsens Sekretær, Hr. *Carl Christensen*, der er en ivrig Amatørfotograf, et Par vellykkede Plader af Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet. Paa Hjemvejen fik Deltagerne Lejlighed til at kaste et Blik paa den nye jydske Handelshøjskole.

Efter Repræsentantskabsmødets Slutning havde Aarhus-Afdelingen arrangeret en vellykket Fællesspisning i „Handels- og Kontoristforeningen". Der holdtes naturligvis et saa stort Antal Taler, at vi slet ikke tør forsøge et Referat. Senere paa Aftenen samledes man i Selskabslokalerne med en større Kreds af aarhusianske Kolleger og nydelige unge Damer, hvoraf flere viste sig at tilhøre Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening, der under sin dygtige Dirigent, Hr. *C. A. Petersens*, Ledelse foredrog en Række Sangnumre i Festsalen.

Det udmærket indarbejdede Sangkor lagde for med *Vald. Pedersens* Medhjælpersang, der naturligvis maatte synges da capo, og de fremmede Kolleger paahørte med Interesse og sand Nydelse de aarhusianske Stemmers velklingende Kor.

Men da Tillidsmændene skiltes efter Dagens alvorlige Arbejde og Aftenens fornøjelige Samvær havde Medhjælpersangens jævne Strofe „Maalet vi søge, naa vi jo nok" fæstnet sig i hver enkelts Bevidsthed med den sikre Tillidsfuldhed, som Troen paa en stor og god Sag fremkalder.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale

er i *„Studenterhuset"* Frue Plads. (Indgang Studiestræde 1, 2. Sal. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, hver Aften Kl. 9.

I Oktober den 10. og 24.

Tirsdag den *10. Oktober* Kl. 9

Selskabelig Sammenkomst,

med en lille *Dans*, for *Medlemmer med Damer.*

Tirsdag den 24. offentligt Agitationsmøde for kjøbenhavnske Kontormedhjælpere. Flere Talere.

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdes i *„Søpavillonen"* Gyldenløvesgade *Onsdag* den *4de Oktober* Aften Kl. 9 pr.

Dagsordenen: 1. Beretningen. 2. Regnskabet. 3. Agitationen. 4. Valg af Tillidsmænd (Formand og 2 Revisorer). 5. Eventuelt,

Vigtige Sager foreligger. Hele Bestyrelsen bør møde fuldtalligt.

Agitationsudvalget.

Kommunal Beskyttelse af den unge Arbejdskraft.

Medlemmerne opfordres til at samarbejde med Agitationsudvaldet for at forhindre Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. (Se Artiklen i Nr. 18).

Opgiv Adr. paa Principaler, der krænker det kommunale Paabud.

Henvendelse sker til Afdelingsformændene eller til Agitationsudvalgets Formand, hvor alle Oplysninger beredvilligt gives.

Billige Vinterbade.

Medlemmerne kan paa *Saltvandsbadeanstalten „Gamma"* Gefionsplads mod Forevisning af Medlemskort erholde betydelig Moderation i Priserne. 12 Billetter til Damp- Douche- og Bassinbad overlades nemlig Medlemmerne for 3 Kr.

Billetter faas ogsaa hos Agitationsudvalgets Formand.

Til *„Casino"* kan Medlemmerne tegne Kuponer, der betales med en Pris ca. 40 % under de almindelige Billetpriser. Kuponerne gælder hver Forestillingsaften, idet de ombyttes med Billetter ved „Casino"s Billetkontor Forestillingsdagen. Mindste Antal, der tegnes — og optages ad Gangen — er 4. Man henvender sig til Agitationsudvalgets Formand, Odensegade 20,[3] (Onsdag og Lørdag).

Rabatkupons til *Sønderbros Theater* udleveres *gratis* hos Formændene og paa Mødeafterne.

Jylland.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Steen Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Søndag den 8de Oktober d. A. *Kl. 10* Formiddag indbydes Afdelingens Medlemmer med Damer og Bekendte til at bese Hr. Fabrikant *Ormslevs Fabriker*. Mødested ved den „Elektriskes Endestation", *Trøjborgvej.*

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Kjære Kolleger! De bedes alle møde *Fredag den 6te Oktober* Kl. 9 pr., da vigtige Sager foreligge, hvortil Deres Udtalelser meget ønskes.

Efter Mødet *Lotterispil.*

Mød Alle. De kan imødese en indholdsrig og gemytlig Aften.

Agitér for at skaffe nye Medlemmer.

Carl Bülow.

Bladets Forsinkelse

skyldes Annoncetegningen i Anledning af Kvartalskiftet.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ILLUSTREREDE ANNONCER

VIRKER SOM INGEN ANDRE, FORDI DE FANGER SELV EN FLYGTIG BETRAGTERS ØJE.

VI GIVER DEM GERNE PAA FORLANGENDE

GRATIS

UDKAST TIL VIRKNINGSFULDE ILLUSTREREDE ANNONCER

OG BEREGNER OS IKKE AVANCE VED ANSKAFFELSEN AF

CLICHÉER.

FORLANG TEGNING.

FORLANG TILBUD.

UDEN UDGIFT FOR DEM.

UDEN FORPLIGTELSE FOR DEM.

SKRIV TIL

D. H. & K. M. TIDENDES Annonceekspedition.

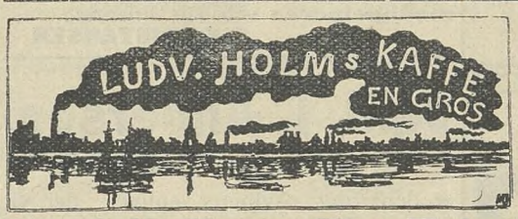
KJØBENHAVN Ø. ODENSEGADE 20.

Telef. 1950. Meddelelse fra Telef. 1950.

Herreekviperingen **„Hakon Jarl“**, Guldsmedgade 23, Aarhus.

Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefales til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*

Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

Dansk Kaffe- og The-Union

ved **LUDV. HOLM & Co.,**

Horsens.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Vor Stands Fremtid

afhænger af Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning.

Derfor bør De læse

Centralorganisationens Betænkning om Lærlingelovens Revision.

(16 Sider heftet).

Indhold: Forord. 15 grundlæggende Punkter for en beskyttende Lov for Handels- og Kontorlærlinge. Lærlingeforholdene i Almindelighed. Begrænsning af Retten til at optage Lærlinge. Den praktiske og teoretiske Uddannelse. Lærlingenes Arbejdstid. Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. Hustugt. Handelsinspektører. Centralorganisationens Afdelinger.

Faas hos d'Herr. Afdelingsformænd.

Udleveres **gratis** saalænge Oplaget rækker.

Drikkesyge

helbredes. — *24 Aars Erfaring.*

2 Kr. 50 Øre ugenlig.

Uden Afbrydelse af Arbejdet.

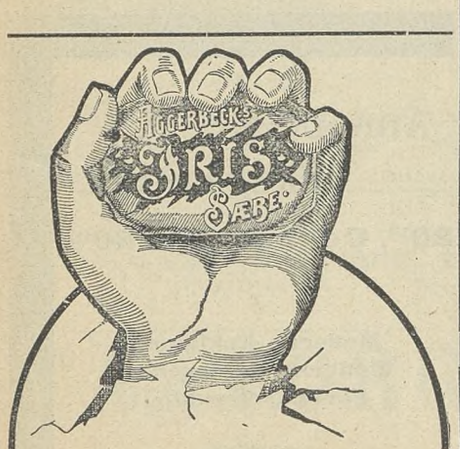
Fru **Pedrin,**

Valkendorfsgade 19, 2. København.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres“

Aarhus.

AGGERBECK's IRIS SÆBE

bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.

Pris 25 Øre pr. Stk.

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker,

Store Torv 7, **Aarhus.** Telefon 1007.

Aalborg.

Hotel „National“

anbefales.

Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**

A. M. SAHL.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.

1. Kl. Reparationsværksted.

Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.

Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Algade 20. AALBORG. Algade 20.

Skotøjsforretningen i

Det røde Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, **Esbjerg.**

Cigar- & Tobaksforretning.

Eneudsalg af Georg Bestles Vine.

Et uvurderligt Gode

er **Worning & Petersens Xeroformsæbe,** og i de fleste Familier bleven til en Nødvendighedsartikel for det daglige Velbefindende. — — — Lyd et godt Raad og brug til Stadighed denne Sæbe, der koster 25 Øre Stykket og faas overalt.

Drik **Varde Øl!**

AALBORG.

M. JENSEN, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**

anbefales alle Handels- og Kontormedhj. Hurtig og reel Ekspedition.

Alle Slags

Forsikringer

(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)

tegnes bedst og billigst hos

Vald. Pedersen,

Høegh Guldbergsgade 69 A.

AARHUS.

Telefon 1443.

THISTED.

Konditoriet

anbefales i d'Hrr. **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.

P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,

Kringeltorv, THISTED,

er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

MARINUS M. SCHULTZ.

Jomfruaneyade 3. Aalborg.

Bog-, Musik- og Papirhandel.

KONTORARTIKLER.

Den jyske Handelshøjskole,

Aarhus.

Bestyrelse:

Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.

Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.

R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.

Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.

Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.

Lager- Pilsner- Skattefrit ØL

bør drikkes af

Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,

Grønnegade 8.

Bst.: Justitsraad Herman Møller.

Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos

Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**

Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,

Sorø, Vestergade, Sorø,

leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.

Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Farvehandel.

En yngre, dygtig Kommis kan straks faa Plads i en Tapet- og Farvehandel i en af Jyllands større Byer.

Vedkommende maa være en dygtig Sælger og maa kunne paatage sig Landrejserne i Oplandet.

Billet mrkt. *Farvehandel* tilstilles D. H. & K. M.-Tidendes Annonceekspedition, Odensegade 20, 3. København Ø.

Klip ud! **Skaf et Medlem!**

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

Annonce-Ekspedition.

20III, Odensegade 20III,

KJØBENHAVN.

Moderne Reklamer!

Moderne Udstyrelse!

Forlang Overslag!

Clicheer.

Udgivet at Centralorganisationen.

Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.

Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1905 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle Tuborgs Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Til **Handels- og Kontormedhjælperne i Danmark!**

Ingen ere større Forbrugere af **Cravats** og **Herrelingeri** end de Herrer, **køb** derfor **godt** og **billigt.** Som gammel Kollega er jeg Borgen for en kulant Behandling.

Min Forretning **„Flippen", Istedgade 128, Københavnn V,** anbefales med **alt** i **Kraver, Flipper, Manchetter, Skjorter** i prima Lærred, 4 Lag. **Cravats, altid Nyheder!**

Forlang mit illustr Katalog! Bemærk Priserne!

Husk undertegnede **K. Hintz.**

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Antonie Wingaards
Modemagasin,
Kongensgade 56, **Esbjerg,**
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Hotel AALBORG,
THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**

Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**

Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1.20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre — **Leverpostei** i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	København
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Wilke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Vine og Likører.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude. Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

„Salonen" i Ris Skov.

Telf. 335. Ludv. Thürmann. Telf. 335.
Bedste Køkken.
Udsøgte Vine.
Smukkeste Udsigt.
Stor Koncert hver Aften
(Mandag og Lørdag undtagen).

Aarhus Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4.	Søndergade 58.

Thisted.

Hatte Billige Priser.
Enestaaende stort Udvalg.
Jacob Hyllested.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Ima Handsker

Leverandør til Lotteriet

Nyt! Nyt!
Hatte.
Slips.
Underbeklædning.
Jernstærke Sokker.
M. D. Harder,
Borgporten, Aarhus.

ESBJERG.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Aarhus Handelsskole,

St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder ny 1/1 og 1/9 Aars Kursus 1. November. Program og Beretning med Examensresultater paa Forlangende. Fripladser søges inden 1. Oktober.

Niels P. Nielsen,
eks. Handelsskolelærer
fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
—
Guldmedaille Paris 1900.

Vind i Sejlene.

Hvor er det ikke befriende, efter lange Tiders døsigt Magsvejr, atter at sé Sejlene svulme, høre Bølgerne brydes mod Stævnen, og se en skummende Stribe helt langt efter sig i Kølvandet, medens Snekken glider rask hen over Vandene, og vore Kinder gløde af Varme, og Øjnene spejde forskende fremefter for at holde den rette Kurs.

Et saadant befriende Pust blæser der nu ud over vor Bevægelse, overalt sporer man Kræfter, der rører sig; alle synes at have Følelsen af, at nu er Arbejdets Tid inde.

Med Lyst tages der fat paa Opgaverne, og Travlheden smitter saa selv de mindre aarvaagne lytte opmærksomt, og undre sig at de ikke kan have Ro, for til Slut selv at tage Del i Arbejdet, da de mærker at Roen alligevel er forbi.

Og aldrig kunde Vinden indfinde sig paa et mere belejligt Tidspunkt, end netop nu vi lige staar foran Vinterens Arbejde, hvor vi har to raske Maaneder, Oktober og November, for os, og derefter naar vi helliger os Forretningens Arbejde i Julemaaneden, atter Maanederne Januar til April inkl. hvor Tiden, om den udnyttes, kan bringe os og vor Stand mange Mil fremover.

Det gælder blot om, at vi alle tage Arbejdets Tid i Agt, at vi hver for sig gør vor mindre eller større Del af Arbejdet for den fælles Sag. Ingen bør tro sig for ringe til at yde sin Skærv, og kan vi ikke andet saa kan vi i det Mindste være nærværende hver Gang der kaldes, møde op, om vi tro os selv aldrig saa retfærdige, om vi mener at kende de foreliggende Spørgsmaal aldrig saa godt; thi hvad det gælder om er, at man kan se det er en velbemandet Skude, der farer saa stolt fremefter, og vi vèd aldrig hvem vi kan møde undervejs, det gør da et godt Indtryk, naar der skal gøres Honnør, at alle Mand er paa Dækket, og i saadanne Øjeblikke er der intet der hedder Frivagt.

Disciplin i Rækkerne, Lyst til Arbejdet, Stolthed over vor Gerning, og saa stryger vi fremefter, mod Farer og Savn maaske, men med Tro paa, at vi til Slut vinder i Havn.

Saaledes er vor Færd, og saaledes vinder man frem.

Åge Hyllested.

Den første Lærlinge-vedtægt i Provinsen.

Esbjerg som Foregangsby.

Et Samfunds Kulturtrin kan maales ved dets Omhu og Hensyntagen til de Svage, de Umyndige.

Vi fik en Fabrikslov i 1901, der paa flere Hold raadede Bod paa sociale Brøst og aabnede Kommunerne Landet over Mulighed for at gaa videre ad den saaledes betraadte Vej.

Og Landets Førsteby — dets frie, vigtige Hovedstad — blev som det sig burde den første By, der gjorde det første Skridt ad den ved Fabriksloven afstukne Vej.

Det var i Foraaret 1903, at Kjøbenhavns Borgerrepræsentation vedtog, at udstrække Lovens Bestemmelser til Lærlingene i Handels- og Kontorfaget.

Centralorganisationen havde naturligvis sin Andel i denne Reform, og straks efter, at Hovedstadens Raad havde givet den Liv, begyndte flere af vore Provinsafdelinger at røre paa sig. Blandt dem alle har *Esbjerg* staaet fremmest i denne Sag — derfor staar „Hermes" nu ved sit Maal.

Esbjerg havde visse Betingelser for at blive den førende By paa dette Punkt. Det er en ung By, skabt i en Gründerperiode, og næsten kemisk rén for de gamle Patricierslægter, der i andre Købstæder er de første og de raadende i Byens Liv og Styrelse. De sætter - forstaaeligt nok - en Ære i at holde i Hævd, hvad „de i Arv fra Fædrene fik", disse Storkøbmænd, Konsuler og kgl. Agenter.

De er Vogtere og Forsvarere for den Fortidens Patriarkalisme, som det ofte falder dem vanskeligt at praktisere i vore Tider, men for hvem ethvert Indgreb i det uindskrænkede Regimente bag Handelshusets Enemærker er af det Onde.

Men den unge vestjydske Handelsby er en Særling blandt Danmarks Kjøbstæder. Den har endog en Handelsmedhjælper, selveste Centralorganisationens Formand, i sit Byraad.

Hvad Under da, at Esbjerg blev Foregangsbyen paa Lærlingebeskyttelsens Omraade.

Den esbjergske Vedtægt kom ikke til Verden paa én Dag. Forrige Foraar indsendte „Hermes" sit Andragende, der kom til to Behandlinger i Byraadet, nylig er Sagen atter tagen op og denne Gang med Hr. *Åge Hyllested* som Udvalgsordfører. Vedtægten vedtoges endelig ultimo September ved 2den Behandling med 9 Stemmer mod 2.

Dens Hovedbestemmelser vedrørende Handelslærlinge findes samlede i § 3, der lyder:

Unge Mennesker af begge Køn fra Udskrivningen af Skolen til 18 Aars Alderen maa ikke beskæftiges erhvervsmæssig ved Handelsvirksomhed eller noget dertil hørende Arbejde i mere end 10 Arbejdstimer i Løbet af et Døgn, ejheller i Tiden før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften, undtagen Aftenen før Folkekirkens Helligdage samt de sidste 14 Dage før Juledag.

Arbejdstiden skal efter højst $4^1/_2$ Times samlet Arbejdstid være afbrudt af mindst $^1/_2$ Times Hviletid.

For dem, der besøger Handelsskolen, skal Arbejdstiden lægges saaledes, at den ikke hindrer dem i at benytte saadan Undervisning.

Desuden findes det almindelige Paabud om Lægeundersøgelse optaget, samt en i den kjøbenhavnske Vedtægt ukendt Bestemmelse: At et Eksemplar at Vedtægten skal anbringes paa det paagældende Arbejdssted.

Esbjerg-Afdelingen har Ære af det opnaaede Resultat, men det heldige Udfald skyldes naturligvis i første Række vor Formands personlige Anstrengelser, for at faa det mest mulige ud af Vedtægten, der nu indstilles til Indenrigsministerens Sanktion.

Hvilken By skal have Æren af den 3die kommunale Vedtægt? Spørgsmaalet gælder vore Afdelinger!

Resultater.

Efter gentagende at have andraget Regering og Rigsdag om, at en Del af de paa Finansloven bevilgede Midler til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet maatte blive os overladt til selvstændig Administration i vor Egenskab af Medhjælperstandens Repræsentanter, har det politiske Systemskifte, der har fundet Sted herhjemme, ogsaa for os baaret Frugter, idet Spørgsmaalet har fundet én for os tilfredsstillende Løsning ved den af Indenrigsministeren til vor Raadighed stillede Plads i Rejsestipendieudvalget.

Dette er et Resultat, der ingenlunde er at kimse ad, og selv om man vel nok tør sige at Løsningen kun er foreløbig, thi én Plads i et Nimands Udvalg betyder netop lige Foden indenfor Døren, saa har det sin store Betydning i den officielle Anerkendelse, der ligger deri.

Vi har søgt at øve Indflydelse som Medhjælpernes Talsmænd; — som saadan har vi opnaaet Pladsen og paa intet andet Grundlag, — det betyder, at det er os, og ingen andre, der er Repræsentanter for Medhjælperstandens Interesser; lad de andre optage nok saa mange Medhjælpere, lokke dem til sig ved Engageringsbureauer og lign., vor Tid er optaget af vigtigere Spørgsmaal; — lad dem kalde sig Medhjælperforeninger de tusinde Gange, det er os, der bærer Fremtiden i vort Skød, det er os, der sætter vort Præg paa Standen, og det er os, der skaber Standens Fremtid, og de andre kan højst komme sjokkende bagefter i vore Fodspor; — men ogsaa dette er jo et Slags Resultat; — noget andet er om vi i Længden upaatalt bør finde os i disse Efterligninger, som uden at udrette noget fot Standen, kun kan opnaa at vildlede og sprede de Kræfter, der er bedst samlede paa èn Haand; men derom en anden Gang.

Men vor Plads i Rejsestipendieudvalget har endnu større Rækkevidde. Vi træffer dèr gamle Bekendte blandt Principalerne, Folk, der af et ærligt Hjerte har bekæmpet os, aabenlyst og i det Skjulte, og man tør vel udtale Haabet om, at Samarbejdet paa dette ene Omraade, at det ogsaa maa bane Vej for Forstaaelse paa andre og maaske vigtigere Punkter, naar vi søger vore Principaler til Forhandling om Sager, der ligger os paa Hjerte.

Og hvad selve det foreliggende Spørgsmaal angaar, Fordelingen af disse Midler, saa tør man vel næppe paastaa, at vor Medvirken straks vil betyde nogen iøjnefaldende Forandring i Fordelingens Principer, saa meget mindre som der næppe

har været skellig Grund til Kritik, og vor Indtræden er ej heller begrundet af slige Forhold, men derfor er Muligheden jo ikke udelukket, at det skal være os forbeholdt, at finde nye Veje og nye Former for en yderligere Udvikling af denne for Medhjælperne saa vigtige Sag, og skulde det ske, at vi sidder inde med Idéer og Tanker i den Retning, saa er Vejen os nu aaben for disses Virkeliggørelse; og næst efter at undfange Idéerne er Evnen til at føre disse ud i Livet mest saliggørende.

Åge Hyllested.

Fra vort Hovedkontor.

September-Beretningen.

Formandens Beretning for afvigte Maaned indeholder væsentlig Sager og Begivenheder, som findes refererede i sidste og dette Numer af „D. H. & K. M.-T.". — Vi kan derfor begrænse os til en kort Oversigt.

Maanedens Hovedbegivenhed var naturligvis *Hovedbestyrelses-* og *Repræsentantskabsmøderne* i Aarhus, der dannede en saa værdig Indledning til den kommende Arbejdsperiode, at denne tør imødeses med det bedste Haab.

Formandens Agitationsrejse, der findes omtalt andet Steds i Bladet forløb vellykket. Paa Grund af forandrede Dispositioner m. H. t. den Tid Formanden kunde anvende maatte Mødet i *Sorø* opsættes til senere. — De afholdte Møder har styrket de respekt. Afdelinger, og det er nu Bestyrelsernes Opgave, at arbejde videre paa Grundlag af det Røre, som Møderne har fremkaldt.

Efter Agitationsrejsens Slutning opholdt Formanden sig i *Kjøbenhavn*, hvor han fik *Foretræde hos Indenrigsministeren,* hvem han benyttede Lejligheden til at bringe vor Tak for den Plads Ministeren havde indrømmet os i Rejsestipendieudvalget. Hans Excellence modtog Formanden med Velvilje og underholdt sig med ham henved en Time, men Konferencen var nærmest af fortrolig og privat Karakter, saaledes at officielt Referat ikke kan meddeles. Vore forskellige Andragender vil i nærmeste Fremtid blive indsendt til Ministeren, og kan da officielt Svar ventes at ville foreligge.

Under Formandens Ophold i Hovedstaden blev han interviewet af forskellige Dagblade, der derefter bragte lange og sympatetiske Artikler om Centralorganisationens Virksomhed.

Beretningen bringer desuden Meddelelser af administrativ Art og beskæftiger sig desuden med forskellige Spørgsmaal, der vil findes omtalt andet Sted her i Bladet.

Agitationen.

Åge Hyllesteds Agitationsrejse. Et Budskab til Garcia.

Centralorganisationens repræsentative Møder i Aarhus medio forrige Maaned dannede en vellykket Overture til den Efteraars- og Vinterkampagne, der umiddelbart derefter tog sin Begyndelse.

Vor Formand paabegyndte som tidligere meddelt en Agitationsrejse i Jylland Dagen efter Repræsentantskabsmødet. Og Hr. *Åge Hyllesteds* Foredrag er ikke gaaet let hen over Hovedet paa de Medhjælpere, der var hans Tilhørere paa Møderne, eller endnu mindre undgaaet Dagspressens Opmærksomhed. Dertil var Foredraget for meget præget af Foredragsholderens Personlighed og det valgte Emne egnet til at skabe nye Tanker og vække Opposition, Tvivl og Kritik.

Foredraget formede sig som et Angreb paa Elbert Hubbard saa meget omtalte Skrift „Et Budskab til Garcia", der herhjemme som udenvæls har vakt den største Opsigt i Forretningsverdenen. Dette Skrift er en fængende og agitatorisk affattet Appél til Individualismen, til den Enkelte om at handle hurtig uden Nølen og Betænkeligheder, uden overflødige Spørgsmaal, kort sagt, gaa den lige Vej til Garcia. Men, siger Hr. *H.* i sit Foredrag, i hele sin Form kommer Skriftet til at virke som en Appél til Individet, til de daarligste Instinkter. Man skal blive ved at indtage Halens Stilling, logre og smigre sig frem. Dette Princip maa vi forkaste, thi det store, der udrettes af den enkelte paa Grundlag af de mange knækkede Villier, er et Samfund bedst foruden. Maalestokken, der er anlagt er ogsaa urigtig; thi der er Tale om militære Forhold, og vort Forhold maa absolut være de fri Arbejderes og ikke den blinde Lydigheds.

Firmaer og Principaler har købt en Mængde Eksemplarer af Skriftet og foræret det til deres Undergivne. I det hele gør Principalerne Skriftet til deres.

I Skriftet siges, at vor Stand trænger til en Smule Stivelse i Rygraden, og deri maa vi give det Ret. Det er netop det, vor Stand trænger til, og hvis det ogsaa er Principalernes Mening, maa de se med venlige Øjne paa vort Arbejde for at organisere og dygtiggøre vor Stand; men i mange Tilfælde modarbejde de os og forbyde de underordnede at staa i vore Foreninger, Hvis Mennesker med Selvfølelse modtager et saadant Forbud, maa de føle det som en Krænkelse.

Det maa her pointeres, at det er Hr. *Hyllesteds personlige* Opfattelse af Hubbards Skrift, der gennemsyrer hans Foredrag, og det kan i denne Forbindelse noteres, at „D. H.- & K.-M.-Tidende" i sin Anmeldelse af Bogen har anlagt en ganske anden Synsmaade.

Men denne Meningsforskel med Hensyn til „Budskabets" Værd eller Tendens, er imidlertid ganske underordnet, fordi Formanden netop gennem sit velovervejede og dygtigt tilrettelagde Foredrag tilfulde har naaet, hvad der var tilsigtet: At vække Liv og Tanker om det Tidens Spørgsmaal, som Medhjælperbevægelsen er.

Foredraget — som Forfatteren har lovet os at offentliggøre her i Bladet — er skænket udførlig Omtanke i flere jydske Blade, og har fremkaldt hvasse Angreb fra enkelte Sider, f. Eks. i „Aarhus Stifttidende".

Angaaende Møderne, der alle forløb vellykket, og skaffede de lokale Afdelinger en gennemgaaende betydelig Medlemsforøgelse, hidsætte vi følgende Notitser:

Nykjøbing p. M.

Mødet afholdtes i „Haandværkerforeningen" den 18. September og aabnedes af Afdelingsformanden, Hr Boghandlermedhjælper *Jørgensen*, der er en dygtig og interesseret Arbejder for vor Sag. *Åge Hyllesteds* Foredrag, der paahørtes med Interesse, betegnes i de lokale Blade som „klart og formfuldendt og af stor Interesse". Ved dette som ved efterfølgende Møder, gav Foredragsholderen en Oversigt over de af Centralorganisationen hidtil opnaaede Resultater og pegede paa de Opgaver, der vare nærmest foreliggende.

Mødet. der var besøgt af 20—30 Medhjælpere og Principaler, kunde utvivlsomt have samlet et større Antal Deltagere, saafremt den forudgaaende Agitation ikke havde maattet udføres alene af Formanden og et Par interesserede Medlemmer. Afdelingen fik 6 nye Medlemmer, hvilket bør tilskynde den lokale Ledelse til at virke med Interesse og Iver for en stadig Forøgelse af Medlemsantallet.

Hjørring.

Her fandt Mødet Sted den 20. September paa Hotel „du Nord", hvor ca. 60 Kolleger havde givet Møde. Indledningsforedraget hilstes med Bifald, og derefter talte Hovedbestyrelsesmedlem, Hr. Fuldmægtig *Andreasen,* der navnlig henviste til Betydningen af den officielle Anerkendelse, som Centralorganisationen har faaet som Medhjælperstandens eneste virkelige Repræsentation. Saavel Hr. A. som Hr. Kontorist *Anger Ipsen,* rettede en kraftig Appel til Medhjælperne om at støtte Centralorganisationen ved Indmeldelse i Afdelingen. Flere Kolleger fulgte Opfordringen.

Aalborg.

Der var mødt 50—60 Medhjælpere til Mødet, der fandt Sted paa „National" den 22. September. Iøvrigt indmeldtes der 11 nye Medlemmer. Foreningens Formand, Hr. *Th. Hansen,* opfordrede til Indmeldelse i Afdelingen, og søgte at faa en Debat i Gang, men Hvervet blev let for Dirigenten, Hr. Kommis *Bech,* da ingen begærede Ordet og Mødet derfor hævedes. Aalborg-Bladene bragte udførlige Referater af Foredraget. Meningerne var stærkt divergerende angaaende Forstaaelsen af „Garcia".

Randers.

„Venstrebladet", der refererer det Svar paa „Budskabet til Garcia", som Hr. Hyllested gav paa Mødet den 18. September i Haandværkerforeningens lille Sal, har netop faaet det stik modsatte frem af det, som Foredragsholderen udtalte. — Referenten har rimeligvis enten siddet i Haandværkerforeningens Restauration under Mødet eller ogsaa dvælet der for længe inden dets Begyndelse.

Mødet var besøgt af henved 50 Medhjælpere, der paahørte Foredraget med Interesse.

Som det vil fremgaa af den Korrespondance fra Randers, der findes andet Steds i dette Nr. af Bladet, er der efter dette Møde kommen nyt Liv i Randers-Afdelingen, efter at denne

Afdeling et Par Gange har været sin Opløsning nær. Den ny Tingenes Tilstand skyldes i første Række vor Kollega, Hr. *S. Krogh*, der nu har overtaget Formandsposten. Hr. K. har sikkert haade Evne og Vilje til at sætte Fart i Randers-Foreningen, der i sin Tid har været en af vore bedste Afdlinger. Som Bevis for, at den nuværende Ledelse hævder de gamle Traditioner kan nævnes, at Medlemsantallet efter Hr. Hyllesteds Møde er naaet 50.

Vejle.

Mødet afholdtes i Theatrets lille Sal og var trods Torvedagen besøgt af 60 Medhjælpere, der stærkt interesserede fulgte Foredraget.

Forud før Mødet havde Afdelingen iværksat en energisk Agitation, og det skyldes denne Anstrengelse, at Mødet, skønt den noget uheldige Aften, havde samlet et saa stort Antal Deltagere, hvoraf 13 indmeldte sig i Afdelingen,

I Esbjerg

har *Formanden* holdt sit Foredrag ved et Møde, der afholdtes paa „Royal" den 5. Oktober og hvori ca. 100 Medhjælpere og enkelte Principaler deltog. Den lokale Afdelingsformand, Hr. Bogholder *L. J. Larsen* omtalte det faglige Arbejde i Vinterhalvaaret og beklagede, at Principalerne ikke deltog i Afdelingens offentlige Møder i større Antal, — der burde ogsaa gives Medhjælperne Lejlighed til at deltage i de af Principalerne arrangerede Møder, hvor de for Standen som Helhed betydningsfulde Spørgsmaal kom til Forhandling. — En Bogholder Hr. *Thomsen* imødegik Hr. *Hyllested* og søgte bl. a. at bevise, at selv den fattigste kunde naa frem til de første Stillinger, naar blot han havde tilstrækkelig Energi, — en Paastand, som det naturligvis var Foredragsholderen en let Sag at paavise, ikke havde alméngyldig Hævd. — Mødet refereredes udførligt af den lokale Presse.

Agitationen i Hovedstaden.

Det kjøbenhavnske Agitationsudvalg, der er gennemgaaet en Reorganisation den 1. Oktober og hvis Virkefelt i de kommende Maaneder blev nærmere afstukket ved et nylig afholdt Fællesbestyrelsesmøde, har allerede i et Par Maaneder udført et stille Arbejde for Medlemstilgang.

Afdelingsbestyrelserne har saaledes paataget sig det store Arbejde, der er forbundet med en *personlig Agitation*, der foregaar paa den Maade, at der udsendes skriftlige Henvendelser til Kolleger boende indenfor forskellige Bydistrikter. Disse Skrivelser er vedlagt Indmeldelsesblanketter og adviserer samtidig et Bestyrelsesmedlems Besøg. — Denne Agitationsmaade er naturligvis besværlig og kræver Offervillighed og Udholdenhed af de Kolleger, der udfører den, — men byder den Fordel, at vore Medlemmer faar de udenforstaaende Standsfæller personlig i Tale.

Udvalget har iøvrigt planlagt flere Møder i Vintersæsonen dels Forretningsmøder, dels offentlige Medhjælperforsamlinger. Det første af disse Agitationsmøder finder Sted den 24. Oktober i „Studenterhuset", hvor Redaktør *Vilh. Hansen* taler for Medhjælperne i Kontorfaget. Taleren vil hente sit Emne fra 8-Lukningsforslaget med særligt Henblik paa Kontormedhjælpernes Arbejdstid.

Endelig kan anføres, at Kolonialmedhjælpernes Organisation har indledet Forhandling med Principalorganisationerne angaaende frivillig Lukning af Butikkerne Kl. 8. — 8-Lukningen er nemlig endnu ikke almindelig i Forstæderne og den sene Butikslukning er særlig fremherskende i Kolonialbranchen. — Manufakturmedhjælperne har nylig opnaaet at faa gennemført 8-Lukningen i et Kvarter, hvor denne hidtil ikke har været almindelig.

Agitationen paa Landet.

Fra *Hadsund*-Afdelingen, der, som bekendt, ledes af vor energiske Kollega, Hr. Bogholder *N. A. Horndrup*, foreligger der Meddelelse om et livligt Agitationsarbejde, der bl. a. tager Sigte paa at faa oprettet en Afdeling i det nærliggende *Hobro*.

Desuden har Afdelingen udført et virksomt Arbejde for at opnaa almindelig Butikslukning Kl. 8 de 5 første Ugedage og i det Øjemed udsendt et Cirkulære med en Erklæring til Underskrift af de ca. 100 Handlende og Brugsforeninger, der findes indenfor de 6 Kvadratmil, der udgør Afdelingens Virkeomraade. Det er lykkedes at indføre 8-Lukning i Hadsund fra 1. Oktober, og der er det bedste Haab om ogsaa at faa Landsbyerne med. — Indførelsen af denne Reform vil medføre en betydelig Forkortelse af Arbejdstiden, idet der i mange Forretninger har været arbejdet til Kl. 10—11 om Aftenen.

Lærlingelovens Revision.

Vilh. Hansen i „5te Juni".

„Handelsforeningen af 5te Juni 1864" i Kjøbenhavn afholdt den 28de September et Medlemsmøde med Foredrag af Hr. Prokurist *Ole Nielsen* om Revisionen af Lærlingeloven. Da udenforstaaende Kolleger havde Adgang til Mødet, indført ved et Medlem, saas flere af vore kjøbenhavnske Tillidsmænd i den ret talrige Forsamling.

Indlederen beskæftigede sig udelukkende med Centralorganisationens og „5te Juni"s Betænkninger, og „D. H. & K. M.-Tidende"s indgaaende Behandling af Lærlingespørgsmaalet. Vore Forslag vare idéele, men „agitatoriske" og ikke gennemførlige, hvilket Foredragsholderen dog ikke indlod sig paa nærmere at bevise.

Redaktør *Vilh. Hansen* talte umiddelbart efter. Indlederen og imødegik denne paa flere Punkter. H. udtalte, at de tvende Betænkninger langtfra var noget Maal for Afstanden mellem de to Foreninger; thi i Lærlingespørgsmaalet var der størst Betingelse for en vis Ensartethed. Taleren fremhævede udførligt Centralorganisationens Forslag m. H. t. Arbejdstid, Fagprøver, Handelsinspektører o. s. v. i Modsætning til „5te Juni", der hverken var Medhjælper- eller Principalforening, men en Fortidslevning, der før eller senere maatte vige Pladsen for den moderne Medhjælperorganisation.

Efter Red. *Vilh. Hansens* Indlæg, der hørtes med megen Opmærksomhed, fik „5te Juni"s Formand, Hr. Bankdirektør *Frode Arntzen* Ordet. Hr. A. sluttede sig til Centralorganisationens Krav om Handelsinspektører og replicerede til den foregaaende Taler med særligt Henblik paa Fagprøvernes Værdi. I den langvarige Diskussion, under hvilken Hr. Vilh. Hansen gentagne Gange havde Ordet og talte under Tilslutning, deltog fra „5te Juni"s Side d'Herrer *V. Tranberg* og *A. Bech-Christensen* fra Centralorganisationen d'Herrer *Hasselriis* og *Reich*. Desuden deltog d'Herrer *K. Hintz* og *A. Gundel* i Debatten; den første fra vort Standpunkt, hvorimod den sidste efter Sædvane indtog Særstandpunkter. Det var lykkedes ham at hitte paa nye Reformforslag bl. a. var han mod, at der fastsattes et bestemt Klokkeslet, hvorudover Lærlingen ikke maa beskæftiges (!) og han angreb sit eget gamle Forslag om Fagprøver.

Hr. A. G. har forlængst ophørt med at forbavse os. En anden Sag er det, at vi nødsages til at frabede os den Ære at kæmpe Side om Side med en Mand, hvis Klinge oftere har Ærinde til „Medkæmperen" end til Modstanderen. Saa foretrækker vi dog Hr. A. G. med Front imod os. Han skal aldrig komme til at kede sig. — — —

Diskussionen kom senere udenfor det egentlige Forhandlingsemne og ind paa Spørgsmaalet: Harmoniforening contra Fagorganisation. Ved Midnat sluttede *Formanden* Mødet med en Tak til Hr. Vilh. Hansen for hans Bidrag til Diskussionen.

Udenfor Dagsordenen afgav Formanden Erklæring om, at „5te Juni" agtede at arbejde for lovbestemt Lukning. Herom senere.

Centralorganisationen og Raadhusfesten.

Der er fra flere Sider forespurgt os om Centralorganisationen ikke var repræsenteret ved den storslaaede Festlighed, hvormed Hovedstadens prægtige Raadhus indviedes. Aarsagen til at „D. H. & K.- M. T." intet har meddelt angaaende denne Højtidelighed, der som bekendt fandt Sted den 12. September, skyldes simpelthen, at vort sidste Nummer ganske optoges af Referatet af Aarhus-Møderne.

Centralorganisationen var naturligvis repræsenteret ved Indvielsesfesten. Vore Repræsentanter vare d'Hrr. Fuldmægtig *C. H. W. Hasselriis*, Kolonialmedhjælper *Reich* og Redaktør *Vilh. Hansen*.

„D. H. & K. M.-T." i Agitationen.

Da der i den senere Tid gentagne Gange er sket Henvendelse til os om Tilsendelse af ældre Nr. at „D. H. & K. M.-Tidende" til Brug under Agitationen henleder vi herved Afdelingernes Opmærksomhed paa, at saadanne Rekvisitioner maa stiles til *Ekspeditionen*, Jacob Danefærdsvej No. 6, Kjøbenhavn.

Eventuelle Rekvisitioner bedes *snarest* indsendte; dog bedes Porto vedlagt i Frimærker. Bladene leveres Afdelingerne *uden Beregning*.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

Offentligt Agitationsmøde
for *kjøbenhavnske Kontormedhjælpere*
i Studenterhuset, Frue Plads, (Indgang i Studiestræde).
Tirsdag den *24de Oktober* Aften Kl. 9.
Talere: Hr. Redaktør *Vilh. Hansen*,
- Fuldmægtig *C. H. W. Hasselriis.*
Kontormedhjælpernes Organisation.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale

er i „*Studenterhuset*" Frue Plads. (Indgang Studiestræde 1, 2. Sal. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, hver Aften Kl. 9.

Kommunal Beskyttelse af den unge Arbejdskraft.
Medlemmerne opfordres til at samarbejde med Agitationsudvalget for at forhindre Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. (Se Artiklen i Nr. 18).

Opgiv Adr. paa Principaler, der krænker det kommunale Paabud.

Henvendelse sker til Afdelingsformændene eller til Agitationsudvalgets Formand, hvor alle Oplysninger beredvilligt gives.

Billige Vinterbade.
Medlemmerne kan paa *Saltvandsbadeanstalten „Gamma"* Gefionsplads mod Forevisning af Medlemskort erholde betydelig Moderation i Priserne. 12 Billetter til Damp- Douche- og Bassinbad overlades nemlig Medlemmerne for 3 Kr.
Billetter faas ogsaa hos Agitationsudvalgets Formand.

Til „*Casino*" kan Medlemmerne tegne Kuponer, der betales med en Pris ca. 40 % under de almindelige Billetpriser. Kuponerne gælder hver Forestillingsaften, idet de ombyttes med Billetter ved „Casino"s Billetkontor Forestillingsdagen. Mindste Antal, der tegnes — og optages ad Gangen — er 4. Man henvender sig til Agitationsudvalgets Formand, Odensegade 20,3 (Onsdag og Lørdag).

Rabatkupons til *Sønderbros Theater* udleveres *gratis* hos Formændene og paa Mødeafterne.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 ² Ø.
Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.
Ordinær Generalforsamling afholdes *Tirsdag den 17. Oktober*, Kl. 9½ pr. i *„Søpavillonen"*. *Dagsorden:* 1) Forhandlingsprotokollen. 2) Beretning. 3) Regnskabet. 4) Forslag til Ændring i Lovene. 5) Valg af 1 Suppleant. 6) Valg af 2 Revisorer. 7) Agitationen: a. (8-Lukning.) b. Maximalarbejdstiden. c. Kost- og Logisystemets Afskaffelse. d. Lærlingespørgsmaalet. e. Eventuelt. 8) Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, bedes tilsendt Formanden senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Kære Kolleger!
Vi beder Dem indtrængende om at ofredenne Aften paa Deres Forening; thi en Del Sager af Vigtighed vil blive behandlede. *Bestyrelsen.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen.* Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Guldbergsgade 35 2. Sal.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).
Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.
De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Den 6-aarige Stiftelsesfest afholdtes Søndag den 10de September paa „National".
Festen var ret godt besøgt af Foreningens Medlemmer og forløb i den bedste Stemning.
Formanden for Hadsund-Afdelingen Hr. *N. A. Horndrup* var tilstede og bragte Hilsen fra Kollegerne der.
Der indløb flere Telegrammer bl. a. fra Bestyrelsen i Hadsund og d'Herrer *Hyllested* og *Ingvoldsen.* Vi kvittere herved med Tak for disse. *Bestyrelsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 13de September paa National med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. 2) Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af 2 Suppleanter. 4) Valg af 1 Revisor. 5) Skal Foreningen anskaffe faste Lokaler med egen Vært? 6) Eventuelt.
ad 1. Formanden aflagde Beretning og meddelte bl. a., at der i denne Tid var optaget *32 nye Medlemmer* og slettet 7 deraf 4 bortrejste 1 overført til anden Afdeling, 1 skriftlig udmeldt og 1 paa Grund af Kontingentrestance. Beretningen godkendtes enstemmig.
ad 2, 3 og 4. Der valgtes til Bestyrelsen: *T. H. Hansen* (Genvalgt). *T. Bech* (Nyvalgt). *N. C. Nielsen* (Genvalgt). *P. M. Berg* (Genvalgt). *C. Berthelsen* (Nyvalgt). Suppleanter: *H. Wolthers* (Nyvalgt). *K. M. Møller* (Genvalgt). Revisor: *O. Tappenberg* (Genvalgt).
ad 5. Da bl. a. en større Kontingentforhøjelse vilde være nødvendig for at realisere denne Tanke, mødte Bestyrelsen ikke med noget positivt Forslag, idet den ikke turde tilraade en saadan, men overlod til Forsamlingen at udtale, om den derefter vilde gaa med dertil. Fra Forsamlingen fremkom intet Forslag, hvorfor Sagen altsaa er udsat indtil videre.
Dirigent var Hr. *P. Andreasen.*
Mødet var talrigt besøgt.
Bestyrelsen.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Steen Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Agitationsudvalget anmoder de Medlemmer hvem Adresseskema er tilstillet, om snarest at indsende disse til Bestyrelsen i udfyldt Stand. *Agitationsudvalget.*

Efter Aftale med de resp. Handelsforeninger, har Lukkeudvalget paataget sig Kontrollen med Butikkernes Aftenlukning, og anmoder Udvalget Medlemmerne om at være behjælpelig med dennes Udførelse. Lukketiden er **Kl. 8 pr.**, dog undtages *Fredag Aften* for Kolonialhandlernes Vedkommende, hvilken Aften disse holde aabent til Kl. 9. For Lørdagens Vedkommende er ikke fastsat bestemt Lukketid.
Da en Ordning af Forholdene ønskes af alle Parter, er det Bestyrelsen meget magtpaaliggende at faa opgivet *alle* Forretninger, som ikke holde sig den engang vedtagne Lukketid efterrettelig, men umuligt at gennemføre Kontrollen uden Medlemmernes Assistance er det ogsaa, hvorfor vi forvente, at vor Henvendelse til Medlemmerne ikke maa være forgæves. For retninger, som overskride Lukketiden, bedes opgivne skriftligt til Udvalgets Formand, *Robert Petersen.*
Lukkeudvalget.

I Anledning af d'Herrer Just og Møllers Indsamling af Bidrag til en Fane som Gave til Foreningen vil der blive afholdt *Ekstra Generalforsamling Onsdag den 18de ds. Aften Kl. 9* for at tage Bestemmelse om Suskription og eventuel Forandring af Foreningens Navn.
Flere Sager vil samtidig blive behandlet saa talrigt Møde forventes. P. B. V.
A. Lorensen.

Randers. Formand: *S. Krogh*, Adelgade 20, 1. Kasserer: *T. Thomsen*, Østergade 3.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.
Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Redaktionen.

Paa Grund af Stofmængden til dette Nr. af „D. H. & K.-M. T." har det været ganske umuligt at imødekomme flere Anmodninger om Optagelse af Afdelingsmeddelelser og indsendte Artikler, der ønskedes frem i dette Nr.
Vi haabe, at alle disse Manuskripter kunne finde Plads i Nr. 21, hvor Redaktør *Vilh. Hansen's* Foredrag paa Repræsentantskabsmødet om „Arbejdet, der venter os", ligeledes vil blive paabegyndt.

Brevkasse.

Odense. Vi optager principielt ikke Referater eller Meddelelser angaaende Bal eller lignende selskabelige Sammenkomster, naar disse ikke ere knyttede til faglige Møder eller Sammenkomster med et fagligt Præg, f. Eks. Stiftelsesfester.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

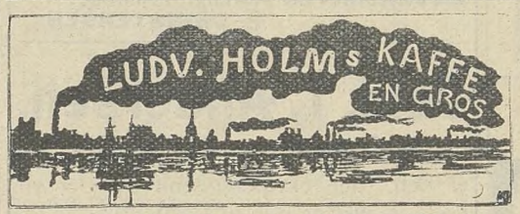
P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl

Lærlingekontrakt
skal altid oprettes
(jvf. Lov om Lærlingeforholdet af 30. Marts 1889 § 1).
Forældrer og **Værger**
erholder **gratis** alle Oplysninger vedrørende **Lærlingeforholdet** og **Kontraktaffattelse** ved Henvendelse til **Centralorganisationens Hovedkontor, Esbjerg.**

Telef. 1950. **Meddelelse fra** Telef. 1950.
Herreekviperingen **„Hakon Jarl"**, Guldsmedgade 23, Aarhus.
Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefales til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*
Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

ALLE BØGERNE, der benyttes paa
Den jydske Handelshøjskole
og i andre Handelsskoler haves paa Lager.
Nogle brugte Handelsskolebøger ere indlagte til Salg.
Brunsgade 33, **Aage Hass's** Aarhus.
Telefon 1400. **Boghandel,**

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM & Co.,**
Horsens.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Oprt. GRÜNER'S 1843.
Handelsakademi.
Bestyrer: cand. phil. **J. P. M. Medel.**
Nørresøgade 13, Kbhvn.
Kontortid: **10—11, 4—5.** * Tlf. **1401.**
Til det nye Skoleaar, som begynder til **November,** modtages **Indmeldelser** af Elever af **begge** Køn til:
1. Det **etaarige Kursus,** som omfatter **Sprog** og **alle Handelsfag** og afsluttes med Akademiets Afgangseksamen.
2. Det **halvaarige Kursus** i de **almindelige Handelsfag,** særlig beregnet paa yngre Elever.
3. **Aftenkursus** i **Engelsk, Tysk** og **Fransk.**

Program med udførlige Oplysninger sendes.

Drikkesyge
helbredes. — *24 Aars Erfaring.*
2 Kr. 50 Øre ugenlig.
Uden Afbrydelse af Arbejdet.
Fru **Pedrin,**
Valkendorfsgade 19, 2. København.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Waagepetersens Vine
og Hirschsprungs Cigarer
anbefales hos
Niels Eriksen,
Hjørring.

AGGERBECK's
IRIS SÆBE
bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.
Pris 25 Øre pr. Stk.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker,
Store Torv 7, Aarhus. Telefon 1007.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende.
Kun gennem dette Blad bringes Bud om Medhjælpernes Fagbevægelse. Abonnement koster kun **1 Kr. 50 Øre** Halvaaret og tegnes paa alle Postkontorer Landet over.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring,
anbefaler alt til **Trikotage** samt **Kraver, Flipper** og **Humbug** i stort Udvalg, absolut til billigste Priser.
Leverandør til Varelotteriet.

Algade 26. AALBORG. Algade 26
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41. **Esbjerg.**
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Drik **Varde Øl!**

AALBORG.
M. JENSEN, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

THISTED.
Konditoriet
anbefales i d'Hrr **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.
P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,
Kringeltorv, THISTED,
er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

MARINUS M. SCHULTZ.
Jomfruaneyade 3. Aalborg.
Bog-, Musik- og Papirhandel.
KONTORARTIKLER.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,
Grønnegade 8.
Bst.: Justitsraad Herman Møller.
Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Farvehandel.
En yngre, dygtig Kommis kan straks faa Plads i en Tapet- og Farvehandel i en af Jyllands større Byer.
Vedkommende maa være en dygtig Sæl er og maa kunne paatage sig Landrejserne i Oplandet.
Billet mrkt. *Farvehandel* tilstilles D. H. & K. M.-Tidendes Annonceekspedition, Odensegade 20, 3. København Ø.

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

!

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!
Clicheer.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. | 1. November 1905 | 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

„Flippen", Istedgade 128, Kbhvn. V.,
bør være Leverandør til enhver Læser af »D. H.- & K.-M. Tid.« Hvorfor? **Fordi K. Hintz** er Indehaver og fordi man hos ham *erholder de bedste Varer til billigste Priser.*
Righoldigt Udvalg i Cravats og Herretingeri. Altid Nyheder!
Kraver Flipper, Manchetter, Skjorter (hv. og coul.), Seler, Hatte og Sportshuer m. m., **alt i prima Varer.**
Forlang mit ill. Katalog og bemærk de billige Priser.
Mange Tak til de *mange*, som har reflekteret paa min Annonce i Oktober. **Prima Trikotage.** Ærb.
K HINTZ.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

Antonie Wingaards
Modemagasin,
Kongensgade 56, **Esbjerg,**
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Hotel AALBORG,
THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Telef. 1950. Meddelelse fra Telef. 1950.
Herreekviperingen **„Hakon Jarl"**, Guldsmedgade 23, Aarhus.
Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefates til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*
Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	København
Hückels Söhne	Wien
Thornton & Co.	London
Kückenmeister	Dresden
Mayser	Ulm
Wilke	Guben

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

Bedre —
Leverpostei i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Fiskeboller
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Ima Handsker

Nyt! Nyt!
Hatte.
Slips.
Underbeklædning.
Jernstærke Sokker.
Leverandør til Lotteriet
M. D. Harder,
Borgporten, Aarhus.

ESBJERG.
Valdm. Nielsen.
Fotografisk Atelier,
Kongensgade 71.

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

ESBJERG.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Husk! Naftalan-Sæbe
bør ikke savnes i nogen Forretning.
Lovbeskyttet, kun ægte fra
Kaalunds Sæbefabrik.
Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

Aarhus Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. | **Søndergade 58.**

Aarhus Handelsskole,
St. Torv 8, Tlf. 1179,
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus 1. November. Program og Beretning med Examensresultater paa Forlangende. Fripladser søges inden 1. Oktober.
Niels P. Nielsen,
eks. Handelsskolelærer
fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

ESBJERG.
A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Thisted.
Hatte Billige Priser.
Enestaaende stort Udvalg.
Jacob Hyllested.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*
Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,
A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet, Algade 50.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves **Frugtsafter**
Syltetøjer **Geléer**
Leverpostej.
Guldmedaille Paris 1900.

Arbejdet, der venter os.

Foredrag af Redaktør Vilh. Hansen
ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus d. 17. September 1905.

1900—05.

Vi befinder os paa historisk Grund!

De første Sider af vor unge Organisations Historie er skrevne i denne Bygning. Ligesom hin Dag i Høst 1900 staa netop nu overfor Klarlæggelsen og Tilrettelæggelsen af det Arbejde, der venter og kalder os.

Jeg mindes — som skete det i Dag — den Ungdommens Ild, hvormed vi hin Høstdag omfattede den ny Bevægelse. Men jeg føler ikke at Ilden er sluknet, trods de Modgangens og Skuffelsernes bitre Skaaler, der er gydt over den i det snart udrundne Femaar. Dengang galdt det om at skrive en Grundlov for vor Organisation, at fastslaa et Program for kommende Dages fagligt Arbejde, — i Dag handler det om at lægge Planer for nogle af disse Programpunkters Virkeliggørelse i det praktiske Liv.

Det kan ikke være andet end at den principielle Debat idag er afløst af Raadslagningen om den taktiske Fremgangsmaade og om Formen, vi skal give de Krav, vi nu er naaet frem til at stille i detailleret Skikkelse til vore Principaler og Landets lovgivende Forsamling.

Foran os ligger Andragender til Regering og Rigsdag om saa vigtige Spørgsmaal som *Arbejdstidens lovmæssige Regulering* og en ny *Lærlingelov*. Vi mødes her i Samdrægtighed og Enighed m. H. t. disse Kravs principielle Affattelse, fastslaaet som de ere paa Kongresser og repræsentative Møder, og nu gælder det derfor om at finde de Midler, vi skal benytte, og Vejen vi skal gaa, for snarest at øjne den Dagning for vor Stand, vi under alt det Lys, som Begejstringen og Troen kastede over vort to Dages Arbejde i September 1900 — dengang mente at se lysende i vor umiddelbare Nærhed.

De fem Aar har bragt os onde og gode Dage, vi har taget fejl baade af nogle Sager og af somme Personer. Vi har draget Lære af Fejltagelserne og rettet lidt hist og her; men det Program og det faglige Tilsnit, vi da gav vor Organisation, har vi beholdt i næsten uændret Skikkelse, og jeg skønner, at vi kan være tjent med at beholde det endnu et langt Spand af Tid.

Den socialpolitiske Taktik.

Der rejser sig derimod i den sidste Tid mellem os et Taktikspørgsmaal, der maaske ikke staar alle klart, men dog er brændende som aldrig før, og netop kræver Omtale og Udlægning nu da Arbejdet, der venter os, staar paa Dagsordenen.

Jeg vil ikke her berøre hvad Fortiden gav og tog, men kun forbigaaende fastslaa, at den særlige taktiske Strid, der syntes at ulme frem i denne Sommer, mindre havde Betydning ved den ubestemte Tendens til Sammensmeltning, som den lod ane mellem gamle og nye Rørelser i Medhjælperbevægelsen, end netop ved det — for mig ikke ukærkomne — aktuelle Taktikspørgsmaal, som den sluttede med.

Her tænkes paa den socialpolitiske Taktik.

Her i Danmark synes denne at skulle sætte Skellet mellem Harmoniforeningerne og faglig Medhjælperbevægelse.

Vi vil Lovgivningsmagtens regulerende og beskyttende Indgriben for Medhjælperne paa alle Hold, hvor det under de forhandenværende Omstændigheder kan betyde Ophjælpning og Værn for vore Standsfæller. I Dag beskæftiger vi os i denne Aand med de to fornævnte Reformspørgsmaal, ad Aare kommer Turen til *Voldgiftspørgsmaalet*, og snart til *Kost- og Logisystemet* osv. Der er simpelthen Arbejderbeskyttelseslovgivningens Udvidelse til Handels- og Kontormedhjælperstanden, — Bestræbelser, der gør sig gældende i hvert eneste Land, hvor Medhjælperne har organiseret sig fagligt.

Vore Modstandere bekæmper disse Bestræbelser under Frihedens Maske. Der raabes om Skranker i Handelslivet og om uværdigt Stats-Formynderskab i det frie Kontraktforhold mellem Principal og Medhjælper. Men denne Frihed er problematisk for Medhjælperen, der er den økonomisk Svage i Arbejdsforholdet; thi saalænge vor Stand staar uden en stærk Organisation, der kan fastsætte Arbejdsvilkaarene, ere disse underkastede Loven for Tilbud og Efterspørgsel — mere jærnhaard end i de fleste andre Fag.

Er end Lovgivningens Vej aldrig saa tung og træg, den aabner dog Mulighed for de Fremskridt, som vor sletorganiserede Stand i mange og lange Aar har været afskaaren nogensomhelst Indflydelse paa. Lovgivningens Indgriben i alle Forhold staar ingenlunde for mig som Idealet; men paa alle de Omraader, hvor den med Fordel kan finde Anvendelse ved Ordningen af vore Arbejdsforhold, bør vi søge at interessere Lovgiverne derfor, selv om der netop deri ligger en Indrømmelse af egen Svaghed. Naar derfor en af disse Lobescowes-Foreninger, der giver sig ud for at varetage Medhjælpernes Interesser, hævder at vi selv bør ordne vore Arbejdsforhold uden at gaa til Regering og Rigsdag er det med lignende Virkning som om De vil sige til den Fattige, De møder: »Hvorfor spiser De tørt Brød, naar De kan faa en udmærket Diner til 3 Kr«. Manden vil anse Dem for at være gal, — og heller ikke vi kan tage vor omtalte Raadgiver alvorligt.

Modstanden mod Medhjælperbevægelsens socialpolitiske Bestræbelser tjener kun til at arbejde den reformfjendtlige Del af Principalerne i Hænderne og kan kun tilsigte at vildlede og skuffe Medhjælperne.

Vi resumerer derfor vor Taktik derhen at benytte ethvert til Raadighed staaende lovligt Middel til at hæve vor Stand socialt og økonomisk, og jeg forstaar derved, at vi, idet vi særlig søger at udbrede og udvide vor Bevægelse gennem mundtlig og skriftlig Agitation, søger stykkevis opnaaet indenfor det lokale Afdelingsomraade som gennem Landsorganisationen hvad man tillige søger knæsat af den lovgivende Magt. I samme Forhold som vor Organisation udvikles og naar Maalet for udøvende Styrke og Myndighed vil Tyngdepunktet netop flyttes fra den gennem Andragendet indledte socialpolitiske Reform henimod Centralorganisationens faglig-reformerende Indflydelse. Netop det sidste er følgelig det organisatoriske Ideal.

Det lønner sig imidlertid ikke her at lytte til denne Fremtidsmusik, men vi maa derimod udelukkende beskæftige os med Øjeblikket og den nærmeste Fremtids Spørgsmaal.

Arbejdstiden.

Et Spørgsmaal paatrænger sig vor største Opmærksomhed nu som gennem hele Femaaret. Det er Arbejdstids-Spørgsmaalet. Tappen, hvorom Medhjælperbevægelsen drejer sig i alle Lande. Det er et Reformspørgsmaal, der egner sig til at faa Medhjælperbevægelsens forskellige Afskygninger til at bekende Kulør, baade med Hensyn til Kravenes Omfang og Tendens og ikke mindst med Henblik paa det socialpolitiske Moment. Thi ingen kan ville den radikale Reform i Arbejdsforholdet i Almindelighed, uden at tilstræbe lovlige Skranker for Arbejdskraftens Udnyttelse, og det saavel for den ganske unge som den voksne Arbejdskraft. Frivilligheden har for ofte gjort Fiasko til at man vedblivende kan tro den i Stand til at løse Opgaven. Det er en Erfaring, som man gør alle Steder. I England har det vidtudbredte Samfund, »The early closing association«, allerede for en Snes Aar siden efter den Decenniers vedholdende Reformarbejde for den frivillige Lukning erklæret, at kun Statens Indgriben kan løse Spørgsmaalet. Nu ligger der en Butikslukningslov til Behandling i det engelske Parlament. Sociallovgivningen lar længst været inde paa det rette Spor i det tyske Rige, hvor Gennembruddet skete i Aaret 1892 ved Nedsættelse af Rigskommissionen for Arbejderstatistik. 8 Aar efter kom 9-Lukningsloven efter at der var samlet et saa overbevisende Materiale til Belysning af Butiks-Medhjælpernes sociale Stilling, at Reformen var uomgængelig. Det er Medhjælperorganisationerne — af den rette Art — der ikke blot har drejet Lovgivningsmaskineriets Hjul, men som netop ved denne Styrkeprøve har vokset sig store og stærke. Hvad der er sket og sker i Tyskland med H. t. Arbejdstidens lovmæssige Forkortelse (8 Lukningen skrider godt frem, tildels ved Kommunalvedtægter, bl. a. og sidst indført i Frankfurt a. Main) er i sin Vorden i de fleste af Kontinentalstaterne ligefra Rusland til Spanien, saaledes, at den lovbestemte Højstarbejdstid kan siges at være et fuldkomment internationalt Medhjælperkrav.

8-Luknings-Forslaget.

Hos os er Spørgsmaalet naaet Aktualitetens Tinde i Form af 8-Lukningsforslaget, som nu Handelsforeningerne rundt i Landet har givet deres Støtte, rigtignok under den Forudsætning, at Lukningen bliver obligatorisk for alle Standsvirksomheder,

Som bekendt har Indenrigsministeriet lovet Forslaget Støtte og et Regeringsudkast kan forudses i den kommende Lovgivningsperiode. Hermed vil Regeringen have fastslaaet sin Pligt, at virke i socialreformerende Retning med H. t. Handels- og Kontormedhjælper-Standens Abejdsforhold. I dette, som i selve Forslagets Fremkomst, vil ligge et Fremskridt, som ikke bør undervurderes, selv om den ventede Lov næppe kan tænkes at opfylde alle vore Krav.

Thi Loven vil, dersom den følger det fremsatte Forslag, blive væsentlig forskellig fra det Andragende, der ligger foran Dem. Vi bliver ikke staaende ved 8-Lukningen, men kræver Butikslukningen indført Kl. 7, Fredag Kl. 9 og kun Dispensation givet om Lørdagen, og vi stiller Krav om at begrænse den effektive Arbejdstid til 10 Timer daglig. – Vi drager endnu snævrere Grænser end de forhaandenværende for unge Menneskers Beskæftigelse i Butikkerne.

Det vilde blot være at spilde vor knapt tilmaalte Tid at fordybe sig i det Overmaal af Arbejdstimer, som vore Standsfæller i Butikshandelen maa yde Aar ud og Aar ind. Gennem vort aglige Arbejde har vi med Mund og Pen belært Lovgivere, Principaler og det købende Publikum derom, og holdt frem for Medhjælperne hvilket Maal af fysisk Velvære og aandelig Udvikling, de ofrer det Samfund, der kun yder dem et saa karrigt Vederlag for deres samfundsnyttige Gærning i Varefordelingens Tjeneste. Men dette vort Oplysningsarbejde er langtfra endt. Netop nu skal det tage Fart, netop nu gælder det om for os at paapege, at et 8-Lukningsforslag, som det fremsatte, kun er en à conto Betaling paa Samfundets og Statens Forpligtelser overfor vor Stand. I denne Vinters Agitation skal Handelsforeningernes 8-Luknings-Forslag netop benyttes som Bevis for Berettigelsen og Nødvendigheden af vort Krav om den gennemgribende Reform i Butiksarbejdstiden.

Men vi tør ikke blive staaende derved!

Hvad vi vil!

Allerede paa Kongressen i 1902 paaviste jeg Nødvendigheden af, at vort Reformarbejde fik fast Fod, ikke blot bag Butikkens Disk, men i Fremtiden ogsaa lod sig mærke bag Kontorets Skranke. Helligdagsloven var i altfor ringe Grad en Medhjælperbeskyttelseslov, til at Kontormedhjælperne trods vore Anstrengelser og de gode Ord, man ofrede dem i Rigsdagssalen, kunde faa reèl Fordel deraf. Nu gælder det om, at det Stykke Socialreform, der er under Opsejling, ikke stryger forbi Kontormedhjælperne paa samme Maade som sidst. Thi Kontormedhjælperne har ingen Grund til idel Glæde over deres Arbejdsvilkaar, der er prisgivne Tilfældigheden og Vilkaarligheden og egentlig endnu mere ubestemt ordnede end deres Standsfællers i Butikkerne. Den sidste staar i den aabne Bod, og hans lange Arbejdsdag er øjensynlig for alle, men Kontormedhjælperen kan bag Kontorets stængede Dør arbejde i sene Aften- og Nattimer, uden at Omverdenen skænker ham en Tanke. Det er deres Opgave at henlede denne Omverdens Opmærksomhed paa Kontorenes tusindtallige Medhjælperstab og slaa fast, at ogsaa de har Rettigheder at kræve opfyldte, som for længst er anerkendte i de fleste andre Erhverv. Thi det er halvgjort Gerning at kræve Reformen for den ene Del af Medhjælperstanden, medens Restens Tilværelse glider hen i dette velsignede fri Kontraktforhold hvis Følgesvende er et svækket Syn, Nervøsitet og ødelagte Lunger.

Saa sætter vi da Arbejdstidens lovmæssige Regulering som 1ste Punkt paa den nu indledede Agitationskampagnes Arbejdsplan. Vi vil tage de Fremskridt, der bydes os, men ikke stille os tilfreds med hvilkensomhelst Skinreform og navnlig maa vi overalt tage Reformkampen op paa Grundlag af Kjøbenhavner-Beslutningen af 1902 og gaa til Arbejdet under Løsenet: 10 Timers effektiv Arbejdstid i Butiksforretningerne og 8 Timers dagligt Arbejde i Kontorene, med de Undtagelsesbestemmelser som Hensynet til Handelens og Publikums Tarv uomgængeligt kræver.

(Sluttes.)

Centralorganisationens Love

er nu udkomne i nyt Oplag. Afdelinger, der mangle disse, kan faa dem ved Henvendelse til Hovedkassereren, *Chr. Ingvoldsen*, Esbjerg.

Efteraar.

Glem ikke Dine Standspligter.

Efteraaret stunder til. De mørke kolde Aftener har allerede indfundet sig. Med Glæde ser vi tilbage paa den lyse Tid, hvor vi hver Aften opholdt os ude i den frie Natur og styrkede vort Legeme til næste Dags Arbejde bad Pult og Disk; men i Glæden blander der sig Tvivlen om vi nu ogsaa har benyttet den dejlige Foraarstid i rigeste Maal, og desværre kommer vi til det Resultat, at vi kunde have høstet dobbelt Glæde og Gavn af Foraarstiden, der nu er forbi. Og vi lover os selv, naar Foraaret atter kommer, saa vil vi aldrig forsømme Tiden; men tage Gavn og Nytte af den frie Natur og boltre vort Legeme oftere i Strandens forfriskende Vande.

Ja saaledes er vi Mennesker. Vi indser som oftest, at Tiden, der ligger bag ved os, ikke er udnyttet i rigeste Maal, og vi lover Bod og Bedring for os selv i Tiden, der kommer.

Kan Du huske sidste Efteraar?

Det er jo ikke længere Tid siden. Da det var forbi indsaa Du jo hvor sløv Du havde været, hvormeget Du kunde have udrettet, og Du lovede Dig selv, til næste Gang saa skulde det blive anderledes.

Nu er det kommen, — Efteraaret. Og nu sidder Du maaske paa Dit Kammer og gruer over de lange triste Aftener, Du nu har i Vente, og til sidst slaar Du Dig til Taals med, at Du kan sove dem bort, og engang imellem naar Pengene strækker til hengive Dig til Efteraarets mange Fornøjelser.

For Du har jo allerede glemt hvad Du lovede Dig selv sidste Gang, da Efteraaret var forbi.

Da Du indsaa, at Efteraarets lange mørke Aftener var den gunstigste Tid til Arbejdet for Din Stands Interesser.

Da Du indsaa, hvor meget Du kunde have udrettet for Din Stand, som kom Dig selv til Gode med Tiden. Alt det har Du jo allerede glemt.

Men sov kun videre, put Dig rigtig godt under Dynen og naar Efteraaret er forbi saa lov igen Bod og Bedring. Men skulde Du mærke, at Dine Kaar ere blevne forbedret til den Tid, saa send dine Kolleger en venlig Tanke og en hjærtelig Tak for deres Arbejde.

Saa kan Du putte Dig under Dynen igen og skamme Dig. Fordi Du ikke holdt Dit Løfte.

Aarhus, September 1905. *Hjalmar Just.*

Ny Afdeling.

Grenaa.

Det vil glæde alle organiserede Medhjælpere at erfare, at vore Kolleger i Grenaa ved et Par i Oktober afholdte Møder har sluttet sig sammen i en Forening, der er indmeldt som Afdeling under Centralorganisationen fra Novmb. at regne. Medlemsantallet er ca. 25, efter Forholdene en smuk Begyndelse.

Vi har altid haft nogle direkte Medlemmer i Grenaa; men disse har nu fundet det heldigst at danne Afdeling, hvorved deres Antal er flere Gange fordoblet, for gennem den at virke hen til en tidligere Lukning, i hvilken Retning Grenaa nok staar en Del tilbage. Vi henstiller dette som et Eksempel til Efterfølgelse for andre Byer, hvor vi har direkte Medlemmer, men ingen Afdeling. *Kun gennem Afdelingerne er det muligt at tage de lokale Opgaver op.*

8-Lukningen er Foreningens foreløbige Maal, og den nærmeste Anledning til dens Opkomst. Det er en Sag, hvorom der hersker Samstemning med saa stort et Flertal af Principalerne, at den nye Forening gaar ind i Livet med de bedste Betingelser for at møde Forstaaelse og godt Samarbejde med disse. Enhver human Principal maa jo sympatisere med Medhjælpernes Bestræbelser, for ved en rimelig Begrænsning af Arbejdstiden at opnaa den første Betingelse for videre Udvikling baade som Fagmand og som Samfundsborger.

Den nye Afdeling er dannet ganske paa Grenaa-Kollegernes eget Initiativ, uden forudgaaende Agitation fra Centralorganisationens Side, hvilket er glædeligt, da det tyder paa, at der er Folk iblandt dem, der kan staa paa egne Ben, ligesom det borger for den levende Interesse for Sagen, der maa være til Stede. Æren herfor tilkommer i første Række den Kollega,

der er gaaet i Spidsen ved Foreningens Dannelse, Kommis *Johan Sørensen*. Hr. S. er naturligvis valgt til dens Formand.

Foreningen har allerede sikret sig Lokaler og berammet et Møde med en fremmed Taler først i November. Vi haaber, at lige saa energisk, som der er begyndt, ligesaa solidt og sikkert vil der blive fortsat, saa at Foreningen altid kan staa som et støt og paalideligt Led af Centralorganisationen.

Chr. I.

Kontrolapparatet.

I Anledning af Artiklen „Kontrollér Kontrolmanden" i Nr. 18 har vi fra Hr. Handelsrejsende *Aggerholm* modtaget følgende:

Som forudsigeligt er, er Hr. Blach en daarlig Dommer i sin egen Sag.

Hvis Hr. Blach efter nøjere Overvejelse fremdeles føler sig forurettet, ved han sikkert, hvor Retten er at finde for ham som for mig. Jeg vilde i Hr. Blachs Sted ubetinget indanke Sagen for Retten, og da Hr. Blach jo selv har bragt denne Sag offentlig frem, synes jeg ikke, Hr. Blach ret godt for sin egen Skyld kan undlade at foretage dette Skridt.

O. Prudtzmann-Aggerholm.

Dette Svar er naturligvis intet Svar. Hr. A. bør selvfølgelig fremkomme med en Redegørelse, der forklarer hans Adfærd og ikke søge usikker Dækning bag en Opfordring til Modparten om Sagsanlæg. Thi efter hvad der intil Dato foreligger er det netop Hr. A., der hurtigst burde søge ad Rettens Vej at rense sig for den graverende Beskyldning, Hr. Blach retter imod ham.

Saalænge Hr. A. intet foretager for at søge sig retfærdiggjort er den af „D. H. K. M.-Tidende" og „Organet for danske Handelsrejsende" fremførte Karakteristik af Sagen enebestemmende for Bedømmelsen af hans Handlemaade.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale

er i „*Studenterhuset*" Frue Plads. (Indgang Studiestræde 1, 2. Sal). Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, hver Aften Kl. 9; *i November den 2¼de og 18de.*

Tirsdag den 14. November Kl. 9, indleder
Frøken **Valeton**
en Diskussion om **Kontordamer.**
Fremmede kunne deltage.
Diskussionsklubben.

Tirsdag d. 28. November: *Foredrag* og selskabelig Sammenkomst.

Kommunal Beskyttelse af den unge Arbejdskraft.
Medlemmerne opfordres til at samarbejde med Agitationsudvalget for at forhindre Misbrug af Lærlingenes Arbejdskraft. (Se Artiklen i Nr. 18).

Opgiv Adr. paa Principaler, der krænker det kommunale Paabud.

Henvendelse sker til Afdelingsformændene eller til Agitationsudvalgets Formand, hvor alle Oplysninger beredvilligt gives.

Billige Vinterbade.
Medlemmerne kan paa *Saltvandsbadeanstalten „Gamma"*, Gefionsplads, mod Forevisning af Medlemskort erholde betydelig Moderation i Priserne. 12 Billetter til Damp-, Douche- og Bassinbad overlades nemlig Medlemmerne for 3 Kr.

Billetter faas ogsaa hos Agitationsudvalgets Formand.

Rabatkupons til *Sønderbros Theater* udleveres *gratis* hos Formændene og paa Mødeafterne.

Ordinært Fællesbestyrelsesmøde afholdtes paa Søpavillonen *Onsdag den 4de Oktober,* med følgende Dagsorden: 1) Beretningen. 2) Regnskabet. 3) Agitationen. 4) Valg af Tillidsmænd (Formand og 2 Revisorer). 5) Eventuelt. Hr. Chr. Wulff valgtes til Dirigent.

I. Formanden *(Hasselriis).*
Siden sidste Beretningsaflæggelse har Virksomheden været øvet med fuld Kraft.
Diskussionsklubben har afholdt Møde, hvor Hr. Wulff indledte om: Er vor Bevægelse socialistisk.
Vinterlokale. Udvalget havde lejet dette i „Minerva", men denne Aftale var bristet. Nu var der sikret Afdelingerne hyggeligt Vinterlokale i Studenterhuset.
Den personlige Agitation var drevet paa Kraft af alle Afdelinger. Der meldtes om adskillige Resultater, men nogen Oversigt over det samlede Resultat, kunde endnu ikke foreligge.
Kommunalbeskyttelsen af Lærlingenes Arbejdskraft. Denne Sag var taget energisk op, iøvrigt henvistes til Formandens Artikel i Nr. 18 og den staaende Opfordring, der findes i Bladet, til Medlemmerne. Repræsentantskabsmødet havde godkendt vor Fremgangsmaade. En Kompliment til Hr. *Reich*, der havde bragt denne Sag frem i Kjøbenhavn.
Farvehandlermedhjælperne. Arbejdet for at organisere denne Branche var i Hænderne paa Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation.
Theaterbilletter etc., var sikret Organisationerne med betydelig Moderation.
Bibliotheket var givet i Hænderne paa Hr. *Axel Lund.*
Endvidere omtaltes Mødet i „5. Juni", (se Referatet i Nr. 20), *Raadhusfesten*, til hvilken Organisationen sendte 3 Repræsentanter, *Engageringsbureauet's* Virksomhed og forskellige andre Arbejder.
Kontingentsforhøjelse var nu gennemført i de Afdelinger, der havde haft 50-Øres Kontingent, og *de nye Vedtægter* for Agitationsudvalget kunde træde i Kraft.
Slutteligt omtalte Formanden udførligt Repræsentantskabsmødet i Aarhus.
Beretningen godkendtes.

II. Kassereren, Hr. *Carl Christensen,* forelagde det reviderede Regnskab, der godkendtes.

III. Agitationen.
Formanden forelagde Planen for Agitationen i kommende Kvartaar.
Jeg hilser med Glæde den Tendens til radikal Fremgang, som fik saa tydeligt og smukt et Udtryk paa Repræsentantskabsmødet i Aarhus.
Ogsaa jeg forstaar fuldt vel, at man vanskeligt opnaar noget stort, saalænge man stadig tager Hensyn til Modstanderne og last not least til sine egne Kolleger.
Det er min Agt i videst muligt Omfang at benytte vore Vinterlokaler til fagligt Virke.
De tilbagelagte og projekterede Møder har været et Medlemsmøde med faglig Karakter og Selskabelighed.
I November har jeg tænkt mig for det første Møde vedkommende en Diskussion, i hvilken fremmede skulde deltage. En kvindelig Kollega, Frk. *Valentin*, har saaledes givet Tilsagn om et Foredrag om kvindelige Medhjælpere.
Ellers maa den personlige Agitation fortsættes i videst muligt Omfang.
Brancheagitationen fortsættes med et offentligt Møde for Kontormedhjælpere.
Endvidere bør man forsøge med private Møder, hvortil man indbyder Personalet fra større Forretninger.
Det store faglige Reformarbejde for de paa Repræsentantskabsmødet omtalte Sager, vil senere blive givet os til Behandling fra Hovedkontoret. Og med Hensyn til dette maa vi stille os afventende.
Formanden sluttede med nogle Betragtninger om den foreliggende Situation: Vi er vort eget Program, vort eget Maal og vor egen Dom, og Bevægelsen skal altid bæres oppe, om vi i vanskelige Tider skulde føle os for smaa.
Planen godkendtes efter en indgaaende Debat, hvori bl a. deltog d'Hrr. Vilh. Hansen, Møller, Reich, Christensen, Schibler og H. P. Jensen.

IV. Den afgaaende Formand, Fuldmægtig *C. H. W. Hasselriis* samt Revisorerne d'Hrr. *Schibler* og *H. P. Jensen* genvalgtes enstemmigt.

Paa et senere afholdt *Agitationsudvalgsmøde* konstituerede Udvalget, der bestaar af d'Hrr. *Hasselriis* og *Carl Christensen, H. Møller* og *Schibler, J. Madsen* og *H. C. Andersen, Reich* og *Christiansen,* sig som følger: E. Schibler, Næstformand, Carl Christensen, Kasserer og H. Møller, Sekretær.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 ² Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*, Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen*. Guldbergsgade 35, 2. Sal.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Ekstraordinær *Generalforsamling* afholdtes den 26de Septb. i Studenterhuset.

Dagsorden:

1) Beretning fra Repræsentantskabs-Mødet i Aarhus. 2) Kontingentforhøjelse. 3) Valg af 1 Bestyrelsesmedlem og 1 Suppleant. 4) Eventuelt.

Til Dirigent valgtes Hr. *Thyge Hansen*.

1. *Formanden* aflagde en kortfattet Beretning om Repræsentantskabsmødet i Aarhus og henviste iøvrigt til det udførlige Referat, der fremkom i „D. H. & K. M.-Tidende".
2. *Kassereren* forelagde Bestyrelsens Forslag, om at forhøje Kontingentet til 1 Kr. mdl. fra 1. Oktober d. A., og udviklede samtidig for Medlemmerne, hvor vanskeligt det var at administrere Afdelingen med det nuværende lave Kontingent.

   Forhøjelsen vedtoges enstemmig uden Diskussion.
3. Til Bestyrelsesmedlem valgtes Hr. *Julian Petersen* og til Suppleant Hr. *J. Høech-Smith*.
4. Formanden benyttede Lejligheden til at anbefale Medlemmerne flittig at besøge de nye Lokaler i Vinterens Løb og tage Bekendte med, for der igennem at søge, Medlemstallet forøget. Ligeledes bad han Medlemmerne opgive ham Adresser paa udenforstaaende Kolleger.

Dirigenten hævede derefter Generalforsamlingen.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Afdelingen yder sine Medlemmer *gratis Retshjælp* i Tilfælde af Uoverensstemmelse angaaende Løn- og Arbejdsforhold ved Henvendelse til Formanden. Juridisk Konsulent: Hr. Sagfører Marius Rasmussen, St. Vestergade 22.

De Medlemmerne fra Kassereren tilstillede Kort bedes altid afleverede ved Indkøb hos de i Bladet averterende Handlende. Nye Kort kan altid erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren.

Interesserede for Startning af et *Sangkor* indenfor H. & K. M. F. indbydes til et Møde desangaaende *Torsdag d. 9. Novbr.* Kl. 9, i Hotel National.

En Kreds af Medlemmer.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Steen Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Billetter til Fotoplastikon kunne faas til nedsat Pris hos Kassereren.

Agitationsudvalget anmoder de Medlemmer, hvem Adresseskema er tilstillet, om snarest at indsende disse til Bestyrelsen i udfyldt Stand. *Agitationsudvalget.*

Annoncerede Besøg paa Hr. Ormslevs Spritfabrik havde samlet 40 à 50 Deltagere. Fabrikens elskværdige Personale viste rundt og forklarede alt vedrørende Fabriken og dens Fabrikatas Tilblivelse, som fulgtes af de Besøgende med Opmærksomhed og Interesse. Der sluttedes i Ekspeditionslokalerne, hvor Hr. Bogholder *Chr. Poulsen* udtalte Hr. Fabrikant Ormslevs Beklagelse af (grundet paa Forkølelse) ikke at kunde være til Stede og hilse paa Gæsterne; imidlertid havde det været Hr. O. en Fornøjelse at aabne sin Fabrik for de Besøgende, og indbød dem sluttelig til at indtage en lille staaende Frokost. Overraskende Jubel! Og under nogen Munterhed indtoges Frokosten ved de lange Borde, der var arrangeret nydeligt med det lækreste Smørrebrød, Øl og Snaps.

Hr. Agent Schmidt udbragte et Leve for Foreningen, der blandt sine Medlemmer talte saa mange Fordelere og Forbrugere af Fabrikens Produkter.

Formanden bad Bogholderen bringe Hr. Ormslev Foreningens bedste Tak for den overvældende Gæstfrihed, der var bleven os udvist, og sluttede med et Leve for Hr. Ormslev og hans Virksomhed.

Flere Taler holdtes, bl. a. dvælede Hr. Vald. Pedersen ved den Velvillie Hr. O. tidligere havde vist vor Virksomhed. Sangforeningen foredrog en Del Sange, der paaskønnedes af de Tilstedeværende, der derefter spadserede til Ris Skov for at fortsætte det gemytlige Samvær i det prægtige Solskinsvejr.

Trods det fremskredne Tidspunkt modtoges dog en Indbydelse fra Hr. Vinhandler Jens Jørgensen til at indtage en Forfriskning inden det offentlige Møde, med Hr. Hyllested som Taler (Et Budskab fra Garcia), fandt Sted.

Søndag d. 5. Novbr. Kl. 8 Aften, afholder Handels- og Kontormedhjælpernes Sangforening sin 1. aarlige *Koncert i Handels- og Kontoristforeningens Festsal.*

Billetter à 75 Øre (iberegnet Bal til Kl. 2) kunne faas ved Henvendelse til H.- & K. F. Festudvalg samt *Koncertdagen fra Kl. 10 til Kl. 12 i Handels- og Kontoristf.s Lokale.*

Talrig Tilslutning forventes.

Bestyrelsen.

NB. Der vil ikke blive solgt Billetter ved Indgangen, og henstilles det til Medlemmerne at forsyne sig forinden hos Festudvalget eller Koncertdagen fra 10—12 i Handels- & Kontoristforeningens Lokale.

Festudvalget.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen*. Vestergade 13. Kasserer: *I. P. Godtfredsen*, Norgesgade 11.

Grenaa: Formand: Kommis *Johan Sørensen*. Adrs. H. Ehrenreich.

Hadsund. Formand og Kasserer: *N. A. Horndrup.*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup*, Adr. Sagfører Kloch.

Den 28. September afholdt herværende Afdeling *ord. Generalforsamling. Formanden* bød Velkommen og oplæste Dagsordenen. Efter Opfordring overtog Formanden Forhandlingsledelsen og aflagde Beretning for sidste Halvaar, som godkendtes. Punkt 2 lød paa Valg af 6 Medlemmer til Bestyrelsen. D'Hrr. *Ipsen, Hebbelstrup, Svendsen, C. Jørgensen* og *Clemmensen* genvalgtes og *J. Jensen* valgtes.

Til Suppleanter valgtes d'Hrr. *Andreasen* og *Gaardbo* og til Revisor genvalgtes Hr. *Lauritzen.*

Formanden aflagde udførlig Beretning fra Repræsentantantskabsmødet d. 17. September og Hr. *Andreasen* gav Meddelelser fra Hovedbestyrelsesmødet Dagen før, hvilken Beretning og Meddelelser vakte særlig Interesse.

Under *Eventuelt* blev af vor Kasserer fremsat Forslag til Kontingentforhøjelse, hvilket Forslag vandt almindelig Tilslutning. Hr. Andreasen stillede bestemt Forslag om Forhøjelse fra 60 Øre til 1 Kr. maanedlig, idet han særlig betonede, at Kontingentet til Hovedkassen sikkert ogsaa i en nær Fremtid vilde blive forhøjet. Endvidere forhandledes et Par Smaasager,

Formanden takkede den afgaaede Bestyrelse for godt Samarbejde i den nu begyndte Saison og bød sluttelig en Del for første Gang tilstedeværende ny Medlemmer velkommen i vor Kreds, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Den 6te Oktober afholdtes konstituerende Bestyrelsesmøde, hvor *H. Hein* genvalgtes til Formand, *Th. M. Svendsen* valgtes til Næstformand, *Hebbelstrup* genvalgtes til Kasserer, *A. Ipsen* blev Sekretær.

Opmærksomheden henledes paa, at Foreningens Medlemmer har gratis Adgang mod Forevisning af Medlemskort til Universitets-Foreningens Foredrag.

Søndag d. 12. November afholder herværende Afdeling sin aarlige *Stiftelsesfest* paa *„du Nord"'s* med Festmaaltid Kl. 6, hvortil Medlemmerne indbydes. Liste til Tegning vil cirkulere.

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Afdelingens *ordinære Generalforsamling* afholdtes den 7de Oktober. *Formanden* aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed og omtalte dernæst de Sager, der behandledes ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus.

Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der ligesom Beretningen godkendtes enstemmigt.

Formanden har overtaget Kassererposten, efterat den hidtidige Kasserer havde nægtet at modtage Genvalg.

Randers. Formand: *S. Krogh*, Adelgade 20, 1. Kasserer: *Th. Thomsen*, Østergade 5.

Randers-Afdelingen har atter faaet Vind i Sejlene, og det lader til, at den endelig nu er ved at komme ud af det Dødvande, hvori den saalænge har sejlet. Afdelingen tæller nu ca. 50 Medlemmer, og der er al Udsigt til, at Medlemsantallet vil gaa betydeligt op i den nærmeste Fremtid.

Ved Hr. Åge Hyllesteds Foredrag d. 17. Septbr. viste det sig, at der baade var Energi og Evne i Randers Medhjælperstand til at tage sig af Sagen. Straks efter Mødets Afholdelse nedsattes et Udvalg, som allerede den 25. Septbr. kunde indvarsle til et Møde, efter hvilket fulgte en ekstraordinær *Generalforsamling.*

Til Dirigent valgtes *P. Pedersen.* Det reviderede Regnskab for de forløbne 8 Maaneder (Februar—September incl). godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelse valgtes *S. Krogh* (Formand). *T. Thomsen* (Kasserer). *M. Jensen, Th. Drachmann* (Næstformand) og *L. Jacobsen.*

Kontingentet forhøjedes til 75 Øre pr. Maaned og vil fremtidig blive opkrævet først i hver Maaned, i Stedet for som hidtil hvert Kvartal.

Der nedsattes et Agitationsudvalg (T. Drachmann, G. Kolding, J. Sørensen og N. Chr. Thøgersen).

Det paatænkes at udfolde en kraftig Virksomhed saavel faglig som selskabelig, ligesom der ogsaa vil blive arbejdet paa at faa de feminine Kolleger, der hidtil har holdt sig beskedne tilbage, ind i Afdelingen.

Foreningen vil faa Opgaver nok at løse. Det gælder kun om, at hvert Medlem tager fat og efter bedste Evne støtter Bestyrelsen i dens Bestræbelser for at løse disse Opgaver.

Foreningens Virksomhed er foreløbig planlagt saaledes:

Oktober. 1 Agitationsmøde, Oplæsning og Bal, Diskussionsmøde.

November. Fagligt Foredrag, Klubaften, Oplæsning og Agitationsmøde.

December. Bal, Klubaften.

Adgangskort vil blive tilstillet Medlemmerne nogle Dage før hvert Møde.

K.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude, Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

Ethvert

Nodenummer

faaes hos

HYLLESTED,

Odense.

Pensionatet,

Langelinie 22, for Handels- og Kontormedhjælpere, anbefales.

C. OLSEN,

Langelinie 22, Vejle.

Undervisning i

Stenografi og Maskinskrivning

modtages.

Jysk Stenografbureau,

Aarhus. Søndergade 1. Aarhus.

Drikkesyge

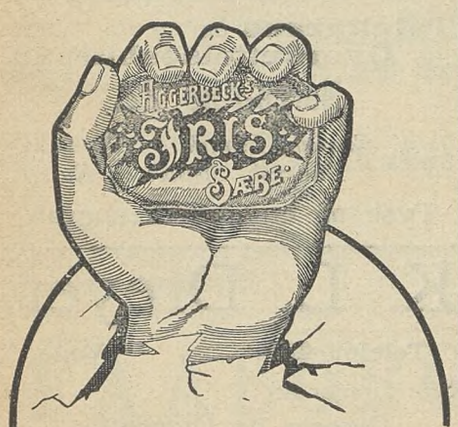
helbredes. — *24 Aars Erfaring.*

2 Kr. 50 Øre ugenlig.

Uden Afbrydelse af Arbejdet.

Fru **Pedrin,**

Valkendorfsgade 19, 2. København.

AGGERBECK's

IRIS SÆBE

bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.

Pris 25 Øre pr. Stk.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

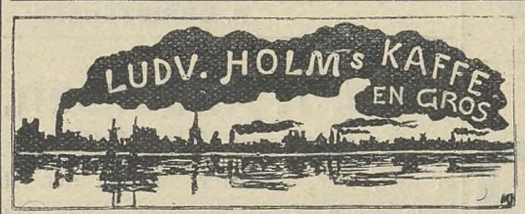
Kjøbenhavn:
Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**

Aarhus:
Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**

Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!

Ledige Pladser bedes anmeldt.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM & Co.,**
Horsens.

Oprt. # GRÜNER'S **1843.**

Handelsakademi.

Bestyrer: cand. phil. **J. P. M. Wedel.**
Nørresøgade 13, Kbhvn.
Kontortid: **10—11, 4—5.** * Tlf. **1401.**

Til det nye Skoleaar, som begynder til **November,** modtages **Indmeldelser** af Elever af **begge** Køn til:

1. Det **etaarige Kursus,** som omfatter **Sprog** og **alle Handelsfag** og afsluttes med Akademiets Afgangseksamen.
2. Det **halvaarige Kursus** i de **almindelige Handelsfag,** særlig beregnet paa yngre Elever.
3. **Aftenkursus** i **Engelsk, Tysk** og **Fransk.**

Program med udførlige Oplysninger sendes.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Waagepetersens Vine

og **Hirschsprungs Cigarer**

anbefales hos

Niels Eriksen,

Hjørring.

Drik # Ceres Øl

Bryggeriet „Ceres"

Aarhus.

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker,

Store Torv 7, Aarhus. Telefon 1007.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.

1. Kl. Reparationsværksted.

Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Aalborg.

Hotel „National"

anbefales.

Gode Værelser. Fortrinligt Køkken.

A. M. SAHL.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring,
anbefaler alt til **Trikotage** samt **Kraver, Flipper** og **Humbug** i stort Udvalg, absolut til billigste Priser.
Leverandør til Varelotteriet.

Algade 26. AALBORG. Algade 26.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, **Esbjerg.**
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Drik **Varde Øl!**

AALBORG.
M. JENSEN, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

C. K. Bunck, Thisted.
Cigar- og Tobaksforretning
samt
Cycleforretning.
Cyclereservedele samt
Reparationsværksted.

THISTED.
Konditoriet
anbefales i d'Hrr. **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.
P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,
Kringeltorv, THISTED,
er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

100,000 i Brug!
Billig! **Blickensderfer** God!
Skrivemaskine.
MARIUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,
Grønnegade 8.
Bst.: Justitsraad Herman Møller.
Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie:
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

S. PEDERSENS
Talekursus og
Oversættelsesbureau,
Nørre-Allé 22.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk.
Tysk og engelsk Stenografi.

K. L. Dreyer.
Telefon 439. Vejle.
Stort Lager af
Cigarer og Cigaretter
samt Vine- og Spirituosa.
D'Hrr. Handels- og Kontormedhj. **erholder 10 pCt. Rabat.**

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

„Flippen", Istedgade 128, Kbhvn. V.,
bør være Leverandør til enhver Læser af »D. H.- & K.-M. Tid.« Hvorfor? **Fordi K. Hintz** er Indehaver og fordi man hos ham *erholder de bedste Varer til billigste Priser.*
Righoldigt Udvalg i Cravats og Herretingeri. Altid Nyheder!
Kraver Flipper, Manchetter, Skjorter (hv. og coul.), Seler, Hatte og Sportshuer m. m., **alt i prima Varer.**
Forlang mit ill. Katalog og bemærk de billige Priser.
Mange Tak til de *mange*, som har reflekteret paa min Annonce i Oktober. **Prima Trikotage.** Ærb.
K HINTZ.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

Antonie Wingaards
Modemagasin,
Kongensgade 56, **Esbjerg,**
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Hotel AALBORG,
THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn: Nørrevoldgade 100, 1. S.
Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus: Guldsmedegade 24—26.
Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Bedre — **Leverpostei** i Daaser
& **Frokost-** & **Middagsretter**
end
A. Formann & Co.s
kan
Dhrr. Handlende ikke føre.
Telefon 5047.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Milke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

FAABORG **Frokost & Middagsretter**
faas nu i alle bedre Forretninger.
Forsøg!
Enestaaende!
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Indregistreret Varemærke.

Københavns Gulvkludefabrik

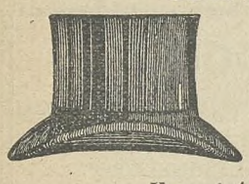
Blaagaardsgade 41.

Telefon **5144.**

Sildebensvævede Gulv- og Karklude. Laadne Gulvklude, Gulvklude med kulørte Striber. Gulvkludestof i Alenvis.

Telefon **5144.**

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,
Kolding.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,
Cigar- og Tobaksforretning,
Kongensgade 63.

Esbjerg.
Barbér- og Frisørsalonen.
A. Hansen,
Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

ESBJERG.
M. M. ANDERSEN.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Hamborger-Cigarer.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Alle Slags
Forsikringer
(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)
tegnes bedst og billigst hos
Vald. Pedersen,
Høegh Guldbergsgade 69 A.
AARHUS.
Telefon 1443.

Aarhus Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. | **Søndergade 58.**

Thisted.
Hatte Billige Priser.
Enestaaende stort Udvalg.
Jacob Hyllested.

J. C. Christensens
1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Ima Handsker

Nyt! Nyt!
Hatte.
Slips.
Underbeklædning.
Jernstærke Sokker.
M. D. Harder,
Borgporten, Aarhus.
Leverandør til Lotteriet

ESBJERG.
Chr. Dalgaard,
Juvelér og Guldsmed,
48, Kongensgade 48.

Café „Standard"
(H. NIELSEN),
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

Aalborg.
SPECIALFORRETNING
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*
Niels Jensen, Cravatmagasinet, Algade 50.

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Brug
I. D. Beauvais
Conserves Frugtsafter
Syltetøjer Geléer
Leverpostej.
—
Guldmedaille Paris 1900.

Arbejdet, der venter os.

Foredrag af Redaktør Vilh. Hansen

ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus d. 17. September 1905.

(Sluttet).

Lærlingelovens Revision.

Ved Siden af Arbejdstids-Spørgsmaalet og ikke mindre vigtigt end dette, vil vi i vort kommende Arbejde finde *Lærlingevæsenets Reformering*. Ogsaa her er vort Standpunkt saa klart præciseret, at en Udlægning er unødvendig. Sagen har været grundig behandlet paa Møderne sidste Vinter, og vort Forslag er samlet og fremstillet i den af Hovedbestyrelsen udgivne Pjece og i en lang Artikelrække i vor Tidende.

Da jeg i den nævnte Artikelrække har haft Lejlighed til ogsaa at beskæftige mig med den Side af Sagen, der angaar Divergenserne mellem vor Betænkning og de fra anden Side fremkomne Forslag, vil jeg betragte dette som kendt af Repræsentantskabets Medlemmer, og kun her minde om, at vi ogsaa i denne Sag møder med de mest gennemgribende Ændringer i den bestaaende Ordning — eller i det foreliggende Tilfælde rettere den forhaandenværende Uorden — og at det fundamentale i vor Betænkning samler sig om Arbejdstid, Fagprøver, Lærlingeudklækningens Forebyggelse, Misbrug af Lærlinge og Hustugtens Afskaffelse.

Et betydningsfuldt og for vor Organisations Præstige betegnende Moment var det, at Arbejdsraadet æskede vor Udtalelse som Medhjælperstandens rette Repræsentation, medens »5te Juni« efter derom udtalt Ønske senere afæskedes Betænkning til Arbejdsraadet. »Boghandlermedhjælperforeningen« har ligeledes senere afgivet sin Betænkning, efter at have gjort sig bekendt med vore Standpunkter. Denne Forening følger Arbejdsraadets Forslag, medens »5te Juni«s Afhængighed af Principalorganisationerne paa væsentlige Punkter afspejler sig i dens Betænkning.

Iøvrigt kan Arbejdsraadets endelige Forslag og Indberetning paa Grundlag af de forskellige Udtalelser og Betænkninger fra de adspurgte Standsrepræsentatationer snart ventes indgivet til Indenrigsministeriet. Naar dette atter finder sig foranlediget til at underkaste Spørgsmaalet Behandling, vil det paany samle Opmærksomheden i alle interesserede Kredse.

Vi bør imidlertid ikke tabe dette vigtige Spørgsmaal af Syne, men netop tage det op til Behandling ved Vinterens Møder, og samtidig fortsætte Bestræbelserne for at opnaa kommunale Vedtægter for

Lærlingenes Arbejdstid.

Dette Spørgsmaal er jo nøje kædet til det foregaaende, og Bestemmelsen i Loven af 11te April 1901 (Fabriksloven) om dennes Udvidelse til ogsaa at omfatte Handelslærlinge, fremkaldte den kjøbenhavnske Vedtægt, der kan tjene som Mønster for lignende Bestemmelser i Provinsbyerne.

Her ligger da en Opgave af Betydning for vore Provinsafdelinger, og paa dette Omraade maa Bestyrelserne lægge Kræfterne ganske anderledes i, end hidtil, fordi der er Mulighed for at faa dette »Stykke« af Lærlingeloven tidligere ført ud i Livet end selve Loven. Esbjerg-Afdelingen, der har udført et stort og godt Arbejde for denne Sag og snart vil kunne glæde sig over den første Provins-Vedtægt, har vist Vejen, som de andre Foreninger bør følge.

Kost- og Logisystemet.

Medens de to foregaaende Spørgsmaal stod i Socialpolitikens Tegn, kan dette ikke siges om det tredje Reformemne, der bør samle vor Virketrang i denne Kampagne. Kost- og Logisytemet er en uforfalsket Levning fra Patriarkalismens gyldne Dage. Men da det gammeldags patriarkalske Forhold, der i svundne Tider skal have hersket mellem Principaler og Medhjælpere, er en sjælden Foreteelse i vore Dages Forretningsliv, vil vi ogsaa gærne være disse Fortids Reminiscenser kvit.

Kost- og Logisystemet er imidlertid en rodfæstet Institution, der giver Principalerne visse Fordele, Medhjælperne som Regel ingen. Og det findes tilmed hos de mest konservative i Principalstanden, de middelstore og mindre Handlende, der hellere yder naturale Vederlag end erlægger Betalingen i rede Penge.

Vi har ikke tidligere rørt ved dette Spørgsmaal, dog vel nærmest paa Grund af dets Vanskelighed. Men Vanskeligheder bør ikke afskrække den, der vil udbedre gamle Skader og afskaffe utidssvarende Forhold. Derfor maa vi give os i Kast med Opgaven jo før jo hellere.

Vi vil søge Kost- og Logisystemet afskaffet, fordi Medhjælperen bør raade selv for Indretningen af og Stedet hvor han skal bo, for den Forplejning han skal have, og han bør hævde sig som fri Mand, uden nogensomhelst uvedkommende Indblanding i sine private Anliggender og Forhold. Vi vil med andre Ord bort fra den Afhængighedsstilling, som denne Ordning sætter Medhjælperne i, sammenlignet med hans Medborgere i andre Erhverv.

Hvorledes virker nu Kost- og Logisystemet i sin nuværende Form? Jeg kunde give mangt et drastisk Eksempel til Bedste, dersom Tiden og Dagsordenen tillod det. Men De kan selv udfylde dette Hul i Behandlingen af Emnet med Eksempler fra Deres egen Kreds eller af egen Erfaring. I hvert Fald byder dette Spørgsmaal det rigeste og mest brogede Stof til Skildringer fra Medhjælperlivet, som jeg kan ønske mig i Egenskab af »D. H.- & K.-M. Tidende«s Redaktør, og jeg skal vide at benytte mig deraf — og haaber da paa Deres og Standsfællernes Bistand og Støtte.

Thi skal dette Spørgsmaal tages op og heldigt føres henimod sin Modernisering eller Afskaffelse, maa Eksemplernes Legio vidne i Tale og Skrift, og jeg tænker, at de Strejflys, som en saadan Undersøgelse vil kaste over Medhjælpernes sociale Stilling, vil give det rette Indblik i de Forhold, for hvis Reformering vi stadig virker.

Vi bør søge Forhandling med de resp. Principalorganisationer angaaende denne Sag — og følgelig lade en Henvendelse danne Indledning til og være bestemmende for vor videre Fremgangsmaade. — Thi der er ogsaa en anden Vej at befare, Lovgivningens Vej. Hvorfor holde Lovgivningen udenfor denne Sag, der ikke er mindre, men snarere langt vigtigere end mange af de Opgaver, som Rigsdagen ofrer Tid og Kræfter paa? Kan man end ikke faa Loven til at afskaffe Kost- og Logisystemet, kan man fordre, at Stat og Kommune drager Omsorg for Boligforholdenes betryggende Ordning. Paa denne Maade kan Medhjælperværelsernes Fladerum og Beliggenhed fastsættes med samme Ret som den Statsundersøgelse, man endelig nu finder sig beføjet til at foranstalte overfor Tyendet. — Medens man i England, hvor Medhjælperorganisationerne netop med den største Iver bekæmper det stærkt og højst skadeligt grasserende »living in system«, netop arbejder for saadanne Lovbestemmelser, har man dem allerede indført i andre Lande, s. f. Eks. Würtemberg, hvor Medhjælpernes Boligforhold er underkastet Kommunernes Tilsyn, og hvor der bl. a. bestemmes et Fladerum af mindst 10 □ m., Forbud mod Næringsmidlers Opbevaring, mindst et Vindue til at aabne i det Fri, Forbud mod Benyttelsen af fugtige Værelser og Kælderrum o. s. v.

Jeg kan atter gentage, at Lovgivningens Paakaldelse ingenlunde bør misbruges, men saafremt det virkelig viser sig umuligt at komme ud af de middelalderlige Forhold gennem Forhandling og gensidig Overenskomst mellem de interesserede Parter, eller, hvad der altid er Fare for, at der melder sig outsiders, der haardnakket fortsætter i den gamle Plan, da er det kun rimeligt, at Lovgivningen fastsætter saadanne Bestemmelser vedrørende Medhjælperboligernes Indretning, saaledes at der idetmindste gøres en Ende paa de visse Steder herskende skandaløse Forhold. Er man først naaet dertil, er der allerede skudt Bresche i den gamle Tingenes Tilstand for denne ældste og mest karakteristiske Del af de gamle Arbejdsforhold.

* * *

Efter at Foredragsholderen havde forelagt den af Hovedbestyrelsen vedtagne Henvendelse til Principalorganisationerne vedrørende Afskaffelsen af Kost- og Logisystemet, gav han en kort Oversigt over de af Centralorganisationen indbragte *Andragender til Rigsdagen*. Angaaende denne sidste Del af Foredraget, henviser vi til det kortfattede Referat i »D. H.- & K.-M. Tidende«s Nr. 19.

Medlemmernes Mødepligt.

Det er en pinlig Iagttagelse, som gentager sig Gang for Gang, hvor man end vender sig, at vore Medlemmer sikkert formener, — maaske endog i Kraft af, at de er Medlemmer — at der ikke er Bud efter dem, naar der holdes Møde af den ene eller den anden Art.

Det er en stadig gentagen Kritik i Dagbladenes Referater af vore Møder, at Foreningens Medlemmer kun var svagt repræsenterede.

Dette bør naturligvis ikke være saa, og det, at man er Medlem, betyder tværtimod, at man har en Pligt til at give Møde Den udenforstaaende Kollega slutter naturligvis, at naar end ikke Medlemmerne synes det Umagen værd at komme til Stede, saa er der heller ingen Grund til, at han skal tiltræde.

Det er Udslag af manglende Interesse og Forstaaelse, og vi kan ikke bebrejde den uorganiserede Kollega hans Sløvhed, naar vi ikke selv er bedre, men maaske endog tror, vi kan købe os fri for Deltagelse.

Det er harmeligt, at staa overfor en Forsamling, som man véd kunde være mindst tre Gange saa stor, om blot vore Egne vilde komme, og for en Taler betyder en fyldt Sal netop Halvdelen af hans Foredrag. Denne Mangel paa Deltagelse fra Medemmers Side kan let lægge sig dæmpende paa hans Udtryksmaade, det er derfor af stor Betydning, at vi alle giver Møde, hver Gang der kaldes, og navnlig da, naar vi ønsker ved offentlige Møder at slaa til Lyd for os selv og vore Krav.

Lad dette i den kommende Vinter blive saaledes; lad os alle — hver for sig — lægge al Kraft ind i Arbejdet, og ogsaa det at give Møde, er at lægge Kraft og Styrke ind i vore Forhandlinger og vor Bevægelse.

Lad det være saa, at netop det, at man er Medlem, betyder en Pligt til at komme, naar der kaldes. Vi hævder, at vi, der staa organiserede, ikke hører til Standens ringeste, lad os da ogsaa vise det i vort Arbejde for Sagens Fremme.

Om dette vil De, Vinteren igennem, blive mindet hver Gang De faar vort Medlemsblad, lad da disse Ord:

Mød ved Møderne!

være en Opfordring til Dem om at lægge alt andet til Side de enkelte Gange, der kaldes, at ikke disse Ord, skal staa som en Bebrejdelse mod Dem bagefter, naar De har undveget Dem Deres Medlemspligt og svigtet Deres Kammerater i det fælles Arbejde for vor fælles Sag.

Åge Hyllested.

Konkurrenceklausuler.

Danske Handels- og Kontormedhjælpere har langt igen, før de kan udøve deres Erhverv frit og uafhængigt. Alle kender vi Eksempler paa den Udbytning, der af enkelte Firmaer udøves mod det underordnede Personale, saavel i Butik som paa Kontorer, men til Sjældenhederne hører det — heldigvis — at denne Udbytning som en klam og brutal Jernklo slaar sit Tag i Medhjælpernes lovlige Erhverv, endogsaa langt ud i Tiden efter et Engagements Ophør.

Og dog benyttes en saa samvittighedsløs Fremgangsmaade af et enkelt — maaske af flere — af vore større Firmaer, hvor der i intet Tilfælde engageres nogen Medhjælper, før denne skriftlig har indgaaet paa en Kontrakt,. i hvilken bl. a. følgende Passus forekommer:

> I Tilfælde af Engagementets Ophør, uanset om dette sker paa *Deres* *) eller min Foranledning, forpligter jeg mig herved til i Løbet af 2 (to) Aar fra Engagementets Ophørsdag at regne ikke paa nogen Maade direkte eller indirekte at drive anden Virksomhed her eller *andetsteds*, der paa nogen Maade kan siges at *konkurrere* eller være *beslægtet* med Deres Forretning. Skulde jeg overtræde eller *forsøge* at overtræde nogen af mine her nævnte Forpligtelser, skal De bl. a. være berettiget til at nedlægge *retsligt Forbud* herimod og jeg derhos være forpligtet til for hvert *enkelt* Overtrædelsestilfælde at tilsvare Dem en Konventionalbøde af 2000 (To Tusinde) Kroner.

(* Udhævelserne af mig.

Det er sikkert unødvendigt nærmere at paavise den Kynisme, der saa tydeligt skinner frem af dette Citat. I vor Tid, hvor vi alle mer eller mindre maa uddanne os til Specialister, og hvor vort Kendskab til en speciel Branche naturligt udelader en mere alsidig Kendskab til andre, vil det med en saadan Kontrakttvang sige, at vi i de allerfleste Tilfælde er fuldstændig udelukket fra at kunne fortsætte vor Levevej ved det Fag, hvortil vi har anvendt alle vore Læreaar og indrettet vor hele yderligere Uddannelse.

Dokumenter af en saa bindende og rigoristisk Karakter, som denne Kontrakt, er forbudt ved Lov i Nordamerikas Forenede Stater.

Centralorganisationen bør ved at kræve en lignende Lov indført hos os føje et nyt Blad til den Krans af Beskyttelseslove, vi Handels- og Kontormedhjælpere længes efter og venter paa.

Axel Lund.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

Tirsdag den 3die November foregik Indvielsen af dette nye Led i Samfundets Erkendelse af Medhjælperne som en Stand for sig. Højtideligheden formede sig som en Mindefest for den Afdøde, Papirhandler *Louis Petersen*, efter hvis testamentariske Bestemmelser Skolen er oprettet, og overværedes af en talrig Forsamling, væsenligst sammensat af Folk fra Grundtvigianernes Lejr.

Det skyldes dog Fru *Ludi Petersens* opofrende Forstaaelse af hendes Mands Gerning og Hensigter, naar Skolen allerede nu kan træde ud i Livet, idet hun resolut har stillet sit store Landsted „Købmandshvile“ pr. Rungsted til Raadighed for Tankens Virkeliggørelse, og Held den unge Medhjælper hvem det er beskaaret, at faa Del i disse Goder.

Skolen drives foreløbig som Vinterskole, og i et seks Maaneders Kursus bibringes Eleven foruden enkelte reale Fag, tillige den samfundsmæssige Forstaaelse af sig selv og sin Gerning, som det er Hovedhensigten at give denne, eller som det hedder i Hr. Louis Petersens efterladte Papirer, gennem Foredrag og personlig Paavikning at aabne Elevernes Blik for Livets højere Værdier.

Som vi stiller os uafhængig af al religiøs Paavirkning, og samler vore Fagfæller paa det rent faglige Grundlag, saaledes staar vi fremmed for Højskolebevægelsen, ikke mindst vel fordi den aldrig har haft Bud efter os, men maaske netop derfor bør vi hilse en Bestræbelse som denne med Glæde; thi ogsaa vor Stræben gaar jo ud paa at aabne vore Fagfællers Blik for Livets højere Værdier, og gaar vi end hver vore Veje, vi mødes dog ved det fælles Maal; thi Livets Værdier er til Slut for det dannede Menneske altid de samme, og det er kun det ydre Præg, der kan være forskellig, akkurat som Mønt er Mønt i hvilket Land man end kommer, blot at hver bærer sit Lands Præg, og jeg tør derfor dristig sige, at den Medhjælper, der først har faaet Øjet op for sit eget Menneskeværd og sit Arbejdes Betydning, den Medhjælper vil direkte eller indirekte altid være vor Forbundsfælle; thi det Menneske, der kender eget Værd, han lader sig ikke misbruge, ejheller tillader han, at hans Kolleger er Misbrug underkastet.

Skolen har Plads til 21 Elever, og alle Pladser ere optagne, man har endog med Beklagelse maattet afvise endnu 30 Ansøgere, og for næste Vinterhalvaar er allerede 6 Pladser besatte, Skolen er saaledes straks til at begynde med altfor lille, men netop heri ligger dens bedste Livsbetingelse, og jeg ser allerede dens Vej fremefter, hvor det private Initiativ finder sin naturlige Støtte hos Stat og Kommune, hvor Tanken tages op Landet over, og hvor der vil rejse sig Skole paa Skole i alle Landsdele, der vil opdrage, ikke alene en Medhjælperstand, der vil finde varig Tilfredshed i sin Gerning, men ogsaa give sit Præg paa Fremtidens Principalstand, og saaledes fostre evnerige og villende Mænd, et Folkefærd der længe har været Dyrtid paa, og uden hvilket et lille Land i Længden ikke kan eksistere.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere er altsaa nu en Kendsgerning, og der er kun et, der kan vække Fortrydelse hos mangen ældre Kollega, at Læretiden er et for lang Tid siden tilbagelagt Livsafsnit.

Åge Hyllested.

Kulturtilbageskridt.

Med Interesse læste jeg Beretningen fra det vellykkede Repræsentantskabsmøde i Aarhus. Der blev jo sagt mange gode og rammende Ord, men en enkelt Ytring af Formanden maa det dog være mig tilladt at anholde. Der staar i Referatet Side 1:

„Jeg har følt mig ganske betydeligt paavirket af et Foredrag om Kvindearbejdet, som gik ud fra det Synspunkt, at det er et Kulturtilbageskridt at beskæftige Kvinden ved Erhverv, fordi hendes naturlige Bestemmelse er at være Hustru og Moder.

Det vilde glæde mig og sikkert mange andre kvindelige Kolleger, hvis Formanden ville motivere den Udtalelse lidt nærmere, for det har sin store Betydning for os, at Hovedledelsens Opfattelse af vort Arbejdes Berettigelse ikke paa noget Punkt undergaar en Forandring. Man kan nemlig ikke indtage et Mellemstandpunkt i den Sag. Her gælder kun et, Enten-Eller.

Enten maa man have den Opfattelse, at Kvindens eneste berettigede „Beskæftigelse" er den at være Hustru og Moder, og saa maa man følge sin Overbevisning og i Civilisationens Navn søge at trænge hende ud af Arbejdsmarkedet eller ogsaa har hun, baade subjektivt og objektivt set, Ret og Pligt til enten for begrænset Tid eller for bestandigt at søge at gøre sig nyttig paa andre Omraader, og hvis Hr Hyllested endnu mener det, saa forstaar jeg ikke, at han kan føle sig paavirket af de tyske Medhjælperes ensidige og egoistiske Opfattelse af det Spørgsmaal.

L. B.

Formanden og Kvindespørgsmaalet.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør.

Min Tid har ikke tilladt mig at affatte den paatænkte Artikel angaaende Kvindespørgsmaalet set med tysknationale Medhjælperøjne, men min Opsats skal snart følge.

Forøvrigt skulde det glæde mig, om denne Synsvinkel maatte skabe Liv og Interesse blandt vore kvindelige Kolleger, saaledes, at disse ved en kraftig Deltagelse gjorde den tyske Anskuelse til Skamme.

Qui vivre verra: *Åge Hyllested.*

Et Varsko til Medhjælperne i Hobro.

Det har i høj Grad forbavset Centralorganisationens øvrige Afdelinger at se, at Hobro uden nogen paaviselig Aarsag ophørte at funktionere som Afdeling af Centralorganisationen. Om Grunden hertil skulde være, at den tidligere Formand skulde være rykket saa højt op paa Rangstigen, at han ikke kender sine Kolleger og Venner fra den Tid, ved jeg ikke, men jeg haaber og tror det ikke; han har altid, naar han i de fordums Dage deltog i en Sammenkomst med sine Kolleger, givet sit Ord paa, at den Dag ikke skulde komme, da han skulde svigte Organisationen, og disse hans Ord vare fuldtud oprigtig mente, ligeledes værgrer jeg mig ved at tro, at han er en Mand, der bryder sig fejl om sine givne Løfter. Hvorledes det nu end er, saa findes der i Øjeblikket ingen Afdeling i Hobro, og efter Aftale med Hovedbestyrelsen, tog Hr. Horndrup og jeg afvigte Lørdag derned, til et af os indkaldt offentligt Møde af Standstæller.

En halv Snes Kolleger var mødt og efter at have hørt de Grunde, der af os blev fremsat for at slutte sig til Organisationen, indrømmede de alle Rigtigheden af hvad der af os blev fremsat, men Opfordringen blev kun fulgt af 1 — siger og skriver En. — Til trods for gentagne Opfordringer til de øvrige om at give Svar paa, hvorvidt de ville være Medlemmer eller ej, fik vi kun Svar af 2. At d'Herrer skulde være enige med os om Organisationen, kan man ikke forlange, men at undlade at svare paa gentagne Spørgsmaal, er en saa tydelig vist Ringeagt for de øvrige Byers Kolleger, repræsenteret af os, eller en saa høj Grad af Stupiditet, at man kun ellers træffer den hos Umælende. Hobro intelligente Standstæller:

Er det Ringeagt eller Stupiditet?

Stillingen kan d'Herrer selv vælge. Vi organiserede Handels- & Kontormedhjælpere gratulerer i begge Tilfælde.

Aalborg, den 10/9 1905. *Th. Hansen.*

Aarsagen til at ovenstaaende først fremkommer nu er ikke blot at søge i Pladsmangel, men navnlig i en Meningsudveksling mellem Redaktionen og Indsenderen angaaende dette Indlægs Form. Naar vi her optager dette — i en fra det først indsendte Manuskript noget ændret Form, — foranlediges vi til at fremhæve, at vi ingenlunde deler Hr. Th. Hansens Syn paa en saadan Kritiks Formaalstjenlighed. Et fortsat støt og roligt Arbejde for at aabne Hobro-Kollegernes Øjne for Centralorganisationens Virksomhed og Maal, vil sikkert tjene vor Sag bedre end slige Angreb.

Red.

„5te Juni" paa Repræsentantskabsmødet.

I Referatet af nævnte Møde omtalte vi kortelig en Diskussion, der fandt Sted angaaende Centralorganisationens Stilling til »Harmoniforeningerne«, med særligt Henblik paa »5te Juni« i Kjøbenhavn. Vi skrev, at det ikke kom til nogen Fællesudtalelse, »da en saadan viste sig ganske overflødig, idet Stemningen ubetinget var i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsens Stilling i et bestemt Tilfælde (»5te Juni«).« I denne Forbindelse anføres Hr. Th. Hansens (Aalborg) Navn. — Hr. H. har nu anmodet os om at meddele, at han ved nævnte Lejlighed udtalte sig i Overensstemmelse med sit tidligere indtagne Standpunkt, hvorefter Repræsentantskabet — minus Hr. Th. H. — er i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsen i denne Sag.

Ny Afdeling i Herning.

Da vor tidligere Afdeling i denne By har udmeldt sig, afholdt Centralorganisationen den 5te ds. paa Hotel „Vestjylland" et velbesøgt Møde med Hr. Chr. Ingvoldsen som Taler, hvor en ny Afdeling dannedes, idet samtlige Kolleger paa to nær indmeldte sig.

Til den foreløbige Bestyrelse valgtes: Hr. I. J. Black, Nic. Hurup og Johs. Jespersen, alle solide og interesserede Kolleger, under hvis Ledelse den nye Afdeling nok skal vinde frem. Konstituerende Generalforsamling afholdes i nærmeste Fremtid.

Nærmere Meddelelse angaaende den nye Afdeling og de til den gamle Afdelings Udmeldelse knyttede Forhold fremkommer i næste Nummer.

Undervisning.

Aarhus Handelsskole har udsendt sin 5te Beretning, der indledes med en Afhandling af Skolens Bestyrer, Hr. N. P. Nielsen, om „Handelsskolens Maal og Midler".

Beretningen oplyser, at der i Skoleaaret er indmeldt 84 Elever, hvoraf de 27 endnu besøger Skolen, og at Tilgangen til Dagskolen har været større end i noget tidligere Aar.

Handelsskolens Virksomhed er paaskønnet ved at Aarhus Byraad har fordoblet sit Tilskud til 400 Kr. og Amtskolefonden har for første Gang bevilget Skolen et Tilskud. For samtlige disse Tilskud, ca. 800 Kr., er der i Skoleaaret uddelt 15 halve Fripladser til trængende og velbegavede Elever.

Angaaende Skolens Arbejdsplan kunne vi henvise til tidligere Omtale her i Bladet.

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er i Juli-Kvartal slettede med Restance:

Kommis Alfred Rasmussen, Ringsted.
- N. Hansen, Hellerup.
- Chr. E. Als, Hornum.
- J. Nytofte, Ringkjøbing.
- Alfred Møller, Trustrup (nu Kolding).
- Chr. Bogø, Holsted,
- J. Jensen, Skern (nu Aarhus).
- Joh. Thomsen, Skovshøjrup pr. Ejby.
- V. Larsen, Grenaa (nu Thisted).
- P. Johansen, Slagelse.
- Clausen, Viborg.
- Gerh. J. Backer, Hurup, (nu Kjøbenhavn).

Bogholder Fredr. Brostrøm Kallundborg.

Bankassistent Th. Paulsen, Bramminge.

Kommis N. Olsen (tidligere i Hjørring), nu Hr. Købmand Henriksens Filial Vestergade, Nørre Sundby, er med Restance slettet som Medlem af Aalborg-Afdelingen.

Esbjerg, d. 20. Oktober 1905. *Chr. Ingvoldsen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

De københavnske Afdelingers Lokale, er i *„Studenterhuset"* Frue Plads. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, Aften Kl. 9; *i November den 14de og 28de.*

Tirsdag den 28de November Kl. 9, **selskabelig Sammenkomst** for Medlemmer med Damer. **Foredrag.** Nærmere gennem Notitser i Dagbladene.

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*, Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Guldbergsgade 35, 2. Sal.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24. 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 ² Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Sten Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Mandag den 25de September d. A. Kl. 9 afholdt den herværende Afdeling *ordinær Generalforsamling* i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler, med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent. 2) Beretning om den forløbne Virksomhed. 3) Beretning fra Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabsmødet. 4) Den fremtidige Virksomhed. 5) Forslag om Vedtægter for Understøttelsesfonden. 6) Garanterer Foreningen for Sygekassens Forpligtelser? 7) Oprettelse af Stenografikursus. 8) Eventuelt. I Formandens Fraværelse aabnede Næstformanden Mødet.

1. Til Dirigent valgtes Kommis *Madsen.* 2. *Næstformanden* aflagde Beretning om den forløbne Virksomhed, forskellige Bestyrelsesmøder, Medlemsmøder, Besøg og Udflugter, og indskærpede sluttelig Medlemmerne at møde talrigt. 3. *Næstformanden* afgav en kortfattet Beretning om de fornylig afholdte Bestyrelses- og Repræsentantskabsmøder og henviste iøvrigt til Referatet i førstkommende Medlemsblad. Hyllested var bleven valgt til vor Repræsentant i Udvalget for Rejsestipendieforeningen. En Resolution om Kost- og Logisystemets Afskaffelse var vedtagen. Repræsentantskabsmødet var afsluttet med en Fællesspisning og selskabelig Sammenkomst om Aftenen, hvorved Sangforeningen medvirkede. 4. Forskellige Forslag om den fremtidige Virksomhed drøftedes f. Eks. Agitation, Samarbejde med Principalerne i Lukkesagen samt Foredrags Afholdelser. 5. *Kassereren* gennemgik de forskellige Paragrafer i Lovene om Understøttelsesfonden. Mindre rentefri Laan mod Kaution samt mindre Rejseunderstøttelser til Aarhus-Afdelingens Medlemmer.

Efter en længere Diskussion vedtoges Lovene med en mindre Ændring i Ordstillingen af § 2.

6. Udgik af Dagsorden for at genoptages paa en anden eventuel ekstraordinær Generalforsamling, naar flere af Sygekassens Medlemmer var tilstede. 7. *Jørgen Rose* anbetalede Stenografikursus til rimelig Pris for Foreningens Medlemmer. Flere tegnede sig straks. 8. *Vandborg* paalagde Medlemmerne at støtte Annonceringen og henviste til en i Lokalet ophængt Tavle med Navne paa de Firmaer her i Byen der averterer i vort Blad og som derfor burde erindres af Medlemmerne. *Lundbech* gjorde opmærksom paa en i Lokalet ophængt Plakat om Sygekassen. Det var en god Underafdeling og burde støttes meget mere af Medlemmerne end Tilfældet var. *Næstformanden* erindrede om Besøget paa Ormslevs Spritfabriker den 8de Oktober og formanede Medlemmerne til at tage virksom Del i Vinterens Arbejde.

Fra *Formanden* som opholdt sig i Aalborg, indløb følgende Telegram: „Haabende paa et godt Samarbejde i kommende Saison hilses I", der modtoges med Bifald fra Forsamlingen.

Emanuel Nielsen.

Søndag den 19de ds. Kl. 10 Form., aflægges Besøg paa **Mejeriet Vesterbro,** Vesterbrogade Nr. 47. Medlemmerne (med Familie og Bekendte) bør møde aldeles præcis, for at faa det nyindrettede Mejeri at se i Virksomhed.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Vestergade 13. Kasserer: *I. P. Godtfredsen*, Norgesgade 11.

Grenaa: Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Adrs. H. Ehrenreich. Kasserer: Kommis *Jacobsen.*

Hadsund. Formand og Kasserer: *N. A. Horndrup.*

Herning. Formand: Fuldm. *Nic. Hurup.*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup*, Adr. Sagfører Kloch.

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Randers. Formand: *S. Krogh*, Adelgade 20, 1. Kasserer *Th. Thomsen*, Østergade 5.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg*, Dæmningen 3.

Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 6. Oktober Kl. 9 Aften i Hr. Konditor Boiesens Lokaler.

Mødet aabnedes med Beretning af *Formanden* om Sommersæsonen og Repræsentantskabsmødet, og derefter behandledes Spørgsmaalene om Foreningsmøderne og Valg af Lokaler, om Oprettelse af en Foredragsrække og et Sprogkursus.

Det besluttedes at lade afholde Møder af faglig og selskabelig Art regelmæssigt i Vinterens Løb, og man modtog Hr. Konditor Boiesen's Tilbud, der lod Foreningen disponere over hans Selskabslokaler.

Man overlod til Bestyrelsen at undersøge Betingelser for en Foredragsrække, der til at begynde med skal omfatte Vekselret og Handelsret, og efterhaanden, naar Betingelserne ere til Stede, udstrækkes til alle saadanne Emner, der har speciel Interesse for Medhjælpere.

Endelig vedtoges det at afslutte Kontrakt med Berlitz School i Aarhus om et Tysk-Kursus, der skal begynde straks efter Nytaar og ledes af Direktøren personlig.

Efter Generalforsamlingen tilbragte Medlemmerne et Par gemytlige Timer sammen i de nye Lokaler.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Medlemsmøde afholdes paa Fyns Forsamlingshus første *Onsdag* i hver Maaned Kl. 9 Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Den ordinære halvaarlige *Generalforsamling* afholdtes paa Hotel „Postgaarden" Tirsdag den 5te Oktober med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Forhandlingsprotokollen. 3) Valg af Formand. 4) Valg af et Bestyrelsesmedlem og en Suppleant. 5) Forslag om Forhøjelse af Kontingentet. 6) Valg af et Agitationsudvalg. 7) Eventuelt.

Præcis Kl. $8^1/_2$ aabnede Formanden Generalforsamlingen og Kommis *Rasmussen* valgtes enstemmigt til Dirigent.

Formanden aflagde derefter Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Der var afholdt 6 Bestyrelsesmøder, samt for Selskabelighedens Skyld nogle Smaaudflugter i nærmeste Omegn; en Udflugt pr. Cycle til Bregentved-Gisselfeldt, samt en Tur til Nyborg blev paa Grund af daarlige Vejrforhold ikke til noget. Et større Agitationsmøde, med Hr. Åge Hyllested som Taler, blev paa Grund af forskellige Forhold ikke arrangeret.

Som Formand blev Kommis *J. Jørgensen* genvalgt.

Til Bestyrelsesmedlem valgtes Kontorist *Hoffgaard*, som Suppleant i Stedet for Kommis *Kramer* der bortrejser, blev valgt Kommis *Rasmussen.* Med 16 Stemmer blev det vedtaget at forhøje Kontingentet fra 50 Øre til 85 Øre pr. Maaned. Naar dette Forslag blev vedtaget med saa stor Majoritet — kun et Medlem stemte ikke — skyldes det Formanden, som holdt et udmærket Foredrag om Nødvendigheden deraf.

Til Agitationsudvalget valgtes d'Herrer *Rasmussen* (Formand) *Michelsen* og *Hoffgaard.* Dets Formaal skulde være dels at agitere for Tilgang af Medlemmer, men muligvis ogsaa i Samarbejde med Hovedbestyrelsen at søge at faa oprettet Afdelinger i Nabobyerne.

Under „Eventuelt" paabegyndte Formanden et med megen Interesse paahørt Foredrag om Aarhus-Mødets Forløb, i hvilket han som Repræsentant for Afdelingen havde deltaget. Kl. $10^1/_4$ afbrød Formanden Foredraget, og man samledes i det tilstødende Lokale til en lille Fællesspisning, hvor der herskede en meget fornøjelig og kammeratlig Stemning. Taler for Centralorganisationen og for herværende Afdeling samt for flere af de tilstedeværende vekslede. Efter denne lille gemytlige Spisning fortsatte Formanden Foredraget, som omend afbrudt af denne lille Festlighed paahørtes med megen Alvor og Interesse.

I det hele taget en udmærket Aften. Generalforsamlingen blev gennemført med en Punktlighed som ikke før, og de mange Taler ved Bordet vidnede om Lyst og Interesse for Foreningen.

Til denne Generalforsamling var af Bestyrelsen iværksat en ivrig Agitation, som lønnedes med en Tilgang af 6 nye Medlemmer.

Fremlysning.

Ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus den 17. September er i Handels- og Kontoristforeningens Garderobe glemt et Silketørklæde (blaaligt) af en af de udenbyes Deltagere.

Ejeren bedes opgive Adresse til Robert Petersen, Aarhus, som straks vil tilsende ham det.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl.

Ethvert
Nodenummer
faaes hos
HYLLESTED,
Odense.

Pensionatet,
Langelinie 22, for Handels- og Kontormedhjælpere, anbefales.
C. OLSEN,
Langelinie 22, Vejle.

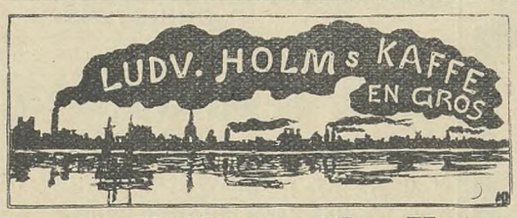
Undervisning i
Stenografi og Maskinskrivning
tilbydes.
Jysk Stenografbureau,
Aarhus. Søndergade 1. Aarhus.

Drikkesyge
helbredes. — *24 Aars Erfaring.*
2 Kr. 50 Øre ugenlig.
Uden Afbrydelse af Arbejdet.
Fru **Pedrin,**
Valkendorfsgade 19, 2. København.

AGGERBECK's
IRIS SÆBE
bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.
Pris 25 Øre pr. Stk.

Telef. 1950. Meddelelse fra Telef. 1950.
Herreekviperingen **„Hakon Jarl"**, Guldsmedgade 23, Aarhus.
Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefales til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*
Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

Dansk Kaffe- og The-Union
ved **LUDV. HOLM & Co.,**
Horsens.

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker,
Store Torv 7, **Aarhus.** Telefon 1007.

Waagepetersens Vine
og **Hirschsprungs Cigarer**
anbefales hos
Niels Eriksen,
Hjørring.

Aalborg.
Hotel „National"
anbefales.
Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**
A. M. SAHL.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!
Clicheer.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Handels- og Kontormedhjælpere
tilbydes
Bifortjeneste.
Svarporto vedlægges.
Importforretningen,
Grejsdal 14, Vejle.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring,
anbefaler alt til Trikotage samt Kraver, Flipper og Humbug i stort Udvalg, absolut til billigste Priser.
Leverandør til Varelotteriet.

Algade 26. AALBORG. Algade 26.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, **Esbjerg.**
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af Georg Bestles Vine.

Drik **Varde Øl!**

Aarhus Handelsskole
(St. Torv 8, Telefon 1179)
begynder 1. Novbr. 1/1- og 1/2-Aars Kursus for Damer og Herrer. Program sendes og Indmeldelser modtages.
NIELS P. NIELSEN,
eksm. Handelsskolel. fra „Die Handelshochschule zu Leipzig.

AALBORG.
M. JENSEN, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

C. K. Bunck, Thisted.
Cigar- og Tobaksforretning
samt
Cycleforretning.
Cyclereservedele samt
Reparationsværksted.

THISTED.
Konditoriet
anbefales i d'Hrr. **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.
P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,
Kringeltorv, THISTED,
er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

Billig! ●●●●● 100,000 i Brug! ●●●●● God!
Blickensderfer
Skrivemaskine.
MARIUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger".**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit **Øl**
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Aalborg Handelsinstitut,
Grønnegade 8.
Bst.: Justitsraad Herman Møller.
Det **statskontrollerede Aalborg Handelsinstitut,** støttet af **Stat og Kommune,** optager nye Elever **den 1. September** til fuldstændig akademisk Uddannelse i alle **Handelsfag** og **Sprog** foruden **Maskinskr.** og **Stenografi.** Plan udleveres. Optagelse kan ogsaa ske **1. November.**

Annoncepris pr. Kvartal:
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

Annoncepris pr. Petitlinie:
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre pr. 12 Linier Petit eller disses Plads.

L. PEDERSENS
Talekursus og
Oversættelsesbureau,
Nørre-Allé 22. Aarhus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk.
Tysk og engelsk Stenografi.

K. L. Dreyer.
Telefon 439. Vejle.
Stort Lager af
Cigarer og Cigaretter
samt Vine- og Spirituosa.
D'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
erholder 10 pCt. Rabat.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk til Julen at gøre Deres Indkøb i **„Flippen", Istedgade 128,** Køben havn V.
Alt i **Cravats & Herrelingeri** føres. **Kraver** 45, 65 og 90 Øre. **Flipper** 30, 40, 42, 45, 48 og 50 Øre. **Alt i prima Kvalitet.** Manchetter 44 (et Knaphul), 50 og 60 Øre (to Knaphul). **Prima Skjorter** 190, 2152, 25, 250 og 300 Øre. **Manchetskjorter**, hvide 335 og coul. 400 Øre. Stort Udvalg i **Seler, Sportshuer. Stokke og Paraplyer. Prima Underbeklædning** til alle Priser. **Prima Lommetørklæder** (6 Stk. 1 Krone, sømmede) **Spørg efter alt! Forlang mit illstr. Katalog.**
Det har glædet mig at høre fra saa godt som alle Danmarks Byer — Kataloget udbedes — det vilde glæde mig dobbelt om d'Herrer vilde betænke mig med en lille Ordres, husk K. HINTZ ofrede sig i over 7 Aar for sine Standsfæller! »Husk Flippen«.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

Antonie Wingaards
Modemagasin,
Kongensgade 56, **Esbjerg,**
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Hotel AALBORG,
THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
Elegant Billardsalon.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte **Sygekasse,**
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Tabt 1000 Kroner
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr.** pr. Maaned i **Café „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Ethvert
Nodenummer
faaes hos
HYLLESTED,
Odense.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Læs vore Annoncer!

E. Lenschow's
Barber- og Frisorsalon,
Kongensgade 33, Esbjerg,
anbefales d'Hr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør.
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Vine og Likører.
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

K. L. Dreyer.

Telefon 439. **Vejle.**

Stort Lager af

Cigarer og Cigaretter

samt Vine- og Spirituosa.

D'Hrr. Handels- og Kontormedhj. **erholder 10 pCt. Rabat.**

A. Christensen.

Telefon 267. **Vejle.**

Engelsk Klædelager!

High class Tailor Establishment.

Hattelager og Manchetlinned!

Complet & stock of every thing for Gentlemen.

ESBJERG.

Søstrene Sørensen's

franske Vaskeri og kemisk Tøjrensning.

Torvet 19.

Aalborg.

Hotel „National"

anbefales.

Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**

A. M. SAHL.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter* og *Vinter Paletots Hatte, Slips* og *Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Ima Handsker

Nyt! Nyt!

Hatte.

Slips.

Underbeklædning.

Jernstærke Sokker.

Leverandør til Lotteriet

M. D. Harder,

Borgporten, Aarhus.

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

Alle Slags

Forsikringer

(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)

tegnes bedst og billigst hos

Vald. Pedersen,

Høegh Guldbergsgade 69 A.

AARHUS.

Telefon 1443.

ESBJERG.

Chr. Dalgaard,

Juvelér og Guldsmed,

48, Kongensgade 48.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun **ægte** fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Aarhus Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. | **Søndergade 58.**

Café „Standard"

(H. NIELSEN),

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant.

Moderate Priser.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Thisted.

Hatte Billige Priser.

Enestaaende stort Udvalg.

Jacob Hyllested.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Hamborger-Cigarer.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Avertér

i

„D. H.- & K. M. T.",

Brug

I. D. Beauvais

Conserves **Frugtsafter**

Syltetøjer **Geléer**

Leverpostej.

Guldmedaille Paris 1900.

Ekspeditionen.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Postanmeldelses-Blanketter, som — affattet i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde **senest den 15de d. M.**

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk.** Paa samme Blanketter opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skulle have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Et Ord i rette Tid.

Med Posten modtog jeg følgende Skrivelse:

Hr. Hovedkasserer!

Hoslagt tillader jeg mig at fremsende et ringe Beløb af *Kr. 2,00* i Frimærker, som jeg vil bede Dem lade tilflyde vort Agitationsfond.

Mine Grunde til dette Skridt er følgende:

1. Jeg ansér vort Kontingent som værende altfor lavt, hvilket hæmmer Bestyrelsen i sin Virken.
2. Jeg mener Tiden er inde for et stort Arbejde, om Midlerne er til Stede.
3. Jeg nærer ingen Frygt for, at Bestyrelsen skal anvende Centralorganisationens Mider til ørkesløse Foretagender, ligesom der heller ingen Fare er for, at Administrationen skal sluge det Hele.
4. Jeg haaber, at mangen Kollega skal følge Eksemplet, og saaledes vise Bestyrelsen vor Tillid og Anerkendelse.
5. Af denne Grund har jeg begrænset Beløbet, idet jeg ansér det at være til større Opmuntring om et Flertal af Kolleger giver deres mange mindre Beløb, fremfor de enkelte større Bidrag.
6. Og endelig er jeg klar over, at Bestyrelsen hverken vil eller kan opfordre til frivillige Indsamlinger eller udskrive Ekstrakontingent, hvorfor dette fremkommer fra de Meniges Lejr.

Med kollegial Hilsen
ærb.

„Efterslæt fra Repræsentantskabsmødet."

Brevet var maskinskrevet, og Poststemplet var Fredericia-Struer, saa intet røber Afsenderen, hvem det aabenbart har været om at gøre at være saa anonym som mulig. Men hvem der end har sendt det, *det er et Ord i rette Tid.*

Stillingen er jo den, at vort Arbejde begynder at sætte Frugt: Statsmyndighederne anerkender os som den danske Medhjælperstands rette Repræsentation; der aabner sig Mulighed for at faa flere af vore Mærkesager frem til Lovgivningsmagtens Overvejelse, og der er Haab om, at vi kan faa Indflydelse paa disse Overvejelser, at vor Stemme vil blive hørt. Samtidig søger vore Afdelinger i stigende Grad Forhandling med Principalorganisationerne om Arbejdstidens Forkortelse og om Kost- og Logisystemets Afskaffelse. Overalt i Medhjælperkredse er der forøget Interesse for de af os rejste Fagspørgsmaal; thi vort femaarige Agitations- og Oplysningsarbejde er ikke gaaet sporløst hen over vor Samtids Hoveder — der er lagt en solid Grundvold for Fremtiden — overalt kan der spores Fremgang.

Men netop nu, da Situationen er os gunstig som ingensinde før, nu, da en kraftig, mundtlig Agitation maaske kunde bringe os fra at være et lille, omend maalbevidst og fast sammentømret Mindretal til at blive det store, mægtige Flertal, savner vi den økonomiske Ævne dertil, og det maa nu mer end nogensinde beklages, at Kongressen af 1903 begik det skæbnesvangre Misgreb at nedsætte Kontingentet og derved lamme Centralorganisationens Handlekraft. Meget kunde have været anderledes nu, om dette ikke var sket, og jeg ser det afholdte Repræsentantskabsmødes støtste Resultat i den Enstemmighed, der var for Kontingentets Forhøjelse. Ikke en Røst løftede sig mod den, der talte herfor, og det vil blive en Hovedopgave for Kongressen i 1906, at sætte Kontingentet til det gamle Minimum, muligvis højere.

Men indtil dette kan ske, staar vi uden Midlerne til ved en gennemført Agitation at udnytte Situationen; thi Agitation koster Penge. Og det er derfor et Ord i Tide, naar den anonyme Sender kommer og siger: *Her er min Skærv til fælles Bedste! Giv I nu ogsaa Eders, alle I organiserede Kolleger over det hele Land, der troi paa, at Centralorganisationens Arbejde er til vort Vel, ja, at det er den eneste Vej frem til bedre Arbejdsforhold, til større Fritid, til en retfærdigere Fordeling af Udbyttet ved vort Arbejde!*

Jeg har straks føjet min Tokrone til den ubekendte Kollegas, og jeg føjer min Opfordring til hans om en Smule Offervillighed blandt i hvert Fald et Flertal af de organiserede Medhjælpere.

Giv en Tokrone til vor Agitation i Vinter, saa mange der har Raad dertil; hvis ikke, da giv noget mindre! Men undlad det ikke helt, og det Agitationsfond, vi herved danner, bliver da maaske den Kapital, der fører os over det døde Punkt, der bringer os eller i hvert Fald nærmer os Flertallet blandt vore Kolleger. Og Flertallet betyder atter Gennemførelse af vort Program fra Punkt 1 til Punkt 10.

Bidrag kan sendes mig, og Regnskab herfor vil blive offentliggjort i D. H.- & K.-M. T.; men jeg retter samtidig en indtrængende Anmodning til Afdelingsbestyrelserne om at tage sig af denne Sag og ved Ombringning af Lister eller paa anden Maade drage Omsorg for, at Enhver, der vil give sit Bidrag, faar Lejlighed dertil.

Den, der vil Maalet, maa ogsaa ville Midlet! — Kolleger! Ingen maa sidde den Opfordring overhørig, vor ubekendte Standsfælle retter til os alle!

Esbjerg, den 19. November 1905.

Chr. Ingvoldsen.

Fra vort Hovedkontor.

Oktober-Beretningen.

Den usædvanlige Stofmængde, der i denne Agitationssæson har stillet ikke helt indfriede Krav til vore Spalter, skyldes det, at Formandens Oktober-Beretning først nu kommer til Offentliggørelse.

Oktober var den første egentlige Agitationsmaaned og der kan derfor meldes om *offentlige Møder* i Aarhus, Hobro og Grenaa. I Aarhus holdt Formanden sit Foredrag om „Garcia" ved et velbesøgt Møde, i Hobro søgte *Th. Hansen*, Aalborg og *N. A. Horndrup*, Hadsund, at oprette en Afdeling, uden at dog dette lykkedes (se No. 22). Derimod er der oprettet en ny Afdeling i Grenaa, hvor en derværende Kollega (den nuværende Formand) har udført et selvstændigt og dygtigt Forarbejde for Afdelingens Start.

Vor Henvendelse til Principalerne angaaende *Kost- og Logisystemet* udsendtes til Afdelingerne ledsaget af en nøjagtig Vejledning vedrørende Fremgangsmaaden i Arbejdet for denne Sag. I dette Circulære opfordredes Afdelingsledelserne til at søge tilvejebragt saa fyldige Oplysninger som muligt m. H. t. Kost- og Logisystemet, og navnlig ved Behandlingen heraf at staa i stadig Rapport til Hovedkontoret.

Andragenderne er indsendte til Indenrigsministeren og Svar afventes i Løbet af November.

I Anledning af det bebudede *Lovforslag om tvungen Butikslukning* er der paa Hovedkontorets Foranledning udsendt følgende Henvendelse til de Folketingsmænd, i hvis Kredse vore Afdelinger har Domicil:

„Da vi nærer Frygt for, at Indenrigsministeren har faaet Betænkeligheder ved at fremkomme med sit Forslag om tvungen Butikslukning, saaledes som det efter Forlydende var paatænkt, og da vi maa anse det for særdeles ønskeligt om Spørgsmaalet om Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid engang kunde naa frem til Drøftelse paa Tinge, tillader man sig herved at anmode om den ærede Folketingsmands Medviken hertil, idet man beder Dem rette en Forespørgsel til Ministeren i Tinget angaaende denne Sags Skæbne".

Formanden har endelig repræsenteret Centralorganisationen ved Indvielsen af *Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere* ved Rungsted. I Forbindelse med denne Rejse afholdtes en Konference i Kjøbenhavn med Formanden for det derværende Agitationsudvalg og „D. H. & K. M.-Tidende"s Redaktør.

Der er i Maanedens Løb udsendt forskellige Cirkulærer til Afdelingerne og Hovedbestyrelsesmedlemmerne vedrørende administrative Spørgsmaal.

Mød ved Møderne!

Under dette Feltraab gaar vi til Kamp i denne Vinter.

Det skal ikke være et Løsen, der hviskes sagte i Nattens Stund for at slippe gennem Skyttekæden og ind til Lejrilden, — det skal være et gjaldende Raab, der kan give Genlyd Landet over, vække de Sløve og opmuntre de, som tvivle, — fremfor alt et Kampens Raab.

Vor Bevægelse er stadig fremadskridende, det gælder derfor mer end noget om at følge med, at der ikke skal være Huller i vor egen Udvikling, saa der dannes et Kor af Sinker, som ikke har den fulde Forstaaelse af vor Sags Rækkevidde.

Det gælder derfor os alle sammen, naar det lyder:

Mød ved Møderne!

og kun Sinkerne bliver hjemme.

Åge Hyllested.

Forandrede Signaler.

Man tror næppe sine egneØjne; men i „D. H.- & K.-M. Tidende"s Referat af Hovedbestyrelsesmødet d. 17. Septbr.,*) staar der alligevel refereret følgende Udtalelse af vor ærede Formand:

„Jeg har følt mig ganske betydeligt paavirket af et Foredrag (ved Medhjælperdagen i Hamborg) om Kvindearbejdet, som gik ud fra det Synspunkt, at det er et Kulturtilbageskridt at beskæftige Kvinden ved Erhverv, fordi hendes naturlige Bestemmelse er at være Hustru og Moder."

Det er at haabe, at denne Udtalelse ikke skal forstaas slet saa galt, som den bogstavelig taget *kan* forstaas; thi da vilde den betyde intet mindre end, at vor første Tillidsmand paa et vigtigt — i rent organisatorisk Henseende det vigtigste — Punkt forlader Centralorganisationens hidtilværende Standpunkt og „føler sig paavirket" af det gamle, ortodokse Syn paa vore kvindelige Kolleger. At vi da tabte enhver Mulighed for at opnaa disses Tilslutning, siger sig selv.

Vort, Centralorganisationens, Grundsyn paa Kvindespørgsmaalet er jo dette, at vi anser Kvinden for fuldt ligeberettiget med Manden paa Erhvervslivets Omraade, ogsaa indenfor vort Fag, og at vi forlanger af hende, at hun, som god Kollega, skal fordre de samme Arbejdsvilkaar som de mandlige Kolleger, og mælde sig ind i vore Organisationer.

Nu har en æret tysk Kollega holdt et Foredrag og hævdet at Kvinden kun skal være „Hustru og Moder". Det er ikke noget nyt Standpunkt, det er alle Bagstræberes Standpunkt, alle Reaktionæres, alle deres Standpunkt, der intet kan se af den sociale og økonomiske Udvikling i den nyere Tid. Men den ærede, tyske Kollega ikke ogsaa formener, at Mandens naturlige Opgave er at være Kriger. Saa kunde vi maaske passende allesammen vende tilbage til Nomadelivet. Det var da endelig et „Kulturfremskridt", der battede noget.

Eller skulde vi ikke hellere betragte det som Kvindens naturlige Bestemmelse at være et fornuftigt og nyttigt Menneske, i hvad Retning hendes Evner og Tilbøjeligheder saa gaar? Det har alle Dage været vort Syn paa den Ting.

Hr. Hyllesteds Udtalelser vil imidlertid ængste dem, der som jeg ikke har forandret Standpunkt, og skønt jeg ikke tror denne „Paavirkning" betyder andet end en vis Sympati med underordnede Punkter i det tyske Foredrag, vil en nærmere Forklaring til de Ængstedes Beroligelse dog være paa sin Plads.

Jeg tillader mig derfor at forespørge Hr. Hyllested, i hvor stor Udstrækning Paavirkningen er sket?

Anyone.

*) Artiklens senere Fremkomst skyldes Pladsmangel.

Læs Spidsartiklen.

Kjøbenhavnske Kontordamer.

Arbejdets Poesi — Forretningslivets Prosa.

For første Gang i Centralorganisationens Historie havde man specielt indbudt kvindelige Kontormedhjælpere til et Møde i Studenterhuset i Kjøbenhavn den 14. November, paa Foranledning af den kjøbenhavnske Diskussionsklub.

Tilslutningen til Mødet lod intet tilbage at ønske, Lokalet viste sig endog at være for lille til de mange kvindelige Kolleger, der havde givet Møde. Ogsaa adskillige mandlige Medhjælpere havde indfundet sig og Pressen var stærkt repræsenteret.

De mange unge Kontordamer var da ogsaa mødte, for at høre en af deres Egne, en ung hollandsk Dame, Frøken *A. J. Valeton*, der, skønt endnu ung i Medhjælperbevægelsen, kan regnes blandt dens interesserede Deltagere og netop hører til de Kvinder, der altid vil være Brug for i vort Organisationsarbejde.

Efter at Hr. Fuldmægtig *Hasselriis* havde aabnet Mødet holdt Frøken *Valeton* sit Indledningsforedrag, af hvilket vi have modtaget følgende kortfattede Referat:

„Frøkenen begyndte med det Ønske, at som vi nu har Betegnelserne Kontorist og Kontordame, maa vi i Fremtiden faa Fællesbetegnelsen: Kontormenneske, som Udtryk for, at man til den Tid vurderer Kvindens Arbejde ligesaa højt som Mandens. Som Forholdene er nu, er Kontordamen som Regel Manden langt underlegen m. H. t. Arbejdets Kvalitet, og da hun som Følge heraf kun kan fordre en ringe Løn og mange Forretninger benytter saadan billig Arbejdskraft, tjener hendes Underbyden til at trykke Lønnen ned for de dygtige Kontorarbejdere. Men Principalen vil lære at indse, at han er bedre tjent med den dygtige Medhjælper, og de mange Kontordamer maa derfor dygtiggøre sig, dersom de i Længden vil kunne hævde sig. Thi Kontordamerne mangler ikke Evnen til at udføre godt Arbejde, men da de som oftest betragter Kontorarbejdet som en rent foreløbig Beskæftigelse, mangler de den Interesse for det, som de burde have gennem Dygtiggørelse til Arbejdet, og ved at føle sig som et nødvendigt Led i Samfundsorganismen naas den Arbejdsglæde, som maa til for at man skal føle sig lykkelig".

Det klart formede og dygtigt holdte Foredrag hilstes med Bifald. En Appel til de unge Kontordamer om at dygtiggøre sig og indarbejde sig i deres Fag, burde da ogsaa finde Sangbund hos den Kreds, til hvilken den henvendtes, og som sikkert ikke bestod af de mest uinteresserede. Der var „Garcia" i Frk. Valetons Foredrag, men dog ikke i Hubbards Aand. Maal sattes for den kvindelige Kontormedhjælper, men paa en Baggrund af Arbejdets Poesi og den ved samfundsnyttigt Virke fremkaldte Tilfredshed.

Diskussionen kom ikke straks i Gang, men da Redaktør *Vilh. Hansen* tog Ordet og paa visse Punkter erklærede sig uenig med Frk. V. — idet han paaviste, at „vort Kvindespørgsmaal" maatte betragtes og behandles som et økonomisk Spørgsmaal, og henviste til Centralorganisationens Stilling til de kvindelige Medhjælpere, vore derhenhørende Reformkrav og som sin Overbevisning udtalte og begrundede, at Frygten for den feminine Fare kunde overdrives — kom der Fart i Meningsudvekslingen.

Frøken *Louise Bjørner*, Fru *Karen Jensen*, d'Herrer Fuldmægtige *H. P. Hansen, jun.*, *Rendal* og *Vilh. Hansen* førte en interessant Diskussion, der for en væsentlig Del drejede sig om Kvindernes Kvalifikationer i ledende og disponerende Stillinger. Frk. *Valeton*, d'Herrer *Hasselriis* og *Vilh. Hansen* anbefalede sluttelig Indmeldelse i Kontormedhjælpernes Organisation, en Opfordring, der fulgtes af adskillige af de tilstedeværende kvindelige Kolleger.

Fra Agitationen.

Vald. Pedersen i Grenaa.

Den nystiftede Afdeling i den lille østjydske Kjøbstad, *Grenaa*, er i god Udvikling som Følge af den Interesse, den lokale Ledelse lægger for Dagen.

Afdelingens første offentlige Møde afholdtes Søndag den 19de November med Centralorganisationens Næstformand, Hr. *Vald. Pedersen*, Aarhus, som indledende Taler. Der var mødt ca. 30 Medhjælpere og flere Principaler, da Afdelingens Formand, Hr. *Johan Sørensen*, aabnede Mødet og i faa Ord anbefalede de stedlige Kolleger at slutte sig til den faglige Bevægelse.

Vald. Pedersen holdt derefter et instruktivt Foredrag, i hvilket han redegjorde for Centralorganisationens Fremvækst og gennemgik de enkelte Programpunkter, idet han særligt behandlede den aktuelle lovtvungne Lukning og Kost- og Logisystemet. Det blev navnlig om førstnævnte Spørgsmaal, at Interessen samlede sig i den efterfølgende Debat, i hvilken d'Herrer Bankbogholder *Buhl*, Manufakturhandler *Joh. Jørgensen* og Købmand *Jens Jensen*, der i det væsentligste udtalte sig i Tilslutning til Indlederen, deltog. Sidstnævnte Taler gav Foreningen sit „Lykke paa Rejsen" og udtalte sig for 7-Lukningen,

Det vellykkede Møde har skaffet den unge Forening betydelig Medlemstilvækst, og „Grenaa-Avis" slutter sit Referat med følgende Bemærkninger:

I vore Tider er det velgørende, naar Sager, der angaar baade Arbejdsgiverne og Arbejdere, paa et offentligt Møde bliver behandlede hensynsfuldt til begge Tider, uden Tilsætninger af Mistænkeliggørelse, Had og Tvedragt. Et saadant Møde var dette, takket være Foredragsholderens kloge og taktfulde Maade at fremlægge Sagerne paa, saa han heldigt undgik at støde an mod noget af de Skær, Emnet unægteligt rummede.

Kendte Røster.

Nyt fra Mols.

Oppe paa Mols i Kjøbstaden *Grenaa* er der for kort Tid siden opstaaet en Afdeling under Centralorganisationen, den sidste i Rækken.

Historien er den sædvanlige: En eller nogle interesserede Kolleger træder i Forbindelse med Hovedkontoret, en Afdeling

planlægges, og den personlige Agitation gaar sin Gang, indtil Møde kan afholdes og Afdelingen træder ud i Livet. Men saa kommer Bagsnakken, Vrøvlet, Spydighederne fra de Kolleger, der lever og aander under en saa snæver Horisont, at alt hvad der ligger en Kende udenfor Dagenes ensformige Skiften og den snorlige Livets Vej, er dem fremmed og derfor antipatisk.

Og vi lader da Grenaa-Afdelingens Formand have Ordet i en Korrespondance, hvori det bl. a. hedder om Indvendingerne mod og Snakken om Centralorganisationen:

Der er bleven sagt til os: „Jeg vil ikke kaste Grav for andre, saa at jeg tilsidst selv skal falde i den", eller: „Nej, det vil jeg ikke have noget med at gøre", eller: „Jeg har det saa godt som man kan faa det, og der naas aldrig noget indenfor vor Stand", og: „Jeg vil ikke sætte mig op mod min Principal" — og mange andre Dumheder.

Maa jeg spørge: Skal det kaldes at kaste Grav for andre, og selv falde deri, ved at støtte sin Stand og sig selv, saa har Vedkommende et daarligt Begreb om Standsinteresser, og jeg vil anbefale disse Folk, at prøve derpaa, falder de i saa skal jeg gærne hjælpe dem op. Naar der saa siges, at det vil Vedkommende ikke have noget med at gøre — saa er det ligeledes et daarligt Begreb om Standsinteresse — eller ogsaa maa han antage, at hans hurtigere vil blive forbedrede af andre end af ham selv og hans Stand, men sligt er dog i Strid med alle Erfaringer. Maa jeg endelig spørge dem der siger, at det bliver aldrig til noget med vor Bevægelse, og den Medhjælper, der siger, at han ikke vil sætte sig op imod sin Principal, med hvilken Berettigelse han siger dette? Og hvem siger han skal sætte sig op imod sin Principal? Nej saa længe Vedkommende ikke har sluttet sig til sine Kolleger, saalænge er han heller ikke berettiget til at mistænkeliggøre deres Stræben og gode og reelle Hensigter.

Og ingen Principal burde nogensinde vise sig saa snæversynet at han skulde forbyde sin Medhjælper at slutte sig til sin egen Standsorganisation, og i sin Fritid arbejde for den efter Lyst og Evne; thi med hvilken Ret kan en Principal forbyde sin Medhjælper dette; tværtimod synes jeg, at enhver, baade Principaler og andre maa respektere det Menneske, som vil være med til at højne sin Stand, arbejde for dens Rettigheder og virke for dens Fremskridt.

Johan Sørensen.

Bag Pult og Disk.

„Det gode Forhold",
tragikomisk Tildragelse i 2 Akter.

1. Akt.
(foregaar i en større Forretning i Hjørring).

Chefen kommer hjem i daarligt Humør efter at have været ude i Byen. Han prygler først den ene af sine Medhjælpere, saa denne løber sin Vej, og opsiger deretter paa staaende Fod sit øvrige Personale.

2. Akt.
(foregaar i „Jyllandsposten"s Annoncespalter).

En Første-Kommis til Butik, en yngre, kraftig do. til Pakhus, en ældre Lærling til Butik, en øvet Kontordame til Kasse- og Kontorexpedition, kan til 1. November faa Plads i en blandet Forretning i Hjørring.

Billet mrkt. „5695" med Fotografi og andre Oplysninger bedes tilsendt „Jyllandsposten"s Kontor straks.

Plads søges.

En kontorvant Dame, en ældre Lagerkommis, Kolonial-, Korn- og Foderstof, en Første-Kommis, som har været i en større Forretning i Hjørring, søger Engagement til 1. Novbr.

Billet mrkt. „H. H. 5725", modtager „Jyllandsposten"s Kontor.

Saaledes passeret Anno 1905. — Hvor trænges der ikke til en stærk Organisation overfor en saadan Principal, og hvor blottet for Forstaaelse af deres eget og Standsfællers Tarv maa Medhjælperne i denne Forretning ikke være.

Ingen af dem var nemlig Medlemmer af vor Afdeling i Hjørring.

Lyt saa til Harmoniforeningernes Tirader om det gode, gamle patriarkalske Forhold og den *faglige* Organisations Ødelæggelse deraf og — tænk.

Et Medhjælperbibliotek i Kjøbenhavn.

Opfordring til Medlemmerne af de kjøbenhavnske Organisationer.

Det blev paa Sommerkvartaarets Fællesbestyrelsesmøde vedtaget at paabegynde Forarbejderne for Oprettelsen af et Bibliothek for de kjøbenhavnske Medhjælperorganisationer, væsentlig af faglig og social Natur.

Vi rette i Overensstemmelse hermed en Opfordring til vore Kolleger, om at støtte os i dette Arbejde ved Bidrag, f. Eks. ved at skænke Bøger, e, BladTidsskrifter og Udklip til Samlingen.

Medlem af Kontormedhjælpernes Organisations Bestyrelse, Hr. *Axel Lund*, har velvilligst lovet at tage sig af denoe Virksomhed, og Bidragene eller Tilsagn om saadanne, bedes der for adresseret til Hr. Lund, Nørrevoldgade 100, 1ste Sal. K.

P. A. V.
C. H. W. Hasselriis.

Den sorte Tavle.

Udgaar:

Kommis *V. Larsen*, tidligere Grenaa, nu Thisted. Idet Hr. L fra sin Ankomst til Thisted har indmeldt sig i vor derværende Afdeling, og kun undladt at anmelde Overflytningen. Opstaaelsen skyldes saaledes en beklagelig Misforstaaelse.

Esbjerg, d. 9. November 1905. *Chr. Ingvoldsen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen*, Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki*, Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen*, Dagmarsgade 39, 3. L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale, er i *„Studenterhuset"* Frue Plads. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, Aften Kl. 9; *i December den 12te.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen*, Mariendalsvej 48 A, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Guldbergsgade 35, 2. Sal.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *C. H. W. Hasselriis*, Odensegade 20, 3, Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *C. Wulff*, Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich*, Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Øster Farimagsgade 73 ² Ø.

Medlemmerne anmodes om at sende Formanden Adresser paa Kolleger, der ikke staa i vor Organisation.

Ordinær Generalforsamling afholdtes i „Søpavillonen" Tirsdag den 17de Oktober, med følgende Dagsorden:

1) Forhandlingsprotokollen. 2) Beretningen. 3) Regnskabet. 4) Forslag til Ændring i Lovene. 5) Valg af 2 Suppleanter. 6) Valg af 2 Revisorer. 7) Agitationen. 8) Eventuelt.

Præcis Kl. 9½ aabnede Formanden Generalforsamlingen, bød de Tilstedeværende Velkommen og benyttede samtidig Lejligheden til i nogle skarpe Udtalelser at bebrejde Medlemmerne den Ligegyldighed, de lægger for Dagen m. H. t. Deltagelse i Arbejdet for Gennemførelsen af det Program, vor Organisation har sat sig; men udtalte tillige Haabet om, at den Tid vel ikke er fjern, hvor store Spørgsmaal vil tvinge d'Herrer til at kaste Ladheden af sig.

Til Dirigent valgtes *H. P. Jensen.*

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes enstemmigt. Formanden aflagde Beretning, og det fremgik heraf, at der i sidste Halvaar er afholdt 11 Bestyrelsesmøder, 4 Fællesbestyrelsesmøder og 6 Agitationsudvalgsmøder, der er ført Forhandlinger med nogle Etablissementer bl. a. Orlogsværftet, Kaffekompagniet og m. fl., for om muligt at faa foranstaltet nogle Besøg disse Steder, dette maatte dog opgives, da vi kun kunde aflægge Besøgene om Søndagen. Organisationen havde i Foraaret gennem „Adresse-Avisen" havt en lille Konflikt med Urtekræmmerforeningens Formand. Der var paatænkt at foranstalte en Sommerfest, dette var dog ikke bleven til noget, va man i Bestyrelsen frygtede for, at Udgifterne skulde blive for store. Bestyrelsen udsendte i Foraaret Cirkulære til Med-

lemmerne om hver at skaffe et nyt Medlem. Sommeren havde dæret ret god, der er modtaget en Del Indmeldelser ved Møderne, og Medlemsantallet er steget i Halvaaret. *Kassereren* aflagde Regnskab, der enstemmigt godkendtes. De af Bestyrelsen foreslaaede Ændringer i Lovene vedtoges med en Ændring, fremsat af Hr. *Hedberg*, der lyder saaledes: „Ethvert Medlem bør føle det som en Pligt at arbejde for Organisationens Fremgang". Der vedtoges en af Hr. *Ottosen* foreslaaet Tilføjelse til Bestyrelsens Forretningsorden. En af d'Herrer Ottosen og Christiansen foreslaaet Paragraf, hvorefter Æresmedlemmer kunde optages, blev efter en meget hæftig Debat forkastet.

Til Suppleanter valgtes d'Herrer *Hedberg* og *P. Petersen*. Til Revisorer valgtes d'Herrer *Wolters* og *Sv. Hansen*. Hr. *Reich* holdt et kort Foredrag over de forskellige Agitationsemner, hvorunder han særlig dvælede ved Kost- og Logispørgsmaalet, der jo er en Sag som — specielt for Københavns vedkommende — er en Kolonialmedhjælpersag, og det bliver da ogsaa os, der faar Ledelsen deraf, saa her maa ethvert Medlem være med.

Efter at der under dette Punkt var drøftet forskellige Sager af mindre Betydning, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med at udtale Ønsket om megen Fremgang og mange Sejre i det kommende Halvaar.

O. O.

NB.! De nye Love vil antagelig være i Medlemmernes Besiddelse først i December.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen*, Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen*, Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Blandt Afdelingens Virksomhed for indeværende Sæson ere vi slaaede ind paa Anskuelighedsundervisning. Som første Led besøgte vore Medlemmer med Damer Aalborg Aktiebryggerier, hvor man med den største Beredvillighed havde stillet sig til Disposition. Med stor Elskværdighed tog selve Fabrikens Ledelse d'Herrer Direktør *Carstens* og Brygmester *Wahle* imod de Mødte, og foreviste personlig Fabriken, idet man delte sig i 2 Hold. Det var overordentlig interessant at besé den Mængde Maskiner der forefandtes, og som anvendtes til at forvandle Kornet til Øl.

Særlig Beundring vakte de nye Dampmaskiner og Malterierne, hvor der herskede en Orden og Akkuratesse, saa at man ligefrem forbausedes.

Til Slut blev anstukken 1 Anker friskt Øl og de Mødte lod Bryggeriets udmærkede Øl smage sig.

Formanden udbragte derpaa Foreningens Tak til de 2 Herrer og særlig til Hr. Direktør Carstens, for hvilken denne kvitterede med et Par velvalgte Ord.

Om Eftermiddagen foretog de Mødte en Fællesudflugt til Skansebakkerne i Nørresundby, hvori deltog Centralorganisationens Næstformand Hr. *Vald. Pedersen*. Ved denne lille Udflugt, hvor de Mødte bleve fotograferede, herskede der den bedste Stemning.

Bestyrelsen.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen*, Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen*, Thunøgade 46, 2. Sekretær: *E. Nielsen*, Annonceexpeditør: *Sten Vandborg*, Guldbergsgade 85.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 18de Oktober i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler. Da Tiden havde været for kort til lovlig Indvarsling, vedtog Forsamlingen at Generalforsamlingen var gyldig, hvorefter man gik over til Dagsordenen: D'Herrer *Just* og *Møller*, Indsamlere til Banneret, beskrev dettes Udseende og paatænkte Inskription. Det vedtoges at forandre Foreningens Navn til: „Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus" dels begrundet paa, at den altid førte dette Navn i daglig Tale, da det tidligere var for langt til at være praktisk og dels af Hensyn til Pladsmangel paa Banneret.

D'Herrer Indsamlere til Banneret meddelte Forsamlingen, at Bidragene var gaaet godt ind og at der var vist megen Imødekommenhed fra Principalernes Side. Indvielsen tænktes arrangeret som følger: En Søndag Eftermiddag mellem Kl. 4—6, Islagning af de 3 Søm, Taler og Kl. 8 Aften en lille Aftenunderholdning. Stemningen var for at søge indsamlet saa meget, at der kunde blive noget til Hjælp til Festen, eller søge Balance i Budgettet ved Opkrævning af Entré til Aftenunderholdningen. Der udspandt sig derefter en Diskussion om den bedste Maade at søge de endnu for Medhjælperne bestaaende uheldige Forhold ordnede paa; den resulterede i at arbejde hen til Opnaaelse af Samarbejde med de herværende Principal-Organisationer i Lighed med Lukkesagen. I dette Øjemed havde Foreningen i Sinde ved Udsendelse af Spørgeskemaer til Medhjælperne at udarbejde en Statistik over de virkelige Arbejdsforhold etc. Paa Foranledning af, at der indenfor Bestyrelsen herskede Tvivl om, hvorvidt Foreningen hæftede for eventuel Underskud i Sygekassen eller andre Underafdelinger, vedtoges følgende Udtalelse:

„Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus har ingen Forpligtelser til at dække eventuelt Underskud i Underafdelingerne". Efterat Medlemmerne vare opfordrede til at interessere sig for Tegning af Annoncer til „D. H. & K. M. T." sluttede Generalforsamlingen.

Emanuel Nielsen.

Ifl. forudgaaende Indbydelse besaa den herværende Afdeling Søndag den 19 ds. Kl. 10, *Vesterbros Mejeri*. Mejeriet er ganske nyt og indrettet efter alle Nutidens Fordringer. Under Hr. Direktør Madsbergs Ledelse gennemgik vi de forskellige Stadier, fra Mælken indføres fra Landet, til den hældes i Vognenes Beholdere og køres ud i Byen.

Til at annoncere de Foredrag, der i Vinterens Løb vil blive afholdt paa „Jydsk Handelshøjskole", er Foreningens Medlemmer med Damer indbudte.

Taler, Emner og Tid averteres i de lokale Blade.

Foreningsmøde afholdes i Handels- og Kontoristforeningen *Onsdag den 6te December*, Aften Kl. 9. Principalernes Svar paa vor Henvendelse om Kost- og Logisystemets Afskaffelse samt vigtige Forslag fra Bestyrelsen foreligge.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen*. Vestergade 13. Kasserer: *I. P. Godtfredsen*, Norgesgade 11.

Grenaa: Formand: Kommis *Johan Sørensen*. Adrs. H. Ehrenreich. Kasserer: Kommis *Jacobsen*, Adr. A. Sørensen.

Generalforsamling afholdtes 1ste November, samme Dag som Foreningen oprettedes.

Foreningen tæller 30 Medlemmer. Kontingentet er 1 Kr. pr. Maaned. De paa Generalforsamlingens Dagsordens opførte Punkter blev alle vedtagne. Der herskede den bedste Stemning, men der var desværre ikke mødt saa mange Medlemmer som forventet. Valgt blev: Formand, Kommis *Johan Sørensen*. Næstformand, Kommis *Obel*. Kasserer, Kommis *Jacobsen*.

Foreningens Lokaler hos Hr. P. Andersen er aabne for Medlemmerne hver Onsdag Aften, dog har Kolleger, som endnu ikke ere Medlemmer, Adgang til Lokalerne.

Iøvrigt melder Referatet af Generalforsamlingen, om at det besluttedes at agitere kraftigt for Tilgang af nye Medlemmer. Hidtil er det især yngre Medhjælpere, der have indmeldt sig i den nye Afdeling, men forhaabentlig vil det snart gaa op for de ældre Kolleger, at de netop bør være Foregangsmænd.

Om de Vanskeligheder, der møder den unge Forening, og de Anker, der rejses mod Bevægelsen, fortæller Formanden, Hr. *Johan Sørensen*, i en Artikel i dette Nummer.

Hadsund. Formand og Kasserer: *N. A. Horndrup.*

Herning. Formand: Fuldm. *Nic. Hurup.*

Hjørring: Formand: *H. Hein*, Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup*, Adr. Sagfører Kloch.

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Randers. Formand: *S. Krogh*, Adelgade 20, 1. Kasserer *Th. Thomsen*, Vestergade 59.

Thisted: Formand: Kommis *C. Bülow*, Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Varde. Formand: Kommis *Joh. Johansen*, Adrs.: H. M. Bøtker.

Vejle. Formand: *N. Christensen*, Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg*, Danmarksgade 29.

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: Bogholder *C. Møller*, Kongensgade13.

Generalforsamling afholdtes paa Fyens Forsamlingshus, Onsdag den 27de Oktober.

Det vedtoges, at Foreningen skulde have eget Lokale 2 Aftener ugentlig.

Til Bestyrelsen valgtes: Kommis *P. Paahlsen* og Kommis *C. Jensen*. Til Suppleanter valgtes: Kommis *H. Knudsen* og Kommis *Th. Jensen*. Bestyrelsen konstituerede sig derefter saaledes: Bogholder *C. Møller*, Formand. Kommis *P. Paahlsen*, Næstformand. Kontorist *Ulrichsen*, Kasserer. Bogholder *V. Thomsen*, Sekretær. Kommis *C. Jensen*, Annonceekspeditør.

Klubaften afholdes paa „Hotel Odense" hver *Mandag* og *Torsdag* Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen*, Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

BREVKASSE.

Hr. *Em. Nielsen, Aarhus:* Beretninger om Fabriksbesøg maa indskrænkes til korte Referater. Det ligger ganske udenfor „D. H.- & K.-M. T.«s Opgave at optage detaillerede Beskrivelser af de resp. Virksomheder. Hensynet til den ringe Plads, vi raader over, forbyder det.

Hr. *Th. Hansen, Aalborg:* Idet vi henviser til ovenstaaende, beklage vi ej at kunne imødekomme Ønsket om »aldeles omgaaende« Optagelse. Da vi modtog Manuskriptet var nærværende Nr. færdig til Trykning. — Følger i Nr. 24.

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl

L. PEDERSENS
Talekursus og
Oversættelsesbureau,
Nørre-Allé 22. Aarhus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk.
Tysk og engelsk Stenografi.

Pensionatet,
Langelinie 22, for Handels- og Kontormedhjælpere, anbefales.
C. OLSEN,
Langelinie 22, Vejle.

Undervisning i
Stenografi og Maskinskrivning
tilbydes.
Jysk Stenografbureau,
Aarhus. Søndergade 1. Aarhus.

Drikkesyge
helbredes. — *24 Aars Erfaring.*
2 Kr. 50 Øre ugenlig.
Uden Afbrydelse af Arbejdet.
Fru **Pedrin,**
Valkendorfsgade 19, 2. København.

AGGERBECK's
IRIS SÆBE
bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.
Pris 25 Øre pr. Stk.

Telef. 1950. **Meddelelse fra** Telef. 1950.
Herreekviperingen **„Hakon Jarl"**, Guldsmedgade 23, Aarhus.
Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefates til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*
Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn: Nørrevoldgade 100, 1. S. Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus: Guldsmedegade 24—26. Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker,
Store Torv 7, **Aarhus.** Telefon 1007.

Husk!
De Overterende støtter os, derfor bør vi støtte dem!

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Waagepetersens Vine
og Hirschsprungs Cigarer
anbefales hos
Niels Eriksen,
Hjørring.

Annonce-Ekspedition.
20III, Odensegade 20III,
KJØBENHAVN.
Moderne Reklamer!
Moderne Udstyrelse!
Forlang Overslag!
Clicheer.

Handels- og Kontormedhjælpere
tilbydes
Bifortjeneste.
Svarporto vedlægges.
Importforretningen,
Grejsdal 14, Vejle.

ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler alt til **Trikotage** samt **Kraver, Flipper** og **Humbug** i stort Udvalg, absolut til billigste Priser.
Leverandør til Varelotteriet.

Algade 26. AALBORG. Algade 26.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41. **Esbjerg.**
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Drik **Varde Øl!**

Aarhus Handelsskole
(St. Torv 8, Telefon 1179)
begynder 1. Novbr. 1/1- og 1/2-Aars Kursus for Damer og Herrer. Program sendes og Indmeldelser modtages.
NIELS P. NIELSEN,
eksm. Handelsskolel. fra „Die Handelshochschule zu Leipzig.

AALBORG.
M. JENSEN, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

C. K. Bunck, Thisted.
Cigar- og Tobaksforretning
samt
Cycleforretning.
Cyclereservedele samt
Reparationsværksted.

THISTED.
Konditoriet
anbefales i d'Hrr. **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.
P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,
Kringeltorv, THISTED,
er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

Billig! ●●●●● **100,000 i Brug!** ●●●●● **Godt!**
Blickensderfer
Skrivemaskine.
MARIUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Annoncepris pr. Kvartal,
(eller 6 paa hinanden følgende Gange):
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. Rubik.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger“.**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø.

!

ILLUSTREREDE ANNONCER

VIRKER SOM INGEN ANDRE, FORDI DE FANGER SELV EN FLYGTIG BETRAGTERS ØJE.

VI GIVER DEM GERNE PAA FORLANGENDE
GRATIS
UDKAST TIL VIRKNINGSFULDE ILLUSTREREDE ANNONCER
OG BEREGNER OS IKKE AVANCE VED ANSKAFFELSEN AF
CLICHÉER.
FORLANG TEGNING.
FORLANG TILBUD.
UDEN UDGIFT FOR DEM.
UDEN FORPLIGTELSE FOR DEM.
SKRIV TIL
D. H. & K. M. TIDENDES Annonceekspedition.
KJØBENHAVN Ø. ODENSEGADE 20.

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1905. 5. Aargang

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

De forenede Sæbefabriker.
KJØBENHAVN V.
Centralkontor: Lykkesholmsallé 12.
Under Fabrikerne hører Firmaerne:
P. H. Hansen & Co. — Ølunds Mølles Fabriker — Neiendams Fabriker — Fabriken Carl — St. Marajo Co.s Fabriker — Parfumerie Victoria.
Tlf.: Expeditionen 2793. Fabrikerne 2534.

Tuborgs
Mineralvande anbefales.
Særlig fremhæves
Tuborgs Apollinaris og
Tuborgs Citronsodavand.
Alle **Tuborgs** Mineralvande fremstilles af steriliseret Vand og er de reneste og mest kulsyreholdige.

Husk til Julen at gøre Deres Indkøb i **„Flippen", Istedgade 128,** København V.
Alt i **Cravats & Herrelingeri føres. Kraver** 45, 65 og 90 Øre. **Flipper** 30, 40, 42, 45, 48 og 50 Øre. **Alt i prima Kvalitet.** Manchetter 44 (et Knaphul), 50 og 60 Øre (to Knaphul). **Prima Skjorter** 190, 215, 225, 250 og 300 Øre. **Manchetskjorter,** hvide 335 og coul. 400 Øre. Stort Udvalg i **Seler, Sportshuer, Stokke og Paraplyer. Prima Underbeklædning** til alle Priser. **Prima Lommetørklæder** (6 Stk. 1 Krone, sømmede). **Spørg efter alt! Forlang mit illstr. Katalog.**
Det har glædet mig at høre fra saa godt som alle Danmarks Byer — Kataloget udbedes — det vilde glæde mig dobbelt om d'Herrer vilde betænke mig med en lille Ordres, husk K. HINTZ ofrede sig i over 7 Aar for sine Standsfæller! »Husk Flippen«.

Husk! Matthisen-Hansens **Skræder-Etablissement,**
Kongensgade. Esbjerg.
TELEFON Nr. 140.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19. Esbjerg.

Tabt 1000 Kroner
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr.** pr. Maaned i **Café „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Ethvert
Nodenummer
faaes hos
HYLLESTED,
Odense.

Antonie Wingaards
Modemagasin,
Kongensgade 56, Esbjerg,
anbefaler
smukke, fikse Hatte til billige Priser.

Køb Skrivemaskiner. Køb Tilbehør til Deres Maskiner.
Køb Kontorartikler. Lad maskinskrive, duplikere og oversætte hos
AXEL LEVYSOHNs EFTF., Holbergsgade 16,
Telefon 9588,
og De bliver tilfreds.

Hotel AALBORG,
THISTED,
ældste og bedste Hotel, anbefales.
Chr. Sørensen.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Læs vore Annoncer!

Hotel Skandinavien,
Aarhus.
TELEFON Nr. 1.
Anbefaler efter tilendebragt Ombygning
45 nymonterede Værelser.
●●● **Elegant Billardsalon.** ●●●

E. Lenschow's
Barber- og Frisorsalon,
Kongensgade 33, Esbjerg,
anbefales d'Hr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Handelsforeningen af 5te Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
*Køben*havn, *Frederiksberg, Hellerup.*
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere.
Kontor: **Nygade 6** 3. S. Telef. 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foreningen.

Eneudsalg i Hatte af følgende anerkendte Fabrikata:

A. F. Bodecker	**København**
Hückels Söhne	**Wien**
Thornton & Co.	**London**
Kückenmeister	**Dresden**
Mayser	**Ulm**
Wilke	**Guben**

Winston & Co., New-York & Philadelphia,
hos
JUL. PETERSEN,
Esbjerg.

ESBJERG.
O. S. U. Bauer,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49 & 64.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

FAABORG
Dansk Vin og Konserves Fabrik.
M. RASMUSSEN, Faaborg,
kgl. Hof-Leverandør,
Kjøbenhavns en gros Filial. Telefon **6252.**

Frugtsafter
VARE- DVKF MÆRKE
Overalt.

Det er højeste Mode nu
at ryge
Chapchal Frères
russiske Cigaretter.
Føres i stort Udvalg af alle Cigarhandlere.
Impt.: **FR. CHRISTENSEN & PHILIP,**
Kjøbenhavn K.

Skriv med Vand
Et nyt patenteret Penneskaft, der kan isættes en hvilkensomhelst almindelig Staalpen og derefter skriver som Blæk ved at dyppe Pennen for hver 3die Side i **almindeligt koldt**

K. L. Dreyer.

Telefon 439. **Vejle.**

Stort Lager af

Cigarer og Cigaretter

samt Vine- og Spirituosa.

D'Hrr. Handels- og Kontormedhj. **erholder 10 pCt. Rabat.**

A. Christensen.

Telefon 267. **Vejle.**

Engelsk Klædelager!

High class Tailor Establishment.

Hattelager og Manchetlinned!

Complet & stock of every thing for Gentlemen.

ESBJERG.

Søstrene Sørensen's

franske Vaskeri og kemisk Tøjrensning

Torvet 19.

Aalborg.

Hotel „National"

anbefales.

Gode Værelser. **Fortrinligt Køkken.**

A. M. SAHL.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, **70**, Vestergade **70.**

Alle bør drikke **Albani Øl** eller **Albani Pilsner.**

Ima Handsker

Nyt! Nyt!

Hatte.

Slips.

Underbeklædning.

Jernstærke Sokker.

Leverandør til Lotteriet

M. D. Harder,

Borgporten, Aarhus.

ESBJERG.

Valdm. Nielsen.

Fotografisk Atelier,

Kongensgade 71.

Alle Slags

Forsikringer

(Ulykke-, Brand-, Liv-, Glas-Tyveri)

tegnes bedst og billigst hos

Vald. Pedersen,

Høegh Guldbergsgade 69 A.

AARHUS.

Telefon 1443.

Husk! Naftalan-Sæbe

bør ikke savnes i nogen Forretning.

Lovbeskyttet, kun ægte fra

Kaalunds Sæbefabrik.

Indeh.: H. CHR. PETERSEN,

Kolding.

Aarhus Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. **Søndergade 58.**

ESBJERG.

Chr. Dalgaard,

Juvelér og Guldsmed,

48, Kongensgade 48.

ESBJERG.

A. Madsen & Co.,

Cigar- og Tobaksforretning,

Kongensgade 63.

Thisted.

Hatte Billige Priser.

Enestaaende stort Udvalg.

Jacob Hyllested.

Café „Standard"

(H. NIELSEN),

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant.

Moderate Priser.

Esbjerg.

Barbér- og Frisørsalonen.

A. Hansen,

Kongensgade 19.

„Nej, hvor den smager dejligt, den Chokolade". — „Ja, men det er ogsaa **„Viktoria"** *fra* **Vejle Chokoladefabrik,** *og tænk, den koster kun 1 Kr. Pundet". — „Den skal jeg prøve næste Gang".*

Anbefales øvrige Sorter Chokolade, Drops, Konfekt m. m,

A/S Vejle Chokoladefabrik, Vejle.

Aalborg.

SPECIALFORRETNING

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- & Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. *Ulster-Regnfrakker. Habitter efter Maal, nyeste Snit, billigst i*

Niels Jensen, Cravatmagasinet Algade 50.

ESBJERG.

M. M. ANDERSEN.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. **Telefon 282.**

Hamborger-Cigarer.

J. C. Christensens

1ste Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Avertér

i

„D. H.- & K. M. T.",

Brug

I. D. Beauvais

Conserves **Frugtsafter**

Syltetøjer **Geléer**

Leverpostej.

Guldmedaille Paris 1900.

Agitationsfonden.

Indsamling! Flere Penge ud af Pungen! Betaler vi da ikke Kontingent til Foreningen? Saadanne Udbrud lyder der vel i disse Dage, efter den anonyme Indsenders Opfordring til Grundlæggelse af et Agitationsfond og vor Hovedkasserers Anbefaling af denne Tanke.

Indvendingerne, der kan rejses, vil ikke komme fra Centralorganisationens forstaaende Medlemmer, hvem Nytten af et til Oprettelsen af nye Afdelinger disponibelt Beløb vil være indlysende, efter at Tiden siden Reorganisationen i 1903 har vist, at Afdelingskontingentet til Hovedkassen ikke kunde taale den ved nævnte Kongres foretagne Reduktion.

Udvidelse af vor Organisation ved Forøgelse af Afdelingsantallet — og da navnlig paa Øerne — er af saa iøjnefaldende Betydning, at de Bestræbelser, der foretages i den Retning, bør finde virksom Støtte hos enhver organiseret Kollega over hele Landet. — Forslagets Form er vel afpasset og tiltalende: *Frivilligt* Bidrag, og saa lavt ansat, at *enhver* Kollega *kan* være med.

Dersom Offervilligheden fik virke over et videre Felt, vilde meget være anderledes. I altfor høj Grad har det personlige Arbejde og de bragte Ofre for vor Sag været begrænset til et Faatal af Medlemmer. Det Faatal, der her og der udgør Avantgarden, stiller Fritid og Evner til Disposition og har tillige at bære de personlige Udgifter, som alt Foreningsarbejde medfører. Ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus kunde Formanden fortælle om en jydsk Kollega, der for egen Regning arrangerede Møde for Oprettelsen af en Afdeling. Og dette smukke Exempel kunde ledsages af andre, der viser, at de aktive Kolleger i mange Tilfælde ikke blot har lagt egne Kræfter i, men ogsaa aabnet Pungen, naar det gjaldt om at gennemføre en eller anden Sag.

Men der er alligevel noget galt i at Enkelte ikke blot selv skal gøre Arbejdet, men tillige betale det.

Det nu rejste Spørgsmaal har Bud til alle organiserede Medhjælpere; thi det gælder om intet mindre end Tilvejebringelse af Midler til Udvidelse af vor Organisation; et Formaal, hvori hver Afdeling og alle gode Kolleger maa være interesserede.

Derfor bør Alle være med.

Vi kan i denne Henseende lære meget af vore sydlige Standsfæller, — de tyske Medhjælpere. Da det tysknationale Forbund i 1902 besluttede at opføre sit eget Forbundshus i Hamborg, tilvejebragtes der i Løbet af et Aar ca. 100,000 Mrk. ved en Selvbeskatning af 2 Mrk. pr. Hoved, og endnu ved Forbundsdagen i Aar kunde Formanden for Agitationsdistriktet Niederrhein-Westfalen skænke 1000 Mrk. som Resultatet af en frivillig Indsamling til Byggefonden. Nu staar der en stolt Forbundsbygning i Elbbyen som Vidnesbyrd om den Offervillighed og Redebonhed, Standsfølelsens store Idé fremkaldte hos disse Tusinder, og disse Egenskaber er det ogsaa, der har ladet det tysk-nationale Forbund gaa sin Sejrsgang gennem det tyske Rige. Ved sidstnævnte Møde var det endvidere at en Distrikts-Formand overleverede Ledelsen 1000 udfyldte Indmeldelsesblanketter alene fra Baden, Pfalz, og Elsas. Man har besluttet sig til, ved en agitatorisk Kraftanstrængelse, inden Aarets Udgang at naa de 70,000 Medlemmer, det vil sige en Tilgang af flere Tusinde. Men man naar det utvivlsomt. — Hvad der kan siges om Tyskernes Offervillighed, kan netop nu ogsaa siges om vore angelsaksiske Standsfæller, der i Anledning af de forestaaende Parlamentsvalg villigt yder deres Skærv til Gennemførelse af de Medhjælperkandidater, der er opstillet i flere Valgkredse. De store Beløb, hvorom det drejer sig ved Agitationen til engelske Parlamentsvalg udredes i vide Kredse næsten udelukkende ved frivillige Bidrag af de organiserede Medhjælpere i de forenede Kongeriger. Før eller senere krones denne Beredvillighed med Held, som nys i Eisenach, hvor den fremragende Forkæmper for den tyske Medhjælperstand, Wilhelm Schack, efter en heftig og kostbar Valgkamp med et Flertal af 1700 Stemmer valgtes til Medlem af den tyske Rigsdag. De store Valgomkostninger udredes ved frivillige Bidrag fra organiserede Medhjælpere.

Saaledes kan store Maal sættes og naas, naar blot den gode Vilje er med, og man ikke nøjes med at lade de Faa trække Læsset. Thi hvert Medlem har sine Pligter at opfylde, og de, der tager sig disse Forpligtelser lettest — slutter sig til Arrieregarden — bør være de Første til at melde sig nu, da det gælder om at berede Vejen for Fortroppens videre Fremrykning.

Fra vort Hovedkontor.

November-Beretningen.

Den forløbne Maaned har sèt vore Tillidsmænd i de fleste Afdelinger ved Arbejdet for de Opgaver, der er nærmest foreliggende for Tiden og af hvilke Kost- og Logisystemet indtager Førstepladsen.

Af Beretningen maa iøvrigt fremhæves følgende Punkter:

Vore Andragender til Regeringen har endnu ikke foranlediget Indenrigsministeren til noget Svar, og endnu ved Redaktionens Slutning foreligger der intet Nyt disse Sager vedrørende.

Kost- og Logisystemets Afskaffelse har optaget en Del af Afdelingernes Virksomhed, men der foreligger endnu ingen afgørende Resultater efter de forskellige Henvendelser til Principalorganisationerne. Ved Redaktionens Slutning (8. Dcbr.) foreligger der Meddelelser fra Aarhus, Hadsund og Kjøbenhavn. »Aarhus Handelsforening af 1887« har paa en ekstraordinær Generalforsamling behandlet Anmodningen om Nedsættelse af Fællesudvalg, hvortil man dog indenfor Kolonialhandlerbranchen ikke »fandt Tiden moden« (!) under Henvisning til, at K. og L.-S.s A. vilde medføre en Merudgift for Principalerne, »som man paa Grund af de trykkende økonomiske Forhold ikke turde anbefale at gaa med til«, I Diskussionen blev der forøvrigt protesteret imod, at vi betegnede »Systemet« som værende socialt sét uværdigt for Medhjælperne, der i det Hele taget burde være varsomme med at stille Krav, som de som Principaler vanskelig kunne overholde. Betegnende nok benytter man Lejligheden til i det officielle Referat og i nøje Forbindelse med K. og L.-S., at gøre Propaganda for »Handels- og Kontoristforeningen«s Aftenskoler. (Forstaa Idéforbindelsen, hvo som kan). —

Hadsund-Afdelingen har afholdt et Par Møder om K. og L.-Systemet; Formanden, Hr. *Horndrup*, har aflagt Besøg hos de forskellige Principaler, for at erfare deres Stilling til Spørgsmaalet. Meningerne var stærkt delt. Der er nedsat et Udvalg bestaaende af 2 Principaler og 2 Medhjælpere. I Kjøbenhavn ledes Arbejdet af Kolonialmedhjælpernes Formand, Hr. *G. Reich*, der, dels ved Henvendelse til Pressen, dels ved Konferencer og Korrespondancer med Formændene for Kolonialbranchens Principalorganisationer har forberedt Nedsættelse af et Fællesudvalg. Grosserer-Societetets Formand, Hr. Borgerrepræsentant Schjær, har udtalt sig imødekommende overfor Tanken. I Begyndelsen af det nye Aar genoptages Arbejdet.

Beretninger og derhenhørende Materiale forventes at ville foreligge i Januar og vil dette da blive gjort til Genstand for Bearbejdelse i »D. H. & K.-M. T.« ligesom en Enquète angaaende K.- og L.-S. forberedes af Redaktionen.

Offentlige Møder ere afholdte i Kjøbenhavn og Grenaa. Begge Steder under god Tilslutning og under almindelig Opmærksomhed af den lokale Presse. Indledere var henholdsvis Frk. *J. A. Valeton* og Næstformanden, Hr. *Vald. Pedersen*.

Ny Afdeling er oprettet i *Nibe* paa Foranledning af Hr. *Th. Hansen*, Aalborg og den tidligere Kasserer i Hadsund, Hr. *Vald. Schlüter*, der nu er ansat i Vægger St. Medlemsantallet er 10, men forventes der yderligere Tilgang.

Herning-Afdelingen, der i nogen Tid har været opløst, genoprettedes ved et Møde, hvor Hr. *Chr. Ingvoldsen* holdt det indledende Foredrag.

Formanden for *Øernes Agitationsdistrikt*, Redaktøren, har indledet Korrespondance med Kolleger i sjællandske Byer for at søge Afdelinger oprettet. Der er foreløbig gjort Skridt til Afholdelse af et Provinsmøde i den nærmeste Fremtid, men iøvrigt fortsættes Forhandlingerne med Kolleger paa andre Pladser.

Indsamlingen til Agitationsfonden, der er bragt i Forslag af en ubekendt Kollega, har foranlediget Formanden til Udsendelse af et Cirkulære, hvori Forslaget tiltrædes og Afdelingsledelserne opfordres til at sætte denne frivillige Indsamling i System, saaledes at det med Forslaget tilsigtede Resultat kan opnaas.

»Pædagogisk Selskab« har opfordret Centralorganisationen til eventuelt at lade sig repræsentere ved et Møde, der agtes afholdt angaaende en fra Statens Side paatænkt *Invaliditetsforsikring* mod Tab af personlig Arbejdsevne. Formanden har under Forbehold af Hovedbestyrelsens Sanktion givet Tilsagn om vor Støtte for Sagen.

Rejsestipendieudvalget afholdt Møde i Kjøbenhavn den 4. ds. Formanden var, grundet paa Forretningstravlhed, forhindret i at deltage, da det trods Henstilling til Udvalget ikke lykkedes at faa Mødet udsat en Uge; derimod indsendte Formanden sine Indstillinger til Udvalget i skriftlig Form.

Cirkulære angaaende administrative Sager er som sædvanlig udsendt fra Hovedkontoret til Afdelingsstyrelserne og til Medlemmerne af Hovedbestyrelsen.

Et Brev til en Kollega.

Nedenstaaende gengiver vi et Brev, der for nogen Tid siden er afsendt fra Hovedkontoret. Brevet havde naturligvis en bestemt Adresse, men det havde ikke været af Vejen om det var mangfoldiggjort og sendt ud til de mange Medhjælpere, der delte Anskuelse og Frygt med denne Kollega.

Derfor offentliggør vi med Formandens Tilladelse Skrivelsen, der sendt til den Enkelte hermed faar Adresse til de hundredtallige, der tænker og tror som hin Kollega tænkte og troede, Thi Brevet har haft Virkning. Lad det da ogsaa blive læst med Eftertanke og vække Vilje til at handle derefter hos alle dem, der nu først læser det paa Tryk.

Formanden skrev:

Deres Skrivelse af 22. ds. har jeg rigtig modtaget og nøje bemærket mig sammes Indhold.

Efter det foreliggende at dømme kan jeg dog ikke give Dem helt Ret i Deres Fremgangsmaade.

Det staar fast, at De har udmeldt Dem af den stedlige Afdeling, og det gør det ikke bedre, at De ønsker at staa som direkte Medlem — hvilket forøvrigt er i Strid med vore Love og derfor ikke kan lade sig gøre — navnlig er det uden Betydning, naar De ønsker, at Opkrævning og Medlemsblad skal gaa til en anden end Deres egen Adresse.

Det har i Forbindelse hermed ikke noget at sige, at Deres Principal ikke direkte har tilkendegivet sit Mishag til Dem, snarere synes det mig at stille Dem selv i en lidt ugunstig Belysning, naar De saaledes paa Forhaand vil imødekomme en mulig Misstemning mod Dem, fordi De gennem vor Organisation vil fremme Standens og egne Interesser. De har paa den Maade end ikke det Vaaben i Hænde, som et saadant Overgreb fra en Principals Side altid danner i den forfulgte Medhjælpers Haand; thi der foreligger jo slet intet Overgreb, ja det er endog ikke udelukket, at den saakaldte Misstemning er i nær Familie med de fem Høns ud af den lille Fjer; man har set saa galt før.

De skriver, det er aldeles nødvendigt at stemme netop Deres Principal gunstigt for vor Forening. Deres Principal er Formand for Handelsforeningen, Byraadsmedlem osv. osv., hans Ord vejer, og mod os, vil det betyde en krank Skæbne for Afdelingen.

Jeg tillader mig at modsige Dem; — maa jeg spørge: Skal vor Organisations Fremgang afhænge af en enkelt Principals Magtsprog, hans Lune eller Forgodtbefindende. Mener De virkelig, at hvis han er imod, da bør vi ikke danne vore Foreninger? De vil sikkert ved moden Overvejelse indrømme, at det er Dem, der er paa Vildspor, og netop denne Principals fremskudte Stilling stiller os meget gunstigere; thi en simpel Klarlæggelse af Forholdet for Offentligheden vil øjeblikkelig vende Sympatien mod slige Overgreb, og i Stedet for at staa med Retten og Sandheden paa sin Side vil Deres Principal kun have den brutale Magt tilbage, den, vi desværre næppe kan forhindre ham i at bruge.

Og her ligger sikkert Sagens Kærnepunkt for Dem; De forudser Deres Skæbne og frygter Følgerne. Velan da, jeg skal være den Sidste til at kaste Sten paa det Menneske, der uden at tro paa sig selv, sin Stand eller den Sag, han kæmper for, bøjer af i slige Tilfælde; Kampen for Tilværelsen kan være haard nok endda, og uden Tro paa sig selv og egne Kræfter maa man hellere erkende sin egen Magtesløshed ved i Tide at falde til Føje; dette gælder navnlig den gifte Kollega; den unge Medhjælper, af hvem ingen er økonomisk afhængig har mindre til sin Undskyldning. Det eneste, saadanne Mennesker kan vække hos mig, er den dybeste Medlidenhed; thi jeg ved, at hver den, der bøjer af for Kampen, hver den, der gaar paa Akkord med Uretten, han mister indadtil fuldt saa meget, som han maaske vinder paa anden Maade. Og før eller senere undgaar han ikke Kampen endda, og denne finder ham da kun mere ynkelig og mindre modstandsdygtig, end om han fra Ungdommens Tid af er vant til at tage en Tørn.

Nej, Vejen der skal gaas i slige Tilfælde, er en anden end den af Dem nu betraadte; for mig staar det, som der kun er ét at gøre, rolig at forblive i Deres Afdeling, uforstyrret i Deres Fritid at arbejde for Sagen efter Evne og Lyst, og saa forøvrigt afvente Begivenhedernes Gang.

Bøjer De da af, naar der virkelig foreligger noget, ja, da bliver det til Slut en Personlighedens Sag, der vidner om egen Opfattelse af eget Værd; og staar De fast da véd De, at Landet over staar alle organiserede Medhjælpere ved Deres Side, ja ethvert rettænkende Menneskes Sympati er Dem sikret, og Deres Principal vil saa sandt ikke høste Ære af sin Fremfærd.

De faar nu selv om, hvilken Vej De vil vælge, om De vil fortsætte, som De har begyndt, eller slaa om i Tide, men ét faar De være klar over, at vælger De at staa i Kollegernes Rækker, da er det som Medlem af en Kampforening og ikke nogen velgørende Institution for umyndige Sjæle.

Vi søger ikke Kampen for Kampens Skyld, vi er ikke et Korps af Slagsbrødre, men vi viger ikke, hvor Ret og Sandhed staar paa Spil, og vi erkender, at der er langt frem, før Handels- og Kontormedhjælperstanden naar frem i Dagens fulde, klare Lys, vi kæmper, fordi Ungdommens Tid er Kampens Tid, hvor Livets Grundvold lægges, det er vel en Kamp værd, at dette sker saaledes, at vi i Manddommens Tid kan naa til vor fulde Udfoldelse, og De vil sikkert indrømme mig, at saadant Arbejde kan ikke gøres godt eller grundigt nok.

Til Slut kun dette: De og jeg er hinanden aldeles ubekendte, ja vil maaske endog aldrig mødes; — naar vi imidlertid saaledes kan udveksle Tanker, naar vor Skæbne ikke er hinanden helt ligegyldig, hvor vi tidligere end ikke ænsede hinanden, saa er dette netop et Udslag af kollegial Samfølelse, det er den Samfundets Fællesytring, der bærer den Enkelte hen over saa meget, der løfter ham op til bedre og større Syn paa den Verden, vi lever i, og som giver Livet Indhold og Rigdom, et Indhold og en Rigdom, som den, der vandrer de ensomme Veje, aldrig lærer at kende Storheden af, og som Individets Selvforgudelse kun er en fattig Erstatning for.

Modtag derfor den fra deres Kolleger udstrakte Haand; gaa fri og frank gennem Verden sammen med disse, og selv Kampen vil da synes Dem en Vinding.

Åge Hyllested.

Mød ved Møderne!

„Købmandsbladet" og Lærlingebeskyttelsen.

I Efteraaret indeholdt „Købmandsbladet" nogle Artikler, der særlig var rettet mod Hr. *Åge Hyllested* paa Grundlag af en lille Opsats „Urtekræmmeren paa Hjørnet" optaget i „D. H. & K.-M. T."s Nr. 16. Angrebenes Form og den Tone, der anlægges i disse Artikler var af saadan Art, at hverken Hr. Å. H. eller vi fandt Anledning til at tage til Genmæle. Andet og vigtigere Stof lagde den Gang Beslag paa vort Spalterum.

Siden da har „Købmandsbladet" — der iøvrigt tør henregnes til den Centralorganisationen velsindede Principalpresse — aftrykt vor Artikel i Nr. 20 om Lærlingevedtægten i Esbjerg. „Købmandsbladet" benyttede som Undertitel „Hvor Socialdemokratiet raader" og slutter med en Bemærkning om, at „naar Hr. Åge Hyllested bliver Urtekræmmer paa Hjørnet, saa vil han faa Velsignelsen af sit Arbejde at føle."

Vi har ikke beskæftiget os med delte ret smagløse Forsøg paa at udvinde Partipolitik af vort Reformarbejde. Thi alle fornuftige og klart dømmende Mennesker maa vel endelig have forstaaet, at Centralorganisationen er en *nevtral* Fagforeningsbevægelse, som absolut ikke befatter sig med Partipolitik, der naturligvis er utænkeligt i en Organisation, hvis Ledelse og Medlemmer tæller Folk, der tilhører de forskellige politiske Lejre. — Og overfor dem, der ikke *vil* forstaa denne Kendsgærning, holder vi det for ørkesløst at spilde Ord og fremføre Bevisgrunde.

Det er os derfor en Glæde at se, at Hr. Redaktør *J. Chr. Laursens'* Syn paa vor Bevægelses Maal og Midler ikke deles af alle hans Standsfæller. „Købmandsbladet"s Nr. 46 indeholder saaledes en Artikel af Hr. Kjøbmand *G. Ullerichs*, Bramminge, hvori der tages bestemt Afstand fra Redaktionens Opfattelse.

Hr. Ullerichs, der er en ældre, anset Kjøbmand, og Formand for „Syd- og vestjydsk Handelsforening", omfattende Landbokøbmændene i Egnen Kolding—Esbjerg—Ringkjøbing, skriver:

„Den ny Lærlingevedtægt, som af Esbjerg Byraad er vedtaget, og som nu venter Ministeriets Approbation, kan efter min Mening afgive Stof til Diskussion her i Bladet.

Jeg forudsætter da, at ikke alle Principaler har samme Opfattelse med Hensyn til Lærlingebeskyttelseslovens Berettigelse, som den Købmandsbladets Redaktion synes at have, naar man skal dømme efter Bladets Slutningsbemærkning vedrørende det, der i Bladets Nr. 42 meddeles, denne Vedtægt vedrørende, efter D. H. & K.-M. T.

Jeg for mit Vedkommende hilser med Glæde et saadant Fremskridt, og takker Hr. Hyllested for det Arbejde, han har gjort for denne Sag. Jeg vil ønske og haabe, at han i mange Aar vedblivende maa arbejde fremad i den paabegyndte Retning, saa at det, der nu forventelig snart bliver Lov i Esbjerg, maa blive efterfulgt hele Landet over; thi først da faar det Betydning. Jeg mener, at en Lærling med større Omhu og Interesse vil varetage sin Gerning hos den Principal, der bifalder saa humane Krav som de, der fremsættes i Lærlingevedtægtens § 3, end der, hvor Principalen modsætter sig eller modarbejder disse.

At det er en Kontormand og ikke en Butiksmedhjælper, som har gjort sig til Talsmand for sine vordende Standsfæller, er jo let forklarligt. Førstnævnte risikerer ikke at miste sin Stilling ved at arbejde for Sagen; men det gør Sidstnævnte, særlig saalænge han staar uorganiseret som nu.

Hr. Hyllested har forresten været Butiksmedhjælper i 8 Aar, han er altsaa ikke ukendt med Forholdene, om end disse er bedre nu, end da Hr. H. stod bag Disken.

Det skulde glæde mig, om andre vilde udtale sig denne Sag vedrørende.

Dette forstaaende Indlæg i Lærlingespørgsmaalet fortjener al Anerkendelse. Det viser, at der blandt de ældre Medlemmer af den selvstændige Købmandsstand findes humantænkende og fremsynte Mænd, der betragter Medhjælperbevægelsen med Sympati og som erkender, at vort Maal ingenlunde er i Modstrid med Handelens Interesser, men at Centralorganisationen kun er et Redskab for den Udvikling, der lader den gamle Tingenes Orden afløses af en ny og mere tidssvarende.

Hr. Redaktør L. har ikke svaret paa Hr. H.s Indlæg. — Accepterer han maaske?

Naar Glædens Bæger vinker.

Saa flokkes Handels- og Kontormedhjælpere mere end nogen, og aldrig kaldes de forgæves. Teater, Variété og Dans kræver deres Del af Ungdommens Kraft, for at kunne virke, og hvor Aftenen ikke er optaget paa anden Maade, er der altid Kroen og et Slag Kort i Baghaanden.

Saaledes glider Tiden hen for en stor Del af den danske Ungdom, og der skal tages et haardt Tag for at drive dem ind i bedre Baner.

Vi organiserede Medhjælpere søger at gyde en Draabe Alvor i vore Kollegers Tilværelse, søger at lære dem at skælne mellem god og daarlig Anvendelse af Tiden. Vi kalder paa dem til ved Møder at drøfte vor Stands Interesser; vi samler dem til videre Uddannelse i Sprogkursus; vi søger at udvide deres Horisont gennem oplysende Foredrag af almèn Art, — kort sagt, vi tager de tusinde Livets Opgaver op, for gradvis at danne en Modvægt mod Intetheden.

Og for at naa dette er vi altid selv i forreste Række, er den første paa Pletten naar der kaldes til baade det ene og andet, og vi møder, Alle som En, idet vi tilraaber de andre:

Mød ved Møderne!

uden dette har vore gode Hensigter kun ringe Værd.

Aage Hyllested.

Butikslukningen Juleaften.

Ifølge Helligdagslovens § 2, kan Butikkerne holdes aabne fra Kl. 4—6, naar Juleaftensdag er en Søndag. Da dette er Tilfældet i Aar, vil der saaledes være Fare for, at Butiksmedhjælperne faar Juleaftensfreden forstyrret, hvilket er ganske meningsløst, eftersom Søndagslukningen er suspenderet den 10. og 17. ds., og der vil være god Lejlighed til Indkøb Lille-Juleaften, der falder paa en Lørdag.

Formanden har derfor udsendt et Cirkulære til Afdelingerne med Opfordring til at tage sig af denne Sag og søge at bevæge Butiksindehaverne til at holde Forretningerne lukkede hele Søndagen den 24de ds. Ved Redaktionens Slutning foreligger der Meddelelse om, at Kolonial- og Kaffehandlerne i Hellerup (København) og Aarhus Handelsforenings Medlemmer har besluttet at holde lukket hele Dagen.

Afdelingsbestyrelser, der ikke allerede har efterkommet Formandens Opfordring, maa absolut benytte de tilbageværende Dage inden Julen, til at søge den almindelige Lukning gennemført.

Møde i Nibe.

Efter at vor Afdeling her den 1. Novbr. især havde faaet en yperlig Tilvækst ved, at Hadsund-Afdelingens Kasserer, Hr. *Schlüter*, som, flyttet til Vægger Station, var overført her, er der ved denne vor Kollegas Agitation kommen Liv i Kollegerne paa denne før saa døde Egn. Dette Agitatationsarbejde resulterede i et Møde den 26. f. M. paa Hotel Phønix i Nibe, hvor jeg paa Aalborg-Afdelingens Vegne var indbudt til at komme til Stede. Der var mødt en Snes Kolleger — tildels fra Stationsbyen Hornum — og denne Forsamling paahørte med Interesse og Bifald en kortere Forklaring af vor Organisation og dens Virken, og samtlige de mødte har efter Mødet indmeldt sig i Organisationen. Der meddeles nu fra Nibe, at samtlige Kolleger, 11 ialt, have vedtaget at danne en særlig Afdeling af Centralorganisationen.

Vi har kun Grund til at gratulere vore Kolleger for denne Resoluthed, selv om det betyder et Tab af Medlemmer, saa meget mere, som de allerede har vedtaget at tage fat paa Arbejdet for Lukkesagen.

Denne lille By gør mange af de større til Skamme.

Der arbejdes nu paa at organisere samtlige Kolleger ved Nibe- og Løgstør-Banernes Stationsbyer — og forsøges paa en Sammenslutning med de faa i Hornum og Aars tegnede Medlemmer.

Vi ønske vore energiske Kolleger i Nibe, Hornum og Vægger, Held og Lykke med Arbejdet.

Aalborg, den 5te December 1905.

Th. Hansen.

Kortere Arbejdstid.

Paa Andels-Smørpakkeriets Kontor i Esbjerg har vore Kolleger ved Forhandling og velvillig Imødekommenhed fra Direktørens Side faaet indført Lukning hver Lørdag fra Kl. 2 Eftm.

Denne Reform har allerede været gennemført i nogen Tid i andre større Firmaer i Smørbranchen i Esbjerg, og det er at haabe, at Resten snart vil følge efter, baade i og udenfor Esbjerg. Vore Kolleger kan selv gøre sit dertil ved at arbejde derfor.

Al Vejledning gives

til enhver Kollega, der maatte have Lyst til at arbejde for Dannelsen af Afdelinger under Centralorganisationen. *Agitationsmateriale udleveres gratis.*

Man henvende sig til Formanden, Bogholder Hyllested, Esbjerg.

Indholdsfortegnelsen

til den nu afsluttede Aargang medfølger Nr. 1 i 1906. Husk at lade „D. H.- & K. M.-T." indbinde.

K. Hintz.

Navnet er kendt i vide Medhjælperkredse i Kjøbenhavn som ogsaa mange Steder i Provinserne. Thi dets Bærer har siden 1897 og indtil 1904 med Opofrelse og Nidkærhed deltaget i Medhjælperbevægelsen. Hr. *H.* stiftede som bekendt den første faglige Medhjælperforening her i Landet, og har saavel før som efter Centralorganisationens Dannelse været betroet mange Tillidshverv. For et Aarstid siden startede H. Kravats- og Galanteriforretningen »Flippen« i Kjøbenhavn, og naar vi nu her — undtagelsesvis — efter Opfordring fra flere Sider, beder vore Standsfæller erindre vor gamle Kollega (se iøvrigt Annoncen paa Forsiden) gør vi det med Glæde, fordi Hr. H.s Virksomhed i vor Bevægelses Tjeneste, har Krav paa at Medhjælperne ikke glemmer ham.

BREVKASSE.

Hr. *Johan Sørensen, Grenaa*: Det modtagne Referat maa udgaa til næste Nr. paa Grund af Pladsmangel.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Hovedkontoret: Esbjerg.
Formand: *Åge Hyllested.*
Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen.*

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn.
Redaktør: *Vilh. Hansen,* Mysundegade 26.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.
Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Odensegade 20, 3. Ø.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger). Formand *C. H. W. Hasselriis,* Odensegade 20, 3. Ø. Træffes som Regel bedst Onsdag og Lørdag fra 6—9 og Søndag fra 12—2. Kasserer: *Carl Christensen,* Dagmarsgade 39, 3. L.

Tirsdag den 28de November afholdt Afdelingerne en vellykket Sammenkomst. Agitationsudvalgets Formand Hr. *C. H. W. Hasselriis* holdt et fagligt Foredrag med Emne: „Fremtidsperspektiver".

Tagende som Indledning Bevægelsens nuværende Stade, trak Taleren i store Træk Konturerne for det Arbejde, der vilde paakalde Interessen og Arbejdskraften i denne Vinter.

Og sluttelig viste Taleren de lyse Egne i Fremtidslandet, der kun ventede paa Medhjælperne selv for at kunne blive beboet. Efter Foredraget samledes man til en tornøjelig tvangfri Selskabelighed.

De kjøbenhavnske Afdelingers Lokale, er i *„Studenterhuset"* Frue Plads. Mødeaftener: 2den og 4de *Tirsdag* i hver Maaned, Aften Kl. 9. *Intet Møde den 26de December.*

Isenkram- og Galanterimedhjælpernes Organisation, Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3; Kasserer: *H. C. Andersen.* Guldbergsgade 35, 2. Sal.

Kontormedhjælpernes Organisation. Konst. Formand: *Axel Lund,* Nørrevoldgade 100, 1. K. Kasserer: *C. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen,* Øster Farimagsgade 73 2 Ø.

Deltagerne i Statistikindsamlingen anmodes om at gøre sig færdige med denne snarest muligt.

Nogle Medlemmer med Lyst til at ofre et Par Fritimer paa Statistikindsamlingen, bedes henvende sig til Formanden.

Torsdag den 9de November Kl. 9½ Aften afholdtes ekstraordinært Medlemsmøde i „Søpavillonen", med Dagsorden: 1) Kost- og Logisytemet. 2) Eventuelt.

Formanden aabnede Mødet og til Dirigent valgtes: *O. Ottesen.* Formanden gjorde Forsamlingen bekendt med, at de indledende Skridt for Kost- og Logisystemets Afskaffelse allerede var gjorte, han havde saaledes tilstillet Detailhandlercocietetet og Urtekræmmerforeningen en Skrivelse med Opfordring til Samarbejde i denne Sag. Paa et for nogle Dage siden afholdt Bestyrelsesmøde, har Bestyrelsen besluttet at lade foretage Indsamling af en Statistik over hvor mange Kolleger, der er inddraget under dette System; man har inddelt Byen i 29 Distrikter, men da det vilde blive et uoverkommeligt Arbejde for Bestyrelsen ene at foretage Indsamlingen, bad han de Tilstedeværende saa mange som muligt være Bestyrelsen behjælpelig dermed.

Formanden vilde samtidig meddele, at saa snart der forelaa Svar fra Principalorganisationerne vilde der atter blive indkaldt til Medlemsmøde.

Til at deltage i Statistikindsamlingen erklærede foruden Bestyrelsen d'Herrer *Hedberg, P. Petersen, E. M. Christensen, Joh. Gertsen* og *Kyhl* sig villige, hvorefter Distrikterne omdeltes imellem nævnte Herrer.

Formanden omtalte kortelig Lærlingespørgsmaalet, og *L. Christensen* opfordrede Forsamlingen til flittigt at besøge vore Lokaler.

Dirigenten hævede derpaa Mødet, med en Tak til de Tilstedeværende, fordi de vare saa talrigt mødte.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Øster-Søgade 34, 4. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg. Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Maren Turisgade 4, 1. (træffes fra Kl. 1—3 Eftermiddag).

Fra Aalborg meldes stadig om Fremgang. Paa sidst afholdte Bestyrelsesmøde optoges 12 nye Medlemmer, og adskillige Indmeldelser ventes i nær Fremtid.

En Del af Afdelingens Medlemmer har den 9 November startet et Sangkor, som straks døbtes „Hermes". Sangkoret har vist sig i Besiddelse af tilstrækkelige Stemmer til efter nødvendig Øvelse at optage en hvilkensomhelst Konkurrence.

Afdelingens Fabriksbesøg ere fortsatte under udmærket Tilslutning.

Søndag den 5te November besøgtes *C. W. Obel & Co.'s Tobaksfabrikker.* Den ene af Cheferne, Hr. Fabrikant C. W. Obel, førte tilligemed Fabriksmesteren, Hr. Kleist, Medlemmerne rundt og forklarede dem indgaaende den kolossale Virksomhed. Desværre tillod Tiden ikke et fyldestgørede Indblik i den store Virksomhed, den største Tobakstabrik i Nordeuropa, og hvor der beskæftiges ca. 800 Mennesker.

Søndag den 12te November. Firmaet *C. Raffn's Fabrikker.* Begge Cheferne d'Herrer Fabrikanter Raaen og Raffn viste Medlemmerne rundt i Etablissementets forskellige Afdelinger og forklarede dem Fabrikationsmetoderne samt foreviste Lagrene.

Søndag den 19de November kørte man til *Cementfabrikkerne Rørdal,* hvis Kontorpersonale omtrent alle vare mødte og modtog som Værter Medlemmerne paa den elskværdigste Maade, samt optraadte som Førere i den mægtige Labyrint af Fabriksbygninger.

Vi føle Trang til at udtale vor Tak til disse Virksomheder for den Elskværdighed og Beredvillighed, Foreningen har mødt.

Bestyrelsen.

NB.! Da Besøgene har vundet saa stor Tilslutning, fortsættes der efter Nytaar. Vi forvente lige saa stor Tilslutning fra Medlemmerne som ved disse Besøg.

Aarhus. Formand: *A. Lorensen,* Lundingsgade 1. Kasserer: *Th. Nielsen,* Musæumsgade 6, 1. Sekretær: *E. Nielsen,* Annonceexpeditør: *Sten Vandborg,* Guldbergsgade 85.

Esbjerg. Formand: Bogholder *L. J. Larsen.* Vestergade 13. Kasserer: *I. P. Godtfredsen,* Norgesgade 11.

Grenaa: Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Adrs. H. Ehrenreich. Kasserer: Kommis *A. Jacobsen,* Adr. A. Sørensen.

Hjørring: Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup,* Adr. Sagfører Kloch.

Horsens. Formand og Kasserer: Forretningsbestyrer *J. Pødenphant.*

Nibe. Formand: Kommis *P. Chr. Dyrberg.* Kasserer Kommis *Asbjørn Nielsen.*

Den nydannede Forening tæller nu alle herværende Medhjælpere. *Ingen har svigtet.*

Den 3die December blev der afholdt Møde paa „Hotel Fønix", paa hvilket der blev foretaget Valg til Bestyrelsen. Valgte blev: Kommis *P. Chr. Dyrberg* (Formand). Kommis *Nielsen* (Næstformand). Kommis *Asbjørn Nielsen* (Kasserer) og Kommis *Sørensen.*

Vort første Maal er 8-Lukningen.

Møde afholdes indtil videre den *første Søndag* i hver Maaned paa „Hotel Fønix".

Nykjøbing p. M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Randers. Formand: *S. Krogh,* Adelgade 20, 1. Kasserer *Th. Thomsen,* Vestergade 59.

Efter Indbydelse af Bestyrelsen var Afdelingens Formand i Aalborg, Hr. *Th. Hansen* kommer tilstede til vor Foreningsmøde i Bodega Tirsdag den 7de November og holdt et Foredrag om *Organisation og Socialpolitik.*

Mødet var udmærket besøgt, og Medlemmerne fulgte med Interesse Taleren, der i et let forstaaeligt Sprog og med Grundighed behandlede sit Emne, og lønnede ham med et Bifald, der viste, at han var bleven forstaaet, og at han blandt Medlemmerne sidder inde med ikke saa lidt Popularitet.

Efter at Taleren havde sluttet, paafulgte en Diskussion, i hvilken bl. a. det altid aktuelle „Damespørgsmaal" kom til Behandling.

Efter Mødets Slutning forblev en Del af Medlemmerne i Lokalerne for at tilbringe et Par selskabelige Timer sammen med vor aalborgensiske Kollega, hvorefter man skiltes med et „Paa Gensyn".

Det anbefales de øvrige Afdelinger i Lighed med Randers at søge afholdt faglige Foredrag med Kolleger fra andre Byer som Talere.

Der gives sikkert ingen bedre Maade, at fremme Arbejdet paa, ligesom det ogsaa er af stor Betydning for Medlemmer af og til at hilse paa fremmede Kolleger og modtage nye Indtryk fra fremmed Side. Det kunde være, at mangen Kollega, der ellers ikke skænker vor Sag mange Tanker, ad denne Vej kunde lære at lytte til os, og samtidig faa Øjnene op for, hvilke Maal Centralorganisationen raader over.

I alle Tilfælde: Den Imødekommenhed som Hr. Hansen viste sine Kolleger i Randers, har givet os Lyst til i Fremtiden at fortsætte med Møderne, ogsaa med andre af Centralorganisationens Mænd som Talere. *S. K.*

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: *Joh. P. Nielsen.* Mødeaften hver *Fredag* Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Øerne.

Odense. Formand og Kasserer: *J. Ulrichsen,* Nørregade 79. Klubaften afholdes paa „Hotel Odense" hver *Tirsdag* og *Torsdag* Aften.

Sorø. Formand: *Jul. Jørgensen,* Axelhus. Kasserer: Bogholder *N. C. Nielsen.*

Københavns
Drops- og Konfekturefabrikker
Indehaver: **H. H. Matthiassen.**
Landets betydeligste Virksomhed i sin Branche.
København F.
Fabrikkerne arbejder kun en gros. **Telefon: GODTHAAB 78.**

P. HANSEN'S BOGTRYKKERI,
Aalborg,
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Forlang altid
Thisted Øl

L. PEDERSENS
Talekursus og
Oversættelsesbureau,
Nørre-Allé 22. Aarhus.
Tysk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Spansk og Russisk.
Tysk og engelsk Stenografi.

Pensionatet,
Langelinie 22, for Handels- og Kontormedhjælpere, anbefales.
C. OLSEN,
Langelinie 22, Vejle.

Undervisning i
Stenografi og Maskinskrivning
tilbydes.
Jysk Stenografbureau,
Aarhus. Søndergade 1. Aarhus.

Drikkesyge
helbredes. — *24 Aars Erfaring.*
2 Kr. 50 Øre ugenlig.
Uden Afbrydelse af Arbejdet.
Fru **Pedrin,**
Valkendorfsgade 19, 2. København.

AGGERBECK's
IRIS SÆBE
bevarer Huden og parfumerer den som ingen anden Sæbe.
Pris 25 Øre pr. Stk.

Telef. 1950. Meddelelse fra Telef. 1950.
Herreekviperingen **„Hakon Jarl"**, Guldsmedgade 23, Aarhus.
Min i alle Maader 1ste Kl.s **Herreekviperings- & Skræderforretning** anbefales til det ærede Publikum med et stort Lager af franske, engelske og danske Klædevarer efter Maal. Hatte, Kasketter, Kraver, Kravats, Trikotage, Handsker, Stokke, Paraplyer i stort Udvalg. — *Forretningsprincip: Ingen høje Priser! Ingen daarlige Varer! Kontant Betaling.*
Publikums Tillid er min Styrke. Mine fine Varer og billige Priser danner Publikums Tillid. Ærbødigst **S. Hakonsen.**

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Kjøbenhavn: Nørrevoldgade 100, 1. S. Leder: Hr. **Axel Lund.**
Aarhus: Guldsmedegade 24—26. Leder: Hr. **Robert Petersen.**
Gratis for d'Herrer Principaler og Centralorganisationens Medlemmer!
Ledige Pladser bedes anmeldt.

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker,
Store Torv 7, **Aarhus.** Telefon 1007.

Husk!
De Averterende støtter os, derfor bør vi støtte dem!

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. **Aarhus.** Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
Aarhus.

Mine bekendte **Schladitz** og **Velo** Cycler anbefales.
1. Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Waagepetersens Vine
og **Hirschsprungs Cigarer**
anbefales hos
Niels Eriksen,
Hjørring.

Det er ikke tilstrækkeligt
at forlange Xeroformsæbe,
De maa forlange **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
kun da faar De den originale og ægte Vare, som koster
25 Øre Stykket.
Alt andet er Efterligninger!

Handels- og Kontormedhjælpere
tilbydes
Bifortjeneste.
Svarporto vedlægges.
Importforretningen,
Grejsdal 14, Vejle.

Foreninger,
Hoteller,
Restaurants,
Frisørsaloner,
etc.
bedes venligst paase, at »Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende« stadig findes henlagt i Lokalerne.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring,
anbefaler alt til **Trikotage** samt **Kraver, Flipper** og **Humbug** i stort Udvalg, absolut til billigste Priser.
Leverandør til Varelotteriet.

Algade 26. AALBORG. Algade 26.
Skotøjsforretningen i
Det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, Esbjerg.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Drik **Varde Øl!**

Aarhus Handelsskole
(St. Torv 8, Telefon 1179)
begynder 1. Novbr. 1/1- og 1/2-Aars Kursus for Damer og Herrer. Program sendes og Indmeldelser modtages.
NIELS P. NIELSEN,
eksm. Handelsskolel. fra „Die Handelshochschule zu Leipzig.

AALBORG.

M. JENSEN, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Adolph Møller's *Uhr- og optiske Forretning*, **Bispensgade 16,**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

C. K. Bunck, Thisted.
Cigar- og Tobaksforretning
samt
Cycleforretning.
Cyclereservedele samt
Reparationsværksted.

THISTED.
Konditoriet
anbefales i d'Hrr. **Handels- og Kontormedhjælperes** velvillige Erindring.
P. CHRISTENSEN.

Vald. T. Andersen,
Kringeltorv, THISTED,
er den, der ekviperer enhver, der vil have reelle Varer til reelle Priser, og har det største Lager i alt, hvad der henhører til fuldstændig Herreekvipering.

100,000 i Brug!
Billig! Blickensderfer Godt!
Skrivemaskine.
MARIUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

Den jyske Handelshøjskole,
Aarhus.

Bestyrelse:
Joh. Baune, Grosserer, Aarhus. **L. Hammerich,** Grosserer, Aarhus.
Edw. Hansen, Købmand, Grenaa. **Jens Just,** Købmand, Skive.
R. Kaalund, Konsul, Kolding. **Fr. Nørgaard,** Bankdirektør, Aarhus.

1. Maj og **1. November** begynder Skolens hel- og halvaarlige Kursus for Damer og Herrer.
Ansøgning om halv Friplads indsendes inden 1. April og 1. Oktbr.
Nærmere Oplysninger meddeler Forstanderen, kgl. Translatør **I. Henningsen.**

Esbjerg Øl.
Lager- Pilsner- Skattefrit ØL
bør drikkes af
Esbjerg H. & K.-Medhjælpere.

Annoncepris pr. Kvartal,
(eller 6 paa hinanden følgende Gange):
1ste Side 10 Kr. — 2den, 3die og 4de Side 8 Kr pr. Rubik.

Annoncepris pr. Petitlinie
1ste Side 20 Øre — 2den, 3die og 4de Side 15 Øre

Cafe »NATIONAL«, Esbjerg.
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
Have med Veranda.

Sætter De Pris paa fikst, moderne og solidt Fodtøj, da kjøb hos
Fagmanden **F. C. Geertsen, Sorø.**
Reparationer udføres hurtigt og smukt til billigste Priser.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø,
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser.
Stort Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt og billigt.

ILLUSTREREDE ANNONCER

VIRKER SOM INGEN ANDRE, FORDI DE FANGER SELV EN FLYGTIG BETRAGTERS ØJE.
VI GIVER DEM GERNE PAA FORLANGENDE
GRATIS
UDKAST TIL VIRKNINGSFULDE ILLUSTREREDE ANNONCER
OG BEREGNER OS IKKE AVANCE VED ANSKAFFELSEN AF
CLICHÉER.
FORLANG TEGNING.
FORLANG TILBUD.
UDEN UDGIFT FOR DEM.
UDEN FORPLIGTELSE FOR DEM.
SKRIV TIL
D. H. & K. M. TIDENDES Annonceekspedition.
KJØBENHAVN Ø. ODENSEGADE 20.

Klip ud! Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under **„Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger“.**

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdelinger findes i deres By, tilstilles denne Blanket Hr. Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.

I Kjøbenhavn sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsudvalgets Formand, adr. Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Odensegade 20, Kjøbenhavn Ø. !

Udgivet at Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
O. Wriths Bogtr., Læderstræde 3. København.